శ్రియై నమః.

శ్రీలక్ష్మీ హయవదన పరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

నిఖిలాగమ పురాణ పూర్వాచార్య సూక్తిభ్య
స్సముద్ధృతః

స్తోత్రరత్నాకరః

భక్తబృన్ద హృదరవిన్దావాసీ వాసుదేవ సమ్ప్రీతికృతే
శ్రీమచ్ఛఠమథన యతీశ్వర పదామ్బుజరేణునా

బెంగళూరు తులసీ వనవాసినా
తూప్పుల్, వేంకటాచార్యేణ యథామాతృకం
యథామనీషంచ శోధితః.

తూప్పుల్ వేఙ్కటాచార్యేణ
వాజపేయం * కృష్ణశాస్త్రిణా చ
శ్రీమత్కల్యాణపుర్యాభరణాయమానాయామ్

బెంగళూరు బుక్ డిపో ముద్రాక్షరశాలాయామ్
ముద్రితో విజయతేతరామ్.

Bangalore.

1897.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ స్తోత్రరత్నాకరస్థ స్తోత్రాణాం సూచీ.

విషయసూచికా.

విషయసూచికా సమ్పూర్ణా.

శ్రియై నమః

శ్రీలక్ష్మీహయవదనః ప్రసీదతామ్.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

స్తోత్రరత్నాకర ప్రారమ్భః

శ్రీమత్పాఞ్చరాత్రే — జితన్తాస్తోత్రమ్.

కమప్యాద్యం గురుం వన్దే కమలాగృహమేధినమ్।
ప్రవక్తా ఛన్దసాం వక్తా పఞ్చరాత్రస్య యస్స్వయమ్॥

జితం తే పుణ్డరీకాక్ష నమస్తే విశ్వభావన । నమస్తేఽస్తు హృషీకేశ మహాపురుషపూర్వజ ॥౧॥ దేవానాం దానవానాం చ సామాన్యమధిదైవతమ్ । సర్వదా చరణద్వన్ద్వం వ్రజామి శరణం తవ ॥౨॥ ఏకస్త్వమసి

లోకస్య సృష్టాసంహారక స్తథా । అధ్యక్షశ్చానుమన్తాచ గుణమాయా
సమావృతః ॥౩॥ సంసార సాగరంఘోర మనన్తక్లేశభాజనమ్ । త్వా
మేవశరణంప్రాప్య నిస్తరన్తి మనీషిణః ॥ ౪ ॥ నతేరూపం నచాకారో
నాయుధానినచాస్పదమ్ । తథాఽపిపురుషాకారో భక్తానాంత్వంప్ర
కాశసే ॥ ౫ ॥ నైవకిఞ్చిత్పరోక్షంతే ప్రత్యక్షోఽసినకస్యచిత్ । నైవ
కిఞ్చిదసిద్ధంతేనచసిద్ధోఽసికస్యచిత్ ॥౬॥ కార్యాణాం కారణంపూర్వం
వచసాంవాచ్యముత్తమమ్ । యోగానాంపరమాంసిద్ధిం పరమంతేప
దంవిదుః ॥౭॥ అహంభీతోస్మి దేవేశసంసారేస్మిన్భయావహే । పాహి
మాంపుణ్డరీకాక్షనజానేశరణంపరమ్ ॥ ౮ ॥ కాలేష్వపిచసర్వేషుదిక్షు
సర్వాసుచాచ్యుత । శరీరేచగతౌచాపి వర్తతేమేమహద్భయమ్ ॥ ౯ ॥
త్వత్పాదకమలాదన్య న్నమేజన్మాన్తరేష్వపి । నిమిత్తం కుశలస్యాస్తి
యేనగచ్ఛామిసద్గతిమ్ ॥౧౦॥ విజ్ఞానం యదిదంప్రాప్తం యదిదంస్థాన
సమార్జితమ్ । జన్మాన్తరేపి మే దేవ మాభూత్తస్యపరిక్షయః ॥౧౧॥ దు
ర్గతావపి జాతాయాం త్వద్గతో మే మనోరథః । యదినాశం నవిన్దేత
తావతాఽస్మికృతీసదా ॥ ౧౨ ॥ నకామ కలుషంచిత్తం మమ తే పాద
యోస్స్థితమ్ । కామయే వైష్ణవత్వంతు సర్వజన్మసుకేవలమ్ ॥౧౩॥ స
ర్వేషు దేశకాలేషు సర్వావస్థాసుచాచ్యుత । కింకరోఽస్మిహృషీకేశభూ
యో భూయోఽస్మికింకరః ॥ ౧౪ ॥ ఇత్యేవమనయాస్తుత్యా స్తుత్వా
దేవందినేదినే । కింకరోఽస్మీతిచాత్మానం దేవాయైవంనివేదయేత్ ॥౧౫॥
యచ్చాపరాధంకృతవా నజ్ఞానాత్పురుషోత్తమ । మద్భక్త ఇతి దేవేశ
తత్సర్వంక్షన్తుమర్హసి ॥ ౧౬ ॥ అహంకారార్థకామేషు ప్రీతిరద్యైవ
నశ్యతు । త్వాంప్రపన్నస్యమే దేవ వర్ధతాం శ్రీమతీత్వయి ॥ ౧౭ ॥
క్వాహమత్యన్తదుర్బుద్ధిః క్వచాత్మహితవీక్షణమ్ । యద్ధితంమమదేవేశ
తదాజ్ఞాపయమాధవ ॥ ౧౮ ॥ సోహంతే దేవదేవేశ నార్చనాదౌస్తుతౌన
చ । సామర్థ్యవాన్కృపామాత్ర మనోవృత్తిః ప్రసీదమే ॥౧౯॥ ఉపచా

రాపదేశేనకృతానహరహర్మయా । అపచారానిమాన్సర్వాన్ క్షమ
స్వపురుషోత్తమ ॥ ... ... ॥౨౦॥

జితంతేపుణ్డరీకాక్ష పూర్ణషాడ్గుణ్య విగ్రహ। పరానన్దపరంబ్ర
హ్మన్నమస్తేపరమాత్మనే ॥౧॥ నమస్తేపీతవసన నమఃకటకధారిణే । న
మోనీలాలకాబద్ధ వేణీసున్దరవిగ్రహ ॥౨॥ స్ఫురద్వలయకేయూర నూ
పురాఙ్గదభూషణైః । శోభనైర్భూషితాకార కల్యాణగుణరాశయే॥౩॥
కరుణాపూర్ణహృదయ శఙ్ఖచక్రగదాధర । అమృతానన్దపూర్ణాభ్యాం
లోచనాభ్యాంవిలోకయ ॥౪॥ కృతంకృతఘ్నం దుష్కర్మకారిణంపా
పభాజనమ్ । అపరాధసహస్రాణామాకరంకరుణాకర ॥౫॥ కృపయా
మాంకేవలయాగృహాణమధురాధిప । విషయార్ణవమగ్నంమాముద్ధ
ర్తుంత్వమిహార్హసి ॥౬॥ పితామాతాసుహృద్బన్ధుర్భ్రాతాపుత్రస్త్వ
మేవహి । విద్యాధనంచకామ్యంచ నాన్యత్కిఞ్చిత్త్వయావినా ॥౭॥
యత్రకుత్రకులేవాసో యేషుకేషుభవోఽస్తుమే। తవదాస్యైకభోగేస్యా
త్సదాసర్వత్రమేరతిః ॥౮॥ మనసా కర్మణావాచా శిరసావాకథఞ్చన।
త్వాంవినానాన్యముద్దిశ్య కరిష్యేకిఞ్చిదప్యహమ్ ॥౯॥ పాహిపాహి
జగన్నాథకృపయాభక్తవత్సల । అనాథోఽహమధన్యోఽహ మకృతార్థః
కథంచన ॥౧౦॥ నృశంసఃపాపకృత్క్రూరో వఞ్చకోనిష్ఠురస్సదా । భ
వార్ణవనిమగ్నంమామనన్యంకరుణోదధే ॥౧౧॥ కరుణాపూర్ణదృష్టి
భ్యాం దీనంమామవలోకయ । త్వదగ్రేపతితంత్యక్తుం తావకంనార్హ
సిప్రభో ॥౧౨॥ మయాకృతానిపాపాని త్రివిధానిపునఃపునః । త్వత్పా
దపఙ్కజంప్రాప్తుంనాన్యత్త్వత్కరుణాంవినా ॥౧౩॥ సాధనానిప్రసి
ద్ధానియాగాదీన్యబ్జలోచన । త్వదాజ్ఞయాప్రయుక్తాని త్వాముద్దిశ్యకృ
తానివై ॥౧౪॥ భక్త్యైకలభ్యఃపురుషోత్తమోసౌ జగత్ప్రసూతిస్థితి
నాశహేతుః। అకిఞ్చనోఽనన్యగతిశ్శరణ్యగృహాణమాంక్లేశినమమ్బుజా
క్ష ॥౧౪॥ ధర్మార్థకామమోక్షేషు నేచ్ఛామమకదాచన । త్వత్పాదప
ఙ్కజాస్వాదజీవితందీయతాంమమ ॥౧౭॥ కామయేతావకత్వేన పరిచ

ర్యానువర్తనమ్ । నిత్యకింకరభావేనపరిగృహ్ణీష్వమాంవిభో ॥ ౧౭ ॥
లోకంవైకుణ్ఠనామానం దివ్యంషాడ్గుణ్యసంయుతమ్ । అవైష్ణవానామ
ప్రాప్యంగుణత్రయవివర్జితమ్ ॥౧౮॥ నిత్యసిద్ధైస్సమాకీర్ణంతన్మయైః
పాఞ్చకాలికైః। సభాప్రాసాదసంయుక్తంవనైశ్చోపవనైర్యుతమ్॥౧౯॥
వాపీకూపతటాకైశ్చవృక్షషణ్డైస్సుమణ్డితమ్ । అప్రాకృతంసురైర్వ
న్ద్యమయుతార్కసమప్రభమ్ ॥౨౦॥ ప్రకృష్టసత్వసమ్పన్నం కదాద్ర
క్ష్యామిచక్షుషా । క్రీడన్తంరమయాసార్ధం లీలాభూమిషు కేశవమ్॥౨౧॥
మేఘశ్యామంవిశాలాక్షంకదాద్రక్ష్యామిచక్షుషా। ఉన్నసంచారువదనం
బిమ్బోష్ఠంశోభితాననమ్ ॥౨౨॥ విశాలవక్షసంశ్రీశం కమ్బుగ్రీవజగద్గు
రుమ్। అజానుబాహుపరిఘమున్నతాంసంమధుద్విషమ్ ॥౨౩॥ విశాలని
మ్నాభిగతమాపీనజఘనంహరిమ్ । కరభోరుంశ్రియఃకాన్తంకదాద్ర
క్ష్యామిచక్షుషా ॥౨౪॥ శఙ్ఖచక్రగదాపద్మైరఙ్కితంపాదపఙ్కజమ్।
శరచ్చన్ద్రశతాకాన్తనఖరాజివిరాజితమ్ ॥౨౫॥ సురాసురైర్వన్ద్యమా
నమృషిభిర్వన్దితంసదా । కదావామూర్ధానం మామకంమణ్డయిష్య
తి॥౨౬॥ కదాగమ్భీరయావాచా శ్రియాయుక్తోజగత్పతిః। చామరవ్యగ్ర
హస్తంమామేవంకుర్వితివక్ష్యతి ॥౨౭॥ కదాహంరాజరాజేనగణనాథే
నచోదితః । చరేయంభగవత్పాదపరిచర్యానువృత్తిషు॥౨౮॥ శాన్తాయ
చవిశుద్ధాయతేజసేపరమాత్మనే । నమోభగవతేవిష్ణోవాసుదేవామిత
ద్యుతే ॥౨౯॥ నమస్సర్వగుణాతీతషడ్గుణాయాదివేధసే । సత్యజ్ఞానా
నన్తగుణబ్రహ్మణేపరమాత్మనే ॥౩౦॥ చతుఃపఞ్చవవ్యూహదశద్వా
దశమూర్తయే । నమస్తేవాసుదేవాయ బ్రహ్మణే చతురాత్మనే ॥౩౧॥
నమోఽనన్తాయవిశ్వాయ విశ్వాతీతాయచక్రిణే। నమస్తేపఞ్చకాలజ్ఞప
ఞ్చకాలపరాయణ ॥౩౨॥ పఞ్చకాలైకమనసాం త్వమేవగతిరవ్యయః।
పరేవ్యోమ్నిస్థితందేవం నిరవద్యంనిరఞ్జనమ్ ॥౩౩॥ అప్రమేయమజంవి
ష్ణుపద్మనాభంసురేశ్వరమ్। వాగతీతంపరంశాన్తం శరణంత్వాంగతో
స్మ్యహమ్ ॥ ౩౪ ॥ వర్ణ్యాద్వన్ద్వాతిరిక్తం త్వాం కౌస్తుభోద్భాసివక్ష

పమ్ । విశ్వరూపం విశాలాక్షం కదా ద్రక్ష్యామి చక్షుషా ॥ ౩౫ ॥ మోక్షం సాలోక్యసారూప్యం ప్రార్థయే న కదాచన । ఇచ్ఛామ్యహం మహాబాహో సాయుజ్యం తవ సువ్రత ॥ ౩౬ ॥ సకలావరణాతీత కింకరోస్మి తవానఘ । పునః పునః కింకరోస్మి తవాహం పురుషోత్తమ ॥ ౩౭ ॥ ఆసనార్ఘ్యమయా గాత్రమర్చనం యన్మయా కృతమ్ । భోగహీనం క్రియాహీనం మన్త్రహీనమభక్తికమ్ ॥ ౩౮ ॥ తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ దీనం మామాత్మసాత్కురు । ఇతి స్తోత్రేణ దేవేశం స్తుత్వా మధునిఘాతినమ్ ॥ ౩౯ ॥ యాగావసానసమయే దేవదేవస్య చక్రిణః । నిత్యం కింకరభావేన స్వాత్మానం వినివేదయేత్ ॥ ... ... ॥ ౪౦ ॥

జితం తే పుణ్డరీకాక్ష నమస్తే విశ్వభావన । నమస్తేస్తు హృషీకేశ మహాపురుష పూర్వజ ॥ ౧ ॥ విజ్ఞాపనమిదం దేవ శృణు త్వం పురుషోత్తమ । నరనారాయణాభ్యాం చ శ్వేతద్వీపనివాసిభిః ॥ ౨ ॥ నారదాద్యైర్మునిగణైస్సనకాద్యైశ్చ యోగిభిః । బ్రహ్మేశాద్యైస్సురగణైః పఞ్చకాలపరాయణైః ॥ ౩ ॥ పూజ్యసే పుణ్డరీకాక్ష దివ్యమన్త్రైర్మహర్షిభిః । పాషణ్డధర్మసంకీర్ణే భగవద్భక్తివర్జితే ॥ ౪ ॥ కలౌ జాతోస్మి దేవేశ సర్వధర్మబహిష్కృతే । కథం త్వామసమాచారః పాపప్రసవభూరహమ్ ॥ అర్చయామి దయాసిన్ధో పాహి మాం శరణాగతమ్ । తాపత్రయదవాగ్నౌ మాం దహ్యమానం సదా విభో ॥ ౬ ॥ త్రాహి మాం పుణ్డరీకాక్ష కేవలం కృపయా తవ । జన్మమృత్యుజరావ్యాధిదుఃఖసన్తప్తదేహినమ్ ॥ పాలయాశు దృశా దేవ తవ కారుణ్యగర్భయా । ఇన్ద్రియాణి మయా జేతుమశక్యం పురుషోత్తమ ॥ ౭ ॥ శరీరం మమ దేవేశ వ్యాధిభిః పరిపీడితమ్ । మనో మే పుణ్డరీకాక్ష విషయానేవ ధావతి ॥ ౯ ॥ వాణీ మమ హృషీకేశ మిథ్యాపారుష్యదూషితా । ఏవం సాధనహీనోహం కిం కరిష్యామి కేశవ ॥ రక్ష మాం కృపయా కృష్ణ భవాబ్ధౌ పతితం సదా । అపరాధశతం చైవ సహస్రమయుతం తథా ॥ ౧౧ ॥ అర్బుదం చాప్యసఙ్ఖ్యేయం కరుణాబ్ధే క్షమస్వ మే । యచ్చాపరాధం కృతవానజ్ఞానాత్పురుషోత్తమ ॥ ౧౨ ॥ మద్భక్

ఇతిదేవేశ తత్సర్వంక్షన్తుమర్హసి । అజ్ఞత్వాదప్యశక్తత్వాదాలస్యాద్దు
ష్టభావనాత్ ॥ ౧౩ ॥ కృతాపరాధం కృపణం క్షన్తుమర్హసి మాంవిభో ।
అపరాధసహస్రాణి క్రియన్తే హర్నిశంమయా ॥ ౧౪ ॥ తానిసర్వాణి
మేదేవ క్షమస్వమధుసూదన । యజ్జన్మనః ప్రభృతి మోహవశంగతేననా
నాపరాధశతమాచరితంమయాతే । అన్తర్బహిశ్చసకలం తవపశ్యతో
మే క్షన్తుంత్వమర్హసిహరే కరుణావశేన ॥ ౧౫ ॥ కర్మణామనసావాచా
యాచేష్టామమనిత్యశః । కేశవారాధనేసాస్యాజ్జన్మజన్మాన్తరేష్వపి ॥ ౧౬ ॥

జితంతే పుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవిశ్వభావన । నమస్తేవాసుదేవాయశా
న్తానన్తచిదాత్మనే ॥ ౧ ॥ అధ్యక్షాయస్వతన్త్రాయనిరపేక్షాయ శాస
తే । అచ్యుతాయావికారాయ తేజసాంనిధయేనమః ॥ ౨ ॥ ప్రధానపురు
షేశాయనమస్తేపురుషోత్తమ । క్లేశకర్మాద్యసంస్పృష్ట పూర్ణషాడ్గుణ్య
మూర్తయే ॥ ౩ ॥ త్రిభిర్జ్ఞానబలైశ్వర్య వీర్యశక్త్యన్తరాత్మనే । త్రియు
గాయనమస్తేస్తు నమస్తేచతురాత్మనే ॥ ౪ ॥ చతుఃపఞ్చనవవ్యూహద
శద్వాదశమూర్తయే । అనేకమూర్తయేతుభ్యమమూర్తాయైకమూర్త
యే ॥ ౫ ॥ నారాయణనమస్తేస్తు పుణ్డరీకాయతేక్షణ । సుభ్రూలలా
టసునససుస్మితాధరపల్లవ ॥ ౬ ॥ పీనవృత్తాయతభుజశ్రీవత్సకృతలక్ష
ణ । తనుమధ్యవిశాలాక్షపద్మనాభనమోస్తుతే ॥ ౭ ॥ విలాసవిక్రమా
క్రాన్తత్రైలోక్యచరణామ్బుజ । నమస్తేపీతవసన స్ఫురన్మకరకుణ్డల ॥ ౮ ॥
స్ఫురత్కిరీటకేయూరహారకౌస్తుభభూషణ । పఞ్చాయుధ నమస్తేస్తు
నమస్తేపఞ్చకాలిక ॥ ౯ ॥ పఞ్చకాలపరైకాన్తి యోగక్షేమ మహాప్ర
భో । నిత్యజ్ఞానబలైశ్వర్య భోగోపకరణాచ్యుత ॥ ౧౦ ॥ నమస్తేబ్రహ్మ
రుద్రాది లోకయాత్రాపరిచ్ఛద । జన్మప్రభృతి దాసోస్మి శిష్యోస్మిత
నయోస్మితే ॥ ౧౧ ॥ త్వంచ స్వామీగురుర్మాతాపితాచ మమమాధవ ।
అపిత్వాంభగవన్బ్రహ్మా శర్వశ్శక్రోమహర్షయః ॥ ౧౨ ॥ ద్రష్టుంయష్టు
మపిస్తోతుంనహిస్మర్తుమపీశతే । తాపత్రయమహాగ్రాహభీషణేభవ
సాగరే ॥ ౧౩ ॥ మజ్జతాంనాథనారేషాప్రణతిస్త్వత్పదాశ్రితా । అనా

ధాయజగన్నాథశరణ్యశరణార్థినే ॥ ౧౪ ॥ ప్రసీద సీద తేమహ్యాం నమ
స్తేభక్తవత్సల। మన్త్రహీనంక్రియాహీనంభక్తిహీనంయదర్చనమ్॥౧౫॥
తత్సర్వం త్వయ్యం ప్రపన్నానా మపరాధసహిష్ణుహ్యసి । అజ్ఞానాద్యదివా జ్ఞా
నాదశుభం యత్కృతం మయా ॥ ౧౬ ॥ క్షన్తవ్యంతదశేషేణ దాస్యే
నచగృహాణమామ్ । సర్వేషు దేశకాలేషు సర్వావస్థాసుచాచ్యుత।కింక
రోస్మిహృషీకేశభూయోభూయోస్మికింకరః॥ ... ... ॥౧౭॥

జితం తేపుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవిశ్వభావన। నమస్తేస్తుహృషీకేశ మహా
పురుషపూర్వజ ॥ ౧ ॥ నమస్తే వాసుదేవాయ శాన్తానన్త జితాత్మనే।
అజితాయనమస్తుభ్యం షాడ్గుణ్య నిధయేనమః ॥ ౨ ॥ మహావిభూతిసం
స్థాయ నమస్తేపురుషోత్తమ । సహస్రశిరసేతుభ్యంసహస్రచరణాయ
తే ॥ ౩ ॥ సహస్రబాహవేతుభ్యం సహస్రనయనాయతే । అమూర్తా
యనమస్తుభ్యమేకమూర్తాయ తేనమః ॥ ౪ ॥ అనేకమూర్తయేతుభ్య మ
క్షరాయచతేనమః । వ్యాపినేవేదవేద్యాయ నమస్తేపరమాత్మనే॥౫॥ చి
న్మాత్రరూపిణేతుభ్యం నమస్త్రయ్యన్తమూర్తయే । అణిష్ఠాయస్థవిష్ఠా
యమహిష్ఠాయచ తేనమః ॥ ౬ ॥ నేదిష్ఠాయయవిష్ఠాయ సర్వాన్తర్యా
మినేనమః । వర్షిష్ఠాయ జపిష్ఠాయకనిష్ఠాయచ తేనమః ॥౭ ॥ పఞ్చాత్మ
నేనమస్తుభ్యం సర్వాన్తర్యామినేనమః । కల్పనాకోటిరూపాయ సృష్టి
స్థిత్యన్తహేతవే ॥ ౮ ॥ నమస్తేగుణరూపాయ గుణరూపాతివర్తినే।వ్య
స్తాయచ సమస్తాయసమస్తవ్యస్తరూపిణే ॥౯॥ ఆదిమధ్యాన్తశూన్యా
య తత్త్వస్థాయనమోనమః । ప్రణవప్రతిపాద్యాయనమఃప్రణవరూ
పిణే ॥ ౧౦ ॥ లోకయాత్రాప్రసిద్ధ్యర్థం స్వప్రబహ్మాది రూపిణే। నమ
స్తుభ్యం నృసింహాదిమూర్తిభేదాయవిష్ణవే ॥౧౧॥ విపాకైః కర్మభిఃక్లే
శైరస్పృష్టవపుషేనమః । నమోబ్రహ్మణ్యదేవాయ తేజసాం నిధయేన
మః ॥ ౧౨ ॥ నిత్యసాధారణానేక లోకరక్షా పరిచ్ఛిదే । సచ్చిదానన్ద
రూపాయ వరేణ్యాయనమోనమః ॥ ౧౩ ॥ యజమానాయయజ్ఞాయ
యష్టవ్యాయనమోనమః।ఇజ్యాఫలనమస్తుభ్యం నమఇజ్యాదిశీలినే॥౧౪॥

నమః పరమహంసాయనమస్సత్వగుణాయచ । స్థితాయపరమవ్యోమ్ని
భూమ్నోభూమ్నేనమోనమః ॥ ౧౫ ॥ సంసారవిషయావర్త సఙ్కు
లేచమహాభయే । అపారేదుస్తరేఽగాధే పతితంకర్మభిస్స్వకైః॥౧౬॥
అనాథమతిగమ్భీరందయయాపరయాహరే । మాముద్ధర దయాసిన్ధో
సిన్ధోరస్మాత్సుదుస్తరాత్ ॥౧౭॥ మన్త్రహీనంక్రియాహీనం భక్తిహీ
నంయదర్చితమ్ । తత్సర్వంక్షమ్యతాం దేవ దీనం మామాత్మసాత్కురు॥
నాహంహితంనజానామిత్వాంప్రజాన్యేవకేవలమ్। బుద్ధ్వైవంనయగో
విన్దముక్త్యుపాయేనవర్త్మనా ॥ ౧౮ ॥ త్వమేవవేత్సి శ్రేయోమేనేదమే
తదితీతిచ । బుద్ధియోగంచమే దేహియేనత్వాముపయామ్యహమ్ ॥౨౦॥

పఞ్చమజితన్తాసమ్పూర్ణా.

జితంతేపుణ్డరీకాక్షనమస్తేవిశ్వభావన । నమస్తేఽస్తుహృషీకేశమహా
పురుషపూర్వజ॥ ౧॥ శ్రీమద్ద్వారవతీనాథ వర్ధతాం విజయీభవాన్॥
దివ్యంత్వదీయమైశ్వర్యం నిర్మర్యాద విజృమ్భితమ్ ॥ ౨ ॥ దేవీ భూషా
యుధైర్నిత్యైర్ముక్తైర్మోక్షైక లక్షణైః । సతోపేతైస్త్వదీయైశ్చ సఙ్గ
స్థాభిరసస్తవ ॥౩॥ ప్రాకారగోపురవర ప్రాసాదమణిమణ్టపాః । శాలి
ముద్గశిలాదీనాంశాలాశ్శైలకులోజ్జ్వలా ॥౪॥ రత్నకాఞ్చనకౌశేయతూ
మక్రముకశాలికాః । శయ్యాగృహాణిపర్యఙ్కావర్యాస్థూలాసనానిచ॥
కనత్కనకభృఙ్గార పతద్గ్రహకళాచికాః । ఛత్రచామరముఖ్యాశ్చ స
న్తునిత్యాగపరిచ్ఛదాః ॥ ౬ ॥ అస్తునిస్తులమవ్యగ్రం నిత్యమభ్యర్చనం త
వ । పక్షేపక్షేవిజృమ్భన్తాంమాసిమాసిమహోత్సవాః॥౭॥మణికాఞ్చనచి
త్రాణిభూషణాన్యమ్బరాణిచ । కాశ్మీరసారకస్తూరి కర్పూరాద్యనులే
పనమ్ ॥౮॥ కోమళానిచదామాని కౌసుమైస్సౌరభోద్గమైః । ధూపాః
కర్పూరదీపాశ్చ సన్తునిత్యాగపరిచ్ఛదాః ॥౯॥ నృత్తగీతయుతంవాద్యం
నిత్యమత్రవివర్ధతామ్ । శ్రోత్రేమనస్సుధాధారానికల్పన్తాం కాహళస్వ
నాః ॥౧౦॥ కన్దమూల ఫలోదగ్రం కాలేకాలే చతుర్విధమ్ । సూపా
పూపఘృతక్షీర శర్కరాసహితం హవిః ॥ ౧౧ ॥ ఘనసార శిశోదగ్రం

క్రముకాష్టదళాన్వితమ్ । విమలానిచతామ్బూలదళాని స్వీకురుప్రభో॥ ప్రీతిభీతి యుతోభూయాన్నిత్యంపరిజనస్తవ । భక్తియుక్తోపభుంజన్తు పౌరాజానపదైస్సహ ॥౧౩॥ ధరణీధనరత్నాని వితరన్తు చిరంతవ। త్రైలోక్యమఖిలంసర్వేకుర్వన్తుక్షోణిపాలకాః ॥ ౧౪ ॥ ప్రేమదిగ్ధదృశస్స్వైరం ప్రేక్షమాణాస్త్వదాననమ్ । మహాన్తస్సన్తతంసన్తోమఙ్గళాని ప్రయుఞ్జతామ్ ॥ ౧౫ ॥ పాపమేవమనన్నిత్యంపాలయక్ కుశలీభవాన్॥

జితన్తాస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ విష్ణుధర్మాన్తర్గతమ్,

అపామార్జనస్తోత్రమ్.

దాల్భ్యః ॥ అనారాధిత గోవిన్దా యేనరాదుఃఖభాగినః। తేషాం దుఃఖాభిభూతానాం యత్కర్తవ్యందయాళుభిః ॥ ౧ ॥ పశ్యద్భిస్సర్వభూతస్థం వాసుదేవం మహామునే । సమదృష్టిభిరీశేశం తన్మమబ్రూహ్యశేషతః ॥ ౨ ॥ పులస్త్యః ॥ ఓన్నమః పరమార్థాయపురుషాయ మహాత్మనే । అరూపబహురూపాయ వ్యాపినేపరమాత్మనే॥ ౩॥ నిష్కల్మషాయ శుద్ధాయధ్యానయోగరతాయచ । నమస్కృత్యప్రవక్ష్యామి యత్రసిధ్యతు మేవచః ॥౪॥ వరాహనరసింహేశ వామనేశ త్రివిక్రమ। హయగ్రీవేశ సర్వేశహృషీకేశ హరాశుభమ్ ॥ ౫ ॥ అపరాజిత చక్రాద్యైశ్చతుర్భిఃపరమాయుధైః । అఖణ్డితానుభావైస్త్వం సర్వదుష్టహరోభవ॥హరాముకస్యదురితం దుష్కృతందురుపోషితమ్। మృత్యుబన్ధార్తిభయదం దురిష్టస్యచయత్ఫలమ్ ॥౭॥ పరమధ్యానసహితం ప్రయుక్తంచాభిచారికమ్ । గరస్పర్శమహారోగప్రయోగం జరయాజర॥ ౮ ॥ ఓన్నమోవాసుదేవాయ నమఃకృష్ణాయ ఖడ్గినే । నమఃపుష్కరనేత్రాయ కేశవాయాదిచక్రిణే ॥ ౯ ॥ నమఃకమలకిఞ్జల్క పీతనిర్మ

లవాసనే । మహాహవరిపుస్కన్ధ ఘృష్టచక్రాయ చక్రిణే ॥ ౧౦ ॥ దం
ష్ట్రోద్ధృత క్షితిభృతే త్రయీమూర్తిమతేనమః । వరాహాశేష దుష్టాని
సర్వపాపఫలానివై ॥ ౧౧ ॥ మర్దమర్దమహాదంష్ట్ర మర్దమర్దచతత్ఫలమ్।
నరసింహాకరాళాస్యదన్తప్రోజ్జ్వలానన ॥ ౧౨ ॥ మహాయజ్ఞవరా
హాయ శేషభోగోరుశాయినే । తప్తహాటకకేశాన్తజ్వలత్పావకలోచ
న ॥౧౩॥ వజ్రాయతనఖస్పర్శ దివ్యసింహ నమోస్తుతే । కాశ్యపాయా
తిహ్రస్వాయ ఋగ్యజుస్సామమూర్తయే ॥ ౧౪ ॥ తుభ్యంవామనరూ
పాయ క్రమతే గాంనమోనమః । భంజభంజనినాదేన దుష్టాన్యస్యార్తి
నాశన ॥౧౫॥ ఋగ్యజుస్సామగర్భాభిర్వాగ్భిర్వామనరూపధృక్ । ప్రశ
మంసర్వదుఃఖాని నయత్వస్యజనార్దనః ॥౧౬॥ ఏకాహికంద్వ్యాహికం
చ తథాత్రిదివసజ్వరమ్ । చాతుర్థికం తథాత్యుగ్రం తథైవ సతతజ్వ
రమ్ ॥ ౧౭ ॥ దోషోత్థంసన్నిపాతోత్థంతథైవాగన్తుకంజ్వరమ్ । శమంన
యాశుగోవిన్దశ్ఛిన్ధిచ్ఛిన్ధ్యస్యవేదనాః ॥ ౧౮ ॥ నేత్రదుఃఖం శిరోదుఃఖం
దుఃఖం చోదరసమ్భవమ్ । అనుచ్ఛ్వాసమతిశ్వాసం పరితాపం సవేప
థుమ్ ॥౧౯॥ గుదఘ్రాణాఙ్ఘ్రిరోగాంశ్చ కుష్ఠరోగం తథాక్షయమ్।కా
మాలాదీంస్తథారోగాన్ప్రమేహాంశ్చాతిదారుణాన్ ॥ ౨౦॥ భగన్దరా
తిసారాంశ్చ ముఖరోగాంసవల్గులిమ్ । అశ్మరీమూత్రకృచ్ఛ్రాంశ్చరోగాన
న్యాంశ్చదారుణాన్॥ ౨౧॥ యేవాతప్రభవారోగాయేచపిత్తసముద్భ
వాః । కఫోద్భవాశ్చ యేరోగా లూతాదిస్ఫోటకాదయః ॥ ౨౨ ॥ తేస
ర్వే ప్రశమంయాన్తు వాసుదేవాపమార్జితాః । విలయం యాన్తు తే స
ర్వేవిష్ణోరుచ్చారణేనచ ॥ ౨౩ ॥ క్షయంగచ్ఛన్తుచాఽశేషాస్తే చక్రాభి
హతాహరేః । అచ్యుతానన్తగోవిన్దనామోచ్చారణభేషజాత్ ॥౨౪॥ న
శ్యన్తి సకలారోగాస్సత్యంసత్యంవదామ్యహమ్। స్థావరంజఙ్గమంచాపి
కృత్రిమంచాపియద్విషమ్ ॥౨౫॥ దన్తోద్భవం నఖోద్భూత మాకాశప్ర
భవంవిషమ్ । లూతాదిప్రభవంయచ్చ విషమత్యన్తదుఃఖదమ్॥ ౨౬॥ శ
మంనయతు తత్సర్వం కీర్తితోఽస్యజనార్దనః । గ్రహాన్ప్రేతగ్రహాం

శ్చైవ తథా వైడాలిక గ్రహాన్ ॥౨౭॥ వేతాళాంశ్చ పిశాచాంశ్చ గన్ధర్వాన్యక్షరాక్షసాన్ । శాకినీ పూతనాద్యాంశ్చ తథా వైనాయక గ్రహాన్ ॥౨౮॥ ముఖమణ్డలికాన్ క్రూరాన్ రేవతీం వృద్ధరేవతీమ్। వృద్ధికాఖ్యాన్ గ్రహాంశ్చైవ తథా మాతృగ్రహానపి ॥ ౨౯॥ బాలస్య విష్ణోశ్చరితం హన్తు బాలగ్రహానిమాన్ । వృద్ధానాం యే గ్రహాః కేచి ద్యేచ బాలగ్రహాః క్వచిత్ ॥ ౩౦ ॥ నారసింహస్య తే దృష్ట్యా దగ్ధా తేచాపి యౌవనే । సదాకరాళవదనో నరసింహో మహారవః ॥౩౧ ॥ గ్రహానశేషాన్నిశ్శేషాన్ కరోతు జగతో హితః । నరసింహ మహాసింహ జ్వాలామాలానలోజ్జ్వల ॥౩౨॥ గ్రహానశేషాన్ సర్వేశ ఖాద ఖాదాగ్ని లోచన। యే రోగా యే మహోత్పాతా యద్విషం యే మహాగ్రహాః॥ ౩౩॥ యాని చ క్రూరభూతాని గ్రహపీడాశ్చ దారుణాః । శస్త్రక్షతేషు యే దోషా జ్వాలాగర్దభకాదయః ॥౩౪॥ తాని సర్వాణి సర్వాత్మన్ పరమాత్మన్ జనార్దన । కిఞ్చిద్రూపం సమాస్థాయ వాసుదేవాస్య నాశయ॥ ౩౫ ॥ క్షిప్త్వా సుదర్శనం చక్రం జ్వాలామాలాతిభీషణమ్ । సర్వదుష్టప్రశమనం కురు దేవవరాచ్యుత ॥౩౬॥ సుదర్శన మహాజ్వాల ఛిన్ధి ఛిన్ధి చ మారయ। సర్వదుష్టాని రక్షాంసి క్షపయారివిభీషణ ॥౩౭॥ ప్రాచ్యాం ప్రతీచ్యాం దిశి చ దక్షిణోత్తరయోస్తథా । రక్షాం కరోతు సర్వాత్మా నరసింహానుగర్జితైః ॥ ౩౮ ॥ భూమ్యన్తరిక్షేచ తథా పార్శ్వయోః పృష్ఠతోఽగ్రతః । వ్యాఘ్రసింహవరాహేషు అగ్నిచోరభయేషు చ ॥ ౩౯॥ రక్షాం కరోతు భగవాన్ బహురూపీ జనార్దనః । యథా విష్ణుమయం సర్వం సదేవాసుర మానుషమ్ ॥ ౪౦ ॥ తేన సత్యేన సకలం దుష్టమస్య ప్రశామ్యతు । యథా విష్ణౌ స్మృతే సద్యః సఙ్క్షయం యాతి పాతకమ్ ॥౪౧॥ సత్యేన తేన సకలం దుష్టమస్య ప్రశామ్యతు । పరమాత్మా యథా విష్ణుర్వేదాన్తేష్వభిధీయతే।౪౨॥ తేన సత్యేన సకలం దుష్టమస్య ప్రశామ్యతు । యథా యజ్ఞేశ్వరో విష్ణుర్వేదాన్తేష్వభిధీయతే ॥ ౪౩ ॥ తేన సత్యేన సకలం యన్మయోక్తం తథాస్తు తత్ । శాన్తిరస్తు శివఞ్చాస్తు ప్రణశ్యత్వం సు

ఖంచయత్ ॥ ౪౪॥ వాసుదేవశరీరోత్థైః కుశైస్సంమార్జితం మయా। అపామార్జతు గోవిన్దో నరో నారాయణస్తథా ॥ ౪౫ ॥ సదాస్తు సర్వదుఃఖానాం ప్రశమో వచనాద్ధరేః । శాన్తాస్సమస్తరోగాస్తే గ్రహాస్సర్వవిషాణి చ ॥౪౬॥ భూతాని చ ప్రశామ్యన్తు సంస్మృతే మధుసూదనే। ఏతత్సమస్తరోగేషు భూతగ్రహభయేషు చ ॥౪౭॥ అపామార్జనకం శస్త్రం విష్ణునామాభిమన్త్రితమ్ । ఏతే కుశా విష్ణుశరీరసమ్భవా జనార్దనోఽహం స్వయమేవ చాగతః॥౪౮॥ హతం మయా దుష్టమశేషమస్య స్వస్థో భవత్వేష యథా వచో హరేః । యదస్య దురితం కిఞ్చిత్ తత్క్షిప్తం లవణార్ణవే॥ ౪౯॥ స్వాస్థ్యమస్తు శివం చాస్తు హృషీకేశస్య కీర్తనాత్। యత ఏవాగతం పాపం తత్రైవ ప్రతిగచ్ఛతు॥౫౦॥ ఏతద్రోగాదిపీడాసు జన్తూనాం హితమిచ్ఛతా। విష్ణుభక్తేన కర్తవ్యం అపామార్జనకం పరమ్ ॥౫౧॥ అనేన సర్వదుఃఖాని ప్రశమం యాన్త్యసంశయః । సర్వభూతహితార్థాయ కుర్యాత్ తస్మాత్సదైవ హి ॥౫౨॥ ... ...

ఇతి శ్రీవిష్ణుధర్మే అపామార్జనస్తోత్రమ్

సమాప్తమ్.

శ్రీవిష్ణుధర్మే

శ్రీమాఙ్గల్యవివృద్ధిస్తోత్రప్రారమ్భః

దాల్భ్యః॥ కార్యారమ్భేషు సర్వేషు దుస్స్వప్నేషు చ సత్తమ। అమఙ్గల్యేషు దృష్టేషు యజ్జప్తవ్యం తదుచ్యతామ్ ॥ ౧ ॥ యేనారమ్భాశ్చ సిధ్యన్తి దుస్స్వప్నశ్చోపశామ్యతి । అమఙ్గలానాం దృష్టానాం పరిఘాతశ్చ జాయతే ॥౨॥ పులస్త్యః ॥ జనార్దనం భూతపతిం జగద్గురుం స్మరన్మనుష్యస్సతతం మహామునే। దుష్టాన్యశేషాణ్యపహన్తి సాధయత్యశేషకార్యాణి చ యాన్యభీప్సతి ॥౩॥ శృణుష్వ చాన్యద్గదతో మమాఖిలం వదామి యత్తే ద్విజవర్య మఙ్గలమ్ । సర్వార్థసిద్ధిం ప్రదదాతి యత్సదా ని

హన్త్యశేషాణి చ పాతకాని ॥౪॥ ప్రతిష్ఠితం యత్ర జగచ్చరాచరం జగ
త్త్రయే యో జగతశ్చ హేతుః । జగచ్చ పాత్యత్తి చ యస్స సర్వదా మ
మాస్తు మాఙ్గల్యవివృద్ధయే హరిః ॥౫॥ వ్యోమామ్బువాయ్వగ్ని మహీస్వ
రూపైర్విస్తారవాన్యోఽణుతరోఽణుభావాత్ । అస్థూలసూక్ష్మస్సతతం ప
రేశ్వరో మమాస్తు మాఙ్గల్యవివృద్ధయే హరిః ॥౬॥ యస్మాత్పరస్మాత్పురు
షాదనన్తాదనాదిమధ్యాదధికం న కిఞ్చిత్ । స హేతుహేతుః పరమేశ్వ
రేశ్వరో మమాస్తు మాఙ్గల్యవివృద్ధయే హరిః ॥౭॥ హిరణ్యగర్భాచ్యుతరు
ద్రరూపీ సృజత్యశేషం పరిపాతి హన్తి । గుణాగ్రణీర్యో భగవాన్స సర్వ
దా మమాస్తు మాఙ్గల్య వివృద్ధయే హరిః ॥ ౮ ॥ పరస్సురాణాం పరమో
సురాణాం పరో యతీనాం పరమో మునీనామ్ । పరస్సమస్తస్య చ య
స్స సర్వదా మమాస్తు మాఙ్గల్యవివృద్ధయే హరిః ॥ ౯ ॥ ధ్యాతో మునీనా
మపకల్మషైర్యో దదాతి ముక్తిం పరమేశ్వరేశ్వరః । మనోఽభిరామః పురు
షస్స సర్వదా మమాస్తు మాఙ్గల్య వివృద్ధయే హరిః ॥ ౧౦ ॥ సురేన్ద్ర
వైవస్వతవిత్తపామ్బు స్వరూపరూపీ పరిపాతి యో జగత్ । స శుద్ధశు
ద్ధపరమేశ్వరేశ్వరో మమాస్తు మాఙ్గల్యవివృద్ధయే హరిః ॥౧౧॥ యన్నా
మసఙ్కీర్తనతో విముచ్యతే హ్యనేకజన్మార్జిత పాపసఞ్చయాత్ । పా
పేనాన్ధగ్నిస్స సదైవనిర్మలో మమాస్తు మాఙ్గల్య వివృద్ధయే హరిః ॥౧౨॥
యేనోద్ధృతేయన్మరణేరసాతలాదశేషసృష్టిస్థితికారణాదికమ్ । బిభ
ర్తి విశ్వం జగతస్స మూలం మమాస్తు మాఙ్గల్యవివృద్ధయే హరి ॥౧౩॥ పాదేషు
వేదా జఠరే చరాచరం రోమస్వశేషా మునయో ముఖే మఖాః । యస్యే
శ్వరేశస్య స సర్వదా ప్రభుర్మమాస్తు మాఙ్గల్యవివృద్ధయే హరిః ॥ సమస్త
యజ్ఞాఙ్గ మయం వపుః ప్రభోర్యస్యాఙ్గ మీశేశ్వర సంస్తుతస్య । వరా
హరూపీ భగవాన్ స సర్వదా మమాస్తు మాఙ్గల్య వివృద్ధయే హరిః ॥
౧౫ ॥ వి ఱ్ర్యో భ్యా స ర్వో ద ధి తో య స వ్య వం ద ధా ర ధా
త్రీం జగతశ్చ యో భువమ్ । యజ్ఞేశ్వరో యజ్ఞపుమాన్స సర్వదా మమా
స్తు మాఙ్గల్యవివృద్ధయే హరిః ॥ ౧౬ ॥ పాతాళమూలేశ్వరభోగిసంహతౌ

విన్యస్యపాదౌపృథివీంచభిత్రితః। యస్యోపమానంనబభూవసోఽచ్యు
తో మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౧౭॥ సఘర్ఘరంయస్యచబృంహి
తంమహుః స్సనన్దనాద్యైర్జనలోకసంశ్రితైః। శ్రుతం జయేత్యుక్తిప
రైస్ససర్వదా మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥ ౧౮ ॥ ఏకార్ణవాద్య
స్సమహీంయశోమహీమాదాయవేగేన సముత్పతిష్యతః। నతం వపు
ర్యోగివరైశ్చసర్వదా మమాస్తుమాఙ్గల్య వివృద్ధయేహరిః ॥ ౧౯ ॥ హ
తోహిరణ్యాక్షమహాసురఃపురా పురాణపుంసా పరమేణయేన। వరా
హరూపస్సపతిఃప్రజాపతి ర్మమాస్తుమాఙ్గల్య వివృద్ధయేహరిః ॥౨౦॥
దంష్ట్రాకరాళంసురభీతినాశకం కృతంవపుర్దివ్యనృసింహరూపిణా। త్రా
తుంజగద్యేనససర్వదా ప్రభుర్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౨౧॥
దైత్యేన్ద్రవక్షస్థలదారదారుణైః కరోరుహైర్యఃక్రకచానుకారిభిః। వి
చ్ఛేదలోకస్యభయానిసోఽవ్యయో మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥
౨౨ ॥ దన్తాన్తదీప్తద్యుతినిర్మలానియశ్చకారసర్వాణిదిశాంముఖాని। ని
నాదవిత్రాసితదానవోహ్యసౌమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౨౩॥
యన్నామసఙ్కీర్తనతోమహాభయాద్విమోక్షమాప్నోతినసంశయంనరః।
ససర్వలోకార్తిహరోనృకేసరీమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః॥ ౨౪॥
సటాకరాళభ్రమణానిలాహతాస్స్ఫుటన్తియస్యామ్బుధరాస్సమన్తతః।
సదివ్యసింహస్స్ఫురితాననేక్షణోమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః॥౨౫॥
యదీక్షణజ్యోతిషిరశ్మిమణ్డలం ప్రలీనమీషన్నరరాజభాస్వతః। కుతశ్శ
శాఙ్కస్యసదివ్యరూపధృఙ్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౨౬॥ అశే
షదేవేశనరేశ్వరేశ్వరైస్సదాస్తుతంయచ్చరితంమహాద్భుతమ్। ససర్వ
లోకార్తిహరోమహాహరిర్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౨౭॥ ద్ర
వన్తిదైత్యాఃప్రణమన్తిదేవతానశ్యన్తిరక్షాంస్యపయాన్తిచారయః। య
త్కీర్తనాత్సోద్భుతరూపకేసరీ మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః॥౨౮॥
ఋక్సావితంయోయజుషాహి శ్రీమత్సామధ్వనిధ్వస్తసమస్తపాతకమ్।
చక్రేజగద్యాజ్ఞనకస్ససర్వదా మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౨౯॥

యత్పాదవిన్యాసపవిత్రితాంమహీం యయావియచ్చర్గఙ్గ్య జుషామదీరణాత్ । సవామనోవామశరీరరూప ధృఙ్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః॥౩౦॥ యస్మిన్ప్రియాతేసురభూభృతోఽధ్వరాన్న నామఖేదాదవనిస్ససాగరా । సవామనస్సర్వజగన్మయస్సదా మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౧॥ మహాద్భుతేదైత్యపతేర్మహాధ్వరే యస్మిన్ప్రవిష్టేక్షుభితం మహాసురైః।సవామనోఽనన్తస్థితసప్తలోకధృఙ్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౨॥ సఙ్ఘైస్సురాణాం దివిభూతలస్థితైస్తదామనుష్యైర్గగనేచఖేచరైః । స్తుతఃక్రియాద్యక్రమచారసర్వదా మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౩॥ క్రాన్త్వాధరిత్రీంగగనంతథాదివం మరుత్పతేర్యఃప్రదదౌత్రివిష్టపమ్ । సదేవదేవోభువనేశ్వరేశ్వరో మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౪॥ అనుగ్రహంచాపిబలేరనుత్తమశ్చకారయశ్చప్రపదోపమంత్రణాత్। సురాంశ్చయజ్ఞాంశ్చ భుజస్సర్వదా మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౫॥ రసాతలాద్యేనపురాసమాహృతాస్సనుస్తవేదాజలచారిరూపిణా । సకైటభారిర్మధుహామ్బుశాయీమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౬॥ నిఃక్షత్రియాంయశ్చచకారమేదినీమనేకశోబాహువనంతథాచ్ఛినత్ । యఃకార్తవీర్యస్య సభార్గవోత్తమోమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౭॥ నిహత్యయోవాలినముగ్రవిక్రమం నిబధ్యసేతుంజలధౌదశాననమ్ । జఘానచాన్యాన్రజనీచరానసోమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౮॥ చిక్షేపచాలశ్శకటంబభంజయోయమార్జునంకంసమరింజఘానచ । మమర్దచాణూరముఖాన్ససర్వదామమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౯॥ ప్రోతస్సహస్రాంశుమరీచినిర్మలం కరేఽబిభృద్భగవాన్ సుదర్శనమ్ । కౌమోదకీంచాపి గదామనన్తోమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౪౦॥ హిమేన్దుకున్దస్ఫటికాభనిర్మలంముఖానిలాపూరితమీశ్వరేశ్వరః । మధ్యాహ్నకాలేపిసశఙ్ఖముద్వహన్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౪౧॥ తథాఽపరాహ్ణే ప్రవికాసిపఙ్కజంవక్షస్స్థలేనశ్రియముద్వహన్హరిః । విస్తారిపద్మాయతపత్రలో

చనో మమాస్తు మాఙ్గల్యవివృద్ధయే హరిః ॥౪౨॥ సర్వేషు కాలేషు సమస్త
దేశేష్వశేషకార్యేషు తథేశ్వరేశ్వరః । సర్వైస్స్వరూపైర్భగవాననాది
ర్మమాస్తు మాఙ్గల్యవివృద్ధయే హరిః ॥౪౩॥ ఏతత్పఠన్ దాల్భ్య సమస్త
పాపైర్విముచ్యతే విష్ణుపరో మనుష్యః । సిద్ధ్యన్తి కార్యాణి తథాస్య స
ర్వానర్థానవాప్నోతి యథేచ్ఛతే తాన్ ॥౪౪॥ దుస్వప్నప్రశమముపైతి
పఠ్యమానే స్తోత్రేఽస్మిన్ శ్రవణవిధౌ సదోద్యతస్య । ప్రారమ్భే చ త
ముపయాతి సిద్ధిమీశః పాపాని క్షపయతి చాస్య దేవదేవః ॥౪౫॥ మాఙ్గల్యం ప
రమపదం స దార్థసిద్ధిం నిర్విఘ్నామధికఫలాం శ్రియం దదాతి । కిం లోకే
తదిహ పరత్ర వాస్య పుంసాం యద్విష్ణౌ ప్రవణధియాం న దా(లభ్య)స్యసా
ధ్యమ్ ॥ దేవేన్ద్రస్త్రిభువనమర్థమేకపిఙ్గస్సంసిద్ధిం త్రిభువనగాం చ కార్త
వీర్యః । వైదేహః పరమం పదం ప్రసాద్య విష్ణుం సమ్ప్రాప్తస్సకలఫలప్ర
దో హి విష్ణుః ॥౪౬॥ సర్వారమ్భేషు దాల్భ్యైతద్దుస్స్వప్నేషు చ పణ్డితః । జ
పేదేకమనా విష్ణౌ తథా మాఙ్గల్యదర్శనే ॥౪౭॥ శమం ప్రయాన్తి దుష్టాని
గ్రహపీడాశ్చ దారుణాః । కర్మారమ్భాశ్చ సిద్ధ్యన్తి పుణ్యమాప్నోతి చో
త్తమమ్ ॥౪౮॥ హరిర్దదాతి భద్రాణి మాఙ్గల్యస్తుతిసంస్తుతః । కరోత్య
ఖిలరూపైస్తు రక్షామక్షతశక్తిభృత్ ॥ ... ॥౫౦॥

ఇతి శ్రీవిష్ణుధర్మే మాఙ్గల్యవివృద్ధిస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ విష్ణుధర్మే
శ్రీవిష్ణోర్దివ్యస్థలస్తోత్రమ్.

అర్జునః॥ భగవన్సర్వభూతాత్మన్సర్వభూతేషు వై భవాన్ । పరమా
త్మస్వరూపేణ స్థితో వేద్మ్యేతదవ్యయ ॥౧॥ క్షేత్రేషు యేషు యేషు త్వం చి
న్తనీయో మయాచ్యుత । చేతసః ప్రణిధానార్థం తన్మమాఖ్యాతుమ
ర్హసి ॥౨॥ యత్ర యత్ర చ యన్నామ్నా గీయతే భగవాన్ స్తుతౌ । ప్రసాద
సుముఖో నాథ తన్మమాశేషతో వద ॥ ౩ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ సర్వగస్సర్వ

భూతోఽహం నాస్తికిఞ్చిన్మయావినా। చరాచరాజగత్యస్మిన్విద్యతే కురుసత్తమ ॥ ౪ ॥ తథాపిమేషుస్థానేషు చిన్తనీయోఽహమర్జున। స్తోతవ్యోనామభిశ్చైస్తు ప్రాయతాంతద్వదామితే॥౫॥ ప్రముఖేపుణ్డరీకాక్షం గయాయాంచగదాధరమ్। లోహదణ్డే మహావిష్ణుం స్తుత్వం స్తరతిదుర్గతిమ్ ॥౬॥ రాఘవంచిత్రకూటేతుప్రభాసేదైత్యసూదనమ్। బృన్దావనేచగోవిన్దం మాంస్తువన్పుణ్యభాగ్భవేత్ ॥ ౭ ॥ జయంజయన్త్యాంతద్వచ్చ జయన్తంహస్తినపురే। వారాహంకర్దమాలేచ కాశ్మీరేచక్రపాణినమ్ ॥ ౮ ॥ జనార్దనంచకుబ్జామ్రేమథురాయాంచకేశవమ్। కుబ్జకేశ్రీధరంతద్వ ద్గఙ్గాద్వారేసురోత్తమమ్ ॥౯॥ సాలగ్రామే మహాయోగిం హరింగోవర్ధనాచలే। పిణ్డారకే చతుర్బాహుం శఙ్ఖోద్ధారేచశఙ్ఖినమ్ ॥౧౦॥ వామనంచకురుక్షేత్రే యమునాయాంత్రివిక్రమమ్। విశ్వేశ్వరంతథాశోణేకపిలంపూర్వసాగరే ॥౧౧॥ శ్వేతద్వీపపతించాపిగఙ్గాసాగరసఙ్గమే। భూధరందేవికానద్యాంప్రయాగే చైవమాధవమ్ ॥౧౨॥ నరంనారాయణాఖ్యంచతథాబదరికాశ్రమే। సముద్రేదక్షిణే స్తవ్యం పద్మనాభేతిఫాల్గునే ॥౧౩॥ ద్వారకాయాంతథా కృష్ణంస్తువ్వం స్తరతిదుర్గతిమ్। రామనాథంమహేన్ద్రాద్రౌహృషీకేశం తథాఽర్బుదే ॥౧౪॥ అశ్వతీర్థేహయగ్రీవం విశ్వరూపంహిమాచలే। నృసింహంకృతశౌచేచ విప్రపాశేద్విజప్రియమ్॥ ౧౫ ॥ నైమిశేయజ్ఞపురుషంజమ్బుమార్గేతథాఽచ్యుతమ్। అనన్తంసైన్ధవారణ్యేదణ్డకేశఙ్ఖధారిణమ్ ॥౧౬॥ ఉత్పలావతకేశౌరిం నర్మదాయాంశ్రియఃపతిమ్। దామోదరంరైవతకే నదాయాంజలశాయినమ్ ॥౧౭॥ సర్వయోగేశ్వరంచైవ సిన్ధుసాగరసఙ్గమే। సహ్యాద్రౌదేవదేవేశంవైకుణ్ఠంమాగధేవనే॥౧౮॥ సర్వపాపహరంవిన్ధ్యే ఓఢ్రేష్వ పురుషోత్తమమ్। హృదయేచాపికౌన్తేయపరమాత్మానమాత్మని ॥౧౯॥ వటేవటేవైశ్రవణం చత్వరేచత్వరే శివమ్। పర్వతేపర్వతే రామం సర్వత్రమధుసూదనమ్ ॥౨౦॥ నరంభూమౌతథావ్యోమ్ని కౌన్తేయగరుడధ్వజమ్। వాసుదేవఃచసర్వత్ర భూ

జ్యతేసంస్మరన్దివి॥౨౧॥ అర్చయన్ప్రణమంస్తుస్వాక్ సంస్మరంశ్చధనఞ్జయ। ఏతేష్వేతానినామాని నరః పాపాత్ప్రముచ్యతే॥౨౨॥ స్థానేష్వేతేషుమన్నామ్నా మేతేషాంప్రీణనంనరః। ద్విజానాం ప్రీణనంకృత్వాస్వర్గలోకేమహీయతే॥౨౩॥ సామాన్యేతానికౌన్తేయ స్థానాన్యేతానిచాత్మవాక్। జపన్నేవపఞ్చదశ్యాంశక్తిసన్ధ్యంమత్పరాయణః॥౨౪॥ త్రీణిజన్మానియత్పాప మవస్థాత్రితయేకృతమ్। తత్తాళయత్యసన్దిగ్ధం జాయతేచసతాంకులే॥౨౫॥ ద్వికాలంవాజపన్నేవ దివారాత్రౌచయత్కృతమ్। తస్మాద్విముచ్యతేపాపాన్మద్భావపరమోనరః॥౨౬॥ జప్త్వానేతానికౌన్తేయసకృచ్ఛ్రద్ధాసమన్వితమ్। మోచయత్యనిరంపాపాద్యద్రాత్రౌచదివాకృతమ్॥౨౭॥ ధన్యోయశస్యశ్శత్రుఘ్నో జపఃకురుకులోద్వహ। గ్రహానుకూలతాంశ్చైవ కరోత్యాశునసంశయః॥౨౮॥ ఉపోషితోమత్పరమం స్థానేష్వేతేషుమానవః। కృత్వాసైవోపవాసంచ ప్రాప్నోత్యభిమతంఫలమ్॥౨౯॥ ఉత్క్రాన్తిరప్యశేషేషు స్థానేష్వేతేషుశస్యతే। అన్యస్థానాచ్ఛతగుణమేతేష్వనశనాదికమ్॥౩౦॥ యస్తుమత్పరమఃకాలం కరోత్యేతేషుమానవః। దేవానామపిపూజ్యోసౌమమలోకేమహీయతే॥ ... ... ॥౩౧॥

ఇతి శ్రీవిష్ణుధర్మే శ్రీవిష్ణోర్దివ్యస్థలస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

॥శ్రీవిష్ణుపురాణాంతర్గత శ్రీస్తుతి ప్రారమ్భః.

సింహాసనగతశ్శక్రస్సమ్ప్రాప్యత్రిదివంపునః। దేవరాజ్యేస్థితోదేవీం తుష్టావాబ్జకరాంతతః॥౧॥ ఇంద్రఉవాచ॥నమామిసర్వలోకానాంజననీమబ్ధిసంభవామ్। శ్రియమున్నిద్రపద్మాక్షీం విష్ణువక్షస్థ్సలస్థితామ్॥౨॥ పద్మాలయాం పద్మకరాం పద్మపత్రనిభేక్షణామ్। వందేపద్మముఖీందేవీంపద్మనాభప్రియామహమ్॥౩॥ త్వంసిద్ధిస్త్వంస్వధాస్వాహా సుధా

త్వంలోకపావనీ। సంధ్యారాత్రిః ప్రభాభూతి ర్మేధా శ్రద్ధా సరస్వతీ॥
౪॥ యజ్ఞవిద్యా మహావిద్యా గుహ్యవిద్యా చ శోభనే। ఆత్మవిద్యా చ దే
వి త్వం విముక్తిఫలదాయినీ ॥౫॥ అన్వీక్షికీ త్రయీ వార్తా దండనీతి స్త్వ
మేవ చ। సౌమ్యాసౌమ్యై ర్జగద్రూపై స్త్వయైత ద్దేవి పూరితమ్ ॥౬॥
కా త్వన్యా త్వామృతే దేవి సర్వయజ్ఞమయం వపుః। అధ్యాస్తే దేవదేవ
స్య యోగిచింత్యం గదాభృతః ॥౭॥ త్వయా దేవి పరిత్యక్తం సకలం భువన
త్రయమ్। వినష్టప్రాయ మభవ త్త్వయేదానీం సమేధితమ్ ॥౮॥ దా
రాః పుత్రా స్తథాగార సుహృద్ధాన్యధనాదికమ్। భవత్యే తన్మహాభా
గే నిత్యం త్వద్వీక్షణా న్నృణామ్॥౯॥ శరీరారోగ్య మైశ్వర్య మరిపక్షక్షయ
స్సుఖమ్। దేవి త్వద్దృష్టిదృష్టానాం పురుషాణాం న దుర్లభమ్॥౧౦॥ త్వం
మాతా సర్వలోకానాం దేవదేవో హరిః పితా। త్వయైత ద్విష్ణునా చాంబ
జగ ద్వ్యాప్తం చరాచరమ్ ॥౧౧॥ మా నః కోశం తథా గోష్ఠం మా గృ
హం మా పరిచ్ఛదమ్। మా శరీరం కళత్రం చ త్యజేథా స్సర్వపావని ॥౧౨॥
మా పుత్రా న్మా సుహృద్వర్గా న్మా పశూ న్మా విభూషణమ్। త్యజేథా
మమ దేవస్య విష్ణో ర్వక్షస్స్థలాలయే ॥౧౩॥ సత్త్వేన శౌచసత్యాభ్యాం తథా
శీలాదిభి ర్గుణైః। త్యజ్యన్తే తే నరా స్సద్య స్సన్త్యక్తా యే త్వయామలే॥౧౪॥
త్వయావలోకితా స్సద్య శ్శీలాద్యై రఖిలై ర్గుణైః। ధనైశ్వర్యైశ్చ యు
జ్యన్తే పురుషా నిర్గుణా అపి ॥౧౫॥ స శ్లాఘ్య స్స గుణీ ధన్య స్స కులీన స్స బుద్ధి
మాన్। స శూర స్స చ విక్రాన్తో యం త్వం దేవి నిరీక్షసే॥ ౧౬॥ సద్యో వై
గుణ్య మాయాన్తి శీలాద్యా స్సకలా గుణాః। పరాఙ్ముఖీ జగద్ధాత్రీ యస్య
త్వం విష్ణువల్లభే ॥౧౭॥ న తే వర్ణయితుం శక్తా గుణాన్ జిహ్వాపి వేధసః।
ప్రసీద దేవి పద్మాక్షి. మాస్మాం స్త్యాక్షీః కదాచన ॥ ౧౮ ॥ శ్రీపరాశరః ॥
ఏవం శ్రీ స్సంస్తుతా సమ్యక్ ప్రాహ హృష్టా శతక్రతుమ్। పశ్యతాం సర్వదే
వానాం సర్వభూతస్థితా ద్విజ ॥ ౧౯ ॥ శ్రీరువాచ॥ పరితుష్టాస్మి దే
వేశ స్తోత్రేణానేన తే హరే। వరం వృణీష్వ యస్త్విష్టో వరదాహం తవా
గతా ॥ ౨౦ ॥ ఇన్ద్ర ఉవాచ ॥ వరదా యది మే దేవి వరార్హో యది చాప్య

హమ్। త్రైలోక్యంనత్వయాత్యాజ్య మేష మేస్తువరః పరః ॥౨౧॥ స్తోత్రే
ణయ స్తథైతేన త్వాంతోష్యత్యబ్ధిసమ్భవే । సత్వయానపరిత్యాజ్యో
ద్వితీయోఽస్తువరోమమ॥ ౨౨॥శ్రీరువాచ॥ త్రైలోక్యంత్రిదశశ్రేష్ఠనసం
త్యక్ష్యామివాసవ। దత్తోవరోమయాయంతే స్తోత్రారాధనతుష్టయా॥
౨౩॥ యశ్చసాయంతథాప్రాత స్తోత్రేణానేనమానవః । మాంతోష్య
తినతస్యాహం భవిష్యామిపరాఙ్ముఖీ॥౨౪॥ శ్రీపరాశరః॥ ఏవందదౌ
వరౌదేవీదేవరాజాయవైపురా । మైత్రేయశ్రీర్మహాభాగస్తోత్రారా
ధనతోషితా ॥ ౨౫ ॥ భృగోఃఖ్యాత్యాంసముత్పన్నా శ్రీఃపూర్వముద
ధేఃపునః । దేవదానవయత్నేన ప్రసూతామృతమన్థనే ॥ ౨౬ ॥ ఏవం
యదాజగత్స్వామీదేవదేవోజనార్దనః । అవతారంకరోత్యేషాతదా
శ్రీస్తత్సహాయినీ ॥౨౭॥ పునశ్చపద్మాసంభూతా హ్యాదిత్యోఽభూద్యదా
హరిః। యదాచభార్గవోరామ స్తదాభూద్ధరణీత్వియమ్ ॥ ౨౮ ॥ రాఘ
వత్వేఽభవత్సీతారుక్మిణీకృష్ణజన్మని।అన్యేషుచావతారేషువిష్ణోరేషాఽ
నపాయినీ ॥౨౯॥ దేవత్వేదేవదేహేయంమనుష్యత్వేచమానుషీ । వి
ష్ణోర్దేహానురూపాంవైకరోత్యేషాత్మనస్తనుమ్ ॥౩౦॥ యశ్చైతచ్ఛృ
ణుయాజ్జన్మలక్ష్మ్యాయశ్చపఠేన్నరః । శ్రియోనవిచ్యుతిస్తస్య గృహే
యావత్కులత్రయమ్ ॥ ౩౧ ॥ పఠ్యతేయేషుచైవేషా గృహేషుశ్రీకథా
మునే । అలక్ష్మీఃకలహాధారానతేష్వాస్తేకదాచన ॥౩౨॥ ఏతత్తేకథితం
సర్వం యన్మాంత్వంపరిపృచ్ఛసి । క్షీరాబ్ధౌశ్రీర్యథాజాతా పూర్వంభృ
గుసుతాసతీ ॥౩౩॥ ఇతిసకలవిభూత్యవాప్తిహేతుస్స్తుతిరియమింద్ర
ముఖోద్గతాహిలక్ష్మ్యాః । అనుదిన మిహపఠ్యతే నృభిర్యైర్వసతినతే
షుకదాచిదప్యలక్ష్మీః ॥ ... ... ॥౩౪॥

శ్రీవిష్ణుపురాణాంతర్గతా శ్రీస్తుతి స్సమ్పూర్ణా.

ప్తై నమః

శ్రీమద్భాగవతాన్తర్గత
నారాయణకవచ ప్రారమ్భః

రాజా॥ యయాగుప్తస్సహస్రాక్షస్సవాహాన్రిపుసైనికాన్। క్రీడన్నివ
వినిర్జిత్యత్రిలోక్యాబుభుజేశ్రియమ్ ॥ ౧ ॥ భగవంస్తన్మమాచక్ష్వ వర్మ
నారాయణాత్మకమ్।యథాఽతతాయినశ్శత్రూన్యేనగుప్తోఽజయన్మృ
ధే ॥ ౨ ॥ శ్రీశుకః ॥ వృతఃపురోహితస్త్వాష్ట్రో మహేన్ద్రాయాను
పృచ్ఛతే। నారాయణాఖ్యంవర్మాహతదిహైకమనాశ్శృణు॥ ౩॥ విశ్వ
రూపః ॥ ధౌతాంఘ్రిపాణిరాచమ్య సపవిత్రఉదఙ్ముఖః। కృతస్వాఙ్గక
రన్యాసో మన్త్రాభ్యాంవాగ్యతశ్శుచిః ॥ ౪ ॥ నారాయణమయంవర్మస
న్నహ్యేద్భయఆగతే। దైవభూతాత్మకర్మభ్యో నారాయణమయఃపు
మాన్॥ పాదయోర్జానునోరూర్వోరుదరే హృద్యథోరసి। ముఖేశిరస్యా
నుపూర్వ్యాదోంకారాదీనివిన్యసేత్ ॥ ౬ ॥ ఓమ్॥ నమోనారాయణా
యేతివిపర్యయమథాపివా। కరన్యాసంతతఃకుర్యాద్ద్వాదశాక్షరవిద్య
యా ॥ ౭ ॥ ప్రణవాదియకారాన్తమఙ్గుళ్యఙ్గుష్ఠ పర్వసు। న్యసేద్ధృద
యఓంకారం వికారమనుమూర్ధని ॥ ౮ ॥ షకారంతుభ్రువోర్మధ్యేణ
కారంశిఖయాన్యసేత్। వేకారంనేత్రయోర్యుంజ్యాన్నకారం సర్వసన్ధి
షు ॥౯॥ మకారమస్త్రముద్దిశ్యమన్త్రమూర్తిర్భవేద్బుధః। సవిసర్గంఫ
డన్తన్తు సర్వదిక్షువినిర్దిశేత్ ॥ ౧౦ ॥ ఓంవిష్ణవేనమః ॥ ఇత్యాత్మానం ప
రంధ్యాయేద్ధ్యేయంషట్శక్తిభిర్యుతమ్। విద్యాతేజస్తపోమూర్తిమిమం
మన్త్రముదాహరేత్॥ ౧౧ ॥ ఓంహరిర్విదధ్యాన్మమసర్వరక్షాంన్యస్తా
ఙ్ఘ్రిపద్మఃపతగేన్ద్రపృష్ఠే। దరారిచర్మాసిగదేషు చాపపాశాన్దధా
నోఽష్టగుణోఽష్టబాహుః ॥ జలేషుమాంరక్షతుమత్స్యమూర్తిర్యాదో
గణేభ్యోవరుణస్యపాశాత్। స్థలేషుమాయావటువామనోఽవ్యాత్త్రి
విక్రమఃఖేఽవతువిశ్వరూపః ॥౧౩॥ దుర్గేష్వటవ్యాజిముఖాదిషుప్రభుః

పాయాన్నృసింహోఽసురయూథపారిః । విముంచతో యస్య మహాట్టహా
సం దిశో వినేదుర్న్యపతంశ్చ గర్భాః ॥ ౧౮ ॥ రక్షత్వసౌ మాధ్వని యజ్ఞ
కల్పస్స్వదంష్ట్రయోన్నీతధరో వరాహః । రామోఽద్రికూటేష్వథ వి
ప్రవాసే సలక్ష్మణోఽవ్యాద్భరతాగ్రజో మామ్ ॥ ౧౯ ॥ మాముగ్రధర్మా
దఖిలాత్ప్రమాదాన్నారాయణః పాతు నరశ్చ హాసాత్ । దత్తస్త్వయో
గాదథ యోగనాథః పాయాద్గుణేశః కపిలః కర్మబన్ధాత్ ॥ ౨౦ ॥ సన
త్కుమారోఽవతు కామదేవాద్ధయశీర్షో మాం పథి దేవహేళనాత్ । దేవ
ర్షివర్యః పురుషార్చనాన్తరాత్కూర్మో హరిర్మాం నిరయాదశేషాత్ ॥
౨౧ ॥ ధన్వన్తరిర్భగవాన్ పాత్వపథ్యాద్ద్వన్ద్వాద్భయాదృషభో నిర్జి
తాత్మా । యజ్ఞశ్చ లోకాదుత తత్కృతాన్తాద్బలో గణాత్ క్రోధవశా
దహీంద్రః ॥ ౨౨ ॥ ద్వైపాయనో భగవానప్రబోధాద్బుద్ధశ్చ పాషం
డగణాత్ప్రమాదాత్ । కల్కిః కలేః కాలమలాత్ప్రపాతు ధర్మావనా
యోరుకృతావతారః ॥ ౨౩ ॥ మాం కేశవో గదయా ప్రాతరవ్యాద్గోవి
న్ద ఆసఙ్గవమాత్తవేణుః । నారాయణః ప్రాహ్ణ ఉదాత్తశక్తిర్మధ్యన్దినే వి
ష్ణురరీన్ద్రపాణిః ॥ ౨౪ ॥ దేవోఽపరాహ్ణే మధుహోగ్రధన్వా సాయం
త్రిధామావతు మాధవో మామ్ । దోషే హృషీకేశ ఉతార్ధరాత్రే నిశీథ
ఏకోఽవతు పద్మనాభః ॥ ౨౫ ॥ శ్రీవత్సధామాఽపరరాత్ర ఈశః ప్రత్యూ
ష ఈశోఽసిధరో జనార్దనః । దామోదరోఽవ్యాదనుసంధ్యం ప్రభాతే విశ్వే
శ్వరో భగవాన్ కాలమూర్తిః ॥ ౨౬ ॥ చక్రం యుగాన్తానలతిగ్మనేమి భ్ర
మత్సమన్తాద్భగవత్ప్రయుక్తమ్ । దన్దగ్ధి దన్దగ్ధ్యరిసైన్యమాశు కక్షం
యథా వాయుసఖో హుతాశః ॥ ౨౭ ॥ గదేఽశనిస్పర్శన విస్ఫులింగే ని
ష్పిణ్ఢి నిష్పిణ్ఢ్యజితప్రియాఽసి । కూశ్మాణ్డవైనాయకయక్షరక్షో భూతగ్ర
హాంశ్చూర్ణయ చూర్ణయారీన్ ॥ ౨౮ ॥ త్వం యాతుధానప్రమథప్రేత
మాతృపిశాచవిప్రగ్రహఘోరదృష్టీన్ । దరేన్ద్ర విద్రావయ కృష్ణపూరి
తో భీమస్వనోఽరేర్హృదయాని కమ్పయన్ ॥ ౨౯ ॥ త్వం తిగ్మధారాసివరారి
సైన్యమీశప్రయుక్తో మమ ఛిన్ధి ఛిన్ధి । చక్షూంషి చర్మన్ శతచన్ద్ర ఛాదయ

యద్విషామఘోనాంహర పాపచక్షుషామ్ ॥ ౩౦ ॥ యన్నోభయం గ్ర
హేభ్యోభూత్కేతుభ్యోనృభ్యఏవచ । సరీసృపేభ్యోదంష్ట్రిభ్యో భూ
తేభ్యోఽంహోభ్యఏవచ ॥౩౧॥ సర్వాణ్యేతానిభగవన్నామరూపాస్త్రకీర్త
నాత్ । ప్రయాన్తుసంక్షయంసద్యోయేనశ్శ్రేయఃప్రతీపకాః ॥౩౨॥ గ
రుడోభగవాన్స్తోత్రస్తోభశ్ఛన్దోమయఃప్రభుః । రక్షత్వశేషకృచ్ఛ్రేభ్యోవి
ష్వక్సేనస్స్వనామభిః ॥ ౩౩ ॥ సర్వాపద్భ్యోహరేర్నామరూపయానా
యుధానినః । బుద్ధీన్ద్రియమనఃప్రాణాన్ పాన్తు పార్షద భూషణాః॥
యథాహిభగవానేవవస్తుతస్సదసచ్చయత్ । సత్యేనానేన నస్సర్వేయాం
తునాశముపద్రవాః ॥ ౩౫ ॥ యథైకాత్మ్యానుభావానాంవికల్పరహిత
స్స్వయమ్। భూషణాయుధలిఙ్గాఖ్యాధత్తేశక్తీస్స్వమాయయా॥౩౬॥
తేనైవసత్యమానేన సర్వజ్ఞోభగవాన్హరిః । పాతుసర్వస్వరూపేణ స
దాసర్వత్రసర్వగః ॥ ౩౭ ॥ విదిక్షుదిక్షూర్ధ్వమధస్సమన్తాదన్తర్బహి
ర్భగవాన్నారసింహః । ప్రహాపయల్లోకభయంస్వనేన స్వతేజసాగ్ర
స్తసమస్తతేజాః ॥ విశ్వరూపః ॥ మఘవన్నిదమాఖ్యాతం వర్మ నారా
యణాత్మకమ్। విజేష్యస్యఞ్జసా యేనదంశితోఽసురయూథపాన్॥౩౯॥
ఏతద్ధారయమాణస్తు యంయంపశ్యతిచక్షుషా । పదావాసంస్పృశేత్స
ద్యస్సాధ్వసాత్సవిముచ్యతే ॥ ౪౦ ॥ నకుతశ్చిద్భయంతస్య విద్యాంధార
యతోభవేత్ । రాజదస్యుగ్రహాదిభ్యోవ్యాధ్యాదిభ్యశ్చకర్హిచిత్ ॥౪౧॥
ఇమాంవిద్యాం పురాకశ్చిత్కౌశికోధారయన్ద్విజః । యోగధారణ
యాస్వాఙ్గం జహౌసమరుధన్వని ॥ ౪౨ । తస్యోపరివిమానేనగన్ధర్వప
తిరేకదా । యయౌచిత్రరథస్స్త్రీభిర్వృతోయత్రద్విజక్షయః॥౪౩॥గగ
నాన్న్యపతత్సద్యస్సవిమానోహ్యవాక్ఛిరాః । సవాలఖిల్యవచనాదస్థీన్యా
దాయవిస్మితః ॥౪౪॥ ప్రాస్యప్రాచీసరస్వత్యాం స్నాత్వా ధామ స్వ
మన్వగాత్ । యఇదంశృణుయాత్కాలేయోధారయతిచాదృతః ॥౪౫॥
తంనమస్యన్తిభూతాని ముచ్యతే సర్వతోభయాత్॥ శ్రీశుకః ॥ ఏతాం
విద్యామధిగతోవిశ్వరూపాచ్ఛతక్రతుః । త్రైలోక్యలక్ష్మీంబుభుజేవినిర్జి

త్యమృధేఽసురాన్ ॥ ४౬ ॥ —* శ్రీమద్భాగవతాన్తర్గతనారాయణకవచంసమ్పూర్ణమ్. — శ్రీశుకః॥ తస్యాసన్ విశ్వరూపస్య శిరాంసి త్రీణిభారత। సోమపీథం సురాపీథమన్నాదమితిశుశ్రుమ ॥౧॥

శ్రీమహాభారతాన్తర్గత,

శ్రీకృష్ణద్వాదశనామస్తోత్రప్రారమ్భః.

శృణుధ్వంమునయస్సర్వేగోపాలస్యమహాత్మనః । అనన్తస్యాప్రమేయస్య నామద్వాదశకంస్తవమ్ ॥ ౧ ॥ అర్జునాయపురాగీతంగోపాలేనమహాత్మనా । ద్వారకాయాంప్రార్థయతే యశోదాయాశ్చ సన్నిధౌ॥ అస్యశ్రీకృష్ణదివ్యద్వాదశనామస్తోత్రమహామన్త్రస్య-ఫల్గునఋషిః- అనుష్టుప్ఛన్దః- పరమాత్మాదేవతా- ఓమ్ బీజమ్- స్వాహేతిశక్తిః-శ్రీగోపాలకృష్ణప్రీత్యర్థేజపేవినియోగః ॥ ధ్యానమ్ ॥ జానుభ్యామపిధావన్తం బాహుభ్యామతిసున్దరమ్ । సకుణ్డలాలకంబాలం గోపాలం చిన్తయేదుషః ॥౧॥ ప్రథమన్తుహరింవిన్ద్యాద్ద్వితీయంకేశవంతథా । తృతీయంపద్మనాభన్తుచతుర్థంవామనంతథా ॥౨॥ పఞ్చమంవేదగర్భఞ్చషష్ఠంతుమధుసూదనమ్ । సప్తమంవాసుదేవఞ్చ వరాహంచాష్టమంతథా ॥ 3 ॥ నవమంపుణ్డరీకాక్షం దశమన్తుజనార్దనమ్ । కృష్ణమేకాదశంప్రోక్తంద్వాదశంశ్రీధరన్తథా ॥ ४ ॥ ఏతద్ద్వాదశనామానిమయాప్రోక్తానిఫల్గున।కాలత్రయంపఠేద్యస్తుతస్యపుణ్యఫలంశృణు ॥ ५ ॥ చాన్ద్రాయణసహస్రస్యకన్యాదానశతస్యచ । అశ్వమేధసహస్రస్య ఫలమాప్నోతి మానవః॥

ఇతి శ్రీమహాభారతాన్తర్గత శ్రీకృష్ణద్వాదశ
నామస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

---

(౪) శ్రియై నమః.

శ్రీరఘునన్దన పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీహనూమద్విరచిత సీతారామస్తోత్రమ్.

శ్రీహనుమానువాచ ॥ అయోధ్యాపురనేతారం మిథిలాపురనాయికామ్ । రాఘవాణామలఙ్కారం వైదేహానామలఙ్క్రియామ్॥౧॥ రఘూణాంకులదీపఞ్చ నిమీనాంకులదీపికామ్ । సూర్యవంశసముద్భూతంసోమవంశసముద్భవామ్ ॥౨॥ పుత్రందశరథస్యాపి పుత్రీంజనకభూపతేః । వసిష్ఠానుమతాచారం శతానన్దమతానుగామ్ ॥ ౩ ॥ కౌసల్యాగర్భసమ్భూతం వేదిగర్భోదితాంస్వయమ్ । పుణ్డరీకవిశాలాక్షంస్ఫురదిన్దీవరేక్షణామ్ ॥౪॥ మత్తమాతఙ్గగమనం మత్తహంసవధూగతామ్ । చన్దనార్ద్రభుజామధ్యం కుఙ్కుమాక్తభుజాన్తరామ్॥౫॥ చాపాలఙ్కృతహస్తాబ్జం పద్మాలఙ్కృతపాణికామ్ । సర్వలోకవిధాతారం సర్వలోకవిధాయినీమ్॥౬॥ లోకాభిరామంశ్రీరామమభిరామాంచమైథిలీమ్। దివ్యసింహాసనారూఢం దివ్యస్రగ్వస్త్రభూషణామ్ ॥ ౭ ॥ అనుక్షణం కటాక్షాభ్యామన్యోన్యేక్షణకాఙ్క్షిణౌ।అన్యోన్యసదృశాకారౌత్రైలోక్యగృహదంపతీ ॥౮॥ ఇమేయువాంప్రణమ్యాహంభజామ్యద్యకృతార్థతాః । అనయాస్తౌతియస్స్తుత్యారామంసీతాంచభక్తితః ॥౯॥ తస్యతౌతనుతాంప్రీతౌ సంపదస్సకలాఅపి । ఇతీదంరామచన్ద్రస్య జానక్యాశ్చవిశేషతః ॥౧౦॥ కృతంహనుమతాపుణ్యంస్తోత్రంసద్యోవిముక్తిదమ్ । యఃపఠేత్ప్రాతరుత్థాయ సర్వాన్కామానవాప్నుయాత్ ॥౧౧॥ యఇదంపఠతిస్తోత్రంమైథిలీరామచన్ద్రయోః । శ్రీవైకుణ్ఠమవాప్నోతిసనరోహతకిల్బిషః॥౧౨॥

ఇతి శ్రీహనూమద్విరచితం సీతారామస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ హై నమః

బ్రహ్మాణ్డపురాణాన్తర్గత

రామానుస్మృతి ప్రారమ్భః.

వన్దే రామం జగద్వన్ద్యం సున్దరాస్యం శుచిస్మితమ్ । కన్దర్పకోటిలా
వణ్యం కామితార్థప్రదాయకమ్ ॥౧॥ భాస్వత్కిరీటకటక కటిసూత్రో
పశోభితమ్। విశాలలోచనం భ్రాజత్తరుణారుణకుణ్డలమ్॥౨॥ శ్రీవత్సకౌ
స్తుభలసద్వక్షసం వనమాలినమ్ । ముక్తాహారాదిశోభాఢ్యం ముద్రికార
త్నభాస్వరమ్॥౩॥ సర్వాఙ్గసున్దరం హృద్యం ద్విభుజం రఘునన్దనమ్।నీలజీ
మూతసఙ్కాశం నీలాలకవృతాననమ్ ॥౪॥ జ్ఞానముద్రాలసద్వక్షో బా
హుజానుమజం హరిమ్ । వామజానుపరిన్యస్త వామహస్తామ్బుజం ప్ర
భుమ్ ॥౫॥ వీరాసనే సమాసీనం విద్యుత్పుఞ్జనిభేక్షణమ్ । కోటిసూర్యప్ర
తీకాశం కోమలావయవోజ్జ్వలమ్ ॥౬॥ జానకీలక్ష్మణాభ్యాంచ వామ
దక్షిణశోభితమ్ । హనూమద్రవిపుత్రాది కపిముఖ్యైశ్చ సేవితమ్ ॥౭॥
దివ్యరత్నసమాకీర్ణం సింహాసనగతం ప్రభుమ్ । ప్రత్యహం ప్రాతరుత్థా
య ధ్యాత్వైవం రాఘవం హృది॥౮॥ ఏభిః షోడశభిర్నామపదైస్తు స్త్వాన
మేద్ధరిమ్ । నమో రామాయ శుద్ధాయ బుద్ధాయ పరమాత్మనే ॥౯॥ విశు
ద్ధజ్ఞానదేహాయ రఘునాథాయ తే నమః । నమో రావణహన్త్రే తే నమో
వాలివినాశినే ॥౧౦॥ నమో వైకుణ్ఠనాథాయ నమో విష్ణుస్వరూపిణే । న
మో యజ్ఞస్వరూపాయ యజ్ఞభోక్త్రే నమో నమః ॥౧౧॥ యోగిధ్యే
యాయ యోగాయ పరమానన్దరూపిణే । శంకరప్రియపుత్రాయ జాన
క్యాః పతయే నమః ॥౧౨॥ య ఏవం ప్రాతరుత్థాయ శ్రద్ధాభక్తిసమన్వితః।
షోడశైతాని నామాని రామచన్ద్రస్య నిత్యశః ॥౧౩॥ పఠేన్నిత్యం స్తవం
రామస్స ఏవ స్యాద్రఘూత్తమః । శ్రీరామే భక్తిరచలా భవత్యేవ హి సర్వ
దా ॥౧౪॥ సమయే సమనుప్రాప్తే రాఘవస్సీతయా సహ । హృదిసన్న

కృతేత్ర సాక్షాత్సౌమిత్రిణాసహ॥౧౫॥ నిత్యంచాపరరాత్రేషురామం సీతాంసమాహితః। ముచ్యతేనుస్మృతింజప్త్వామృత్యుదారిద్ర్యపాతకైః॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మాణ్డపురాణే బ్రహ్మనారదసంవాదే రామానుస్మృతి ర్నామస్తుతి స్సమాప్తా.

శ్రీమద్రామాయణాన్తర్గత బ్రహ్మస్తుతి ప్రారమ్భః.

తతోహిదుర్మనా రామశ్శ్రుత్వైవవదతాంగిరః। దధ్యౌముహూర్తం ధర్మాత్మాబాష్పవ్యాకులలోచనః॥౧॥ తతో వైశ్రవణో రాజా యమశ్చామిత్రకర్శనః। సహస్రాక్షోమహేన్ద్రశ్చ వరుణశ్చపరన్తపః॥౨॥ షడర్ధనయనశ్శ్రీమాన్ మహాదేవో వృషధ్వజః। కర్తాసర్వస్యలోకస్యబ్రహ్మాబ్రహ్మవిదాంవరః॥౩॥ ఏతేసర్వేసమాగమ్యవిమానైస్సూర్యసన్నిభైః। ఆగమ్యనగరీంలఙ్కామభిజగ్ముశ్చరాఘవమ్॥౪॥ తతస్సహస్తాభరణాన్ ప్రగృహ్యవిపులాన్భుజాన్। అబ్రువంస్త్రిదశశ్రేష్ఠాః ప్రాఞ్జలింరాఘవంస్థితమ్॥౫॥ కర్తాసర్వస్యలోకస్య శ్రేష్ఠోజ్ఞానవతాంవరః। ఉపేక్షసేకథంసీతాం పతన్తీంహవ్యవాహనే॥౬॥ కథందేవగణశ్రేష్ఠ మాత్మానంనావబుధ్యసే। ఋతధామా వసుఃపూర్వం వసూనాంత్వం ప్రజాపతిః॥౭॥ త్రయాణాంత్వంహిలోకానా మాదికర్తా స్వయమ్ప్రభుః। రుద్రాణామష్టమోరుద్ర స్సాధ్యానామసిపఞ్చమః॥౮॥ అశ్వినౌచాపి తేకర్ణౌచన్ద్రసూర్యౌచచక్షుషీ। అన్తేచాదౌచ లోకానాం దృశ్యసే త్వంపరన్తప॥౯॥ ఉపేక్షసేచవైదేహీంమానుషఃప్రాకృతోయథా। ఇత్యుక్తోలోకపాలైస్తైః స్వామిలోకస్యరాఘవః॥౧౦॥ అబ్రవీత్త్రిదశశ్రేష్ఠాన్ రామోధర్మభృతాంవరః। ఆత్మానంమానుషంమన్యే రామందశరథాత్మజమ్॥౧౧॥ సోహంయస్య యతశ్చాహంభగవాంస్తద్బ్రవీతుమే। ఇతిబ్రువన్తంకాకుత్స్థం బ్రహ్మాబ్రహ్మవిదాంవరః॥౧౨॥ అబ్రవీచ్ఛృణుమే రామసత్యంసత్యపరాక్రమ। భవాన్నారాయణోదేవశ్శ్రీ

మాంశ్చకార్యేయథోవిభుః ॥౧౩॥ ఏకశృఙ్గో వరాహస్త్వం భూతభవ్య
సపత్నజిత్ । అక్షరం బ్రహ్మ సత్యం త్వం మధ్యే చాన్తే చ రాఘవ ॥ ౧౩ ॥
లోకానాం త్వం పరో ధర్మో విష్వక్సేనశ్చతుర్భుజః । శార్ఙ్గధన్వా హృ
షీకేశః పురుషః పురుషోత్తమః ॥౧౪॥ అజితః ఖడ్గధృగ్విష్ణుః కృష్ణశ్చైవ
బృహద్బలః । సేనానీర్గ్రామణీశ్చ త్వం బుద్ధిస్సత్త్వం క్షమా దమః ॥౧౫॥
ప్రభవశ్చావ్యయశ్చ త్వముపేన్ద్రో మధుసూదనః । ఇన్ద్రకర్మా మహేన్ద్ర
స్త్వం పద్మనాభో రణాన్తకృత్ ॥౧౬॥ శరణ్యం శరణం చ త్వామాహుర్ది
వ్యా మహర్షయః । సహస్రశృఙ్గో వేదాత్మా శతజిహ్వో మహర్షభః ॥౧౭॥
త్వం త్రయాణాం హి లోకానామాదికర్తా స్వయంప్రభుః । సిద్ధానా
మపి సాధ్యానామాశ్రయశ్చాసి పూర్వజః ॥ ౧౮ ॥ త్వం యజ్ఞస్త్వం వష
ట్కారస్త్వమోఙ్కారః పరన్తపః । ప్రభవం నిధనం వా తే న విదుః కో భ
వానితి ॥౧౯॥ దృశ్యసే సర్వభూతేషు బ్రాహ్మణేషు చ గోషు చ । దిక్షు స
ర్వాసు గగనే పర్వతేషు వనేషు చ ॥౨౦॥ సహస్రచరణః శ్రీమాన్ శతశీర్షః
సహస్రదృక్ । త్వం ధారయసి భూతాని వసుధాం చ సపర్వతామ్ ॥౨౧॥
అన్తే పృథివ్యాః సలిలే దృశ్యసే త్వం మహోరగః । త్రీన్ లోకాన్ ధార
యన్ రామ దేవగన్ధర్వదానవాన్ ॥ ౨౨ ॥ అహం తే హృదయం రామ జి
హ్వా దేవీ సరస్వతీ । దేవా గాత్రేషు రోమాణి నిర్మితా బ్రహ్మణః ప్రభో ॥
నిమేషస్తే భవేద్రాత్రిరున్మేషస్తే భవేద్దివా । సంస్కారాస్తేఽభవన్వేదా
న తదస్తి త్వయా వినా ॥౨౪॥ జగత్సర్వం శరీరం తే స్థైర్యం తే వసుధాత
లమ్ । అగ్నిః కోపః ప్రసాదస్తే సోమః శ్రీవత్సలక్షణః ॥౨౫॥ త్వయా లో
కాస్త్రయః క్రాన్తా వామనేన త్రివిక్రమైః । మహేన్ద్రశ్చ కృతో రాజా
బలిం బధ్వా మహాసురమ్ ॥ ౨౬ ॥ సీతా లక్ష్మీర్భవాన్విష్ణుర్దేవః కృష్ణః ప్రజా
పతిః । వధార్థం రావణస్యేహ ప్రవిష్టో మానుషీం తనుమ్ ॥౨౭॥ తదిదం
నః కృతం కార్యం త్వయా ధర్మభృతాం వర । నిహతో రావణో రామ ప్ర
హృష్టో దివమాక్రమ ॥౨౮॥ అమోఘం బలవీర్యం తే అమోఘస్తే పరా
క్రమః । అమోఘం దర్శనం రామ న తే మోఘః స్తవస్తవ ॥౨౯॥ అమోఘా

స్తే భవిష్యన్తి భక్తిమన్తశ్చ యే నరాః। యే త్వాం దేవం ధ్రువం భక్తాః పురాణం పురుషోత్తమమ్॥౩౦॥ ప్రాప్నువన్తి సదా కామానిహ లోకే పరత్ర చ। ఇమమార్షం స్తవం నిత్యమితిహాసం పురాతనమ్ ॥౩౧॥ యే నరాః కీర్తయిష్యన్తి నాస్తి తేషాం పరాభవః॥౩౨॥ ఇతి శ్రీమద్రామాయణే యుద్ధకాణ్డే బ్రహ్మస్తుతౌ వింశత్యధికశతతమస్సర్గః॥ ఏతచ్ఛ్రుత్వా శుభం వాక్యం పితామహసమీరితమ్। అబ్రవీత్ త్రిదశశ్రేష్ఠో రాఘవం శుభలక్షణమ్॥

ఇతి శ్రీమద్రామాయణాన్తర్గతా బ్రహ్మస్తుతిస్సమాప్తా.

శ్రీవిష్ణోరష్టోత్తర శతదివ్యదేశస్తోత్రమ్.

అష్టోత్తరశతస్థానేష్వావిర్భూతం జగత్పతిమ్ । నమామి జగతామీశం నారాయణమనన్యధీః ॥౧॥ శ్రీవైకుణ్ఠే వాసుదేవమామోదే కర్షణాహ్వయమ్ । ప్రద్యుమ్నం చ ప్రమోదాఖ్యే సమ్మోదే చానిరుద్ధకమ్॥ సత్యలోకే తథా విష్ణుం పద్మాక్షం సూర్యమణ్డలే । క్షీరాబ్ధౌ శేషశయనం శ్వేతద్వీపే చ తారకమ్ ॥౩॥ నారాయణం బదర్యాఖ్యే నైమిశే హరిమవ్యయమ్ । సాలగ్రామం హరిక్షేత్రే అయోధ్యాయాం రఘూత్తమమ్॥౪॥ మథురాయాం బాలకృష్ణం మాయాయాం మధుసూదనమ్ । కాశ్యాం తు భోగశయనమవన్త్యామవనీపతిమ్ ॥౫॥ ద్వారవత్యాం యాదవేన్ద్రం వ్రజే గోపీజనప్రియమ్ । బృన్దావనే నన్దసూనుం గోవిన్దం కాళియహ్రదే॥ గోవర్ధనే గోపవేషం భవఘ్నే పద్మలోచనమ్ । గోమన్తపర్వతే శౌరిం హరిద్వారే జగత్పతిమ్॥ ప్రయాగే మాధవం చైవ గయాయాం తు గదాధరమ్ । గఙ్గాసాగరకే విష్ణుం చిత్రకూటే తు రాఘవమ్ ॥ ౮ ॥ నన్దిగ్రామే రాక్షసఘ్నం ప్రభాసే విశ్వరూపిణమ్ । శ్రీకూర్మే కూర్మవపుషం నీలాద్రౌ పురుషోత్తమమ్॥౯॥ సింహాచలే మహాసింహం గదినం తులసీవనే । కృతశౌచే పాపహరం శ్వేతాద్రౌ సింహరూపిణమ్ ॥౧౦ ॥ యోగానన్దం ధర్మపుర్యాం కాకుళే త్వాన్ధ్రనాయకమ్। అహోబిలే గారుడాద్రౌ హిరణ్యాసురమర్దనమ్ ।. విఠలం పాణ్డురఙ్గే తు వేఙ్కటాద్రౌ ర

మాసఖమ్ । నారాయణంయాదవాద్రౌ నృసింహంఘటికాచలే॥ ౧౭॥ వ
రదంవారణగిరౌ కాంచ్యాంకమలలోచనమ్ । యథోక్తకారిణంచైవప
రమేశపురాశ్రయమ్ ॥ పాణ్డవానాంతథాదూతం త్రివిక్రమమథోన్న
తమ్। కామాసికానారసింహం తథాఽష్టభుజసంజ్ఞికమ్॥ ౧౮ ॥ మేఘా
కారంయథాకారంశేషాకారంత్రివిక్రమమ్ । అన్తరా శితికణ్ఠస్య కామ
కోట్యాంమధుద్విషమ్ ॥ కాళమేఘంఖగారూఢం కోటిసూర్యసమప్ర
భమ్। ప్రవాళవర్ణందీపాభం కాంచ్యామష్టావసైవహి ॥౧౯ ॥ శ్రీగృ
ధ్రసరస్తీరే భాన్తంవిజయరాఘవమ్ । వీక్షారణ్యేమహాపుణ్యేశయా
నంవీరరాఘవమ్ ॥ తోతాద్రౌతుఙ్గశయనం గజార్తిఘ్నంగజస్థలే । [illegible]
వళేనిత్యకల్యాణం పార్థసారథినంవనే ॥ మహాబలంబలిపురే భక్తిసారే
జగత్పతిమ్ । అహీన్ద్రే దేవదేవేశంగోపపుర్యాంతుగోపతిమ్ ॥ మహావ
రాహంశ్రీముష్ణేమహీశేపద్మలోచనమ్ । శ్రీరఙ్గేతుజగన్నాథంశ్రీ
రామం జానకీప్రియమ్ ॥ సారక్షేత్రేసారనాథంకణ్డేనేహరశాపహమ్।
దక్షిణద్వారకాయాంతు గోపాలం జగతాంపతిమ్ ॥ ౨౧ ॥ శ్రీనివా
సస్థలేపూర్ణంసువర్ణంస్వర్ణమన్దిరే । వ్యాఘ్రపుర్యాంమహాబాహుమా
కాశనగరేహరిమ్ ॥ ఉత్పలావతకేశావం మణికూటే మహాప్ర (భమ్)
భుమ్ । కృష్ణపుర్యాంమహావిష్ణుంభక్తిస్థానేతుభక్తిదమ్॥ శ్వేతహ్రదేశా
న్తమూర్తిం మణిపుర్యాం సురప్రియమ్ । భర్గాఖ్యంభార్గవస్థానే శ్రీవై
కుణ్ఠేరమాసఖమ్ ॥ పురుషోత్తమేభక్తసఖం చక్రతీర్థే సుదర్శనమ్।కుమ్భ
ఘోణేశార్ఙ్గపాణిం భూతిస్థానేపుశార్ఙ్గిణమ్ ॥౨౨॥ కపిస్థలేగజార్తి
ఘ్నం గోవిన్దం చిత్రకూటకే । అనుత్తమంచోత్తమాయాం శ్వేతాద్రౌ
శాన్తరూపిణమ్ ॥ పౌణ్డ్రస్థలేపరంబ్రహ్మకృష్ణకుట్యాం మధుద్విషమ్।
నన్దపుర్యాంమహానన్దం వృద్ధపుర్యాం వృషప్రియమ్ ॥ అసఙ్గం సఙ్గకే
గ్రామే శరణ్యం శరణాహ్వయే । సింహక్షేత్రే మహాసింహంమల్లారిం మ
ణిస్థపే ॥ నిబిడే నిబిడాకారం ధానుష్కేజగదీశ్వరమ్ । మోహూ
రేకాళమేఘాఖ్యం మధురాయాంతు సున్దరమ్ ॥ వృషభాద్రౌ మహాపు

క్ష్యేవరసున్దరసంజ్ఞకమ్ । శ్రీమద్వరగుణేనాథం కురుకాయాం రమాసఖమ్ ॥ గోష్ఠీపురే గోష్ఠపతిం శయానం దర్భసంస్తరే । ధన్యే పఙ్గళకేశారిం బాలాఖ్యం భ్రమరస్థలే । కురఙ్గే తు సదా పూర్ణం విష్ణుమేఘం వటస్థలే । అచ్యుతం కృష్ణనద్యాం తు పద్మనాభమనన్తకే । ఏతాని విష్ణోస్స్థానాని పూజితాని మహాత్మభిః । అధిష్ఠితాని దేవేశైస్తత్రాసీనం చ మాధవమ్॥ ఆద్యం స్వయం వ్యక్తమిదం విమానం రఙ్గసంజ్ఞకమ్ । శ్రీముష్ణం వేఙ్కటాద్రిం చ సాలగ్రామం చ నైమిశమ్ । తోతాద్రిం పుష్కరం చైవ నరనారాయణాశ్రమమ్ ॥ అష్టౌ మే మూర్తయస్సన్తి స్వయం వ్యక్తా మహీతలే । యస్స్మరేత్సతతం భక్త్యా చేతసానన్యగామినా । స విధూయాఖిలం పాపం యాతి విష్ణోః పరం పదమ్ ॥ అష్టోత్తరశతం విష్ణోస్స్థానాని పఠితాని చేత్ । అధీతాస్సకలా వేదాః కృతాశ్చ వివిధా మఖాః ॥ అనగాధాని తీర్థాని ధ్యాతశ్చ దృష్టవాన్హరిః । సమ్పాదితా తథా ముక్తిః పరమానన్దదాయినీ॥ ... ...

ఇతి శ్రీవిష్ణోరష్టోత్తరశతదివ్యదేశస్తోత్రమ్.

సమ్పూర్ణమ్.

సప్తర్షిస్తోత్రప్రారమ్భః.

వాత్సల్యాదభయప్రదానసమయాదార్తార్తినిర్వాపణాదౌదార్యాదఘశోషణాదగణితశ్రేయఃపదప్రాపణాత్ । సేవ్యశ్శ్రీపతిరేక ఏవ జగతామేతే వ షట్సాక్షిణః ప్రహ్లాదశ్చ విభీషణశ్చ కరిరాట్పాంచాల్యహల్యాధ్రువః ॥ ౧ ॥ ప్రహ్లాదాస్తి యదీశ్వరో వద హరిస్సర్వత్ర మే దర్శయ స్తమ్భే చైవమితి బ్రువన్తమథ తం తత్రావిరాసీద్ధరిః । వక్షస్తస్య విదారయన్నఖముఖైర్వాత్సల్యమావేదయన్నార్తత్రాణపరాయణస్స భగవాన్నారాయణో మే గతిః ॥ ౨ ॥ శ్రీరామాత్ర విభీషణోయమనఘో రక్షోభయాదాతురస్సుగ్రీవానయ పాలయైనమధునా పౌలస్త్యమేవాగతమ్ । ఇత్యుక్త్వాభయమస్య సర్వవిదితో యో రాఘవో దత్తవాన్

ర్తత్రాణపరాయణస్సభగవాన్నారాయణో మే గతిః ॥ ౩ ॥ నక్రక్రస్త
పదంసముద్ధృతకరం బ్రహ్మేతి దేవాస్సురాఃపాల్యన్తామితి దీనవాక్య క
రుణైర్దేవైరశక్తైస్స్వయమ్ । మాభైష్టేతిగిరాఽవిరాసభగవాంశ్చ
క్రాయుధశ్శ్రీధర ఆర్తత్రాణపరాయణ స్సభగవా న్నారాయణో
మే గతిః ॥ ౪ ॥ హేకృష్ణాచ్యుతభోః కృపాజలనిధే హేపాణ్డవానాం స
ఖే క్వాసిక్వాసిసుయోధనాదపహృతాం భోరక్షమామాతులామ్। ఇత్యు
క్తోఽక్షయవస్త్రసమ్భృతతనుం యోఽపాలయ ద్ద్రౌపదీ మార్తత్రా
ణపరాయణస్సభగవాన్నారాయణో మే గతిః ॥౫॥ యత్పాదాబ్జనఖోద
కంత్రిజగతాం పాపౌఘ విధ్వంసనం యన్నామామృత పూరకంచ పిబ
తాంసంసారసన్తారకమ్ । పాషాణోఽపియదఙ్ఘ్రిపద్మ రజసా శాపా
న్మునేర్మోచితః ఆర్తత్రాణపరాయణస్సభగవాన్నారాయణో మే గతిః॥
౬ ॥ పిత్రాభ్రాతరముత్తమాసనగతం భక్తోత్తమశ్చ ధ్రువోదృష్ట్వాతత్స
మమారురుక్షురసఘో మాత్రాఽవమానంగతః । యందృష్ట్వా శరణం
హ్యావాపతపసా హేమాద్రిసింహాసనం ఆర్తత్రాణపరాయణస్సభగవా
న్నారాయణో మే గతిః ॥౭॥ ... ...

ఇతి సప్తర్షిస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

అథ శ్రీవిష్ణుహృదయస్తోత్రప్రారమ్భః.

అస్యస్తోత్రస్య సఙ్కర్షణోఋషిః-అనుష్టుప్ త్రిష్టుప్ గాయత్రీచ
యథాయోగంఛందః-శ్రీమహావిష్ణుఃపరమాత్మాదేవతా-(అభిలషితార్థే)
భగవత్ప్రీత్యర్థేవినియోగః- సఙ్కర్షణః॥ సమాగ్రతస్సదావిష్ణుః- పృష్ఠ
తశ్చాపి కేశవః-గోవిందోదక్షిణేపార్శ్వే వామేచ మధుసూదనః॥ఉపరి
ష్టాత్తువైకుణ్ఠోవరాహఃపృథివీతలే।అవాన్తరదిశోయాస్స్యుస్తాసుసర్వా
సుమాధవః॥ గచ్ఛత స్తిష్ఠతోవాపిజాగ్రతస్స్వపతోపివా। నరసింహకృతా
గుప్తిర్వాసుదేవమయోహ్యహమ్॥ అవ్యక్తంచైవాస్యయోనావద న్నివ్య

క్తం తేహం దీర్ఘమాయుర్గతిం చ । వహ్నిం వక్త్రం చంద్రసూర్యౌ చ నేత్రే దిశశ్శ్రోత్రే ప్రాణమాహుశ్చ వాయుమ్ ॥ వాచం వేదా హృదయం వై నభశ్చ పృథ్వీ పాదౌ తారకా రోమకూపాః । సాఙ్గోపాఙ్గా హ్యధిదేవతా చ విద్యా హ్యుపస్థం తే సర్వపతే సముద్రాః ॥ తం దేవదేవం శరణం ప్రజానాం యజ్ఞాత్మకం సర్వలోకప్రతిష్ఠమ్ । యజ్ఞం వరేణ్యం వరదం వరిష్ఠం బ్రహ్మాణమీశం పురుషం నమస్తే ॥ ఆద్యం పురుషమీశానం పురుహూతం పురుష్టుతమ్ । ఋతమేకాక్షరం బ్రహ్మ వ్యక్తావ్యక్తం సనాతనమ్ ॥ మహాభారతకాఖ్యానం కురుక్షేత్రం సరస్వతీమ్ । కేశవం గాశ్చ గఙ్గాశ్చ కీర్తయన్నావసీదతి ॥ ఓం భూః పురుషాయ పురుషరూపాయ వాసుదేవాయ నమో నమః । ఓం భువః పురుషాయ పురుషరూపాయ వాసుదేవాయ నమో నమః ॥ ఓం భూర్భువస్సువః పురుషాయ పురుషరూపాయ వాసుదేవాయ నమో నమః । ఓం ప్రద్యుమ్నాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః ॥ ఓం అనిరుద్ధాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః । ఓం భవోద్భవాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః ॥ ఓం కేశవాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః । నారాయణాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః ॥ మాధవాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః । గోవిన్దాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః ॥ విష్ణవే పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః । మధుసూదనాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః ॥ త్రివిక్రమాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః । వామనాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః ॥ శ్రీధరాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః । హృషీకేశాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః ॥ పద్మనాభాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః । దామోదరాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః । సత్యాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః । ఈశానాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః ॥ తత్పురుషాయ పురుషాయ వాసుదేవాయ నమో నమః । సత్పురుషాయ పురుషాయ వాసు

దేవాయనమోనమః ॥ ప్రణవేన్ద్రవిష్ణో శతసహస్రనేత్ర పురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః॥ యఇదంవిష్ణుహృదయమధీయతే బ్రహ్మహత్యాయాగ పూతోభవతి ॥ పతిత సంభాషణాత్పూతోభవతి ॥ సురాపానాత్పూతోభవతి - సువర్ణస్తేయాత్పూతోభవతి - పతితసంభాషణాత్పూతోభవతి- అసత్యభాషణాత్పూతోభవతి-అగమ్యాగమనాత్పూతోభవతి- వృషలీగమనాత్పూతోభవతి - అభక్ష్యభక్షణాత్పూతోభవతి- బ్రహ్మచారీసుబ్రహ్మచారీభవతి- అనేకక్రతుసహస్రైరిష్టంభవతి-గాయత్ర్యాష్షష్టిసహస్రాణి జప్తానిభవన్తి- చత్వారో వేదాశ్చాధీతాభవన్తి- సర్వవేదేషుజ్ఞాతోభవతి- సర్వతీర్థేషుస్నాతోభవతి- యదికస్యచిన్నబ్రూయాచ్ఛ్విత్రీభవతి-అష్టౌబ్రాహ్మణాన్గ్రాహయిత్వావిష్ణులోకమాప్నోతి- మానసేనగతిస్స్యాద్భవతి - ననశ్యతిమన్త్రః ॥ యత్రయత్రైక్షేత్రేత్రత్రోపజాయతే- స్మరతిచాత్మానం భగవాన్మహావిష్ణురిత్యాహ॥

ఇతి శ్రీవిష్ణుహృదయస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధ్యానవిధి ప్రారమ్భః.

లలాటేసతతం దేవ్యాశ్రియాసహవిరాజితమ్ । చతుశ్చక్రంనమస్యామి కేశవంకనకప్రభమ్ ॥౧॥ అమృతోద్భవయాదేవ్యా సమాశ్లిష్టమహోదరే । నారాయణంఘనశ్యామంతుతుశ్శఙ్ఖంనమామ్యహమ్ ॥౨॥ నిత్యంకమలయాశ్లిష్టం హృదయేహంవయామ్బుధిమ్ । మాధవంమణిభఙ్గాభంచిన్తయామిచతుర్గదమ్ ॥౩॥ దేవ్యాచ చన్ద్రశోభిన్యా దేవంకణ్ఠేవిరాజితమ్ । చన్ద్రభాసంచతుశ్శార్ఙ్గం గోవిన్దముహమాశ్రయే ॥౪॥ విష్ణుపత్న్యాఖ్యయాదేవ్యా కుక్షౌదక్షిణపార్శ్వగమ్ । విష్ణుంచతుర్హలంవన్దే పద్మకిఞ్జల్కసన్నిభమ్ ॥౫॥ వైష్ణవీసంజ్ఞయాదేవ్యాకలితందక్షిణేభుజే । చతుర్ముసలమబ్జాభం సంశ్రయేమధుసూదనమ్ ॥౬॥ దక్షిణాంశేదయావార్ధిం వరారోహాధిపంప్రభుమ్ । అగ్నివర్ణంచతుఃఖడ్గం భావయామిత్రివిక్రమమ్ ॥౭॥ హరిప్రియాయుతంకుక్షౌ వామపార్శ్వ

స్థపుణ్డ్రకమ్ । వామనంబాలసూర్యాభం చతుర్వజ్రంవిభావయే ॥౮॥
వామబాహశామమహాబాహుం శార్ఙ్గిణం పతిమవ్యయమ్ । శ్రీధరంపుణ్డరీ
కాభం చతుఃపట్టసమాశ్రయే ॥౯॥ దేవదేవికయాదేవ్యాశ్రితంవామాం
శసంశ్రితమ్ । చతుర్ముద్గరమభ్యేమి హృషీకేశంతటిత్ప్రభమ్ ॥౧౦॥ పృ
ష్ఠేసంహృష్టయాదేవ్యా మహాలక్ష్మ్యావిరాజితమ్ । పఞ్చాయుధంప
ద్మనాభం ప్రణమామ్యర్కరోచిషమ్ ॥౧౧॥ సదాకకుక్ష్మతంలోకసున్ద
రీపతిమద్భుతమ్ । దామోదరంచతుఃపాశం ఇన్ద్రకోపనిభంభజే ॥౧౨॥
సర్వాభీష్టప్రదాధీశం మూర్ధ్ని సర్వాయుధంవిభుమ్ । వాసుదేవముపా
సేహం పూర్ణేన్ద్వయుతసన్నిభమ్ ॥౧౩॥ ఏవంయఃకురుతేపుణ్డ్రే దేవతా
ధ్యానమన్వహమ్ । తస్యదేహేహరిస్తిష్ఠత్యనిశంరమయాసహ ॥౧౪॥
లలాటేకేశవంరూపం కుక్షౌనారాయణంన్యసేత్ । వక్షస్స్థలేమాధవ
స్తు గోవిన్దంకణ్ఠదేశకే ॥౧౫॥ విష్ణుఞ్చదక్షిణేకుక్షౌ బాహౌచమధు
సూదనమ్ । త్రివిక్రమంకణ్ఠకేతు వామనంవామపార్శ్వకే ॥౧౬॥ శ్రీధ
రంవామబాహౌచ హృషీకేశంతథాభుజే । పృష్ఠేచపద్మనాభఞ్చగ్రీ
వేదామోదరంతథా ॥౧౭॥ లలాటేపృష్ఠదేశేచ స్కన్ధయోరుభయో
రపి । చతురఙ్గుళమాత్రన్తు బిభృయాదాయతంద్విజః ॥౧౮॥ ఉరస్యష్టా
ఙ్గుళంధార్యంభుజయోరాయతంతథా । ఉదరేపార్శ్వయోర్నిత్యమా
యతన్తుదశాఙ్గుళమ్ ॥౧౯॥ ఏవంద్వాదశపుణ్డ్రాణి చతురష్టదశాఙ్గుళమ్।
శ్రీదేవీప్రథమానామ ద్వితీయాఅమృతోద్భవా ॥౨౦॥ తృతీయాకమలా
ప్రోక్తా చతుర్థీచన్ద్రశోభనా । పఞ్చమీ విష్ణుపత్నీచ షష్ఠీచవైష్ణవీత
థా ॥౨౧॥ సప్తమీచవరారోహా అష్టమీహరివల్లభా। నవమీశార్ఙ్గిణీచైవ
దశమీదేవదేవికా ॥౨౨॥ ఏకాదశీ మహాలక్ష్మీ ర్ద్వాదశీలోకసున్దరీ।
త్రయోదశీసమాఖ్యాతాసర్వాభీష్టఫలప్రదా ॥౨౩॥ ఏతైర్నామపదై
ర్దివ్యాం హరిద్రాంధారయేద్వ్యయమ్।ఏవన్ద్వాదశపుణ్డ్రాణివైష్ణవానాం
సదాధ వేత్॥౨౪॥ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రస్యమధ్యేతు విశాలేసుమనోహరే। సా

న్తరాళే సమాసీనో హరి స్తత్ర శ్రియా సహ ॥౨౫॥ తస్మాచ్ఛిద్రాన్వితం పుణ్డ్రం సహరిద్రం శుభావహమ్ । ధారయేద్బ్రాహ్మణో నిత్యం హరిసాలోక్యసిద్ధయే ॥౨౬॥ అచ్ఛిద్రమూర్ధ్వపుణ్డ్రన్తు యః కరోతి ద్విజాధమః । తేషాం లలాటే సతతం శునః పాదం న సంశయః ॥౨౭॥ యజ్ఞదానతపశ్చర్యాజపహోమాదికం చరేత్ । ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధరో విప్ర స్తస్య పుణ్యఫలం శృణు ॥౨౮॥ పుణ్డ్రాణాం ధారణార్థాయ గృహ్ణీయాచ్ఛ్వేతమృత్తికాః । శ్రీరఙ్గే వేఙ్కటాద్రౌ చ శ్రీకూర్మే ద్వారకే శుభే ॥౨౯॥ ప్రయాగే నారసింహాద్రౌ వరాహే తులసీవనే । గృహీత్వా మృత్తికాం భక్త్యా విష్ణుపాదజలైస్సహ ॥౩౦॥ ఏతస్మిన్మృత్తికాగ్రాహ్యా శుభ్రమన్యం సునిర్మలమ్ । అన్తరాళం ద్వ్యఙ్గుళం స్యాత్పార్శ్వమఙ్గుళమాత్రకమ్ ॥౩౧॥ పద్మాసనే చ విన్యస్తాం హరేః పాదాకృతిర్యథా । తద్దైవ క్రియతాం సర్వై ర్వర్ణలలాటే మనోహరే ॥౩౨॥ శ్రీపాఞ్చరాత్రే ॥ నాసికాయాస్త్రయో భాగో నాసామూలం ప్రచక్షతే । నాసికామూలమారభ్య లలాటాన్తం ప్రకల్పయేత్ ॥౩౩॥ పరాశరసంహితాయాం ॥ నాసాదౌ ద్వ్యఙ్గుళం పాదమధ్యే తు ద్వ్యఙ్గుళం భవేత్ । పార్శ్వమఙ్గుళమాత్రన్తు సుస్పష్టం ధారయేద్ద్విజః ॥౩౪॥ తిర్యక్పుణ్డ్రధరం విప్రం పటాకారధర స్తథా । స్వశాఖామివ నేత్రేన సంభాషేతు కత్రచిత్ ॥౩౫॥ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రస్తు విప్రాణాం క్షత్రియాణామర్ధచన్ద్రకా । పటాకారస్తు వైశ్యానాం శూద్రాణాం తు త్రిపుణ్డ్రకమ్ ॥౩౬॥ శ్రీవిష్ణుపురాణే ॥ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రస్య మధ్యే తు గన్ధభస్మాదికం చరేత్ । శ్వానయోనిశతం ప్రాప్య చణ్డాలః కోటిజన్మసు ॥ ౩౭ ॥ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రే తథా మధ్యే గన్ధభస్మాదిధారిణః । పాపినో నరకం యాన్తి యావచ్చన్ద్రదివాకరౌ ॥ ... ... ॥౩౮॥

ఊర్ధ్వపుణ్డ్రప్రధానస్సమ్పూర్ణః.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీహర్యష్టక ప్రారమ్భః.

హరి ర్హరతిపాపాని దుష్టచిత్తైరపిస్మృతః। అనిచ్ఛయాపిసంస్పృష్టో దహత్యేవహిపావకః॥ ౧॥ సగఙ్గాసగయాసేతుస్సకాశీసచపుష్కరమ్। జిహ్వాగ్రేవర్తతేయస్యహరిరిత్యక్షరద్వయమ్॥ ౨॥ వారాణస్యాం కురుక్షేత్రే నైమిశారణ్యఏవచ। యత్కృతంతేనయేనోక్తం హరిరిత్యక్షరద్వయమ్ ॥౩॥ పృథివ్యాంయానితీర్థానిపుణ్యాన్యాయతనానిచ। తానిసర్వాణ్యశేషాణిహరిరిత్యక్షరద్వయమ్॥ ౪॥ గవాంకోటిసహస్రాణి హేమకన్యాసహస్రకమ్। దత్తంస్యాత్తేనయేనోక్తంహరిరిత్యక్షరద్వయమ్॥ ౫॥ ఋగ్వేదోఽథయజుర్వేదస్సామవేదోప్యథర్వణః। అధీతంతేన యేనోక్తం హరిరిత్యక్షరద్వయమ్॥ ౬॥ అశ్వమేధైర్మహాయజ్ఞైర్నరమేధైస్తథైవచ। ఇష్టంస్యాత్తేనయేనోక్తంహరిరిత్యక్షరద్వయమ్ ॥౭॥ ప్రాణప్రయాణపాథేయంసంసారవ్యాధినాశనమ్। దుఃఖాత్యంత పరిత్రాణంహరిరిత్యక్షరద్వయమ్ ॥౮॥ బద్ధఃపరికరస్తేనమోక్షాయగమనంప్రతి। సకృదుచ్చారితంయేన హరిరిత్యక్షరద్వయమ్ ॥౯॥ హర్యష్టక మిదంపుణ్యంప్రాతరుత్థాయయఃపఠేత్। ఆయుష్యంఫలమారోగ్యం యశోవృద్ధిశ్శ్రియావహమ్ ॥౧౦॥ ప్రహ్లాదేనకృతంస్తోత్రందుఃఖసాగరశోషణమ్। యఃపఠేత్సనరోయాతి తద్విష్ణోఃపరమంపదమ్॥౧౧॥

శ్రీహర్యష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ కృష్ణాష్టక ప్రారమ్భః.

వసుదేవసుతందేవంకంసచాణూరమర్దనమ్। దేవకీపరమానన్దంకృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్ ॥౧॥ అతసీపుష్పసఙ్కాశంహారనూపురశోభితమ్। రత్నకఙ్కణకేయూరంకృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్ ॥౨॥ కుటిలాలకసంయుక్తం పూర్ణచన్ద్రనిభాననమ్। విలసత్కుణ్డలధరంకృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్॥౩॥

మన్దారగన్ధసంయుక్తంచారుహాసంచతుర్భుజమ్ । బర్హిపింఛావచూడాఙ్గంకృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్ ॥౪॥ ఉత్ఫుల్లపద్మ పత్రాక్షం నీలజీమూతసన్నిభమ్ । యాదవానాంశిరోరత్నంకృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్ ॥౫॥ రుక్మిణీకేళిసంయుక్తం పీతామ్బరసుశోభితమ్ । అవాప్తతులసీగన్ధం కృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్ ॥౬॥ గోపికానాంకుచద్వన్ద్వకుఙ్కుమాఙ్కిత వక్షసమ్। శ్రీనికేతంమహేష్వాసం కృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్ ॥౭॥ శ్రీవత్సాఙ్కంమహోరస్కంవనమాలావిరాజితమ్ । శఙ్ఖచక్రధరం దేవంకృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్॥౮॥ కృష్ణాష్టకమిదంపుణ్యంప్రాతరుత్థాయయఃపఠేత్ । కోటిజన్మకృతంపాపంస్మరణేనవినశ్యతి ॥ ... ॥౯॥

శ్రీకృష్ణాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీసుదర్శనషట్కప్రారమ్భః.

సహస్రాదిత్యసఙ్కాశంసహస్రవదనంపరమ్ । సహస్రదోస్సహస్రారం ప్రపద్యేఽహం సుదర్శనమ్ ॥ ౧ ॥ రణత్కిఙ్కిణి జాలేన రాక్షసఘ్నంమహాద్భుతమ్ । వ్యాప్తకేశంవిరూపాక్షంప్రపద్యేఽహం సుదర్శనమ్॥ ౨॥ ప్రాకారసహితంమన్త్రం వదన్తంశత్రునిగ్రహమ్। భూషణైర్భూషితకరంప్రపద్యేహంసుదర్శనమ్ ॥ ౩॥ పుష్కరస్థమనిర్దేశం మహామన్త్రేణసంయుతమ్ । శివంప్రసన్నవదనంప్రపద్యేఽహం సుదర్శనమ్ ॥౪॥ హుంకారభైరవంభీమంప్రపన్నార్తిహరంప్రియమ్। సర్వపాపప్రశమనం ప్రపద్యేహం సునర్శనమ్ ॥ ౫ ॥ అనన్తహారకేయూరమకుటాదివిభూషితమ్ । సర్వపాపప్రశమనంప్రపద్యేహంసుదర్శనమ్॥ ఏతైష్షడ్భిస్స్తుతోదేవోభగవాంఛ్రీసుదర్శనః రక్షాంకరోతిసర్వత్రసర్వత్రవిజయీభవేత్॥ ... ... ॥౭॥

ఇతి శ్రీసుదర్శనషట్కం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమత్కులశేఖరముని విరచిత ముకున్దమాలా ప్రారమ్భః

ఘుష్యతే యస్య నగరే రఙ్గయాత్రా దినే దినే।
తమహం శిరసా వన్దే రాజానం కులశేఖరమ్॥

శ్రీవల్లభేతి వరదేతి దయాపరేతి భక్తప్రియేతి భవలుణ్ఠనకోవిదేతి
నాథేతి నాగశయనేతి జగన్నివాసేత్యాలాపనం ప్రతిపదం కురు మే ముకు
న్ద ॥౧॥ జయతు జయతు దేవో దేవకీనన్దనోऽయం జయతు జయతు కృష్ణో వృ
ష్ణివంశప్రదీపః । జయతు జయతు మేఘశ్యామలః కోమలాఙ్గో జయతు
జయతు పృథ్వీభారనాశో ముకున్దః ॥౨॥ ముకున్ద మూర్ధ్నా ప్రణిపత్య యా
చే భవన్తమేకాన్తమియన్తమర్థమ్ । అవిస్మృతిస్త్వచ్చరణారవిన్దే భవే భ
వే మేऽస్తు భవత్ప్రసాదాత్ ॥౩॥ నాహం వన్దే తవ చరణయోర్ద్వన్ద్వమద్వ
న్ద్వహేతోః కుమ్భీపాకం గురుమపి హరే నారకం నాపనేతుమ్ । రమ్యా
రామా మృదుతనులతా నన్దనే నాపి రన్తుం భావే భావే హృదయభవనే
భావయేయం భవన్తమ్ ॥ ౪ ॥ నాస్థా ధర్మే న వసునిచయే నైవ కామోప
భోగే యద్యద్భవ్యం భవతు భగవన్ పూర్వకర్మానురూపమ్ । ఏతత్ప్రా
ర్థ్యం మమ బహుమతం జన్మజన్మాన్తరేऽపి త్వత్పాదామ్భోరుహయుగగ
తా నిశ్చలా భక్తిరస్తు ॥౫॥ దివి వా భువి వా మమాస్తు వాసో నరకే వా నరకా
న్తక ప్రకామమ్ । అవధీరితశారదారవిన్దౌ చరణౌ తే మరణేऽపి చిన్త
యామి ॥౬॥ కృష్ణ త్వదీయపదపఙ్కజపఞ్జరాన్తమద్యైవ మే విశతు మా
నసరాజహంసః । ప్రాణప్రయాణసమయే కఫవాతపిత్తైః కణ్ఠావరో
ధనవిధౌ స్మరణం కుతస్తే ॥౭॥ చిన్తయామి హరిమేవ సన్తతం మన్దమన్ద
హసితాననామ్బుజమ్ । నన్దగోపతనయం పరాత్పరం నారదాదిమునిబృ
న్దవన్దితమ్ ॥౮॥ కరచరణసరోజే కాన్తిమన్నేత్రమీనే శ్రమముషి భుజవీ
చివ్యాకులేऽగాధమార్గే । హరిసరసి విగాహ్యాపీయ తేజోజలౌఘం భవము
రుపరిఖిన్నః ఖేదమద్య త్యజామి ॥౯॥ సరసిజనయనే సశఙ్ఖచక్రే మురభిది

మావిరమేహంచిత్తరస్తమ్ । సుఖతరమపరంనజాతుజానే హరిచరణస్మ
రణామృతేనతుల్యమ్ ॥౧౦॥ మాభీర్మన్దమనోవిచిన్త్యబహుధాయామీః
శ్చిరంయాతనా నామీనఃప్రభవన్తిపాపరిపవస్స్వామీ ననుశ్రీధరః । ఆల
స్యంవ్యపనీయభక్తిసులభంధ్యాయస్వనారాయణం లోకస్య వ్యసనాప
నోదనకరో దాసస్యకిన్నక్షమః ॥౧౧॥ భవజలధిగతానాం ద్వన్ద్వవాతా
హతానాంసుతదుహితృకళత్రత్రాణభారార్దితానామ్ । విషమ విషయ
తోయేమజ్జతామప్లవానాం భవతు శరణమేకో విష్ణుపోతో నరాణామ్॥
భవజలధిమగాధందుస్తరంనిస్తరేయంకథమహమితిచేతోమాస్మగాః
కాతరత్వమ్ । సరసిజదృశిదేవేతావకీభక్తిరేకానరకభిదినిషణ్ణాతారయి
ష్యత్యవశ్యమ్ ॥౧౩॥ తృష్ణాతోయేమదనపవనోద్ధూత మోహోర్మిమా
లే దారావర్తేతనయసహజగ్రాహసఙ్ఘాకులేచ । సంసారాఖ్యే మహ
తిజలధౌమజ్జతాంనస్త్రిధామన్పాదాంభోజేవరదభవతో భక్తినావం
ప్రయచ్ఛ ॥౧౪॥ మాద్రాక్షంక్షీణపుణ్యాన్క్షణమపిభవతో భక్తిహీనా
న్పదాబ్జేమాశ్రౌషం శ్రావ్యబన్ధం తవచరితమపాస్యాన్యదాఖ్యానజా
తమ్ । మాస్మార్షంమాధవత్వామపిభువనపతే చేతసాఽపహ్నువానా
న్మాభూవంత్వత్సపర్యావ్యతికరరహితోజన్మజన్మాన్తరేపి ॥౧౫॥ జిహ్వే
కీర్తయకేశవంమురరిపుంచేతోభజశ్రీధరంపాణిద్వన్ద్వసమర్చయాచ్యు
తకథాశ్శ్రోత్రద్వయత్వంశృణు । కృష్ణంలోకయలోచనద్వయహరేర్గ
చ్ఛాఙ్ఘ్రియుగ్మాలయంజిఘ్రఘ్రాణముకున్దపాదతులసీం మూర్ధన్న మాధో
క్షజమ్ ॥ ౧౬ ॥ హేలోకాశ్శృణుతప్రసూతిమరణవ్యాధేశ్చికిత్సామి
మాం యోగజ్ఞాస్సముదాహరన్తిమునయోయాంయాజ్ఞవల్క్యాదయః।
అన్తర్జ్యోతిరమేయమేకమమృతంకృష్ణాఖ్యమాపీయతాంతత్పీతం పరమౌ
షధంవితనుతేనిర్వాణమాత్యన్తికమ్ ॥౧౭ ॥ హేమర్త్యాఃపరమంహితం
శృణుతవోసఙ్క్షేపతస్సంసారార్ణవమాపదూర్మిబహుళం స
మ్యక్ప్రవిశ్యస్థితాః । నానాజ్ఞానమపాస్యచేతసినమోనారాయణాయే
త్యముంమన్త్రంసప్రణవంప్రణామసహితంప్రావర్తయధ్వం ముహుః॥

పృథ్వీరేణురణుః పయాంసి కణికాః ఫల్గుస్స్ఫులిఙ్గో లఘుస్తేజో నిశ్శ్వసనం మరుత్తనుతరం రన్ధ్రం సుసూక్ష్మం నభః । క్షుద్రా రుద్రపితామహప్రభృతయః కీటాస్సమస్తాస్సురాదృష్టే యత్ర స తావకో విజయతే భూమావధూతావధిః ॥౧౯॥ బద్ధేనాఞ్జలినా నతేన శిరసా గాత్రైస్సరోమోద్గమైః కణ్ఠేన స్వరగద్గదేన నయనేనోద్గీర్ణబాష్పామ్బునా । నిత్యం త్వచ్చరణారవిన్దయుగళధ్యానామృతాస్వాదినామస్మాకం సరసీరుహాక్ష సతతం సమ్పద్యతాం జీవితమ్ ॥ ౨౦ ॥ హే గోపాలక హే కృపాజలనిధే హే సిన్ధుకన్యాపతే హే కంసాన్తక హే గజేన్ద్రకరుణాపారీణ హే మాధవ। హే రామానుజ హే జగత్త్రయగురో హే పుణ్డరీకాక్ష మాం హే గోపీజననాథ పాలయ పరం జానామి న త్వాం వినా ॥ ౨౧ ॥ భక్తాపాయభుజఙ్గగారుడమణిస్త్రైలోక్యరక్షామణిర్గోపీలోచనచాతకామ్బుదమణిస్సౌన్దర్యముద్రామణిః। యః కాన్తామణిరుక్మిణీఘనకుచద్వన్ద్వైకభూషామణిః శ్రేయో దేవశిఖామణిర్దిశతు నో గోపాలచూడామణిః ॥ ౨౨ ॥ శత్రుచ్ఛేదైకమన్త్రం సకలముపనిషద్వాక్యసమ్పూజ్యమన్త్రం సంసారోత్తారమన్త్రం సముచితతమసస్సఙ్ఘనిర్యాణమన్త్రమ్ । సర్వైశ్వర్యైకమన్త్రం వ్యసనభుజగసన్దష్టసన్త్రాణమన్త్రం జిహ్వే శ్రీకృష్ణమన్త్రం జపజప సతతం జన్మసాఫల్యమన్త్రమ్ ॥౨౩॥ వ్యామోహప్రశమౌషధం మునిమనోవృత్తిప్రవృత్త్యౌషధం దైత్యేన్ద్రార్తికరౌషధం త్రిభువనే సఞ్జీవనైకౌషధమ్ । భక్తాత్యన్తహితౌషధం భవభయప్రధ్వంసనైకౌషధం శ్రేయఃప్రాప్తికరౌషధం పిబ మనః శ్రీకృష్ణదివ్యౌషధమ్ ॥౨౪॥ ఆమ్నాయాభ్యసనాన్యరణ్యరుదితం వేదవ్రతాన్యన్వహం మేదశ్ఛేదఫలాని పూర్తవిధయస్సర్వే హుతం భస్మని । తీర్థానామవగాహనాని చ గజస్నానం వినా యత్పదద్వన్ద్వామ్భోరుహసంస్మృతిం విజయతే దేవస్స నారాయణః ॥ ౨౫ ॥ శ్రీమన్నామ ప్రోచ్య నారాయణాఖ్యం కే న ప్రాపుర్వాఞ్ఛితం పాపినోఽపి। హా నః పూర్వం వాక్ప్రవృత్తా న తస్మింస్తేన ప్రాప్తం గర్భవాసాదిదుఃఖమ్ ॥౨౬॥ మజ్జన్మనః ఫలమిదం మధుకైటభారే మ

త్వాం ప్రార్థనీయమదనుగ్రహ ఏష ఏవ । త్వద్భృత్యభృత్యపరిచారకభృత్యభృత్యభృత్యస్యభృత్య ఇతిమాం స్మర లోకనాథ ॥ ౨౭ ॥ నాథే నః పురుషోత్తమే త్రిజగతామేకాధిపే చేతసా సేవ్యే స్వస్య పదస్య దాతరి సురే నారాయణే తిష్ఠతి । యం కంచిత్పురుషాధమం కతిపయగ్రామేశమల్పార్థదం సేవాయై మృగయామహే నరమహో మూకా వరాకా వయమ్ ॥ ౨౮ ॥ మదనపరిహర స్థితిం మదీయే మనసి ముకుంద పదారవిందధామ్ని । హరనయనకృశానునా కృశోఽసి స్మరసి న చక్రపరాక్రమం మురారేః ॥ ౨౯ ॥ తత్త్వం బ్రువాణాని పరం పరస్మాత్ మధు క్షరంతీవ సతాం ఫలాని । ప్రావర్తయ ప్రాంజలిరస్మి జిహ్వే నామాని నారాయణగోచరాణి ॥ ౩౦ ॥ ఇదం శరీరం పరిణామపేశలం పతత్యవశ్యం శ్లథసంధిజర్ఝరమ్ । కిమౌషధైః క్లిశ్యసి మూఢ దుర్మతే నిరామయం కృష్ణరసాయనం పిబ ॥ ౩౧ ॥ దారా వారాకరవరసుతా తే తనూజో విరించిః స్తోతా వేదస్తవ సురగణో భృత్యవర్గః ప్రసాదః । ముక్తిర్మాయా జగదవికలం తావకీ దేవకీ తే మాతా మిత్రం వలరిపుసుతస్త్వయ్యతోఽన్యన్న జానే ॥ ౩౨ ॥ కృష్ణో రక్షతు నో జగత్త్రయగురుః కృష్ణం నమస్యామ్యహం కృష్ణేనామరశత్రవో వినిహతాః కృష్ణాయ తస్మై నమః । కృష్ణాదేవ సముత్థితం జగదిదం కృష్ణస్య దాసోఽస్మ్యహం కృష్ణే తిష్ఠతి సర్వమేతదఖిలం హే కృష్ణ రక్షస్వ మామ్ ॥ ౩౩ ॥ తత్త్వం ప్రసీద భగవన్ కురు మయ్యనాథే విష్ణో కృపాం పరమకారుణికః కిల త్వమ్ । సంసారసాగరనిమగ్నమనంతదీనముద్ధర్తుమర్హసి హరే పురుషోత్తమోఽసి ॥ ౩౪ ॥ నమామి నారాయణపాదపంకజం కరోమి నారాయణపూజనం సదా । వదామి నారాయణనామనిర్మలం స్మరామి నారాయణతత్త్వమవ్యయమ్ ॥ ౩౫ ॥ శ్రీనాథ నారాయణ వాసుదేవ శ్రీకృష్ణ భక్తప్రియ చక్రపాణే । శ్రీపద్మనాభాచ్యుత కైటభారే శ్రీరామ పద్మాక్ష హరే మురారే ॥ ౩౬ ॥ అనంత వైకుంఠ ముకుంద కృష్ణ గోవింద దామోదర మాధవేతి । వక్తుం సమర్థోఽపి న వక్తి కశ్చిదహో జనానాం వ్యసనాభిముఖ్యమ్ ॥ ౩౭ ॥ ధ్యాయంతి యే విష్ణుమనంతమవ్యయం హృత్పద్మమధ్యే సతతం వ్యవస్థి

తమ్। సమాహితానాం సతతాభయప్రదం తే యాన్తి సిద్ధిం పరమాం చ వైష్ణవీమ్ ॥౩౮॥ క్షీరసాగరతరఙ్గశీకరాసారతారకితచారుమూర్తయే। భోగిభోగశయనీయశాయినే మాధవాయ మధువిద్విషే నమః॥౩౯॥ యస్యప్రియౌ శ్రుతిధరౌ కవిలోకవీరౌ మిత్రే ద్విజన్మవరపద్మశరావభూతామ్। తేనామ్బుజాక్షచరణామ్బుజషట్పదేన రాజ్ఞాకృతా కృతిరియం కులశేఖరేణ ॥ ... ... ॥౪౦॥

శ్రీకులశేఖర మహామునయే నమః.

శ్రీకులశేఖరాళ్వార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

ముకున్దమాలా సమాప్తా

శ్రీమద్యామునమునిప్రణీతం స్తోత్రరత్నమ్

స్వాదయన్నిహ సర్వేషాం త్రయ్యన్తార్థం సుదుర్గ్రహమ్।
స్తోత్రయామాస యోగీన్ద్రః తం వన్దే యామునాహ్వయమ్॥

నమోఽచిన్త్యాద్భుతాక్లిష్టజ్ఞానవైరాగ్యరాశయే। నాథాయ మునయేఽగాధ భగవద్భక్తిసిన్ధవే ॥౧॥ తస్మై నమో మధుజిదఙ్ఘ్రిసరోజతత్త్వజ్ఞానానురాగమహిమాతిశయాన్తసీమ్నే। నాథాయ నాథమునయేఽత్ర పరత్ర చాపి నిత్యం యదీయచరణౌ శరణం మదీయమ్ ॥౨॥ భూయో నమోఽపరిమితాచ్యుతభక్తితత్త్వజ్ఞానామృతాబ్ధిపరివాహశుభైర్వచోభిః। లోకేఽవతీర్ణపరమార్థసమగ్రభక్తియోగాయ నాథమునయే యమినాం వరాయ ॥౩॥ తత్త్వేన యశ్చిదచిదీశ్వరతత్స్వభావభోగాపవర్గతదుపాయగతీరుదారః। సన్దర్శయన్నిరమిమీత పురాణరత్నం తస్మై నమో మునివరాయ పరాశరాయ॥౪॥ మాతాపితా యువతయస్తనయా విభూతిః సర్వం యదేవ నియమేన మదన్వయానామ్। ఆద్యస్య నః కులపతేర్వకుళాభిరామం శ్రీమత్తదఙ్ఘ్రియుగళం ప్రణమామి మూర్ధ్నా॥౫॥ యన్మూర్ధ్ని మే శ్రుతిశిరస్సు చ భాతి యస్మిన్నస్మన్మనోరథపథః

కలస్సమేతి । స్తోష్యామి నః కులధనం కులదైవతం తత్పాదారవిన్దమరవి-
న్దవిలోచనస్య ॥౬॥ తత్త్వేన యస్య మహిమార్ణవశీకరాణుః శక్యో న మా-
తుమపి శర్వపితామహాద్యైః । కర్తుం తదీయమహిమస్తుతిముద్యతాయ
మహ్యం నమోఽస్తు కవయే నిరపత్రపాయ ॥౭॥ యద్వా శ్రమావధి య-
థామతి వాప్యశక్తః స్తౌమ్యేవమేవ ఖలు తేఽపి సదా స్తువన్తః । వేదాశ్చ-
తుర్ముఖముఖాశ్చ మహార్ణవాన్తః కో మజ్జతోరణుకులాచలయోర్విశే-
షః ॥౮॥ కిం చైష శక్త్యతిశయేన న తేఽనుకమ్ప్యః స్తోతాపి తు స్తుతికృ-
తేన పరిశ్రమేణ । తత్ర శ్రమస్తు సులభో మమ మన్దబుద్ధేరిత్యుద్యమోఽయ-
ముచితో మమ చాబ్జనేత్ర ॥౯॥ నావేక్షసే యది తతో భువనాన్యమూని
నాలం ప్రభో భవితుమేవ కుతః ప్రవృత్తిః । ఏవం నిసర్గసుహృది త్వయి స-
ర్వజన్తోః స్వామిన్న చిత్రమిదమాశ్రితవత్సలత్వమ్ ॥౧౦॥ స్వాభావికాన-
వధికాతిశయేశితృత్వం నారాయణ త్వయి న మృష్యతి వైదికః కః । బ్ర-
హ్మా శివః శతమఖః పరమః స్వరాడిత్యేతేఽపి యస్య మహిమార్ణవ విప్రుష-
స్తే ॥౧౧॥ కః శ్రీః శ్రియః పరమసత్త్వసమాశ్రయః కః కః పుణ్డరీకనయనః
పురుషోత్తమః కః । కస్యాయుతాయుతశతైకకలాంశకాంశే విశ్వం వి-
చిత్రచిదచిత్ప్రవిభాగవృత్తమ్ ॥౧౨॥ వేదాపహారగురుపాతకదైత్యపీ-
డాద్యాపద్విమోచనమహిష్ఠఫలప్రదానైః । కోఽన్యః ప్రజాపశుపతీ పరి-
పాతి కస్య పాదోదకేన స శివః స్వశిరోధృతేన ॥౧౩॥ కస్యోదరే హరవిరి-
ఞ్చిముఖః ప్రపఞ్చః కో రక్షతీమమజనిష్ట చ కస్య నాభేః । క్రాన్త్వా నిగీర్య
పునరుద్గిరతి త్వదన్యః కః కేన వైష పరవానితి శక్యశఙ్కః ॥౧౪॥ త్వాం శీ-
లరూపచరితైః పరమప్రకృష్టసత్త్వేన సాత్త్వికతయా ప్రబలైశ్చ శా-
స్త్రైః । ప్రఖ్యాతదైవపరమార్థవిదాం మతైశ్చ నైవాసురప్రకృతయః
ప్రభవన్తి బోద్ధుమ్ ॥౧౫॥ ఉల్లఙ్ఘితత్రివిధసీమసమాతిశాయి సమ్భావ-
నం తవ పరిబ్రఢిమస్వభావమ్ । మాయాబలేన భవతాపి నిగూహ్యమా-
నం పశ్యన్తి కేచిదనిశం త్వదనన్యభావాః ॥౧౬॥ యదణ్డమణ్డాన్తరగోచ-
రం చ యద్దశోత్తరాణ్యావరణాని యాని చ । గుణాః ప్రధానం పురుషః ప-

రహస్యదం పరాత్పరం బ్రహ్మ చ తే విభూతయః ॥ ౧౭ ॥ వశీ వదాన్యో గుణ
వానృజుశ్శుచిర్మృదుర్దయాలుర్మధురస్స్థిరస్సమః। కృతీకృతజ్ఞస్త్వమసి
స్వభావతస్సమస్తకల్యాణగుణామృతోదధిః ॥౧౮॥ ఉపర్యుపర్యబ్జభువో
పి పూరుషాన్ప్రకల్ప్య తే యే శతమిత్యనుక్రమాత్ । గిరస్త్వదేకైక గు
ణావధీప్సయా సదా స్థితా నోద్యమతేఽతిశేరతే ॥ ౧౯ ॥ త్వదాశ్రితా
నాం జగదుద్భవస్థితి ప్రణాశసంసార విమోచనాదయః । భవంతిలీలా
విధయశ్చవైదికా స్త్వదీయగమ్భీర మనోనుసారిణః ॥ ॥౨౦॥
నమోనమో వాఙ్మనసాతిభూమయే నమోనమో వాఙ్మనసైకభూమ
యే। నమోనమోఽనన్తమహావిభూతయే నమోనమోఽనన్త దయైకసిన్ధ
వే ॥౨౧॥ నధర్మనిష్ఠోస్మి నచాత్మవేదీ నభక్తిమాం స్త్వచ్చరణారవిన్దే। అ
కిఞ్చనోఽనన్యగతిశ్శరణ్య త్వత్పాదమూలం శరణం ప్రపద్యే॥ ౨౨॥ ననిన్ది
తం కర్మ యదస్తి లోకే సహస్రశో యన్నమయా వ్యధాయి । సోఽహం వి
పాకావసరే ముకున్ద క్రన్దామి సమ్ప్రత్యగతి స్తవాగ్రే॥౨౩॥నిమజ్జతోఽనన్త
భవార్ణవా న్తశ్చిరాయ మే కూలమివాసిలబ్ధః । త్వయాఽపిలబ్ధం భగవన్ని
దానీ మనుత్తమం పాత్రమిదం దయాయాః ॥ ౨౪ ॥ అభూతపూర్వం మమ
భావికింవా సర్వం సహే మే సహజం హి దుఃఖమ్ । కిన్తుత్వదగ్రే శర
ణాగతానాం పరాభవో నాథ న తేఽనురూపః॥౨౫॥నిరాసకస్యాపినతావ
దుత్సహే మహేశ హాతుం తవపాదపఙ్కజమ్।రుషా నిరస్తోఽపి శిశుస్స్తనం
ధయో నజాతు మాతుశ్చరణౌ జిహాసతి॥ ౨౬॥ తవామృతస్యన్దినిపాదప
ఙ్కజే నివేశితాత్మా కథమన్యదిచ్ఛతి। స్థితేఽరవిన్దే మకరన్దనిర్భరే మధువ్ర
తో నేక్షురకం హి వీక్షతే ॥౨౭॥ త్వదఙ్ఘ్రిముద్దిశ్య కదాపి కేనచి ద్యథాత
థావాపి సకృత్కృతోఽఞ్జలిః । తదైవ ముష్ణాత్యశుభాన్యశేషతశ్శుభాని పు
ష్ణాతి నజాతుహీయతే ॥ ౨౮॥ ఉదీర్ణ సంసారదవాశుశుక్షణిం క్షణేన ని
ర్వాప్య పరాం చ నిర్వృతిమ్ । ప్రయచ్ఛతి త్వచ్చరణారుణామ్బుజద్వ
యానురాగామృతసిన్ధుశీకరః॥ ౨౯॥ విలాసవిక్రాన్త పరావరాలయం న
మస్యదార్తిక్షపణే కృతక్షణమ్ । ధనం మదీయం తవ పాదపఙ్కజం కదా ను

సాక్షాత్కరవాణిచక్షుషా॥ ౩౦॥ కదాపునశ్శఙ్ఖరథాఙ్గకల్పకధ్వజారవి
న్దాఙ్కుశవజ్రలాఞ్ఛనమ్ । త్రివిక్రమత్వచ్చరణామ్బుజద్వయం మదీయ
మూర్ధాన మలఙ్కరిష్యతి ॥ ౩౧ ॥ విరాజమానోజ్జ్వలపీతవాససం స్మి
తాతసీసూనసమామలచ్ఛవిమ్ । నిమగ్ననాభింతనుమధ్యమున్నతం వి
లవక్షస్స్థలశోభిలక్షణమ్ ॥ ౩౨ ॥ చకాసతంజ్యాకిణకర్కశైశ్శుభైశ్చ
తుర్భిరాజానువిలమ్బిభిర్భుజైః । ప్రియావతంసోత్పలకర్ణభూషణశ్ల
థాలకాబన్ధవిమర్దశంసిభిః॥ ౩౩॥ ఉదగ్రపీనాంసవిలమ్బికుణ్డలాలకావ
లీబన్ధురకమ్బుకన్ధరమ్ । ముఖశ్రియాన్యక్కృతపూర్ణనిర్మలామృతాంశు
బిమ్బామ్బురుహోజ్జ్వలశ్రియమ్ ॥౩౪॥ ప్రబుద్ధముగ్ధామ్బుజచారులోచ
నం సవిభ్రమభ్రూలతముజ్జ్వలాధరమ్ । శుచిస్మితంకోమలగణ్డమున్న
సం లలాటపర్యన్తవిలమ్బితాలకమ్ ॥౩౫॥ స్ఫురత్కిరీటాఙ్గదహారకణ్ఠి
కామణీన్ద్రకాఞ్చీగుణనూపురాదిభిః । రథాఙ్గశఙ్ఖాసిగదాధనుర్వరై
ర్లసత్తులస్యావనమాలయోజ్జ్వలమ్ ॥ ౩౬ ॥ చకర్థయస్యాభవనంభుజా
న్తరంతవప్రియంధామయదీయజన్మభూః । జగత్సమస్తంయదపాఙ్గసం
శ్రయం యదర్థమమ్భోధిరమన్థ్యబన్ధిచ ॥ ౩౭ ॥ స్వవైశ్వరూప్యేణస
దానుభూతయాప్యపూర్వవద్విస్మయమాదధానయా । గుణేనరూపే
ణవిలాసచేష్టితైస్సదాతవైవోచితయాతవశ్రియా ॥ ౩౮ ॥ తయాస
హాసీనమనన్తభోగినిప్రకృష్టవిజ్ఞానబలైకధామని । ఫణామణివ్రాతమ
యూఖమణ్డలప్రకాశమానోదరదివ్యధామని ॥౩౯॥ నివాసశయ్యాసన
పాదుకాంశుకోపధానవర్షాతపవారణాదిభిః। శరీరభేదైస్తవశేషతాంగ
తైర్యథోచితంశేష ఇతీరితేజనైః ॥ ౪౦ ॥ దాసస్సఖావాహనమాసనం
ధ్వజోయస్తేవితానంవ్యజనంత్రయీమయః । ఉపస్థితం తేనపురోగరు
త్మతా త్వదఙ్ఘ్రిసమ్మర్దకిణాఙ్కశోభినా ॥ ౪౧ ॥ త్వదీయభుక్తోజ్ఝి
తశేషభోజినాత్వయానిసృష్టాత్మభరేణయద్యథా । ప్రియేణ సేనాపతి
నాన్యవేదితత్తథానుజానన్తముదారవీక్షణైః॥౪౨॥ హతాఖిలక్లేశమలైః
స్వభావతస్సదానుకూల్యైకరసైస్తవోచితైః । గృహీతతత్తత్పరిచార

సాధనైః శిక్షిష్యమాణం సచివైర్భృత్యైశ్చితమ్ ॥ ౪౩ ॥ అపూర్వనానా
రసభావనిర్భరప్రబద్ధయా ముగ్ధవిదగ్ధలీలయా । క్షణాణువత్క్షిప్తపరాది
కాలయా ప్రహర్షయన్తం మహిషీం మహాభుజమ్ ॥ ౪౪ ॥ అచిన్త్యది
వ్యాద్భుతనిత్యయౌవనస్వభావలావణ్యమయామృతోదధిమ్ । శ్రియఃశ్రి
యం భక్తజనైకజీవితం సమర్థమాపత్సఖమర్థికల్పకమ్ ॥ ౪౫ ॥ భవన్తమేవా
నుచరన్నిరన్తరం ప్రశాన్తనిశ్శేషమనోరథాన్తరః । కదాహమైకాన్తిక
నిత్యకింకరః ప్రహర్షయిష్యామి సనాథజీవితః ॥ ౪౬ ॥ ధిగశుచిమ
వినీతం నిర్దయం మామలజ్జం పరమపురుష యోఽహం యోగివర్యాగ్రగ
ణ్యైః । విధిశివసనకాద్యైర్ధ్యాతుమత్యన్తదూరం తవపరిజనభావం కామ
యే కామవృత్తః ॥ ౪౭ ॥ అపరాధసహస్రభాజనం పతితం భీమభవార్ణవో
దరే । అగతిం శరణాగతం హరే కృపయా కేవలమాత్మసాత్కురు ॥ ౪౮ ॥
అవివేకఘనాన్ధదిఙ్ముఖే బహుధా సన్తతదుఃఖవర్షిణి । భగవన్ భవదుర్దినే
పథః స్ఖలితం మామవలోకయాచ్యుత ॥ ౪౯ ॥ న మృషా పరమార్థమేవ
మే శృణు విజ్ఞాపనమేకమగ్రతః । యది మే న దయిష్యసే తతో దయనీయ
స్తవ నాథ దుర్లభః ॥ ౫౦ ॥ తదహం త్వదృతే న నాథవాన్మదృతే త్వం ద
యనీయవాన్న చ । విధినిర్మితమేతదన్వయం భగవన్పాలయ మా స్మ జీహ
పః ॥ ౫౧ ॥ వపురాదిషు యోఽపి కోఽపి వా గుణతోఽసాని యథాతథావిధః । త
దహం తవ పాదపద్మయోరహమద్యైవ మయా సమర్పితః ॥ ౫౨ ॥ మమ నాథ
యదస్తి యోఽస్మ్యహం సకలం తద్ధి తవైవ మాధవ । నియతస్వమితి ప్ర
బుద్ధధీరథవా కిన్ను సమర్పయామి తే ॥ ౫౩ ॥ అవబోధితవానిమాం య
థా మయి నిత్యాం భవదీయతాం స్వయమ్ । కృపయైవమనన్యభోగ్యతాం భ
గవన్భక్తిమపి ప్రయచ్ఛ మే ॥ ౫౪ ॥ తవ దాస్యసుఖైకసఙ్గినాం భవనేష్వ
స్త్వపి కీటజన్మ మే । ఇతరావసథేషు మా స్మ భూదపి మే జన్మ చతుర్ముఖా
త్మనా ॥ ౫౫ ॥ సకృత్త్వదాకారవిలోకనాశయా తృణీకృతానుత్తమభు
క్తిముక్తిభిః । మహాత్మభిర్మామవలోక్యతాం నయ క్షణేఽపి తే యద్విరహో
ఽతిదుస్సహః ॥ ౫౬ ॥ న దేహం న ప్రాణాన్న చ సుఖమశేషాభిలషితం న చా

త్థానం నాన్యత్కించి దపి తవ శేషత్వవిభవాత్। బహిర్భూతం నాథ క్షణమపి సహే యాతుశతధా వినాశంతత్సత్యం మధుమథన విజ్ఞాపనమిదమ్॥౫౭॥ దు రన్తస్యానాదే రపరిహరణీయస్య మహతో నిహీనాచారోఽహం నృపశుర శుభస్యాస్పదమపి। దయాసిన్ధో బన్ధో నిరవధికవాత్సల్యజలధే తవస్మా రంస్మారంగుణగణమితీచ్ఛామిగతభీః ॥౫౮॥ అనిచ్ఛన్నప్యేవం యదిపునరి తీచ్ఛన్నివరజ స్తమశ్ఛన్నచ్ఛద్మస్తుతివచనభఙ్గీ మరచయమ్। తథాపీత్థంరూ పం వచనమవలమ్బ్యాపికృపయా త్వమేవైవంభూతం ధరణిధర మే శిక్ష యమనః ॥౫౯॥ పితా త్వం మాతా త్వం దయితతనయ స్త్వం ప్రియసు హృత్త్వమేవ త్వం మిత్రం గురురసి గతిశ్చాసి జగతామ్। త్వదీయ స్త్వ ద్భృత్య స్తవ పరిజన స్త్వద్గతిరహం ప్రపన్నశ్చైవం సత్యహమపి తవైవా స్మి హి భరః॥ జనిత్వాహం వంశే మహతి జగతి ఖ్యాతయశసాం శుచీనాం యు క్తానాం గుణపురుషతత్త్వస్థితివిదామ్। నిసర్గాదేవ త్వచ్చరణకమలైకాంత మనసామధోఽధః పాపాత్మా శరణద నిమజ్జామి తమసి॥౬౧॥ అమర్యాదః క్షుద్రశ్చలమతిరసూయా ప్రసవభూః కృతఘ్నో దుర్మానీ స్మరపరవ శో వఞ్చనపరః। నృశంసః పాపిష్ఠః కథమహమితో దుఃఖజలధేరపారా దుత్తీర్ణ స్తవపరిచరేయం చరణయోః ॥౬౨॥ రఘువర యదభూ స్త్వం తాదృశో వాయసస్య ప్రణత ఇతి దయాలుర్యస్య చైద్యస్య కృష్ణః। ప్రతిభ వమపరాద్ధుర్ముగ్ధ సాయుజ్యదోఽభూర్వద కిమపదమాగ స్తస్య తేఽస్తి క్షమాయాః ॥౬౩॥ ననుప్రపన్నస్సకృదేవనాథ తవాహమస్మీతి చయా చమానః। తవానుకంప్యస్స్మరతః ప్రతిజ్ఞాం మదేకవర్జం కిమిదం వ్రతం తే ॥౬౪॥ అకృత్రిమత్వచ్చరణారవిన్ద ప్రేమప్రకర్షావధిమాత్మవన్తమ్। పితామహం నాథమునిం విలోక్య ప్రసీద మద్వృత్త మచిన్తయిత్వా ॥౬౫॥ యత్పదామ్భోరుహధ్యాన విధ్వస్తాశేషకల్మషః। వస్తుతాముపయా తోఽహం యామునేయం నమామి తమ్। ... ॥౬౬॥

శ్రీమద్యామునముని విరచితం స్తోత్రరత్నం సమాప్తమ్.

శ్రీ యైనమః.

శ్రీమద్యామునమునయేనమః.

శ్రీమద్యామునమునివిరచితా చతుశ్శ్లోకీ.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సదాహృది॥

కాన్తస్తే పురుషోత్తమః ఫణిపతి శ్శయ్యాసనం వాహనం వేదాత్మా విహగేశ్వరో యవనికా మాయా జగన్మోహినీ। బ్రహ్మేశాదిసురవ్రజస్సదయిత స్త్వద్దాసదాసీగణ శ్శ్రీరిత్యేవ చ నామ తే భగవతి బ్రూమః కథం త్వాం వయమ్ ॥౧॥ యస్యాస్తే మహిమాన మాత్మన ఇవ త్వద్వల్లభోఽపి ప్రభు ర్నాలం మాతు మియత్తయా నిరవధిం నిత్యానుకూలం స్వతః। తాం త్వాం దాస ఇతి ప్రపన్న ఇతి చ స్తోష్యామ్యహం నిర్భయో. లోకైకేశ్వరి లోకనాథదయితే దాన్తే దయాం తే విదన్ ॥౨॥ ఈషత్త్వత్కరుణానిరీక్షణసుధా సన్ధుక్షణా ద్రక్ష్యతే నష్టం ప్రాక్తదలాభత స్త్రిభువనం సమ్ప్రత్యనన్తోదయమ్। శ్రేయో నహ్యరవిన్దలోచనమనః కాన్తాప్రసాదా దృతే సంసృత్యక్షర వైష్ణవాధ్వసు నృణాం సమ్భావ్యతే కర్హిచిత్ ॥ ౩ ॥ శాన్తానన్తమహావిభూతి పరమం యద్బ్రహ్మరూపం హరే ర్మూర్తం బ్రహ్మ తతోఽపి తత్ప్రియతరం రూపం యదత్యద్భుతమ్। యాన్యన్యాని యథాసుఖం విహరతో రూపాణి సర్వాణి తా న్యాహు స్స్వైరనురూపరూపవిభవై ర్గాఢోపగూఢాని తే ॥౪॥ ఆకారత్రయసమ్పన్నా మరవిన్ద నివాసినీమ్। అశేషజగదీశిత్రీం వన్దే వరదవల్లభామ్ ॥౫॥ * ఓమ్ భగవన్నారాయణాభిమతానురూప స్వరూపరూపగుణ విభవైశ్వర్యశీలాద్యనవధికాతిశయా సఙ్ఖ్యేయకల్యాణగుణగణాం పద్మవనాలయాం భగవతీం శ్రియం దేవీం నిత్యానపాయినీం నిరవద్యాం దేవదేవ దివ్యమహిషీ మఖిలజగన్మాతర మస్మన్మాతర మశరణ్య శరణ్యా మనన్యశరణశ్శరణ మహం ప్రపద్యే ॥౬॥ ఉల్లాసపల్లవిత పాలితసప్తలోకీ నిర్వాహకోరకిత నేమకటాక్షలీలామ్। శ్రీరఙ్గహర్మ్యతల మఙ్గళదీపరేఖాం శ్రీరఙ్గరాజ

మహిషీం శ్రియమాశ్రయామః ॥ సమస్తజననీం వన్దే చైతన్యస్తన్యదాయినీమ్ । శ్రేయసీం శ్రీనివాసస్య కరుణామివరూపిణీమ్ ॥ ॥౭॥

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీమద్యామునమునివిరచితా చతుశ్శ్లోకీ సమాప్తా.

శ్రీకాఞ్చీపూర్ణవిరచితం శ్రీదేవరాజాష్టకమ్.

శ్రీమత్కాఞ్చీమునిం వన్దే కమలాపతినన్దనమ్ । వరదాఙ్ఘ్రిసదాసఙ్గరసాయనపరాయణమ్ ॥ దేవరాజదయాపాత్రం శ్రీకాఞ్చీపూర్ణముత్తమమ్ । రామానుజమునేర్మాన్యం వన్దేహం సజ్జనాశ్రయమ్ ॥ ... ...

నమస్తే హస్తిశైలేశ శ్రీమన్నమ్బుజలోచన । శరణం త్వాం ప్రపన్నోస్మి ప్రణతార్తిహరాచ్యుత ॥౧॥ సమస్తప్రాణిసన్త్రాణప్రవీణకరుణోల్బణాః । విలసన్తు కటాక్షాస్తే మయ్యస్మిన్ జగతాం పతే ॥ ౨ ॥ నిన్దితాచారకరణం నివృత్తం కృత్యకర్మణః । పాపీయాంసమమర్యాదం పాహి మాం వరదప్రభో ॥౩॥ సంసారమరుకాన్తారే దుర్వ్యాధివ్యాఘ్రభీషణే । విషయక్షుద్రగుల్మాఢ్యే తృషాపాదపశాలిని ॥ ౪ ॥ పుత్రదారగృహక్షేత్రమృగతృష్ణామ్బుపుష్కలే । కృత్యాకృత్యవివేకాన్ధం పరిభ్రాన్తమితస్తతః ॥౫॥ అజస్రం జాతతృష్ణార్తమవసన్నాఙ్గమక్షమమ్ । క్షీణశక్తిబలారోగ్యం కేవలం క్లేశసంశ్రయమ్ ॥౬॥ సన్తప్తం వివిధైర్దుఃఖైర్దుర్వచైరేవమాదిభిః । దేవరాజదయాసిన్ధో దేవదేవజగత్పతే ॥౭॥ త్వదీక్షణసుధాసిన్ధువీచివిక్షేపశీకరైః । కారుణ్యమారుతానీతైః శీతలైరభిషిఞ్చ మామ్ ॥ ... ... ॥౮॥

శ్రీకాఞ్చీపూర్ణవిరచితం శ్రీదేవరాజాష్టకమ్ సమాప్తమ్.

శ్రియై నమః.
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితే గద్యత్రయే
శరణాగతిగద్యప్రారమ్భః.

రామానుజదయాపాత్రం జ్ఞానవైరాగ్యభూషణమ్ । శ్రీమద్వేఙ్కటనాథార్యం వన్దే వేదాన్తదేశికమ్॥ యద్వా॥ శ్రీశైలేశదయాపాత్రం ధీభక్త్యాదిగుణార్ణవమ్। యతీన్ద్రప్రణవం వన్దే రమ్యజామాతరం మునిమ్॥ లక్ష్మీనాథసమారమ్భాం నాథయామునమధ్యమామ్ । అస్మదాచార్యపర్యన్తాం వన్దే గురుపరమ్పరామ్ ॥ యో నిత్యమచ్యుతపదామ్బుజయుగ్మరుక్మవ్యామోహతస్తదితరాణి తృణాయ మేనే। అస్మద్గురోర్భగవతోఽస్య దయైకసిన్ధోః రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ మాతా పితా యువతయస్తనయా విభూతిస్సర్వం యదేవ నియమేన మదన్వయానామ్ । ఆద్యస్య నః కులపతేర్వకుళాభిరామం శ్రీమత్తదఙ్ఘ్రియుగళం ప్రణమామి మూర్ధ్నా ॥ భూతం సరశ్చ మహదాహ్వయభట్టనాథ శ్రీభక్తిసారకులశేఖరయోగివాహాన్ । భక్తాఙ్ఘ్రిరేణుపరకాలయతీన్ద్రమిశ్రాన్ శ్రీమత్పరాఙ్కుశమునిం ప్రణతోఽస్మి నిత్యమ్ ॥ ... ...

యో నిత్యమచ్యుతపదామ్బుజయుగ్మరుక్మవ్యామోహతస్తదితరాణి తృణాయ మేనే। అస్మద్గురోర్భగవతోఽస్య దయైకసిన్ధోః రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ వన్దే వేదాన్తకర్పూరచామీకరకరణ్డకమ్ । రామానుజార్యమార్యాణాం చూడామణిమహర్నిశమ్ ॥ *

భగవన్నారాయణాభిమతానురూపస్వరూపరూపగుణవిభవైశ్వర్యశీలాద్యనవధికాతిశయాసఙ్ఖ్యేయకల్యాణగుణగణాం పద్మవనాలయాం భగవతీం శ్రియం దేవీం నిత్యానపాయినీం నిరవద్యాం దేవదేవదివ్యమహిషీం అఖిలజగన్మాతరమస్మన్మాతరమశరణ్యశరణ్యామనన్యశరణశ్శరణమహం ప్రపద్యే. పారమార్థికభగవచ్చరణారవిన్దయుగళైకాన్తికా

త్యన్తిక పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తికృత పరిపూర్ణానవరత నిత్యవిశద
తమానన్య ప్రయోజనానవధికాతిశయప్రియ భగవదనుభవజనితా
నవధికాతిశయ ప్రీతికారితాశేషావస్థోచితాశేష శేషతైకరతిరూప ని
త్యకైఙ్కర్య ప్రాప్త్యపేక్షయా పారమార్థికీ భగవచ్చరణారవిన్ద శర
ణాగతిర్యథావస్థితాఽవిరతాస్తు మే॥ అస్తు తే॥ తయైవ సర్వం సమ్పత్స్య
తే॥ అఖిలహేయ ప్రత్యనీకకల్యాణైకతాన స్వేతర సమస్తవస్తువిలక్షణా
నన్త జ్ఞానానన్దైకస్వరూప, స్వాభిమతానురూపైక రూపాచిన్త్యది
వ్యాద్భుత నిత్యనిరవద్య నిరతిశయౌజ్జ్వల్య సౌన్దర్య సౌగన్ధ్య సౌకుమా
ర్య లావణ్య యౌవనాద్యనన్తగుణనిధిదివ్యరూప, స్వాభావికానవధికా
తిశయ జ్ఞానబలైశ్వర్య వీర్యశక్తితేజస్సౌశీల్యవాత్సల్య మార్దవార్జవ
సౌహార్ద సామ్య కారుణ్యమాధుర్య గామ్భీర్యౌదార్యచాతుర్య స్థైర్య
ధైర్యశౌర్యపరాక్రమసత్యకామసత్యసఙ్కల్పకృతిత్వకృతజ్ఞతాద్య సం
ఖ్యేయకల్యాణగుణగణౌఘమహార్ణవ, స్వోచిత వివిధ విచిత్రానన్తాశ్చ
ర్య నిత్యనిరవద్యనిరతిశయ సుగన్ధ నిరతిశయ సుఖస్పర్శ నిరతిశయౌజ్జ్వ
ల్య కిరీటమకుట చూడావతంస మకరకుణ్డలగ్రైవేయకహారకేయూర
కటక శ్రీవత్సకౌస్తుభముక్తాదామోదరబన్ధన పీతామ్బరకాఞ్చీగుణ నూ
పురాద్య పరిమితదివ్యభూషణ, స్వానురూపాచిన్త్యశక్తిశఙ్ఖచక్రగదా
శార్ఙ్గాద్యసంఖ్యేయనిత్యనిరవద్యనిరతిశయకల్యాణదివ్యాయుధ, స్వా
భిమత నిత్యనిరవద్యానురూప స్వరూపరూపగుణ విభవైశ్వర్యశీలాద్య
నవధికాతిశయాసంఖ్యేయ కల్యాణగుణగణ శ్రీవల్లభ, ఏవంభూతభూ
మి నీళానాయక, స్వచ్ఛన్దానువృత్తిస్వరూపస్థితిప్రవృత్తిభేదాశేషశేష
తైకరతిరూపనిత్య నిరవద్య నిరతిశయజ్ఞానక్రియైశ్వర్యాద్యనన్త కల్యాణ
గుణగణ శేష శేషాశనగరుడప్రముఖనానావిధానన్తపరిజన పరిచారికా
పరిచరితచరణయుగళ, పరమయోగివాఙ్మనసాఽపరిచ్ఛేద్యస్వరూపస్వ
భావ, స్వాభిమతవివిధవిచిత్రానన్తభోగ్యభోగోపకరణభోగస్థానసమృ
ద్ధానన్తాశ్చర్యానన్తమహావిభవానన్తపరిమాణనిత్యనిరవద్యనిరతిశయ

వైకుణ్ఠనాథ,స్వసఙ్కల్పానువిధాయి స్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిశేషత్వైక
స్వభావప్రకృతి పురుషకాలాత్మక వివిధవిచిత్రానన్త భోగ్యభోక్తృవర్గ
భోగోపకరణభోగస్థానరూప,నిఖిలజగదుదయవిభవలయలీల, సత్యకా
మ,సత్యసఙ్కల్ప,పరబ్రహ్మభూత,పురుషోత్తమ,మహావిభూతే, శ్రీమన్నా
రాయణ,శ్రీవైకుణ్ఠనాథ,అపారకారుణ్యసౌశీల్యవాత్సల్యౌదార్యైశ్వర్య
సౌన్దర్యమహోదధే,అనాలోచితవిశేషాశేషలోకశరణ్య,ప్రణతార్తిహ
ర,ఆశ్రితవాత్సల్యైకజలధే,అనవరతవిదితనిఖిలభూతజాతయాథాత్మ్య,
అశేషచరాచరభూత,నిఖిలనియమననిరత,అశేషచిదచిద్వస్తు శేషీభూ
త,నిఖిలజగదాధార, అఖిలజగత్స్వామిన్, అస్మత్స్వామిన్, సత్యకా
మ,సత్యసఙ్కల్ప,సకలేతర విలక్షణ, అర్థికల్పక, ఆపత్సఖ, శ్రీమన్నా
రాయణ, అశరణ్యశరణ్య, అనన్యశరణస్త్వత్పాదారవిన్దయుగళంశర
ణమహంప్రపద్యే॥ అత్రద్వయమ్॥పితరం మాతరం దారాన్పుత్రాన్బ
న్ధూన్సఖీన్గురూన్ । రత్నాని ధనధాన్యాని క్షేత్రాణిచ గృహాణిచ ॥
సర్వధర్మాంశ్చసన్త్యజ్యసర్వకామాంశ్చసాక్షరాన్ । లోకవిక్రాన్త
చరణౌశరణంతేవ్రజంవిభో ॥ త్వమేవమాతాచ పితాత్వమేవత్వమేవ
బన్ధుశ్చగురుస్త్వమేవ । త్వమేవ విద్యాద్రవిణంత్వమేవ త్వమేవసర్వం
మమదేవదేవ॥ పితాఽసి లోకస్యచరాచరస్య త్వమస్యపూజ్యశ్చ గురు
ర్గరీయాన్ । నత్వత్సమోఽస్త్యభ్యధికః కుతోఽన్యోలోకత్రయేప్యప్రతి
మప్రభావ ॥ తస్మాత్ప్రణమ్యప్రణిధాయకాయం ప్రసాదయే త్వామ
హమీశమీడ్యమ్। పితేవపుత్రస్యసఖేవసఖ్యుఃప్రియఃప్రియాయార్హసిదే
వసోఢుమ్ ॥ మనోవాక్కాయైరనాదికాలప్రవృత్తానన్తాకృత్యకరణకృ
త్యాకరణభగవదపచారభాగవతాపచారాసహ్యాపచార
రూపనానావిధానన్తాపచారానారబ్ధకార్యాననారబ్ధకార్యాన్కృతా
న్క్రియమాణాన్కరిష్యమాణాంశ్చసర్వానశేషతఃక్షమస్వ - అనాది
కాలప్రవృత్తవిపరీతజ్ఞానమాత్మవిషయంకృత్స్నజగద్విషయంచ విపరీ
తవృత్తంచాశేషవిషయమద్యాపివర్తమానంవర్తిష్యమాణంచ సర్వం క్ష

మస్వ॥ మదీయానాదికర్మప్రవాహప్రవృత్తాం భగవత్స్వరూపతిరోధాన
కరీం విపరీతజ్ఞానజననీం స్వవిషయాయాశ్చ భోగ్యబుద్ధేర్జననీం దేహేన్ద్రి
యత్వేన భోగ్యత్వేన సూక్ష్మరూపేణ చావస్థితాం దైవీం గుణమయీం
మాయాం దాసభూతశ్శరణాగతోఽస్మి తవాస్మి దాస ఇతి వక్తారం మాం తా
రయ॥ శ్లో॥ తేషాం జ్ఞానీ నిత్యయుక్త ఏకభక్తిర్విశిష్యతే । ప్రియోహి జ్ఞాని
నోఽత్యర్థమహం స చ మమ ప్రియః॥ ఉదారాస్సర్వ ఏవైతే జ్ఞానీత్వా
త్మైవ మే మతమ్ । ఆస్థితస్స హి యుక్తాత్మా మామేవానుత్తమాం గతిమ్॥
బహూనాం జన్మనామన్తే జ్ఞానవాన్మాం ప్రపద్యతే। వాసుదేవస్సర్వమితి స
మహాత్మా సుదుర్లభః ॥ ఇత్యాదిశ్లోకత్రయోదితజ్ఞానినం మాం కురుష్వ॥ పు
రుషస్స పరః పార్థ భక్త్యా లభ్యస్త్వనన్యయా । భక్త్యా త్వనన్యయా శక్యో
మద్భక్తిం లభతే పరామ్ ॥ ఇతి స్థానత్రయోదిత పరభక్తిం మాం కురుష్వ॥ ప
రభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్త్యేక స్వభావం మాం కురుష్వ॥ పరభక్తి పరజ్ఞాన
పరమభక్తికృత పరిపూర్ణానవరత నిత్య విశదతమానన్యప్రయోజనానవధి
కాతిశయప్రియ భగవదనుభవోఽహం తథావిధ భగవదనుభవజనితానవధి
శయప్రీతి కారితాశేషావస్థోచితాశేష శేషతైకరతిరూప నిత్యకైఙ్కర్యో భ
వాని, ఏవం భూతమత్కైఙ్కర్య ప్రాప్త్యుపాయతయావక్లుప్త సమస్తవ
స్తువిహీనోఽప్యనన్తతద్విరోధి పాపాక్రాన్తోఽప్యనన్తమదపచారయుక్తో
ఽప్యనన్తమదీయాపచారయుక్తోఽప్యనన్తాసహ్యాపచారయుక్తోఽప్యేతత్కా
ర్యకారణభూతానాది విపరీతాహఙ్కారవిమూఢాత్మ స్వభావోఽప్యే
తదుభయకార్యకారణభూతానాది విపరీతవాసనాసమ్బద్ధోఽప్యేతదను
గుణప్రకృతి విశేష సమ్బద్ధోఽప్యేతన్మూలాధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవిక
సుఖదుఃఖతద్ధేతు తదితరోపేక్షణీయవిషయానుభవజ్ఞానసఙ్కోచరూ
పమచ్చరణారవిన్దయుగళైకాన్తికాత్యన్తిక పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తి
విఘ్నప్రతిహతోఽపి యేన కేనాపి ప్రకారేణ ద్వయవక్తా త్వం కేవలం మదీ
యయైవ దయయా నిశ్శేషవినష్టసహేతుక మచ్చరణారవిన్దయుగళైకా
న్తికాత్యన్తిక పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తి విఘ్నో మత్ప్రసాద

లబ్ధమచ్చరణారవిన్దయుగళైకాన్తికాత్యన్తికపరమభక్తిర్మత్ప్రసాదాదేవసాక్షాత్కృతయథావస్థితమత్స్వరూపరూపగుణవిభూతిలీలోపకరణవిస్తారోఽపరోక్షసిద్ధమన్నియామ్యతామదనుభవో మద్దాస్యైకరసాత్మస్వభావాత్మస్వరూపో మదేకానుభవో మద్దాస్యైకప్రియః పరిపూర్ణానవరత నిత్యవిశదతమానన్యప్రయోజనానవధికాతిశయ ప్రియమదనుభవస్త్వం తథావిధమదనుభవజనితానవధికాతిశయ ప్రీతికారితాశేషావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూపనిత్యకింకరో భవ, ఏవమ్భూతోఽసి, ఆధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవికదుఃఖవిఘ్నగన్ధరహితస్త్వం ద్వయమర్థానుసన్ధానేన సహ సదైవం వక్తా యావచ్ఛరీరపాతమత్రైవ శ్రీరఙ్గే సుఖమాస్వ-శరీరపాతసమయేతు। కేవలంమదీయయైవదయయాఽతిప్రబుద్ధో మామేవావలోకయన్నప్రచ్యుత పూర్వ సంస్కార మనోరథః జీర్ణమివ వస్త్రం సుఖేనేమాం ప్రకృతిం స్థూలసూక్ష్మరూపాం విసృజ్య తదానీమేవ మత్ప్రసాదలబ్ధమచ్చరణారవిన్దయుగళైకాన్తికాత్యన్తిక పరభక్తికృత పరిపూర్ణానవరతనిత్యవిశదతమానన్య ప్రయోజనానవధికాతిశయ ప్రీతికారితాశేషావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూపనిత్యకింకరో భవిష్యసి॥ మాతేభూదత్రసంశయః ॥ శ్లోకమ్॥ అనృతం నోక్తపూర్వం మే న చ వక్ష్యే కదాచన । రామో ద్విర్నాభిభాషతే, సకృదేవ ప్రపన్నాయ తవాస్మీతి చయాచతే । అభయం సర్వభూతేభ్యో దదామ్యేతద్వ్రతం మమ॥ సర్వధర్మాన్పరిత్యజ్య మామేకం శరణం వ్రజ। అహం త్వా సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి మా శుచః॥ ఇతి మయైవ హ్యుక్తమ్ ॥ అతస్త్వం తత్వతో మజ్జ్ఞానదర్శనప్రాప్తిషు నిస్సంశయస్సుఖమాస్వ॥ శ్లోకమ్॥ అన్త్యకాలే స్మృతిర్యాతు తవ కైంకర్యకారితా । తామేనాం భగవన్నద్య క్రియమాణాం కురుష్వ మే॥ ... ...

ఇతి శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితమ్

శరణాగతిగద్యం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

అథ శ్రీరఙ్గగద్యప్రారమ్భః.

చిదచిత్పరతత్త్వానాం తత్త్వయాథార్థ్యవేదినే।
రామానుజాయ మునయే నమో మమ గరీయసే॥

స్వాధీన త్రివిధ చేతనాచేతనస్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదం, క్లేశకర్మాద్యశేషదోషాసంస్పృష్టం, స్వాభావికానవధికాతిశయజ్ఞానబలైశ్వర్యవీర్యశక్తితేజస్సౌశీల్యవాత్సల్యమార్దవార్జవ సౌహార్దసామ్యకారుణ్యమాధుర్యగామ్భీర్యౌదార్యచాతుర్యస్థైర్యధైర్యశౌర్య పరాక్రమ సత్యకామసత్యసఙ్కల్పకృతిత్వ కృతజ్ఞతాద్యసంఖ్యేయ కల్యాణగుణౌఘమహార్ణవం, పరబ్రహ్మభూతం, పురుషోత్తమం, శ్రీరఙ్గశాయినం, అస్మత్స్వామినమ్, ప్రబుద్ధనిత్య నియామ్య నిత్యదాస్యైక రసాత్మ స్వభావోఽహం తదేకానుభవ స్తదేకప్రియః పరిపూర్ణం, భగవన్తం, విశదతమానుభవేన నిరన్తరమనుభూయ తదనుభవజనితా నవధికాతిశయ ప్రీతికారితా శేషావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూపనిత్యకైఙ్కర్యో భవాని- స్వాత్మనిత్యనియామ్యనిత్యదాస్యైకరసాత్మస్వభావానుసన్ధానపూర్వక భగవదనవధికాతిశయస్వామ్యాద్యఖిలగుణగణానుభవజనితానవధికాతిశయ ప్రీతికారితా శేషావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూప నిత్యకైఙ్కర్యప్రాప్త్యుపాయభక్తి తదుపాయసమ్యగ్జ్ఞానతదుపాయసమీచీనక్రియాతదనుగుణసాత్త్వికతాస్తిక్యాదిసమస్తాత్మగుణవిహీనః దురుత్తరానన్త తద్విపర్యయ జ్ఞానక్రియానుగుణానాది పాపవాసనామహార్ణవాన్తర్నిమగ్నః తిలతైలవద్దారువహ్నివద్దుర్వివేచ త్రిగుణక్షణక్షరణ స్వభావాచేతనప్రకృతి వ్యాప్తిరూపదురత్యయభగవన్మాయాతిరోహిత స్వప్రకాశః అనాద్య విద్యాసఞ్చితానన్తాశక్యవిస్రంసనకర్మపాశప్రగ్రథితః అనాగతానన్తకాల సమీక్షయాప్యదృష్టసన్తారోపాయః, నిఖిలజన్తుజాతశరణ్య శ్రీ

తవ చరణారవింద యుగళం శరణమహం ప్రపద్యే ॥ ఏవమవస్థితస్యా ప్యర్థిత్వ మాత్రేణ పరమకారుణికో భగవాన్ స్వానుభవ ప్రీత్యోపనీ తైకాన్తికాత్యన్తిక నిత్యకైఙ్కర్యైకరతిరూప నిత్యదాస్యం దాస్యతీ తి విశ్వాసపూర్వకం భగవన్తం నిత్యకిఙ్కరతాంప్రార్థయే॥ శ్లోకమ్॥ తవానుభూతిసంభూతప్రీతికారితదాసతామ్। దేహిమేకృపయానాథనజానేగతిమన్యథా ॥ సర్వావస్థోచితాశేషశేషతైకరతి స్తవ। భవేయంపుణ్డరీకాక్షత్వమేవైవంకురుష్వమామ్॥ఏవంభూతతత్త్వయాథాత్మ్యావబోధ తదిచ్ఛారహితస్యాప్యేత దుచ్చారణ మాత్రావలమ్బనేనోచ్యమానార్థ పరమార్థనిష్ఠం పునస్త్వమేవాద్యైవకారయ, అపారకరుణాంబుధే అనాలోచితవిశేషాశేష లోకశరణ్య ప్రణతార్తి హర ఆశ్రిత వాత్సల్యైకమహోదధే అనవరత విదిత నిఖిలభూతజాత యాథాత్మ్య అశేషచరాచరభూత నిఖిలనియమననిరత అశేష చిదచిద్వస్తుశేషీభూత నిఖిలజగదాధార అఖిల జగత్స్వామిన్ అస్మత్స్వామిన్ సత్యకామ సత్యసఙ్కల్ప సకలేతరవిలక్షణ అర్థికల్పక ఆపత్సఖ కాకుత్స్థ శ్రీమన్నారాయణ పురుషోత్తమ శ్రీరఙ్గనాథ మమనాథ నమోనమోస్తుతే॥

ఇతి శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితే గద్యత్రయే
శ్రీరఙ్గగద్యమ్ సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

అథ శ్రీవైకుణ్ఠ గద్య ప్రారమ్భః.

యామునార్య సుధామ్భోధి మవగాహ్య యథామతి।
ఆదాయ భక్తి యోగాఖ్యంరత్నంసన్దర్శయామ్యహమ్॥

స్వాధీన త్రివిధ చేతనాచేతన స్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదమ్, క్లేశకర్మాద్యశేషదోషాసంస్పృష్టమ్,స్వాభావికానవధికాతిశయ జ్ఞానబలైశ్వర్య వీర్య శక్తితేజఃప్రభృత్యసంఖ్యేయ కల్యాణగుణ గణౌఘ మహార్ణ

వమ్, పరమపురుషమ్, భగవన్తమ్, నారాయణమ్, స్వామిత్వేన సుహృత్త్వేన గురుత్వేనచపరిగృహ్య ఐకాన్తికాత్యన్తికతత్పాదాంబుజద్వయపరిచర్యైకమనోరథః, తత్ప్రాప్తయేచతత్పాదాంబుజద్వయప్రపత్తేరన్యన్నమేకల్పకోటిసహస్రేణాపి సాధన మస్తీతి మన్వానః తస్యైవ భగవతోనారాయణస్యాఖిల సత్త్వదయైకసాగరస్యానాలోచిత గుణాగుణాఖణ్డజనానుకూలమర్యాదశీలవతః స్వాభావికానవధికాతిశయగుణవత్తయా దేవతిర్యఙ్మనుష్యాద్యఖిలజన హృదయానన్దనస్య ఆశ్రిత వాత్సల్యైకలధేర్భక్తజన సంశ్లేషైకభోగస్య నిత్యజ్ఞాన క్రియైశ్వర్య భోగసామగ్రీసమృద్ధస్య మహావిభూతేః శ్రీమచ్చరణారవిన్దయుగళ మనన్యాత్మసఞ్జీవనేన తద్గతసర్వభావేన శరణమనువ్రజేత్ తతశ్చప్రత్యహమాత్మోజ్జీవనాయైవమనుస్మరేత్. చతుర్దశ భువనాత్మకమణ్డమ్, దశగుణితోత్తరంచావరణసప్తకమ్, సమస్తంకార్యకారణజాతమతీత్య పరమవ్యోమశబ్దాభిధేయే బ్రహ్మాదీనాంవాఙ్మనసాగోచరే శ్రీమతివైకుణ్ఠేదివ్యలోకే సనకవిధి శివాదిభిరప్యచిన్త్యస్వభావైశ్వర్యైర్నిత్యసిద్ధైరనన్తైర్భగవదానుకూల్యైక భోగైర్దివ్యపురుషైర్మహాత్మభిరాపూరితే తేషామపి ఇయత్పరిమాణ మియదైశ్వర్య మీదృశస్వభావమితి పరిచ్ఛేత్తుమయోగ్యే దివ్యావరణశతసహస్రావృతే దివ్యకల్పకతరూపశోభితే దివ్యోద్యానశతసహస్రకోటిభిరావృతే అతిప్రమాణే దివ్యాయతనే కస్మింశ్చిద్విచిత్ర దివ్యరత్నమయ దివ్యాస్థానమణ్టపే దివ్యరత్నస్తమ్భశతసహస్రకోటిభిరుపశోభితే దివ్యనానారత్నకృతస్థలవిచిత్రితే దివ్యాలఙ్కారాలఙ్కృతే పరితఃపతితైః పతమానైః పాదపస్థైశ్చ నానాగన్ధవర్ణైర్దివ్యపుష్పైశ్శోభమానైర్దివ్యపుష్పోపవనైరుపశోభితే సఙ్కీర్ణపారిజాతాదికల్పద్రుమోపశోభితైరసఙ్కీర్ణైశ్చ కైశ్చిదన్తస్థపుష్పరత్నాది నిర్మిత దివ్యలీలామణ్టప శతసహస్రోపశోభితైః సర్వదానుభూయమానైరప్యపూర్వవదాశ్చర్య మావహద్భిః, క్రీడాశైల శతసహస్రైరలఙ్కృతైః, కైశ్చిన్నారాయణదివ్యలీలాఽసాధారణైః, కైశ్చిత్ప

ద్మవనాలయా దివ్యలీలా సాధారణైః, కైశ్చ శుకశారికా మయూర
కోకిలాదిభిః కోమలకూజితై రాకులైర్దివ్యోద్యాన శతసహస్రైః కోటి
భిరావృతే, మణిముక్తాప్రవాళ కృతసోపానైర్దివ్యామలామృతరసోదకై
ర్దివ్యాణ్డజవరై రతిరమణీయ దర్శనై రతి మనోహరమధుర స్వరై రా
కులై రన్తస్స్థముక్తామయ దివ్యక్రీడాస్థానోపశోభితైః దివ్యసౌగన్ధిక
వాపీశతసహస్రైర్దివ్య రాజహంసావలీ విరాజితై రావృతే నిరస్తా
తిశయానందైకరసతయా చానన్త్యాచ్చ ప్రవిష్టానున్మాదయద్భిః క్రీడో
ద్దేశై ర్విరాజితే, తత్ర తత్ర కృత దివ్య పుష్ప పర్యఙ్కోపశోభితే, నా
నాపుష్పాసవాస్వాద మత్తభృఙ్గావలీభిరుద్గీయమానదివ్యగాన్ధర్వేణా
పూరితే చన్దనాగరుకర్పూర దివ్య పుష్పావగాహి మన్దానిలాసేవ్యమా
నే మధ్యే పుష్పసఞ్చయ విచిత్రితే మహతి దివ్యయోగపర్యఙ్కే అనన్
తభోగిని శ్రీమద్వైకుణ్ఠైశ్వర్యాది దివ్యలోక మాత్మకాన్త్యా విశ్వమా
ప్యాయయన్త్యా శేషశేషాశనాది సర్వం పరిజనం భగవత స్తత్తదవస్థో
చిత పరిచర్యాయామాజ్ఞాపయన్త్యా శీలరూప గుణవిలాసాదిభిరాత్మా
నురూపయా శ్రియా సహాసీనం ప్రత్యగ్రోన్మీలిత సరసిజ సదృశ నయ
నయుగళం స్వచ్ఛనీలజీమూతసఙ్కాశమత్యుజ్జ్వల పీతవాససం స్వయా
ప్రభయాఽతి నిర్మలయాఽతిశీతళయాఽతికోమలయా స్వచ్ఛమాణిక్యా
భయా కృత్స్నం జగద్భాసయన్త, మచిన్త్య దివ్యాద్భుత నిత్య యౌవ
న స్వభావ లావణ్యమయామృత సాగరమ్, అతి సౌకుమార్యాదీషత్ప్ర
స్విన్న వదాలక్ష్యమాణ లలాట ఫలక దివ్యాలకావలీ విరాజితమ్, ప్రబు
ద్ధముగ్ధామ్బుజ చారులోచనం సవిభ్రమ భ్రూలతముజ్జ్వలాధరం శుచి
స్మితం కోమలగణ్డమున్నసం ఉదగ్ర పీనాంస విలమ్బి కుణ్డలాలకావలీ
బన్ధుర కమ్బుకన్ధరం ప్రియావతంసోత్పల కర్ణ భూషణశ్లథాలకాబన్ధవి
మర్దశంసిభిః చతుర్భి రాజానువిలమ్బిభిర్భుజై ర్విరాజితం అతికోమలది
వ్యరేఖాలఙ్కృతా తామ్ర కరతలం దివ్యాఙ్గులీయక విరాజితమతికో
మల దివ్యనఖావలీ విరాజితాతిరక్తాఙ్గులీభిరలఙ్కృతం తత్క్షణోన్మీ

లిత పుణ్డరీక సదృశ చరణయుగళం అతిమనోహర కిరీట మకుటచూడా వతంస మకరకుణ్డల గ్రైవేయక హార కేయూర కటక శ్రీవత్స కౌస్తుభ ముక్తాదామోదర బన్ధన పీతామ్బర కాఞ్చీగుణ నూపురాదిభిరత్యన్త సుఖస్పర్శైర్దివ్యగన్ధైర్భూషణైర్భూషితమ్, శ్రీమత్యా వైజయన్త్యా వనమాలయా విరాజితం శఙ్ఖచక్ర గదాసిశార్ఙ్గాది దివ్యాయుధైస్సేవ్యమానం స్వసఙ్కల్ప మాత్రావక్లృప్తజగజ్జన్మస్థితి ధ్వంసాదికే శ్రీమతి విష్వక్సేనే న్యస్తసమస్తాత్మైశ్వర్యం వైనతేయాది భిస్స్వభావతో నిరస్తసమస్త సాంసారిక స్వభావైర్భగవత్పరిచర్యాకరణ యోగ్యైర్భగవత్పరిచర్యైక భోగైర్నిత్యసిద్ధైరనన్తైర్యథా యోగం సేవ్యమానం ఆత్మభోగేనాను సంహిత పరాదికాల దివ్యామల కోమలావలోకనేన విశ్వ మాహ్లాదయన్త, మీషదున్మీలిత ముఖామ్బుజోదర వినిర్గతేన దివ్యాననారవిన్ద శోభాజననేన దివ్యగాంభీర్యౌదార్య సౌన్దర్య మాధుర్యాద్యనవధిక గుణగణ విభూషితేన అతిమనోహర దివ్యభావగర్భేణ దివ్యలీలాలాపామృతేన అఖిలజనహృదయాన్తరాణ్యాపూరయన్తం భగవన్తం నారాయణం ధ్యానయోగేనదృష్ట్వా తతో భగవతో నిత్యస్వామ్యమాత్మనో నిత్యదాస్యంచ యథావస్థిత మనుసన్ధాయ కదాహం భగవన్తం నారాయణం మమ కులధనం మమభోగ్యం మమ మాతరం మమ పితరం మమ సర్వం సాక్షాత్కరవాణిచక్షుషా కదాహం భగవత్పాదామ్బుజ ద్వయం శిరసాసఙ్గ్రహీష్యామి కదాహం భగవత్పాదామ్బుజద్వయ పరిచర్యాశయా నిరస్త సమస్తేతర భోగాశోఽపగత సమస్త సాంసారిక స్వభావః తత్పాదామ్బుజద్వయం ప్రవేక్ష్యామి * కదాహంభగవత్పాదామ్బుజద్వయ పరిచర్యాకరణయోగ్య స్తదేకభోగ స్తత్పాదౌ పరిచరిష్యామి * కదా మాం భగవాన్ స్వకీయయాఽతి శీతలయాదృశాఽవలోక్యస్నిగ్ధగమ్భీర మధురయా గిరాపరిచర్యాయా మాజ్ఞాపయిష్యతీతి భగవత్పరిచర్యాయా మాశాం వర్ధయిత్వా తయైవాశయా తత్ప్రసాదోపబృంహితయా

భగవన్తముపేత్య దూరాదేవ భగవన్తం శేషభోగే శ్రియా సహాసీనం
వైనతేయాదిభిస్సేవ్యమానం సమస్తపరివారాయ శ్రీమతే నారాయ
ణాయ నమ ఇతి ప్రణమ్యోత్థాయోత్థాయ పునః పునః ప్రణమ్యాత్యన్త
సాధ్వస వినయావనతో భూత్వా భగవత్పారిషద గణనాయకై ర్ద్వార
పాలైః కృపయా స్నేహగర్భయా దృశాఽవలోకితస్సమ్య గభివన్దితై
స్తైస్తైరేవానుమతో భగవన్తముపేత్య శ్రీమతా మూల మన్త్రేణ మామై
కాన్తికాత్యన్తిక పరిచర్యాకరణాయ పరిగృహ్ణీష్వేతి యాచమానః ప్ర
ణమ్యాత్మానం భగవతే నివేదయేత్. తతో భగవతా స్వయమేవాత్మసం
జీవనేనా(మర్యాద శీలవతాతి ప్రేమాన్వితే నా)వలోకనేనావలోక్య
సర్వదేశసర్వకాల సర్వావస్థోచితాత్యన్తశేషభావాయ స్వీకృతోఽను
జ్ఞాతశ్చాత్యన్తసాధ్వస వినయావనతః కింకుర్వాణః కృతాంజలిపుటో
భగవన్తముపాసీత. తతశ్చానుభూయమాన భావవిశేషః నిరతిశయ
ప్రీత్యాఽన్యత్కించిత్కర్తుం ద్రష్టుం స్మర్తుమశక్తః పునరపి శేషభావమేవ
యాచమానో భగవన్తమేవావిచ్ఛిన్నస్రోతోరూపేణావలోకయన్నాసీ
త. తతో భగవతా స్వయమేవాత్మసంజీవనేనావలోకనేనావలోక్య సస్మి
తమాహూయ సమస్తక్లేశాపహం నిరతిశయసుఖావహ మాత్మీయం శ్రీ
మత్పాదారవిన్దయుగళం శిరసికృతం ధ్యాత్వాఽమృత సాగరాన్తర్ని
మగ్న సర్వావయవస్సుఖమాసీత ॥ ... ...

లక్ష్మీపతేర్యతిపతేశ్చ దయైకధామ్నో యోఽసౌ పురా స
మజనిష్ట జగద్ధితార్థమ్ । ప్రాప్యం ప్రకాశయతు నః పరమం రహ
స్యం సంవాద ఏష శరణాగతిమన్త్రసారః॥ ...

ఇతి శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితమ్

శ్రీవైకుణ్ఠగద్యం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీ ర్యై న మః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రకృతిషు

పఞ్చసు స్తవేషు శ్రీస్తవః ప్రారభ్యతే.

శ్రీమతే శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్ర మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమఉక్తిమధీమహే।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తి మఙ్గళసూత్రతామ్॥

స్వస్తి శ్రీర్దిశతాదశేషజగతాం సర్గోపసర్గస్థితీః స్వర్గం దుర్గతిమాపవర్గికపదం సర్వం చ కుర్వన్ హరిః। యస్యా వీక్ష్య ముఖం తదిఙ్గితపరాధీనో విధత్తేఽఖిలం క్రీడేయం ఖలు నాన్యథాఽస్య రసదా స్యాదైకరస్యాత్తయా॥౧॥ శ్రీదేవి సమస్తలోకజననీం త్వాం స్తోతుమీహామహే యుక్తాం భావయ భారతీం ప్రగుణయ ప్రేమప్రధానాం ధియమ్। భక్తిం బన్ధయ నన్దయాశ్రితమిమం దాసం జనం తావకం లక్ష్యం లక్ష్మి కటాక్షవీచివిసృతేస్తే స్యామ చామీ వయమ్॥౨॥ స్తోత్రం నామ కిమామనన్తి కవయో యద్యన్యదీయాన్గుణానన్యత్ర త్వసతోఽధిరోప్య ఫణితిస్సా తర్హి వన్ధ్యా త్వయి। సమ్యక్సత్యగుణాభివర్ణనమథో బ్రూయుః కథం తాదృశీ వాగ్వాచస్పతినాఽపి శక్యరచనా త్వత్సద్గుణార్ణోనిధౌ॥౩॥ యే వాచాం మనసాం చ దుర్గ్రహతయా ఖ్యాతా గుణాస్తావకాస్తానేవ ప్రతిసామ్బుజిహ్వముదితా హైమామికా భారతీ। హాస్యం తత్తు సమస్తహేన హి చకోర్యేకాఽఖిలాం చన్ద్రికాం నాలం పాతుమితి ప్రగృహ్య రసనా మాసీత్తస్యాం తృషి॥౪॥ క్షోదీయానపి దుష్టబుద్ధిరపి నిస్స్నేహోఽప్యనీహోఽపి తే కీర్తిం దేవి లిహన్నహం న చ బిభేమ్యజ్ఞో న జిహ్రేమి చ। దూష్యా స్యాత్తు న తావతా నహి సునాలీఢాఽపి భాగీరథీ తృష్యచ్ఛ్వాపి న లజ్జతే నహి బిభేత్యార్తిస్తు శామ్యేచ్ఛునః॥౫॥ ఐశ్వర్యం మహదేవ వాఽల్పమథవా దృశ్యేత పుంసాం హి యత్తల్లక్ష్మ్యాః సముదీక్షణాత్తవ యతస్సార్వత్రికం వర్తతే। తేనైతేన న విస్మయేమహి జగన్నాథోఽపి నారాయణో ధన్యం మన్యత ఈక్షణాత్తవ యతస్స్వాత్మానమాత్మేశ్వరః॥౬॥ ఐశ్వర్యం యదశేషపుంసి యదిదం సౌ

స్థైర్యలావణ్యయో రూపంయచ్చహి మఙ్గళం కిమపియల్లోకేసదిష్యచ్య
తే । తత్సర్వంత్వదధీనమేవయదత శ్శ్రీరిత్యభేదేనవా యద్వాశ్రీమది
తీసృశేనవచసా దేవిప్రథామశ్నుతే ॥౭॥ దేవిత్వన్మహిమావధిర్నహరిణా
నాపిత్వయాజ్ఞాయతే యద్యప్యేవ మథాపినైవయువయో స్సర్వజ్ఞతా
హీయతే । యన్నాస్త్యేవ తదజ్ఞతామనుగుణాం సర్వజ్ఞతాయావిదు
ర్వ్యోమామ్భోజమిదన్తయా కిలవిద న్నాస్తీయమిత్యుచ్యతే ॥ ౮ ॥
లోకేవనస్పతిబృహస్పతితారతమ్యం యస్యాః ప్రసాదపరిణామ ముదా
హరన్తి । సాభారతీభగవతీతుయదీయదాసీ తాం దేవదేవమహిషీం శ్రి
యమాశ్రయామః ॥౯॥ యస్యాః కటాక్ష మృదువీక్షణదీక్షితేన సద్యస్స
ముల్లసితపల్లవముల్లలాస । విశ్వం విపర్యయ సముత్థవిపర్యయం ప్రాక్
తాం దేవదేవమహిషీం శ్రియమాశ్రయామః ॥౧౦॥ యస్యాః కటాక్షవీ
క్షణలక్ష్యం లక్షితా మహేశాస్స్యుః । శ్రీరంగరాజమహిషీ సామా
మ(పి)భివీక్షతాం లక్ష్మీః ॥ ... ... ॥౧౧॥

ఇతి హారితకులతిలక శ్రీవత్సాఙ్కమిశ్రవిరచిత శ్రీస్తవ
స్సంపూర్ణః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రకృతిషు పఞ్చసు స్తవేషు
శ్రీ వ ర ద రా జ స్త వః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమఉక్తిమధీమహే।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తి మఙ్గళసూత్రతామ్॥

స్వస్తిహస్తిగిరిమస్తశేఖర స్సన్తనోతుమయిసంతతంహరిః । నిస్స
మాభ్యధికమభ్యనత్తయం దేవమౌపనిషదీసరస్వతీ ॥౧॥ శ్రీనిధింనిధిమ
పారమర్థినామర్థితార్థపరిదానదీక్షితమ్ । సర్వభూతసుహృదందయా
నిధిం దేవరాజమధిరాజమాశ్రయే ॥౨॥ నిత్యమిన్దిరయపథాతిగం మహా
యోగినామపిసుమారగంధియః । అప్యనుశ్రవశిరస్సుదుర్గ్రహం పారిమ

దురస్తికరిశైలమస్తకే ॥౩॥ వల్లికాశ్రుతిమతల్లికామయీ యేనపల్లవి
తవిశ్వశాఖయా । స్వశ్రియాకరిగిరేరనుక్రియాం వక్షిసృష్టవరదంత
మాశ్రయే ॥౪॥ యంపరోక్షముపదేశతస్త్రయీ నేతినేతిపరపర్యుదా
సతః । వక్తియస్తమపరోక్షమీక్షయత్యేషతం కరిగిరింసమాశ్రయే॥౫॥
ఏషఈశఇతినిర్ణయం త్రయీభాగధేయరహితేషునోదిశేత్ । హస్తి
ధామనిననిర్ణయేతకో దేవరాజమయమీశ్వరస్త్వితి ॥౬॥ హైతుదృష్ట్య
భినివిష్టచేతసాం నిర్విశేషసవిశేషతాశ్రయమ్ । సంశయంకరిగిరిస్సద
త్యసౌ తుఙ్గమఙ్గళగుణాస్పదేహరౌ ॥౭॥ న్యాయతర్కమునిముఖ్య
భాషితైశ్శోధితైస్సహకథంచనత్రయీ । జోషయేద్ధరిమనం హసోఽజ
నాఽహస్తిధామసకలంజనంస్వయమ్ ॥౮॥ అద్భుతంమహాదసీమభూమ
కం కించిదస్తికిలవస్తునిస్తులమ్ । ఇత్యఘోషియదిదం తదగ్రతస్త్వమేవ
కరిధామ్నిదృశ్యతే ॥౯॥ సంవదేతకిలయత్ప్రమాంతరైస్తత్ప్రమాణమి
తిమేహిమేనిరే । తన్మతేహిబతమానతాంగతాహస్తినాద్యవరవస్తుని
త్రయీ ॥౧౦॥ గుణాయత్తంలోకేగుణిషు హిమతంమంగళపదంవిపర్య
స్తంహస్తిక్షితిధరపతేతత్త్వయిపునః। గుణాస్సత్యజ్ఞానప్రభృతయఉత
త్వద్గతతయాశుభీభూయంయాతాఇతిహినిరణైష్మశ్రుతివశాత్ ॥౧౧॥
నిరాబాధంనిత్యంనిరవధినిరంహోనిరుపమంసదాశాన్తంశుద్ధం ప్రతిభ
టమవద్యస్యసతతమ్ । పరంబ్రహ్మామ్నాతంశ్రుతిశిరసి యత్తద్వరదతేప
రంరూపం సాక్షాత్తదిదమపదంవాఙ్మనసయోః ॥౧౨॥ ప్రశాన్తానం
తాత్మానుభవజమహానందమహిమ ప్రశక్త్యాస్తైమిత్యానుకృతవితరంగా
ర్ణవదశత్ । పరంయత్తేరూపం స్వసదృశదరిద్రం వరదతత్ప్రయీవి
స్పృత్యంతీ పరనిరసనేశ్రామ్యతిపరమ్ ॥౧౩॥ నవక్తుంనశ్రోతుంనమని
తుమథోపాసిసిషియితుం నచద్రష్టుం స్ప్రష్టుంతదనునచభోక్తుంహిసుశ
కమ్ । పరంయద్వస్తూక్తంననువరదసాక్షాత్తదసిభోకథంవిశ్వస్మైత్వం
కరిగిరిపురస్తిష్ఠసఇహ ॥౧౪॥ ప్రకృష్టంవిజ్ఞానం బలమతులమైశ్వర్య
మఖిలం విమర్యాదం వీర్యంవరదపరమాశక్తిరపిచ । పరంతేజశ్చేతిప్ర

వరగుణషట్కం ప్రథమజం గుణానాం నిస్సీమ్నాం గణనవిగుణానాం ప్ర
సవభూః ॥౧౫॥ గుణైష్షడ్భిస్త్వేతైః ప్రథమతర మూర్తిస్తవ బభౌ తత
స్తిస్రస్తేషాం త్రియుగ యుగళై ర్హి త్రిభిరభూః । వ్యవస్థాయా చైషాం నను
వరద సా విష్కృతివశా ద్భవాన్ సర్వత్రైవ త్వగణిత మహామఙ్గళ గు
ణః ॥౧౬॥ ఇయం వైయూహీ వై స్థితిరథ కిలేచ్ఛావిహృతయే విభూతీ
నాం మధ్యే సురనరతిరశ్చా మవతరన్ । సజాతీయ స్తేషా మితి తు విభవా
ఖ్యామపి భజన్ కరీశ త్వం పూర్ణో వరగుణగణై స్తాం స్థగయసి ॥ ౧౭ ॥
పరో వా వ్యూహో వా విభవ ఉత వా ప్యవతరణో భవా నన్తర్యామీ
వరవరద యో యో భవసి వై । స స త్వం స న్నైశా న్స్వగుణగణా న్బిభ్ర
దఖిలా న్భజద్భ్యో భా స్యేవం సతత మితరేభ్య స్త్వితరథా ॥ ౧౮ ॥
దయాక్షాంత్యౌదార్యమ్రదిమసమతా సౌహృదధృతిప్రసాద ప్రేమా
జ్ఞాఽఽశ్రితసులభతాద్యా వరగుణాః । తథా సౌందర్యాద్యా స్తవ వరదరా
జోత్తమగుణా విసీమానో సంఖ్యాః ప్రణత జనభోగప్రసువతే ॥౧౯॥
అనన్యాధీనత్వం తవ కిల జగు ర్వైదికగిరః పరాధీనం త్వాం తు ప్రణతపరతం
త్రం మనుమహే । ఉపాలంభోఽయం భోః శ్రయతి బత సార్వజ్ఞ మపి తే యు
తో దోషం భక్తేష్విహ వరద నైవాకలయసి ॥౨౦॥ పాణిపాదవదనేక్షణ
శబ్దై రమ్బుజా న్యపదిశ న్వరద త్వమ్ । బాహుభి స్త్వతి విశాలతమాలా
నాంజనం కరిగిరే రసి శృంగమ్ ॥౨౧॥ త్వాముదారభుజమున్నసమాయ
తకర్ణ పాశపరికర్మ సదంసమ్ । ఆయతాక్షమభిజాత కపోలం పారణీ
యతి వరప్రదదృక్షే ॥౨౨॥ నీలమేఘనిభమఞ్జనపుఞ్జ శ్యామకున్తలమనన్
తశయం త్వామ్ । అబ్జపాణిపదమమ్బుజనేత్రం నేత్రసాత్కురు కరీశ స
దా మే ॥౨౩॥ త్వక్చ దృక్చ నిపిపాసతి జిహ్వా విహ్వలా శ్రవణవత్త్వరవృత్తా ।
నాసికా త్వయి కరీశ తథేతి ప్రాప్స్యయాం కథమిమాం స్వదవస్థామ్ ॥౨౪॥
ఆధిరాజ్యమధికం భువనానామీశ తే పిశునయన్కిల మౌళిః । చూళికా
మణిసహస్రమరీచేర్హస్తిభూషణ భవత్యుదయాద్రిః ॥౨౫॥ ఉద్ధరత్యుపరి
భక్తజనా నిత్యూర్ధ్వతాశ్రయణసూచితశక్తిమ్ । ఊర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకం

బహుమానాతిరేకం బిభర్తి వరదస్య లలాటే ॥ ౨౬ ॥ కర్ణికా తవ కరీశ కిమేషా
కర్ణభూషణముతాంసవిభూషా । అంసలమ్బ్యలకభూషణమాహో
మానసస్య మమ వా పరికర్మ ॥ ౨౭ ॥ పారిజాతవిటపానభితో యా పుష్ప
సమ్పదుదియాత్ కరినాథ । తాం విడమ్బయతి తావకబాహుష్వాతతా తు
కటకాంగదలక్ష్మీః ॥ ౨౮ ॥ మథ్యమానచలఫేనిలసిన్ధుప్రోదితక్షణదశాంగ
మితాం తే । వక్షసి స్ఫురితమౌక్తికహారే కౌస్తుభశ్చ కమలా చ కరీశ ॥ ౨౯ ॥ అఞ్జ
నక్షితిభృతో యది నామోపత్యకా వరద హేమమయీ స్యాత్ । తాదృశీ
తవ విభాతి తు లక్ష్మీరమ్బరీ బత విడమ్బితవిద్యుత్ ॥ ౩౦ ॥ పరభాగమియా
ద్రవేస్తమిస్రా వరదాద్య త్వయి తన్నిశామయామః । గమితా తవ వక్త్ర
చిత్రభానోః పరభాగం నను కాన్తలీతమిస్రా ॥ ౩౧ ॥ ఉభయోరపి పక్ష
యోః స్థితిర్యా విషమీభావనిరాసదాష్టమీతి । ఉపమానజనప్రదేహి సే
న్దోర్వరదాభూద్భవతో లలాటలక్ష్మ్యాః ॥ ౩౨ ॥ అళకాళిచికీర్షయా కి
లాత్తా సుపరీచిక్షిషయా లలాటపట్టే । సుమషీనికషీకృతా భ్రువౌ తే వర
దస్యాదకృతత్వతస్తు నైకమ్ ॥ ౩౩ ॥ శ్రవసశ్చ దృశశ్చ శబ్దరూపగ్రహణే
తేన హి జీవవద్వ్యవస్థా । ఉభయోరఖిలేక్షణక్షమత్వాద్వరదాతశ్శ్రవ
ణాశ్రయా దృశౌ తే ॥ ౩౪ ॥ కరుణారసవాహి వీక్షణోర్మేర్వరదప్రేమమయ
ప్రవాహభాజః । తతతీరవనావళీభ్రువౌ దృక్చలసిన్ధోస్తవ నాసికైవ సే
తుః ॥ ౩౫ ॥ విభవం వివృణోతి విస్తృణీతే రుచమావిష్కురుతే కృపా
మపారామ్ । అభివర్షతి హర్షమార్ద్రభావం తనుతే తే వరదైష దృష్టి
పాతః ॥ ౩౬ ॥ అరుణాధరపల్లవేలసన్తీ వరదాసౌ ద్విజచన్ద్రచన్ద్రికా తే ।
అధివిద్రుమమస్తనిస్తులాళీ రుచమావిష్కురుతే హి పుష్కరాక్ష ॥ ౩౭ ॥ స్మి
తనిర్ఝరికావినిస్సృతా తవ వక్షస్స్థలభూతలే వికీర్ణా । వరద ప్రవిభర్తి హా
రలక్ష్మీమపి ముక్తావళికానదీవ తజ్జా ॥ ౩౮ ॥ పరిమణ్డితరాసమణ్డలా
భిర్వరదాఘ్రాతమభీష్టగోపికాభిః । అనువృత్తతదాతనప్రహర్షాదివ పు
ల్లం హి కపోలయోర్యుగం తే ॥ ౩౯ ॥ ముఖమున్నసమాయతాక్షముద్య
త్స్మితదన్తరుచిరాధరం సతభ్రు । లసదంసవిలమ్బికర్ణపాశం మయి

తే నిశ్చలమస్తు హస్తినాథ ॥౪౦॥ పద్మాయాః పరిణయరసాత్సమాసజంత్యా
స్స్వం బాహుం సుబహుమతో భుజేన తేన । కాం నామాన్వభవదహో
దశాం తదాత్వే కంఠస్తే కరిగిరినాథకమ్బుకాన్తః ॥౪౧॥ సాయామాధ్యా
తపరిణద్ధయోర్భుయోర్వా తాదృశ్యస్స్ఫుటమథవా దిశశ్చతస్రః । చత్వా
రో వరదవరప్రదాస్త్వదీయా భాసన్తే భుజపరిఘాస్తమాలనీలాః ॥౪౨॥ ఆ
శ్లేషే వరదభుజాస్తవేన్దిరాయా గోపీనామభిమతరాసబన్ధనే వా । బ
న్ధే వా ముదమధికాం యశోదయాహో సంప్రాప్తాస్తవ నవనీతమోషదో
షాత్ ॥ ౪౩॥ సాలీయా ఇవ విటపాస్సపల్లవాగ్రాః కల్లోలా ఇవ జలధే
స్సవిద్రుమాగ్రాః । భోగీన్ద్రా ఇవ చ ఫణామణీద్ధవక్త్రా భాసన్తే వరద
భుజాస్తవారుణాగ్రాః ॥౪౪॥ అంభోధేస్స్వయమభిమన్థనం చకర్థ క్షో
ణీధ్రం పునరభిభశ్చ సస్త్రపాత్రమ్ । సప్తానాంవివలయసిస్మ కణ్ఠముష్కా
మామ్లానా వరద తదా పిపాణయస్తే ॥ ౪౫ ॥ రింఖాతో వ్రజసదనాఙ్గ
ణేషు కింతే గోయష్టిగ్రహణవశాన్ను గోపగోష్ఠ్యామ్ । ఆలంబాద్ధయ
నయసూత్రతోత్రయోర్వా పాణీనాం వరద తవారుణత్వమాసీత్ ॥౪౬॥
సర్వజ్ఞాస్సముచితశక్తయస్సదైవ త్వత్సేవానియమజుషస్త్వదేకభో
గాః । హేతీనామధిపతయస్సదా కిమేతా శోభార్థం వరద బిభర్షి హర్ష
తో వా ॥ ౪౭ ॥ కింధాతుర్గగనవిధానమాతృకాభాద్వక్షస్తే వరద వ
రేణ్య యత్ర నామ । పద్మాయా ముఖమథ కౌస్తుభశ్చ జాతౌ చంద్రారా
వుడునికరాయతే తు హారః ॥ ౪౮ ॥ అణ్డానాం త్వదుదరమామనంతి సం
తస్థానం తద్వరద కథన్ను కార్శ్యమస్య । మాహాత్మ్యం స్వత ఇహ యే
షు నూనమేషామృద్ధిస్స్యాత్స్మహిమకరీ నహీతరేషామ్ ॥ ౪౯ ॥ సౌన్దర్యా
మృతరసవాహవేగజస్యాదావర్తస్తవ కిల పద్మనాభనాభిః । తత్పద్మం వ
రద విభాతి కాంతిమయ్యా లక్ష్మ్యాస్తే సకలవపుర్జుషో నుసద్మ ॥౫౦॥ యా
దామోదర ఇతి నామదా తవాసీత్సా దామా కిల కిణకారిణీ బభూవ । తన్మా
నం వరదవలిత్రయచ్ఛలేస త్వన్మధ్య ప్రథమవిభూషణీ బభూవ ॥ ౫౧॥ యా
దృగ్భిర్జాధ్యుషితమువియదస్సుహా సీశ జాతం తత్తాదృక్షం ఫలతి హి ఫలం

త్వయ్యపీక్షామహేతల్ । యస్మాదణ్డాధ్యుషిత ఉదరేతావకే జాయమానా
నంపద్మంపద్మానన కిలఫలత్యణ్డషణ్డానఖణ్డాన్ ॥ ౫౨ ॥ అజ్ఞే యజ్ఞేశ్వర
కిలజనేకాప్యదర్శం విమర్శం విశ్వాధీశ గికతమ ఇతితంనిర్ణయం వర్ణయా
మః । వ్యావక్రోశీనవృషసముదితాయ్యానుపాశిత్యతేపి బిభ్రిష్టోద్యాస్తేవ
రదజనితాస్తుందకందారవిందే ॥ ౫౩ ॥ ముష్ణన్ కృష్ణ ప్రియనిజజనైర్గ
వ్యహయ్యఙ్గవీనం దామ్నాభూమ్నా వరదహియయాత్వం యశోదా
కరాభ్యామ్ । బద్ధో బన్ధక్షపణకరిణీం తాం కిలాద్యాపి మాతుః ప్రేమ్ణా
గాత్రాభరణముదరాబన్ధనాఖ్యం బిభర్షి ॥ ౫౪ ॥ సౌన్దర్యాఖ్యాసరిదు
రసివిస్తీర్యమధ్యావరుద్ధా స్థానాల్పత్వాద్విషమగతికా వర్తగర్తాభనాభిః ।
ప్రాప్యప్రాప్తప్రథిమజఘనం విస్తృతా హస్తినాథస్రోతోభేదం భజతిభ
వతరిపావదేశాపదేశాత్ ॥ ౫౫ ॥ రమ్భాస్తమ్భానికరివరకరానికారభాస్నా
రభాజో వేషాశ్లేషా అపి మరతకస్తమ్భముఖ్యాస్తులాఖ్యాః । సామ్యంస
మ్యగ్వరద నదధుస్సర్వ ముర్వోస్తవ దూరోర్వశ్మైశ్వర్యం దధతినత
థా యౌవనారమ్భజృమ్భాత్ ॥ ౫౬ ॥ యాతే గాత్రే వరద జనితా కాన్తి
మయ్యాపగాఽభూత్తస్యాస్స్రోతో యుగళమిహయద్యాతి పాదప్రవా
దమ్ । తజ్జాతోర్ధ్వభ్రమియుగమివోద్భానుసీజానునీ తేస్యాదుక్తోర్వా
కకుదయుగళం యౌవనైశ్వర్యనామ్నః ॥ ౫౭ ॥ ప్రేమ్ణాఘ్రాతం కరిగిరి
శిరోఽధోముఖీభావభాజోరంఘ్రిద్వంద్వాత్ప్రయకమలయోర్దండకాం
డాయమానే । అద్రిస్పర్శోద్భవసుఖిత ఉత్కణ్ఠకే రోమహర్షాద్ద్రష్ట
వ్యష్టిర్వరద కిమలంలంఘితుం జంఘికే తే ॥ ౫౮ ॥ భక్తానాం యద్వపు
షిదహరం పణ్డితం పుండరీకం యచ్చామ్లానం వరద సతతాధ్యాసనా
దాసనాబ్జమ్ । ఆమ్నాయానాం యదపిచశిరో యచ్చ మూర్ధా శఠారే
ర్హన్త్యైతద్ద్వ్యాకిమపిసుఖదం తేషుపాదాబ్జయోస్తే ॥ ౫౯ ॥ పద్యాస్సవ
వ్యాంగుళీషు వరద ప్రాంతతరిగికాంతిసిన్ధోర్వీచీవీథీ విభవముభయీ
ష్వంభసాం లంభితాసు । విందస్పందుగిప్రక్షాళనజాం సప్పుదంకిమ్పుదం
తేఛాయాఛద్మానఖవితతితాం లమ్భితం ఛమ్భిత స్సన్ ॥ ౬౦ ॥

శ్రీవరదరాజస్తవః.

శమ్భ్వారమ్భ్వారుహాముఖ సఖాస్సన్ సహస్రాంశుకణ్వశాంకః కుర్వన్ సేవాంవ
రదవికలావృత్తిహీనస్సువక్రః। త్వత్పాదాబ్జప్రియమఖనఖచ్ఛద్మనా
ఽత్రిత్యనిత్యంసద్వృత్తోభూత్సతుదశగుణగపుష్టలోనిష్కలంకః॥౧॥
త్వత్పాదాబ్జప్రజాతాసురసరిదభవత్ప్రాక్చతుర్ధాతతస్తాస్వేకాంధ
త్తైధుర్యవస్సాత్రిభువనమపునాత్ త్రీన్పథో భావయన్తీ। తత్రైకాఖప్ర
జంతీశివయతితుశివంసాపునస్సప్తధాభూత్తాస్వేకాగాం పునానావరద
సగరజస్వర్గసర్గంచకార ॥౨॥ పరిజనపరిబర్హా భూషణాన్యాయుధా
ని ప్రవరగుణగణాశ్చజ్ఞానశక్త్యాదయస్తే। పరమపదమథాండాన్యాత్మ
దేహస్తథాత్మా వరదసకలమేతత్సంశ్రితార్థంచకర్థ ॥౩॥ అనాప్తంప్రా
ప్తవ్యంనతవకిలకిఞ్చిద్వరదతేజగజ్జన్మస్థేమప్రళయవిధయోఽపివిలసితమ్।
తథాపిత్వోదీయస్సురనరకులేష్వాశ్రితజనాన్ సమాశ్లేష్టుంపేష్టుంతదసు
ఖకృతాంచావతరసి ॥౪॥ వివేకధియమేకతోఽప్యభినివేశలేశోఽపరే
ష్మహత్స్వభినివేశనం కిముతతన్మహిమ్నస్తవ। అహోవిసదృశేజగత్య
వతతర్థ పార్థాదికంనిజంజనముదఞ్చయన్ వరదతంసమాశ్లేషకః॥౫॥
సంశ్లేషభజతాంత్వరాపరవశః కాలేనసంశోధ్యతా నానీయస్వపదే
స్వసంగమకృతంసోఢుంవిలమ్బంబత। అప్రాప్యన్ క్షమిణాంవరోవరద
సన్నత్రావతీర్ణోభవేః కిన్నామత్వమసంశ్రితేషువితర స్త్వేషంవృణీషే
తుతాన్ ॥౬॥ వరదయదినభువ్యవాతరిష్యః శ్రితివిహితాస్తవదు
పాసనార్చనాద్యాః। కరణపథవిదూరగేసతిత్వయ్యవిషయతానికృ
తాఃకిలాభవిష్యన్॥౭॥ యదపరాధసహస్రమజస్రజంత్వయిశరణ్య
హిరణ్యఉపావహత్। వరదతేనచిరంత్వమవిక్రియో వికృతిమర్భకనిర్భ
జనాదగాః ॥౮॥ త్వామామనంతికవయఃకరుణామృతాబ్ధేజ్ఞానక్రియా
భజనలభ్యమలభ్యమన్యైః। ఏతేషుకేనవరదోత్తరకోసలస్థాః పూర్వం
సదూర్వమభజంతహిజంతవస్త్వామ్ ॥౯॥ భజత్స్వవాత్సల్యవశాత్సము
త్సుకః ప్రకామమత్రావతరేశ్వరప్రద। భవేశ్చతేషాంసులభోఽథకిన్త్విదం
యుదంగదామ్నానియతఃపురోదరుదః॥౧౦॥ నరసింహతనుగతాజీసహ

సమయ సముద్భవశ్చభక్తగిరః । స్తంభేవ సంభవస్తే విశునయతిపరేశ
తాంవరద ॥౨౧॥ తాపత్రయీమయ దవానలదహ్యమాన మ్మహ్యంత
మంత మవయంతమనంతనైవ । స్థాతుంప్రయాతుముపయాతువనీనమీ
శహస్తీశదృష్ట్యమృతవృష్టిభిరాభజేధాః ॥౨౨॥ నానావిరుద్ధవిదిశాసు
దిశాసు చాహోవర్ధైర్యర్మనోరథశతైర్యుగపద్వికృష్టః । త్వత్పాదయో
రనుదినస్పృహ ఏషసోహంనస్వస్తిహస్తిగిరినాథ నిశామయామి ॥౨౩॥
హైనిర్భయోస్మ్యవినయోస్మియతస్త్వదంఘ్రిలిప్సామలబ్ధవతిచేతసి
దుర్వినీతే । దుష్కర్మవర్మ పరికర్మితఏషసోహం మగ్రేవరప్రదతవప్రల
పామికించిత్ ॥౨౪॥ సర్వ్యాధిరాధిరవితుష్టిరనిష్టయోగ స్స్వాభీష్టభం
జన మమర్ష కరోనికర్షః । కృన్తన్తి సన్తతమిమాని మనోమదీయం హ
స్తీశనత్వదభిలాపనిధిప్రహాణిః ॥౨౫॥ విద్వేషమానమదరాగవిలోభమో
హో ద్యాజానభూమిరహమత్రభవేనిమజ్జన్ । నిర్ద్వంద్వనిత్యనిరవద్యమ
హాగుణంత్వాం హస్తీశకశ్శ్రయితు మీక్షితుమీప్సితుంవా ॥౨౬॥ పుత్రా
దయఃకథమమీమయిసంస్థితేస్యు రిత్యప్రతిక్రియ నిరర్థకచిన్తనేన । మా
యేనతుస్వయమహం భవితాస్మికీదృగిత్యస్తిహస్తిగిరనాథమిమర్శలేశః॥
౨౭॥ శంపాచలంబహుళదుఃఖమనర్థహేతు మల్పీయఇత్యపివిమృష్టిషు
దృష్టకోషమ్ । దుర్వాసనాద్రఢిమతస్సుఖమిన్ద్రియోత్థంహాతుంనమేమ
తిరలంవరదాధిరాజ ॥౨౮॥ బుద్ధ్వాచనోచవిహితాకరణైర్నిషిద్ధసంసే
వనైస్త్వదపచారశతైరసహ్యైః । భక్తాగసామపిశతైర్భవతాప్యగణ్యై
ర్హాస్తీశవాక్తనుమనోజనితైర్వృతోఽస్మి ॥౨౯॥ త్వద్దాస్యమస్యహిమమస్వ
రసప్రసక్తం తచ్చోరయన్నయమహం కిలచస్ఖలంపాక్ । త్వంమామకీ
నఇతిమామభిమన్యసేస్మహస్తీశ సంశమయనస్త మిమంవివాదమ్ ॥౩౦॥
భోగాఇమేవిధిశివాదిపదంచకించస్వాత్మానుభూతిరితియాకిలముక్తిరుక్తా।
సర్వంతదూషజలజోషమహంజుషేయ హస్త్యద్రినాథ తవదాస్య మ
హారసజ్ఞః ॥౩౧॥ విషయవిధరవ్రజ వ్యాకులేజననమరణచక్రనక్రాస్ప
దే। అగతిరశరణోభవాబ్ధావిరన్వరదశరణమిత్యహంత్వాంవృణే ॥౩౨॥

శ్రీవరదరాజస్తవః.

అకృతసుకృతకస్సుదుష్కృత్తరశ్శుభగుణలవలేశదేశాతిగః। అశుభగుణ పరస్సహాస్మివృతో వరద ఉరుదయం గతిం త్వాం వృణే ॥౮౩॥ నక రణవాగియం యోచితా న భవతి బత సాపి ధీపూర్వికా। ఇతియదిద[illegible] తామయ్యహో వరద తవ భవేత్తతగపాదీమి ॥౮౪॥ నిరవధిషు కృతేషు చాగస్స్వహో మతిరనుశయినీ యది స్యాత్తతః। వరద హృదయ సేన సం శేమహే నిరనుశయధియో హతాత్మైవయమ్ ॥౮౫॥ శరణవరణవాగి యం యాదృశ్యమేన వరద తదధికం న కించిన్మమ। సులభ మభిమతార్థదం సాధనం తదయమవసరో దయాయాస్తవ ॥౮౬॥ విషయవిషయిణీస్పృహా భూయసీ తవతు చరణయోర్న సాల్పాపి మే। వరద ననుభరస్త్వైవత్వ హం యదుత తవపదస్పృహా జన్మ మే ॥౮౭॥ ఇయమిహ మతిరస్మదుజ్జీవనీ వరద తవ ఖలు ప్రసాదాదృతే। శరణమితి వచోపి మే నోదియాత్త్వమసి మయి తతః ప్రసాదోన్ముఖః ॥౮౮॥ వరద యది హ వస్తువాంఛా స్పృహాం తవ చరణలాభావిరోధ స్తతః। యది న భవతి తచ్చ దేహి ప్రభో ఝడితి వితర పాదమేవాన్యథా ॥౮౯॥ తదపి కిమపి హంత దుర్వాసనా శతవినశతయా యదభ్యర్థ్యమే। తదతులదయ సార్వసర్వప్రద ప్రపిత వరద క్షమామేభ్యానిధే ॥౯౦॥ ప్రియమిత్ర రదథాపి వా యద్యథా వితరసి వరద ప్రభో త్వం హి మే। తదనుభవనమేవ యుక్తం హి మే త్వయి నిహితభరోఽస్మి సోహం యతః ॥౯౧॥ యథాసి యావానసి యోసి యద్గుణః కరీశ యాదృగ్విభవో యదింగితః। తథావిధం త్వాఽహమభక్తిదుర్గ్రహం ప్రపత్తివాచైవ సమీక్షితుం వృణే ॥౯౨॥ అమేదయా లోకవరద క్షమాసిద్ధే విశేషతో విశ్వజనీన విశ్వద। హితజ్ఞ సర్వజ్ఞ సమగ్రశక్తిక ప్రసహ్య మాం ప్రాపయ దాస్యమేవ తే ॥౯౩॥ స్వకైర్గుణైస్సైన్యచరిత్రైస్స్వవేదనాద్భజంతి యే త్వాం త్వయి భక్తితోఽథవా। కరీశ తేషామపి తావకీదయా తథా త్వత్కృత్యైవ తు మే బలం మతమ్ ॥౯౪॥ యది త్వద్భక్తోప్యగుణోపి నిష్క్రియో నిరుద్యమో నిష్కృత దుష్కృతో న చ। లభేయ పాదౌ వరద స్ఫుటాస్తత క్షమాద యాద్యాస్తవ మంగళా గుణాః ॥౯౫॥ విలోకనైర్విభ్రమణైరపిభ్రూవో

స్మితామృతైరింగితమంగళైరపి । ప్రచోదితస్త్వవరదప్రహృష్టధీః కదా విధాస్యే వరివస్యనంతవ ॥ ౯౬ ॥ వివిశ్యవిశ్వేన్ద్రియవర్గకర్షణైర్మన స్థలేనిత్యనిఖాతనిశ్చలాః । సుధాసఖీస్తేస్తిపతేసుశీతలా గిరశ్శ్రవస్యాశ్శృణుయామతానకీ ॥ ౯౭ ॥ అశేషదేశాఖిలకాలయోగినీ ష్వహంత్వవస్థాస్వఖిలాస్వనన్యధీః । అశేషదాస్యైకరతిస్తదాచరన్ కరీశవర్తేయ సదాత్వదన్తికే ॥ ౯౮ ॥ ఇమం జనం హంత కదాభిషేక్ష్యతే త్వదక్షిణద్వ్యోర్వరదశ్రమాపహా । అకృత్రిమప్రేమరసప్రవాహజా విస్త్వరీవీక్షణవీచి సన్తతిః ॥ ౯౯ ॥ సదాతనత్వేపిత దాతనత్వవన్నవీ భవత్ప్రేమరసప్రవాహయా । నిషేవితం త్వాం సతతోత్థయా శ్రియా కరీశపశ్యేమపరశ్శతం సమాః ॥ ౧౦౦ ॥ సమాహితైస్సాధుసనందనాదిభి స్సుదుర్లభం భక్తజనైరదుర్లభమ్ । అచింత్యమత్యద్భుతమప్రతర్కణం వరప్రదత్వత్పదమాప్నుయాం కథమ్ ॥ ౧౦౧ ॥ రామానుజాంఘ్రిశరణోస్మి కులప్రదీపస్త్వాసీత్స యామునమునేస్సచనాథవంశ్యః । వంశ్యఃపరాంకుశమునేస్సచసోపి దేవ్యాదాసస్తవేతివరదాస్మితవేక్షణీయః ॥ ... ॥ ౧౦౨ ॥

ఇతి శ్రీ హరితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిశ్రకృతిషు

శ్రీవరదరాజస్తవస్సమాప్తః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రకృతిషు పఞ్చసు స్తవేషు

శ్రీసుందరబాహుస్తవ ప్రారమ్భః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యోనమఉక్తిమధీమహే ।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠేయాన్తిమఙ్గళసూత్రతామ్ ॥

శ్రీమన్త్రాహరిచరణౌ సమాశ్రితోహం శ్రీరామావరజ మునీన్ద్రలబ్ధబోధః । నిర్భీకస్తత ఇహసుందరోరుబాహుం స్తోష్యేతచ్చరణవిలోకనాభిలాషీ ॥ ౧ ॥ సుందరాయతభుజం భుజామహే వృక్షషణ్డమయమద్రిమాస్థితమ్ । యత్రసుప్రథితనూపురాపగా తీర్థమర్థితఫలప్రదం విదుః ॥ ౨ ॥

క్వచిత్త్వరితగామినీ క్వచనమన్దమన్దాలసా క్వచిత్స్ఖలితవిహ్వలా క్వచ
నఫేనిలా శారవా। పతంత్యపి కిల క్వచిద్వ్రజతి నూపురాహ్వా నదీ సుసున్ద
రభుజాహ్వయం మధునిపీయమత్తా యథా ॥ ౩॥ ఉదధిగమన్దరాద్రి మథి
మన్థన లబ్ధపయోమధురరసేన్దిరాహ్వసుధసున్దరదోర్గపరిఘమ్। అశరణ
మాద్యశాత్మశరణం శరణార్థిజనప్రవణధియం భజే మతరుషణ్డమయాద్రి
పతిమ్॥ ౪॥ శశిధరరిఙ్ఖణాఢ్యశిఖముచ్ఛిఖరప్రకరం తిమిరనిభప్రభూతతరు
షణ్డమయం భ్రమదమ్। వనగిరిమావసన్తమపయామి హరిం శరణం భిదు
రితసప్తలోకసువిశృఙ్ఖలశఙ్ఖరవమ్॥ ౫॥ యత్తుఙ్గశృఙ్గవినిషఙ్గిసురాఙ్గనా
నాం న్యస్తోర్ధ్వపుణ్డ్రముఖమణ్డనమణ్డితానామ్। దర్పణ్యభూద్ధృతి
మపాఙ్క-శశాఙ్క-పృష్ఠం తద్ధామ సున్దరభుజస్య మహాన్ వనాద్రిః ॥౬॥
యదీయశిఖరాగతాం శశికలాం తు శాఖామృగా నిరీక్ష్య హరశేఖరీభవన
మామృశంతస్తతః। స్పృశన్తి న హి దేవతాం తరసమాశ్రితేతి స్ఫుటం స
ఏవ సుమహాతరువ్రజగిరిర్గృహం శ్రీపతేః॥ ౭॥ సున్దరదోర్దివ్యాఙ్ఘ్రాలమ్బ
నకాతరవశానుయాయినీ కరణీ। ప్రణయజకలహసమాధిర్యత్ర వనాద్రి
స్స ఏష సున్దరదోష్ణః ॥౮॥ స ఏవ సౌన్దర్యనిధేర్ధృతశ్రియో వనాచలో నా
మ సుధామయస్త్రత హి। భుజఙ్గరాజస్య కులస్య గౌరవాన్న ఖణ్డితాః కుణ్డలిన
శ్శిఖణ్డిభిః ॥౯॥ వృషగిరిరయమచ్యుతస్య యస్మిన్ స్వమతమలఙ్ఘయి
తుం పరస్పరేభ్యః। ఖగపతిచరణౌ ఖగాశ్చ పఙ్క్తే భుజగపతేర్భుజగాశ్చ
సర్వ ఏవ ॥౧౦॥ హరికులమఖిలం హనూమదఙ్ఘ్రిం స్వకులపజామ్బవ
తస్తథైవ భల్లాః। నిజకులపజటాయుషశ్చ గృధ్రాస్స్వకులపతేశ్చ గజా
గజేన్ద్రనామ్నః ॥౧౧॥ వకుళధరసరస్వతీవిషక్తస్వరరసభావయుతా
సు కిన్నరీషు। ద్రవతి దృషదపి ప్రసక్తగానాస్విహ వనశైలతటే సుసున్దర
స్య ॥౧౨॥ భృఙ్గీ గాయతి హంసతాలనిభృతం తత్పృష్ఠతః కోకిలా వృన్దగా
యత్యథ వల్లితల్లజముఖా చాస్రం మధుస్యన్దతే। నిష్పన్దస్తిమితాఙ్గకుర
ఙ్గతతయశ్శీతశ్శిలాసైకతం సాయాహ్నే కిల యత్ర సున్దరభుజాత స్మిన్ వ
నస్థాం వదే ॥౧౩॥ పీతామ్బరం వరదశీతలదృష్టిపాతమాజానులమ్బిభుజ

మాయతకర్ణపాశమ్ । శ్రీమన్మహావనగిరీన్ద్రనివాసదీక్షంలక్ష్మీధరం కిమ
పి వస్తుమమావిరస్తు ॥౧౪॥ జనిజీవితవ్యయవిముక్తయోయతో జగతా
మితి శ్రుతిశిరస్సుగీయతే । తదిదంసమస్తదురితైకభేషజం వనశైలసం
భవమహంభజేమహి ॥౧౫॥ సద్బ్రహ్మాత్మపదైస్త్రయీ శిరసియోనా
రాయణోక్త్యాతథా వ్యాఖ్యాతోగతిసామ్యలబ్ధవిషయానన్యత్వ భోధో
జ్వలైః । నిస్తుల్యాధికమద్వితీయ మమృతం తంపుణ్డరీకేక్షణం ప్రారూఢ
శ్రియమాశ్రయే వనగిరేరేకంజోధితంసున్దరమ్ ॥ ౧౬ ॥ పతింవిశ్వస్యా
త్మేశ్వరమితిపరంబ్రహ్మపురుషః పరంజ్యోతిస్తత్త్వం పరమితిచనారా
యణఇతి । శ్రుతిర్బ్రహ్మేశాదీం స్తదుచితవిభూతీంస్తు గృణతీ యమా
హారూఢశ్రీస్సవనగిరిధామావిజయతే ॥ ౧౭ ॥ పృథివ్యాద్యాత్మాన్తంని
యమయతియస్తత్త్వనికరంతదన్తర్యామీతద్వపురవిదితస్తేన భగవాన్ ।
సఏషస్వైశ్వర్యంనవిజహాదశేషంవనగిరింసమధ్యాసీనోనోదిశతుహృద
యంసున్దరభుజః ॥౧౮॥ ప్రత్యగాత్మనికదాప్యసంభవదుష్ప్రభుభూమిమ
భివక్తియంశ్రుతిః । తంవనాద్రినిలయం సుసున్దరంసున్దరాయత భుజం
భజామహే ॥ ౧౯ ॥ వన్దేయ సున్దరభుజం భుజగేన్ద్రభోగ సక్తం మ
హావనగిరి ప్రవణప్రవీణమ్ । యంతంవిమర్దహరమష్టగుణోపజుష్టమా
కాశమాపనిషదీమసరస్వతీషు॥౨౦॥యత్స్వయత్తస్వరూపస్థితి కృతిక
నిజేచ్ఛానియామ్యస్వశేషానంతాశేషప్రపంచ స్తత ఇహచిదిహాచిద్వపు
ర్వాచిశబ్దైః।విశ్వైర్వాచ్యైఃప్రవాచ్యోహతవృజినతయానిత్యమేవాన
వద్యాస్తం వందేసున్దరాహ్వం వనగిరినిలయం పుణ్డరీకాయతాక్షమ్॥
గుణజంగుణినోహినజ్ఞత్వంప్రమితంప్రత్యతయత్స్వరూపమేత్య।తమ
నంతసుఖావబోధరూపం విమలంసున్దరబాహుమాశ్రయామః॥౨౨॥ అ
తిపతితావధిస్వమహిమానుభవప్రభవత్సుఖకృతనిస్తరఙ్గజలధీయితనిత్య
దశమ్। ప్రతిభటమేవహేయనికరస్య సదాఽప్రతిమంహరిమిహసున్దరా
హ్వముపయామివనాద్రితటే ॥౨౩॥ సదాపాద్గుణ్యైశ్వర్యగపృథులబల
విజ్ఞానశకనప్రభా వీర్యైశ్వర్యైరవధివిధురై రేధితదశమ్ । ద్రుమ సోమ

జ్యోత్స్నాభృత్పరిసరమహోద్యానముదితంప్రపద్యేధ్యారూఢశ్రియమిహ
మహాంసున్దరభుజమ్ ॥౨౪॥ సౌశీల్యాశ్రితవత్సలత్వమృదుతాసౌహార్ద
సామ్యార్జవైర్ధైర్యస్థైర్యసువీర్యశౌర్యకృతితాగాంభీర్యచాతుర్యకైః ।
సౌన్దర్యాంచితసౌకుమార్యసమతాలావణ్యముఖ్యైర్గుణైర్దేవశ్శ్రీతరుష
ణ్డశైలనిలయో నిత్యంస్థితస్సున్దరః ॥ ౨౫ ॥ ఏకైకస్య గుణస్యవిప్రుడ
పి వై లోకోత్తరంస్యాచ్ఛ్రియం కుర్యాత్తాదృశవైభవైరగణితైర్నిస్సీమ
భూమాన్వితైః । నిత్యైర్దివ్యగుణైస్తతోఽధికశుభస్యైకాస్పదాత్మాశ్రి
తైరిత్థం సున్దర బాహుమస్మిశరణంయాతోవనాద్రీశ్వరమ్ ॥ ౨౬ ॥ స
దా సమస్తంజగదీక్షతేహియఃప్రత్యక్షదృష్ట్యాయుగపద్భవాన్స్వతః । స
ఈదృశజ్ఞాననిధిస్త్రిధిస్తునస్సిమ్హాద్రికుంజేషుచకాస్తిసున్దరః ॥ ౨౭ ॥ ఐశ్వ
ర్యతేజోబలవీర్యశక్తయఃకీదృగ్విధాస్సుందరబాహుసంశ్రయాః । యో
సౌజగజ్జన్మలయస్థితిక్రియాస్సఙ్కల్పతోఽల్పాదుపకల్పయత్యజః ॥౨౮॥ య
త్కల్పాయుతభోగతోపికృశతాం యాయాన్న తావత్ఫలం యేష్వేక
స్యతథావిధైస్సతతజైరంహోభిరుత్సేకభిః । అస్తాదావిహ సంసృతా
వుపచితైశ్ఛన్నంసునున్నంజనంసన్నత్యాక్షమతేక్షణాద్వనగిరిప్రస్థప్రియ
స్సుందరః ॥ ౨౯ ॥ యజ్జాతీయో యాదృశో యత్స్వభావః పాదచ్ఛా
యాం సంశ్రితో యోపి కోపి । తజ్జాతీయస్తాదృశస్తత్స్వభావశ్శ్లి
ష్యత్యేనంసుందరో వత్సలత్వాత్ ॥౩౦॥ నిహీనోజాత్యావాభృశమకుశ
లైర్వాస్వచరితైః పుమాన్వై యఃకశ్చిద్బహుతృణమపిస్యాదగుణతః ।
భజన్తంతంపశ్యేద్భుజగపతినాతుల్యమపియోవనాద్రిప్రస్థస్థస్సమశర
ణంసుందరభుజః ॥ ౩౧ ॥ ఏకైకమంగళగుణానుభవాభినన్దమీదృక్త్వ
యాసితిచసుందరదోష్ణికృష్ణే । తేయేశతంత్వితినియంతుమవాఙ్శ్రుతి
ర్హ్యోర్నైవైషవాఙ్మనసగోచర ఇత్యుదాహ ॥౩౨॥ అబ్జపాద మరవింద
లోచనం పద్మపాణితలమంజనప్రభమ్ । సున్దరోరు భుజ మిన్దిరాపతిం
వన్దిషీయవరదంవనాద్రిగమ్ ॥ ౩౩ ॥ కనకమరతకాంజనద్రవాణాంమద
నసముత్థితసారమేలనోత్థమ్ । జయతికిమపిరూపమస్యతేజోవనగిరి నన్దన

నసున్దరోరుబాహోః ॥ ౩౪ ॥ కిన్నుస్వయంస్వాత్మవిభూషణంభవ న్న
సావలఙ్కార ఇతీరితోజనైః । వర్ధిష్ణుబాలద్రుమషణ్డమణ్డితం వనాచ
లంవాపరితఃప్రపాతయన్ ॥ ౩౫ ॥ సుఖస్పర్శైర్నిత్యైర్గకుసుమసుకు
మారాంగసుఖదైస్సుసౌగంధ్యైర్దివ్యాభరణగణదివ్యాయుధగణైః । అల
ఙ్కారైస్సర్వైర్గదితమలఙ్కారఇతియస్సమాఖ్యానంధత్తేసవనగి
రినాథోఽస్తుశరణమ్ ॥ ౩౬ ॥ మకుటమకుటమాలోత్తంసచూడాలలామ
స్వలకతిలకమాలాకుణ్డలైస్సోర్ధ్వపుండ్రైః । మణివరవనమాలాహారకే
యూరకత్రైస్తులసికటకకాఞ్చీనూపురాద్యైశ్చభూషైః ॥ ౩౭ ॥ అసిజలజ
రథాంగైశ్శార్ఙ్గకౌమోదకీభ్యామగణితగుణజాలైరాయుధైరప్యథా
న్యైః । సతతవితతశోభంపద్మనాభంవనాద్రేరుపవనసుఖలీలం సుంద
రంవన్దిషీయ ॥ ౩౮ ॥ ఆజానజస్వగతబన్ధురగన్ధలుబ్ధభ్రామ్యద్విదగ్ధ మ
ధుపాళిసదేశకేశమ్ । విశ్వాధిరాజ్యపరిబర్హకిరీటరాజంస్వాసుందరస్య
బతసుందరముత్తమాఙ్గమ్ ॥ ౩౯ ॥ అన్ధంతమస్తిమిరనిర్మితమేవయత్స్వా
త్తత్సారసాధితసుతంత్వితివృత్తవార్తమ్ । ఈశస్సకేశవ గిరేరళకాళి
జాలం తత్తుల్యకుల్యమధుపాఢ్యముహాననస్య ॥ ౪౦ ॥ జుష్టాష్టమీకజ్వల
దిందుసన్నిభంధృతోర్ధ్వపుణ్డ్రంవిలసద్విశేషకమ్ । భూమ్నాలలాటంవి
పులంవిరాజతే వనాద్రినాథస్యసముచ్ఛ్రితశ్రియః ॥ ౪౧ ॥ సుచారు చా
పద్వయవిభ్రమం భ్రువోర్యుగంసునేత్రాహ్వసహస్రపత్రయోః । ఉపా
న్తగంవామధుపావళీయుగంవిరాజతే సుందరబాహుసంశ్రయమ్ ॥ ౪౨ ॥
అదీర్ఘమప్రేమదుఘంతుణోజ్వలంనచోరమన్తగకరణస్యపశ్యతామ్ । అ
కుబ్జమబ్జానుకథంనిదర్శనంవనాద్రినాథస్యవిశాలయోర్దృశోః ॥ ౪౩ ॥ ప్ర
శ్చ్యోతత్ప్రేమసారామృతరసచులుకస్రక్క్రమప్రక్రియాభ్యాం నిక్షిప్తా
లోకితోర్మిప్రసరణముషితస్వాంతకాన్తాజనాభ్యామ్ । విశ్వోత్పత్తి ప్ర
వృత్తిస్థితి లయకరణైకాంత శాంతక్రియాభ్యాం దేవోఽలఙ్కార
నామా వృష గిరి నిలయో వీక్షతా మీక్షణాభ్యామ్ ॥ ౪౪ ॥ ప్రేమా
మృతౌఘ పరివార మహాక్షిసిన్ధు మధ్యప్రబద్ధ సముదఞ్చితసేతుకల్పా

ఋజ్వీసుసుందరభుజస్యవిభాతినాసా కల్పద్రుమాంకుర సిభావనశైల
భర్తుః ॥౪౫॥ వ్యాభాషితాభ్యధికనన్దనభన్దనర్ధిమన్దస్మితామృతపరిస్రవ
సంస్తవాఢ్యమ్ । ఆభాతివిద్రుమసమాధరమాస్యమస్య దేవస్యసుందర
భుజస్యవనాద్రిభర్తుః ॥౪౬॥ యశోదాఙ్గుల్యగ్రోన్నమితచుబుకాఘ్రా
ణముదితౌ కపాలావవ్యాపిహ్యనుపరతతద్ధర్షగమకౌ । విరాజేతేవిష్వ
గ్వితతసహకారాసవరసప్రమాద్యద్భృఙ్గాఢ్య ద్రుమవనగిరేస్సుందర
హరేః ॥౪౭॥ వ్యాలమ్బికుణ్డలముదగ్రసువర్ణపుష్పనిష్పన్నకల్పలతికా
యమళీనుకారమ్ । యత్కర్ణపాశయుగళంనిగళంధియాంవసోఽయం
సుసుందరభుజోవనశైలభూషః ॥౪౮॥ సదంసనంసంజితకుంతళాన్తి
కావతీర్ణకర్ణాభరణాఢ్యకన్ధరః । సుబన్ధురస్కన్ధనిబన్ధనోయువాసుసుం
దరస్సుందరదోర్వ్విజాతె ॥౪౯॥ వ్యూఢగూఢభుజజత్రుముల్లసత్కమ్బుక
న్ధరధరంధరాధరమ్ । వృక్షషణ్డమయభూభృతస్తటే సుందరాయతభు
జంభజామహే ॥౫౦॥ మందరభ్రమణవిభ్రమోద్భటా సుందరస్యవిలస
న్తిబాహవః । ఇన్దిరాసమభినందభన్దనాశ్చందనాగరువిభూషభూషి
తాః ॥౫౧॥ జ్యాకిణాంకపరికర్మధర్మిణోభాన్తిసుందరభుజస్యబాహవః ।
పారిజాతవిటపాయితర్ధయః ప్రార్థితార్థపరిదానదీక్షితాః ॥ ౫౨ ॥
సాగరామ్బరతమాలకాననశ్యామళర్ధయఉదారపీవరాః । శేషభోగ
పరిభోగభాగినస్సన్తిభావనగిరీశితుర్భుజాః ॥౫౩॥ అహమహమికాభా
జోగోవర్ధనోద్ధృతినర్మణిప్రమథనవిధావద్ధేర్లఙ్ఘబప్రబన్ధసమాక్రియాః ।
అభిమతబహూభావాః కాన్తాభిరంభణ సంభ్రమేవనగిరిపతేర్బాహా
శ్శుంభన్తిసుందరదోర్హరేః ॥౫౪॥ శ్రీమద్వనాద్రిపతిపాణితలాబ్జయుగ్మ
మారూఢయోర్విమలశఙ్ఖరథాఙ్గయోస్తు । ఏకోఽబ్జమాస్థిత ఇవోత్తమ
రాజహంసః పద్మప్రియోర్కఇవతత్సమితోద్వితీయః ॥౫౫॥ లక్ష్మ్యైక
పదంకౌస్తుభసంస్కృతంచ శ్రీవత్సభూమిర్విమలంవిశాలమ్ । విభాతివ
క్షోవనమాలయాఢ్యం వనాద్రినాథస్యసుసుందరస్య ॥౫౬॥ సౌన్దర్యా
మృతసారపూరపరివాహో వర్తగర్తాయితంయాతని కిఞ్చిపరిష్కా సప్త

వనభూమ్యమ్భోజసమ్భూతిభూః। నాభిశ్శుమ్భతి కుమ్భికుమ్భనిభనిర్భాత
స్తనస్వర్వధూ సమ్భుక్తద్రుమషణ్డశైలవసతేరారూఢలక్ష్మ్యాహరేః॥
౫౭॥ సుందరస్యకిలసుందరబాహోర్యస్త్రిమహీతరువనాచలభర్తుః। హ
న్తయత్రనివసన్తి జగన్తి ప్రాపితక్రశిమతత్తనుమధ్యమ్॥౫౮॥ విష్టదుష్ట
మధుకైటభకీటౌ హస్తిహస్తయుగళాభసవృత్తౌ। రాజితగక్రమకృశౌ
చసమూరూసుందరస్యవనభూధరభర్తుః॥౫౯॥ యౌవనవృషకకుదోద్భే
దనిభంనితరాంభాతివిభోరు భయంజాను శుభాకృతికమ్। సుందరభు
జనామ్భోమన్దరమథితాబ్ధేశ్చన్దనతరు విలసత్కందరవృషభవతేః॥౬౦॥
అధోముఖన్యస్త పదారవిన్దయోరుదంచితోదాత్త సునాళ సన్నిభే।
విలంఘ్యజంఘే క్వనురంహతో దృశౌ వనాద్రినాథస్యసుసుందరస్య మే॥౬౧
సుసుందరస్యాస్య పదారవిన్దే పాదారవిన్దాధికసౌకుమార్యే। అతోఽస్య
ధాతేనిభృయాతకథంను తదాసనంనామసహస్రపత్రమ్॥౬౨॥ సౌంద
ర్యమార్దవసుగన్ధరసప్రవాహైరేతేహిసుందరభుజస్యపదారవిందే। అ
మ్భోజడమ్భపరిరమ్భణమభ్యజైష్టాం తద్దైవపరాజితమిమే శిరసాబిభ
ర్తి॥౬౩॥ ఏతేతేబతసుందరాహ్వయజుషః పాదారవిందేశుభే యన్ని
ర్ణేజ సముత్థితత్రిపథగా స్రోతస్సుకించిత్కలా। ధత్తేసాశిరసాధ్రువస్త
దపరం స్రోతోభవానీపతిర్యస్యాశ్చ్యుళక నందికేతి నిజగుర్నామ్నైవమ
న్వర్థకమ్॥౬౪॥ ఆమ్నాయకల్ప లతికోత్థసుగంధిపుష్పం యోగీన్ద్రహార్ద
సరసీరుహరాజహంసమ్। ఉత్పక్వధర్మసహకారఫలప్రకాణ్డం వందే
సుసుందర భుజస్యపదారవిందమ్॥౬౫॥ సుసుందరస్యాస్యతువామనా
కృతేగ క్రమత్రయప్రార్థినిమానసేకిల। ఇమేపదేతావదిహాసహిష్ణు
నీవిచక్రమాతేత్రిజగత్పదద్వయే॥౬౬॥ సౌందర్యసారామృతసింధువీచి
శ్రేణీషు పాదాంగుళినామికాసు। న్యక్కృత్యచన్ద్రశ్రియమాత్మకా
న్త్యానఖావళీశుంభతిసుందరస్య॥౬౭॥ యోజాతక్రశిమాఽమలీచశిరసా
సంభావితశ్శమ్భునాసోయంయచ్చరణాశ్రయాశశధరోనూనంనఖవ్యా
జతః। పూర్ణత్వం విమలత్వముజ్జ్వలతయా సార్ధంబహుత్వంతథాయా

త స్తంతమృషభశైలనిలయం వందామహే సుందరమ్ ||౧౮|| యస్యాగక టాక్షణమనుక్షణమీశ్వరాణా మైశ్వర్యహేతురితి సార్వజనీనమేతత్ | శ్రీస్సేతి సుందర నిషేవణతో నిరాహుస్తాం హి శ్రియశ్శ్రియ ముదా హురుదారవాచః ||౧౯|| దివ్యాచిన్త్య మహాద్భుతోత్తమగుణైస్సౌన్ద ర్యలావణ్యక పాశ్రైరద్భుత భావగర్భసతతాపూర్వప్రియై ర్విభ్రమైః| రూపాకారవిభూతిభిశ్చసదృశీం నిత్యానపేతాం శ్రియం నీళాం భూమి మపీదృశీం రమయితా నిత్యం వనాద్రీశ్వరః ||౨౦|| అన్యోన్యచేష్టితనిరీక్షణ హార్దభావ ప్రేమానుభావమధురప్రణయప్రభావః | ఆజస్రనవ్యతరది వ్యరసానుభూతిస్తాం ప్రేయసీం రమయితా వనశైలనాథః ||౨౧|| సుం దరస్య వనశైలవాసినో భోగమేవ నిజభోగమాభజన్ | శేష ఏష ఇతి శే షతాకృతే గప్రీతిమానహిపతిస్స్వనామని ||౨౨|| వాహనాసనవితాన చామరాద్యాకృతిగఖగపతిస్త్రయీమయః | నిత్యదాస్యరతిరేవయస్య సై హ్యేష సుందరభుజో వనాద్రిగః ||౨౩|| వనాద్రినాథస్య సుసుందర స్యవై ప్రభు క్తశిష్టాశ్యథ సైన్యసత్పతిః | సమస్తలోకైకధురంధరస్సదా కటాక్షవీక్ష్యోఽస్య చ సర్వకర్మసు ||౨౪|| ఛత్రచామరముఖాగపరిచ్ఛదా స్సూరయగపరిజనాశ్చ నైత్యగాః | సుందరోరు భుజమిన్ధతే సదా జ్ఞా నశక్తిముఖనిత్యసద్గుణాః ||౨౫|| ద్వారనాథగణనాథతల్లజాగ పారిష ద్యపదభాగినస్తథా | మామకాశ్చ గురవః పురాతనా స్సుందరం వన మహీధ్రగం శ్రితాః ||౨౬|| ఈదృశైగపరిజనైగపరిచ్ఛదైర్నిత్యసిద్ధనిజభో గభూమిగః | సుందరో వనగిరే స్తటేషు వైరజ్యతే సకల దృష్టిగోచరః || ౨౭|| ఆక్రీడభూమిషు సుగంధిషు పౌష్పికీషు వైకుంఠధామని సమృద్ధిషు వాపికాసు| శ్రీమల్లతాగృహవతీషు యథాతథైవ లక్ష్మీధరస్సృజతి సింహా గిరేస్తటీషు ||౨౮|| ఆనందమన్దిర మహామణిమంటపాన్తర్గత్యస్మైభువా హ్యహిపతౌ సహనీళయా చ | నిస్సంఖ్యనిత్యనిజదివ్యజనైకసేవ్యో నిత్యం వసన్ సజతి సుందరదోర్వనాద్రౌ ||౨౯|| ప్రత్యర్థినిత్రిగుణకప్రకృతేః సీ మ్ని వైకుంఠధామనివరాస్పరనామ్నినిత్యే | నిత్యం వసన్ పరమసత్త్వమ

యత్ప్రతీతయోగిసద్మవాఙ్మనసవిషయహరిర్వనాద్రౌ ॥౬౦॥ లోకాంశ్చతుర్ద
శదశతిగ్రామసుందరస్య పక్షీంద్రగుణోత్తరితసప్తవృతీదమండమ్। అండా
నిచాస్యసుసదృశాని పరశ్శతాని క్రీడావిధేరిహ పరిచ్ఛదతామగచ్ఛన్॥
౬౧॥ సురనరతిర్యగాదిబహుభేదకభిన్నమిదం జగదథచాండమండపర
ణానిచ సప్తతథా। గుణపురుషౌచ ముక్తపురుషాశ్చ వనాద్రిపతేరుప
కరణాని నర్మవిధయే విభజంతి విభోః ॥౬౨॥ జ్ఞానినస్సతతయోగినస్తమే
సుందరాఙ్ఘ్రిపరభక్తిభాగినః। ముక్తిమాప్య పరమాం పరేపదే నిత్యకి
ఙ్కరపదం భజన్తి తే ॥౬౩॥ దేవస్య సుందరభుజస్య వనాద్రిభర్తుస్సౌశీల
వత్త్వమథవాశ్రితవత్సలత్వమ్। ఐశస్వభావమజహద్భిరిహావతారైర్యోఽ
లంచకార జగదాశ్రితతుల్యధర్మా ॥౬౪॥ సింహాద్రినాథ తవ వాఙ్మనసాతి
వృత్తం రూపం త్వతీన్ద్రియముదాహరహస్యవాణీ। ఏవంచ న త్వమిహ చే
త్సమవాతరిష్యస్తజ్జ్ఞానభక్తివిధయోద్య ముధాభవిష్యన్ ॥౬౫॥ యేఽభ
క్తాభవదేకభోగమనసోఽనన్యాత్మసంజీవనాస్తత్సంశ్లేషణ తద్విరోధిని
ధనాద్యర్థం వనాద్రీశ్వర। మధ్యేఽణ్డం యదవాతరస్సురనరాద్యాకారది
వ్యాకృతిస్తైస్తైరవతీర్ణైస్తైస్సుకరం స్వపాశ్రితపార్థనమ్ ॥౬౬॥
శ్రీమన్మహావనగిరీశ విధీశయోస్తే మధ్యే తు విష్ణురితి యః ప్రథమావతా
రః। తేనైవ చేత్తవ మహిమ్ని జనాః కిలాన్ధాస్త్వన్మత్స్యభావమవగ
మ్యకథం భజేయుః ॥౬౭॥ హే దేవ సుందరభుజ త్వమిహాండమధ్యే సాల
భ్యతో విసదృశం చరితం మహిమ్నః। అంగీకరోషి యది తత్రిసురైరమీభి
స్సామ్యాన్నికర్ష పరిపాలనమేవ సాధు ॥౬౮॥ ఇహావతీర్ణస్య వనాద్రినాథ తే
నిగూహతస్త్వన్మహిమానమైశ్వరమ్। ఉమాపతేః కింవిజయః ప్రియంకరః కి
ప్రియంకరావేంద్రజిదస్త్రబంధనా ॥౬౯॥ పుచ్ఛోచ్ఛ్వసచ్ఛనమూర్ఛనో
ద్ధతిధుతవ్యావర్తితావర్తవత్సంవర్తార్ణవనీరపూరవిలుఠత్పాఠీనదివ్యా
కృతేః। సింహాద్రీశ న వైభవం తవ కథం స్వాలక్షమాలక్ష్యతే పద్మాక్షస్య
జుఘుక్షతోఽపి విభవం లక్ష్మీధరాధోక్షజ ॥౭౦॥ సాచలావటతటాకదీర్ఘి
కాజాహ్నవీజలవివర్ధితక్షయే। క్ష్మాంగసంగమిత నౌరనౌరభూరగ్రి

తోంశజవపుర్హి సుందర ॥ ౯౧ ॥ ప్రళయజనీరపూర పరిపూరితస్వనిల
యావసన్న వదనభ్రమ దశరణ్యభూత శరణార్థినాం శరణంభవన్ స్వకృ
పయా । చలదుదధీరితాంబుకలుషీ క్రియాధ్యగమనస్వపృష్ఠ విధృతాచ
లకులపృషమీనతనురత్రసుందరభుజోఽవనాద్రినిలయః ॥౯౨॥ స్వపృష్ఠేపృ
ష్ఠాద్రిభ్రమణకరశైర్కించషణినో వికృష్టి వ్యాకృష్టివ్యతివిధుతదుగ్ధాబ్ధి
చలితైః । అవిస్పందోఽనందస్వికసదరవిందేక్షణరుచిః పురాభూస్సృష్టో
ద్రేః ప్రియతమహారేకచ్ఛపవపుః॥౯౩॥ జగత్ప్రలినేపునరుద్ధిర్షతస్సిం
హక్షితిక్షిన్నిలయస్థసుందర । పురావరాహస్య తవేయ ముర్వరాదం
ష్ట్రాహ్వామెంహోఽకిలలక్ష్మలక్ష్మితా॥౯౪॥ నవాయుగవస్పందేయయుతు
రథవాస్తంశశిరవీదిశోఽనశ్యస్విశ్వావ్యచలదచలాసాచలకులా।నభశ్చప్రి
శోచ్యైతి క్వథితమపిపాథో నరహరౌ త్వయిస్తంభే శుంభద్వపుషిసతి
హేసుందరభుజ॥౯౫॥ అరాళంపాతాళంత్రిదివ నిలయఃప్రాపితలయో
ధరిత్రీనిర్ధూతా యయురపిదిశఃకామపిదిశమ్। అజృంభిష్టాంభోధిర్ఘు ము
ఘుమితిఘూర్ణన్సురరిపోర్విభిం దానేవక్షస్త్వయినరహరౌ సుందరభు
జ ॥౯౬॥ నఖక్రకచకల్పథ క్రథితదైత్యవక్షస్థలీ సముత్థరుధిరచ్ఛటాచ్ఛు
రితబింబితంస్వంవపుః।విలోక్యరుషితఃపునఃప్రతిమృగేన్ద్రశఙ్కావశాద్వ్య
ఏషనరకేసరీసఇహదృశ్యతేసుందరః ॥౯౭॥ క్షితిరియంజనిసంప్లుతిపా
లనైర్నిగిరణోద్గిరణోద్ధరణైరపి । వనగిరీశతవైవసతీకథం వదనవామ
నభిక్షణమర్హతి ॥ ౯౮ ॥ భార్గవః కిలభవన్భవాన్పురాకుందసుందరవ
నాచలేశ్వర।అర్జునస్యబలదర్పితస్యతుచ్ఛేత్స్యతిస్మరతిబాహుకాననమ్॥
౯౯॥ ఆజ్ఞాతవాత్రిభనతీవిదితాత్రయీసా ధర్మంతదుక్తమఖిలేనవనా
ద్రినాథ । అస్యానమాచరితమాస్తికశిక్షణార్థ మత్రావతీర్యకిల సుంద
రరాఘవోఽభూః॥ ౧౦౦॥ వనగిరిపతిరీశితేతి దేవైస్త్రిపురహరత్రిపుర
ఘ్నచాపభంగాత్ । వ్యగణిపరశురామదర్శితస్యస్వకధనుషఃపరిమర్శ
దర్శనాచ్చ॥౧౦౧ ॥ అనవాప్తమత్రకిలలిప్స్యతేజనైర్నచలబ్ధమేతదిహ
భోక్ష్యమిష్యతే । అనవాప్తమత్రకిలనాస్తిరామ తేజ్జగతిత్వయాత్మణమ

శైక్షిసుందర ॥౧౦౨॥ శిఖరిషువిపినేష్వప్యాపగాస్వప్యతోయాస్త్వను
భవసిరసజ్ఞోదణ్డకారణ్యవాసాత్। తదిహతదనుభూతా సాభిలాషోద్య
రామశ్రియసివనగిరీంద్రం సుందరీ భూయభూయః ॥ ౧౦౩ ॥ ఉపవన
తరుషండైర్మండితేగండశైల ప్రణయిభవదుదంతో ద్గాయిగాంధర్వసి
ద్ధే। వనగిరి తటభూమి ప్రస్తరే సుందరత్వం భజసి ను మృగయూనా
నుద్రవశ్రాన్తిశాన్తిమ్॥౧౦౪॥ కూలేఽబ్ధేఃకిలదక్షిణస్య నివసన్మారో
త్తరాంబోధిగాన్ దైత్యానేకపతత్రిణాచ్ఛినఇతీయం కింవద న్తీశ్రుతా।
తత్రైవేశ్వరమంభసాం వ్యజయథా స్తస్మాద్వనాద్రీశ్వర శ్రీమన్సుంద
ర సేతుబంధనముఖాఃక్రీడా స్తవాడంబరమ్ ॥౧౦౫॥ రఘుకులతిలకత్వం
జాతుచిద్యాతుధానఖలమృగమృగయాయాంసమ్ప్రసక్తఃపురాఽభూః।
తదుపజనితఖేదచ్ఛేదనాయాద్యగాయన్మధుకరతరుషణ్డం రజ్యసేకింవనా
ద్రిమ్ ॥౧౦౬॥ హేసుందరైతరజన్మని కృష్ణభావే ద్వేమాతరౌచ పిత
రౌవసులేఅపిద్వే। ఏకక్షణాదనుగృహీతవతఃపరంక తెనీళాను లేనసదృ
శీతవ రుక్మిణీచ ॥ ౧౦౭ ॥ త్వంహిసుందరయథా స్తనంధయః పూతనా
స్తనమథా స్తదా ను కిమ్। జీర్ణ మేవ జఠ రే ప యో వి
షం దుర్జరం వదతదాత్మనాసహ ॥ ౧౦౮ ॥ ఆశ్రితేషు సులభో భవన్
భవాన్ మర్త్యతాం యదిజగామసుందర । అస్తునామతదులూఖలేకియ
ద్దామబద్ధఇతికింతదారుదః ॥౧౦౯॥ సుందరోరుభుజనందనందన స్త్వం
భవాన్భ్రమరవిభ్రమాలకః । మన్దిరేషునవనీతతల్లజం వల్లవీధియముత
స్యచూచురః ॥౧౧౦॥ కాళియస్యఫణతాంశిరస్తుమే సత్కదంబశిఖరత్వ
మేవవా। వష్టిజుష్టవనశైలసుందర త్వత్పదాబ్జయుగమర్పితంయయోః ॥
గూహితస్వమహిమాపిసుందరత్వం వ్రజేకిమితిశక్రమాక్రమీః। సప్తరా
త్రమదధాశ్చకిం గిరింపృచ్ఛతశ్చసుహృదఃకిమక్రుధః ॥౧౧౨॥ హేనంద
నందన సుసుందరసుందరాహ్వ బృన్దావనేవిహరత స్తవవల్లవీభిః। వేణు
ధ్వనిశ్రవణ తస్తరుభిస్సదావై సగ్రావభిర్జతువిలాయ మహో విలి
ల్యే॥౧౧౩॥ గాయంగాయంవనగిరిపతేత్వంహిబృందావనాంతర్గోపీసం

స్త్రైవిహారసీయదాసుందరవ్యూథబాహో। రాసారంభోత్సవబహుర
సప్రేమసీమన్తినీనాం చేతశ్చైత స్తవతుచతదాకాందశామన్వభూతామ్॥
౧౧౪॥ ఇంగితంనిమిషితంచతావకం రమ్యమద్భుతమతిప్రియంకరమ్।
తేనకంసముఖకీటశాసనం సుందరాల్పకమపిప్రశస్యతే ॥౧౧౫॥ వారా
ణసీదహనపౌణ్డ్రకఘాతభంగకల్పద్రుమాహరణశంకరజృంభణా
ద్యాః। అన్యాశ్చభారతబలక్రథనాదయస్తే క్రీడాస్సుసుందరభుజస్రవ
ణామృతాని ॥౧౧౬॥ త్వంహిసుందరవనాద్రినాథతే వేంకటాహ్వయమ
హీధ్రమూర్ధని। దేవసేవితపదామ్బుజద్వయస్సంగిరేతేభ్య ఇహాతిష్ఠసే
సదా ॥౧౧౭॥ హస్తిశైలనిలయోభవక్భవాన్సాంప్రతం వరదరాజసా
హ్వయః। ఇష్టమర్థమనుకంపయాదదద్విశ్వమేవదధసేహిసుందర॥౧౧౮॥
మద్యేక్షీరపయోధిశేషశయనేశేషేసదాసున్దర త్వంతదైవభవమా
త్మనోభువిభవద్భక్తేషువాత్సల్యతః। విశ్వాన్యాఖిలనేత్రపాత్రమిహ
సన్నపివ్యాద్భవాయాస్తటే శ్రీరంగేనిజధామ్ని శేషశయనేశేషేవ
నాదీశ్వర ॥ ౧౧౯ ॥ కల్కిభవిష్యసకలికలదూషితాన్ దుష్టానశే
షాన్భగవక్హరిష్యసి। సఏషతస్యావసరస్సుసుందరప్రశాధిలక్ష్మీశస
మస్తమేవనః ॥౧౨౦॥ ఈదృశాస్తవవతారసత్తమాస్సర్వఏవభవదా
శ్రితాన్జనాన్। త్రాతుమేవనకదాచిదన్యథా తేనసుందరభవస్తమా
శ్రయే ।౧౨౧॥ త్వామానన్తకవయనకరుణామృతాబ్ధిం త్వామేవసం
శ్రితజనిష్ఫ్నుముపఘ్నమేషామ్। ఏషాంవరిజన్నిహహిలోచనగోచరత్వం
హైసుందరాహ్వపరిచసకిరిషేవనాదిరిమ్ ॥౧౨౨॥ అశక్యానోకించిత్త
వసచనజానాసినిఖిలందయాళుస్త్వంతాచాస్యహమపిచనాగాంసితరి
తుమ్। క్షమోఽతస్త్వంచైషహ్యాగతిరితిచ క్షుమరిశతిచక్షమస్వైతావ
న్మోబలమిహహారేసుందరభుజ ॥ ౧౨౩ ॥ లంకాయుద్ధహతాన్హరీక్
ద్విజసుతంశమ్బూకదోషాన్మృతం సాందీపన్యభిజం మృతం ద్విజసు
తాక్బాలాంశ్చవైకుంఠగాక్। గర్భంచార్జునిసంభవంప్రదదథస్త్వే
వైరూపేణయస్సాన్వభీష్టం మమమద్గురోశ్చదదసేనోకింవనాదీశ్వ

ర ॥౧౨౪॥ అయోధ్యగాన్ సపశుకీటతృణాంస్తుజంతూన్ కింకర్మణో ను
బత కీదృశ వేదనాథ్యాన్ । సాయుజ్యలభ్యవిభవాన్నిజనిత్యలోకానాం
తానీకానగమయో వనశైలనాథ ॥౧౨౫॥ హారితవారణభృత్యసమాహ్వ
యం కరిగిరౌ వరద స్త్వమపూర్వికామ్ । దృశమలమ్భయ ఏవహి సున్దర
స్ఫుటమదాశ్చ పరశ్శతమీదృశమ్ ॥ ౧౨౬ ॥ ఇహ చ దేవ దదాసి వరాన్
పరాన్ వరదసుందరసుందరదోర్ధర । వనగిరేరభిత స్తటమావసన్నిఖిల
లోచనగోచర వైభవః ॥౧౨౭॥ ఇదమిమే శ్రుణు మే మలయధ్వజంనృప
మిహ స్వయమేవహి సుందర । చరణసాత్కృతవానితి తద్వయం వనగిరీ
శ్వర జాతమనోరథాః ॥౧౨౮॥ విజ్ఞాపనాం వనగిరీశ్వర సత్యరూపాం మం
గీకురుష్వ కరుణార్ణవ మామకీనామ్ । శ్రీరంగధామని యథాపురమేష
సోఽహం రామానుజార్యవశగః పరివర్తిషీయ ॥౧౨౯॥ కించేదఙ్బవిరి
ఞ్చభావనవనాదీశప్రభో సుందర ప్రత్యాఖ్యానపరాఙ్ముఖో వరదత్తాం
పశ్యన్నవశ్యం కురు । శ్రీరంగశ్రియమన్వహం ప్రగుణయం స్త్వద్భక్తభో
గ్యాం కురు ప్రత్యక్షం సునిర స్తమేవ విదధత్ప్రత్యర్థినాం ప్రార్థనామ్॥౧౩౦॥
కారుణ్యామృతవారిధే వృషపతే హే సత్యసంకల్పన శ్రీమత్సుందరయో
గ్యతావిరహితానుత్సార్యసద్వత్సల । ష్వామ్యన్సాధుజనైర్గకృతాంస్తు
నిఖిలానేవాపచారాన్త్రణాత్త్వద్భోగ్యాముని శంకురుష్వ భగవన్
శ్రీరంగధామ శ్రియమ్ ॥౧౩౧॥ ఇదం భూయో భూయః పునరపి చ భూ
యః పునరపి స్ఫుటం విజ్ఞాప్యస్యమిత్యగతిరబుధోఽనన్యశరణః। కృతాగా
దుష్టాత్మా కలుషమతి రస్మీత్యనవధేర్దయాయాస్తే పాత్రం వనగిరిపతే సుం
దరభుజ ॥ ... ... ॥౧౩౨॥

ఇతి శ్రీహరితకులతిలక శ్రీరామమిశ్రసోమ సత్సూనో
శ్శ్రీరంగరాజ దివ్యాజ్ఞాలబ్ధ పరాంకశాపరనామ
ధేయస్య శ్రీవత్సాంకస్య కూరాధి నాథస్య
కృతిషు సుందర బాహు స్తవ
స్సంపూర్ణః.

శ్రీ రస్తు నమః

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రకృతిషు పఞ్చసు స్తవేషు

శ్రీఅతిమానుషస్తవ ప్రారమ్భః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యోనమఉక్తిమధీమహి|
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తిమఙ్గళసూత్రతామ్॥

అతిమానుషశీలవృత్తవేషైరతివృత్తామరవిక్రమప్రతాపైః | అతిలఙ్ఘితసర్వలోకసామ్యం వరయేవైష్ణవవైభవావతారమ్ ॥౧॥ శ్రేయసిరంతుకిరణాశ్చరణారవిన్దనిష్యన్దమానమకరన్దరసౌఘదేశ్యాః। ప్రజ్ఞాశ్చ్రితేర్మధునఉత్సఇతిప్రతీతామాఙ్గల్యరఙ్గనిలయస్యవరస్యధామ్నః॥౨॥శ్రీమత్పరాఙ్కుశమునీన్ద్రమనోనివాసాత్తజ్జానురాగరసమజ్జనమఞ్జసాఽఽప్య। అద్యాప్యనారతతదుత్థితరాగయోగం శ్రీరఙ్గరాజచరణామ్బుజమున్నయామః॥3॥ వజ్రధ్వజాంకుశసుధాకలశాతపత్రపఙ్కేరుహాఙ్కపరికర్మపరీతమన్తః। ఆపాదపఙ్కజవిశృఙ్ఖలరత్నమాలేశ్శ్రీరఙ్గిణశ్చరణయోర్యుగమాశ్రయామః ॥౪॥ శ్రీరఙ్గరాజచరణౌప్రణుమోయయోఙ్ఘ్రిరేకస్త్రివిక్రమవిధౌ వసుధామశేషామ్ । వ్యాక్రంస్తసాచలకులామపి విప్రకీర్ణస్థూలావలగ్నసికతామివ నిర్ణతోచ్చమ్ ॥౫ ॥ జ్ఞానంబలం విపులమీశనవీర్యశక్తితేజాంసిచ త్రియుగభూమయముపాగతాని। పూర్ణానిషట్పరిగృహ్య భవంశ్చతుర్ధా భక్తంజనం త్వమనుజగ్రహిథానురాగాత్ ॥౬॥ ఏకాన్తమఙ్గళగుణాస్పదమస్తహేయం నిత్యంపదంతవయత స్తతఏవ దేవ। ఆమ్నాయతేతదిహవిశ్వవిరూపరూపం తేనైవనన్విదమశబ్దమరూపమాహుః ॥౭ ॥ శబ్దాదిహేయ ఇహ గోచర ఇన్ద్రియాణాం తత్ప్రత్యనీకవిభవస్త్వమతీన్ద్రియోఽసి । తేనైవ తేన బతదర్శనమస్తికిఞ్చిద్వాచోధియశ్చతతఏవనగోచరోఽసి ॥౮॥ ఏవంస్థితేత్వదుపసంశ్రయణాభ్యుపాయో మానేనకేనచిదలప్స్యతనోపలబ్ధుమ్।నోచే

దమర్త్యమనుజాదిషుయోనిషుత్వమిచ్ఛావిహారవిధినా సమవాతరిష్యః॥
శీలగనవిషతవహంతదమైకసిన్ధోః త్సుదే)పృథగ్జనపదేజగదణ్డమధ్యే। క్షో
దీయసోపిహిజనస్యకృతేకృతిత్వ మత్యా)పతిర్న నయనలోచనగోచరోసి॥
యం పాతకాత్సుమహతో ప్యదధారయస్త్వం త్వత్పాదవారి పరిపూత
శిరాశ్చయో ఽ భూత్ । తంవందనేకిలతతశ్చవరంవృణీషే క్రీడావిధిర్భ
తవిలక్షణలక్షణస్తే ॥౧౧॥ క్రీడావిధేః పరికరస్తవయాతు మాయా సా
మోహినీ కతమస్యతుహ న్తజన్తోః । హైమర్త్యసింహ వపుషస్తవతేజ
సోం ఽం శేశమ్భుస్స్వకహేనరభస్మలభో బభూవ॥౧౨॥ యస్యాత్మ తాం త్రి
పురభఙ్గవిధావధాస్త్వం త్వచ్ఛక్తితేజితశరో విజయీచయో ఽ భూత్ । ద
క్షక్రతౌ తుకిలతేన వినిర్జితస్త్వం యుక్తో విధేయవిషయేమహికామచా
రః ॥౧౩॥ మూర్ధ్నశ్శిశుర్వటదళేశయితో ఽతితన్వ్యా త్వాజగన్తి బిభృషే
సవికాసమేవ । ఐశీమిమాంతవతుశక్తిమతర్కితవ్యాం వ్యాజతః ప్రథ
యసేకిమిహావతీర్ణః ॥౧౪॥ బ్రహ్మేశమధ్యగణనాగణనార్హపఙ్క్తా
విన్ద్రా)నుజత్వమదితేస్తనయత్వయోగాత్ । ఇక్ష్వాకువంశయదువంశజ
నిశ్చహన్తశ్లాఘ్యాన్యమూన్యనుపమస్యపరస్యధామ్నః॥౧౫॥ త్వన్నిర్మితా
జఠరగా చతవత్రిలోకీ కింభిక్షణాదిను మృతేభవతేదురాపా। మధ్యేతథా
తునవిచక్రమిషేజగచ్చేత్ త్వ్వ)కవ)మైగకథమివను)తిరశ్చితాస్యాత్ ॥౧౬॥
పృచ్ఛామికిచ్చనయదాఖలు రాఘవత్వే మాయామృగస్యవశగోమనుజ
త్వమార్గ్యాత్ । సీతావియోగవివశోనచతద్గతిజ్ఞః గిహా)దాస్తదాపర
గతిః హికథంజటాయోః ॥౧౭॥ అక్షుణ్ణయోగపథమప్య)హతంజటా
యుం తిర్యఞ్చమేవబతమోక్షపథేనియోక్తుమ్ । శక్నోషి వేత్సిచయదా
సతథాకథం త్వం దేవీమవాప్తుమనలం వ్యధితోవిచిన్వన్ ॥౧౮॥ సాలాన్హి
సప్తసగిరీన్సరసాతలాన్యానేకేషుణైకజవతో నిరపత్రయస్త్వమ్। తేష్వే
కవిద్యధనఖిన్నకపిప్రణున్న శాఖామృగం మృగయసేస్మకథం సహాయమ్॥
దాసస్సఖాసఖభవత్తవయగికపీన్ద్ర)స్త్వ)ద్విషం కపిమమర్షనశాజ్జఘాం
సుః। త్వత్సేతుహావిక్లబధియం తమిమం కపీన్ద్ర)ం విస్ర)మ్భయన్ సపదిసా

ళగిరీనవద్యః ॥౨౦॥ యద్వామృగంమృగయువన్మృగయాపథేనఘ్నన్
జఘన్థనతుశత్రువదాభిముఖ్యాత్ । తద్వ్యక్తమేవతవరాఘవ వంశజస్య
తిర్యక్షునైవహివిపక్షతయోపచారః ॥౨౧॥ మానుష్యకం చరిత మాచరి
తుంప్రవృత్తో దేవాతిగంచరితమజ్ఞకిమభ్యకార్షీః । యత్సాగరేకిలబబన్ధి
థనాథసేతుంశైలైర్గప్లవంగమసమీహితసంప్రణున్నైః ॥౨౨॥ యోవిక్ర
మేణమనుజత్వవిభూషితేన దేవంవరంవరుణరాజమజన్యజేష్ఠాః। కృత్వా
పదాందశరథంవిధిరుద్రముఖ్యైర్దేవైస్స్తుతశ్చసకిలేన్ద్రజితాజితోసి ॥౨౩॥
అబ్ధింనతేరిథనజిగ్యథరాక్షసేన్ద్రం నైవాస్యజిజ్ఞిథయథాచ బలాబల
త్వమ్। నిస్సంశయస్సపదితస్యపదేఽభ్యషిఞ్చస్తస్యానుజంకథమిదంహివి
భీషణంచ ॥౨౪॥ త్వందక్షిణస్యనివసన్నుదధేస్తటేపి దూరాన్తరోత్త
రపయోధిమహాన్తరీపే । దైత్యాన్నిజైకశరపారణయా న్యమేతాం ల
ఙ్కాంస్థితోత్రకురుషేకిలవస్మభస్మ ॥౨౫॥ ఏతత్కథంకథయయన్మథిత
స్త్వయాసాహిత్వాస్వభావనియమంప్రథితంత్రిలోక్యామ్। అశ్వాప్సరో
విషసుధావిధుపారిజాతలక్ష్మ్యౌత్తనాపరిణతోజలధిర్బభూవ ॥౨౬॥ కో
యంగుణఃకతరకోటిగతఃకియాన్వాకస్యస్తుతేఃపదమహోబతకస్యభూ
మిః । యత్తాదృశాగసమరింరఘువీరవీక్ష్యవిశ్రామ్యతామితిముమోచిథ
ముగ్ధమాజౌ ॥౨౭॥ ఏతేనవై సువిదితోభవదిన్ద్రశత్రోర్బ్రాహ్మాస్త్రబన్ధనని
బన్ధనజో విమోహః । యల్లక్ష్మణస్త్వదనుజోరిపుశక్తిముగ్ధశ్శతోర్గురు
ర్హనుమతస్తులఘుత్వమాప ॥౨౮॥ హాహన్తహన్తభవతశ్చరణారవిన్దద్వం
ద్వంకదానుభవితావిషయోమమాక్ష్ణోః। యోహంనిరర్గళవినిర్గళదన్ధకా
రైర్వృత్తైస్స్వకైస్సులభంసమయంవ్యతీతః ॥౨౯॥ వంశం రఘోరను
జిఘృక్షురిహావతీర్ణోదివ్యైర్వపుర్షిథతథాత్రభవద్గుణౌఘైః। త్వత్సన్నిధి
ప్రభవశైత్యబుషోయథాహివృక్షాశ్చతాంతి మభజస్తభవద్వియోగే ॥
మేధర్మమాచరితుమభ్యసితుంచయోగంబోద్ధుంచకిఞ్చనజా త్వధికా
రభాజః । తేపిత్వదాచరితభూతలబన్ధగన్ధాద్బన్ధాతిగాగి పరగతింగమి
తాస్తృణాద్యాః ॥౩౦॥ తాదృగ్గుణోననుబభూవిథరాఘవత్వేయస్తావ

కంచరితమన్వహమన్వభు_క్థః । సోఽత్రైవహ_న్తహసమాఽపరమాం
విము_క్తింబుద్ధ్వాఽవధూయచరితంతవసేవతేఽసౌ॥౩౩॥యంత్వంకృతాఽగ
సమపిప్రణతిప్రస_క్తంతంవాయసంపరమయాదయయాఽక్షమిష్ఠాః।తేనై
వమాదృశజనస్యమహాఽగసోపియు_క్తంసమాశ్వసనమిత్యవధారయామః॥

⟶ అథ శ్రీకృష్ణావతారమభిష్టౌతి. ⟵

సాపూతనాశకట మర్జునయోశ్చ యుగ్మంబాల్యోచితాన్యమరచే
ష్టితవిష్ఫులింగే । యస్యాలభ_న్తశలభత్వమహోనిగూఢ స్సత్వంవ్రజేవ
వృధిషీకిలకంసభీత్యా॥౩౪॥పశ్యత్సుసూరిషుసదాపరమంపదంతేదేవ్యా
శ్రియాసహవసన్ పరయావిభూత్యా। యోగేనయోగనిరతైః పరిమృ
గ్యమాణః కింత్వంవ్రజేషునవనీతమహోఽముష్ణాః ॥౩౫॥ యందుర్గ్రహం
సుమనసోమనసాపినిత్యంబన్ధచ్ఛిదంపరమమీశముదాహర_న్తి। దా
మ్నానిబద్ధ ఇతిశుశ్రుమ తంభవ_న్తం నాలంబభూవిథ బతశ్లథ నాయత
స్య ॥౩౬॥ ఏకంహిశైశవమపివ్యతివేలఖేలం యత్పూతనాశకటమర్జు
నయోశ్చయుగ్మమ్ । బాల్యోచితాన్యపరసాచివిచేష్టితేన హ_న్తాలభ_న్త
శలభాయితమాజస_న్తే ॥౩౭॥ సత్యేవగవ్యనివహేనిజధామ్నిభూమ్నా ప
ర్య_న్తసద్మసుకిమర్థమచూచుర_స్త్వమ్ । ముష్ణంశ్చకింవ్యజఘటో ఘటశే
షమగ్రేగోపీజనస్య పరిహాసపదంకిమాసీః ॥౩౮॥ యన్నామనాథనవ
నీతమచూచుర_స్త్వంతచ్ఛాదనాయయదితేమతిరావిరాసీత్ । కింముగ్ధ
దిగ్ధమమునాకరపల్లవంతేగాత్రేపరిమృజ్యనిరగాఃకిలనిర్విశంకః ॥ ౩౯ ॥
తామన్యగోపగృహగవ్యముషంయశోదా గుర్వీత్వదీయమవమానమమృ
ష్యమాణా । ప్రేమ్ణాథదామపరిణామజుషాబబన్ధ తాదృఙ్నతేచరితమా
ర్యజనాస్పహ_న్తే ॥౪౦॥ మాత్రాయదిత్వమసిదామనిసన్నిబద్ధ_స్తచ్ఛ్రీ
విణాముదితచాతుషనిర్ఘృణామ్ । బధ్నాసిహ_న్తహృదయంభగవనుత
స్తేసర్వోహివశ్య విషయే వివృణోతివీర్యమ్ ॥ ౪౧ ॥ కాన్తాలకా_న్తమ
మలంకమలాయతాక్షం ముద్భ్రవిలాస ముదితస్మితమున్నసంచ । వ
క్త్రంవహన్పరమగోవగృహేషు కింత్వంగోపీమనాంసి నవనీతముతా

ము మోషీ॥౪౨॥ సర్వంగుణాయగుణినామితిసత్యమేత ద్యత్ఖల్వి హేతర
జనేమలినత్వహేతుః । యద్గోపవేషవినివేశనము త్తమంతే గోపాలనం
చగణయ న్తిగుణంగుణేషు ॥౪౩॥ గోపాలపోతకతయా నిభృతంధరి
త్రీమావస్తుకామఇవసన్నపిబాల్యలౌల్యాత్ । ఐన్ద్రింనిహత్యమఖముద్రి
మఖోధధానగకింతస్థిషేసురగణాయసవాసవాయ ॥ ౪౪ ॥ వేణుక్వణ
ప్రణయినిత్వయిలోకనాథే బృన్దావనంచరణసఞ్చరణైఃపునానే।భావా
స్తదావనభువఃకిలకీదృశస్తేత్వద్గీతసిక్తసికతాసువసున్ధరాసు॥ ౪౫॥ ధ
న్యైస్సృతంతెదిహతావకరాసకాలేగీతేనయేనహి శిలాస్సలిలాంబభూ
వుః । పశ్చాచ్చికిఞ్చపరివృత్తగుణానిభూతాన్యుర్వీక్షణాసు మరుదమ్బర
శమ్బరాణి ॥౪౬॥ తేభ్యఃకృతీనకిలకఃశ్చి దిహాస్తియేషై రాసోత్సవోత్సు
కధియ స్తవకాననాన్తే । వేణుక్వణసుతరసౌఘపరిప్లుతాంతే స్వైస్సృ
క్వణైరసనయాలిలిహుర్భుజఙ్గాః ॥౪౭॥ అమ్భోదనీల మరవిన్ద దళాయ
తాక్షంపిఞ్ఛావతంసమురరీకృత వేణుపాణిమ్ । త్వాంగోపవేష పరికర్మి
తకాయకాన్తింధన్యాస్తదాదదృశురున్మథితాన్యభావాః॥౪౮ ॥ గోవర్ధ
నోగిరివరోయమునానదీసాబృన్దావనంచమధురాచపురీపురాణీ। అద్యా
పిహన్తసులభాఃకృతినాంజనానామేతేభవచ్చరణచారజుషః ప్రదేశాః॥
బృన్దావనేస్థిరచరాత్మకకీటదూర్వాపర్యన్తజన్తునిచయే బతయే తదా
నీమ్ । నైవాలభామహిజనింహతకాస్తవతే పాపాఃపదంత్వకదాపున
రాశ్రయామః ॥ ౫౦॥ పాజన్మతాసుసికతాసుమయానలబ్ధం రాసేత్వ
యావిరహితాఃకిలగోపకన్యాః।యాస్తావకీనపదపఙ్క్తిజుషోఽజుషన్త
నిఃశ్వపత్రనిజమజ్జమనఙ్గతప్తమ్ ॥౫౧ ॥ ఆచిన్వతఃకుసుమమఞ్జుసరో
రుహంతేయేభేజిరేబతవనస్పతయోలతావా । అద్యాపి తత్కులభువః
కులదైవతంమే బృన్దావనంసమధియంచసనాథయన్తి॥ ౫౨ ॥ యత్త్వ
త్ప్రియంతదిహపుణ్య మపుణ్యమన్యన్నాన్యత్తయోర్భవతిలక్షణమత్ర
జాతు । ధూర్తాయితంతవతుయత్కిలరాసగోష్ఠ్యాం తత్కీర్తనం పర
మపావనమామనన్తి॥౫౩॥యాకంసముఖ్యనృపకీటనిబర్హణోత్థాపాన్నిర్హి

తత్రిజగత స్తవ నైవకీర్తిః । గోపాలనాదియదిదంభవదీయకర్మైత్యార్ద్రీ
కరోతివిదుషాంహృదయంతదేతత్ ॥౫౪॥ గోపాలవేషపరికర్మ పరావ
రేశంయన్నామధామ పరమంతమసఃపరస్తాత్ । తత్పింఛలాంఛన సు
దామకృతోపవీతంగోధూళిధూసరితకున్తలమ స్తరాస్తామ్ ॥ ౫౫ ॥ య
ద్వైజరాసుతభయాద్వివలాయథా స్త్వంతచ్చేన్మనుష్యచరితానువిధా
నజంతే । తర్హిత్రిలోకగురుమీశ్వర మీశ్వరాణాంబాణావహే కిమితిశ
మ్భుమజృమ్భయ స్త్వమ్ ॥౫౬॥ జాతంకుత స్తదకృతజ్ఞ విచేష్టితం తే పు
త్రీయయాకిలవరంవవృషేవృషాంకాత్ । అక్షేమస క్తమతినాచ నిగాద
రేణవారాణసీహరపురీభవతాపిదగ్ధా ॥౫౭॥ సజ్జీవయన్నపిమృతంసు
తము త్తరాయాస్సాందీపనేశ్చిరమృతంసుతమానయంశ్చ । ధామ్నోని
జాద్ద్విజసుతాన్పునరానయన్వాస్వామేవతాంతనుమహోకథమానయ
స్త్వమ్ ॥౫౮॥ అద్యాపినహ్యుపరతిస్త్రివిధాపచారాత్పాపస్యపరేనిపతి
తోస్మితమస్యపారే।ఏతాదృశోఽహమగతిర్భవతోదయాయాఃపాత్రం
త్వదీయచరణౌశరణంప్రపద్యే ॥ ౫౯ ॥ విస్రమ్భణం త్వయి నయద్యపి
మేస్తినాపి శ్రద్ధాయథోక్తవచనార్థగతాతథాఽపి।వాచంత్విమాంసకృద
థాప్యసకృన్మయోక్తాంసత్యాంకురుష్వదయయైవదయైకసిన్ధో॥౬౦॥పా
పీయసోపిశరణాగతశబ్దభాజోనోపేక్షణంమమతవోచితమీశ్వరస్య। త్వ
జ్ఞానశక్తి కరుణాసుసతీషు నేహపాపం పరాక్రమితుమర్హతిమామ
కీనమ్॥ ... ... ॥౬౧॥

ఇతిశ్రీహరితకులతిలక శ్రీవత్సాంకమిశ్రకృతిషు
శ్రీఅతిమానుషస్తవ స్సమాప్తః.

శ్రీవత్సచిహ్న మిశ్రేభ్యో నమ ఉక్తి మధీమహే।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తిమఙ్గళసూత్రతామ్॥
శ్రీమతేశ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రమహాదేశికాయనమః.

శ్రీ ర్సై న మః.

శ్రీమతే శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్ర మహాదేశికాయనమః,

శ్రీవత్సచిహ్న మిశ్రకృతిషు పఞ్చసు స్తవేషు

శ్రీవైకుణ్ఠ స్తవ ప్రారమ్భః.

శ్రీవత్సచిహ్న † యాస్తిమఙ్గళసూత్రితామ్॥

యోనిత్య మచ్యుత పదామ్బుజ యుగ్మరుక్మ వ్యామోహత స్తదిత రాణి తృణాయ మేనే। అస్మద్గురో ర్భగవతోఽస్య దయైకసిన్ధో రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧ ॥ త్రైవిద్యవృద్ధజనమూర్ధ విభూషణంయత్సంపచ్చ సాత్త్వికజనస్యయదేవ నిత్యమ్। యద్వాశరణ్య మశరణ్యజనస్య పుణ్యం తత్సంశ్రయేమ వకుళాభరణాఙ్ఘ్రి యుగ్మమ్॥ ౨ ॥ భక్తిప్రభావ భవదద్భుత భావబన్ధ సన్ధుక్షిత ప్రణయసార రసౌఘపూర్ణః। వేదార్థ రత్ననిధిరచ్యుత దివ్యధామా జీయాత్పరాఙ్కుశ పయోధిరసీమభూమా ॥ ౩ ॥ యన్మఙ్గళాయమహతే జగతామనన్తి త్రైవిష్టపాన్యపి పదాని యదాశ్రయాణి। వన్దామహే సరసిజేక్షణమద్వితీయం వేదాన్త వేద్యమనిదం ప్రథమం మహస్తత్ ॥ ౪ ॥ పీతామ్బరం వరద శీతల దృష్టిపాత మాజానులమ్బి భుజ మాయత కర్ణపాశమ్। తన్మేఘమేచకముదగ్రవిశాలవక్షో లక్ష్మీధరంకిమపివస్తు మమావిరస్తు ॥ ౫ ॥ యత్తత్త్వమక్షరమదృశ్యమగోత్రవర్ణ మగ్రాహ్యమవ్యయమనీదృశమద్వితీయమ్। ఈశానమస్యజగతోయదణోరణీయ స్తద్వైష్ణవం పదముదాత్తముదాహరామః ॥ ౬ ॥ ఆమ్నాయ మూర్ధనిచ మూర్ధనిచోర్ధ్వపుంసాంయద్ధామవైష్ణవమభీక్ష్ణతరంచకాస్తి। తస్మాద్దృశామపిచ గోచరమేతివాచోమన్యేతదీయమిదమాశ్రితవత్సలత్వమ్॥ ౭ ॥ జానన్నపీహకిలమానసపత్రిపిక్షుర్విశ్వోపభోగపదపర్యయిణీం గిరమాద్రియేహమ్। నశ్వావలీఢమపితీర్థమతీర్థమాహుర్నోదన్యతాపిచఖునాకిలలజ్జితవ్యమ్ ॥ ౮ ॥

దేవస్య దైత్యమథనస్య గుణేష్వయత్తా సంఖ్యాచ వాఙ్మనసగోచరమత్య
భూత్తామ్ । అప్యేవమణ్వపిచ తత్ర మమార్తి శాన్త్యై కీటస్య తృప్యతి ఉద
న్వతి విప్రుషాలమ్ ॥౯॥ ప్రేమార్ద్రవిహ్వలగిరః పురుషాః పురాణా
స్త్వాంతుష్టువుర్మధురిపో మధురైర్వచోభిః । వాచో విడమ్బితమిదం మ
మనీచవాచః క్షాన్తిస్తు తే సవిషయా మమ దుర్వచోభిః ॥౧౦॥ అజ్ఞాతవాత్రి
భవతీ విదితా త్రయీ సా తాం హి ప్రమాణమభిజగ్ముః రతీన్ద్రియేర్థే । ఆభా
సభూయమభియాన్త్యపరాణి దోషైరేషా తు దోషరహితా మహితా పు
రాణీ ॥౧౧॥ అన్తర్హితో నిధిరసి త్వమశేషపుంసాం లభ్యోసి పుణ్యపురుషైరి
తరైర్దురాపః । తత్ర త్రయీం సుకృతినః కృతినో౽ధిజగ్ముర్బాహ్యాస్తు బా
హ్యచరితైరితరైర్నిపేతే ॥౧౨॥ చిత్రం విధేర్విలసితం త్విదమావిరస్తి దుష్టా
త్మనామయమహో కిల దుర్విపాకః । యదిహిచ్ఛిదత్ర భవతీం శ్రుతిమాశ్రయ
స్త్వాప్యర్థకుదృష్టివినివిష్టధియో వినష్టాః ॥౧౩॥ బాహ్యాః కుదృష్టయ ఇ
తి ద్వితయేప్యపారం ఘోరం తమస్సముపయాన్తి నహీతి సేతాః । జగ్ధస్య
కాననమృగైర్మృగతృష్ణికేప్సోః కాసారసత్వనిహతస్య చ కో విశేషః ॥
న్యాయస్మృతిప్రభృతిభిః భవతా నిసృష్టైర్వేదోపబృంహణవిధావుచితై
రుపాయైః । ఋశ్యర్థమర్థమివ భానుకరైర్విభేజుస్త్వద్భక్తిభావితవిక
ల్మషశేముషీకాః ॥౧౪॥ యే తు త్వదఙ్ఘ్రిసరసీరుహభక్తిహీనాస్తేషా
మమీభిరపి నైవ యథార్థబోధః । పిత్తఘ్నమఞ్జనమనాప్నుషి జాతు నే
త్రే నైవ ప్రభాభిరపి శఙ్ఖసితత్వబుద్ధిః ॥౧౫॥ (వేదార్థధీస్త్వయి తు భక్తిరపి
వలభ్యయా వాన్తి యశ్చ భగవన్ను సితత్వతస్త్వమ్ । జ్ఞాతుం తథా భువన
భావనవేదవేద్యం ద్రష్టుం ప్రవేష్టుమపి భక్తిరేవ శక్యః)॥౧౬॥ తత్త్వార్థత
త్పరపరస్కృతవేదవాక్యైః స్సామర్థ్యతస్స్మృతిభిరప్యనతాదృశీభిః । త్వా
మేవ తత్త్వపరసాత్త్వికసత్పురాణైర్దేవజ్ఞధీభిరపి నుష్ఛినుమః పరేశమ్ ॥
అన్యత్ర తు క్వచ వ కేచిదిహేశశబ్దాల్లోకే ప్రసిద్ధిముపగమ్య తమీశమా
హుః । తైశ్చ ప్రసిద్ధివిభవస్య సమూలతాయై గ్రాహ్యత్రయీ త్వయి తు
సా౽చ్యుత సమ్ముఖీనా ॥౧౮॥ యః ఖల్వనోరణుతరో మహతో మహీయా

నాత్మా జనస్య జనకో జగతశ్చ యోఽభూత్ । వేదాత్మక ప్రణవకారణవర్ణ
వాచ్యం తం త్వాం వయం తు పరమేశ్వర మామనామః ॥ ౨౦ ॥ ఆత్మేశ్వరోఽసి న
పరోఽస్తి తవేశ్వరోఽన్యో విశ్వస్య చాసి పతిరస్య పరాయణం చ । నారాయ
ణాచ్యుత పరస్త్వమిహైక ఏవ బ్రహ్మాదయోఽపి భవదీక్షణలబ్ధసత్తాః ॥ ౨౧ ॥
నిత్యస్సమాభ్యధికవర్జిత ఊర్జితశ్రీర్నిత్యేఽక్షరే వివసనన్పురుషః పురాణః ।
సత్త్వప్రవర్తనకరో జగతోఽస్య మూలం నాన్యస్త్వదస్తి ధరణీధర వేదవేద్యః ॥
యం భూతభవ్యభవదీశమనీశమాహురన్తస్సముద్రనిలయం యమనన్త
రూపమ్ । యస్య త్రిలోకజననీ మహిషీ చ లక్ష్మీస్సా నస్త్వమేవ పురు
షోఽసి సహస్రమూర్ధా ॥ ౨౩ ॥ సర్వశ్రుతిష్వనుగతం స్థిరమప్రకంప్యం
నారాయణాహ్వయధరం త్వమిహానవద్యమ్ । సూక్తం తు పౌరుషమ
శేషజగత్పవిత్రం త్వాముత్తమం పురుషమీశ ముదా జహార ॥ ౨౪ ॥
ఆనన్దమైశ్వరమవాఙ్మనసావగాహ్యమామ్నాసిషుశ్శతగుణోత్త
రితక్రమేణ । సోఽయం తవైవ న్నృషు హి త్వమిహాన్తరాత్మా త్వం పుణ్డరీకన
యనః పురుషశ్చ పోష్టా ॥ ౨౫ ॥ యన్మూలకారణమబుద్ధ్య తసృష్టివాక్యై
ర్బ్రహ్మేతి వా సదితి వాఽఽత్మగిరాథవా తత్ । నారాయణస్త్వ ఇతి మహో
పనిషద్బ్రవీతి సౌబాలికీ ప్రభృతయోఽప్యనుజగ్మురేనామ్ ॥ ౨౬ ॥ జ్యో
తిః పరం పరమతత్త్వమథో పరాత్మా బ్రహ్మేతి చ శ్రుతిషు యత్పరవస్త్వధీ
తమ్ । నారాయణస్తదితి తద్విశినష్టి కాచిద్విష్ణోః పదం పరమమిత్యపరా
గృణాతి ॥ ౨౭ ॥ సంక్షిప్య వాశ్శ్రుతిశిరస్సు పరస్సహస్రా వాచస్తవప్ర
థయితుం పరమేశితృత్వమ్ । కిఞ్చేహ నవ్యజగణస్త్రిమిధాతృభేదం కాం
ర్మణ జగన్తి నిగిరన్పునరుద్గిరంశ్చ ॥ ౨౮ ॥ రూపశ్రియా పరమయా పరమే
ణధామ్నా చిత్రైశ్చ కైశ్చిదుచితైశ్చ వ శశ్చరిత్రైః । చిహ్నైరసి హ్యవ
పరైరపరైశ్చ కైశ్చిచ్చిహ్నైశ్చ వ్యతేత్వయి విపశ్చిత ఈశితృత్వమ్ ॥ ౨౯ ॥ య
స్యాః కటాక్షణమనుక్షణమీశ్వరాణామైశ్వర్యహేతురితి సార్వజనీనసి
ద్ధమ్ । తాం శ్రీరితి త్వదుపసంశ్రయణాన్నిరాహుస్త్వాం చ శ్రియశ్శ్రి
యముదాహురుదారవాచః ॥ ౩౦ ॥ మాయా త్వయా గుణమయీ కిలయా

నిస్సృష్టాసాతేవిభోకిమివనర్మననిర్మిమీతే । కాలస్కతాస్థిరకుతర్కవ
శేనకేచిత్సత్యాంశ్రుతాంచ బధిరాస్త్వయితన్మహిమ్నా ॥౩౧॥ యస్థాన
వరక్రిమిపతంగమతంగజాదిష్వన్యేషుజన్తుషుసదైవవిజాయమానః। త్వ
న్నిత్యనిర్మలనిరఞ్జననిర్వికార కల్యాణసద్గుణనిధేస ఇతీరితస్తైః॥౩౨॥ త్వ
ద్దృష్టిజుష్టమిదమావిరభూదశేషం నోచేత్కటాక్షయసినైవ భవేత్ప్ర
వృత్తిః। స్థాతుంచ వాంఛతిజగత్త్వదదృష్టిపాతం తేనశ్రుతాజగదిషేహి
జగత్త్వమేవ ॥౩౩॥ ఏవంభగోఽఇహభవత్పరతన్త్రఏవ శబ్దోఽపిరూపవ
వదముష్యచరాచరస్య । ఐశ్వర్యమీదృశమిదంశ్రుతిషూదితంతే సాక్షి
యసామయమబాత్వయిమోహహేతుః ॥౩౪॥ యేత్వత్కటాక్షలవ
లక్ష్యమివక్షణంతైరైశ్వర్యమీదృశమలభ్యమలమ్భిభుమ్భిః । యత్తేఽపి
సంజగదిరేపరమీశితృత్వం తేషామపిశ్రుతిషు తన్మహిమ ప్రసంగాత్॥
౩౫॥నిత్యేషువస్తుషుభవన్నిరపేక్షమేవతత్తత్స్వరూపమితికేచిదిహభ్ర
మస్తః । ఐశ్వర్యమత్రతవసావధికంగిరంతె బ్రూతేత్రయీతునిరుపాధి
కమీశనంతె ॥౩౬॥ ఇచ్ఛాతయేవతవవిశ్వపదార్థసత్తా నిత్యంప్రియాస్త
వతుకేచనతేహినిత్యాః। నిత్యంత్వదేకపరతన్త్రనిజస్వరూపాభావత్క
మంగళగుణాహినిదర్శనంనః ॥౩౭॥ విశ్వస్యవిశ్వవిధకారణమచ్యుతత్వం
కార్యంతదేతదఖిలంచిదచిత్స్వరూపమ్। త్వంనిర్వికారఇతివేదశిరస్సు
ఘోషోనిస్సీమమేవతవదర్శయతీశితృత్వమ్ ॥ ౩౮ ॥ కింసాధనఃక్వనివస
న్కిముపాదదానః కస్మైఫలాయసృజతీశఇదంసమస్తమ్ । ఇత్యాద్యని
ష్టితకుతర్కమతర్కయస్తత్త్వద్వైభవంశ్రుతివిదోవిదురప్రతర్క్య
మ్ ॥౩౯॥ యత్సంవృతందశగుణోత్తరసప్తతత్త్వైరణ్డంచతుర్దశ జగద్భ
వధాతృధామ । అణ్డానితత్సదృశాని పరశ్శతానిక్రీడా పిధేస్తవప
రిచ్ఛదతామగచ్ఛన్ ॥ ౪౦ ॥ ఇచ్ఛావిహారవిధయేవిహితాన్యమూనిస్యా
త్త్వద్విభూతిలవశేషకలాయుతాంశః । యావైనజాతుపరిణామపదా
స్పదంసాకాలాత్మికాతవపరామహతీవిభూతిః॥ ౪౧॥ యద్వైష్ణవంహి
పరమంపదమామనన్త్యఖిలంవాయదేవ పరమంతవసదిపరసాత్ । తేజో

మయంపరమసత్త్వమయంధ్రువంయ దానన్దకందమతిసుందర మద్భుతం యత్ ॥౪౨॥ యద్బ్రహ్మరుద్ర పురుహూతముఖై ర్దురాపం నిత్యైర్నివృత్తినిరతైస్సనకాదిభిర్వా। సాయుజ్యముజ్జ్వలముశన్తి యదాఽపరోక్ష్యం యస్మాత్పరంనపదమఞ్చితమస్తికించిత్ ॥౪౩॥ రూపేణసద్గుణగణైరపిపరయాసమృద్ధ్యాభావైరుదారమధురైరపివామహిమ్నా। తాదృక్తదీదృగిదమిత్యుపవర్ణయన్త్యోవాచోయదీయవిభవస్యతిరస్క్రియాయై ॥ ౪౪ ॥ యద్వృద్ధ్యసత్క్షయవినాశముఖైర్వికారై రేతైరసంస్పృశత మనస్తమితాస్తిశబ్దమ్। యద్గౌరవాచ్ఛ్రుతిముఖల్లుఘలంక్రియాణామాదిష్టమన్యదసుఖోత్తరమధ్రువంచ॥౪౫॥నిర్మాల్యమైర్నిహతజన్మజరావికారైర్యాభయిష్ఠభక్తివిభవై రభవైరవాప్యమ్। అస్త్యైరథన్యపురుషైర్మనసాప్యనాప్యం వైకుణ్ఠనామతవధామతదామనన్తి॥౪౬॥ నిత్యాతవాన్యనిరపేక్షమహామహిమ్నాప్యేతాదృశీనిరవధిక్రియతావిభూతిః। జ్ఞానాదయోగుణగణాస్సమతీతసీమాలక్ష్మీగ్రప్రియాపరిజనాగపతేన్ద్రముఖ్యాః॥౪౭॥ ఏకస్యయేమహిగుణస్యలవాయుతాంశస్స్యాత్క్షస్యచిత్సఖలువాఙ్మనసాతిగ గశ్రీః। తేతాదృశోప్యవధయస్సమతీతసంఖ్యాస్తవత్సద్గుణాస్త్వమసి తన్నిరపేక్షలక్ష్మీః ॥౪౮॥ సర్వస్యచైవగుణతోహివిలక్షణత్వమైశ్వర్యతశ్చకిలకశ్చిదుదఞ్చితస్స్యాత్ ।తత్ప్రత్యుతత్వయివిభోవిభవోగుణాశ్చ సంబన్ధత స్తవభజన్తిహి మంగళత్వమ్ ॥౪౯॥ దూరేగుణాస్తవతుసత్త్వరజస్తమాంసితేన త్రయీప్రథయతిత్వయినిర్గుణత్వమ్। నిత్యంహరేనిఖిలసద్గుణసాగరంహిత్వామామనన్తి పరమేశ్వరమీశ్వరాణామ్ ॥౫౦॥ జ్ఞానాత్మనస్తవత దేవగుణంగృణంతి తేజోమయస్యహిమణేర్గుణఏవతేజః। తేనైవవిశ్వ మపరోక్ష ముదీక్షసేత్వంరశ్మ్యాత్మదీక్షణతఏవ యతోఽఖిలస్య ॥౫౧॥ త్రయ్యుద్యతాతవయువత్వముఖైర్గుణౌఘై రానందమేధితమియానితి సంనిమన్త్రమ్। తేయేశతంత్వితిపరమ్పరయాప్రవృత్తానైవైషవాఙ్మనసగోచరఇత్యుదాహ ॥౫౨॥ ఏవంతయాచతురయాతవయావనాద్యాస్సర్వేగుణాస్సహసమస్తవిభూతిభిశ్చ। ప్రవ్యాహృతాస్సు

రవధీనవధీరయన్తో వాచామగోచరమహామహిమానమేవ ॥౫౩॥ సంవర్తవర్తినిఖిలం నిరభిజ్ఞమజ్ఞం చిత్రైకకర్మణి యథార్హమహానియచ్ఛన్ । సద్యస్సిసృక్షురిహద్రుహిణభవమభేదమేతదావిశ్చకర్థ సకృదీక్షణదీక్షణేన ॥౫౪॥ అస్తంమదుద్యదుపచాయ్యపచాయిచైవమీశందరిద్రమథజంగమమప్యసంగమ్ । విశ్వంవిచిత్రమవిలక్షణవీక్షణేన విక్షోభయస్యనవధిర్బతశక్తిరైశీ ॥౫౫॥ రూపప్రకారపరిణామకృతవ్యవస్థంవిశ్వం విపర్యసితుమన్యదసచ్చకర్తుమ్ । క్షామ్యన్స్వభావనియమం కిముదీక్షసే త్వంస్వాతన్త్ర్యమైశ్వరమపర్యనుయోజ్యమాహుః ॥౫౬॥ సంవర్తసంభృతకరస్యసహస్రరశ్మేరుస్రాంతమిస్రియదజస్రవిహారివారి । నిత్యానుకూలమనుకూలనృణాంపరేషాముద్వేజనంచతవతేజ ఉదారహన్తి ॥౫౭॥ నైవప్యవాప్యమనవాప్తమిహాస్తి యస్యసత్తాపితస్యతవవీక్షణతః ప్రజానామ్ । సంపత్తుకింపునరితోనవదాన్యమన్యం మన్యేత్వమేవఖలు మన్దిరమిన్దిరాయాః ॥౫౮॥ పాపైరనాదిభవసంభవవాసనోత్థైర్దుఃఖేషుయఃఖలుమిమంక్షతిహన్తజన్తుః।తంకేవలంస్వకృపయైవసముద్ధరిష్యంస్తద్దుష్కృతస్య ననునిష్కృతిమాత్థశాస్త్రైః ॥౫౯॥ శాస్త్రైరనాదినిధనైస్స్మృతిభిస్త్వదీయ దివ్యావతారచరితైశ్చభయాచ్చదృష్ట్యా । నిశ్శ్రేయసంయదుపకల్పయసి ప్రజానాం సాత్వత్కృపాజలధితల్లజవల్గితశ్రీః ॥౬౦॥ హాహన్తజన్తుషునిరన్తరసన్తతాత్మా పాప్మాహినామవదశోయమచిన్త్యశక్తిః । యస్త్వత్కృపాజలధిమప్యతివేలఖేలముల్లఙ్ఘయత్యకృతభాసురభాగధేయాన్ ॥౬౧॥ యద్బ్రహ్మకల్పనియతానుభవేప్యనాశ్యం తత్కిల్బిషంసృజతిజన్తురిహక్షణార్ధే । ఏవంసదాసకలజన్మసుసాపరాధం క్షామ్యస్యహోతదభిసంధివిరామమాత్రాత్ ॥౬౨॥ క్షాన్తిస్తవేయమియతీమహతీకథన్ను మహ్యాదహోత్వయికృతాఞ్జలిపఞ్జరేషు । ఇత్థంస్వతో నిఖిలజన్తుషునిర్విశేషం వాత్సల్యముత్సుకజనేషు కథంగుణస్తే ॥౬౩॥ విశ్వంధియైవ విరచయ్యనిచాయ్య భూయస్సఞ్జహ్రుషస్సతిసమాశ్రితవత్సలత్వే । ఆజఘ్నుషస్తవగజోత్తమబృంహితేన

పాదంపరామృశసాపిచకామనీశా ॥౮౪॥ యఃకశ్చిదేవ యదికశ్చ
నహన్తజన్తుర్భవ్యోభజేత భగవన్తమనన్యచేతాః । తంసోఽయమీదృశఇ
యానితివావ్యజానన్ హైవైనతేయ సమమప్యురరీకరోషి ॥౮౫॥ త్వ
త్సామ్యమేవభజతామభివాఞ్ఛసిత్వం త్వత్సాతప్తైర్విభవ రూపగుణై
స్తదీయైః । ముక్తింతతోహిపరమంతవసామ్యమాహు స్తద్వద్దాస్యమే
వవిదుషాంపరమంమతంతత్ ॥౮౬॥ తద్వైతథాస్తుకతమోయమపీహ
స్వభావో యావాన్యథావిధగుణోభజతేభవన్తమ్ । తావాంస్తథావి
ధగుణస్తదధీనవృత్తిస్సంశ్లిష్యసేత్వమిహతేన సమానధర్మా ॥౮౭॥ నీలా

→→ ※ శ్రీవైకుణ్ఠనాథం అభిష్టౌతి, ※ ←←

ఞ్జనాద్రినిభమున్నసమాయతాక్ష మాజానుజైత్రభుజమాయతకర్ణపా
శమ్ । శ్రీవత్సలక్షణముదారగభీరనాభింపశ్యేమ దేవశరదశ్శతమీదృశం
త్వామ్ ॥౮౮॥ అమ్భోరుహాక్షమరవిన్దనిభాఙ్ఘ్రియుగ్మమాతామ్ర తా
మరసరమ్యకరాగ్రకాన్తిమ్। భృఙ్గాలకంభ్రమరవిభ్రమకాయకాన్తిం
పీతామ్బరంవపురదస్తవయంస్తువామ ॥౮౯॥ భ్రూవిభ్రమేణమృదుశీత
విలోకితేనమందస్మితేన మధురాక్షరయాచవాచా । ప్రేమప్రకర్షపి
శునేనవికాసినాచ సమ్భావయిష్యసికదాముఖపఙ్కజేన ॥౯౦॥ వజ్రా
ఙ్కుశధ్వజసరోరుహశఙ్ఖచక్రమత్స్యసుధాకలశకల్పకకల్పితాఙ్కమ్।త్వ
త్పాదపద్మయుగళం విగళత్ప్రభాభిర్భూయోభిషేక్ష్యతికదానుశిరోమ
దీయమ్ ॥౯౧॥ త్రైవిక్రమక్రమకృతాక్రమణత్రిలోకముత్తంసముత్తమ
మనుత్తమభక్తిభాజామ్ । నిత్యంధనంమమకదాహి మదుత్తమాఙ్గ
మఙ్గీకరిష్యతి చిరంతవపాదపద్మమ్ ॥౯౨॥ ఉన్నిద్రపత్రశతపత్రసగో
త్రమన్తర్లేఖారవిన్దమభినన్దనమిన్ద్రియాణామ్ । మన్మూర్ధ్నిహన్తకరప
ల్లవతల్లజంతే కుర్వన్కదాకృతమనోరథయిష్యసేమామ్॥౯౩॥ ఆఙ్గీనిస
ర్గనియతాత్వయిహన్తకాన్తిర్నిత్యంతవాలమియమేవ తథాపిచాన్యా।
వైభూషణీభవతికాన్తిరలంతరాంసా※హైపుష్కలైవ నిఖిలాపి భవద్వి

※ సర్వంచ మఙ్గళముశన్తిహిమఙ్గళానామితి పాఠాన్తరమ్.

భూతిః ॥౭౪॥ శ్రీవత్సకౌస్తుభకిరీటలలాటికాభిః కేయూరహారకటకో-
త్తమకర్ణికాభిః । ఉద్దామదామమణినూపురనీవిబన్ధైర్భ్రాన్తం భవన్త-
మనిమేషముదీక్షిషీయ ॥౭౫॥ ఐన్దీవరీక్వచిదపిక్వచిదారవిన్దీచన్ద్రాశ్రిత్వి-
క్వచనచక్వచనాథవైమి । కాన్తిస్తవౌఘపరభాగపరస్పరశ్రీః పాశ్శ్యైత
పారణయితుంకిముచక్షుషోర్మే ॥౭౬॥ త్వాం సేవితం జలజచక్రగదాసిశా-
ర్ఙ్గైరస్త్రాగ్ర్యేణసైన్యపతినానుచరైస్తథాన్యైః । దేవ్యాశ్రియాసహవ-
సన్తమనన్తభోగే భుఞ్జీయసాఞ్జలిరసఙ్కుచితాత్మపక్షా ॥౭౭॥ కైఙ్క-
ర్యనిత్యనిరతైర్భవదేకభోగైర్నిత్యైరనుక్షణనవీనరసార్ద్రభావైః । ని-
త్యాభివాఞ్ఛితపరస్పరనీచభావైర్మద్దైవతైరపిజనైస్తవసఙ్గసీయ ॥౭౮॥
యత్కిఞ్చిదుజ్జ్వలమిదంయదుపాఖ్యయాహుస్సాన్ద్రర్ద్ధ్యమృద్ధిరితి యన్మ-
హిమాంశలేశః । నామ్నైవయాంశ్రియముశన్తియదీయధామత్వామా-
మనన్తియతమాయతమానసిద్ధిః ॥ ౭౯ ॥ యావైత్వయాప్యదధిమన్థన-
యత్నలభ్యాయాన్నిహితేతిజగదున్మథనోద్యతోభూః । యాచప్రతిక్ష-
ణమపూర్వరసానుబన్ధైర్భావైర్భవన్తమభినన్దయతైసదైవ ॥౮౦॥ రూ-
పశ్రియాగుణగణైర్విభవేనధామ్నాభావైరుదారమధురైశ్చతురైశ్చరి-
త్రైః । నిత్యంతవైవసదృశీంశ్రియమీశ్వరీంతాంత్వాంచాఞ్చితః పరిచరేయ-
ముదీర్ణభావః ॥౮౧॥ యాబిభ్రతీస్థిరచరాత్మకమేవవిశ్వంవిశ్వమ్భరాపర-
మయాక్షమయాక్షమాచ । తాంమాతరంచపితరంచ భవన్తమస్యవ్యుచ్ఛ-
స్తురాత్రియఇవావరివస్యతోమే ॥౮౨॥ భావైరుదారమధురైర్వివిధైర్వి-
లాసైర్విభ్రమస్మితకటాక్షనిరీక్షణైశ్చ । యాత్వన్మయీత్వమపియన్మ-
యఏవసాభూంనీళానితాన్తమురరీకురుతాముదారా ॥౮౩॥ భావైరను-
క్షణమపూర్వరసానువిద్ధైరత్యద్భుతైరభినవైరభినన్ద్యదేవీః । భృత్యాన్వ-
యోచితపరిచ్ఛదినోయథార్హంసమ్భావయన్తమభితోభగవన్భవేయమ్ ॥
౮౪॥ హాహన్తహన్తహతకోస్మిఖలోస్మిధిఙ్మాంమహ్యన్నహాఽహమి-
దంకిమువాచవాచా । త్వామఙ్గమఙ్గళగుణాస్పదమస్తహేయంమాస్మర్తు-
మేవకథమర్హతిమాదృగంహః ॥౮౫॥ అంహాగసీసహ్యా విసిగృహ్యావిశో

ధ్యబుద్ధిం వ్యా*పూయయవిశ్వమశివంజనుషానుబద్ధమ్ । ఆదాయసద్గుణగ ణానపినాహమర్హః స్త్వత్పాదయోర్యదహమత్రచిరంనిమగ్నః ॥౮౭॥ జానేఽథవాకిమహమఙ్గయదేవసఙ్గాదఙ్గీకరోషినహిమఙ్గళమన్యదస్మాత్ । తేనత్వమేనమురరీకురుషేజనంచేనైవాహమితో భవతి యుక్తతరోఽపికశ్చిత్ ॥౮౮॥ యన్నాథవామభవదీయకటాక్షలక్ష్యంసంసారగర్తపరివర్తమతోగమామ । ఆగాంసిమేఖలుసహస్రమజస్రమేవ జన్మస్వతస్మహికథంతదిమేనుకమ్ప్యాః ॥౮౯॥ సత్కర్మనైవకిలకిఞ్చనసఞ్చినోమి విద్యాప్యవద్యరహితానతువిద్యతేమే । కిఞ్చత్వదఞ్చితపదామ్బుజభక్తిహీనఃపాత్రంభవామిభగవన్భవతోదయాయాః ॥౯౦॥ కింభూయసాప్రలపితేన యదేవకిఞ్చిత్పాపాహ్వమల్పమురువాతదశేషమేషః । జానన్నవాశతసహస్రపరార్థకృత్వోయోకార్షమేనమగతింభగవన్క్షమస్వ ॥ దేవ త్వదీయ చరణప్రణయప్రవీణ రామానుజార్యవిషయీకృతమప్యభూమామ్ । భూయఃప్రధర్ష యతివైషయికోఽపిమోహోమత్కర్మగౌరవకఠోరతరప్రసమానసారమ్ ॥౯౧॥ గర్భేషునిర్భరనిపీడనభిన్నదేహాగతోఽదీయసోతిమహతోప్యఖిలస్యజన్తోః । జన్మాన్తరాణ్యపివిచిన్త్యపరస్సహస్రాణ్యత్రాహమప్రతివిధిర్నిహతశ్చరామి ॥౯౨॥ భూయశ్చజన్మసమయేషుసుదుర్వచాని దుఃఖానిదుఃఖమతిరిచ్య కిమప్యజానన్ । మూఢోనుభూయపునరేవతుబాలభావందుఃఖోత్తరంనిజచరిత్రమమత్రసేవే ॥౯౩॥ భూయాంసిభూయఉపయన్వివిధానిదుఃఖాన్యన్యచ్చ దుఃఖమనుభూయసుఖభ్రమేణ । దుఃఖానుబద్ధమపిదుఃఖవిమిశ్రమల్పంక్షుద్రంజుగుప్సితసుఖం సుఖమిత్యుపాసే ॥౯౪॥ లోలద్భిరిన్ద్రియహయైరపథేషునీతోదుష్ప్రాపదుర్గమమనోరథమథ్యమానః । విద్యాధనాభిజనజన్మమదేనకామక్రోధాదభిశ్చహతధీర్నశమంప్రయామి ॥౯౫॥ లభ్యేషుదుర్లభతరేష్వపివాఞ్ఛితేషు జాతాసహస్రగుణతఃప్రతిలబ్ధనేపి । విఘ్నైర్హతేష్వపిచతేషుసమూలఘాతం వర్ధిష్ణురేవ నతుశామ్యతి హన్త

* వ్యాఘూయేతి పాఠాన్తరమ్.

తృష్ణా ॥౯౬॥ తత్కీర్తనస్తుతినమస్కృతివేదనేషు శ్రద్ధానభక్తిరహిత
క్తిరధోనచేచ్ఛా। నైవానుతాపమితరేష్వకృతేషు కిన్ను భూయానచాలా
పరికరః ప్రతికూలపక్షే ॥౯౭॥ ఏతేన వై సువిదితం బత మామకీనం దౌరా
త్మ్యమప్రతివిధేయమపారమీశ । సమ్యార్ఛతోప్యపద మస్మి యత స్త్వ
దీయనిస్సీమభూమకరుణామృతవీచివాయోః ॥౯౮॥ ఐశ్వర్యవీర్యకరుణా
గరిమక్షమాద్యాస్స్వమిన్నకారణసుహృత్త్వమథో విశేషాత్ ।సర్వేగు
ణాస్సవిషయాస్తవమామపార ఘోరాఘపూర్ణమగతిం నిహతం సమే
త్య ॥ ౯౯ ॥ త్వత్పాద సంశ్రయణ హేతుషు సాధికారా నుద్యుఞ్జత
శ్చరితకృత్స్నవిధీంశ్చతాంస్తాన్ । త్వం రక్షసీతి మహిమా తవ నాల మేషా
మాం చేదనీదృశమనన్యగతిం నరక్షేః ॥౧౦౦ ॥ యాకర్మణామధికృతిర్వ్యఇ
హొద్యమస్తేష్వ వ్యవస్థితిరశేష మిదం హి పుంసామ్ । త్వామన్త
రేణ న కథంచన శక్య మాప్తుమేవం చ తేషు మయి చాస్తి న తే విశేషః ॥౧౦౧॥
నిర్బన్ధ ఏష యది తేయదశేషవైధసంసేవినో వరద రక్షసి నేతరాం స్త్వమ్।
తర్హి త్వమేవ మయి శక్త్యధికారవాంఛాః ప్రత్యూహశాన్తిమితరచ్చ వి
ధేహి విశ్వమ్ ॥ ... ... ॥౧౦౨॥

వ్యక్తీకుర్వన్నిగమశిరసామర్థమన్తర్నిగూఢం శ్రీవైకుణ్ఠస్తుతిమకృత
యో శ్రేయసే సజ్జనానామ్ । కూరాధీశం గురుతరదయా దుగ్ధసిన్ధుం త
మీడే శ్రీవత్సాఙ్కం శ్రుతిమతగురుం ఛాత్రశిక్షైకధామ ॥ ...

ఇతి శ్రీహారితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిశ్ర కృతిషు
శ్రీ వైకుణ్ఠ స్తవః సమ్పూర్ణః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమ ఉక్తిమధీమహే।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తి మఙ్గళసూత్రతామ్॥

శ్రీమతే శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్ర మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీ యై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టార్య మహాగురవే నమః.

శ్రీపరాశర భట్టార్య విరచితే

శ్రీ రఙ్గ రాజ స్తవే పూర్వ శతకమ్.

శ్రీపరాశరభట్టార్యశ్శ్రీరఙ్గేశపురోహితః।
శ్రీవత్సాంకసుతశ్శ్రీమాన్ శ్రేయసే మేఽస్తుభూయసే॥

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమఉక్తి మధీమహే । యదుక్తయస్త్ర
య్యాకంఠే యాన్తిమఙ్గళసూత్రతామ్॥౧॥ రామానుజపదచ్ఛాయాగో
విన్దాహ్వానపాయినీ । తదాయత్తస్వరూపాసాజీయాన్మద్విశ్రమస్థలీ॥౨॥
రామానుజమునిర్జీయాద్యోహరేర్భక్తియన్త్రితాత్ ।కలికోలాహలక్రీడా
ముఖాగ్రహమపాహరత్ ॥౩॥ విధాయవైదికంమార్గమకౌతస్కుతకం
టకమ్ । నేతారంభగవద్భక్తేర్యామునంమనవామహే ॥౪॥ నౌమినా
థంమునింనామజీమూతంభక్త్యవగ్రహే । వైరాగ్యభగవత్తత్త్వజ్ఞాన
భక్త్యభివర్ధకమ్ ॥౫॥ ఋషింజుషామహేకృష్ణతృష్ణాతత్త్వమివోదితమ్।
సహస్రశాఖాంయోఽద్రాక్షీద్ద్రామిడీంబ్రహ్మసంహితామ్॥౬॥ నమశ్శ్రీ
రంగనాయక్యైయద్భ్రూవిభ్రమభేదతః। ఈశేశితవ్యవైషమ్యనిమ్నో
న్నతమిదంజగత్ ॥౭॥ శ్రీస్తనాభరణంతేజశ్శ్రీరంగేశయమాశ్రయే।
చిన్తామణిమివోద్వాన్తముత్సంగేఽనంతభోగినః॥౮॥ అస్తివస్తిదమి
త్థంత్వప్రసంఖ్యానపరాఙ్ముఖమ్ । శ్రీమత్యాయతనేలక్ష్మీపదలాక్షైక
లక్షణమ్ ॥౯॥ లక్ష్మీకల్పలతోత్తుంగస్తనస్తబకచంచలః । శ్రీరంగరాజ
భృంగోమేరమతాంమానసామ్బుజే ॥౧౦॥ స్వస్తిశ్రీస్తనకస్తూరీమకరీ
ముద్రితోరసః । శ్రీరంగరాజాచ్ఛరదశ్శతమాశాస్మహేతరామ్॥౧౧॥
పాతుప్రణతరక్షాయాం విలంబమసహన్నివ । సదాపఞ్చాయుధీంబి
భ్రత్సనశ్శ్రీరంగనాయకః ॥౧౨॥ అమతంమతంమతమమతంస్తుతం

పరినిందితం భవతినిందితసంస్తుతమ్ । ఇతిరంగరాజ ముదజూఘుషత్త్రి
యీస్తుమహేవయంకిమితితన్నశక్నుమః ॥౧౩॥ యదిమేసహస్రవదనా
దివైభవంనిజమర్పయేత్సకిలరఙ్గిచన్ద్రమాః । అథశేషవన్మమచతద్వదే
వవాస్తుతేశక్త్యభావవిభవేపిభాగితా॥౧౪॥ సోఽంగవేదయదివానకిలేతి
వేదస్సందేగ్ధ్యనర్ఘ్యవిదమాత్మనిరంగనాథమ్। స్థానేయదేవఖలుదోష
మలీమసాభిర్మద్వాగ్భిరైశమతిశాయినమావృణోతి॥౧౫॥ స్వంసంస్కృ
తద్రావిడవేదసూక్తైర్గ్భాంతంమమసూక్తైర్మలినీకరోతి । శ్రీరంగకమ్రిణక
లభంకఏవస్నాత్వాపిధూళీరసికంనిషేద్ధా ॥౧౬॥ కిన్తుప్రపత్తిబలతారిత
విష్ణుమాయామద్వంశ్యరాజకులదుర్లలితంకిలైవమ్ । శ్రీరంగరాజకమ
లాపదలాలితత్వం యద్వాహరాధ్యతిమమస్తుతిసాహసేస్మిన్ ॥ ౧౭ ॥
నాథస్యచస్వమహిమార్ణవపారదృశ్వ విజ్ఞానవాగ్విలసితం సహతేనవే
దః । ఆపేక్షికంయదితదస్తిమమాపితేన శ్రీరంగిణస్స్తుతివిధావహమధ్య
కార్షమ్ ॥౧౮॥ అన్యత్రతాతద్గుణోక్తిర్భగవతినతదుత్కర్షచౌర్యేగప
రేషాం స్తుత్యత్వాద్వ్యపదర్థాఫణితిరపి తథాతస్యనిస్సీమకత్వాత్ । ఆ
మ్నాయానామసీమ్నామపిహరివిభవేవర్షబిన్దోరివాబ్ధౌసంబంధాత్సా
త్మలాభోనతుకబళనతస్స్తోతురేవంనకింమె ॥౧౯॥ కావేరీమవగాహిషీ
యభగవద్భోగాన్తరాయీభవత్కర్మక్లేశఫలాశయ ప్రశమనోద్వేలా
మలస్రోతసమ్।జన్తోస్సంసరతోఽర్చిరాదిసరణివ్యాసంగభంగాయయా
లోకేస్మిన్విరజేవవేల్లితజలా శ్రీరంగమాలిఙ్గతి ॥౨౦॥ దుగ్ధాబ్ధిర్జనకో
జనన్యహమియంశ్రీరేవపుత్రీవరశ్శ్రీరంగేశ్వర ఏతదర్హమిహకింకుర్యా
మితీవాకులా । చంచచ్చామర చంద్రచందనమహా మాణిక్యముక్తోత్క
రాన్కావేరీ లహరీకరైర్విదధతీపర్యేతిసా సేవ్యతామ్ ॥౨౧॥ తీర్థంశు
ద్ధతిపాతినస్తనతరూన్ రథ్యాంగణాన్యుత్కటిస్నానీయార్హణపానవారివ
హతిస్నాతగళస్రనీతేజనాన్। శ్యామంవేదరహస్యవత్పుళినేఫేనైర్హా
సన్తీవతద్గంగాంవిష్ణుపదీంత్వమూత్రముఖగాం హేమాపగాహంత్యఘమ్॥
౨౨॥ అగణితగుణావద్యంసర్వంస్థిరత్రసమప్రతిక్రియమపిపయః పూరై

రోపాహ్యయయత్యనుజాగ్రతీ । ప్రవహతిజగద్ధాత్రీభూత్వైవరంగపతే
ర్దయా శిశిరమధురాగాధాసానగ పునాతుమరుద్వృధా ॥౨౩॥ తరళ
తనుతరంగైర్మందమాందోళ్యమానస్వతట విటపిరాజీమంజరీసు త్రభృం
గా । క్షిపతుకనకనామ్నీనిమ్నగానారికేళక్రముకజ మకరన్దైర్గ్గంస
లాపా మదంహాః॥౨౪॥కదళవకుళజంబూ పూగమాకన్దకణ్ఠద్వయససరస
నీరామన్తరాసహ్యకన్యామ్ । ప్రబలజలపిపాసాలమ్బమానామ్బుదా
ఘుభిమకరతరుబృన్దం వన్దతామస్తరీపమ్ ॥౨౫॥ 'యద్విష్ణోగపదమత
మఃగపఃరోరిజ్యోగ్యం ముక్తానామనువిరజంపిదిప్రమాహుః । తత్పుణ్యం
పులినమిదంతయోర్ద్యమధ్యే కావేరీస్ఫురతితదీక్షిషీయసత్యమ్ ॥౨౬॥ త్రి
య్యాన్తఃప్రవహతిమతీష్వైష్ణవానాం పాప్యాసుప్రచురభవశ్రమాపహా
సు। కావేరీపరిచరితాసుపావనీషుశ్రీరంగోపవనతటీషువర్తిషీయ॥౨౭॥
స్ఫురితశఫరదీర్ఘ్యన్నాలికేరీగుళుచ్ఛప్రసృమరమధుకుల్యా వర్ధితానోక
హాని। రతిమవిరతిరంగారామరథ్యస్థలాని క్రముకపనసమోచామేచకా
నిక్రియాసుః ॥౨౮॥ అధిపరమపదంపురీమయోధ్యామమృతవృతామప
రాజితామశన్తి । పులినముపరిరంగరాజధానీ పిశితదృశామపిసాపుర
శ్చకాస్తే ॥౨౯॥ భవపదమపిదివ్యధామకర్తుంతదుభయతన్త్రితహార్మ్య
మాలికేవ । భవనమణితలైర్విజృంభమాణాజయతితరామిహ రఙ్గరా
జధానీ ॥౩౦॥ మణిమకరరుచిర్విలోత్యపాశాస్విసృమరకేతుకరైర్మృగం
హిమాంశోః । శ్రియఇవనవకేళమేజిఘృక్షుస్సఖియతురంగపురీచకా
సతీనః ॥ ౩౧ ॥ జనపదనగరిదన్తరీపపుష్యత్పురపరిపాలన నిత్యజాగరూ
కాన్ । ప్రహరణపరివారవాహనాఢ్యానురుముదముఖాన్ గణనా
యకాన్నమామి ॥౩౨॥ అహృతసహజదాసాస్సూరయస్స్రస్తబధ్నావి
మలచరమదేహా ఇత్యమీరంగధామ । మహితమనుజతిర్యక్స్థానవరత్వా
శ్శ్రియస్తేసునియతమితియేస్మప్రాహురేభ్యోనమస్స్తాత్ ॥౩౩॥ శ్రీరం
గదివ్యభవనంభువిగోపురాణాం ప్రాకారతేనసికరేణగరుత్మతేవ । పా
ర్శ్వప్రసారితపతత్రిపుటేన భక్త్యానానాతనూభిరుప గూఢముపఘ్న

యామః॥౩౪॥ ప్రాకారమధ్యాజిరమండపోక్త్యా సప్తద్వీపరత్నాకరరత్న
శైలా । సర్వంసహారఙ్గవిమానసేవాం ప్రాప్తేవతన్మన్దిరమావిరస్తి॥
౩౫॥ జితబాహ్యజినాదిమణిప్రతిమా అపివైదికయన్నివరంగపురే । మ
ణిమణ్డపవప్రగణాన్వివధేపరకాలకవిఃప్రణమేమహితాన్ ॥౩౬॥ స్మే
రాననాక్షికమలైర్నమతఃపునానాన్ దంష్ట్రాగదాభ్రుకుటిభిర్ద్విషతోధు
నానాన్ । చణ్డప్రచణ్డముఖతఃప్రణమామిరంగ ద్వారావళీషుచతస్ర
ష్వధికారభాజః ॥౩౭॥ సర్వాత్మసాధారణనాథగోష్ఠీ పూరేపిదుష్పూ
రమహావకాశమ్।ఆస్థానమానన్దమయంసహస్రస్థూణాదినామ్నాతదవా
ప్నవాని ॥౩౮॥ విహరతిహరిలక్ష్మ్యా లీలాతపత్రిపరిష్క్రియావినిమ
యవిధాసూనా సూనిక్రియా సఫలోత్పలామ్। అథమునిమనసపద్మేష్వ
జ్ఞాసహోమువిహారజశ్రమహరతటీం యామస్తామైందవీ మరవిన్దినీమ్॥
౩౯॥ తాపత్రయీమైన్దవ పుష్కరిణ్యాం నిమజ్యనిర్వాపయతాస్మియ
స్యాః । అభ్యాసతోఽపామఘ మర్షిణీనాం చన్ద్రస్సుధాదీధితితా మ
వాప ॥౪౦ ॥ పూర్వేణ తాంతద్వదుదారసిమ్నాప్రసన్నశీతాశయమ
గ్నానాథాః । పరాఙ్కుశాద్యాఃప్రథమేపరాంశే నిషేదివాంసోదశ
మాందయేరన్ ॥౪౧॥ ఆధారశక్తిముపరిప్రకృతింపరేణతాంకూర్మమ
త్రఫణినంపృథివీంఫణాసు । పృథ్వ్యాంపయోధి మధితన్నళినంనిధాయ
శ్రీరంగధామసునివిష్టమభిష్టవాని ॥ ౪౨ ॥ పరేణనాకం పురిహేమమ
య్యాం యోబ్రహ్మకోశోస్త్యపరాజితాఖ్యః । శ్రీరంగనామ్నాతమపౌ
రుషేయంవిమానరాజంభువిభావయాని ॥౪౩ ॥ అనాద్యామ్నాతత్వా
త్పురుషరచనాదోషరహితంజనేతాంస్తాన్కామాన్విదధదపిసాయుజ్య
హృదయమ్ । అసందేహాభ్యాసం భగవదుపలంభస్థలమమీప్రతీమ శ్రీ
రంగంశ్రుతిశతసమానస్థిరణమ్ ॥౪౪॥ అపిఫణిపతిభావాచ్ఛుభ్రిమస్త
శ్శయాళోర్మరతకసుకుమారైరంగభర్తుర్మయాఖైః । సకలజలధిపాన
శ్యామజీమూతజైత్రంపులకయతివిమానం పావనంలోచనేనః ॥ ౪౫ ॥
వ్యాపిరూపమపిగోష్పదయిత్వా భక్తవత్సలతయోజ్ఝితవేలమ్ । తద్వి

షంతపన్న కేసరిరూపం గోపురోపరివిజృమ్భితమీడే ॥ ౪౬ ॥ అహమల
మవలమ్బ స్సీదతామిత్యజస్రం నివసదుపరిభాగే గోపురం రంగధామ్నః ।
క్వచనన్నృపరిపాటీవాసితం క్వాపి సీమ్నాక్రమసురభితమేకం జ్యోతిరగ్రే
చకాస్తి ॥ ౪౭ ॥ సంశోధ్య పావనమనోహరదృష్టిపాతైర్దేవాయ మామ
పినివేదయతాం గురూణామ్ । సర్వోత్తరే భగవతోఽస్య కటాక్షవీక్షాప
ఙ్క్తిం ప్రపద్య పరితః పరితో భవేయమ్ ॥ ౪౮ ॥ శ్రీరంగరాజకరనమ్రిత
శాఖికాభ్యో లక్ష్మ్యైస్స్వహస్తకలితశ్రవణావతంసమ్ । పున్నాగతల్లజ
మజస్రసహస్రగీతిసేకోత్థదివ్యనిజసౌరభమామనామః ॥ ౪౯ ॥ శ్రీరం
గచన్ద్రమసమిన్దిరయావిహర్తుం విన్యస్య విశ్వచిదచిన్నయనాధికారమ్ ।
యోనిర్వహత్యనిశమంగుళిముద్రయైవ సేనాన్య మన్యవిముఖాస్తమశిశ్ర
యామ ॥ ౫౦ ॥ సైన్యధురీణప్రాణసహాయాం సూత్రవతీమాశిశ్రియ
మంబామ్ । శ్రీపదలాక్షాలాంఛితసేవాప్లోతలసద్దోర్వల్లి విలాసామ్ ॥
౫౧ ॥ విదధతు సుఖం విష్వక్సేనస్య తే ప్రథమే భటాః కరిముఖజయత్సేనా
కాలాహ్వ సిమ్హముఖాదయః । జగతి భజతాం తత్తత్ప్రత్యూహతూల
దవానలా దిశిదిశి దివారాత్రం శ్రీరంగపాలనకర్మఠాః ॥ ౫౨ ॥ శ్రుతి
మయమతిహర్షప్రశ్రయస్మేరవక్త్రం మణిముకురమివాగ్రే మఙ్గళం రం
గధామ్నః । శరణమభిగతాస్మో యత్రరూపస్వరూపస్వగుణమహిమ
దర్శీ మోదతే రంగశాయీ ॥ ౫౩ ॥ తార్క్ష్య పక్షతివదస్య వల్లభాం రుద్ర
యాసహ సుకీర్తిమర్చయే । హర్షబాష్పమపి కీర్తిమర్థినాం యన్ముఖేన
కమలా కటాక్షయేత్ ॥ ౫౩ ॥ స్వాస్త్రరూపస్ఫురన్మౌళిమాశబ్దకృత్యుద్ధు
నానాన్సురాం స్తర్జనీముద్రయా । నాథనిద్రోచితోన్నిద్రతామ్రేక్షణాం
సంచరన్తీంస్తుమస్తాం చ పఞ్చాయుధీమ్ ॥ ౫౫ ॥ అస్త్రగ్రామాగ్రేసరం
నాథవీక్షాసిన్ధుక్షీబోద్వేలనృత్తాభిరామమ్ । చక్రం దైత్యచ్ఛేదకల్మాషి
తాఙ్గం భాస్వజ్జ్వాలామాలభారి ప్రపద్యే ॥ ౫౬ ॥ హనుభూష విభీషణ
యోస్సాన్వయం యతమావిహమోక్షముపేక్ష్య । రఘునాయకనిష్ఠ్రియ
ఖగాతం భువిరఙ్గధనం రమయేతే ॥ ౫౭ ॥ ఇతో బహిర్గపఞ్చపరాఞ్చ

ఖాని ప్రత్యక్షీకృతాని స్యురితోంతరిత్థమ్ । ఔపాధికేభ్యో నిరుపాధిభో గ్యప్రత్యాహారద్వైత్రివరంవ్రిజామి ॥౫౮॥ శేషశయలోచనామృతనదీర యాకులిత లోలమానానామ్ । ఆలమ్బమివామోద స్తంభద్వయమస్త జ్జగమభియామః ॥౫౯॥ శ్రీరఙ్గాన్తర్మన్దిరదీపశ్శేషం శ్రీభూమీతద్ద్వ్యజామాత్యగర్భమ్ । పశ్యేమశ్రీదివ్యమాణిక్యభూషామంజూషాయాః స్తుల్యమున్మీలితాయాః ॥ ౬౦ ॥ లీలాలతాకృపాణీ భృఙ్గార పతద్గ్రహాద్భృతకరాగ్రైః । స్తోతావతంసితకుచాఃపాదాబ్జసంవాహి నీర్వయం స్తుమహే॥౬౧॥ ముకుళితనళినాస్సకౌముదీకా ఇవసునిశా విమలాదికాన వాపి । శిరసికృతనమస్యదేకహస్తాఇతరకరోచ్చల చామరాశ్శ్రియే యమ్ ॥౬౨॥ ఉత్ఫుల్లపఙ్కజతటాక మివోపయానిశ్రీరఙ్గరాజమిహదక్షిణసవ్యసీమ్నోః । లక్ష్మీవిహారరసికామివ రాజహంసీంఛాయామివా భ్యుదయనీమవనీంచతస్యాః ॥౬౩॥ పిబనయనపురస్తేరఙ్గధుర్యాభిధా సంస్థితమివపరిఫుల్లత్పుణ్డరీకం తటాకమ్ । శ్రియమపివిహరన్తీంరాజ హంసీమివాస్మిన్ ప్రతిఫలనమివాస్యాగి పశ్యవిశ్వంభరాంచ ॥౬౪॥ సౌ శీల్యశీతలమవేల కృపాతరంగసంప్లావితాఖిలమకృత్రిమభూమినిమ్నమ్। లక్ష్మ్యైచవాసితమభూమ విగాహమానా శ్రీరంగరాజ మిషపద్మసరస్ప్రసన్నమ్ ॥౬౫॥ సింహాసనేకమలయాక్షమయాచవిశ్వమేకాతపత్రయితుమస్మదసూన్నిషణ్ణమ్। లక్ష్మీస్వయంవరసనాథితయావనశ్రీసౌన్దర్యసమ్పదవలిప్తమివాలిహీయమ్॥౬౬॥ ఆపాదమూలమణిమౌళిసముల్లసంత్యాస్వాతన్త్ర్య సౌహృదతరంగితయాఽఙ్గభఙ్గ్యా। సఖ్యంసమస్తజనచేతసిసన్దధానం శ్రీరంగరాజ మనిమేషమనుశ్రయామ్స్మ ॥౬౭॥ ప్రతికమలనివాసాకల్పవల్లీసలీలోల్లుఠనదశదిశోద్య ద్యోవనారంభజృమ్భః । శ్రియమపహారతాం మేరంగధామేతి తత్తద్వరమయఫలనమ్రిఃపత్రిలగపారిజాతః ॥౬౮॥ సంభాషమాణమివసర్వవశంవదేన మన్దస్మితేనమధురేణచవీక్షణేన। దివ్యాస్త్రపుష్పితచతుర్భుజ మత్యుదారంరంగాస్పదంమమశుభాశ్రయమాశ్రయాణి ॥౬౯॥ ఏతేశంఖగదాసుదర్శనభృ

త్యక్షేమంకరాబాహవః పాదద్వంద్వమిదంశరణ్య మభయం భవ్యం
భవో హేజనాః । ఇత్యూచిష్య భయంకరే కరతలే స్మేరేణ వక్త్రే
ణతద్వ్యాకుర్వన్నివ నిర్వహేన్మధురంశ్రీరంగసర్వంసహః ॥ ౭౦ ॥
అంగైరహంప్రథమికావరితాత్మదానైరామోదమాన నవయౌవనసావ
లేపైః। స్వైపారిజాతమివనూతనలాయమాన శాఖాశతంకథమధీమహి
రఙ్గధుర్యమ్ ॥ ౭౧ ॥ ఆలోకాహృదయాలవోరసవశాదీశానమీషత్స్మి
తం ప్రచ్ఛాయానివచాంసిపద్మనిలయాచేతశ్చరవ్యంవపుః । చక్షుష్మన్తి
గతాగతానితఇమే శ్రీరంగశృంగారతే భావాయౌవనగన్ధినఃకిమపరంసి
ఞ్చన్తిచేతాంసినః ॥౭౨॥ ఆయతికిరీటమణికోల్లసమూర్ధవపుష్టిమా
కర్ణలోచనమనఙ్కుశకర్ణపాశమ్ । ఉత్ఫుల్లవక్షసముదాయుధబాహు
మర్ణస్స్విన్నంచరఙ్గపతిమబ్జపదంభజామః ॥౭౩॥ అబ్జన్యస్తపదాబ్జమఞ్చి
తకటీ సంవాదికౌశేయకం కించిత్తాణ్డవగన్ధిసంహననకం నిర్వ్యాజమన్ద
స్మితమ్ । చూడాచుమ్బిముఖామ్బుజంనిజభుజావిశ్రాన్త దివ్యాయుధం
శ్రీరంగేశరదశ్శతంతతఇతః పశ్యేమలక్ష్మీసఖమ్॥౭౪॥ అగ్రేతార్క్ష్యేణ
పశ్చాదహిపతి శయనేనాత్మనా పార్శ్వయోశ్చ శ్రీభూమిభ్యాం మత్తృ
ప్త్యా నయనచులకైస్సేవ్యమానామృతౌఘమ్ । వక్త్రేణావిస్మృతేన
స్ఫురదభయగదాశంఖచక్రైర్భుజాగ్రైర్విశ్వస్మైతిష్ఠమానం శరణమ
శరణారఙ్గరాజం భజామః ॥౭౫॥ ఆర్తాప్రాశ్రయమర్థికల్పక మసహ్యా
గస్కరత్రాతలం సద్యస్సంశ్రితకామధేనుమభియత్సర్వస్వమస్మద్ధనమ్।
శ్రీరంగేశ్వరమాశ్రయేమ కమలాచక్షుర్మహీజీవితం శ్రీరంగేశ సుఖాక
రోతుసుచిరందాస్యంచధత్తాంమయి ॥౭౬॥ స్వఫణవితానదీప్రమణిమా
లిసుదామరుచి మ్రదిమ సుగన్ధిభోగ సుఖశాయిత రఙ్గధనమ్ । మదభ
రమన్థరోచ్ఛ్వసిత నిశ్వసితోత్తరళంఫణిపతిడోలికాతలమిమమాశ్వసిమః ప్ర
ణతాః ॥౭౭॥ వటదళదేవకీజఠరవేదశిరఃకమలాస్తనశఠకోపవాగ్వపు
షిరఙ్గగృహేశయితమ్ । వరదముదారదీర్ఘభుజలోచన సంహననంపు
రుష ముపాసిషీయపరమం ప్రణతార్తిహరమ్ ॥౭౮॥ ఉదధిపరమవ్యోమ్నో

మ్నాక్రీవస్మృత్యపద్మ వనాలయావినిమయమయీంనిద్రాం శ్రీరంగనా
మనిధామని । ఫణిపరిబృఢస్ఫారప్రశ్వాస నిశ్వసితక్రమస్ఖలిత నయనం
తన్వన్మన్వీతనగపరమగిపుమాక్ ॥ ౮౯॥ జలధిమివనిపీతం నీరదేనాద్రిను
ద్ధా నిహితమివశయానంకుఞ్జరంవాద్రికుఞ్జే । కమలపదకరాక్షంమేచ
కంధామ్ని నీలేఫణినమధిశయానంపూరుషంవన్దిషీయ ॥౯౦॥ శ్రీరంగే
శయఇహశర్మనిర్మిమీతా మాతామాద్రిఫరపదపాణివిద్రుమోనః । కా
వేరీలహరికరోపలాళ్యమానో గమ్భీరాద్భుతఇవతర్ణకోఽర్ణవస్య॥౯౧॥
సిఞ్చేదిమంచ జనమిన్దిరయాతటిత్వా న్భూషామణిద్యుతిభిరింద్ర ధను
ర్దధానః । శ్రీరంగధామనిదయారసనిర్భరత్వాదద్రిశయాళురివశీతల
కాలమేఘః ॥ ౯౨ ॥ ఆమౌళిరత్నమకరాత్పున రాచపద్భ్యాం ధా
మక్రిమోన్నమదుదార మనోహరాంగమ్ । శ్రీరంగశేషశయనంనయ
నైఃపిబామః పశ్యన్నవప్రసవణమోఘ మివామృతస్య ॥ ౯౩ ॥ అర
విన్దితమఙ్ఘ్రిపాణి వక్త్రైరపితాపిఞ్ఛిత మఙ్గితాఙ్గకాన్త్యా । అథ
రేణచ బన్ధుజీవితం శ్రీ ర్నియతం నన్దనమేత రఙ్గచంద్రమ్ ॥ ౯౪ ॥
అన్యోన్యరఞ్జకరుచోఽనుపమానశోభా దివ్యస్రగమ్బర పరిష్కరణాం
గరాగాః । సంస్పర్శతః పులకితా ఇవచిన్మయత్వా ద్రఙ్గేన్దుకాన్తిమ
ధికాముప బృంహయన్తి ॥ ౯౪ ॥ స్రుతకనకజగిరిపరిమిళ దుదధిప్రచ
లితలహరీ వదహమహమికయా । స్నపయతి జనమిమమపహరతిత
మః ఫణిశయమరతకమణికిరణగణః ॥ ౯౫ ॥ భోగీన్ద్రనిశ్వసితసౌర
భవర్ధితం శ్రీనిత్యానుషక్త పరమేశ్వరభావగన్ధి। సౌరభ్యమాప్లుతది
శావధిరంగనేతు రానన్దసమ్పది నిమజ్జయతే మనాంసి ॥ ౯౬ ॥ రం
గభర్తురపిలోచనవర్త్మం సాహసావళిషు లేఖయమానమ్ । పుష్పహా
సఇతినామదుహానం సౌకుమార్యమతివాఙ్మనసంనః॥౯౭॥ ఏకైకస్మిన్నప
రమవయవేఽన న్తసౌన్దర్యమగ్నంసర్వాంద్రక్ష్యేకథమితిముధామామథా
మన్దచక్షుః । త్వాంసౌభాగ్యవ్యతికరకరం రఙ్గరాజాఙ్గకానాం తల్లా
వణ్యంపరిణమయితా విశ్వపారీణవృత్తిమ్ ॥౯౮॥ వపుర్మందారస్య ప్రథ

మ॥ కుసుమోల్లాససమయశ్శమమాలక్ష్మీభృంగీ సకలకరణోన్మాదనమ ధుః। వికాసస్సౌన్దర్య స్రజిరసికతాసీధుచుళుకో యువత్వం రంగేన్దోస్సు రభయతి నిత్యంసుభగతామ్ ॥౯౦॥ కిరీటచూడరత్నరాజి రాధిరాజ్య జల్పికా। ముఖేన్దుకాన్తిరున్ముఖంతరంగితేవరంగిణః ॥౯౧॥ శిఖారత్నోద్దీప్రం దిశిదిశివ మాణిక్య మకరీలసచ్ఛృంగారం రంగప్రభుమణికిరీ టంమనుమహే। సముత్తుంగస్ఫీతం చిదచిదధిరాజ్యశ్రియఇవ ప్రియా క్రీడంచూడామణిమపి నితమ్బం తమభితః ॥౯౨॥ విహరతు మయిరం గిణ శ్ఫాలికా భ్రమరక తిలకోర్ధ్వపుణ్డ్రోజ్జ్వలమ్। ముఖ మమృత త టాకచన్ద్రామ్బుజస్మయహరశుచిముగ్ధమన్దస్మితమ్ ॥౯౩॥ ముఖపుణ్డరీక ముపరిత్రికట్టకంతిలకాశ్చ కేసరసమాస్సమాక్తికాః। ఇహ రంగభ ర్తురభియన్మధువ్రతప్రకరశ్రియం భ్రమరకాణిబిభ్రతి ॥౯౪॥ హృద యంప్రసాదయతిరంగపతేర్మధురోర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకంలలితమ్। అళికార్ధ చన్ద్రదళసంవలితామమృతస్రుతిం యదభిశంకయతే ॥౯౫॥ సరసీరుహే సమవనామ్యమదామపరిప్రనృత్యదళిపఙ్క్తినిభౌ। స్ఫురతోభ్రువావుపరి లోచనయోస్సవిలాసలాస్యగతిరంగభృతః॥౯౬॥ స్మరశరనళినభ్రమాన్నే త్రయోః పరిసరనమదిక్షుచాపచ్ఛవి। యుగముదయతి రంగభర్తుర్భ్రు వోర్గురుకులమివశార్ఙ్గనృత్తశ్రియః ॥౯౭॥ కృపయా పరయా కరిష్య మాణే సకలాఙ్గంకిల సర్వతోఽక్షినేత్రే। ప్రథమంశ్రవసీసమాస్తృ ణాతే ఇతిదైర్ఘ్యేణవిదన్తి రంగనేతుః ॥౯౮॥ శ్రియో నాసారోథా త్తద వధికశోలాయితగతే విశాలస్ఫీతాయద్రుచిరశిశిరాతామ్రధవళే। మి థోబద్ధస్పర్ధస్ఫురితశఫరద్వన్ద్వలళితే శ్రియాస్తాం శ్రీరంగప్రణయినయ నాబ్జేమయిదయామ్ ॥౯౯॥ కరుణామృత కూలముద్వహైషా ప్రణమ త్స్వాగతికీప్రసన్నశీతా। మయిరంగధనోపకర్ణకాన్తోస్సరితోర్వీక్ష ణవీచిసన్తతిస్తాత్ ॥౧౦౦॥ విలసతినాసాకల్పక వల్లీముగ్ధేవ రంగనిల యస్య। స్మితమపి తన్నవకుసుమంచుబుక కపోలంచ పల్లవోల్లసితమ్॥ ౧౦౧॥ నయనశఫరవిద్ధాకర్ణపాశావరుద్ధౌరుషఇవలుఠతోర్మిర్వ్యంజరీరు

ద్గిగంతా । పరిమిళదలకాళీశైవలామాంసవేలామనుమణిమకరోద్ఘారంగ
ధుర్యావృతాబ్ధేః ॥౧౦౨॥ అధరమధురామ్భోజం తత్కర్ణపాశప్ర
ణాళికావలయమభిమామాస్తాం రఙ్గేన్దువక్త్రసరశ్చిరమ్ । నయనశఫ
రంనాసాశైవాల వల్లరి కర్ణికామకర మలకశ్రేణి పర్యన్తనీలవనావలి॥
౧౦౩॥ రమయతుసమాంకర్ణశ్రీరఙ్గనేతురుదఞ్చితక్రముకతరుణగ్రీవాక
మ్బుప్రలమ్బమలిమ్లుచః । ప్రణయవిలసల్లక్ష్మీవిశ్వంభరా కరకన్దళీకన
కవలయక్రీడాసహాక్రాన్తరేఖశవోల్లసత్ ॥౧౦౪॥ అధిష్ఠానస్తమ్భావభు
వనపృథుయన్త్రస్య కమలాకరేణోరాశానావరికటిఘటోన్మాథముస
లౌ । ఫణీన్ద్రస్ఫీతస్రగ్వ్యతికరితసంవిగ్నవిభవౌ భుజౌ మే భూయాస్తా
మభయమభిరఙ్గప్రణయినః ॥౧౦౫॥ ప్రతిజలధితో వేలాశయ్యాం వీభీష
ణకౌతుకాత్పునరివపురస్కర్తుం శ్రీరఙ్గిణః ఫణిపుఙ్గవే । సముపదధతః
కఞ్చిత్కఞ్చిత్ప్రసారయతో భుజద్వయమపి సదాదానశ్రద్ధాళు దీర్ఘ
ముపాస్మహే ॥౧౦౬॥ కుసుమభరాలసా స్ఫాటికవేదిశయా విటపావమ
రతరోగపరం పరిహాసత్పృథురఙ్గభుజః । బహుమణిముద్రికాకనకక
ఙ్కణదోర్వలయాఙ్గికిసలయి దోర్ద్వయం ఫణినిర్భరసుప్తమిమః ॥౧౦౭॥
మద్రక్షావ్రతకౌతుకే సుకటకే విశ్రాన్తికర్ణేజపే శార్ఙ్గజ్యాకిణకర్క
శిమ్ని సుమనస్స్రగ్జ్యోత్స్నహానేమార్దవే । దోర్ద్వంద్వం బహుశఙ్ఖప్రలోభ్య
కమలాలీలోపధానం భవత్తచ్చిత్రాలకముద్రితం విజయతే శ్రీరఙ్గసంసఙ్గి
నః ॥౧౦౮॥ భవార్తానాం వక్త్రామృతసరసి మార్గం దిశదివ స్వయం వక్త్రే
ణేదం వరదమితి సందర్శితమివ । కరామ్భోజం పఙ్కేరుహవరుషాపా
టలమివ శ్రియా మిశ్రం రంగేశయితురుపధానీకృతమహమ్ ॥౧౦౯॥
కిరీటం శ్రీరఙ్గేశయితురుపధానీకృతభుజో విధీశాధీశత్వాద్ఘటతఇతిసం
స్పృశ్యవదతి । నిహీనానాంముఖ్యం శరణమితి బాహుస్తదితరస్స్ఫుటం
బ్రూతే పాదామ్బుజయుగళమాజానునిహితః ॥౧౧౦॥ మలయజశశి
ప్తం మాలతీదామతల్పం సుమణిసరవితానం కౌస్తుభస్వస్తిదీపమ్ । దను
జవృషవిషాణోల్లేఖచిత్రం చ లక్ష్మీలలితగృహముపాసే రఙ్గసర్వంసహాయా

తః ॥౧౧౧॥ హారస్ఫారితఫేనమంశులహరీమాలర్ధిముక్తాఫల శ్రేణీశీకర
మర్దినం తతఇతో వ్యాకీర్ణరత్నోత్కరమ్ । ఆవిగకౌస్తుభలక్ష్మి రఙ్గవస
తేర్నిస్సీమభూమాద్భుతంవక్షో మన్దర మథ్యమానజలధిశ్లాఘం విలోకే
మహి॥ ౧౧౨॥ వక్షస్థల్యాం తులసీ కమలాకౌస్తుభై ర్వైజయన్త్యా సర్వేశ
త్వం కథయతితరాం రఙ్గధామ్న స్తదాస్తామ్। కూర్మవ్యాఘ్రీ నఖపరిమి
ళత్వంచ హేతీయశోదానద్ధా మాఙ్గల్యాభరణమధికంసన్న్సమాధిం ధినోతి॥
౧౧౩ ॥ కియాన్స్వరో మమజగదణ్డమణ్డలీత్యల్పస్మితగ కృశితమివోదరంవి
భోః । రిరక్షిషోచితజగతీపరమ్పరాం పరామివపశ్యతినాభిపఙ్క-
జమ్ ॥ ౧౧౪ ॥ త్రివిధచిదచిద్బృన్దం తుందావలమ్బి వలిత్రయంవిగ
ణయదివైశ్వర్యం వ్యాఖ్యాతి రఙ్గమహేశితుః । ప్రణత వశతాంబ్రూ
తే దామోదరత్వకరగకిణ స్తదుభయగుణాకృష్టంపట్టంకిలోదరబన్ధనమ్॥
౧౧౫॥ త్రయోదేవాస్తుల్యా స్త్రితయమిదమద్వైతమధికం త్రికాదస్మా
త్తత్వం పరమితి వితర్కాన్ విఘటయన్ । విభోర్నాభీపద్మో విధిశి
వనిదానంభగవత స్తదన్యమ్భ్రూభఙ్గీపరవదితి సిద్ధాన్తయతినః॥౧౧౬॥గ
ర్భైకృత్యాగోప్తుమనన్తం జగదనర్మజ్జద్భ్రమ్యావాంఛతిసామ్యంనను
నాభిః । ఉక్తిప్త్యైతత్ప్రేక్షితు ముద్యద్భ్రమిభూయం నాభీపద్మోరం
హతి రఙ్గాయతనాభేః ॥౧౧౭॥ మదమివమధుకైటభస్య రమ్భాకరభ
కరీన్ద్రకరాభిరూప్యదర్పమ్ । స్ఫుటమివపరిభూయ గర్వగుర్వోగకి ము
పమిమీమహి రఙ్గకఞ్జనోరోర్వోః ॥ ౧౧౮ ॥ కటీకాన్తిసంవాదిచాతుర్య
నీవీలసద్రత్న కాంచీకలాపానులేపమ్ । మహాభ్రం లిహన్మేరు మాణి
క్యసానూరివాభాతిపీతామ్బరం రఙ్గబన్ధోః ॥౧౧౯ ॥ భర్మస్థలాంశుపరి
వేష ఇవామ్బురాశే స్సన్ధ్యామ్బువాహనికురుమ్బ మివామ్బరస్య । శం
పాకదమ్బకమివామ్బుముచోమనోనగ పీతామ్బరం పిబతి రఙ్గ ధురన్ధర
స్య ॥ ౧౨౦॥ వైభూషణ్యాం కాన్తిరాజీనిమగ్నా వివృద్ధిప్రదీప్త్యాపిసో
న్మాదవృత్తిః । జానేజానుద్వంద్వవార్తావివర్తోజాతశ్శ్రీమద్రఙ్గతుఙ్గా
లయస్య ॥౧౨౧॥ శ్రీరఙ్గేశయజఙ్ఘేశ్రీభూమ్యామర్శహర్షకణ్టకితే । త

త్కేళినళినమాంసళనాళద్వయలలితమాచరతః ॥౧౨౨॥ వన్దారుబృన్దా
రకమౌళిమాలా యుఞ్జాన చేతఃకమలాకరేభ్యః । సఙ్క్రాన్త రాగా
వివపాదపద్మౌశ్రీరఙ్గభర్తుర్మనసైనువైచ ।౧౨౩॥ యద్బృన్దావనప
ణ్డితం దధిరవైర్యత్తాణ్డవం శిక్షితం యల్లక్ష్మీకరసౌఖ్యసాక్షిజలజప్రస్ప
ర్ధమానర్ధియత్ । యద్భక్తేష్వజలస్థలజ్ఞమపియద్ధాత్యప్రసఙ్గోత్సుకంత
ద్విష్ణోఃపరమంపదంపహాతుస శ్రీరఙ్గిణోమఙ్గళమ్ ॥౧౨౪॥ శింజా
నశ్రుతిశింజినీమణిరవైర్వజ్రారవిన్దధ్వజచ్ఛత్రీకల్పకశఙ్ఖచక్ర ముకురైస్తై
స్తైశ్చరేఖామయైః । ఐశ్వర్యేణజయంత్రివిక్రమముఖం ఘుష్యద్భి రా
మ్రేడితం శ్రీరఙ్గేశయపాదపఙ్కజయుగంవన్దామహేసున్దరమ్॥౧౨౫॥
పునానిభువనాన్యహంబహుముఖీతి సర్వాఙ్గుళీర్ఝుళర్ఝుళితజాహ్నవీల
హరిబృన్ద సన్దోహదాః । దివానిశిచరఙ్గిణశ్చరణచారుకల్పద్రుమప్రవాళ
నవమంజరీనఖరుచీర్వగాహేమహి॥ ౧౨౬॥ శ్రీరఙ్గేన్దోఃపదకిసలయే
నీలమంజీరమైత్ర్యాత్రివందేవ్యంతప్రణయిమధుపవ్రాతరాజీవజైత్రే। ని
త్యాభ్యర్చానతవిధిముఖస్తోమసంశయ్యమానైర్హైమాంభోజైర్నిబిడని
కటేరామసీతోపనీతైః॥ ... ... ౧౨౭॥

ఇతి హారితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిశ్రసూనో శ్రీరఙ్గరాజ
దివ్యాజ్ఞాలబ్ధ శ్రీపరాశర భట్టారకాపర నామధేయస్య
శ్రీరఙ్గరాజస్యకృతిషు శ్రీరఙ్గరాజ స్తవే
పూర్వశతకం సంపూర్ణమ్.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టారక మహాదేశికాయనమః.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టార్య మహాగురవేనమః.

శ్రీపరాశర భట్టార్య విరచితే

శ్రీరంగరాజస్తవే–ఉత్తరశతకమ్.

హర్తుంతమస్సదసతీచ వివేక్తు మీశో మానంప్రదీపమివకారుణికో దదాతి । తేనావలోక్యకృతినః పరిభుఞ్జతేతం తత్రైవకేపిచపలాశ్శలభీభవన్తి॥౧॥ యావేదబాహ్యాస్స్మృతయోఽర్హద్బౌద్ధవైశేషికయౌగికాశ్చ కుదృష్టయస్తాః । ఆగస్కృతాంరంగనిధే త్వదధ్వవ్యస్తంకరిణ్యస్స్మృతవాన్మనుస్తత్ ॥ ౨ ॥ ప్రత్యక్షప్రమథన పశ్యతోహరత్వాన్నిర్దోషశ్రుతివిమతేశ్చబాహ్యవర్త్మ । దుస్తర్క-ప్రభవతయాచ వక్తృదోషస్పృష్టాచ ప్రజహతిరంగవిందవృద్ధాః ॥౩॥ అవయవితయేదంకుర్వాణైర్బహిష్కరణైర్వపుర్నిరవయవకోఽహంకార్థః ప్రమాకరణాతిగః। స్ఫురతిహిజనాః ప్రత్యాసత్తేరిమానవివించతే తదధికురుతాంశాస్త్రంరంగేశతేపరలోకిని ॥౪॥ ప్రత్యక్షాశ్రుతిరర్థధీశ్చ నతథాదోషస్తదర్థః పునర్ధర్మాధర్మ పగావరేశ్వరముఖః ప్రత్యక్షబాధ్యోనచ । తచ్చార్వాకమతే పిశంగరమణ ప్రత్యక్షవత్ప్రమాయోగో న్యస్మిల్లింగధీస్తదర్థమథవాప్రత్యక్షమీక్షేతసః ॥౫॥ నసదసదుభయంవా నోభయస్మాద్బహిర్వాజగదితినకిలైకాం కోటిమాటీకతేతత్ । ఇతినిరుపధి సర్వంసర్వకాలోనిషేధన్వరదసుగతపాశశ్చేరలావంవిలావ్యః ॥౬॥ శ్రుతిశ్చేదిష్టానిఖిలనిషేధోయదినకోనిషేద్ధాతోనేష్టోనిరుపధి నిషేధస్సదుర్బోధా । నిషేద్ధేస్యాత్సిద్ధ్యైర్వరదఘటభంగేశకలవత్ప్రమాశూన్యేపక్షే శ్రుతిరపిమతేస్మిన్విజయతామ్ ॥౭॥ యోగాచారోజగదపలపత్యత్ర సౌత్రాంతికస్తద్ధీవైచిత్ర్యాదనుమితిపదం వక్తివైభాషికస్తు। ప్రత్యక్షంతత్క్షణికయతితే

రంగనాథత్రయోపిజ్ఞానాత్మత్వక్షణభిదురతే వక్తు తేతాఞ్క్షిపామః ॥౮॥
జగద్భంగురం భంగురా బుద్ధిరాత్మేత్యసద్వృత్తిభావే తథావేద్యవిత్త్యోః।
క్షణధ్వంసతశ్చస్మృతిః ప్రత్యభిజ్ఞాదరిద్రం జగత్స్యాదిదం రంగచన్ద్ర ॥౯॥
అహమిదమభివేద్మీత్యాత్మవిత్త్యోర్విభేదే స్ఫురతి యది తదైక్యం బాహ్య
మప్యేకమస్తు । ప్రమితిరపి మృషా స్యాన్మేయమిథ్యాత్వవాదే యది తదపి
సహేరన్దీర్ఘమస్మన్మతాయుః ॥ ౧౦ ॥ ఏతేద్రామాస్త్రం వలయతు
కలిబ్రహ్మమీమాంసకాంశ్చజ్ఞప్తిర్బ్రహ్మైతజ్జ్వలదపి నిజావిద్యయాబం
భ్రమీతి । తస్యభ్రాన్తిం తాంశ్శ్లథయతి జితాద్వైతవిద్యస్తు జీవో యద్య
ద్దృశ్యం తద్వితథమితి యే జ్ఞాపయాంచక్రురజ్ఞాః ॥౧౧॥ అంగీకృత్య తు సప్త
భంగికుసృతిం స్యాదస్తి నాస్త్యాదికాం విశ్వం త్వద్విభవం జగజ్జినమతే నై
కాన్తమాచక్షతే । భిన్నాభిన్నమిదం తథా జగదుషే వన్ధ్యామమామ్బేతి
వన్న్వాత్మబ్రహ్మవిదేరహః పరమిదం రఙ్గేన్ద్ర తే చక్షతామ్ ॥౧౨॥ కణ
చరచరణాక్షౌ భిక్షమాణౌ కుతర్కైశ్శ్రుతిశిరసి సుభిక్షం త్వజ్జగత్కా
రణత్వమ్ । అణుషు విపరిణామ్యం వ్యోమపూర్వం చ కార్యం తవభవదన
పేక్షం రంగభర్తుర్బ్రువాతే ॥ ౧౩ ॥ వేదే కర్త్రాద్యభావాద్బలవతి హిన
యైస్త్వన్ముఖేనీయమానే తన్మూలత్వేన మానం తదితరదఖిలం జాయతే ర
ఙ్గధామన్ । తస్మాత్సాంఖ్యం సయోగం సపశుపతిమతం కన్త్రచిత్వంచ
గాత్రం సర్వత్తైర్ధత్ప్రమాణం తదిదమవగతం పఞ్చమాదేవ వేదాత్ ॥
౧౪ ॥ సఞ్చష్టే నేశ్వరం త్వాం పురుషపరిషది న్యస్య యద్వాన్యపర్యా
త్సాంఖ్యో యోగీ చ కాక్వా ప్రతిఫలనమిహైశ్వర్యమాచెకయాచిత్ । భి
క్షౌ శైవస్స్వరాజం భవమభిమనుతే రంగరాజేతి రాగాత్త్వాం త్వామే
వాభ్యధాస్త్వం ననుపరవిభవవ్యూహనాథ్యం భవిష్ణుమ్ ॥౧౫॥ ఇతి మో
హనవర్త్మనా త్వయా గ్రథితం బాహ్యమతం తృణాయ మన్యే । అథ వైది
కవర్త్మవర్తితానాం మనితా హేతుదృశాం కిమీశ వర్త్మ ॥౧౬॥ సంస్కా
రం ప్రతిసంచరేషు నిదధత్సర్గేషు తత్సారితం రూపం నామ చ తత్తదర్హ నివ
హో వ్యాకృత్య రంగాస్పద । సుప్తోద్బుద్ధవిరించపూర్వజనతా మధ్యా

ప్యేత త్తద్ధితం శాసన్న స్మృతకర్తృకాన్వహసి యద్వేదాః ప్రమాణం తతః ॥ ౧౭ ॥ శిక్షాయాం వర్ణశిక్షా పదసమధిగమో వ్యాక్రియా నిర్వచోభ్యాం ఛందశ్ఛందశ్చితౌ స్యాద్గమయతి సమయం జ్యౌతిషం రంగనాథ । కల్పేఽనుష్ఠానముక్తం హ్యుచితగమితయోర్న్యాయమీమాంసయోస్స్యాదర్థవ్యక్తిః పురాణస్మృతిషు తదనుగాస్త్వాం విచిన్వంతి వేదాః ॥౧౮॥ ఆదౌ వేదాః ప్రమాణం స్మృతిరుపకురుతే సేతిహాసైః పురాణైర్న్యాయైస్సార్ధం త్వదర్చావిధిముపరిపరిక్షీయతే పూర్వభాగః । ఊర్ధ్వో భాగస్త్వదీహాగుణవిభవ పరిజ్ఞాపనైస్త్వత్పదాప్తౌ వేద్యో వేదైశ్చ సర్వైరహమితి భగవన్ స్వేన చ వ్యాచకర్థ ॥౧౯॥ క్రియా తచ్ఛక్తిర్వా కిమపి తదపూర్వం పితృసురప్రసాదో వా కర్తుః ఫలద ఇతి రంగేశ కుదృశః । త్వదర్చేష్టాపూర్తే ఫలమపి భవత్ప్రీతిజమితి త్రయీవృద్ధాస్తత్త్వద్విధిరపి భవత్ప్రేరణమితి ॥౨౦॥ ఆజ్ఞా తే స నిమిత్తనిత్యవిధయ స్స్వర్గాదికామ్యే విధిః సోఽనుజ్ఞా శతచిత్త శాస్త్రవశతో పాయోఽభిచారశ్రుతిః । సర్వీయస్య సమస్తశాసితురహో శ్రీరంగసర్వస్వ తే రక్షాకూతనివేదినీ శ్రుతిరసౌ త్వన్నిత్యశాస్తిస్తతః ॥ ౨౧ ॥ అత్రాస్తే నిధిరితివత్త్వమర్థభూతే సిద్ధార్థా అపిగుణరూపవృత్తవాదాః । రంగేశ త్వయి సకలాస్సమన్వయంతే నోపాసాఫలవిధిభిర్విశేష ఏషామ్ ॥ ౨౨ ॥ దేహో దేహిని కారణే వికృతయో జాతిర్గుణాః కర్మ చ ద్రవ్యే నిష్ఠితరూపబుద్ధివచనాస్తాత్స్థ్యాత్తదేదం జగత్ । విశ్వం త్వయ్యభిమన్యసే జగదిషే తేనాద్వితీయస్తతో మాయోపాధివికారసంకరకథా కా నామ రంగేశ్వర ॥౨౩॥ స్థిత్యుత్పత్తిప్రవృత్తిగ్రసననియమనవ్యాపనైరాత్మనస్తే శేషోఽశేషప్రపంచో వపురితి భవతస్తస్య చాభేదవాదాః । సర్వం ఖల్వైతదాత్మ్యం సకలమిదమహం తత్త్వమస్యేవమాద్యా వ్యాఖ్యాతా రంగధామప్రవణవిజయిభిర్వైదికైస్సార్వభౌమైః ॥ ౨౪ ॥ సరాజకమరాజకం పునరనేకరాజం తథా యథాభిమతరాజకం జగదిదం జజల్పుర్జడాః । జగావవశచిత్రతాతరతమత్వతర్కాజ్ఞికా స్రుతిశ్చిదచిదీశ్వయా వరద నిత్యరాజన్వతీ ॥౨౫॥ బ్రహ్మాద్యాస్సజ్యవర్గే భృశ

ఘటతయోర్ఘాటితా నావతారప్రస్తావే తేననత్వం నచతవ సదృశా విశ్వ
మేకాతపత్రమ్ । లక్ష్మీనేత్రాశ్రితత్వమేతి శ్రుతిముని వచనైస్త్వత్పరైరర్ప
యామస్మిన్ శ్రీరఙ్గామ్నాధిచన్ద్రోదయజలముచితంవాదికౌతస్కుతేభ్యః॥
దోషోపథావధిసమాతిశయానసఙ్ఖ్యా నిర్లేపమఙ్గళ గుణౌఘదుఘాష్షడే
తాః॥ జ్ఞానైశ్వరీశకనవీర్యబలార్చిషస్త్వాం రఙ్గేశ భాస ఇవరత్నమనర్ఘయ
న్తి ॥౨౭॥ యుగపదనిశమక్షైస్సైస్స్వస్స్వతోవాఽఖిలకార్యైనియమమనియ
మంవా ప్రాప్యరఙ్గాధిరాజ । కరతలవదశేషంపశ్యసిస్వప్రకాశం తద
వరణమమోఘం జ్ఞానమామ్నాసిషుస్తే ॥౨౮॥ నయన శ్రవణోద్భశా
శ్రుణోషిహ్యథ తేరఙ్గపతేమహేశితుః । కరణైరపికామకారిణస్తేఘటి
తేసార్వపథీనమీక్షణమ్ ॥౨౯॥ సార్వజ్ఞేనాజ్ఞమూలంజగదభిదధతోవా
రితాస్స్పష్టిమాత్రాత్సాక్షాత్కర్తాతాఽకారణంత్వాం పరయతిభగవన్నై
శ్వరీరఙ్గశాయిన్ । అప్రత్యూహైస్స్వతన్త్రప్రతిహతి సదసత్కర్మ
చైత్ర్యవిచిత్రం యత్రేచ్ఛాలేశతస్త్వం యుగపదగణయన్విశ్వమా
విశ్వకర్త ॥౩౦॥ కార్యేఽనన్తే స్వతనుముఖతస్త్వాముపాదానమాహు
స్సాతేశక్తిస్సుకరమితరచ్చేతివేలాం విలఙ్ఘ్య । ఇచ్ఛాయావద్విహరతి
సదారంగరాజానపేక్షాస్సైవేశానాదతిశయకరీసోర్ణనాభౌవిభావ్యా॥
స్వమహిమస్థితిరీశ భృశక్రియోఽప్య కలితశ్రమమప్యవబిభర్షియత్ । వపురివ
స్వమశేషమిదం బలం తవ పరాశ్రితకారణవారణమ్ ॥౩౨॥ మృగనాభి
గన్ధఇవయ త్సకలాన్ధాన్నిజసన్నిధేరవిక్రుతో వికృణోషి । ప్రియరం
గవీర్యమితితత్తువదంతె సవికారకారణమితోవినివార్యమ్ ॥౩౩॥ సహ
కార్యపేక్ష మపిహాతుమిహ తదనపేక్షకర్తృతా । రఙ్గధనజయతితే
జఇతిప్రణతార్తిజిత్ప్రతిభటాభిభావుకమ్ ॥౩౪॥ మర్త్యోత్తాయం
విరించావధిక ముపరిచోత్ప్రేక్ష్య మీమాంసమానా రఙ్గేన్ద్రానన్దవల్లీ
తవగుణనివహం యావదానందపూర్వమ్ । నస్వార్థంస్పష్టుమిష్టేస్థల
తిపథిపరం మూకలాయం నిలిల్యే హంత్యైవంత్వద్గుణానామవధిగణన
మోఘకాకథాచిత్తవాచోః ॥ ౩౫॥ న్యధాయిషతయేగుణానిధివిధాయ

మాకర్ణ్యకేష్వమీ ప్రదిమచాతురీప్రణత చాపలక్షాన్తయః । దయావిజయసౌన్దరీప్రభృతయోఽపిరత్నాన్యహో వ జ్జగద్వ్యవహృతి క్షమావరదరఙ్గరత్నాపణే ॥౩౬॥ యమాశ్రిత్యైవాత్మప్రభరయ ఇవతే సద్గుణగణా ప్రథన్తే సోఽనన్తస్స్వవశఘనశాన్తోదితదశః। త్వమేవ త్వాం వేత్థ స్తిమితవితరఙ్గం వరద భోః స్వసంవేద్యస్వాత్మద్వయసబహుళానన్దభరితమ్ ॥ ౩౭ ॥ ఆఘ్రేయేశ్వరగన్ధమీశసదృశంమన్యాస్తనేన్ద్రాదయో ముహ్యన్తి త్వమనావిలోనిరవధేర్భూమ్నఃకణేహన్త్యయల్ । చిత్రీయేమహినాత్ర రఙ్గరసికత్వం త్వన్మహిమ్నఃపరో వైపుల్యాన్మహితస్స్వభావ ఇతివాకిన్నామసాత్మ్యంనతే ॥ ౩౮ ॥ షాడ్గుణ్యాద్వాసుదేవః పర ఇతి స భవాన్ముక్తభోగ్యోబలాఢ్యాద్బోధాత్సఙ్కర్షణస్త్వంహరసివితనుషే శాస్త్రమైశ్వర్యవీర్యాత్। ప్రద్యుమ్నస్సర్గధర్మౌనయసిచభగవన్శక్తితేజోఽనిరుద్ధోబిభ్రాణఃపాసితత్త్వంగమయసిచ తథావ్యూహ్యరఙ్గాధిరాజ ॥౩౯॥ జాగ్రత్స్వప్నాద్యలస తురీయ ప్రాయధ్యాతృక్రమవదుపాస్యః। స్వామిన్ తత్తత్సహపరిబర్హశ్చాతుర్వ్యూహంవహసిచతుర్ధా॥ ౪౦॥ అచిదవిశేషితాన్ప్రళయసీమనిసంసరతః కరణకళేబరైర్ఘటయితుం దయమానమనాః । వరదనిజేచ్ఛయైవపరవానకరోఃప్రకృతింమహదభిమానభూతకరణావళికోరకిణీమ్ ॥౪౧ ॥ నిమ్నోన్నతంచకరుణంచ జగద్విచిత్రంకర్మవ్యపేక్ష్యసృజతస్తవరఙ్గశేషిన్ । వైషమ్యనిర్ఘృణ తయోర్నఖలుప్రసక్తి స్తద్బ్రహ్మసూత్రిసచివాశ్శ్రుతయోగృణన్తి॥ ౪౨॥ స్వాధీనేసహకారికారణగణేకర్తుశ్శరీరేఽథవాభోక్తుస్స్వానువిధాపరాధవిధయోరాజ్ఞోఽపిదాశాసితుః । దాతుర్వార్థిజనేకటాక్షణమివ శ్రీరఙ్గసర్వస్వతేసృష్టుస్సృజ్యదశావ్యపేక్షణమపిస్వాతన్త్ర్యమేవావహేత్॥ ప్రళయసమయసుప్తం స్వంశరీరైకదేశంవరదచిదచిదాఖ్యం స్వేచ్ఛయావిస్తృణానః । ఖచితమివకలాపం చిత్రమాతత్యధున్వన్ననుశిఖినిశిఖీవక్రీడసిశ్రీసమక్షమ్ ॥౪౪॥ భూమ్నోభూమాయస్త్వయిహిత పరేవ్యక్తిపృథానాత్మనీనస్తోత్రోఽమగ్నానపి పథినయంస్త్వంమరాళావశేన । ద

స్నిగ్ధో౽కస్మాదివ జననీ తత్క్షమాయాం పిబన్తీ తత్తన్నానాత్మవిధివశగః క్లిశ్య
సే రఙ్గరాజ ॥౪౫॥ సార్వత్రికం సకలచరితం రఙ్గధామన్ దురాశాపా
శేభ్యస్త్రాస్యన్నయది జగతాం జాతుమార్గోత్తరాణామ్ । నిస్తన్త్రాలో
స్తననియమతో౽నర్గళిజ్గ ప్రవాహో సర్గస్థేమప్రభృతిషు సదా జాగరాజాఘ
టీతి ॥౪౬॥ సుహృదివ నిగళాద్వైరున్మదిష్టం నృశంసం త్వమపి నిరయపూ
గైర్వర్ధయన్ రఙ్గనేతః । తదితరమపి బాధాత్త్రాయసే భోగమోక్షప్రది
రపితవదణ్డాపూపికాతస్సుహృత్త్వమ్ ॥౪౭॥ ధృతినియమనరక్షావీక్షణై
శ్శాస్త్రదానప్రభృతిభిరచికిత్స్యైస్సాప్రిణినః ప్రశిక్ష్యభూమాయః । సురమను
జతిరశ్చాం సర్వధాతుల్యధర్మా త్వమవతరసి దేవో౽జో౽పి సన్నవ్యయా
త్మా ॥ ౪౮ ॥ అనుజనురనురూపరూపచేష్టా నయది సమాగమమిన్దిరా కరి
ష్యత్ । అసరసమథవా ప్రియం భవిష్ణుర్ధ్రువమకరిష్యత రఙ్గరాజ నర్మ ॥౪౯॥
గరీయస్త్వం పరిజానన్తి ధీరాగపరంభావం మనుజత్వాదిభూష్ణుమ్ । అ
జానన్తస్త్వవజానన్తి మూఢా జనిఘ్నం తే భగవన్ జన్మకర్మ ॥ ౫౦ ॥
౫౧॥ మత్స్యే విశిష్ట్వ గిరిశం ప్రథమావతార స్తత్సామ్యతస్స్వగయితుం తవ
చేత్స్వరూపమ్ । కింతే పరత్వపిశునైరిహ రఙ్గధామన్ సత్త్వప్రవర్తనకృ
పాపరిపాలనాద్యైః ॥౫౧॥ మధుగికైటభశ్చేతిరోధం విధూయ తత్ప్రియా
దివ్యచక్షుర్విధాతుర్విధాయ । స్మరస్యఙ్గ రఙ్గిన్ స్తురఙ్గావతార స్సమ
స్తం జగజ్జీవయిష్యస్యకస్మాత్ ॥౫౨॥ రఙ్గధేతి మురఘుస్మరశేత స్వచ్ఛహం
సతనురిందురివోద్యన్ । వేదభాభిరనుజగ్రహిథార్తాన్ జ్ఞానయజ్ఞసు
ధయైవ సమృధ్యన్ ॥ ౫౩ ॥ వటదళమధిశయ్య రఙ్గధామన్ శయిత ఇ
వార్ణవతర్ణకవత్పదాబ్జమ్ । అధిముఖముదరేజగన్తి మాతుం నిదధిథ వై
ష్ణవభోగ్యలిప్సయా వా ॥౫౪॥ ఉన్మూల్యాహరమన్దరాద్రిమహినా తం
సమ్భృధానాముహనాథో౽క్షిప్తం చలమాలికైశ్చ దధినిర్మాథం మథానాంబు
ధిమ్ । శ్రీరంగేశ్వర చన్ద్రకౌస్తుభసుధాపూర్వం గృహాణేతి తే కుర్వాణ
స్యఫలే గ్రహీష్ట కమలాలాభేన సర్వశ్రమః ॥౫౫॥ దేవీహస్తామ్బుజేభ్య
శ్చరణకిసలయే సంవహద్భ్యో౽వహృత్య ప్రత్యస్యానస్తభోగం యుటితి

చలపుటే చక్షుషీ విస్తృణానః । ఆక్షిప్యారశ్వలత్స్వా పతకలశకన
త్కుంకుమస్తోమపంకాద్దైనశ్రీరఙ్గధామా జగదపి తుషితే వ్యాకులస్త్వా
త్పరోనః ॥౮౬॥ అతన్ద్రితచమూపతిప్రహితహస్తమస్వీకృతప్రణీతమ
ణిపాదుకం కిమితి చాకులాన్తఃపురమ్ । అవాహనపరిష్క్రియం పతగ
రాజమారోహితః కరిప్రపరబృంహితే భగవతస్త్వరాయై నమః॥౮౭॥
యం పశ్యన్ స్వాన్తవృత్త్యాం ధియమసకృదథో మన్దగం మన్యమానో హుం
కారాస్ఫాలనాఙ్ఘ్రిప్రహతిభిరపి తం తార్క్ష్యమధ్యక్షిపస్త్వమ్ ।
కిఞ్చోచ్చదఞ్చన్మదస్థాస్తమథ గజపతే ర్బృంహితే జృమ్భమాణే దేవశ్రీ
రఙ్గబన్ధో ప్రణమతి హి జనే కాన్దిశీకా దశా తే ॥ ౮౮ ॥ శ్రీరఙ్గేశయ శరణం
మమాసి వాత్యావ్యాలోలత్కమలతటాక తాండవేన । స్రిగ్ధాభ్రస్ఫా
రమయ థాయథం దధానో ధిజ్మామిత్యనుగజగర్జమాజగన్థ ॥౮౯॥ మీన
తనుస్త్వం నావి నిధాయ స్థిరచరపరికరమనుమనుభగవన్ । వేదసనాభి
స్వోక్తివినోదైరకలితలయభయలవమముమవహః ॥ ౯౦ ॥ శ్రీనయనా
భోద్భాసుర దీర్ఘప్రవిపులసురుచిరశుచిశిశిరవపుః । పక్షనిగీర్ణోద్గీర్ణమ
హాబ్ధిస్థల జలవిహరణరతగతిరచరః ॥౯౧॥ చకర్థ శ్రీరఙ్గిన్నఖిలజగదా
ధారకమఠో భవన్ ధర్మ్యామూర్మ్యగ పునరమృతమన్థాచలధరః। జగద్ధాత్రీ
యస్త్వం మరతకలాపీవ లలితో జలాదుద్యల్లక్ష్మీపద కిసలయ న్యాస
సులభమ్ ॥౯౨॥ హృది సురరిపోర్దంష్ట్రోత్ఖాతే క్షిపన్ శ్రియార్ణవం క్షితి
కుచతటీమర్వాగ్దైత్యాస్రకుంకుమచర్చయా। స్ఫుటధుతసటాభ్రామ్య
ద్భ్రష్టాస్తవోన్ముఖబృంహిత శ్శరణమసి మే రంగిం స్త్వం మూలకోలతను
ర్భవన్ ॥౯౩॥ నృహరిదశయోగి పశ్యన్నాత్పత్తికంఘుటనాద్భుతం నర
ముత హరిం దృష్ట్వైకైకం సముద్విజతే జనః । ఇతి కిల సితాక్షీరన్యాయే
న సఙ్గమితాఙ్గకం స్ఫుటనటమహాదంష్ట్రం రఙ్గేన్ద్రసింహముపాస్మ
హే ॥ ౯౪ ॥ ద్విషాం ఘ్నద్వేషోద్యన్నయనవనవహ్నిప్రశమనభ్రమల్లక్ష్మీ
వక్త్రప్రహిత మధుగణ్డూషసుషమైః । నఖక్షుణ్ణారాతిక్షతజపటలై
రాప్లుతసటాచ్ఛటాః సఙ్ఘోరుస్వేదురితమిహ పుంస్పఞ్చవదనః ।౯౫।

నఖాగ్రగ్రస్తేపి ద్విషతినిజభక్తద్రుహి రుషగ్రప్రకర్షాద్విష్ణత్వద్విగుణపరి
ణాహోత్కటతనుః । విరుద్ధవైయగ్రీసుఘటితసమానాధికరణేన్నసి
స్థాత్వేవిభిద్వరదబిభరామాసిథజగత్ ॥౬౬॥ దైత్యోదారేన్ద్రియాజ్ఞా
విహతిమపనయన్వామనోఽర్థీత్వమాసీర్ద్వాత్రింశత్పాదపద్మైస్త్రిజగదణు
సమంపాంసులీకృత్యలిల్యే। నాభీపద్మశ్చమానత్రమమివ భువనగ్రామమ
న్యం సిసృక్షుస్తస్థౌరజ్గేన్ద్రివృత్తే తవజయముఖరోడిండిమస్తత్రవేధః॥
౬౭॥ భవానాదిమోభూత్వా పరశుపరికర్మాభృగుకులాదలావీ దుర్భావా
లాన్పితృగణమతార్పీన్తదసృజా । భువోభారాకారాన్తం లఘుతలము
పాచిక్లుపదితి ద్విషామగ్రం పశ్యోఽప్యనఘమమమాజీగణదఘమ్ ॥౬౮॥
మనుజసమయంకృత్వానాథావతేరిథపద్మయాక్వచనవిపినేసాచేదన్తర్ధిన
ర్మావినిర్మమే।కిమిథజలధింబధ్వారక్షోవిధీశవరోద్ధతంబలిముఖకులోచ్ఛి
ష్టం కుర్వన్నిపుంనిరపత్రయః ॥౬౯॥ యద్ధ్యాతేవిజయాపదానగణనా
కాళింగదన్తాంకురైర్యద్విశ్లేషలవోపికాళియభువే కోలాహలాయాభ
వత్।దూత్యేనాపిచయస్యగోపవనితాః కృష్ణాగసాంవ్యస్మరం స్తంత్వాం
క్షేమకృషీవలంహలధరంరజ్గేశభక్తాస్మహే ॥ ౭౦ ॥ ఆకణ్ఠవారిభర
మన్థరమేఘదేశ్యంపీతామ్బరం కమలలోచనపంచహేతి । బిభ్రన్స్తనం
ధయమయాచత దేవకీత్వాంశ్రీరజ్గకాన్తసుతకామ్యతికాపరైవమ్॥౭౧॥
శైలోఽగ్నిశ్చజలాంబభూవమునయోమూర్ధాంబభూవుర్జడాః పా
ఞ్చాలాసురగాస్సగోపమమృతామాసుర్మహాశీవిషాః। గోవ్యాఘ్రాస్స
హజాంబభూవురపరేత్వన్మ్యాంబభూవుఃప్రభోత్వంతేష్వన్యతమాం
బభూవిథభవద్వేణుక్వణోన్మాదనే ॥ ౭౨ ॥ కలికటుతనుర్ధరణీంలఘుయి
ష్యన్కలికలుషాస్విలునాసిపురాత్వమ్ । రజ్గనికేతలునీహిలునీహిత్యాబి
లమరుంతుదమద్యలునీహి ॥౭౩॥ ఆస్తాం తేగుణరాశివద్గుణపరీవాహాత్మ
నాంజన్మనాం సంఖ్యాభౌమనికేతనేష్వపికుటీకుజ్జేషు రజ్గేశ్వర । అ
ర్చ్యస్సర్వసహిష్ణురర్చకపరాధీనాఖిలాత్మస్థితిఃప్రీణీషే హృదయా
లుభిస్తవతతశ్శీలాజ్జడీభూయతే॥౭౪॥శ్రీమద్వ్యోమనసీమవాజ్మనస

యోఽసర్వేఽనతారాగిక్వచితాదృశే విశ్వజనీనమేతదితిధీః శ్రీరఙ్గధా
మన్యథ । ఆర్తస్వాగతికైక కృపాకలుషితై రాలోకితై రార్ద్రయన్వి
శ్వత్రాణ విమర్శనస్ఖలితయా సిద్ధాసిజాగర్యయా ॥౮౫॥ సఙ్గాభ్యాస
విశాలయా నిజధియా జానన్ననన్తేశయంభారత్యా సహధర్మచారరత
యా స్వాధీనసంకీర్తనః । కల్పానేవబహూనహ్నా-మంజలిగళ ద్గఙ్గాప్లు
తోఽపూజయద్భ్రిష్ణుస్త్వాం ముఖలోచనాంజలిపుటైః పద్మైరివావర్జి
తైః ॥౮౬॥ మనుకులమహీపాలవ్యానమ్రమౌళిపరంపరా మణి మకరికా
రోచిర్నీరాజితాఙ్ఘ్రిసరోరుహః । స్వయమథవిభో స్త్వేనశ్రీరఙ్గధామ
ని మైథిలీ రమణవపుషా స్వార్హాణ్యారాధనాన్యసిలమ్భితః ॥౮౭॥ మ
న్వన్వవాయే ద్రుహిణే చ ధన్యే విభీషణే నైవపురస్కృతేన। గుణైర్దరిద్రా
ణమిమం జనంత్వంమ ధ్యేసరిన్నాథ సుఖాకరోషి ॥౮౮॥ తేజఃపరంత
త్సవితుర్వరేణ్యం ధామ్నాపరేణాప్రణఖాత్సువర్ణమ్ । త్వాంపుణ్డరీకే
క్షణమామనన్తి శ్రీరఙ్గనాథం తముపాసిషీయ ॥౮౯॥ ఆత్మాస్యగన్తృగిప
రితఃసుషస్వమిత్రస్య చతుర్వ్యూహస్య చాగ్నేః । లక్ష్మ్యాసహాత్మికగా
ఢబన్ధంపశ్యేమరఙ్గేశరదశ్శతం త్వామ్ ॥౯౦॥ యస్యాస్మి పత్యుర్నత
మన్తరేమి శ్రీరఙ్గతుఙ్గాయతనేశయానమ్ । స్వభావదాస్యేన చ మో
హమస్మి సనన్యజేజ్ఞానమయైర్మఖైస్తమ్ ॥౯౧॥ ఆయుః ప్రజానా మమృ
తం సురాణాం రఙ్గేశ్వరం త్వాం శరణం ప్రపద్యే। మాం బ్రహ్మణేఽస్మైమ
హసేశదర్థంప్రత్యంచ మేనంయుసజేపరస్మై॥౯౨॥ ఆర్తింతితీర్షురథరఙ్గ
పతేధనాయన్నాత్మప్సురిస్వివిదిషు ర్నిజదాస్యకామ్యన్ । జ్ఞానీత్యమూ
న్సమ మథాన్సమమిత్యుదారా న్గీతాసు దేవభవదాశ్రయ ణోపకా
రాన్ ॥౯౩॥ నిత్యంకామ్యం పరమపికతిచిత్త్వ వ్యాఖ్యధ్యాత్మస్వమతిభిరమ
మాః । న్యస్యాసఙ్గా వివధతివిహితంశ్రీరఙ్గేన్ద్రోవిదధతినచ తే ॥౯౪॥
ప్రత్యఞ్చం స్వం పఞ్చవింశం పరాచస్సఞ్చత్యానా స్తత్వరాశేర్వివిచ్య ।
యుంజానాశ్చర్తంభ రాయాంస్వబుద్ధౌస్వంవా త్వాంవా రఙ్గనాథా
ప్నువన్తి ॥౯౫॥ అథమృదితకషాయాగి కేచిదాజానదాస్యత్వరితశిథిల

చిత్తాఽకీర్తిచిన్తానమస్యాః । విదధతిసనుపారంభక్తినిఘ్నాలభన్తే త్వయి
కిలతతఏవత్వం తేషురఙ్గేన్ద్రకింతత్ ॥౮౬॥ ఉపాదత్తేసత్తాస్థితినియమ
నాద్యైశ్చిదచితౌ స్వముద్దిశ్య శ్రీమానితివదతివాగౌపనిషదీ। ఉపాయో
పేయత్వేతదిహతవతత్వంనతుగుణౌ అతస్త్వాంశ్రీరఙ్గేశయ శరణమవ్యా
జమభజమ్ ॥౮౭॥ పటునైకవరాటికేవక్లృప్తాస్థలయోరిహకాకణికాసువ
ర్ణకోట్యోః । భవమోక్షణయోస్త్వయైవజన్తుఃక్రియతేరఙ్గనిధేత్వమే
వపాహి ॥౮౮॥ జ్ఞానక్రియాభజనసమ్పదకిఞ్చనోఽహమిచ్ఛాధికారశక
నానుశయానభిజ్ఞః । రఙ్గేశపూర్ణవృజినశ్శరణంభవేతి మాఖ్యాద్బ్రవీ
మిమనసావిషయాకులేన ॥౮౯॥ త్వయిసతిపురుషార్థేమత్పరేచాహమా
త్మక్షయకరకుహకార్థాన్ శ్రద్దధద్రఙ్గచన్ద్ర। జనమఖిలమహంయః
ర్వంచయామిత్వదాత్మప్రతిమభవదనన్యజ్ఞానివద్దేశికస్సన్ ॥౯౦॥
అతిక్రామన్నాజ్ఞాంతవ విధినిషేధేషు భవతేప్యభిద్రుహ్యన్వార్ద్ధీ కృతిభి
రపి భక్తాయసతతమ్ । అజానన్జ్ఞానన్వా భవదసహనీయాగసి రతస్స
హిష్ణుత్వాద్రఙ్గప్రవణ తవమాభూవమ్భరః ॥౯౧॥ ప్రకుపితభుజగక్ష
ణానామివ విషయాణాం మహాన్ధాయామ్। సతితవ భుజసురవిటపిప్ర
చ్ఛాయేరఙ్గజీవిత భజామి ॥౯౨॥ త్వత్సర్వశక్తేరధికాస్స్మదాదేః కీటస్య
శక్తిర్బతరఙ్గబన్ధో । యత్త్వత్కృపామప్యతికోశకార న్యాయాదసౌ
నశ్యతిజీవనాశమ్ ॥౯౩॥ శ్రీరఙ్గేశ త్వద్గుణానామివాస్మద్దోషాణాం
కఃపారదృశ్వాయతోఽహమ్। ఓఘేమోఘేవన్యవత్త్వద్గుణానాంత్
ష్ణాపూరం వర్షతాం నాస్మిపాత్రమ్ ॥౯౪॥ త్వంచేన్మనుష్యాదిషుజ
యమానస్తత్కర్మపాకం కృపయోపభుఙ్క్షే । శ్రీరఙ్గశాయిన్కుశలే
తరాభ్యాం భూయోఽభిభూయేమహికస్యహేతోః ॥౯౫॥ క్షమాసాపర
ధేనుతాపిన్యపేయా కథంసాపరాధేపిదృష్టేమయిస్యాత్ । తథాప
త్రరఙ్గాధినాథానుతాపవ్యపాయం క్షమేతాతివేలాక్షమాతే ॥౯౬॥ బ
భుజిశిశుపాలే తాదృశాగస్కరేవా గుణలవసహవాసాత్త్వక్షమాః
ఋచస్సీమయిగుణపరమాణావదంతచిన్తానభిజ్ఞే విహరతువరదాస

సర్వదా సార్వభౌమీ ॥౯౭॥ దయాఽపరవ్యసనహాఽభవవ్యథా సుఖా
యతే మమ తదహం దయాతిగః । తథాఽప్యసౌ సుఖయతీదుఃఖ మిత్యతో
దయస్వ మాం గుణమయ రఙ్గమన్దిర ॥౯౮॥ గర్భజన్మజరామృతిక్లేశక
ర్మషడూర్మికః । శ్వేవ దేవ వషట్కృతం త్వాం శ్రియో ర్హామకామయే ॥
౯౯॥ అనుకృత్య పూర్వపుంసో రఙ్గనిధే వినయనడమ్బతోఽముష్మాత్ । శునఇ
వ మమ వరమ్బుద్ధే రుపభోగ స్త్వద్వితీర్ణాయాః ॥౧౦౦॥ సకృత్ప్రప
న్నాయ తవాహమస్మీత్యాయాచతే చాభయదీక్షణమ్ । త్వామప్య
పాస్యాహ మహం భవామి రఙ్గేశ విస్రమ్భవివేకరేకాత్ ॥౧౦౧॥ తవ భ
రోఽహ మకారిషి ధార్మికైః శరణ మిత్యపి వాచముదైరయమ్ । ఇతి స సా
క్షికయన్నిదమద్య మాం కురుభరం త్వపరఙ్గ ధురన్ధర ॥౧౦౨॥ దయా
న్యేషాం దుఃఖాప్రసహన మనన్యోపిసికలై ర్దయాళు స్త్వం నాతః ప్రణ
మదపరాధాన విదుషః । క్షమా తే రఙ్గేన్ద్రో భవతి నితరాం నాథ న తమాం
తవౌదార్యం యస్మాత్తవ విభవ మర్థి స్వమథాః ॥౧౦౩॥ గుణతుంగ
తయాఽతవ రఙ్గపతే భృశనిమ్నమిమం జనమున్నమయ । యదపేక్ష్యమ
పేక్షితురస్య హితత్పరిపూరణమీశితురీశ్వరతా ॥౧౦౪॥ త్వం మీనపానీ
యనయేన కర్మధీభక్తివైరాగ్యజుషోఽభిభఙ్క్షి । రఙ్గేశ మాం పాసి మితంప
చం యత్పానీయశాలం మరుభూషు తత్స్యాత్ ॥ ॥౧౦౫॥

ఇతి హారితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిశ్రసూనో శ్రీరఙ్గరాజ
దివ్యాజ్ఞాలబ్ధ శ్రీపరాశర భట్టారకాపర నామధేయస్య
శ్రీరఙ్గరాజస్యకృతిషు శ్రీరఙ్గరాజ స్తవే
ఉత్తరశతకం సంపూర్ణమ్.

సమాప్తశ్చాయం ప్రబన్ధః.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టారక మహాదేశికాయనమః.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీపరాశర భట్టారక కృతిషు

శ్రీ గుణ రత్న కోశ ప్రారమ్భః.

శ్రీపరాశరభట్టార్య శ్శ్రీరఙ్గేశ పురోహితః।
శ్రీవత్సాఙ్కసుతశ్శ్రీమాన్ శ్రేయసే మేస్తుభూయసే॥

శ్రియైసమస్తచిదచిద్విధానవ్యసనంహరేః । అఙ్గీకారిభిరాలోకైః సార్థయన్త్యైకృతోఞ్జలిః॥౧॥ ఉల్లాసపల్లవితపాలితసప్తలోకీనిర్వాహకోరకితనేమకటాక్షలీలామ్ । శ్రీరఙ్గహర్మ్యతలమఙ్గళదీపరేఖాం శ్రీరఙ్గరాజమహిషీంశ్రియమాశ్రయామః ॥ ౨ ॥ అనుకలతనుకాణ్డాలిఙ్గనారంభశుమ్భత్ప్రతిదిశభుజశాఖశ్రీసఖానోకహార్ధిః । స్తనయనగుళుచ్ఛస్ఫారపుష్పద్విరేఫా రచయతుమయిలక్ష్మీకల్పవల్లీ కటాక్షాన్ ॥ ౩ ॥ యస్యాభ్రూభఙ్గాగ్రప్రమాణం స్థిరచరరచనాతారతమ్యేమురారేర్వేదాన్తాస్తత్త్వచిన్తాంమురభిదురసియత్పాదచిహ్నైస్తరన్తి। భోగోపోద్ఘాతకేళీచుళుకితభగవద్వైశ్వరూప్యానుభావాసానశ్శ్రీరాస్తృణీతామమృతలహరిధీలఙ్ఘనీయైరపాఙ్గైః ॥ ౩ ॥ యద్వావత్తవవైభవం తదుచితస్తోత్రాయదూరేస్పృహా స్తోతుంకేవలమిత్యదశ్చ జగృహుర్వాగ ప్రాజ్ఞోప్యవిరిఞ్చాదయః । అప్యేవంతవదేవివాఙ్మనసయోర్భూమానభిజ్ఞంపదం కావాచగ్రథయత్యమోహకవయితుంస్వస్తిప్రశస్త్యైగిరామ్॥౫॥ స్తోతారంతముశన్తిదేవికవయో యోవిస్తృణీతేగుణాన్ స్తోతవ్యస్యతతశ్చతేస్తుతిధురా మయ్యేవవిశ్రామ్యతి । యస్మాదస్మదమర్షణీయభణితి స్వీకారతస్తేగుణాః శాన్త్యౌదార్యదయాదయోభగవతిస్వాంప్రస్నువీరన్ప్రథామ్ ॥౬॥ సూక్తింసమగ్రయతునస్స్వయమేవలక్ష్మీ శ్శ్రీరఙ్గరాజమహిషీమధురైఃకటాక్షైః । వైదగ్ధ్యవర్ణగుణగుమ్ఫనగౌరవైర్యాం కణ్డూలకర్ణకుహరాఃకవయోధయన్తి ॥ ౭ ॥ అనాఘ్రాతావద్యంబహుగుణపరీణాహిమనసోదుహానంసౌహార్దంపరిచితమివాథాపి

గహనమ్ । పదానాం సౌభ్రాత్రాద నిమిషనిషేవ్యం శ్రవణయోస్త్వ మేవ శ్రీర్మహ్యం బహుముఖయ వాణీ విలసితమ్ ॥౮॥ శ్రియశ్శ్రీశ్శ్రీర ఙ్గేశయ తవ చ హృద్యాం భగవతీం శ్రియం త్వత్తోప్యుచ్చైర్వచయ మిహ ఫణామక్షుణ్ణతరామ్ । దృశౌ తే భూయాస్తాం సుఖతరళతారే శ్రవణ తః పునర్హర్షోత్కర్షాత్స్ఫుటతు భుజయోః కఞ్చుకశతమ్ ॥౯॥ దేవి శ్రు తిం భగవతీం ప్రథమే ప్రమాంస స్త్వత్సద్గుణౌఘ మణికోశ గృహం గృణ న్తి । తద్ద్వార పాటన పటూని చ సేతిహాస సంతర్పణ స్మృతి పురాణ పు రస్సరాణి ॥౧౦॥ ఆహుర్వేదానమానం కతిచన కతిచా రాజకం విశ్వ మేతద్రాజన్వత్తే చిదీశం గుణినమపి గుణైస్త్వం దరిద్రాణమన్యే । భిక్షా వత్యేసు రాజం భవమితి చ జడాస్తే తలా తల్యకార్షుర్యతే శ్రీరఙ్గహర్మ్యా ఙ్గణకనకలతే నక్షణం లక్ష్యమాసన్ ॥౧౧॥ మనసి విలసతా త్వద్భక్తి సిద్ధాఞ్జనేన శ్రుతిశిరసి నిగూఢం లక్ష్మి తే వీక్షమాణాః । నిధిమివ మహిమా నం భుఞ్జతే మేపి ధన్యాననుభగవతి దైవీం సమ్పదం తేऽభిజాతాః ॥౧౨॥ అస్యేశానా జగత ఇతి తే ధీమహేయాం సమృద్ధిం శ్రీశ్రీసూక్తం బహు ముఖయతే తాం చ శాఖానుశాఖమ్ । ఈష్టే కశ్చిజ్జగత ఇతి యః పౌరుషే సూక్త ఉక్తస్తం చ త్వత్పతిమధిజగావుత్తరశ్చానువాకః ॥ ౧౩ ॥ ఉద్బాహుస్త్వాముపనిషదసావాహ నైకాసియస్త్రీం శ్రీమద్రామాయ ణమపి పరం ప్రాణితి త్వచ్చరిత్రైః స్మర్తారోऽస్మజ్జననియతమే సేతిహాసైః పురాణైస్సన్న్యుర్వేదానపి చ తత మేత్వన్మహిమ్ని ప్రమాణమ్ ॥౧౪॥ ఆకు గ్రామనియామకాదపి విభో రాసర్వనిర్వాహకా దైశ్వర్యం యది పూ ర్త్తరోత్తరగుణం శ్రీరఙ్గభర్తుః ప్రియే । తుఙ్గం మఙ్గళముజ్జ్వలం గరిమవత్ప క్ష్యాః పునః పావనం ధన్యం యత్తదదశ్చవీక్షణభువస్తే పఞ్చషా విప్రుషః॥ ౧౫॥ ఏకో ముక్తాతపత్రప్రచలమణిఘృణాతారహారిమౌళి ర్మనుష్యో దృప్య ద్దన్తావళస్థో న గణయతి నతాన్ యత్క్షణం క్షోణిపాలాన్ ! యత్తస్మై తిష్ఠతేऽన్యః కృపణమశరణో దర్శయన్ దన్తపఙ్క్తిం తత్తే శ్రీరఙ్గరాజప్ర ణయిని నయనోదఞ్చితన్యఞ్చితాభ్యామ్ ॥౧౬॥ రతిర్మతిసరస్వతీ ధృతిస

వృద్ధిస్సిద్ధి శ్రియస్సుధాసఖియతోముఖం విచలిష్ణే త్తవభ్రూలతా। తతో
ముఖమఖేన్ద్రరే బహుముఖీమహం పూర్వికాంవి గాహ్యాచనశంవదాః
పరివహన్తికూలజహ్నుసాః ॥౧౭॥ సహస్రశిరశిరస్త్రసవ్రిజవిరిఞ్చనాకిఞ్చ
నైరనోకహబృహస్పతిప్రబలవిక్లబప్రక్రియమ్। ఇదంసదసదాత్మనాని
ఖిలమేవనిమ్నోన్నతం కటాక్షతదుపేక్షయో స్తవహిలక్ష్మితత్తాణ్డవమ్॥
౧౮॥ కాలేశంసతియోగ్యతాంచిదచితోరన్యోన్యమాలిఙ్గతోర్వ్యాఖ్యాతా
హృత్ప్రతిబుద్ధిపఞ్చకరణీ స్వాన్తపవృత్తీస్త్రియైః। అజ్ఞానావరణైస్స
హస్రమకరోత్తాన్యాప్నువన స్వరూపశ్శ్రీరఙ్గేశ్వరదేవితేవిహృతమే స
జల్పమానగపియః॥౧౯॥ శబ్దాదీన్విషయాన్ప్రదర్శ్యవిభవం విస్తా
ర్యదాస్యాత్మకంవైష్ణవ్యాగుణమాయయాత్మనివహాన్ విప్లావ్యపూర్వాగ
పుమాన్। పుంసాపణ్యవధూవిడమ్బవపుషా ధూర్తాని వాయాసయన్
శ్రీరఙ్గేశ్వరికల్పతేతవపరీహాసాత్మనే కేళయే ॥౨౦॥ యద్దూరేమనసో
యదేవతమసః పారేయదత్యద్భుతం యత్కాలాదపచేళిమం సురపు
రీయద్గచ్ఛతోదుర్గతిః। సాయుజ్యస్యయదేవసూతిరథవాయద్దుర్గ్రహం
మద్గిరాం తద్విష్ణోఃపరమంపదంతవకృతే మాతస్సమామ్నాసిషుః॥౨౧॥
హేలాయామఖిలంచరాచరమిదంభోగేవిభూతిఃపరా పుంస్యాస్తేపరి
చారకర్మణిసదా పశ్యన్తిమేసూరయః। శ్రీరఙ్గేశ్వరదేవికేవలకృపా
నిర్వ్యాహ్యానగ్రేవయం శేషిత్వేపరమఃపుమాన్పరికరాహ్యాతేతవస్ఫా
రణే ॥౨౨॥ ఆజ్ఞానానుగ్రహభీమకోమలపురీపాలాఫలంభేజుషాంయా
యోధ్యేత్యపరాజితేతివిదితా నాకంపరేణస్థితా। భావైరద్భుతభోగ
భూమగహనైస్సాన్ద్రాసుధాస్యన్దిభి శ్శ్రీరఙ్గేశ్వరగేహలక్ష్మియువయో
స్తాంరాజధానీంవిదుః ॥ ౨౩ ॥ తస్యాంచత్వత్కృపావస్సిరవధిజనతా
విశ్రమాద్రావకాశం సజీర్ణందాస్యతృష్ణాకలితపరికరైః పుంభిరాసన్ద
నిమ్నైః। స్నేహాదస్థానరక్షా వ్యసనిభిరభయంశార్ఙ్గచక్రాసిముఖ్యై
రాసంధైకార్ణవం శ్రీర్భగవతి యువయోరాహురాస్థానరత్నమ్॥౨౪॥
తత్రసహస్రస్థూణగస్థం స్ఫురదుపరిపణా రత్నరోచిర్వితానం విసిరాం

నన్తభోగాన్తముపరినయతా విశ్వమేకాతపత్రమ్ । తైస్తైఃకాన్తైనశాన్తో
దితగుణవిభవై ర్హృతాత్వా మసజ్ఞై రన్యోన్యాద్వైతనిష్ఠా ఘునర
సగహనాన్ దేవిబధ్నాసిభోగాన్ ॥౨౫॥ భోగ్యావామపి నాన్తరీయ
కతయా పుష్పాఙ్గరాగైస్సమం నిర్వృత్త ప్రణయాతి వాహనవిధాసి
తాగపరీవాహతామ్ । దేవి త్వామనునీళయా సహ మహీదేవ్యస్సహ
స్రం తథా యాభిస్త్వం స్తనబాహుదృష్టిభిరివ స్వాభిః ప్రియం శ్లాఘసే॥
౨౬॥ తేసాధ్యాస్సన్తి దేవా జనని గుణవపుర్వేషవృత్తస్వరూపైర్భోగై
ర్వా నిర్విశేషాస్సవయస ఇవ యే నిత్యనిర్దోషగన్ధాః । హే శ్రీశ్శ్రీరఙ్గభ
ర్తుస్తవ చ పదపరీచారవృత్త్యై సదాపి ప్రేమప్రద్రాణభావావిలహృద
యహతాతాఽకైఙ్కర్యభోగాః ॥౨౭॥ స్వరూపం స్వాతన్త్ర్యం భ
గవత ఇదం చన్ద్రివదనే త్వదాశ్లేషో తఽఙ్గాక్ష్వవతిఖలు నిష్కర్షసమ
యే । త్వమాసీర్మాతశ్శ్రీః కమితురిదమిత్థం త్వవిభవం తదన్తర్భావా
త్త్వం న పృథగభిధత్తే శ్రుతిరపి ॥౨౮॥ తవస్పర్శాదీశం స్పృశతి కమ
లేమఙ్గళపదం తవేదం నోపాధేరుపనిపతితం శ్రీరసి యతః । ప్రసూనం
పుష్యన్తీమపి పరిమళర్ద్ధిం జగదిషుర్నచైవం త్వాదేవం స్వదత ఇతిక
శ్చితఽవయతే ॥ ౨౯ ॥ అపాఙ్గాభూయాంసో యదుపరి పరం బ్రహ్మతత
దభూదమీ యత్ర ద్వ్రాత్రాస్సచశతమఖాదిస్తదధరాత్ । అతశ్శ్రీరా
మ్నాయస్తదుభయముఖం త్వాం ప్రణిజగౌ ప్రశస్తిస్సా రాజ్ఞో యదపి
చపురీకోశకథనమ్ ॥ ౩౦ ॥ స్వతశ్శ్రీస్త్వం విష్ణోస్స్వమసి తతఏవైష భ
గవాన్ త్వదాయత్తర్ధిత్వేప్యభవదపరాధీనవిభవః । స్వయాదీప్త్యారత్నం
భవదపి మహార్ఘం నవిగుణం న కుణ్ఠస్వాతన్త్ర్యం భవతి చ న చాన్యాహి
తగుణమ్ ॥౩౧॥ ప్రశకనబలజ్యోతిర్జ్ఞానైశ్వరీవిజయప్రథా ప్రణతవర
ణప్రేమక్షేమంకరత్వపురస్సరాః । అపి పరిమళః కాన్తిర్లావణ్యమర్చిరి
తీన్దిరేతవభగవతశ్చైతే సాధారణా గుణరాశయః ॥౩౨॥ అన్యేషియా
వనముఖా యువయోస్సమానా శ్రీరఙ్గమఙ్గళ విజృమ్భణవైజయన్తి।
తస్మిం స్తవత్వయి చ తస్య పరస్పరేణ విస్తీర్యదర్పణ ఇవ ప్రచురం స్వదన్తే॥

యువత్వాదౌ తుల్యేఽప్య పరవశతా శత్రుశమనస్థిరత్వాదీన్కృత్వా
భగవతి గుణాన్ పుంస్త్వసులభాన్ । త్వయి స్త్రీత్వైకాన్తాన్మృదిమప
తిపారార్థ్యకరుణాక్షమాదీన్వా భోక్తుం భవతి యువయోరాత్మనిభిదా॥
౩౪॥ ఘనకనకద్యుతీయువదశామపి ముగ్ధదశాంయువతరుణత్వయోరు
చితమాభరణాదిపరమ్ । ధ్రువమసమానదేశవినివేశి విభజ్య హరౌ త్వ
యి చకాశేశ యౌవనవిహారిణి నిర్వ్యశసి ॥ ౩౫ ॥ అఙ్గం తే మృదుశీతముగ్ధ
మధురోదారైర్గుణైర్గుమ్ఫితగ క్షీరాబ్ధేః కిమ్ముజీవితాముపగతా మన్యే
మహార్ఘాస్తతః । ఇన్దుగకల్పలతాసుధామధుముఖా ఇత్యావిలాం పర్ణా
నాం శ్రీరఙ్గేశ్వరి శాన్తకృత్రిమకథం దివ్యం వపుర్నాస్తి ॥ ౩౬ ॥ ప్రాణ
మపను విధిత్సావాసనానన్తమగ్రే ప్రణయిపరిచితీగాఢజిహ్మితం పార్శ్వ
కేచ । కనకనికషచఞ్చచ్చమ్పకస్రక్సమానప్రవరమిదముదారం వక్షశ్ర
వాచామభూమిః ॥ ౩౭ ॥ ఏకంన్యఞ్చ్య నతిక్షమం మమ పరం చాకుఞ్చ్య పా
దామ్బుజం మధ్యే విష్టరపుణ్డరీకమభయం విన్యస్యహస్తామ్బుజమ్ । త్వాం
పశ్యేమ నిషేదుషీం ప్రతికలం కారుణ్యకూలం కషస్ఫారాపాఙ్గతరఙ్గ
మమ్బ మధురం ముగ్ధం ముఖం బిభ్రతీమ్ ॥ ౩౮ ॥ సురభితనిగమాన్తం వన్దిషీ
యేన్దిరాయాస్తవకమల పలాశప్రక్రియం పాదయుగ్మమ్ । వహతియ
దుపమర్దైర్వైజయన్తీహిమామ్భఃప్లుతిభిరివ నవత్వం కాన్తబాహా
న్తరాలే ॥ ౩౯ ॥ త్వత్స్వాకారకలావలేశకణిశా రాజ్ఞాం దృశో దుర్వచా
నిత్యం త్వన్మధుపానమత్తమధుపశ్రీనిర్భరాభ్యాం పతిమ్ । దృగ్భ్యామేవ
హి పుణ్డరీకనయనం వేదో విదామాస తే సాక్షాల్లక్ష్మీస్తవావలోక విభవగ
కాకాక్వాకయా వర్ణ్యతే ॥ ౪౦ ॥ ఆనన్దాత్మభిరీశమజ్జనమదక్షీబాలసైరా
గళ స్త్రీమార్ద్రైరపి కూలముద్వహ కృపాసంప్లావితాస్మాదృశైః । ప
ద్మస్తే ప్రతిబిమ్బబద్ధకలిత బ్రహ్మాదివిషయమ్బ్రక్తైరైశ్వర్యోద్గమగద్గదైః శర
ణం మాం పాలయాలోకితైః ॥ ౪౧ ॥ పాదారున్తుదమేవ పఙ్కజరజశ్చే
టీభృశాలోకితైరఙ్గమ్లానిరథామ్బ సాహసవిధా లీలారవిన్దగ్రహః ।
దోలా తేవనమాలయా హరిభుజే హా కష్టశబ్దాస్పదం కేనశ్రీరతికోమ

లాతేనురియం వాచాంవిమర్దక్షమా ॥ ౪౨ ॥ ఆమర్యాదమకణ్టకం స్తన
యుగం నాద్యాపినాలోకిత భ్రూభేదస్మిత విభ్రమాజహతివా నైసర్గి
కత్వాద్యశః । సూతేశ్శైశవ యౌవనవ్యతికరో గాత్రేషుతే సౌరభం
భోగస్రోతసికాన్త దేశికకరగ్రాహేణగాహక్షమః ॥ ౪౩ ॥ ఆమోదా
ద్భుతశాలియౌవనదశా వ్యాకోచ మల్లానిమత్సాన్ద్రర్యామృత సేకశీత
లమిదం లావణ్యమాత్రార్పితమ్ । శ్రీరఙ్గేశ్వరి కోమలాఙ్గసుమనస్సన్ద
ర్భణం దేవితే కాన్తోరఃప్రతియత్నమర్హతికవిం ధిక్త్వామకాణ్డాకులమ్॥
౪౪॥ మర్మస్పృశోరసనిరావ్యతివిధ్యవృత్తైః కాన్తోపభోగలలితైర్లులి
తాఙ్గయష్టిః । పుష్పావళీవరసిక భ్రమరోపభుక్తాత్వాం దేవినిత్యమభినన్ద
యసేముకున్దమ్ ॥౪౫॥ కనకరశనాముక్తా తాటఙ్కహారలలాటికామ
ణిసర తులాకోటిప్రాయైర్జనార్దనజీవికే। ప్రకృతిమధురం గాత్రంజాగ
ర్తిముగ్ధవిభూషణైర్వలయశకలైర్దుగ్ధం పుష్పైర్వికల్పలతాయథా॥౪౬॥
సామాన్యభోగ్యమపికౌస్తుభవైజయన్తీ పఞ్చాయుధాదిరమణస్స్వయ
మేవబిభ్రత్ । తద్భారఖేదమివతేపరిహర్తుకామ శ్రీరఙ్గధామమణిమ
ఞ్జరిగాహతేత్వామ్ ॥ ౪౭ ॥ యదిమనుజతిరశ్చాంలీలయాతుల్యవృత్తే
రనుజనురనురూపా దేవినావాతరిష్యః । అసరసమభవిష్యన్నర్మనా
థస్యమాత ర్దరదళదరవిన్దోదన్తకాన్తాయతాక్షి. ॥౪౮॥ స్ఖలితకటకమా
ల్యైర్దోర్భిరబ్ధింమురారేర్భగవతిదధిమాథంమథ్నతశ్శ్రాన్తిశాన్త్యై। భ్ర
మదమృతతరఙ్గావర్తతః ప్రాదురాసీ స్సితనయనసుధాభిస్సిఞ్చతీచ
న్ద్రికేవ॥౪౯॥ మాతర్మైథిలిరాక్షసీస్త్వయితదైవార్ద్రాపరాధాస్త్వ
యా రక్షన్త్యాపవనాత్మజాల్లఘుతరా రామస్యగోష్ఠీకృతా।కాకంతంచ
విభీషణం శరణమిత్యుక్తిక్షమౌరక్షత స్సానస్సాన్ద్రమహాగస స్సుఖ
యతుక్షాన్తిస్తవాకస్మికీ ॥౫౦॥ మాతర్లక్ష్మియథైవమైథిలజనస్తేనాధ్వ
నాతేవయం త్వద్దాస్యైకరసాభిమానసుభగైర్భావైరిహాముత్రచ।
జామాతాదయితస్తవేతిభవతీ సమ్బన్ధదృష్ట్యాహరింపశ్యేమప్రతియా
మయామచపరీచారాన్ స్పృహావ్యేమచ ॥౫౧॥ పితేవత్వత్ప్రేయాఞ్జన
నిపరిపూర్ణాగసిజనేహితస్రోతోవృత్త్యాభవతిచ కదాచిత్కలుషధీః।

కిమేతన్నిర్దోషకఇహజగతీతి త్వముచితైరుపాయై ర్విస్మార్యస్వజనయ
సిమాతాతదసినః ॥౫౨॥ నేతుర్నిత్యసహాయినీజననినస్త్రాతుంత్వమత్రా
గతాలోకే త్వన్మహిమావబోధబధిరే ప్రాప్తావిమర్దంబహు । క్లిష్టగ్రా
వసుమాలతీమృదుపదం విశ్లిష్య వాసోవనే జాతోధికరుణాంధిగస్తు
యువయోస్స్వాతన్త్ర్యమత్యఙ్కుశమ్ ॥౫౩॥ అధిశయితవానబ్ధింనా
థో మమన్థ బబన్ధతంహరధనురసౌవల్లీభఞ్జంబభఞ్జచమైథిలి । అపివశ
ముఖంలూత్వారక్షః కబన్ధమనర్తయతిరామివనపతిః కర్తాత్వచ్చాటుచు
ఞ్చుమనోరథః ॥౫౪॥ దశశతపాణిపాద వదనాక్షిముఖై రఖిలై రపినిజ
వైశ్వరూప్యవిభవై రనురూపగుణైః । అవతరణైరతైశ్చ రసయస్యరమి
తాకమలేక్ష్వచనహివిభ్రమభ్రమముఖేవినిమజ్జతి తే ॥ ౫౫ ॥ జననభవన
ప్రీత్యాదుగ్ధార్ణవంబహుమన్యసేజననిదయితప్రేమ్ణాపుష్ణాసితత్పరమం
పదమ్ । ఉదధిపరమవ్యోమ్నోర్విస్మృత్యమాదృశరక్షణక్షమమితిధియా
భూయశ్శ్రీరఙ్గధామనిమోదసే ॥౫౬॥ ఔదార్యకారుణికతాశ్రితవ
త్సలత్వపూర్వేషుసర్వ మతిశాయితమత్రమాతః । శ్రీరఙ్గధామ్నియదు
తాన్య,దుదాహరన్తి సీతావతారముఖమేతదముష్యయోగ్యమ్ ॥౫౭॥
ఐశ్వర్యమక్షరగతింపరమంపదంవా కస్మైచిదఞ్జలిభరంవహతేవితీర్య।
అస్మైనకిఞ్చిదుచితంకృతమిత్యథామ్బత్వంలజ్జసేకథయకోఽయముదా
రభావః ॥౫౮॥ జ్ఞానక్రియాభజనసమ్పదకిఞ్చనోహ మిచ్ఛాధికారశకనా
నుశయానభిజ్ఞః । ఆగాంసిదేవియువయోరపిదుస్సహాని బధ్నామిమూ
ర్ఖచరిత స్తవదుర్భరోఽస్మి॥౫౯॥ ఇత్యుక్తికైతవశతేనవిడమ్బయామితాన
మ్బసత్యవచసః పురుషాన్పురాణాన్ । యద్వానమేభుజబలంతవ పా
దపద్మలాభేత్వమేవశరణం విదితఃకృతాఽసి ॥౬౦॥ శ్రీరఙ్గేశరదశ్శతం
సహసుహృ ద్వర్గేణనిష్కణ్టకం నిర్దుఃఖం సుసుఖంచదాస్యరసికాం భు
క్త్వాసమృద్ధింపరామ్ । యుష్మత్పాదసరోరుహాన్తర రజస్స్యామత్వమ
మ్బాపితాసర్వంచత్వమసిత్వమేవభవనస్త్వేకుర్వకస్మాత్కృపామ్॥౬౧॥

శ్రీపరాశర భట్టారక విరచిత శ్రీగుణరత్నకోశస్సమాప్తః.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టారక మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీపరాశర భట్టారక విరచితా అష్టశ్లోకీ.

శ్రీపరాశరభట్టార్యః శ్రీరఙ్గేశ పురోహితః।
శ్రీవత్సాఙ్కసుతశ్శ్రీమాన్ శ్రేయసే మేఽస్తు భూయసే॥

అకారార్థో విష్ణుర్జగదుదయరక్షాప్రళయకృన్మకారార్థో జీవస్తదుప
కరణం వైష్ణవమిదమ్। ఉకారోఽనన్యార్హం నియమయతి సమ్బన్ధమనయో
స్త్రయీ సారస్త్ర్యాత్మా ప్రణవ ఇమమర్థం సమదిశత్ ॥౧॥ మన్త్రబ్రహ్మ
ణి మధ్యమేన నమసా పుంసస్స్వరూపం గతిర్గమ్యం శిక్షితమీక్షితేన పురతః ప
శ్చాదపి స్థానతః। స్వాతన్త్ర్యం నిజరక్షణం సముచితా వృత్తిశ్చ నాన్యో
చితా తస్యైవేతి హరేర్వివిచ్య కథితం స్వస్యాపి నార్హం తతః ॥౨॥ అకా
రార్థాయైవ స్వమహమథ మహ్యం న నివహా నరాణాం నిత్యానామయన
మితి నారాయణపదమ్। యమాహాస్మై కాలం సకలమపి సర్వత్ర సకలా
స్వవస్థాస్వావిస్స్యుర్మమ సహజకైఙ్కర్యవిధయః ॥౩॥ దేహాసక్తాత్మబు
ద్ధిర్యది భవతి పదం సాధు విద్యాత్తృతీయం స్వాతన్త్ర్యాన్ధో యది స్యాత్ప్ర
థమమితరశేషత్వధీశ్చేద్ద్వితీయమ్। ఆత్మత్రాణోన్ముఖశ్చేన్నమ ఇతి
చ పదం బాన్ధవాభాసలోలశ్శబ్దం నారాయణాఖ్యం విషయచపలధీశ్చే
చ్చతుర్థీం ప్రపన్నః ॥౪॥ నేతృత్వం నిత్యయోగం సముచితగుణజాతం త
నుఖ్యాపనం చోపాయం కర్తవ్యభాగం త్వథ మిథునపరం ప్రాప్యమేవం
ప్రసిద్ధమ్। స్వామిత్వం ప్రార్థనాం చ ప్రబలతర విరోధి ప్రహాణం ద
శైతాన్మన్తారం త్రాయతే చేత్యధిగతనిగమష్షట్పదోఽయం ద్విఖణ్డః ॥౫॥
ఈశానాం జగతామధీశదయితాం నిత్యానపాయాం శ్రియం సంశ్రిత్యాశ్ర
యణోచితాఖిలగుణస్యాఙ్ఘ్రీ హరేరాశ్రయే। ఇష్టోపాయతయా శ్రి
యా చ సహితాయాత్మేశ్వరాయార్థయే కర్తుం దాస్యమశేష మప్రతిహ
తం నిత్యం త్వహం నిర్మమః ॥౬॥ మత్ప్రాప్త్యర్థతయా మయోక్తమఖిలం

స్త్వన్యజ్యధర్మంపునస్సర్వామేకం మదవాప్తయేశరణమిత్యార్తోవసాయంకు
రు। త్వామేవంవ్యవసాయయుక్తమఖిలజ్ఞానాది పూర్ణోహ్యహంమత్ప్రా
ప్తిప్రతిబన్ధకైర్విరహితంకుర్యాంశుచంమాకృథాః ॥౭॥ నిశ్చిత్యత్వద
ధీనతాంమయిసదా కర్మాద్యుపాయాన్హరేకర్తుంత్యక్తుమపిప్రపత్తుమన
లంసీదామిదుఃఖాకులః। ఏతజ్జ్ఞానముపేయుషోమమపున స్సర్వాప
రాధక్షయంకర్తాసీతిదృఢోస్మితేతుచరమం వాక్యంస్మరన్సారథేః ॥౮॥

శ్రీపరాశర భట్టారక విరచితా అష్టశ్లోకీ సమాప్తా.

శ్రీవేదవ్యాస భట్టారక తనయవరైర్వేదాచార్యైర్విరచితా

క్షమా షోడశీ.

యశ్చకేశ్రీరఙ్గేశస్తోత్రంక్షమాషోడశినామకమ్।
వేదవ్యాసస్యతనయం వేదాచార్యంతమాశ్రయే॥

శ్రీరఙ్గేశ యయాకరోషిజగతాం సృష్టిప్రతిష్ఠాక్షయా సత్రాము
త్రచభోగమక్షయసుఖం మోక్షంచతత్తృషామ్। త్వత్సావతస్త్విశ్రి
మపాస్యకల్పితజగత్త్రైమాఽతిహృద్యాస్వతగిష్ఠాన్విస్తేకరుణాసఖీ విజ
యతాం క్షేమాయసర్వాత్మనామ్॥౧॥ పాపానాంప్రథమోఽస్మ్యహం
భవతిచేచ్ఛాస్త్రంప్రమాణంపరం శ్రీరఙ్గేశనవిద్యతేఽత్రవిజయ స్సన్త్యే
వతేసాక్షిణః। పృష్ట్వాతానధునామయోదితమిదం సత్యేనగృహ్యాత
చేత్సత్యంహ్యుక్తమితిక్షమస్వ భగవన్సర్వంతదస్మత్కృతమ్ ॥౨॥ త్వత్త్రా
స్త్రిగఖిలరఙ్గరాజమహతీ తస్యాగపునస్తోషణేపర్యాప్తంనసమస్తచేతన
కృతం పాపంతతోమామకమ్। లక్ష్యంనేతినమోక్తుమర్హసియతః కు
త్రాపితుల్యోమయా నాన్యస్సిధ్యతి పాపకృత్తదధునాలబ్ధంతునోపేక్ష
ణామ్ ॥౩॥ పుణ్యంపాపమితిద్వయంఖలుతయోగపూర్వేణయత్సాధ్యతే
తత్తద్విస్మృతికారకంతనుభృతాం రఙ్గేశసఞ్జాయతే। పాశ్చాత్యస్య
తుమత్ఫలంతదిహతేదుఃఖచ్ఛిదస్యాంకరంతేనావేనకృతంత దేవశిఖనే

త్యస్తత్కృతంక్షమ్యతామ్ ॥౪॥ పుణ్యంయుత్తమపూజనంభవతిచే త్తత్క
ర్తురిష్టేకృతే తత్స్యాద్రఙ్గపతేకృతప్రతికృతం సర్వేపితత్కుర్వతే । పా
పంచేదపరాధమేవ భవత స్తత్కర్తృసంరక్షణే క్షాన్తిస్తేనిరుపాధికా
నిరుపమా లక్ష్యేతతత్క్షమ్యతామ్॥౫॥ నద్వ్యత్రాణికృతాన్యనేననిరయైర్నా
లంపునఃకల్పితైః పాపానామితి మత్కృతేతదధికాన్ కర్తుంప్రవృత్తే
త్వయి। తేభ్యోఽప్యభ్యధికానితాన్యహమపి క్షుద్రఃకరోమిక్షణాత్ తద్వ్య
ర్థ స్తవనిష్ఫలఃఖలుభవేత్ తత్తత్క్షమైవక్షమా ॥౬॥ సమ్యగ్భోగ్యాఖిలపా
తకైర్బహువిధం స్వంస్వంఫలందీయతాం సర్వంసహ్యమిదంమయిత్వ
యుహరే జాగ్రత్యపితాదృశి। దుఃఖానాన్తమవేక్ష్యమామిహజనో
దుష్టాశయస్త్వద్గుణాన్ క్షాన్త్యాదీన్ప్రతిదుర్వచంయదివదేత్ క్రోధుం
నతచ్ఛక్యతే ॥౭॥ క్షాన్తిర్నామవరోగుణస్తవమహాన్ శ్రీరఙ్గపృథ్వీపతే
సోఽయంసన్నపిసాపరాధనివహాభావేనవిద్యోతతే । తస్మాన్నైకవిధా
పరాధకరణే నిష్ఠావతానిత్యశః ప్రాప్నోత్యేషమయాప్రకాశమతులం
ప్రాప్స్యత్యహంచప్రథామ్ ॥౮॥ మత్పాపక్షపణాయయోజయసి
చే ద్ఘోరేణదణ్డేనమాం రఙ్గాధీశ్వరకేవలాఘుకరణాద్దుఃఖంమమస్యా
న్మహాత్। తద్దృష్టుర్భవతోఽపిదుఃఖమతులం ఘోరందయాళో భవేత్త
స్మాత్తేపిసుఖాయమత్కృతమిదం సర్వంత్వయాక్షమ్యతామ్ ॥౯॥ దేవ
త్వాంశరణంప్రపన్నమపి మాం దుఃఖాన్యనన్యాశ్రయం బాధన్తేయది
సర్వపాపనివహాత్ త్వాంమోక్ష యిష్యామ్యహమ్ । ఇత్యుక్తంతవవాక్య
మర్థవిధురంజాయేతయద్వాభవాంస్తత్రాశక్తఇతిప్రథేతహితతో మాం
రక్షతుత్వత్క్షమా ॥౧౦॥ నత్వంక్షామ్యసిచేదిదంమమకృతంనాస్త్యత్ర
కాచిత్క్షతిఃపూర్వంయత్సమభూత్తదేవహిపునర్జాయేతతజ్జాయతామ్
యద్వాస్యాదధికంచసోపిసుమహాన్లాభోఽస్తుమేతాదృశస్స్వామిన్దా
సజనస్తవాయమధికం స్వైరేణదూరీభవేత్ ॥౧౧॥ సోఽహంక్షుద్రత
యాజుగుప్సితతమం దుష్కర్మనిత్యంస్మరన్ కుర్వన్నాత్మ మశుద్ధరిశిర
చిరంశ్రీరఙ్గపృథ్వీపతే । ఏతత్తేమహతోవిశుద్ధమనసాస్మర్తుంనయుక్తం

ఖిలు క్షాన్త్యా విస్మర తత్తతోఽహమసుఖాన్ముక్తో భవేయం సుఖీ ॥౧౨॥
తత్తత్కర్మఫలానురూపమఖిలం లోకస్త్వయా సృజ్యతే తస్మాత్కర్మవ
శం వదత్వమధికం వక్తుం తవాపీక్షమమ్ । శ్రీరఙ్గేశ్వర తత్ప్రశాన్తివిధయే
క్షాన్త్యా నిరాకృత్య మే సర్వం పాతకమాశు దర్శయ భవత్స్వాతన్త్ర్య
మత్యుజ్జ్వలమ్ ॥౧౩॥ శ్రీరఙ్గేశ వచో మదీయమధునా వ్యక్తం త్వయా శ్రూ
యతాం పుణ్యం తత్ఫలసఙ్గమాత్రవిరహో దుఃఖాయ నో న మాం ప్రాప్ను
యాత్ । పాపం నైవ తథా ఫలం వితనుతే శక్యం న తద్వారణం త్వత్క్షాన్త్యా
తవ శక్యమేవ తదిదం సత్యం త్వయా కల్ప్యతామ్ ॥౧౪॥ శ్రీరఙ్గేశ్వర పు
ణ్యపాపఫలయోస్స్వాధీనతాం కుర్వతో స్సర్వేషాం సుఖదుఃఖయో
స్త్వయమహం మగ్నాశయో మామపి । స్మర్తుం న ప్రభవామి కిమ్పునర
హం త్వామన్తరస్తస్థితం తత్తేశ్వం క్షమయా నిరస్య కురు మే త్వద్ధ్యానయో
గ్యాం దశామ్ ॥౧౫॥ అల్పం చేదనపేక్షణీయసరణావారోప్యతాం మత్కృ
తం కిఞ్చిద్భూరి భవేదిదం యది గురూన్ సమ్ప్రేక్ష్య మే త్యజ్యతామ్ । య
ద్వాఽనన్తమనన్తవైభవజుషా రఙ్గక్షమావల్లభ త్వత్క్షాన్త్యాఽఖిలు లక్ష్యతా
మనుగుణా మానీయతాం తత్త్వయా ॥౧౬॥ శ్రీమాన్క్రూరాన్వవాయైక
కలశజలనిధౌ కౌస్తుభాభోఽవతీర్ణః శ్రీవేదవ్యాసభట్టారకతనయవరో ర
ఙ్గరాజస్య హృద్యః । వేదాచార్యాగ్ర్యనామా విహితగుణగణో రఙ్గిణ
స్స్తోత్రమేతచ్చక్రే నిత్యాభిజప్యం సకల తనుభృతాం సర్వపాపాపను
త్త్యై ॥౧౭॥ సన్త్యక్తసర్వవిహితక్రియమర్థకామ శ్రద్ధాళుమన్వహ మ
నుష్ఠితనిన్ద్యకృత్యమ్ । అత్యన్తనాస్తికమనాత్మగుణోపపన్నం మాం రఙ్గరా
జ పరయా కృపయా క్షమస్వ ॥ ... ... ॥౧౮॥

శ్రీవేదాచార్య విరచితా క్షమాషోడశీ సమాప్తా.

శ్రీమతే శ్రీవేదాచార్య మహాదేశికాయ నమః.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీవఙ్గీవంశేశ్వర మహాదేశికాయనమః.

※ శ్రీవఙ్గీవంశేశ్వర విరచితా ప్రాతర్నిర్వేదకారికా.

మాతరంరఙ్గరాజస్య శౌరిరాజ (శబరీశ) పురోహితమ్।
గురుంవరదరాజస్య వన్దేవఙ్గీపురాధిపమ్॥

ఉత్థాయశయనేతస్మిన్నాసీనోనియతేన్ద్రియః । త్రస్తనిర్విణ్ణహృదయో వ్యర్థంవీక్ష్యగతంవయః ॥౧॥ తాపత్రయేణచాక్రాన్తస్తీవ్రేణాధ్యాత్మికాదినా । దావజేనాగ్నినాలీఢోభ్రామ్యన్నివవనేమృగః ॥ ౨॥ సంసారవాగురాన్తస్థోలూనపక్షఇవాణ్డజః।అపశ్యన్నిర్గమోపాయమాగామిష్వపిజన్మసు ॥౩॥ అకార్యైరతిభీభత్సైః క్రియమాణైఃకృతైరపి। లజ్జితశ్చవిషణ్ణశ్చ స్మర్యమాణైస్స్వకర్మభిః ॥ ౪ ॥ అవినీతమశిక్షార్హమసద్గుణగణాకరమ్। అవధార్యస్వమాత్మానమచికిత్స్యాశుభాశ్రయమ్॥ ౫॥ దహ్యమానేన్ధనాన్తస్థోవిస్ఫురన్నివకీటకః। అలబ్ధనిర్గమస్తిష్ఠన్మధ్యే మరణజన్మనోః॥౬॥ విహ్వలశ్చవిషణ్ణశ్చ విమృశన్స్వామిమాందశామ్ । చిన్తయేత్ప్రథమంచైవ మాచరన్ప్రియమాత్మనః ॥ ౭ ॥ సంసారచక్రిమారోప్యబలిభిఃకర్మరజ్జుభిః । కాలేనాకృష్యమాణస్య జఙ్గమస్థావరాత్మనః ॥౮॥ అహోమేమహతీయాతానిష్ఫలాజన్మసన్తతిః । అనారాధితగోవిన్దచరణామ్భోరుహద్వయా ॥౯॥ అనాస్వాదితసత్కర్మజ్ఞానభక్తిసుధారసా । అదృష్టానన్తసంసార సాగరోత్తారణప్లవా ॥ ౧౦ ॥ శ్రుతిస్మృత్యుదితాశేష సదాచారపరాఙ్ముఖీ । త్యక్తవర్ణాశ్రమాచారాభ్రష్టావైదికవర్త్మనః ॥ ౧౧ ॥ అనుపాసిత సద్వృద్ధాస్వీకృతాసత్సమాగమా । అసమ్పాదితశుశ్రూషా గుర్వాచార్యపితృష్వపి ॥ ౧౨ ॥

ఇన్ద గ్రన్థత్తిల్ ౫౦౦ శ్లోకఙ్గళిరుక్కిఱపడియాల్ ముఴుమైయుమ్ ప్రత్యేకమాయ్ అచ్చిడప్పడుమ్. ఇఙ్గుస్తోత్రరత్నాకరోపయుక్తమాన వంశం మాత్తిర మచ్చిడప్పట్టదు.

నిజకర్మజదేహాని దేహేఽధ్యస్తాత్మభావనా । తద్భావనానుగోద్భూతసు
ఖదుఃఖవ్యవస్థితిః ॥ ౧౩ ॥ అసమ్యఙ్ఖ్యాతస్య యాథాత్మ్యజ్ఞానజోత్తమని
ర్వృతిః । పశువత్ప్రాకృతైరేవ గుణైరధికనిర్వృతా ॥ ౧౪ ॥ నకర్మని
ష్ఠానాత్మజ్ఞానాపి భక్తియుతాపరా । నోద్భూతాభక్తిహీనత్వాత్తత్క్రి
యాస్వర్చనాదిషు ॥౧౫॥ కర్మభిః పుణ్యపాపాఖ్యైరవిద్యాపరనామభిః ।
ధూమైరివార్చిరాగ్నేయం జ్ఞానమావృత్య దేహినః ॥ ౧౬ ॥ భూషయి
త్వా స్వకం దేహం శబ్దాద్యైస్స్వాశ్రయైర్గుణైః । దర్శయిత్వా స్వసౌన్ద
ర్యమాత్మనేతిష్ఠమానయా ॥౧౭॥ నిరస్తాతిశయాహ్లాదసుఖభావైకలక్ష
ణమ్ । సంఛాద్య స్వగుణైరేవ స్వరూపం చ పరాత్మనః ॥౧౮॥ గుణమ
య్యా ప్రకృత్యాఖ్యభగవన్మాయయాఽనయా । స్వసంలీనానన్తజీవకృతక
ర్మానురూపయా ॥ ౧౯ ॥ గుణత్రయాశ్రయానన్తవిచిత్రపరిణామయా ।
అతిదుస్తరయా దేవ ప్రపత్తిరహితాత్మభిః ॥౨౦॥ ప్రలోభ్యమానా సత
తం తయైవాత్యన్తనిర్వృతా । అజానతీవ స్వహితం మూకస్వప్నానుకా
రిణీ ॥౨౧॥ నిష్పానీయే నిరాలమ్బే నిచ్ఛాయే నిరపాశ్రయే । ద్రాఘీయ
స్యశుభే మార్గే యమస్య సదనం ప్రతి ॥ ౨౨ ॥ గచ్ఛతో మే సహాయస్స్య
వర్ధయన్తీ భయం మహత్ । అతీతాపి సదైవైషా తిష్ఠతీవ పురో మమ ॥౨౩॥
గతయాత్వద్యశంరూపం వర్తమానేఽపి జన్మని । తథైవ సుమహాన్కా
లో గతః క్షణ ఇవాల్పకః ॥౨౪॥ అలబ్ధసుఖసంస్పర్శమకృతాఘాఘనిష్కృ
తి । వినైవ హరిపాదార్చామహో పశ్యత ఏవ మే ॥ ౨౫ ॥ కిం కరిష్యామి
పదమోర్ధ్ని పతిష్యామి కస్య వా । దుస్తరాం దుర్దశామేతాం కథయిష్యా
మి కస్య వా ॥౨౬॥ ఇతి నిర్విద్య తదను ధృతిమాలమ్బ్య సాత్త్వికీమ్ । విధూ
య చేమం నిర్వేదం సర్వకార్యావసాదకమ్ ॥ ౨౭ ॥ ఉద్ధరిష్యన్ స్వమా
త్మానం మజ్జన్తం భవసాగరే । పునర్నిశ్చినుయాం దేవం స్థిరధీస్స్వార్థసి
ద్ధయే ॥౨౮॥ గతమేవ గతం జన్మ కానుతత్ర ప్రతిక్రియా । ప్రవహత్యేవ
హి జలే సేతుః కార్యో విజానతా ॥౨౯॥ ఇదానీం కర్తుమేతావచ్ఛక్యం
కాలే గతే సతి । మయాఽత్ర హితకామేన బిభ్యతా భవసాగరాత్ ॥౩౦॥

ఇతఊర్ధ్వ మహంతావద్యావజ్జీవం శ్రియఃప్రియః । పదయో రర్చ
సంకర్తుం యతమానస్సమాహితః ॥ ౩౧ ॥ అభిగచ్ఛన్హరిం ప్రాతః
పశ్చాద్ద్రవ్యాణి చార్జయన్ । అర్చయంశ్చ తతో దేవం తతో మన్త్రా
న్జపన్నపి ॥ ౩౨ ॥ ధ్యాయన్నపి పరందేవం కాలేషూక్తేషు పంచసు।
వర్తమానస్సదాచైవం పాఞ్చకాలికవర్త్మనా ॥౩౩॥ స్వార్జితైర్గన్ధపు
ష్పాద్యైశ్శుభైశ్శక్త్యనురూపతః । ఆరాధయన్హరింభక్త్యా గమయి
ష్యామివాసరాన్ ॥ ... ... ॥౩౪॥

శ్రీవఙ్గీవంశేశ్వర విరచితా ప్రాతర్నిర్వేదకారికా సావశిష్టా.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమదాన్ధ్రపూర్ణ విరచితమ్

శ్రీరామానుజాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రమ్.

రామానుజః పుష్కరాక్షో యతీన్ద్రః కరుణాకరః । కాన్తిమ
త్యాత్మజశ్శ్రీమాన్లీలామానుషవిగ్రహః ॥౧॥ సర్వశాస్త్రార్థతత్వజ్ఞ
స్సర్వజ్ఞస్సజ్జనప్రియః । నారాయణకృపాపాత్ర శ్శ్రీభూతపురనా
యకః ॥౨॥ అనఘో భక్తమన్దారః కేశవానన్దవర్ధనః । కాఞ్చీపూర్ణ
ప్రియసఖః ప్రణతార్తివినాశనః ॥౩॥ పుణ్యసఙ్కీర్తనః పుణ్యో బ్ర
హ్మరాక్షసమోచకః । యాదవాపాదితాపార్థ వృక్షచ్ఛేదకుఠారకః ॥౪॥
అమోఘో లక్ష్మణముని శ్శారదాశోకనాశకః । నిరన్తర జనాజ్ఞానని
ర్మోచనవిచక్షణః ॥౫॥ వేదాన్తద్వయసారజ్ఞో వరదామ్బుప్రదాయకః।
పరాభిప్రాయతత్వజ్ఞో యామునాఙ్గులిమోచకః ॥౬॥ దేవరాజకృపా
లబ్ధషడ్వాక్యార్థమహోదధిః । పూర్ణార్యలబ్ధసన్మన్త్ర శ్శౌరిపాదాబ్జష
ట్పదః ॥౭॥ త్రిదణ్డధారీ బ్రహ్మజ్ఞో బ్రహ్మధ్యానపరాయణః । రఙ్గేశ

కైఙ్కర్యరతో విభూతిద్వయనాయకః ॥౮॥ గోష్ఠీపూర్ణకృపాలబ్ధమన్త్రరాజప్రకాశకః । వరరఙ్గానుకమ్పాత్త ద్రావిడామ్నాయపారగః॥౯॥ మాలాధరార్యసుజ్ఞాతద్రావిడామ్నాయతత్త్వధీః । చతుస్సప్తతిశిష్యాఢ్యఃపఞ్చాచార్యపదాశ్రయః॥౧౦॥ ప్రపీతవిషతీర్థామ్భఃప్రకటీకృతవైభవః। ప్రణతార్తిహరాచార్యదత్తభిక్షైకభోజనః॥౧౧॥ పవిత్రీకృతకూరేశో భాగినేయత్రిదణ్డకః । కూరేశ దాశరథ్యాది చరమార్థప్రదాయకః ॥౧౨॥ రఙ్గేశవేఙ్కటేశాదిప్రకటీకృతవైభవః । దేవరాజార్చనరతో మూకముక్తిప్రదాయకః ॥౧౩॥ యజ్ఞమూర్తి ప్రతిష్ఠాతా మన్నాథో ధరణీధరః । వరదాచార్యసద్భక్తో యజ్ఞేశార్తివినాశకః॥౧౪॥ అనన్తాభీష్టఫలదో విఠలేన్ద్రప్రపూజితః । శ్రీశైలపూర్ణ కరుణా లబ్ధరామాయణార్థకః ॥౧౫॥ వ్యాససూత్రార్థతత్త్వజ్ఞో బోధాయనమతానుగః । శ్రీభాష్యాదిమహాగ్రన్థ సాధకః కలినాశనః ॥౧౬॥ అద్వైతమతవిచ్ఛేత్తా విశిష్టాద్వైతపారగః। కురఙ్గనగరీపూర్ణ మన్త్రరత్నోపదేశకః। ౧౭॥ వినాశితాఖిలమత శ్శేషీకృతరమాపతిః । పుత్రీకృతశఠారాతి శ్శఠజిదృణమోచకః ॥౧౮॥ భాష్యదత్తహయగ్రీవో భాష్యకారో మహాయశాః । పవిత్రీకృతభూభాగః కూర్మనాథప్రకాశకః ॥ ౧౯ ॥ శ్రీవేఙ్కటాచలాధీశ శ్శఙ్ఖచక్రప్రదాయకః । శ్రీవేఙ్కటేశశ్వశుర శ్శ్రీరమాసఖదేశికః ॥౨౦॥ కృపామాత్రప్రసన్నార్యో గోపికామోక్షదాయకః । సమీచీనార్యసచ్ఛిష్యసత్కృతో వైష్ణవప్రియః ॥౨౧॥ క్రిమికణ్ఠనృపధ్వంసీ సర్వమన్త్రమహోదధిః। అఙ్గీకృతాన్ధ్రపూర్ణార్యసాలగ్రామప్రతిష్ఠితః॥ ౨౨॥ శ్రీభక్తగ్రామపూర్ణేశో విష్ణువర్ధనరక్షకః। బౌద్ధధ్వాన్తసహస్రాంశు శ్శేషరూపప్రదర్శకః ॥ ౨౩ ॥ నగరీకృతవేదాద్రిర్ఢిల్లీశ్వరసమర్చితః । నారాయణ ప్రతిష్ఠాతా సమ్పత్పుత్రవిమోచకః॥ ౨౪॥ సనత్కుమారజనక స్సాధులోకశిఖామణిః । సుప్రతిష్ఠితగోవిన్దరాజః పూర్ణమనోరథః ॥౨౫॥ గోదాగ్రజో దిగ్విజేతా గోదాభీష్టప్రపూరకః । సర్వసంశయవిచ్ఛేత్తా విష్ణులోకప్రదాయకః ॥౨౬॥ అవ్యా

హతమహద్వర్త్మా యతిరాజో జగద్గురుః ॥౯౭॥ ఏవం రామానుజార్యస్య నామ్నామష్టోత్తరం శతమ్ । యః పఠేచ్ఛృణుయాద్వాపి సర్వాన్కామానవాప్నుయాత్ ॥ యదాన్ధ్రపూర్ణేన మహాత్మనేదం స్తోత్రం కృతం సర్వజనావనాయ । తజ్జీవభూతం భువి వైష్ణవానాం బభూవ రామానుజమానసానామ్ ॥ ... ... ॥౯౮॥

శ్రీమదాన్ధ్రపూర్ణవిరచితం శ్రీరామానుజాష్టోత్తర
శతనామస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీవాత్స్యవరదార్య మహాగురవే నమః.

శ్రీవాత్స్యవరదదేశికైరనుగృహీతా
శ్లోకద్వయసఙ్క్షిప్తా పరమార్థస్తుతిః.

వన్దేహం వరదార్యం తం వత్సాభిజనభూషణమ్ ।
భాష్యామృతప్రదానాద్యస్సఞ్జీవయతి మామపి ॥

సత్సఙ్గాద్భవనిస్పృహో గురుముఖాచ్ఛ్రీశం ప్రపద్యాత్మవాన్ ప్రారబ్ధం పరిభుజ్య కర్మశకలం ప్రక్షీణకర్మాన్తరః । న్యాసాదేవ నిరఙ్కుశేశ్వరదయానిర్లూనమాయాన్వయో హార్దానుగ్రహలబ్ధమధ్యధమనిద్వారా బహిర్నిర్గతః ॥ ౧ ॥ ముక్తోఽర్చిర్దినపూర్వపక్షషడుదఙ్మాసాబ్దవాతాంశుమద్గ్లౌవిద్యుద్వరుణేన్ద్రధాతృమహితస్సీమాన్తసిన్ధ్వాప్లుతః । శ్రీవైకుణ్ఠముపేత్య నిత్యమజడం తస్మిన్పరబ్రహ్మణస్సాయుజ్యం సమవాప్య నన్దతి సమం తేనైవ ధన్యః పుమాన్ ॥ ౨ ॥ ప్రాతర్నిత్యానుసన్ధేయం పరమార్థం ముముక్షుభిః । శ్లోకద్వయేన సంక్షిప్తం సువ్యక్తం వరదోఽబ్రవీత్ ॥ ... ...

ఇతి శ్రీవాత్స్యవరదదేశికప్రణీతా పరమార్థస్తుతిః.

శ్రీ శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీవాత్స్యవరదాచార్యానుగృహీతా
పరత్వాది పఞ్చకస్తుతిః.

ఉద్యద్భానుసహస్రభాస్వరపర వ్యోమాస్పదం నిర్మల జ్ఞానానన్దఘనస్వరూపమమల జ్ఞానాదిభిష్షడ్గుణైః । జుష్టం సూరిజనాధిపం ధృతరథాఙ్గాబ్జం సుభూషోజ్జ్వలం శ్రీభూసేవ్యమనన్తభోగినిలయం శ్రీవాసుదేవం భజే ॥౧॥ ఆమోదే భువనే ప్రమోద ఉత సమ్మోదే చ సఙ్కర్షణం ప్రద్యుమ్నం చ తథాఽనిరుద్ధ ఇతి తాన్ సృష్టిస్థితీ చాప్యయమ్ । కుర్వాణాన్మతిముఖ్యషడ్గుణవరైర్యుక్తాం స్త్రియుగ్మాత్మకైః ర్వ్యూహాధిష్ఠిత వాసుదేవమపి తం క్షీరాబ్ధినాథం భజే ॥౨॥ వేదాన్వేషణమన్దరాద్రిభరణక్ష్మోద్ధారణస్వాశ్రిత ప్రహ్లాదావనభూమిభిక్షణజగద్విక్రాన్తయో యత్క్రియాః । దుష్టక్షత్రనిబర్హణం దశముఖాద్యున్మూలనం కర్షణం కాళిన్ద్యా అతిపాపకంసనిధనం యత్క్రీడితం తం నుమః ॥౩॥ యో దేవాది చతుర్విధేష్టజనిమద్బ్రహ్మాణ్డకోశాన్తరే సంభక్తేషు చరాచరేషు నివసన్నాస్తే సదాఽన్తర్బహిః । విష్ణుం తం నిఖిలేష్వణుష్వణుతరం భూయస్సు భూయస్తరం స్వాఙ్గుష్ఠప్రమితం చ యోగిహృదయేష్వాసీనమీశం భజే ॥౪॥ శ్రీరఙ్గస్థలవేఙ్కటాద్రికరిగిర్యాదౌ శతేఽష్టోత్తరే స్థానే గ్రామనికేతనేషు చ సదా సాన్నిధ్యమాసేదుషే । అర్చారూపిణమర్చకాభిమతితః స్వీకుర్వతే విగ్రహం పూజాం చాఖిలవాఞ్ఛితాన్వితరతే శ్రీశాయ తస్మై నమః ॥౫॥ ప్రాతర్విష్ణోః పరత్వాది పఞ్చకస్తుతి ముత్తమామ్ । పఠన్ప్రాప్నోతి భగవద్భక్తిం వరదనిర్మితామ్ ॥ ... ...

ఇతి శ్రీవాత్స్యవరదార్య మహాదేశిక విరచితా
పరత్వాది పఞ్చకస్తుతి స్సంపూర్ణా.

శ్రీ వై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

ప్రాతరనుసన్ధేయ శ్లోకద్వయం శ్లోకత్రయంచ.

పరమార్థస్తుతౌ, సత్సఙ్గాత్ † వరదోఽబ్రవీదిత్యనన్తరమ్.

గ్రాహగ్రస్తే గజేన్ద్రే రువతిసరభసం తార్క్ష్యమారుహ్యధావన్వ్యాఘూర్ణన్మాల్యభూషావసనపరికరో మేఘగమ్భీరఘోషః। ఆబిభ్రాణో రథాఙ్గంశరమసిమభయం శఙ్ఖచాపౌసఖేటౌ హస్తైః కౌమోదకీమప్యవతుహరిరసావంహసాంసంహతేర్నః ॥౧॥ నక్రాక్రాన్తేకరీన్ద్రేముకుళితనయనే మూలమూలేతిఖిన్నే నాహంనాహంనచాహంనచభవతిపునస్తాదృశోమాదృశేషు । ఇత్యేవంత్యక్తహస్తేసపదిసురగణే భావశూన్యేసమస్తేమూలంయత్ప్రాదురాసీత్సదిశతుభగవాన్మఙ్గళంసన్తతంనః॥ ౨॥ ప్రాతస్స్మరామిభవభీతిమహార్తిశాన్త్యై నారాయణంగరుడవాహనమబ్జనాభమ్। గ్రాహాభిభూతమదవారణముక్తిహేతుం చక్రాయుధంతరుణవారిజపత్రనేత్రమ్ ॥౧॥ ప్రాతర్నమామి మనసావచసాచ మూర్ధ్నా పాదారవిన్దయుగళం పరమస్యపుంసః। నారాయణస్య నరకార్ణవతారణస్య పారాయణప్రవణవిప్రపరాయణస్య ॥౨॥ ప్రాతర్భజామిభజతామభయంకరంతం ప్రాక్సర్వజన్మకృతపాపభయాపహత్యై। యోగ్రాహవక్త్రపతితాఙ్ఘ్రిగజేన్ద్రఘోరశోకప్రణాశనకరోధృతశఙ్ఖచక్రః ॥౩॥ శ్లోకత్రయమిదంపుణ్యం ప్రాతరుత్థాయయః పఠేత్। లోకత్రయగురుస్తస్మైదద్యాదాత్మపదంహరిః ॥ ॥౪॥

ఇతి శ్లోకద్వయమ్, శ్లోకత్రయంచ సమ్పూర్ణమ్.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమత్కవికథక కణ్ఠీరవ శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

శ్రీ హయగ్రీవస్తోత్రమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ।
వేదాన్తాచార్య వర్యో మే సన్నిధత్తాం సదాహృది॥

జ్ఞానానన్దమయం దేవం నిర్మలస్ఫటికాకృతిమ్। ఆధారంసర్వవిద్యానాం హయగ్రీవముపాస్మహే ॥౧॥ స్వతస్సిద్ధంశుద్ధస్ఫటికమణిభూభృత్ప్రతిభటం సుధాసధ్రీచీభిర్ద్యుతిభిరవదాతత్రిభువనమ్ । అనన్తైస్త్రయ్యన్తైరనువిహితహేషాహలహలంహతాశేషావద్యం హయవదనమీడీమహిమహః ॥ ౨ ॥ సమాహారస్సామ్నాం ప్రతిపదమృచాంధామయజుషాంలయః ప్రత్యూహానాంలహరివితతిర్బోధజలధేః । కథాదర్పక్షుభ్యత్కథకకులకోలాహలభవం హరత్వన్తర్ధ్వాన్తంహయవదనహేషాహలహలః ॥౩॥ ప్రాచీసన్ధ్యా కాచిదన్తర్నిశాయాః ప్రజ్ఞాదృష్టేరఞ్జనశ్రీరపూర్వా। వక్త్రీ వేదాన్ భాతుమేవాజివక్త్రా వాగీశాఖ్యా వాసుదేవస్యమూర్తిః॥౪॥విశుద్ధవిజ్ఞానఘనస్వరూపం విజ్ఞానవిశ్రాణనబద్ధదీక్షమ్ । దయానిధిందేహభృతాంశరణ్యం దేవంహయగ్రీవమహంప్రపద్యే ॥౫॥ అపౌరుషేయైరపివాక్ప్రపఞ్చైరద్యాపితేభూతిమదృష్టపారామ్ । స్తువన్నహంముగ్ధ ఇతిత్వయైవ కారుణ్యతో నాథ కటాక్షణీయః ॥ ౬ ॥ దాక్షిణ్యరమ్యాగిరిశస్యమూర్తిర్దేవీసరోజాసనధర్మపత్నీ। వ్యాసాదయోఽపివ్యపదేశ్యవాచస్స్ఫురన్తిసర్వేతవశక్తిలేశైః॥౭॥మన్దోఽభవిష్యన్నియతం విరిఞ్చోవాచాంనిధేర్వఞ్చితభాగధేయః । దైత్యాపనీతాం దయయైవభూయోఽప్యధ్యాపయిష్యో నిగమాన్నచేత్త్వమ్॥౮॥ వితర్కడోలాంవ్యవధూయసత్త్వేబృహస్పతింవర్తయసేయతస్త్వమ్।

తేనైవ దేవ త్రిదశేశ్వరాణామస్పృష్టడోలాయితమాధిరాజ్యమ్॥౯॥ అగ్నౌ
సమిద్ధార్చిషి సప్తతన్తో రాతస్థివాన్మంత్రమయంశరీరమ్। అఖణ్డసారైర్హవి
షాంప్రదానై రాప్యాయనంవ్యోమసదాంవిధత్సే॥౧౦॥ యన్మూలమీదృ
క్ప్రతిభాతితత్త్వంయామూలమామ్నాయమహాద్రుమాణామ్। తత్త్వేన జా
నంతి విశుద్ధసత్త్వాస్త్వామక్షరామక్షరమాతృకాంతే ॥ అవ్యాకృతాద్వ్యా
కృతవానసిత్వం నామానిరూపాణిచ యానిపూర్వమ్ । శంసన్తితేషాంచ
రమాంప్రతిష్ఠాం వాగీశ్వరత్వాంత్వదుపజ్ఞవాచః॥ ౧౨॥ ముగ్ధేన్దునిష్య
న్దవిలోభనీయాం మూర్తింతవానన్ద సుధాప్రసూతిమ్ । విపశ్చితశ్చేతసి
భావయన్తే వేలాముదారామివదుగ్ధసిన్ధోః ॥౧౩॥ మనోగతంపశ్యతి
యస్సదాత్వాం మనీషిణాం మానసరాజహంసమ్ । స్వయంపురోభా
గవివాదభాజః కింకుర్వతే తస్యగిరోయథార్హమ్ ॥ ౧౪ ॥ అపిక్షణా
ర్ధంకలయన్తియేత్వా మాప్లావయన్తం విశదైర్మయూఖైః । వాచాం
ప్రవాహైరనివారితైస్తే మందాకినీంమన్దయితుంక్షమన్తే ॥౧౫॥ స్వామి
న్భవద్ధ్యానసుధాభిషేకా ద్వహన్తిధన్యాః పులకానుబన్ధమ్ । అలక్షితే
క్వాపినిరూఢమూలమఙ్గేష్వివా నన్దథు మఙ్కురన్తమ్ ॥ ౧౬ ॥ స్వామి
న్ప్రతీచాహృదయేన ధన్యాస్త్వద్ధ్యాన చన్ద్రోదయ వర్ధమానమ్ । అ
మాన్తమానన్దపయోధిమన్తః పయోభిరక్ష్ణాంపరివాహయన్తి ॥ ౧౭ ॥
స్వైరానుభావ త్త్వదధీనభావా స్సమృద్ధవీర్యా స్త్వదనుగ్రహేణ ।
విపశ్చితోనాథతరన్తిమాయాం వైహారికీం మోహన పిఞ్ఛికాంతే॥౧౮॥
ప్రాఙ్నిర్మితానాం తపసాంవిపాకా ప్రత్యగ్రనిశ్శ్రేయస సమ్పదో
మే। సమేధిషీరంస్తవపాదపద్మే సఙ్కల్పచిన్తామణయఃప్రణామాః॥
౧౯ ॥ విలుప్తమూర్ధన్యలిపిక్రమాణాం సురేన్ద్రచూడాపదలాలితా
నామ్ । త్వదఙ్ఘ్రిరాజీవ రజఃకణానాం భూయాన్ప్రసాదోమయినా
థభూయాత్ ॥౨౦॥ పరిస్ఫురన్నూపురచిత్రభానుప్రకాశనిర్ధూతతమో
నుషఙ్గామ్ । పదద్వయీంతే పరిచిన్మహేఽన్తః ప్రబోధరాజీవవిభాత
సన్ధ్యామ్ ॥౨౧॥ త్వత్కిఙ్కరాలఙ్కరణోచితానాం త్వయైవ కల్పా
న్తరపాలితానామ్ । మఞ్జుప్రణాదం మణినూపురంతే మఞ్జూషికాం
వేదగిరాంప్రతీమః ॥ ౨౨ ॥ సఞ్చిన్తయామి ప్రతిభాదశాస్థాన్సన్ధుక్ష

యన్తం సమయప్రదీపాన్ । విజ్ఞానకల్పద్రుమపల్లవాభం వ్యాఖ్యానముద్రామధురం కరం తే ॥౨౩॥ చిత్తే కరోమి స్ఫురితాక్షమాలం సవ్యేతరం నాథ కరం త్వదీయమ్ । జ్ఞానామృతోదఞ్చన లాలసానాం లీలాఘటీయన్త్రమివాశ్రితానామ్ ॥౨౪॥ ప్రబోధసిన్ధోరరుణైః ప్రకాశైః ప్రవాళసఙ్ఘాతమివోద్వహన్తమ్ । విభావయే దేవ స పుస్తకం తే వామం కరం దక్షిణమాశ్రితానామ్ ॥౨౫॥ తమాంసి భిత్త్వా విశదైర్మయూఖైః సమ్ప్రీణయన్తం విదుషశ్చకోరాన్ । నిశామయే త్వాం నవపుణ్డరీకే శరద్ఘనే చన్ద్రమివ స్ఫురన్తమ్ ॥౨౬॥ దిశన్తు మే దేవ సదా త్వదీయా దయాతరఙ్గానుచరాః కటాక్షాః । శ్రోత్రేషు పుంసామమృతం క్షరన్తీం సరస్వతీం సంశ్రితకామధేనుమ్ ॥౨౭॥ విశేషవిత్పారిషదేషు నాథ విదగ్ధగోష్ఠీసమరాఙ్గణేషు । జిగీషతో మే కవితార్కికేన్ద్రాన్ జిహ్వాగ్రసింహాసనమభ్యుపేయాః ॥౨౮॥ త్వాం చిన్తయన్ త్వన్మయతాం ప్రపన్నస్త్వాముద్గృణన్ శబ్దమయేన ధామ్నా । స్వామిన్సమాజేషు సమేధిషీయ స్వచ్ఛన్దవాదాహవబద్ధశూరః ॥౨౯॥ నానావిధానామగతిః కలానాం న చాపి తీర్థేషు కృతావతారః । ధ్రువం తవానాథపరిగ్రహాయా నవం నవం పాత్రమిదం దయాయాః ॥౩౦॥ అకమ్పనీయాన్యపనీతిభేదైరలంకృషీరన్ హృదయం మదీయమ్ । శఙ్కాకళఙ్కాపగమోజ్జ్వలాని తత్త్వాని సమ్యఞ్చి తవ ప్రసాదాత్ ॥౩౧॥ వ్యాఖ్యాముద్రాం కరసరసిజైః పుస్తకం శఙ్ఖచక్రే బిభ్రద్భిన్నస్ఫటికరుచిరే పుణ్డరీకే నిషణ్ణః । అమ్లానశ్రీరమృతవిశదైరంశుభిః ప్లావయన్మామావిర్భూయాదనఘమహిమా మానసే వాగధీశః ॥౩౨॥ వాగర్థసిద్ధిహేతోః పఠత హయగ్రీవసంస్తుతిం భక్త్యా । కవితార్కికకేసరిణా వేఙ్కటనాథేన విరచితామేతామ్ ॥ ... ॥౩౩॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు శ్రీహయగ్రీవస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
శ్రీమతే వేఙ్కటేశాయ వేదాన్తగురవే నమః ॥

శ్రీమతే నిగమాన్తమహాదేశికాయ నమః.

(౧౯)

శ్రీ ర్యై నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితః

గరుడదణ్డకః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః * సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

నమఃపన్నగనద్ధాయ వైకుణ్ఠవశవర్తినే।
శ్రుతిసింధు సుధోత్పాద మన్దరాయగరుత్మతే॥

గరుడమఖిలవేదనీడాధిరూఢం ద్విషత్పీడనోత్కణ్ఠితాకుణ్ఠవైకుణ్ఠపీఠీకృతస్కన్ధమీడే స్వనీడాగతిప్రీతరుద్రాసుకీర్తిస్తనాభోగగాఢోపగూఢ స్ఫురత్కణ్టకవ్రాత వేధవ్యథా వేపమానద్విజిహ్వాధిపాకల్ప విష్ఫార్యమాణస్ఫటావాటికా రత్నరోచిశ్ఛటా రాజినీరాజితం కాంతికల్లోలినీరాజితమ్ ॥ ... ... ॥౧॥

జయగరుడసుపర్ణ దర్వీకరాహార దేవాధిపాహారహారిన్ దివౌకస్పతిక్షిప్తదంభోళి ధారాకిణాకల్పకల్పాంతవాతూల కల్పోదయానల్పవీరాయితోద్యచ్చమత్కార దైత్యారిజైత్రధ్వజారోహనిర్ధారితోత్కర్ష సఙ్కర్షణాత్మన్ గరుత్మన్ మరుత్పంచకాధీశ సత్యాదిమూర్తే నకశ్చిత్సమస్తేనమస్తేపునస్తేనమః ॥ ... ... ॥౨॥

ఇమఇదమజహత్సపర్యాయ పర్యాయనిర్యాతపక్షానిలాస్ఫాలనోద్వేలపాథోధివీచీ చపేటాహతాగాధపాతాళ భాంకారసంక్రుద్ధనాగేంద్రపీడాసృణీభావభాస్వన్నఖశ్రేణయే చండతుండాయ నృత్యద్భుజంగభ్రువే వజ్రిణే దంష్ట్రయాతుభ్య మధ్యాత్మవిద్యావిధేయావిధేయా భవద్దాస్యమాపాదయేథాదయేథాశ్చమే ॥ ... ॥౩॥

మనురనుగత పక్షివక్త్రస్ఫురత్తారక స్తావకశ్చిత్రభానుప్రియాశేఖరస్త్రాయతాన్నస్త్రివర్గాపవర్గ ప్రసూతిఃపరవ్యోమధా

మన్వలద్వేషిదర్పజ్వలద్వాలఖిల్యప్రతిజ్ఞావతీర్ణ స్థిరాంతత్వబుద్ధిం పరాం భక్తిధేనుం జగన్మూలకన్దేముకున్దేమహానన్దదోగ్ధ్రీం దధీథాముధాకామహీనామహీనాన్తక ॥ ... ... ॥౪॥

శ్లో॥ షట్త్రింశద్గణచరణో నరపరిపాటీనవీనగుమ్భగణః । విష్ణురథదణ్డకోఽసౌవిఘటయతు విపక్షవాహినీవ్యూహమ్ ॥ విచిత్రసిద్ధిదస్సోయంవేఙ్కటేశవిపశ్చితా ।గరుడధ్వజతోషాయగీతోగరుడదణ్డకః॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతంత్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు గరుడదణ్డకస్సమాప్తః.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీలక్ష్మీ హయవదన పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

అచ్యుతశతకమ్- ప్రాకృతమ్.

సిరివేంకటణాహజ్జో కఇతక్కిఅసీహసవ్వతంతసతంతో । వేఅంతారిఅవజ్జో మహ సణ్ణిజ్ఝేఉ సఇ సఅం హిఅ అమ్మి ॥*॥ శ్రీవేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికసింహః సర్వతన్త్రస్వతన్త్రః । వేదాన్తార్యవర్యో మమ సన్నిధత్తాం సదా స్వయం హృదయె ॥ ...

ణమహ తిఅసాణ ణాహం సచ్చం దాసాణ అచ్చుఅం థిరజోఇమ్, గరులణఇతడతమాలం అహిందణఅరో సహాఅలెక్కగఇందమ్ ॥ ౧ ॥

నమత త్రిదశానాం నాథం సత్యం దాసానామచ్యుతం స్థిర జ్యోతిషమ్। గరుడనదీతటతమాలమహీన్ద్రనగరౌషధాచలైకగజేన్ద్రమ్ ॥ ॥౧॥

కింకరసచ్చ థుఈ తుహ సఅంభుగేహిణివిలాస వాహిత్తిమఈ। ఫణిఅ బాలేణ మఏ పంజరసుఅజప్పిఅం వ కుణఉ పసాఅమ్॥౩॥ కిఙ్క-

రసత్య స్తుతి స్తవ స్వయమ్భుగేహిఽవిలాసవ్యాహృతి మయూ । ఫణితా బాలేన మయా పఞ్జరశుక జల్పితమివ కరోతు ప్రసాదమ్ ॥ ॥౨॥

మఇలం వి భాసిఅం మహ కింకరసచ్చ తుహ కి త్తిజోణ్హాపసరే। లగ్గం లహఉ విసుద్ధిం రచ్ఛాసలిలం వ తివహాఆసొత్తగఅమ్ ॥౩॥ మలిన మపి భాషితం మమ కిఙ్కరసత్య తవకీర్తిజ్యోత్స్నాప్రసరే। లగ్నం లభతాం విశుద్ధిం రథ్యాసలిలమివ త్రిపథగాస్రోతోగతమ్ ॥ ॥౩॥

తత్థరిణవిణ ఠవిఆ సొహఉ తిఅసాణ ణాహతుజ్ఝ సమాఏ । వంది త్తణమహిఆణం మజ్ఝమ్మి సుఈణ బాలిసా మజ్ఝ థుఈ ॥౪॥ త్ర స్తరీన మేన స్థాపితా శోభతాం త్రిదశానాం నాథ తవ సమాజే । వన్దిత్వ మహితానాం మధ్యే శ్రుతీనాం బాలిశా మమ స్తుతిః ॥ ॥౪॥

అమ్హాగురూణం అచ్చుఅ జీహాసీహాసణమ్మి లద్ధపడిట్ఠో । పడివాఇ అపరమట్ఠో వారేసి అపండిఅత్తణమమ్హాణం ॥ ౫ ॥ అస్మద్గురూణా మచ్యుత జిహ్వాసింహాసనే లబ్ధప్రతిష్ఠః। ప్రతిపాదితపరమార్థో వారయ స్యపణ్డితత్వమస్మాకమ్ ॥ ... ... ॥౫॥

హిఅఏసు దేసిఆణం జణ్హావిలహరీసు పుణ్ణఅందో వ్వ ఫుడో । కలు సజలేసు వ హంసో కసాఅకబురేసు తాసి అచ్చుఅ ణ ఖణమ్ ॥౬॥ హృ దయేషు దేశికానాం జాహ్నవీలహరీషు పూర్ణచన్ద్ర ఇవ స్ఫుటః । క లుషజలేష్వివ హంసకకషాయకర్బురేషు తిష్ఠస్యచ్యుత న క్షణమ్ ॥౬॥

ఆఅమమెత్తపమాణో ఆగోవిఅణం పఆసణియ మాహప్పో। సద్ధ హిఅహిఅసులహొ దూరం ముఅసి ణఅసచ్చ డోలాఅంతే॥౭॥ ఆగ మమాత్రప్రమాణ ఆగోపీజనం ప్రకాశనిజమాహాత్మ్యః । శ్రద్ధధద్ధృ దయసులభో దూరం ముఞ్చసి నతసత్య దోలాయమానాన్ ॥౭॥

సంఖవిఅసఅలహేఅం సరణాగఅసచ్చ సచ్చణాణాణందమ్। ఉల్ల ఙ్ఘిఅతివిహంతం ఉవణిసఆణం సఆఇ గాఅంతి తుమమ్॥౮॥ సంక్షపితస కలహేయం శరణాగతసత్య సత్యజ్ఞానానన్దమ్ । ఉల్లఙ్ఘితత్రివిధాన్త ముపనిషదాం శతానిగాయ ని త్వామ్ ॥ ... ॥౮॥

ఘడసి ణ కీరసి కేణవి ఠావేసి ణ సంఠవిజ్జసి అణ్ణేహిఁ । హరసి
ణిహిలం ణ హీరసి అహింద ణఅరింద ణహజోఇప్ఫురంతో ॥౯॥ కరోషి
న క్రియసే కేనాపి స్థాపయసి న సంస్థాప్యసేఽన్యైస్థితః । హరసి ని
ఖిలం న హ్రియసే అహీన్ద్రనగరీన్ద్రనభోజ్యోతిస్స్ఫురన్ ॥ ॥౯॥

అణువమిఅస్స వి అచ్చుఅ సత్తీ తుహ సఅలధారణాఇపహుత్తా ।
తేణ పడివత్థుపుణ్ణో సువ్వసి అపడిహఅ ణిఅఠీ సవ్వగఓ ॥౧౦॥ అను
ప్రమితస్యాప్యచ్యుత శక్తిస్తవ సకలధారణాదిప్రభూతా । తేన ప్రతి
వస్తుపూర్ణశ్శ్రూయసేఽప్రతిహతనిజస్థితిస్సర్వగతః ॥ ॥౧౦॥

సఅలాణ ధరణ ణిఅమణ సామిత్తణ ణిఅమసంఠిఓ సవ్వతణూ । సు
వ్వసి అచ్చుఅ సవ్వో సఇ దంసిఅకజ్జకారణత్తణకబురో ॥౧౧॥ సకలా
నాం ధరణనియమనస్వామిత్వనియమసంస్థితస్సర్వతనుః । శ్రూయసేఽ
చ్యుత సర్వస్సదా దర్శితకార్యకారణత్వకర్బురః ॥ ॥౧౧॥

పురిసపహాణసరీరో భువణాణం హోసి అచ్చుఅ ఉవాదాణమ్ । ణి
అసంకప్పసణాహో వహసి ణిమిత్తత్తణం వి అబ్భుఅసత్తీ ॥౧౨॥
పురుషప్రధానశరీరో భువనానాం భవస్యచ్యుతోపాదానమ్ । నిజసంక
ల్పసనాథో వహసి నిమిత్తత్వమప్యద్భుతశక్తిః ॥ ॥౧౨॥

విసమగుణంకురపఅరే జలం వ సామణ్ణకారణం తుహ కేలీ । ణిఅ
కమ్మసత్తిణిఅఆ అచ్చుఅ బమ్హాఇథావరంతవిసేసా ॥౧౩॥ విషమగు
ణాఙ్కురప్రకరే జలమివ సామాన్యకారణం తవ కేలిః । నిజకర్మశక్తి
నియతా అచ్యుత బ్రహ్మాదిస్థావరాన్తవిశేషాః ॥ ॥౧౩॥

పురిసా తుజ్ఝ విహూఈ అచ్చుఅ లచ్ఛీఅ ఇత్థిఆసణ్ణాఓ । ణ త్థి
పరం తుజ్ఝాణం సా వి సిరీ హోఇ తుజ్ఝ కిం పుణ ఇఅరమ్ ॥౧౪॥ పురు
షాస్తవ విభూతిరచ్యుత లక్ష్మ్యాః స్త్రీసంజ్ఞాః । నాస్తి పరం యువా
భ్యాం సాపి శ్రీర్భవతి తవ కింపునరితరత్ ॥ ... ॥౧౪॥

ణ హు తుహ సరిసబ్భహిఆ ణాహ తుమం ఎవ్వ సవ్వలోఅసర
ణ్ణో । ఏఆవ ణాణసారం ఇఅ మునిశేం తిఅసణాహ ఇఅరవిఇంతా ॥౧౫॥

న ఖలు తవ సదృశాభ్యధికా నాథ త్వమేవ సర్వలోకశరణ్యః। ఏతావ
జ్జ్ఞానసారమితి జ్ఞాతుం త్రిదశనాథేతరవిచిన్త్యా॥ ... ॥౧౫॥

భాఇ ఫణిందఉరాహివ పఢివాలంతేసు పాఅడపహుత్తఫలా। అ
వి దుహిణప్పముహేహిం ఆణత్తీ తుహ అలంఘణీఅ పహావా ॥ ౧౬॥
భాతి ఫణీన్ద్రపురాధిప ప్రతిపాలయత్సు ప్రకటితప్రభూతఫలా। అపి
ద్రుహిణప్రముఖైరాజ్ఞప్తిస్తవాలఙ్ఘనీయప్రభావా॥ ... ॥౧౬॥

ణిఅమవిహీణ పఉత్తీ సవ్వాణ వి దాససచ్చ ఉద్దిసిఅ తుమమ్। స
ద్ధణిమరితిఅబమ్హణసమాహిసిద్ధం లహంతి తిఅసా భుత్తిమ్ ॥ ౧౭ ॥ ని
యమవిధీనాం ప్రవృత్తిస్సర్వేషాం దాససత్యోద్దిశ్య త్వామ్। శ్రాద్ధనిమన్త్రి
తబ్రాహ్మణసమాధిసిద్ధాం లభన్తే త్రిదశా భుక్తిమ్॥ ... ౧౭॥

ఆరజ్ఝ తిఅసవిలఏ అచ్చుఅ ణిచ్చం ణ ఠాసి జఇ ణామ తుమమ్।
కమ్మాణ కప్పిఆణం కాహిఇ కప్పంతరేసు కో ణివ్వేసమ్ ॥ ౧౮ ॥ ఆరా
ధ్య త్రిదశ విలయే ఽచ్యుత నిత్యం న తిష్ఠసి యది నామ త్వమ్। కర్మ
ణాం కల్పితానాం కరిష్యతి కల్పాన్తరే కో నిర్వేశమ్॥ ... ॥౧౮॥

కప్పేసి కంఖిఆఇం కప్పదుమో వ్వ సిరికంచణలఆసహిఓ। ణఅస
చ్చ సఇ ఫలాఇం ణిఅఛాహిణిఉణ్ణణిచ్చతావతిహువణో ॥ ౧౯ ॥ కల్ప
యసి కాంక్షితాని కల్పద్రుమ ఇవ శ్రీకాఞ్చనలతాసహితః। నతసత్య
సదా ఫలాని నిజచ్ఛాయానిర్వృతనిత్యతాపత్రిభువనః॥ ... ॥౧౯॥

సఅలాఅమాణ ణిట్ఠా సఅలసురాణం వి అంతరో అప్పా। సఅ
లఫలాణ పసూఈ సఅలజణాణం సమో ఖు ణఅసచ్చ తుమమ్॥ ౨౦॥
సకలాగమానాం నిష్ఠా సకలసురాణామప్యన్తరాత్మా। సకలఫలానాం
ప్రసూతిః సకలజనానాం సమః ఖలు నతసత్య త్వమ్॥ ... ౨౦॥

ఇఅ సవ్వాణ సమాణో సచ్చఠిఓ దాససచ్చ సఇ పరిపుణ్ణో। కీస వ
హసి పక్ఖవాఅం పండవపముహేసు పేసణం వి సహంతో॥ ౨౧॥ ఇతి
సర్వేషాం సమానస్సత్యస్థితో దాససత్య సదా పరిపూర్ణః। కస్మాద్వ
హసి పక్షపాతం పాణ్డవప్రముఖేషు ప్రేషణమపి సహన్॥ ౨౧॥

విసమమ్మి కమ్మమగ్గే విపరిఖలంతాణ వీహలిఅకలణాణమ్। ణాహ
ణిహిలాణ అణ్ణో ణ ధి తుమాహి ణ అసచ్చ హత్థాలంబో ॥౨౨॥ విష
మే కర్మమార్గే విపరిస్ఖలతాం విహ్వలిత కరణానామ్। నాథ నిఖిలా
నామన్యో నాస్తి త్వత్ నతసత్య హస్తాలమ్బః॥ ... ... ౨౨॥

ణాణస్స కో అవిసఓ అచ్చుఅ కలుణాఏ తుజ్ఝ కో దూరఠిఓ। స
త్తీఅ కో అఇభరో తా ఖు ఉవాఓ తుమం చిఅ సఅంసిద్ధో ॥౨౩॥ జ్ఞా
నస్య కోఽవిషయోఽచ్యుత కరుణాయాస్తవకో దూరస్థితః। శక్తేః
కోఽతిభరః తస్మాత్ఖలూపాయ స్త్వమేవ స్వయంసిద్ధః॥ ౨౩॥

సంకప్పకణ్ణహారో కింకరసచ్చ భవసాఅరే అఇగహిరే। అణహో
తుమం ఖు పోఓ అప్పాణ కివాసమీరణేణ పఉట్టో ॥ ౨౪॥ సఙ్కల్ప క
ర్ణధారః కిఙ్కరసత్య భవసాగరేఽతిగభీరే। అనఘ స్త్వం ఖలుపోత
ఆత్మనాం కృపాసమీరణేన ప్రవృత్తః॥ ... ... ౨౪॥

అచ్చుఅ ణ దంతి మోక్ఖం ఈసరభావేణ భావిఆఇఅరసురా। ర
త్తిం పడివట్టేఉం లక్ఖం ఆలెక్ఖదిణఅరా ణ వి ణ ఖమమ్ ॥౨౫॥ అచ్యు
త న దదతి మోక్షంఈశ్వర భావేన భావితా ఇతరసురాః। రాత్రింప్ర
తివర్తయితుం లక్షమాలేఖ్య దినకరాణామపి న క్షమమ్॥ ౨౫॥

అమిఅరససాఅరస్సవ అహిందపురణాహ ణిమ్మలమహగ్ఘాఇమ్। తీ
రంతి ణ విణగేఉం అణణ్ణసులహాఇతుజ్ఝ గుణరఅణాఇమ్ ॥ ౨౬॥ అమృ
తరససాగరస్యేవ అహీన్ద్రపురనాథ నిర్మలమహార్ఘాణి। తీర్యన్తే న వి
గణయితు మనన్య సులభాని తవ గుణరత్నాని॥ ... ... ॥౨౬॥

భూసిఅసుఇసీమంతో భుఇఇందఉరేస సవ్వగుణసీమంతో। ఖవిఅ
తిసామలమోహో ముణీణహిఅఏసు ఫురసి సామలమోహో ॥ ౨౭॥
భూషిత శ్రుతిసీమన్తః భుజగేన్ద్రపురేశ సర్వగుణ సీమాన్తః। క్షపిత
తృషామలమోహో మునీనాంహృదయేషుస్ఫురసి శ్యామలమయూఖః॥

సుహలక్ఖణసిరివచ్ఛో సోహసి ణిచ్చుజ్ఝిత్తవిరహఖణసిరివచ్ఛో।రణదే
వణసవిహగఓ ఉద్ధలిగలులణ ఇతీరవణసవిహగఓ ॥ ౨౮ ॥ శుభలక్ష

శ్రీవత్సకౌస్తుభసే నిర్ముక్తవిరహక్షణశ్రీవక్షాః । రణదేవనసవిధగత ఉద్భటగరుడనదీతీరవనసవిధగజః ॥ ... ... ॥౨౮॥

అఉమారజొవ్వణఠిఅం అహిందఉరణాహ అహిమఅం అణురూవమ్। ణిచ్చం సహావసిద్ధం సువ్వఇ సూరిమహిఅం సుహం తుహ రూవమ్॥ ౨౯ ॥ అకుమారయౌవనస్థితమహీన్ద్రపురనాథాభిమతమనురూపమ్। నిత్యం స్వభావసిద్ధం శ్రూయతే సూరిమహితం సుఖం తవ రూపమ్॥

తిఉణం తస్స విఆరా అచ్చుఅ పురిసుత్తి ఆఅమగణిజ్జంతా । అత్థా తుహ ఖు సమత్తా పరమ్మి రూవమ్మి భూసణత్థసరూవా ॥౩౦॥ త్రిగుణం తస్య వికారా అచ్యుత పురుష ఇత్యాగమగణ్యమానాః। అర్థాస్తవ ఖలు సమస్తాః పరస్మిన్ రూపే భూషణాస్త్రస్వరూపాః ॥౩౦॥

ణంతి తుమాఓ అచ్చుఅ ణిక్ఖువిఅవివక్ఖణిట్ఠురపరక్కమణా। సంఠవిఅ పరమధమ్మా సాహుపరిత్తాణసప్ఫలా ఓఆరా ॥ ౩౧ ॥ నిర్యాన్తి త్వత్తో౽చ్యుత నిక్షిపిత విపక్షనిష్ఠురపరాక్రమణాః। సంస్థాపితపరమధర్మా స్సాధుపరిత్రాణ సత్ఫలా అవతారాః॥ ౩౧॥

హరిమణిసరిచ్ఛణిఅరుఇహారిఅఅంతభుఅఇందఉరపేరంతో । కాలే దాసజణాణం కిణ్హఘణో హోసి దిణ్ణకాలుణ్ణరసో ॥ ౩౨ ॥ హరిమణిసదృశనిజరుచిహారితాయమానభుజగేన్ద్రపురపర్యన్తః । కాలేదాసజనానాం కృష్ణఘనోభవసి దత్తకారుణ్యరసః ॥ ... ... ౩౨॥

గరుడణఇకచ్ఛరణ్ణే లక్ఖిజ్జసి లచ్ఛిమహీకణేరుమణహరో । దీసంతబహులదాణో దిసాగఅందోవ్వ ఖుడిఅదణుఇందదుమో ॥ ౩౩ ॥ గరుడనదీకచ్ఛారణ్యే లక్ష్యసే లక్ష్మీమహీకరేణుమనోహరః । దృశ్యమానబహులదానః దిశాగజేన్ద్ర ఇవ ఖణ్డితదనుజేన్ద్రద్రుమః॥ ౩౩॥

ముహఅందమోలిదిణఅరమజ్ఝట్ఠిఓ తుజ్ఝ చిహురభారంధారో। అఘడిఅఘడణాసత్తిం సచ్చంకావేఇ దాససచ్చ సమగ్గమ్ ॥ ౩౪ ॥ ముఖచన్ద్రమౌళిదినకరమధ్యస్థిత స్తవచికురభారాన్ధకారః। అఘటిత ఘటనాశక్తిం సత్యం స్థాపయతి దాససత్య సమగ్రామ్ ॥ ... ॥౩౪॥

పరిహాసి అపుణ్ణఅందం పఉమసరిచ్ఛప్పసణ్ణలోఅణజుఅలమ్। సంకప్పిఅదురిఆఇ వి సమ్హారిఅం హరఇ దాససచ్చ తుహ ముహమ్ ॥ ౩౫॥
పరిహాసితపూర్ణచన్ద్రం పద్మసదృక్ష ప్రసన్నలోచనయుగళమ్ । సంకల్పితదురితాన్యపి సంస్మృతం హరతి దాససత్య తవముఖమ్॥ ౩౫॥

మాహప్పం తుహ మహిఅం మంగలిఅం తులసికోత్థుహప్పముహాణమ్।అచ్చుఅ థిరవణమాలం వచ్ఛం దావేఇ లచ్ఛిలక్ఖణసుహఅమ్॥ ౩౬ ॥ మాహాత్మ్యం తవ మహితం మాఙ్గళికం తులసీ కౌస్తుభ ప్రముఖానామ్।
అచ్యుతస్థిరవనమాలం వక్షో దర్శయతి లక్ష్మీలక్షణసుభగమ్॥ ౩౬॥

ణివ్వసఇ ణిచ్చతావో దేవఅణో దేవణాఅఅ విహిప్పముహో।సీఅలసంతవహుత్తం ఛాహిం తుహ విఉలబాహుకప్పదుమాణమ్॥౩౭॥
నిర్వృశతి నిత్యతాపో దేవజనో దేవనాయక విధిప్రముఖః । శీతలశాన్తప్రభూతాం ఛాయాం తవ విపులబాహుకల్పద్రుమాణామ్॥ ౩౭॥

సజలప్పఅందక్ఖోహిఅతిఉణోఅహివిఉలబుబ్బుఅప్పఅరేహిమ్ । బమ్హండేహి వి భరిఅం కింకరసచ్చ తుహ కీస ణు కిసం ఉఅరమ్॥ ౩౮॥
సజ్జల్పచన్ద్రక్షోభితత్రిగుణోదధివిపులబుద్బుదప్రకరైః । బ్రహ్మాణ్డైరపి భరితం కిఙ్కర సత్య తవస్మాన్ను కృశముదరమ్॥ ... ॥౩౮॥

ణాహిరుహం తుహ కమలం భుఅఇస ణఅరణాహ సోహఇ సుహఅమ్।మజ్ఝఅబమ్హభమరం వచ్ఛాసణ లచ్ఛిపాఅపీఢసరిచ్ఛమ్॥౩౯॥
నాభిరుహం తవ కమలం భుజగేశ నగరనాథ శోభతే సుభగమ్ । మధ్యస్థిత బ్రహ్మభ్రమరం వత్సాసనలక్ష్మీపాదపీఠసదృక్షమ్॥ ౩౯॥

దిఢపీడిఅమహుకైటభసోణిఅపడలపరిపాడలంబరఘడిఆ । రాఅఇ అచ్చుఅ ముహలా రఇణాహగఇందసింఖలా తుహ రసణా ॥ ౪౦ ॥
దృఢపీడితమధుకైటభశోణితపటలపరిపాటలామ్బరఘటితా । రాజత్యచ్యుత ముఖరా రతినాథగజేన్ద్రశృఙ్ఖలా తవ రశనా॥ ౪౦॥

దాసాణ సచ్చ దీసఇ దాణవవీరాణదీహణిద్దాసఅణమ్ । తుహఉఅరత్థిఅతిహువణపాసాఅకఅంభసచ్ఛహం ఊరుజుఅమ్ ॥౪౧॥ దాసా

నాం సత్యదృశ్యతే దానవవీరాణాం దీర్ఘనిద్రాశయనమ్ । తవోదర
స్థితత్రిభువనప్రాసాదస్తమ్భసచ్ఛాయమూరుయుగమ్॥ ౪౧॥

జాణుమణిదప్పణేణ అ జఙ్ఘామరఅఅకిలాఇఆఇ అ ధణ్ణాఇ । అచ్చు
అ ణ ముఅఇ కంతీలచ్ఛీ వ సరోఅలక్ఖణే తుహ చలణే ॥ ౪౨॥ జాను
మణిదర్పణేన చ జఙ్ఘామరకతకళాచికయా చ ధన్యా । అచ్యుత న
ముఞ్చతి కాన్తిలక్ష్మీరివ సరోజలక్షణౌ తవ చరణౌ॥ ౪౨॥

సుఇసీమన్తపసూణం సోహఇ ణఅసచ్చ తుజ్ఝ సవ్వసరణ్ణమ్। కమ
ణఖణజణిఅసురణఇపసమిఅతేల్లోక్కపాఅఅం పఅపఉమమ్॥౪౩॥ శ్రు
తిసీమన్తప్రసూనం శోభతే నతసత్య తవ సర్వశరణ్యమ్ । క్రమణక్ష
ణజనితసురనదీప్రశమితత్రైలోక్యపాతకం పదపద్మమ్ ॥ ౪౩॥

ఇఅ తిహువణేక్కమూలం ఆసాఏంతి అణహాఅమిఅసాఉరసమ్। ఓ
సహిమహిహరపాసే ఉఇఅం తుం ఓసహిం వ దాసరుఆణమ్ ॥ ౪౪ ॥
ఇతి త్రిభువనైకమూలమాస్వాదయన్త్యనఘామృతస్వాదురసమ్ ।
ఓషధిమహీధరపార్శ్వే ఉదితం త్వామోషధిమివ దాసరుజామ్॥౪౪॥

సిద్ధంజణం వ సామం తుజ్ఝ తణుం ణిఅవిలోఅణేసు ణిహింతా।
అచ్చుఅ లచ్ఛిణివాసం ణిచ్చణిగూఢం ణిహిం వ పెక్ఖంతి తుమమ్॥
సిద్ధాఞ్జనమివ శ్యామాం తవ తనుం నిజవిలోచనేషు నిదధతః । అచ్యు
త లక్ష్మీనివాసం నిత్యనిగూఢం నిధిమివ ప్రేక్షన్తే త్వామ్॥ ౪౫॥

విఘుడిఅనిబిడంధారో ఘడంతజోఇ తిలోఅఎక్కగహవఈ । దిట్ఠి
గఓ జాణ తుమం ణమంతసచ్చ ణ హు తాణ మోహతిఆమా ॥౪౬॥
విఘటితనిబిడాన్ధకారో ఘటమానజ్యోతిస్త్రిలోకైకగృహపతిః। దృష్టిగ
తో యేషాం త్వం నమత్సత్య న ఖలు తేషాం మోహత్రియామా॥౪౬॥

విసఅరసమ్మి సువంతా విఆరజణణేహిం అవి ణహు విఉవ్వంతా । జీ
వంతముక్కసరిఆ అచ్చుఅ దీసంతి పావణా తుహ భత్తా ।౪౭॥ విషయ
రసే స్వపన్తః వికారజననైరపి న ఖలు విక్రియమాణాః । జీవన్ముక్త
సదృశాః అచ్యుత దృశ్యన్తే పావనాస్తవ భక్తాః ॥ ౪౭॥

గంధవ్వణఅరసివిణఅ సారిచ్ఛాణం సిరీణ వణసరిఆణమ్ । ణ సుమరఇ తుమ్మా గహిఓ సరణాగఅసచ్చ సఇముఓ జీవగఓ ॥౪౭॥ గన్ధర్వనగరస్వప్న సదృశానాం శ్రీణాంవనసరిత్తామ్ । నస్మరతి త్వద్గ్రహీతశ్శరణాగతసత్యసదాముద్యో జీవగజః ॥ ... ౪౭॥

ణమహేంతి ణాణవంతా తరంగ డిండీరబుబ్బుఅసరిచ్ఛాఇమ్। విహిపముహాణ పఆఇం ఘణకందలికందకఅళికంభసమాఇమ్ ॥ ౪౮ ॥ న మహయన్తి జ్ఞానవన్తస్తరఙ్గడిణ్డీరబుద్బుదసదృశాని । విధిప్రముఖానాం పదాని ఘనకన్దళికన్దకదళీస్తమ్భసమాని॥ ౪౮॥

ఫులఇఅ సపరసహావా పురిసా ఘేత్తూణ సామిణో తుహ సీలమ్। ణాహ ణఅసచ్చ సఘిణా ణముఅంతి కహిం వి సవ్వజణసోహద్దమ్॥ దృష్టస్వపరస్వభావాగ పురుషాగృహీత్వా స్వామిన స్తవశీలమ్ । నాథనతసత్య సఘృణా నముఞ్చన్తి కథమపి సర్వజనసౌహార్దమ్॥ ౫౦॥

మాణమఏసామచ్ఛరడంభాసూఆభఅమరిసలోహముహా। దీసంతిణ మోహసుఆ దోసా దాసాణ సచ్చ తుహ భత్తాణమ్॥౫౧॥ మానమదేర్ష్యామత్సరదమ్భాసూయాభయామర్షలోభముఖాః । దృశ్యన్తేన మోహసుతా దోషాదాసానాం సత్యతవ భక్తానామ్॥ ౫౧॥

జాణ మఈఅ ఇఅరముహీ కాలో సఅలో వి తాణ కలివిత్థారో। జె తుహ పఅమ్మి పవణా ణ ధ్ది కలీ ణాఅవఇ ణఅరపఇ తాణమ్॥౫౨॥ యేషామ్మతిరితరముఖీ కాలస్సకలోపి తేషాంకలివిస్తారః । యే తవ పదే ప్రవణా నాస్తికలిర్నాగపతినగరపతే తేషామ్॥ ౫౨॥

అచ్చాసణ్ణవిణాసా అచ్చుఅ పెక్ఖంతితావఏ భత్తజణె । మోక్ఖరుఈణ సుమగ్గె మూఢాదిణఅరమండలమ్మి వ ఛిద్దమ్॥ ౫౩॥ అత్యాసన్నవినాశా అచ్యుత పశ్యన్తి తావకే భక్తజనే । మోక్షరుచీనాం సుమార్గే మూఢాదినకరమణ్డలే ఇవ ఛిద్రమ్॥ ... ... ॥౫౩॥

ణేఖుడిఅ దుమ్మాణఘణా ణిమ్మలగుణఘడిఅతారఆపబ్భారా। భాసంతఛత్తిజోణ్హా ణఅసచ్చ ఫురంతి ణహాణిహా తుహ భత్తా॥ ౫౪॥ నిఖ

ణ్డితదుర్జ్ఞానఘనాః నిర్మల గుణఘటిత తారకా ప్రాగ్భారాః । భాస
మానభక్తిజ్యోత్స్నానత సత్య స్ఫురన్తి నభోసిభా స్తవ భక్తాః॥ ౫౪॥

ణ హు జమవిసఅమ్మి గఈ ణఅసచ్చ పఅంబుఅం తుహ పవణ్ణా
ణమ్। ఖలిఆణ వి జహజోగ్గం సిక్ఖా సుద్ధంతకికరాణ వ లహుఈ॥ నఖ
లు యమవిషయే గతిః నతసత్య పదామ్బుజం తవ ప్రపన్నానామ్। స్ఖలి
తానామపి యథాయోగ్యం శిక్షా శుద్ధాన్తకిఙ్కరాణామివలఘ్వీ॥ ౫౫॥

కంసమఅదోస దుహిఆ కఅంతభిఉడీభుఅంగిదంసణత్థా । అచ్చ
న్తి తుజ్ఝ చలణే అచ్చుఅ పబ్భట్టవమహరసాసాఆ ॥ ౫౬ ॥ కర్మ
మయదోషదుఃఖితాః కృతాన్తభ్రుకుటీభుజఙ్గదర్శనత్రస్తాః । అర్చయ
న్తి తవ చరణౌ అచ్యుత ప్రభ్రష్టమన్మథరసాస్వాదాః॥ ౫౬॥

ఆలగ్గఇ తుహ చలణే అచ్చుఅ విహిణావి అచ్చణా ఆఅరిఆ । జా
ఎక్కంతిపడత్తా సేసం వ సఅం సిరేణ పడిగణ్హసి తమ్ ॥౫౭ ॥ ఆల
గతి తవ చరణావచ్యుత విధినా హ్యర్చనాఽఽచరితా । యైకాన్తి ప్రి
యుక్తా శేషామివ స్వయం శిరసా ప్రతిగృహ్ణాసి తామ్ ॥ ౫౭ ॥ తుహ
ముహజోణ్హాదావిఅమాణసససిఅంతపవహసంణిహబాహే । అచ్చు
అ ణ ముఅసి భత్తే కఅంబగోలణిహ కంటఅంతణిఅంగే ॥౫౮॥ తవము
ఖజ్యోత్స్నాద్రావితమానస శశికాన్త ప్రవాహసన్నిభబాష్పాన్ । అ
చ్యుత న ముఞ్చసి భక్తాన్ కదమ్బగోళనిభకణ్టకితనిజాఙ్గాన్ ॥ ౫౮ ॥

సవ్వేసు వి ణివ్వేరా సరణాగఅసచ్చ గహిఅసాసఅధమ్మా । గఅ
సంగా తుహ భత్తా జంతి తుమం ఎవ్వ దుల్లహం ఇఅరేహిమ్ ॥౫౯॥
సర్వేష్వపి నిర్వైరాః శరణాగతసత్యగృహీత శాశ్వత ధర్మాః । గతస
ఙ్గాస్తవ భక్తా యాన్తి త్వామేవ దుర్లభమితరైః॥ ౫౯॥

అహివఇణఅరింద తుమం అసణ్ణం వి గఅణం వ సఇ దుగ్గజ్ఝమ్।
విసఏసు విలగ్గంతా తూరం తా వి ణ లహంతి డోలంత మణా ॥౬౦॥
అహిపతినగరేన్ద్ర త్వామాసన్నమపి గగనమివ సదా దుర్గ్రాహ్యమ్।
విషయేషు విలగన్తస్త్వరమాణా అపి నలభన్తే డోలాయమానమనసః॥

భత్తా తావఅసేవారసభరిఅ సఅల రక్ఖణోసుఅరుఇణా । కఅణా
ఇ ధరంతిచిరం కంఖిఅమోక్ఖా వి అచ్చుఅ తుఏ ఠవిఅ ॥ ౬౧ ॥ భక్తా
స్తావక సేవారసభరితాస్సకలరక్షణోత్సుకరుచ్యా । కరణాని ధరన్తి
చిరం కాంక్షితమోక్షా అప్యచ్యుత త్వయా స్థాపితాః ॥ ౬౧॥

థిరగుణగిరిజణిఏహిం సంతాణేసి ణిఅసచ్చణిఅభత్తేహిమ్ । జమ్మ
పరిపాడిజలహిం జంగమసేఉదంసణిజ్జేహి జణే ॥ ౬౨॥ స్థిరగుణగిరి
జనితైస్సన్తారయసి నతసత్యనిజభక్తైః । జన్మపరిపాటీజలధిం జఙ్గమస్థిర
సేతుదర్శనీయైర్జనాన్ ॥ ... ... ౬౨॥

పసమిఅభవంతరభఆ పత్తంపత్తం హిఅం తి పరిపెక్ఖంతా।భావెం
తితుజ్ఝ భత్తా పిఅఅిహిం వ ణఅసచ్చ పచ్ఛిమదిఅహమ్॥౬౩॥ప్రశమిత
భవాన్తరభయాః ప్రాప్తం ప్రాప్తం హితమితి పరిపశ్యన్తః । భావయ
న్తి తవ భక్తాః ప్రియాతిథిమివ నతసత్య పశ్చిమదివసమ్॥ ౬౩॥

పఅడతిమిరమ్మి భువణే పత్తపడిట్ఠవిఅపరమణాణపఈవా । ణిజ్జం
తి అచ్చుఅ తుఏ ణిఅం పఅం సఆసయంపహం కఅకజ్జా ॥ ౬౪॥ ప్రక
టతిమిరే భువనే పాత్రప్రతిష్ఠాపిత పరమజ్ఞానప్రదీపాః । నీయన్తే
చ్యుత త్వయా నిజం పదం సదాస్వయంప్రభం కృతకార్యాః ॥౬౪ ॥

దిఢకిణ్ణభత్తిణఅణా పరిపచ్ఛంతా అహిందఉరణాహ తుమమ్ । ప
త్తా తుహ సాఉజ్జం పంతిం పూరేంతి పణ్ణఇందముహాణమ్ ॥౬౫॥ దృఢ
కీర్ణభక్తినయనాః పరిపశ్యన్తోఽహీన్ద్రపురనాథ త్వామ్ । ప్రాప్తా
స్తవ సాయుజ్యం పఙ్క్తిం పూరయన్తి పన్నగేన్ద్రముఖానామ్ ॥౬౫॥

సణ్ణఅసులహం అచ్చుఅ సమాహిసోవాణకమవిలంబవిముహిఆ। స
రణం గంతూణ తుమం ముత్తా ముఉఉందఖత్తబంధుప్పముహా ॥ ౬౬ ॥
సన్నతసులభమచ్యుత సమాధిసోపానక్రమవిలమ్బవిముఖితాః । శర
ణం గత్వా త్వాం ముక్తా ముచుకున్దక్షత్రబన్ధుప్రముఖాః ॥౬౬॥

దేవాణ పసుసమాణో జంతూ గంతూణ దేవణాహ తుహ పఅం।
తేహిం చిఅ సవ్వేహిం సంసరమాణేహి దేఇ సఇబలీ ॥ ౬౭ ॥

దేవానాం పశుసమానో జన్తుర్గత్వా దేవనాథ తవ పదమ్ । తైరేవ
సర్వైస్స్మరమాణైర్భవతి సదా దత్తబలిః ॥ ॥౬౭॥

మోహంధారమహణ్ణవముచ్ఛిఅమాఆమహారఅణిపచ్చూహో। అ
చ్చుఅ తుజ్ఝ కడక్ఖో విముత్తిపత్థాణపుఢమపరిఅరబంధో ॥౬౮॥ మో
హాన్ధకారమహార్ణవమూర్ఛితమాయామహారజనీప్రత్యూషః । అచ్యుత
తవ కటాక్షో విముక్తిప్రస్థానప్రథమపరికరబన్ధః ॥ ॥౬౮॥

మోక్ఖసుహరుక్ఖమూలం మోహజరాఉరమహారసాఅణపవరమ్।
సఅలకుసలేకఖెత్తం కింకరసచ్చ తుహ కిత్తణం అమిఅణిహమ్॥౬౯॥
మోక్షసుఖవృక్షమూలం మోహజరాతురమహారసాయనప్రవరమ్।
సకలకుశలైకక్షేత్రం కిఙ్కరసత్య తవ కీర్తనమమృతనిభమ్ ॥౬౯॥

ణత్థి అహిక్కమణాసో విచ్ఛేఅమ్మి ణ పచ్చవాఅపసంగో । స
ప్పా వి తుహ సపజ్జా అచ్చుఅ రక్ఖఇ మహత్తరాఉ భఆఓ ॥ ౭౦ ॥
నాస్త్యభిక్రమనాశో విచ్ఛేదేపి న ప్రత్యవాయప్రసఙ్గః । స్వల్పాపి తవ
సపర్యాఽచ్యుత రక్షతి మహత్తరాద్భయాత్॥ ॥౭౦॥

అపసాఏ అపసణ్ణా తుజ్ఝ పసాఅమ్మి దాససచ్చ పసణ్ణా। ఆరజ్ఝా
హోంతి పరే కిం తేహిం పసంగలంభిఅపహావేహిమ్॥ ౭౧॥ అప్రసాదే
ఽప్రసన్నాస్తవ ప్రసాదే దాససత్య ప్రసన్నాః । ఆరాధ్యా భవన్తి
పరే కిం తైః ప్రసఙ్గలబ్ధప్రభావైః ॥ ... ॥౭౧॥

ఇఅరతిఅసా పసణ్ణా కింకరసచ్చ మహ కిం ణు కాహేంతి హిం
అం। ణీహారఘణసఏహిం ణ హు పూరిజ్జఇ కహం వి చాఅఅతిణ్హా॥ ౭౨॥
ఇతరత్రిదశాః ప్రసన్నాః కిఙ్కరసత్య మమ కిం ను కరిష్యన్తి హితమ్।
నీహారఘనశతైః న ఖలు పూర్యతే కథమపి చాతకతృష్ణా॥ ॥౭౨॥

అణుగఅసుహమిఅతిణ్హా అచ్చుఅ వీసమఇ తుజ్ఝ మామఅతిణ్హా। ప
వహేసు పసరిఆఏ ఆసిఅపవహంత ఘుసిణవాసరిఆఏ ॥౭౩॥ అనుగత
సుఖమృగతృష్ణాఽచ్యుత విశ్రామ్యతి తవ మామకతృష్ణా। ప్రవాహేషు
ప్రసృతాయాః ఆశ్రితప్రవహద్ఘృణసరితః ॥ ॥౭౩॥

విఅలసఅలంగవిసమే ధమ్మే ణఅసచ్చ ధఅణిహే ధారంతో । కం
తారపంథఏ వి అ ఖలంతచలణో మ్హి కాఅరవిఊరంతో ॥౭౪॥ విక
లసకలాఙ్గవిషమాన్ ధర్మాన్ నతసత్య ధ్వజనిభాన్ ధారయన్ । కా
న్తారపథక ఇవ స్ఖలచ్చరణోఽస్మి కాతరవిదీర్యమాణః ॥ ॥౭౪॥

థిరధమ్మవమ్మథఇఅం అధమ్మపవణాణ అగ్గకంధఉట్టమ్ । అఘ
డంతవిపడిసారం అచ్చుఅ మం హససి ణూణంలచ్ఛిసమక్ఖమ్ ॥ ౭౫ ॥
స్థిరధర్మవర్మస్థగితమధర్మప్రవణానామగ్రస్కన్ధప్రవృత్తమ్ । అఘట
మానవిప్రతిసారం అచ్యుత మాం హససినూనం లక్ష్మీసమక్షమ్ ॥౭౫॥

తరిఉం అచ్చుఅ దురిఅం ఇమమ్మి దేహమ్మి ఎక్కదిఅహే వి క
అం।కాలో అలం ణ సఅలో కలుణాఏ తుజ్ఝ పుణ్ణపత్తం హోమో॥
౭౬॥ తర్తుమచ్యుత దురితమస్మిన్ దేహే ఏకదివసేపి కృతమ్। కాలో
ఽలం న సకలః కరుణాయాస్తవ పూర్ణపాత్రం భవామః ॥ ॥౭౬॥

అచ్చుఅ తుజ్ఝ గుణాణం మహదోసాణం వి ణత్థి కత్థవి గణనా।త
హ వి జఓ పుథమాణం అహిఅం లీణాణ హోఇ ణ హు దుబ్బల్లమ్॥
౭౭ ॥ అచ్యుత తవ గుణానాం మమదోషాణామపి నాస్తి కుత్రాపి
గణనా । తథాపి జయః ప్రథమానామధికం లీనానాం భవతి న ఖలు
దౌర్బల్యమ్ ॥ ... ... ॥౭౭॥

రత్తిం దిఅహం అచ్చుఅ ఖుడిఅపడంతాఇ ఆఉదుమఖణ్డాఇమ్। దె
ట్ఠూణ వి దరిఅమణం బాలం ఎణ్హిం వి మం భరసు అపమత్తో ॥౭౮॥
రాత్రిం దివసమచ్యుత ఖణ్డిత పటాయమానాన్యాయుర్ద్రుమ ఖణ్డాని।
దృష్ట్వాపి దృప్తమనసం బాలమిదానీమపి మాం భరస్వాప్రమత్తః॥౭౮॥

ణీసాససంకణిజ్జె దేహే పడలంతసలిలబిన్దుసరిచ్ఛే । జాణసి ణఅ
సచ్చ తుమం జలంతకలణే వి దీహజొవ్వణత్తణ్హామ్॥ ౭౯ ॥ నిశ్వాసశ
ఙ్కనీయే దేహేపటలాన్తసలిలబిన్దుసదృక్షే । జానాసి నతసత్య త్వం
జనతాకరణేపి దీర్ఘయౌవనతృష్ణామ్ ॥ ... ॥౭౯॥

అముణిఅణిఅకాలఅవ్వం తిలగ్గముణిఏసు మం వి పడిఊలగఇం। ఇఅ

ణిఅసహావవిలిఅం హాఉంఁదాసాణ సచ్చ ణ హు తుహ జుత్తమ్॥౭౦॥
అజ్ఞాతనిజకర్తృత్వం తిలాగ్రిజ్ఞాతేషు మామపిప్రతికూలగతిమ్ । ఇతి నిజ
స్వభావవిశ్రితం హాతుం దాసానాం సత్య న ఖలు తవయుక్తమ్॥౭౦॥

కో హం కిం కరణిజ్జం పరిహరణిజ్జం వి కిం తి జాణసి సవ్వమ్। తీ
రసి అ తం హిఅం మహ తిఅసేసర కుణసు ణిఅహిఅఅణిక్ఖిత్తమ్॥౭౧॥
కోఽహం కిం కరణీయం పరిహరణీయమపి కిమితి జానాసి సర్వమ్ । శ
క్నోషి చ తద్ధితం మమ త్రిదశేశ్వర కురుష్వ నిజహృదయనిక్షిప్తమ్ ॥

ఎణ్హిం ఉవరిం వి ఇమో గుణగహిఓ దారుపుత్తఓ వ్వ పరవసో।
తస్సవి మహ తిఅసేసర తీసు వి కరణేసు హోసు సుహసంకప్పో॥౭౨॥
ఇదానీముపర్యప్యయం గుణగృహీతో దారుపుత్రక ఇవ పరవశః । త
స్యాపి మమ త్రిదశేశ్వర త్రిష్వపి కరణేషు భవ సుఖసఙ్కల్పః ॥౭౨॥

ణిఅకమ్మణిఅలజుఅలం అచ్చుఅ కాఊణ మహ పిఆపిఅవగ్గ। కాహే
ఘోరకలేబరకారాఘరకుహరణిగ్గఅం కాహిసి మమ్ ॥౭౩॥ నిజకర్మని
గళయుగళమచ్యుత కృత్వా మమ ప్రియాప్రియవర్గే । కదా ఘోర
కళేబరకారాగృహకుహరనిర్గతం కరిష్యసి మామ్॥ ॥౭౩॥

హద్దే తుమమ్మి కఇఆ వీసమిఅం బమ్హధమణిమగ్గణిహింతమ్ । ది
ణఅరదిణ్ణగ్గఅరం అచ్చుఅ దెచ్ఛిహసి దఇఅసీహం విఅ మమ్ ॥౭౪॥
హార్దే త్వయి కదా విశ్రమితం బ్రహ్మధమనీమార్గ గమిష్యన్తమ్। దిన
కరదత్తాగ్రకరమచ్యుత ద్రక్ష్యసిదయితసింహమివమామ్ ॥౭౪॥

కాహే అమాణవంతా అగ్గిముహా ఆఇవాహిఆతుహ పురిసా।అ
ఇలంఘిహిఅంతి మమం అచ్చుఅ తమగహణతిఉణమరుకంతారమ్॥౭౫॥
కదా అమానవాన్తా అగ్నిముఖా ఆతివాహికాస్తవపురుషాః । అతిలఙ్ఘ
యిష్యన్తి మామచ్యుత తమోగహనత్రిగుణమరుకాన్తారమ్ ॥౭౫॥

లంఘిఅవిరఆసరిఅం లంభిఅసఇసుద్ధసత్తమయసోమ్మతణుమ్ । క
అబమ్హాలంకారం కాహిసి ణఅసచ్చకింకరం కాహే మమ్ ॥౭౬॥ ల
ఙ్ఘితవిరజాసరితం లమ్భితసదాశుద్ధసత్వమయసౌమ్యతనుమ్। కృతబ్ర

ష్ఠాలంకారం కరిష్యసి నతసత్య కిఙ్కరం కదా మామ్ ॥ ॥౨౬॥

సంసారసాఅరాఓ ఉక్ఖిత్తం తిఅసణాహ ఫురిఆలోఅమ్ । కాహే కాహిసి హిఅఏ కోత్థుహమణిదప్పణం వ లచ్ఛిపులఇఅం ॥౨౭॥ సంసారసాగరాదుత్క్షిప్తం త్రిదశనాథ స్ఫురితాలోకమ్ । కదా కరిష్యసి హృదయె కౌస్తుభమణిదర్పణమివ లక్ష్మీపులకితమ్ ॥ ॥౨౭॥

కాహే తుహ పఅపఉమె హోహి హిమి ణఅసచ్చ కేళికంతతిహువణె । మఅణరిఉమఉడమండణసురసరిఆ సోత్తసూఇఅమహుప్పవహె ॥ ౨౮ ॥ కదా తవ పదపద్మె భవిష్యామి నతసత్య కేళికాన్తత్రిభువనె । మదనరిపుమకుటమణ్డన సురసరిత్స్రోతస్సూచితమధుప్రవాహె॥౨౮॥

ఉవణిసఆసిరకుసుమం ఉత్తంసేఊణ తుహ పఅంబుఅ జుఅళమ్। దఇఓ హోహిమి కఇఆ దాసో దాసాణ సచ్చ సూరిసరిచ్ఛో ॥౨౯॥ ఉపనిషచ్ఛిరఃకుసుమముత్తంసయిత్వా తవ పదామ్బుజయుగళమ్ । దయితో భవిష్యామికదా దాసో దాసానాం సత్యసూరిసదృశః॥౨౯॥

అఉణోణిఉత్తిజోగ్గం ఓఆరవిహారసహఅరత్తణధణిఅమ్ । అప్పసమభోఅమెత్తం అణుహోహిసి దేవణాహ కాహె ణు మమమ్॥౩౦॥ అపునర్నివృత్తియోగ్యమవతారవిహారసహచరత్వధన్యమ్ । ఆత్మసమభోగమాత్రమనుభావయిష్యసి దేవనాథ కదా ను మామ్ ॥ ॥౩౦॥

ఇఅ ఫుడమణోరహం మం ఏ ఆరిసవఅణమెత్తసారం వసఅం। కుణసు ణిఅగుణగణేహిం సచ్చం దాసాణ సచ్చ సఇ సచ్ఛందో॥౩౧॥ ఇతి స్ఫుటమనోరథంమా మేతాదృశవచనమాత్రసారం వశగమ్ । కురుష్వ నిజగుణగణైస్సత్యం దాసానాం సత్య సదా స్వచ్ఛన్దః ॥౩౧॥

బాలపవఙ వ్వ తరళో మారుఇజాఇత్తిసాఅరం తరిఉమణో। పత్థేమి తుమం అచ్చుఅ కంఖిఅపఅపఉమ ఖమసు మహ కావేఅమ్॥ ౩౨ ॥ బాలప్లవగ ఇవ తరళో మారుతిజాతిరితి సాగరం తర్తుమనాః। ప్రార్థయామి త్వామచ్యుత కాంక్షితపదపద్మ క్షమస్వ మమ కాపేయమ్ ॥ ... ... ॥౩౨॥

అచ్చుఅ విసఅకఱంతం భవణ్ణవావట్టభమిణిఉడ్డిజ్జంతమ్ । జణణీ థణంధఅం విఅ మంఉద్ధరిఊణ సేవసు సఅం పచ్ఛమ్ ॥ ౯౩ ॥ అచ్యుత విషయాక్రాన్తం భవార్ణవావర్తభ్రమినిమజ్జ్యమానమ్ । జననీ స్తనన్ధయమివ మాముద్ధృత్య సేవస్వ స్వయం పథ్యమ్ ॥ ॥౯౩॥

కమ్మమఅఘమ్మతవిఅం సుహమిఅతిణ్హాహికారఇఅ తిణ్హాఅమ్ । కారేసు ణివ్వుఅం మం కరఆసిసిరేహి అచ్చుఅ కడక్ఖేహిఁ ॥౯౪॥ కర్మమయఘర్మతాపితం సుఖమృగతృష్ణాభిః కారితతృష్ణాకమ్ । కారయస్వ నిర్వృతం మాం కరకాశిశిరైరచ్యుతకటాక్షైః ॥ ॥౯౪॥

తుహ చింతణవిముహాణం దిట్ఠివిసాణం వ దంసణాఉ ముఅంతో । అమిఅముహాణం విఅ మం అచ్చుఅ భత్తాణ ణేసు ణఅణాసారమ్ ॥౯౫॥ తవ చిన్తనవిముఖానాం దృష్టివిషాణామివ దర్శనాన్మోచయన్ । అమృతముఖానామివమామచ్యుత భక్తానాం నయస్వ నయనాసారమ్ ॥౯౫॥

విసమిళిఅమహుణిహేసుఅ తణపడిమేసుఅ పఱిగ్గహేసు పఱిఉళిఅం । అమిఅణిహిమ్మి వ అచ్చుఅ తావేసు తుమమ్మి ణిమ్మమం మమ హిఅఅమ్ ॥ ౯౬ ॥ విషమిళితమధునిభేషు చ తృణప్రతిమేషు చ పరిగ్రహేషు పరిలుళితమ్ । అమృతనిధావివ అచ్యుత స్థాపయ త్వయి నిర్మమం మమ హృదయమ్ ॥ ... ... ॥౯౬॥

ణిచ్చం ఇమమ్మి కివణే ణిక్ఖివసు ణమంతసచ్చణిహిసారిచ్ఛే । పవహంతణహపహాఝురపసమిఅపణమంతసంజరే తుహ చలణే ॥ ౯౭ ॥ నిత్యమస్మిన్ కృపణే నిక్షిప నమత్సత్యనిధిసదృశౌ । ప్రవహన్నఖప్రభాఝరప్రశమితప్రణమత్సంజ్వరౌ తవ చరణౌ ॥ ॥౯౭॥

సరణాగఓ త్తి జణిఏ జణవాఏ వి జఇ అచ్చుఅ ణ రక్ఖసి మమ్ । హొజ్జ ఖు సాఅరఘోసో సాఅరపుళినమ్మి తారిసం తుహ వఅణమ్ ॥ ౯౮ ॥ శరణాగత ఇతి జనితే జనవాదేపి యద్యచ్యుత నరక్షసిమామ్ । భవేత్ఖలు సాగరఘోషస్సాగరపులినే తాదృశం తవ వచనమ్ ॥౯౮॥

ణిక్ఖిత్తోమ్హి అ అగఈ ణిఉణేహి తుమమ్మి ణాహ కాలుణిఏహి । తే

తుహ దెట్టూణ పిఏ ణిహఅం ణఅసచ్చ భరసు అప్పాణభరమ్ ॥౯౯॥
నిక్షిప్తోఽస్మి చాగతిర్నిపుణై స్త్వయి కారుణికైః । తాం తవదృష్ట్వా
ప్రియాన్నిభృతం నతసత్య భరస్వాత్మభరమ్॥ ॥౯౯॥

ణఅసచ్చ పక్ఖణాణిఅగళిఅచిలాఅభమణిఅకుమారం వ ణవో। హెూ
జంతజోవ్వణవహుం వరో వ్వ మం లహసు మంతిఅణవిణ్ణవిఅమ్॥
౧౦౦॥ నతసత్య పక్షణానీతగళితకిరీటభ్రమనిజకుమారమివ నృపః।
భవిష్యద్యౌవనవధూంవర ఇవ మాం లభస్వ మన్త్రిజనవిజ్ఞాపితమ్॥

ఇఅ కఇతక్కిఅకేసరివేఅంతాఅరిఅవెంకడేసవిరఇఅమ్ । సుహఅం
అచ్చుఅ సఅఅం సహిఅహిఅఏసుసోహఉ సమగ్గగుణమ్॥౧౦౧॥ ఇతి
కవితార్కికకేసరివేదాన్తాచార్య వేఙ్కటేశవిరచితమ్ । **సుభగమ**
చ్యుతశతకం సహృదయహృదయేషు శోభతాం సమగ్రగుణమ్॥౧౦౧॥

సిరికఇతక్కిఅసీహం కల్లాణాణం గుణాణ సఅలాణ ణిహిమ్। సిరి
మణవెంకటణాహం వేఅంతాఅరిఅవరిఅమణిసం ణవిమో ॥*॥ శ్రీకవి
తార్కికసింహం కల్యాణానాం గుణానాం సకలానాం నిధిమ్। శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథం వేదాన్తాచార్యమనిశం నమామః ॥ ॥*॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
అచ్యుతశతకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ రై నమః.

శ్రీలక్ష్మీ హయవదన పరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా
దేవనాయక పఞ్చాశత్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ।
వేదాన్తాచార్య వర్యో మే సన్నిధత్తాం సదాహృది॥

ప్రణతసురకిరీటప్రాన్తమన్దారమాలా విగళితమకరన్దస్నిగ్ధపాదా
రవిన్దః । పశుపతివిధిపూజ్యః పద్మపత్రాయతాక్షః ఫణిపతిపురనాథః
పాతుమాం దేవనాథః ॥ ౧ ॥ దేవాధినాథ కమలాపృతనేశపూర్వాం
దీప్తాన్తగాం వకుళభూషణనాథముఖ్యైః। రామానుజ ప్రభృతిభిః పరి
భూషితాగ్రాం గోప్త్రీం జగన్తి గురుపఙ్క్తి మహం ప్రపద్యే ॥ ౨ ॥
దివ్యే దయాజలనిధౌ దివిషన్నియన్తుః తీర్థం ప్రదర్శితవత స్త్రిజగన్నిషే
వ్యమ్ । ప్రాచః కవీన్నిగమసమ్మితసూనృతోక్తీన్ ప్రాచేతసప్రభృతికా
న్ప్రణమామ్యభీక్ష్ణమ్ ॥౩॥ మాతస్త్వమమ్బురుహవాసిని కిఞ్చిదేతద్వి
జ్ఞాప్యతే మయి కురుష్వ తథా ప్రసాదమ్। ఆకర్ణయిష్యతి యథా విబుధేశ్వ
రస్తే ప్రేయానసౌ పృథుకజల్పితవన్మదుక్తిమ్ ॥౪॥ నిర్వేశ్యమానవిభవం
నిగమోత్తమాఙ్గైః స్తోతుం క్షమం మమ చ దేవపతే భవన్తమ్ । గావః పి
బన్తు గణశః కలశామ్బురాశిం కిం తేన తర్ణకగణాశ్చిరమాదధానాః ॥౫॥
అజ్ఞాతసీమకమనన్తగరుత్మదాద్యైః తం త్వాం సమాధినియతైరపి సామి
దృష్టమ్ । తుష్టూషతో మమ మనోరథసిద్ధిదాయీ దాసేషు సత్య ఇతి ధా
రయ నామధేయమ్ ॥౬॥ విశ్రాణయన్మమ విశేషవిదామనిన్ద్యామన్తర్వ
తీం గిరమహీన్ద్రపురాధిరాజ । స్తవ్య స్తవప్రియ ఇతీవ తపోధనోక్తం

స్తోత్రేతిచత్వదభిధానమవన్ధ్యయత్వమ్ ॥౭॥ సంరక్షణీయమమరాధిపతే త్వయైవ దూరంప్రయాతమపిదుస్త్యజగాఢబన్ధమ్ । ఆకృష్టవానసిభవానను శప్యమాన స్సూత్రానుబద్ధశకునిక్రమతస్స్వయంమామ్ ॥౮॥ వ్యామోహితావివిధభోగమరీచికాభి ర్విశ్రాన్తిమద్యలభతే విబుధైకనాథ। గమ్భీరపూర్ణమధురంమమధీర్భవన్తం గ్రీష్మేతటాక మివ శీతమనుప్రవిష్టా ॥౯॥ దివ్యేపదేజలనిధానిగమోత్తమాఙ్గే స్వాన్తేసతాం సవితృమణ్డలమధ్యభాగే । బ్రహ్మాచలేచబహుమానపదేమునీనాం వ్యక్తింతవత్రిదశనాథవదన్తినిత్యామ్ ॥ ౧౦ ॥ తీర్థైర్వ్రతంవృజినదుర్గతినాశనార్హైశ్శేషక్షమా విహగరాజవిరిఞ్చిజుష్టైః । నాథత్వయానతజనస్య భవౌషధేన ప్రఖ్యాతమౌషధగిరింప్రణమన్తిదేవాః ॥౧౧॥ స్వాధీనవిశ్వవిభవంభగవన్విశేషా త్త్వాందేవనాయకముశన్తిపరావరజ్ఞాః । ప్రాయఃప్రదర్శయితుమేతదితిప్రతీమ స్త్వద్భక్తిభూషితధియామిహ దేవభావమ్ ॥౧౨॥ తత్త్వానియాని చిదచిత్ప్రవిభాగవన్తి త్రయ్యన్తవృద్ధగణితానిసితాసితాని । దివ్యన్తితాన్యహి పురందరధామ నాథ దివ్యాస్త్రభూషణతయాతవవిగ్రహేస్మిన్ ॥౧౩॥ భూషాయుధైరధిగతం నిజకాన్తిహేతో ర్భక్తంప్రియాభిరనిమేషవిలోచనాభిః। ప్రత్యఙ్గపూర్ణసుషమాసుభగంవపుస్తే దృష్ట్వాదృశావిబుధనాథనతృప్యతో మే ॥౧౪॥ వేదేషునిర్జరపతేనిఖిలేష్వధీతంవ్యాసాదిభిర్బహుమతం తవసూక్తమగ్ర్యమ్ అఙ్గాన్యమూని భవతస్సుభగాన్యధీతే పశ్వంవిభోజనిరవన్తి పరిఞ్చపూర్వమ్ ॥౧౫॥ దేవేశ్వరత్వమిహదర్శయితుంక్షమస్తే నాథత్వయాపి శరసావిధృతఃకిరీటః । ఏకీకృతద్యుమణిబిమ్బసహస్రతుల్యో నిర్మాలయన్మనసిమేనిబిడంతమిస్రమ్॥౧౬॥ ముగ్ధస్మితామృతశుభేనముఖేన్దునాతేసఙ్గమ్యసంసరణ సంజ్వరశాంతయేనః । సమ్పద్యతే విబుధనాథ సమాధియోగ్యాశరవ్యసౌచతుల కున్తలకాన్తిరూపా ॥౧౭॥ బిమ్బాధరంవికచపఙ్కజలోచనంతే లమ్బాళకంలళితకుణ్డలదర్శనీయమ్।కాన్తంముఖం కనకకేతకకర్ణపూరం స్వాన్తంవిభూషయతి దేవపతేమదీయమ్ ॥౧౮॥

లబ్ధాతిథౌ త్వచి నియం రజనీకరేణ లక్ష్మీస్థిరా సురపతే భవతో లలాటే । యత్స్వేదబిన్దుకణికోద్గతబుద్బుదాన్తస్త్ర్యక్షః పురాణపురుషోఽజని శూలపాణిః॥ లావణ్యవర్షిణి లలాటతటే ఘనాభే బిభ్రత్తటిద్గుణవిశేషమివోర్ధ్వపుణ్డ్రమ్। విశ్వస్య నిర్జరపతే తమసావృతస్య మన్యే విభావయసి మార్గశిఖం ప్రదీపమ్ ॥౨౦॥ ఆహుః శ్రుతిం విబుధనాయక తావకీనామాశాగణప్రసవహేతుమధీతవేదాః । ఆకర్ణితే తదియమార్ద్రరవే ప్రజానామాశాః ప్రసాధయితుమాదిశతి స్వయం త్వామ్ ॥౨౧॥ కన్దర్పలాఞ్ఛనతనుస్త్రిదశైకనాథ కాన్తిప్రవాహరుచిరే తవ కర్ణపాశే । పుష్యత్యసౌ ప్రతిముఖస్థితిదర్శనీయా భూషామయీ మకరికా వివిధాన్విహారాన్॥౨౨॥ నేతుం సరోజవసతిర్నిజమాధిరాజ్యం నిత్యం నిశామయతి దేవపతే భ్రువౌ తే । ఏవం న చేదఖిలజన్తువిమోహనార్హా కిం మాతృకా భవతి కామశరాసనస్య॥౨౩॥ ఆలక్ష్యసత్త్వగతివేలదయోత్తరఙ్గమభ్యర్థినామభిమతప్రతిపాదనార్హమ్ । స్నిగ్ధాయతం ప్రథిమశాలి సుపర్వనాథ దుగ్ధాంబుధేరనుకరోతి విలోచనం తే ॥౨౪॥ విశ్వాభిరక్షణవిహారకృతక్షణైస్తైర్వైమానికాధిపవిడమ్బితముగ్ధపద్మైః । ఆమోదవాహిభిరనామయ వాక్యగర్భైరార్ద్రీభవామ్యమృతవర్షనిభైరపాఙ్గైః ॥౨౫॥ నిత్యోదితైర్నిగమనిశ్వసితైస్తవైషా నాసా నభశ్చరపతే నయనాబ్ధిసేతుః । ఆమ్రేడితప్రియతమాముఖపద్మగన్ధైరాశ్వాసినీ భవతి సమ్ప్రతి ముహ్యతో మే॥౨౬॥ ఆరుణ్యపల్లవితయౌవనపారిజాతమాభీరయోషిదనుభూతమమర్త్యనాథ । వంశేన శఙ్ఖపతినా చ నిషేవితం తే బిమ్బాధరం స్పృశతి రాగవతీ మతిర్మే ॥౨౭॥ పద్మాలయావలయదత్తసుజాతరేఖే త్వత్కాన్తిమేచకితశఙ్ఖనిభే మతిర్మే । విస్మేరభావరుచిరా వనమాలికేవ కణ్ఠే గుణీభవతి దేవపతే త్వదీయే ॥౨౮॥ ఆజానులమ్బిభిరలంకృతహేతిజాలైర్జ్యాఘాతరాజిరుచిరైర్జితపారిజాతైః । చిత్రాఙ్గదైస్త్రిదశపుఙ్గవజాతసఙ్గాత్త్వద్బాహుభిర్మమ దృఢం పరిరభ్యతే ధీః ॥౨౯॥ నీలాచలోదితనిశాకరభాస్కరాభే శాన్తాహితే సురపతే తవ శఙ్ఖచక్రే । పాణేరముష్య భజతామభయ

ప్రదస్య ప్రత్యాయసం జగతి భావయ తస్స్వభూమ్నా ॥౩౦॥ అక్షోభణీయకరుణామ్బుధివిద్రుమాభం భక్తానురఞ్జనమమర్త్యపతే త్వదీయమ్। నిత్యాపరాధచకితే హృదయే మదీయే దత్తాభయం స్ఫురతి దక్షిణపాణిపద్మమ్ ॥౩౧॥ దుర్దాన్తదైత్యవిశిఖక్షతపత్రభఙ్గం వీరస్య తే విబుధనాయక బాహుమధ్యమ్। శ్రీవత్సకౌస్తుభరమావనమాలికాఙ్కం చిన్తానుభూయ లభతే చరితార్థతాం నః ॥౩౨॥ వర్ణక్రమేణ విబుధేశ విచిత్రితాఙ్గీ స్మేరప్రసూనసుభగా వనమాలికేయమ్। హృద్యా సుగన్ధిరజహత్కమలా మణీన్ద్రా నిత్యా తవ స్ఫురతి మూర్తిరివ ద్వితీయా ॥౩౩॥ ఆర్ద్రం తమోమథనమాశ్రితతారకం తే శుద్ధం మనస్సుమనసామమృతం దుహానమ్। తత్తాదృశం విబుధనాథ సమృద్ధకామం స్వర్గేష్విదం భవతి చన్ద్రమసాం ప్రసూతిః ॥౩౪॥ విశ్వం నిగీర్య విబుధేశ్వర జాతకార్శ్యం మధ్యం వలిత్రయవిభావ్యజగద్విభాగమ్। ఆమోదినాభినలినస్థవిరిఞ్చభృఙ్గమాకల్పయత్యుదరబన్ధ ఇవాశయో మే ॥౩౫॥ నాకౌకసాం ప్రథమతామధికుర్వతే తే నాభీసరోజరజసాం పరిణామభేదాః। అరాధయద్భిరిహ తైర్భవతస్సమీచీ వీరోచితా విబుధనాయక ఇత్యభిఖ్యా ॥౩౬॥ పీతామ్బరేణ పరివారవతీ సుజాతమాస్యే నివేశయతి దేవపతే దృశౌ మే। విన్యస్తసవ్యకరసఙ్గమజాయమానరోమాఞ్చరమ్యకిరణా రశనా త్వదీయా ॥౩౭॥ స్త్రీరత్నకారణముపాత్తతృతీయవర్ణం దైత్యేన్ద్రవీరశయనం దయితోపధానమ్। దేవేశ యౌవనగజేన్ద్రకరాభిరామమూరీకరోతు భవదూరుయుగం మనో మే ॥౩౮॥ లావణ్యపూరలలితోర్ధ్వపరిభ్రమాభం లక్ష్మీవిహారమణిదర్పణలబ్ధసఖ్యమ్। గోపాఙ్గనేషు కృతచంక్రమణం తవైతజ్జానుద్వయం సురపతే న జహాతి చిత్తమ్ ॥౩౯॥ దాత్యేదుకూలహరణే వ్రజసున్దరీణాం దైత్యానుధావనవిధావపి లబ్ధసాహ్యమ్। కన్దర్పకాహళనిషఙ్గకలాచికాభం జఙ్ఘాయుగం జయతి దేవపతే త్వదీయమ్ ॥౪౦॥ పాషాణనిర్మితతపోధనధర్మదారం భస్త్న్యపాహితనరేన్ద్రకుమారభావమ్। సంవాహితం త్రిదశనాథ రమామహీభ్యాం సామాన్యదైవతముశన్తి పదం త్వదీయమ్ ॥౪౧॥ ఆవర్జి

తాభిరనుషజ్యనిజాంశుజాలైర్దేవేశదివ్యపదపద్మదళాయితాభిః। అన్యా
భిలాషపరిలోలమిదంమదీయమఙ్గీకృతం హృదయమఙ్గుళిభిస్స్వయంతే॥
పర్జన్యసౌమమనిహన్తిమహస్తరంగైర్గఙ్గాధికాంవిదధతీ గరుడస్రవ
స్తీమ్। నాకౌకసాంమణికిరీటగణైరుపాస్యానాథత్వదీయపదయోర్నఖ
రత్నపఙ్క్తిః ॥౪౩॥ వజ్రధ్వజాంకుశ సుధా కలశాతపత్ర కల్పద్రుమా
మ్బురుహతోరణశఙ్ఖచక్రైః। మత్స్యాదిభిశ్చ విబుధేశ్వర మణ్డితం తే
మాన్యంపదంభవతుమౌళివిభూషణంనః ॥౪౪॥ చిత్రంత్వదీయపదపద్మ
పరాగయోగాద్యోగంవినాపియుగపద్విలయం ప్రయాన్తి। విష్వంచిని
ర్జరపతేశిరసిప్రజానాంవేధస్స్వహస్తలిఖితానిదురక్షరాణి ॥౪౫॥ యే
జన్మకోటిభిరుపార్జితశుద్ధధర్మాస్తేషాంభవచ్చరణభక్తిరనన్యభోగ్యా।త్వ
జ్జీవితైస్త్రిదశనాయకదుర్లభైస్తైరాత్మానమప్యకథయస్స్వయమాత్మవ
న్తమ్ ॥౪౬॥ నిష్కిఞ్చనత్వధనినావిబుధేశయేనన్యస్తస్స్వరక్షణభరస్తవ
పాదపద్మే। నానావిధ ప్రథితయోగ విశేషధన్యానార్హన్తి తస్య శత
కోటితమాంశకక్ష్యామ్॥౪౭॥ ఆత్మాపహారరసికేనమయైవదత్తమన్యైర
ధార్యమధునావిబుధైకనాథ। స్వీకృత్య ధారయితు మర్హసి మాంస్వకీ
యంచోరోపనీతనిజనూపురవత్స్వపాదే ॥౪౮॥ అజ్ఞానవారిధిమపాయ
ధురంధరంమామాజ్ఞావిభఞ్జనమకించనసార్వభౌమమ్। విన్దన్భవాన్విబుధ
నాథసమస్తవేదీకిన్నామపాత్రమపరమనుతేకృపాయాః ॥ ౪౯ ॥ ప్ర
హ్లాదగోకులగజేన్ద్రపరీక్షిదాద్యాస్త్రాతాస్త్వయా ననువిపత్తిషుతాదృ
శీషు। సర్వంతదేకమపరంమమరక్షణంతేసన్తోల్యతాంత్రిదశనాయక కిం
గరీయః ॥౫౦॥ వాత్యాశతైర్విషయరాగతయావివృత్తైర్వ్యాఘూర్ణమా
నమనసంవిబుధాధిరాజ। నిత్యోపతప్తమితిమాంనిజకర్మఘర్మే నిర్వేశ
యస్వపదపద్మమధుప్రవాహమ్ ॥౫౧॥ జయవిబుధపతేత్వందర్శితాభీష్ట
దానస్సహసరసిజవాసామేదినీభ్యాంవశాభ్యామ్।నళవనమివమృద్నన్పా
పశాళింనతానాంగరుడసరిదనూపేగన్ధహస్తీవదివ్యః॥౫౨॥నిరవధిగుణ
జాతంనిత్యనిర్దోషమాద్యంనరకమథనదక్షంనాకినామేకనాథమ్।వినతవిష

యస్సత్యం వేఙ్కటేశః కవిస్త్వాం స్తుతిపదమధిగచ్ఛన్నభూత్సత్యవాదీ ॥౫౩॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు దేవనాయకపఞ్చాశత్సమాప్తా.

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతే వేఙ్కటేశాయ వేదాన్తగురవే నమః॥

అథ వరదరాజపఞ్చాశత్ప్రారమ్భః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ।
వేదాన్తాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

ద్విరదశిఖరిసీమ్నా సద్మవాన్పద్మయోనేస్తురగసవనవేద్యాం శ్యామలో హవ్యవాహః। కలశజలధికన్యావల్లరీకల్పశాఖీ కలయతు కుశలం నః కోఽపి కారుణ్యరాశిః ॥౧॥ యస్యానుభావమధిగన్తుమశక్నువన్తో ముహ్యన్త్యభఙ్గురధియో మునిసార్వభౌమాః। తస్యైవ తే స్తుతిషు సాహసమశ్నువానః క్షన్తవ్య ఏష భవతా కరిశైలనాథ ॥౨॥ జ్ఞానాన్యనాదివిహితాన పరాధవర్గాన్స్వామిన్భయార్తిమపి వక్తుమహం న శక్తః। అవ్యాజవత్సలతయాపి నిరఙ్కుశం మాం వాత్సల్యమేవ భవతో ముఖరీకరోతి॥ ౩॥ మచ్ఛక్తిమాత్రగణనే కిమిహాస్తి శక్యం శక్యేన వా తవ కరీశ కిమస్తి సాధ్యమ్। యద్యస్తి సాధయ మయా తదపి త్వయా వా కిం వా భవేద్భవతి కిఞ్చిదనీహమానే ॥౪॥ కిం వ్యాహరామి వరద స్తుతయే కథం వా ఖద్యోతవత్ప్రలఘుసఙ్కుచితప్రకాశః। తన్మే సమర్పయ మతిం చ సరస్వతీం చ త్వామఞ్జసా స్తుతిభిరైర్యదహం ధినోమి ॥౫॥ స్తోత్రం మయా విరచితం త్వదధీనవాచా త్వత్ప్రీతమేవ వరద యత్తదిదం న చిత్రమ్। ఆవర్జయన్తి హృదయం ఖలు శిక్షకాణాం మఞ్జూని పఞ్జరశకున్తవిజల్పితాని ॥ ౬ ॥ యం చక్షుషామవిషయం

హయమేధయజ్వా బ్రాహ్మీయసానుచరితేన దదర్శ వేధాః । తంత్వాంక రీశకరుణాపరిణామతస్తే భూతానిహన్త నిఖిలానినిశామయన్తి ॥ ౭ ॥ తత్తత్స్వదైరుపహితేపి తురఙ్గమేధే శక్రాదయో వరదపూర్వ మలబ్ధభాగాః। అధ్యక్షితే మఘపతౌత్వయిచక్షుషైవ హైరణ్యగర్భహవిషాం రసమన్వభూవన్ ॥౮॥ సర్గస్థితిప్రళయవిభ్రమనాటికాయాం శైలూషవద్వివిధవేషపరిగ్రహం త్వామ్ । సమ్భావయన్తిహృదయేన కరీశధన్యాస్సంసారవారినిధిసంతరణైకపోతమ్ ॥౯॥ ప్రాప్తోదయేషువరదత్వదనుప్రవేశాత్పద్మాసనాదిషు శివాదిషు కఞ్చుకేషు । తన్మాత్రదర్శనవిలోభితశేముషీకాస్తాదాత్మ్యమూఢమతయోనిపతన్త్యధీరాః ॥౧౦॥ మధ్యేవిరిఞ్చశివయోర్విహితావతారః ఖ్యాతోసితత్సమతయా యదిదంనచిత్రమ్ । మాయావశేనమకరాదిశరీరిణంత్వాం తానేవపశ్యతికరీశయదేషలోకః ॥౧౧॥ బ్రహ్మేతిశఙ్కరఇతీన్ద్రఇతిస్వరాడిత్యాత్మేతి సర్వమితి సర్వచరాచరాత్మన్ । హస్తీశసర్వవచసామవసానసీమాం త్వాంసర్వకారణముశన్త్యనపాయవాచః॥౧౨॥ ఆశాధిపేషు గిరిశేషు చతుర్ముఖేష్వప్యవ్యాహతా విధినిషేధమయీతవాజ్ఞా । హస్తీశనిత్యమనుపాలనలఙ్ఘనాభ్యాంపుంసాంశుభాశుభమయానిఫలానిసూతే॥౧౩॥ త్రాతాదివఃస్థితిపదం భరణంప్రరోహః ఛాయాకరీశ సరసానిఫలాని చత్వమ్ । శాఖాగత త్రిదశబృందశకుంతకానాం కింనామనాసిమహతాంనిగమద్రుమాణామ్ ॥౧౪॥ సామాన్యబుద్ధి జనకాశ్చ సదాదిశబ్దాస్తత్త్వాన్తరభ్రమకృతశ్చ శివాదివాచః। నారాయణేత్వయికరీశవహంత్యనన్య మన్వర్థవృత్తి పరికల్పితమైక కణ్ఠ్యమ్ ॥౧౫॥ సఞ్చిన్తయన్త్యఖిలహేయవిపక్షభూతం శాన్తోదితంశమవతాహృదయేనధన్యాః। నిత్యం పరంవరద సర్వగతంసుసూక్ష్మం నిష్పన్దనన్దథుమయం భవతస్స్వరూపమ్॥౧౬॥ విశ్వాతిశాయి సుఖరూపయదాత్మకస్త్వం వ్యక్తింశరీశకథయన్తి యదాత్మికాంతే। యేనాధికోహతిమతిస్త్వదుపాసకానాం సాకంత్వమేవతవవేత్తివితర్కడోలా ॥ ౧౭॥ మోహాన్ధకార వినివర్తనజాగ

ఘూకే ప్రదోషాదివాపినిరవగ్రహ మేధమానే। త్వత్తేజసివ్వరదశైలపతే
విస్పష్టే శ్లాఘ్యతస్తమసపర్వ సహస్రభానోః॥౧౮॥ రూఢస్యచిన్మ
యతయాహృదయేకరీశ స్తమ్బానుకారి పరిణామ విశేషభాజః। స్థా
నేషుజాగ్రతి చతుర్ష్వపిసత్త్వవన్త శ్శాఖావిభేద చతురేతవచాతురా
త్మ్యే॥౧౯॥ నాగాచలేశనిఖిలోపనిషన్మనీషా మఞ్జూషికామరతకం పరి
చిన్వతాంత్వామ్।తన్వీహృదిస్ఫురతికాపిశిఖాముమునీనాం సౌదామినీవనిభృ
తానవమేఘగర్భా॥౨౦॥ ఔదన్వతేమహతిసద్మనిభాసమానే శ్లాఘ్యేచ
దివ్యసదనే తమసఃపరస్మిన్। అంతఃకళేబరమిదంసుషిరం సుసూక్ష్మం
జాతంకరీశకథమాదరణాస్పదంతే॥౨౧॥ బాలాకృతేర్వటపలాశమిత
స్యయస్య బ్రహ్మాణ్డమణ్డలమభూదుదరైకదేశే। తస్యైవతద్వరదహ
న్తకథంప్రభూతంవారాహ మాస్థితవతోవపురద్భుతంతే॥౨౨॥ భక్త
స్యదానవశిశోఃపరిపాలనాయ భద్రాంనృసింహకుహనా మధిజగ్ముష
స్తే। స్తంభైకవర్జమధునాపికరీశనూనం త్రైలోక్యమేతదఖిలం నరసి
ంహగర్భమ్॥౨౩॥ క్రామన్జగత్కపటవామనతాముపేత స్త్రేధాకరీశ
భగవన్నిదధేపదాని। అద్యాపిజన్తవఇమేవిమలేనయస్య పాదోదకేన
విధృతేనశివాభవన్తి॥౨౪॥ యేనాచలప్రకృతినా రిపుసంక్షయార్థీ వా
రాంనిధింవరదపూర్వ మలంఘయస్త్వమ్। సంవీక్ష్యసేతు మధునాపి
శరీరవన్త స్సర్వేషదూర్మిబహుళం జలధింతరన్తి॥౨౫॥ ఇత్థంకరీశదు
రపహ్నవదివ్యభవ్యరూపాన్వితస్య విబుధాదివిభూతిసామ్యాత్। కేచి
ద్విచిత్రచరితాన్ భవతోఽవతారాన్ సత్యాన్దయాపరవశస్య వదన్తిస
న్తః॥౨౬॥ సౌశీల్యభావితధియాభవతాకథఞ్చిత్సమ్భావితానపిగుణా
న్వరదత్వదీయాన్। ప్రత్యక్షయన్త్యవికలంతవసన్నికృష్టాః పత్యుస్త్రివ
షామివపయోదవృతాన్మయూఖాన్॥౨౭॥ నిత్యంకరీశ తిమిరావిల
దృష్టయోఽపి సిద్ధాఞ్జనేనభవతైవ విభూషితాక్షాః। పశ్యన్త్యుపర్యుపరి
సఞ్చరతామదృశ్యం మాయానిగూఢనిరపాయమహానిధిం త్వామ్॥౨౮॥
సద్యస్త్యజన్తివరదత్వయిబద్ధభావాః పైతామహాదిషు పదేష్వపిభావ

బన్ధమ్ । కస్మైస్స్వదేతసుఖసంచరణోత్సుకాయ కారాగృహే కనక
శృఙ్ఖలయాపిబన్ధః ॥౨౯॥ హన్త్రీశదుఃఖవిషదిగ్ధఫలానుబన్ధి న్యాబ్రహ్మకీట
మపరాహతసమ్ప్రయోగే । దుష్కర్మసంచయవశాద్దురతిక్రమేనః
ప్రత్యస్త్రమఞ్జలిరసౌతవనిగ్రహాస్త్రే ॥౩౦॥ త్వత్పాదపోతమవలమ్బితు
మక్షమాణాం పారంపరంవరదగన్తు మనీశ్వరాణామ్ । పైవ్రరంలిలఙ్ఘ
యిషతాంభవవారిరాశిం త్వామేవగన్తురసిసేతురభంగురస్త్వమ్॥౩౧॥
అశ్రాన్తసంసరణఘర్మనిపీడితస్య భ్రాన్తస్యమేవిషయభోగ మరీచికా
సు । జీవాతురస్తునిరవగ్రహజృమ్భమాణో దేవత్వదీయ కరుణామృత
దృష్టిపాతః ॥౩౨॥ అన్తఃప్రవిశ్యభగవన్నిఖిలస్యజన్తో రాసేదుషస్తవక
రీశభృశందవీయాన్ । సత్యంభవేయమధునాపి సపేషభూయ స్స్వాభా
వికీతవదయాయదినాన్తరాయః ॥౩౩॥ అజ్ఞాతనిర్గమమనాగమవేదినం
మామన్ధంనకిఞ్చిదవలమ్బమనశ్నువానమ్ । ఏతావతీంగమయితుగప
దవీం దయాళో శ్శేషాధ్వలేశనయనేక ఇవాతిభారః ॥౩౪॥ భూయోపి
హన్త నసతిర్యది మేభవిత్రీ యామ్యాసుమర్మిషహవృత్తిషు యాతనా
సు । సమ్యక్ప్రవిష్యతి తతశ్శరణాగతానాం సంరక్షితేతి బిరుదం వరద
త్వదీయమ్ ॥౩౫॥ పర్యాకులంమహతిదుఃఖపయోనిధౌమాం పశ్యన్కరి
రీశయదిజోషమవస్థితస్త్వమ్। స్స్వారేక్షణేఽపి మిషతిత్వయినిర్నిమేషం
పారేకరిష్యతిదయాతవదుర్నివారా ॥౩౬॥ కింవాకరీశకృపణే మయి
రక్షణీయే ధర్మాదిబాహ్య సహకారిగవేషణేన । నన్వస్తివిశ్వపరిపా
లనజాగరూక స్సఙ్కల్ప ఏవభవతోనిపుణస్సహాయః॥౩౭॥ నిర్యన్త్రణం
పరిణమన్తినయావదేతే నిర్దగ్ధమద్కృత భవాదురిత ప్రరోహాః। తా
వన్నచేత్త్వముపగచ్ఛసి శార్ఙ్గధన్వన్ శక్యంత్వయాపినహి వారయి
తుంకరీశ ॥౩౮॥ యావన్నపశ్యతి నికామమమర్షణోమాం భ్రూభఙ్గభీష
ణకరాళముఖఃకృతాన్తః। తావత్పతత్వమయితేభగవన్దయాళో రున్ని
ద్రపద్మకలికామధురాఃకటాక్షాః॥౩౯॥ సత్వంసపేషరభసోభనదావదా
హ్యాశ్చక్రం తదేవశితధార మహంచహల్యః। సాధారణేత్వయికరీశస

మస్తజన్తోర్మాతఙ్గమానుషభిదానవిశేషహేతుః ॥౪౦॥ నిర్వాపయి
ష్యతికదాకరిశైలధామన్ దుర్వారకర్మపరిపాక మహాదవాగ్నిమ్। ప్రా
చీనమఙ్ఖమపిమె సుఖయన్నివ త్వత్పాదారవిన్దపరిచారరసప్రవాహః॥
౪౧॥ ముక్తస్స్వయంసుకృతదుష్కృతశృంఖలాభ్యామర్చిర్ముఖైరధికృతై
రతివాహితాధ్వా। స్వచ్ఛన్దకిఙ్కరతయాభవతఃకరీశ స్వాభావికం ప్రతి
లభేయమహాధికారమ్ ॥౪౨॥ త్వంచేత్ప్రసీదసి తవాస్మి సమీపతశ్చే
త్త్వయ్యస్తిభక్తిరనఘాకరిశైలనాథ । సంసృజ్యతేయదిచదాస జన
స్త్వదీయస్సంసారఏషభగవన్నపవర్గఏవ ॥౪౩॥ ఆహూయమానమన
పాయవిభూతికామైరాలోకలుప్తజగదాన్ధ్యమనుస్మరేయమ్। ఆలో
హితాంశుకమనాకుల హేతిజాలం హైరణ్యగర్భ హయమేధహవిర్భు
జంత్వామ్॥౪౪॥ భూయోభూయఃపులకనిచితైరఙ్గకైరేధమానా స్థూల
స్థూలాన్నయన ముకులైర్బిభ్రతో బాష్పబిన్దూన్ । ధన్యాఃకేచిద్వ
రద భవతస్సంసదం భూషయన్తస్సావష్టైరంతత్వాలయనిభృతైస్సావద
యన్తేపదంతే ॥౪౫॥ వరదతవవిలోకయన్తిధన్యా మరతకభూధరమా
తృకాయమాణమ్ । వ్యపగతపరికర్మవారవాణం మృగపదపఙ్కవిశేష
నీలమఙ్గమ్ ॥౪౬॥ అనిభృతపరిరంభైరాహితామిన్దిరాయాః కనకవల
యముద్రాంకణ్ఠభాగేదధానః । ఫణిపతిశయనీయాదుత్థితస్త్వంప్ర
భాతేవరదసతతమన్తర్మానససంసన్నిధేయాః ॥౪౭॥ తురగవిహగరాజ
స్యన్దనాన్దోళికాదిష్వధిక మధికమన్యామాత్మశోభాందధానమ్ । అన
వధికవిభూతిం హస్తిశైలేశ్వరంత్వామనుదినమనిమేషైర్లోచనైర్నిర్విశే
యమ్॥౪౮॥ నిరన్తరంనిర్విశతస్త్వదీయమస్పృష్టచిన్తాపదమాభిరూ
ప్యమ్।సత్యంశపేవారణశైలనాథవైకుణ్ఠవాసేఽపినమేఽభిలాషః॥౪౯॥
వ్యాతన్వానాతరుణతులసీదామభిస్స్వామభిఖ్యాం మాతఙ్గాద్రౌమ
రతకరుచిం పుష్ణతీ మానసేనః । భోగైశ్వర్య ప్రియసహచరైఃకాపి
లక్ష్మీకటాక్షైర్భూయశ్శ్యామాభువనజననీ దేవతాసన్నిధత్తామ్॥౫౦॥
ఇతివిహితముదారం వేఙ్కటేశేనభక్త్యా శ్రుతిసుభగమిదంయస్స్తో

శ్రీమజ్జీకరోతి । కరిశిఖరవిటఙ్కస్థాయినః కల్పవృక్షాత్ఫలతిఫలమశే
షం తస్యహస్తాపచేయమ్ ॥ ... ... ॥౫౦॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
వరదరాజపఞ్చాశత్సంపూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతే వేఙ్కటేశాయ వేదాన్తగురవే నమః॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితః

దేహళీశస్తవః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ।
వేదాన్తాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదాహృది॥

విక్రమ్యయేనవిజితాని జగన్తిభూమ్నా విశ్వస్యయంపరమకారణ
మామనన్తి । విశ్రాణయన్ప్రణయినాం వివిధాన్పుమర్థాన్గోప్తాసమే
భవతుగోపపురాధిరాజః॥ ౧॥ దేహళ్యధీశ్వరతవేదృశ మీశ్వరత్వం తు
ష్టూషతాందిశతిగద్గదితానుబన్ధమ్ । వాచాలయత్యథచ మాం క్వచనక్ష
పాయాం క్షాన్తేవదాన్తకవిముఖ్యవిమర్దితేన ॥౨॥ త్వచ్చక్రవద్భ్రమ
సేహసిఘూర్ణమానేనిమ్నోన్నతక్రమనిదర్శితనేమివృత్తాః । ఆరాధ్య
గోపనగరే కృపయోదితంత్వాం స్వారాజ్యమగ్ర్యమలభన్తసురాసు
రేన్ద్రాః ॥౩॥ ఆకల్పపుష్పసుభగోన్నతబాహుశాఖః పాదేసదా పరి
పచేళిమసత్ఫలస్త్వమ్। పిన్నాతటస్పృశి మృకణ్డుతపోవనేఽస్మిం శ్ఛా
యానిలీనభువనోఽసితమాలశాఖీ॥౪॥ చక్రస్యదైత్యదనుజాదిషు వామ
భావం శఙ్ఖస్యసంశ్రితజనేషుచ దక్షిణత్వమ్ । వ్యక్తంప్రదర్శయసిగో
పపురాధిరాజ వ్యత్యస్యమాన మనయోః కరసమ్ప్రయోగాత్ ॥౫॥

దీపేనకేనచిదశీతరుచౌనిశీథే స్నేహోపపన్న పరిశుద్ధగుణార్పితేన । ద
హ్రావకాశనిబిడందదృశుర్భవన్తం స్వాధ్యాయయోగ కలనాశుచయః
కవీన్ద్రాః ॥౬॥ కాసారపూర్వ కవిముఖ్యవిమర్దజన్మా పిన్నాతటేక్షుసు
భగస్యరసోబహుస్తే । త్వత్పాదపద్మ మధుని త్వదనన్యభోగ్యే నూ
నంసమాశ్రయతి నూతనశర్కరాత్వమ్ ॥౭॥ వైరోచనేసదసి వామన
భూమికావా న్విక్రాన్త తాణ్డవరసేన విజృమ్భమాణః । చక్రేభవాన్
మకరకుణ్డలకర్ణపాశ శ్యామైకమేఘ భరితామివ సప్తలోకీమ్ ॥ ౮ ॥
చిత్రంసతత్త్రిష్వమితానిపదేషుయత్తే విశ్వాన్యమూని భువనాని విశఙ్క
టేషు । భక్తైస్స్పృహాక్వచిదసౌభవనైకదేశే మాతిస్మమూర్తి రమితాత
దిహాద్భుతంనః ॥౯॥ భక్తప్రియత్వయితథా పరివర్ధమానే ముక్తావితా
నవితతి స్తవపూర్వమాసీత్ । హారావలిఃపరమథోరశనాకలాప స్తారా
గణ స్తదనుమౌక్తికనూపురశ్రీః ॥౧౦॥ భిక్షోచితం ప్రకటయన్ప్రథమా
శ్రమత్వం కృష్ణాజినంయనికాం కృతవాన్ప్రియాయాః । వ్యక్తాకృతే స్త
వసమీక్ష్యభుజాన్తరేతాం త్వామేవగోప నగరీశ జనావిదుస్తే ॥౧౧॥
సతుర్వతాంతవపదం చతురాననత్వం పాదోదకంచశిరసావహతాం
శివత్వమ్। ఏకత్రివిక్రమణకర్మణినద్వయంతే దేహళ్యధీశయుగపత్ప్రథి
తంపృథివ్యామ్ ॥౧౨॥ భక్తోపమర్దసహపాదసరోజతస్తే మన్దాకినీవిగళి
తామకరన్దధారా । సద్యస్త్రివర్గమపవర్గమపిక్షరన్తీ పుణ్యాబభూ
వపురశాసనమౌళిమాలా ॥౧౩॥ విక్రాన్తకేతుపటికాపదవాహినీ తేన్య
ఞ్చత్యసైతి తజీవిత శింశుమారమ్ । ఔత్తానపాది మమృతాంశుమ
శీతభానుం హేమాచలంపశుపతిం హిమవన్తముర్వీమ్ ॥ ౧౪ ॥ వేధఃక
మణ్డలుజలైర్విహితార్చనంతే పాదామ్బుజం ప్రతిదినంప్రతిపద్యమానా।
స్తోత్రప్రియత్రిపథగాది సరిద్వరాణాం పిన్నాబభూవ భువనే బహు
మానపాత్రమ్ ॥౧౫॥ స్వచ్ఛన్దకైతవ సమున్నమితాదముష్మాత్స్రోత
స్త్రయం యదభవత్తవపాదపద్మాత్ । వేతాళభాషితసరసామపదిశ్య
వాచం ప్రాయేణతత్ప్రసవభూమి మవాపభూయః ॥ ౧౬ ॥ క్రీడాప

రేణభవతావివిధాపరాధా నారాధకాననుపరోధమముఞ్చయిష్యః।
తారేణపాదనఖరేణతదాణ్డమధ్యే ఘుణ్టాపథంకమపి నూనమవర్తయ
స్త్వమ్ ॥౧౭॥ కామావిలేపికరుణార్ణవబిన్దులేశ క్షిప్తస్స్వకేళితర
సాతవ దేహళీశ । త్వాస్స్తుతేరుభయథావితతింభజన్న స్సంసారదావద
హనంశమయత్యశేషమ్ ॥౧౮॥ నీడోదరాన్నిపతితస్య శుకార్భకస్యత్రా
ణేన నాథవిహరన్నివసార్వభౌమః। ఆదాయగోపనగరాధిపతేస్స్వయం
మాం క్రీడాదయా వ్యతికరేణకృతార్థయేస్త్వమ్ ॥౧౯॥ లీలాశకున్తమి
వమాంస్వపదోపలబ్ధై స్స్వైరంక్షిపన్ దురిత పఞ్జరతో గుణస్థమ్।
తత్త్రాదృశంకమపి గోపపురీవిహారిన్ సన్తోషముల్లలయసాగర సమ్భ
వాయాః ॥౨౦॥ వాతూలకల్పవృజినప్రభవైర్మదీయాం వైయాకులీంవి
షయసిన్ధుతరఙ్గభఙ్గైః । దాసోపమర్ద సహదుర్నిరసాంత్వదన్యైర
స్వ్యావ్యగాధ మనుకంపితుమర్హసిత్వమ్ ॥౨౧॥ ఏనస్తతీమతిసదామయి
జాయమానాం దేహళ్యధీశదృషదోపివిలాపయన్తీమ్ । నాథేసమగ్ర
శకనేత్వయిజాగరూకే కింతేనహేతకరుణాకరుణామవస్థామ్ ॥౨౨॥
ఆత్మోన్నతింపరనికర్షమపీహవాఞ్ఛన్నిమ్నేపిమోహజలధౌ నిపతామి
భూయః । తన్మాముదంచయతమోర్ఘురపాద దఘ్నం దేహళ్యధీశ గు
ణితేన దయాగుణేన ॥౨౩॥ అక్షీణకల్మషరసోపి తవానృశంస్యా ల్లక్ష్మీ
సమక్షమపివిజ్ఞపయామ్యభీతః । భక్తోపమర్దసహన స్త్వయమల్పబుద్ధే
ర్యన్మన్యసే మమహితం తదుపాదదీథాః ॥౨౪॥ యస్త్వేదయార్ద్రహృద
యే నమహాధనంమే వ్యక్తంత్వమైవ మనపాయమకిఞ్చనత్వమ్। యేన
స్తనంధయమివస్వహితానభిజ్ఞం న్యాసీకరోషి నిజపాద సరోరుహే
మామ్ ॥౨౫॥ దుర్వారతీవ్రదురితప్రతివాదమూకై రౌదార్యవద్భిరనఘ
స్మితదర్శనీయైః । దేహళ్యధీశ్వరదయాభరితైరపాఙ్గై ర్వాచంవినాపి
వదసీవమయిప్రసాదమ్ ॥౨౬॥ అయమనవమసూక్తీ రాదిభక్తీర్యథావ
ద్విదితనిజసుతత్వే విశ్వమవ్యాదభవ్యాత్ । రథచరణనిరూఢ వ్యఞ్జితా
నాం జనానాం దురితమతనలీలా గోహళీదేహళీశః ॥ ౨౭ ॥ ఇయమ

వితథవర్ణావర్ణనీయస్వభావా విదిత నిగమ సీమ్నా వేంకటేశేన గీతా। భవభువిమరుత్తృష్ణాలోలపర్యాకులానాందిశతుఫలమభీష్టం దేహళీశస్తుతిర్నః॥ ... ... ॥౨౮॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య
శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య
కృతిషు దేహళీస్తవస్సమ్పూర్ణః.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
యథోక్తకారిస్తోత్రమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

ఏకంవేగవతీమధ్యే హస్తిశైలేచదృశ్యతే। ఉపాయ ఫలభావేన స్వయంవ్యక్తంపరంమహః॥౧॥ ఈష్టేగమయితుంపార మేష సేతురభంగురః। యత్రసారస్వతంస్రోతో విశ్రామ్యతివిశృఙ్ఖలమ్॥ ౨॥ జయతిజగదేకసేతుర్వేగవతీమధ్యలక్షితోదేవః। ప్రశమయతి యఃప్రజానాంప్రథితాన్సంసారజలధికల్లోలాన్॥౩॥ విభాతుమేచేతసి విష్ణుసేతుర్వేగాపగావేగవిఘాతహేతుః। అమ్భోజయోనేర్యదుపజ్ఞమాసీదభఙ్గరక్షా హయమేధదీక్షా॥౪॥ చతురాననసప్తతంతుగోప్తాసమయేతత్పరిపన్థినోనిరుంధన్। పరిపుష్యతి మఙ్గళానిపుంసాం భగవాన్భక్తిమతాం యథోక్తకారీ॥ ౫ ॥ శ్రీమాన్పితామహవధూపరిచర్యమాణశ్శేతేభుజఙ్గశయనే సమహాభుజఙ్గః। ప్రత్యాదిశన్తి భవసఞ్చరణంప్రజానాంభక్తానుగం ... రిహత ... గతాని॥ ౬॥ ప్రశమితహయమేధవ్యాపదంపద్మయోనేః ప్రణతజనపరతన్త్రంశేషభోగేశయానమ్। శరణముపగతాస్స్మశ్శాన్తనిశ్శేషదోషంశతమఖమణిసేతుంశాశ్వతం వేగవత్యాః॥౭॥ శరణముపగతానాం సోయమాదేశకారీ శమయతి పరితాపంసమ్ముఖస్సర్వ

జన్తోః । శతగుణపరిణామస్సన్నిధా యస్యనిత్యం వరవితరణ భూమా వారణాదీశ్వరస్య॥౮॥ కాఙ్క్షీభాగ్యంకమలనిలయా చేతసోఽభీష్టసిద్ధిః కల్యాణానాం నిధిరవికలః కోఽపి కారుణ్యరాశిః । పుణ్యానాంనగపరిణతి రసౌ భూషయన్భోగిశయ్యాం వేగాసేతుర్జయతి విపులోవిశ్వ రక్షైక హేతుః ॥౯॥ వేగాసేతోరిదంస్తోత్రం వేఙ్కటేశేననిర్మితమ్ । యేపఠ న్తిజనాస్తేషాం యథోక్తం కురుతేహరిః॥ ... ॥౧౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
యథోక్తకారిస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

గో పా ల వి ం శ తిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

వన్దేబృన్దావనచరం వల్లవీ జనవల్లభమ్ । జయన్తీ సమ్భవంధామ వైజయన్తీవిభూషణమ్॥౧॥ వాచంనిజాఙ్కరసికాం ప్రసమీక్షమాణో వక్త్రారవిన్ద వినివేశిత పాఞ్చజన్యః । వర్ణత్రికోణరుచిరే వరపుణ్డరీకే బద్ధాసనోజయతివల్లవచక్రవర్తీ ॥౨॥ ఆమ్నాయగన్ధరుచిరస్ఫురితాధరోష్ఠ మాస్రావిలేక్షణమనుక్షణమన్దహాసమ్ । గోపాలడిమ్భ వపుషం కుహనా జనన్యాః ప్రాణస్తనన్ధయ మవైమిపరం పుమాంసమ్ ॥ ౩ ॥ ఆవిర్భవత్వనిభృతాభరణంపురస్తా దాకుఞ్చితైకచరణం నిభృతాన్యపాదమ్ । దధ్నానిమన్థముఖరేణ నిబద్ధతాళం నాథస్యనన్దభవనే నవనీత నాట్యమ్ ॥౪॥ హర్తుంకుమ్భేవినిహితకరస్స్వాదుహయ్యంగవీనందృష్ట్వా దామగ్రహణచటులాం మాతరంజాతరోషామ్ । పాయాదీషత్ప్రచలితపదో నాపగచ్ఛన్నతిష్ఠన్మిథ్యా గోపస్సపదినయనేమీలయన్ విశ్వ

గోప్తా॥౫॥వ్రజయోషిదపాఙ్గవేద(ధ)నీయం మధురాభాగ్యమనన్యభో
గ్యమీడే । వసుదేవవధూస్తనన్ధయంతత్కిమపి బ్రహ్మకిశోర భావదృ
శ్యమ్ ॥౬॥ పరివర్తితకన్ధరంభయేనస్మితఫుల్లాధరపల్లవంస్మరామి। విట
పిత్వనిరాసకంకయోశ్చిద్విపులోలూఖలకర్షకంకుమారమ్ ॥౭॥ నికటే
షునిశామయామినిత్యం నిగమాన్తైరధునాపిమృగ్యమాణమ్ । యమళా
ర్జునదృష్టబాలకేళింయమునాసాక్షికయావ(తం)నంయువానమ్॥౮॥పద
వీమదవీయసీంవిముక్తే రటవీసమ్పద మమ్బువాహయన్తీమ్। అరుణాధర
సాభిలాషవంశాం కరుణాంకారణ మానుషీంభజామి ॥ ౯ ॥ అనిమేషని
షేవణీయమక్ష్ణో రజహద్యౌవనమావిరస్తుచిత్తే । కలహాయితకున్తలం
కలాపైగ కరణోన్మాదకవిభ్రమంమహోమే ॥ ౧౦ ॥ అనుయాయిమ
నోజ్ఞవంశనాళైరవతు స్పర్శితవల్లవీవిమోహైః । అనఘస్మిత శీతలై
రసౌమా మనుకమ్పాసరిదమ్బుజై రపాఙ్గైః ॥౧౧॥ అధరాహితచా
రువంశనాలా మకుటాలమ్బి మయూరపిఞ్ఛమాలాః । హరినీలశిలావిభ
ఙ్గనీలాః ప్రతిభాస్సన్తుమమాన్తిమ ప్రయాణే ॥ ౧౨ ॥ అఖిలానవలోక
యామికాలాన్మహిళాధీన భుజాన్తరస్యయూనః । అభిలాషపదంవ్ర
జాఙ్గనానా మభిలాషక్రమదూరమాభిరూప్యమ్ ॥౧౩॥ హృది ముగ్ధ
శిఖణ్డమణ్డనో లిఖితః కేనమమైషశిల్పినా । మదనాతురవల్లవాఙ్గనా వ
దనామ్భోజ దివాకరోయువా ॥౧౪॥ మహసేమహితాయమౌలినా
వినతేనాఞ్జలిమఞ్జనత్విషే । కలయామివిముగ్ధవల్లవీ వలయాభాషిత
మఞ్జువేణవే ॥౧౫॥ జయతిలలితవృత్తిం శిక్షితోవల్లవీనాం శిథిలవలయ
శిఞ్జాశీతలైర్హస్తతాళైః । అఖిలభువనరక్షా గోపవేషస్యవిష్ణో రధర
మణిసుధాయా మంశవాన్వంశనాళః ॥ ౧౬ ॥ చిత్రాకల్పశ్రవసికలయ
న్లాఙ్గలీకర్ణపూరం బర్హోత్తంసస్ఫురితచికురో బన్ధుజీవందధానః । గు
ఞ్జాబద్ధా మురసిలలితాం ధారయన్హారయష్టిం గోపస్త్రీణాంజయతి
కితవః కోపికౌమారహారీ ॥ ౧౭ ॥ లీలాయష్టిం కరకిసలయే దక్షిణే
న్యస్యధన్యా మంసేదేవ్యాఃపులకరుచిరే సన్నివిష్టాన్యబాహుః। మేఘ

శ్యామోజయతి లలితో మేఖలాదత్తవేణుర్గుఞ్జాపీడస్ఫురితచికురో గోపకన్యాభుజఙ్గః ॥౧౮॥ ప్రత్యాలీఢస్థితిముపగతాం ప్రాప్తగాఢాఙ్గపాళిం పశ్చాదీషన్మిళితనయనాం ప్రేయసీం ప్రేక్షమాణః । భస్త్రాయన్త్రప్రణిహితకరో భక్తజీవాతురవ్యాద్వారిక్రీడానిబిడవసనో వల్లవీవల్లభో నః ॥౧౯॥ వాసో హృత్వా దినకరసుతాసన్నిధౌ వల్లవీనాం లీలాస్మేరో జయతి లలితామాస్థితః కున్దశాఖామ్ । సవ్రీడాభిస్తదనువసనే తాభిరభ్యర్థ్యమానే కామీ కశ్చిత్కరకమలయోరఞ్జలిం యాచమానః॥ ౨౦॥ ఇత్యనన్యమనసా వినిర్మితాం వేఙ్కటేశకవినా స్తుతిం పఠన్ । దివ్యవేణురసికం సమీక్షతే దైవతం కిమపి యావత్ప్రియమ్ ॥ ॥౨౧॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు శ్రీగోపాలవింశతిస్సమాప్తా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీనిగమాన్తమహాదేశిక విరచితమ్

కామాసికాష్టకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

శ్రుతీనాముత్తరం భాగం వేగవత్యాశ్చ దక్షిణమ్। కామాదధివసన్జీయాత్కశ్చిదద్భుతకేసరీ ॥౧॥ తపనేన్ద్వగ్నినయన స్తాపానపచినోతు నః । తాపనీయరహస్యానాం సారః కామాసికాహరిః ॥౨॥ ఆకణ్ఠమాదిపురుషం కణ్ఠీరవముపరి కుణ్ఠితారాతిమ్ । వేగోపకణ్ఠసఙ్గాద్విముక్తవైకుణ్ఠబహుమతిముపాసే ॥౩॥ బన్ధుమఖిలస్యజన్తోర్బన్ధురపర్యఙ్కబన్ధరమణీయమ్। విషమవిలోచనమీడే వేగవతీపులినకేళి నరసింహమ్॥౪॥ స్వస్థానేషు మరుద్గణాన్నియమయన్ స్వాధీనసర్వేన్ద్రియః పర్యఙ్కస్థిరధారణాప్రకటిత ప్రత్యఙ్ముఖావస్థితిః । ప్రాయేణ ప్రణిపేదుషాం ప్రభుర

సాయోగం నిజం శిక్షయన్ కామా నాతనుతాదశేషజగతాం కామాసికాకేసరీ॥౫॥ వికస్వరనఖస్వరుక్షతహిరణ్యవక్షఃస్థలీనిరర్గళవినిర్గళద్రుధిరసిన్ధుసన్ధ్యాయితాః। అవన్తుమదనాసికామనుజపఞ్చవక్త్రస్య మామహం ప్రథమికామిథః ప్రకటితాహవాబాహవః ॥౬॥ సటాపటలభీషణే సరభసాట్టహాసోద్భటే స్ఫురత్క్రుధిపరిస్ఫుటద్భ్రుకుటికేపి వక్త్రే కృతే। కృపాకపటకేసరిన్దనుజడిమ్భదత్తస్తనా సరోజసదృశా దృశా వ్యతిభిషజ్య తే వ్యజ్యతే॥౭॥ త్వయిరక్షతిరక్షకైః కిమన్యైస్త్వయిచారక్షతిరక్షకైః కిమన్యైః । ఇతినిశ్చితధీశ్శ్రయామినిత్యం నృహరే వేగవతీతటాశ్రయం త్వామ్॥౮॥ ఇత్థంస్తుతస్సకృదిహాష్టభిరేషపద్యైశ్శ్రీవేఙ్కటేశరచితైస్త్రిదశేన్ద్రవన్ద్యః। దుర్దాన్తఘోరదురితద్విరదేన్ద్రభేదీ కామాసికానరహరిర్వితనోతు కామమ్ ॥ ... ॥౯॥

ఇతి కవికార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు కామాసికాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

అష్టభుజాష్టకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

గజేన్ద్రరక్షాత్వరితం భవన్తం గ్రాహైరివాహం విషయైర్వికృష్టః। అపారవిజ్ఞానదయానుభావ మాప్తం సతామష్టభుజం ప్రపద్యే ॥౧॥ త్వదేకశేషోఽహమనాత్మతన్త్రస్త్వత్పాదలిప్సాం దిశతా త్వయైవ। అసత్సమోఽప్యష్టభుజాస్పదేశ సత్తామిమానీముపలమ్భితోఽస్మి ॥౨॥ స్వరూపరూపాస్త్రవిభూషణాద్యైః పరత్వచిన్తాం త్వయిదుర్నివారామ్ । భోగేమృదూపక్రమతా మభీప్సన్ శీలాదిభిర్వారయసీవ పుంసామ్ ॥ ౩ ॥

శక్తింశరణ్యాన్తరశబ్దభాజాం సారంచసన్తోల్యఫలాన్తరాణామ్ । త్వద్దాస్యహేతోస్త్వయినిర్విశఙ్కం న్యస్తాత్మనాంనాథబిభర్షి భారమ్॥౪॥ అభీతిహేతోరనువర్తనీయం నాథత్వదన్యంనవిభావయామి । భయంకుతస్స్యాత్త్వయిసానుకమ్పే రక్షాకుతస్స్యాత్త్వయిజాతరోషే ॥ ౫ ॥ త్వదేకతన్త్రంకమలాసహాయ స్వేనైవమాంరక్షితుమర్హసిత్వమ్। త్వయిప్రవృత్తే మమకింప్రయాసైస్త్వయ్యప్రవృత్తేమమకింప్రయాసైః॥౬॥ సమాధిభఙ్గేష్వపి సమ్పతత్సు శరణ్యభూతేత్వయిబద్ధకక్ష్యే । అపత్రపే సోఢుకిమఙ్క్ష్వనోఽహం దూరాధిరోహంపతనంచనాథ ॥౭॥ ప్రాప్తాభిలాషంత్వదనుగ్రహాన్మాం పద్మానిషేవ్యేతవపాదపద్మే । ఆదేహపాతాదపరాధదూర మాత్మాన్తకైఙ్కర్యరసంవిధేయాః ॥౮॥ ప్రపన్నజనపాథేయం ప్రపిత్సూనాంరసాయనమ్। శ్రేయసేజగతామేతచ్ఛ్రీమదష్టభుజాష్టకమ్ ॥౯॥ శరణాగతసన్త్రాణత్వరాద్విగుణబాహునా । హరిణా వేఙ్కటేశీయా స్తుతిస్స్వీక్రియతామియమ్ ॥ ॥౧౦॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు అష్టభుజాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

పరమార్థస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

శ్రీమద్గృధ్రసరస్తీరపారిజాత ముపాస్మహే । యత్రతుఙ్గైరతుఙ్గైశ్చప్రణతైర్గృహ్యతేఫలమ్ ॥౧॥ గురుభిస్త్వదనన్య‡ భోగ్యభావైర్గుణ

---

‡ స్త్వదనన్యసర్వభావైరితి పాఠాన్తరమ్.

సిద్ధాన్తకృతసంప్లవ స్త్వదీయో । రణపుఙ్గవ వన్దిభావమిచ్ఛన్నహమస్మ్యేకమ
నుగ్రహాస్పదం తే ॥౨॥ అధిరక్షితుమగ్రితస్స్థితం త్వాం ప్రణవే పార్థరథే వ
భావయన్తః । అహితప్రశమైరయత్నలభ్యైః కథయన్త్యాహవపుఙ్గవం
గుణజ్ఞాః ॥౩॥ కమలానిరపాయధర్మపత్నీ కరుణాద్యాస్స్వయమృత్విజో గు
ణాస్తే । అవనం శ్రయతామహీనమాద్యం సచ ధర్మస్త్వదనన్యసేవనీయః ॥౪॥
భువనాశ్రయభూషణాస్త్రవర్గం మనసి త్వన్మయతాం మమాతనోతు । వ
పురాహవపుఙ్గవ త్వదీయం మహిషీణామపి మేషదర్శనీయమ్ ॥౫॥ కృపణా
స్సుధియః కృపాసహాయం శరణం త్వాం రణపుఙ్గవ ప్రపన్నాః । అపవర్గన
యాదనన్యభావా వరివస్యారసమేకమాద్రియన్తే ॥౬॥ అనఘీర్యచతుర్వి
ధం పుమర్థం భవదర్థేవినియుక్తజీవితస్య । లభతే భవతః ఫలాని జన్తుర్ని
ఖిలాన్యత్రనిదర్శనం జటాయుః ॥౭॥ శరణాగతరక్షణవ్రతీ మాం నవిహా
తుం రణపుఙ్గవార్హసి త్వమ్ । విదితం భువనే విభీషణో వా యదివా రావణ
ఇత్యుదీరితం తే ॥౮॥ భుజగేన్ద్రగరుత్మదాదిలభ్యైస్త్వదనుజ్ఞావిభవప్ర
వాహభేదైః । స్వపదే రణపుఙ్గవ స్వయం మాం వరివస్యావిభవైః పరిష్క్రి
యేథాః ॥౯॥ విమలాశయవేఙ్కటేశజన్మా రమణీయా రణపుఙ్గవ ప్ర
సాదాత్ । అనసూయుభిరాదరేణ భావ్యా పరమార్థస్తుతిరన్వహం
ప్రపన్నైః ॥ ... ... ॥౧౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య
శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
పరమార్థస్తుతిస్సమాప్తా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః ॥

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా భూస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

సఙ్కల్ప కల్పలతికా మవధిం క్షమాయా స్స్వేచ్ఛావరాహ మహి షీంసులభానుకమ్పామ్ । విశ్వస్యమాతర మకిఞ్చన కామధేనుం విశ్వం భరామశరణ శ్శరణం ప్రపద్యే ॥౧॥ త్వంవ్యాహృతిః ప్రథమతః ప్రణవః ప్రియస్తే సంవేదయత్యఖిలమన్త్రగణ స్త్వమేవ । ఇత్థంప్రతీతవిభవామిత రేష్విదానీం స్తోతుంయథావదనఘే క ఇహార్హతి త్వామ్ ॥ ౨ ॥ నిత్యంహి తాహితవిపర్యయబద్ధభావే త్వద్వీక్షణైకవినివర్త్యబహువ్యపాయే । ము గ్ధాక్షరై రఖిలధారిణి మోదమానా మాత స్తనన్ధయ దయాం మయివ ర్తయేథాః ॥౩॥ సఙ్కల్పకిఙ్కరచరాచరచక్రవాళం సర్వాతిశాయిన మన స్తుయస్యపుంసః ॥భూమానమాత్మ విభవైః పునరు క్తయ న్తీవాచా మభూమిరపిభూమిరసిత్వ మేకా॥౪॥వేధ స్తృణావధివిహారపరిచ్ఛదం తే విశ్వంచరాచరతయావ్యతిభిద్యమానమ్ । అమ్బత్వమాశ్రితతయాపరిపో షయ న్తీ విశ్వంభరస్యదయితాఽసితదేకనామా ॥౫॥ సర్వంసహేతివ సుధేత్యచలేతిమాతర్విశ్వంభరేతి విపులేతి వసుంధరేతి । అన్యానియా న్యభిముఖాన్యభిధానవృత్త్యానామాన్యమూనికథయ న్తితవానుభావమ్॥౬॥ తాపాన్ క్షిపన్ప్రసవితాసుమనోగణానాం ప్రచ్ఛాయ శీతళతలః ప్రదిశ న్ఫలాని । త్వత్సఙ్గమాద్భవతిమాధవలబ్ధపోషశ్శాఖాశతైరధిగతో హరి చన్దనోఽసౌ ॥౭॥ స్మేరేణవర్ధితరసస్యముఖేన్దునాతే నిష్పన్దతాంవిజహ తోనిజయాప్రకృత్యా । విశ్రాన్తిభూమిరసిత త్త్వతరఙ్గపఙ్క్తే ర్వేలేవ విష్ణుజలధేరపృథగ్భవ న్తీ ॥౮॥ స్వాభావికేవసుమతిశ్రుతిభిర్విభావ్యే ప త్యుర్మహిమ్నిభవతీంప్రతిపన్నవాసామ్ । శఙ్కేవిమానవహనప్రతిమా

సమానాస్తత్స్వైరమపరిభృతయోఽపి వహన్తి సత్త్వాః॥౯॥ సమ్భావయ
న్మధురిపుః పరిణయానురోధాద్వక్షస్థలేన వరుణాలయరాజకన్యామ్।
విశ్వంభరే బహుముఖప్రతిపన్నభోగశ్శేషాత్మనాపి భవతీం శిరసా దధా
తి॥౧౦॥ క్రీడావరాహదయితే కృతినః క్షితీన్ద్రాస్సఙ్క్రన్దనస్త్వదితరేఽపి
దిశామధీశాః। ఆమోదయన్తి భువనాన్యలికాశ్రితానామమ్బ త్వదఙ్ఘ్రి
రజసాం పరిణామభేదైః॥౧౧॥ భూతేషు యత్త్వదభిమానవిశేషపా
త్రం పోషం తదేవ భజతీతి విభావయన్తః। భూతం ప్రభూతగుణపఞ్చక
మాద్యమేతత్ప్రాయో నిదర్శనతయా ప్రతిపాదయన్తి॥౧౨॥ కాన్తస్త
వైష కరుణాజలధిః ప్రజానామాజ్ఞాతిలఙ్ఘనవశాదుపజాతరోషః। అ
హ్నాయ విశ్వజననిక్షమయా భవత్యా సర్వావగాహనసహాముపయాత్యవ
స్థామ్॥౧౩॥ ఆశ్వాసనాయ జగతాం పురుషే పరస్మిన్నాపన్నరక్షణ
దశామభినేతుకామే। అన్తర్హితేతరగుణాదబలాస్వభావాదాదన్వతే
పయసి మజ్జనమభ్యనైషీః॥౧౪॥ పూర్వం వరాహవపుషా పురుషోత్తమే
న ప్రీతేన భోగిసదనే సముదీక్షితాయాః। పాదాహతాః ప్రళయవారిధ
యస్తవాసన్నుద్వాహమఙ్గళవిధేరుచితా మృదఙ్గాః॥౧౫॥ వ్యోమాతిల
ఙ్ఘిని విభోః ప్రళయామ్బురాశౌ వేశన్తలేశ ఇవ మాతుమశక్యమూర్తేః। స
ద్యస్సముద్రవసనే సరసైరకార్షీ దానన్దసాగర మహాం మహాజ్ఞహాసైః॥
దంష్ట్రావిదారితమహాసురశోణితాఙ్గైరఙ్గైః ప్రియస్తవ దదౌ పరిరమ్భ
లీలామ్। సా తే పయోధిజలకేళిసముత్థితాయాస్సైరన్ధ్రికేవ విదధే నవ
మఙ్గరాగమ్॥౧౬॥ అన్యోన్యసంవలనలమ్భితతూర్యఘోషైస్సంవర్త
సిన్ధుసలిలైర్విహితాభిషేకా। ఏకాతపత్రయసి విశ్వమిదం గుణైస్స్వైర
ధ్యాస్య భర్తురధికోన్నతమంసపీఠమ్॥౧౭॥ పత్యుస్తమాలరుచిరే భుజ
మధ్యభాగే పర్యాయమౌక్తికవతీ పృథుతైః పయోధేః। తాపానుబన్ధశ
మనీ జగతాం త్రయాణాం తారాపథే స్ఫురతి తారకితా నిశేవ॥౧౮॥ ఆ
సక్తవాసవశరాసనపల్లవైస్త్వాం సంవర్ధయే శుభతటిద్గుణజాలరమ్యైః।
దేవేశదివ్యమహిషీం ధృతసిన్ధుతోయైర్జీమూతరత్నకలశైరభిషిఞ్చతి ద్యౌః॥

ఆవిర్మదైరమరదన్తిభిరూహ్యమానాం రత్నాకరేణ రుచిరాం రశనాగుణేన । మాతస్త్రిలోకజననీం వనమాలినీం త్వాం మాయావరాహమహిషీమవయన్తి సన్తః ॥౨౧॥ నిష్కణ్టకేన విభవేన నిషేవణీయాం ఛాయావిశేష పరిభూత విపన్నిదాఘామ్ । స్వర్గాపవర్గసరణిం భవతీముశన్తి స్వచ్ఛన్దసూకరవధూమవధూతపఙ్కాః ॥౨౨॥ గన్ధోజ్వలాంగహన కున్తలదర్శనీయాం శైలస్తనీంతరళనిర్ఝరలమ్బహారామ్ । శ్యామాంస్వతస్త్రియుగసూకరగేహినిత్వంవ్యక్తింసముద్రవసనాముభయీంబిభర్షి ॥౨౩॥ సఙ్కోచితాకరుణయాచతురగపుమర్థాన్వ్యాతన్వతీవివిధమన్త్రగణోపగీతా । సఞ్చిత్యసే వసుమతిస్థిరభక్తిబన్ధైరన్తర్బహిశ్చ బహుధాప్రణిధానదక్షైః ॥౨౪॥ నిస్సంశయైర్నిగమసీమనివిష్టపత్ని ప్రఖ్యాపితం భృగుముఖైర్మునిభిఃప్రతీతైః । పశ్యన్త్యనన్యపరిశీలనసంస్కృతేన సన్తస్సమాధినయనేన తవానుభావమ్ ॥౨౫॥ క్రీడాగృహీతకమలాదివిశేషచిహ్నాం విశ్రాణితాభయకరాం వసుధేస్వతన్త్రే । దౌర్గత్యదుర్విషవినాశసుధానదీంత్వాం సఞ్చిన్తయన్నిహలభతే ధనదాధికారాన్ ॥౨౬॥ ఉద్వేలకల్మష పరమ్పరితాదమర్షా దుత్తంసితేనహరిమఞ్జలినాప్రసాద్యమ్ । ఆకస్మికోయమధిగమ్యఇతిప్రజానామమ్బత్వదీయ కరుణాపరిణామఏషః ॥౨౭॥ ప్రత్యేకమబ్ధినియుతైరపి(నివహైః) దుర్వ్యవహైః ప్రాప్తేవిపాకసమయే జనితానుతాపాత్ । గాధాపరాధనివహాచ్చకితస్యజన్తోర్గన్తుంముకున్దచరణౌ శరణంక్షమేత్వమ్ ॥౨౮॥ ధర్మద్రుహంసకలదుష్కృతిసార్వభౌమ మాత్మానభిజ్ఞ మనుతాప లవోజ్ఝితంమామ్ । వైతానసూకరపతేశ్చరణారవిన్దే సర్వంసహేనను సమర్పయితుంక్షమాత్వమ్ ॥౨౯॥ త్రాణాభిసన్ధిసులభేపి సదాముకున్దే సంసారతన్త్రవహనేనవిలమ్బమానే । రక్షావిధౌతనుభృతామనఘానుకమ్పా మాతస్స్వయంవితనుషేమహతీమపేక్షామ్ ॥౩౦॥ తాపత్రయీంనిరవధిం భవతీదయార్ద్రాస్సంసారఘర్మజనితాం సపదిక్షిపన్తః । మాతర్భజన్తుమధురామృతవర్షమైత్రీం మాయావరాహదయితే

మయి తే కటాక్షాః॥౩౧॥ పత్యుర్దక్షిణ పాణిపఙ్కజపుటే విన్యస్తపాదా
మ్బుజా వామం పన్నగసార్వభౌమసదృశం పర్యఙ్కయన్తీ భుజమ్। పో
త్రస్పర్శలసత్కపోలఫలకా ఫుల్లారవిన్దేక్షణా సా మే పుష్యతు మఙ్గళా
న్యనుదినం సర్వాణి సర్వంసహా ॥౩౨॥ అస్యేశానా జగత ఇతి యామాశ్రు
యతే విష్ణుపత్నీం తస్యాః స్తోత్రం విరచితమిదం వేఙ్కటేశేన భక్త్యా। శ్ర
ద్ధాభక్తిప్రచయగురుణా చేతసా సంస్తువానో యద్యత్కామం సపది లభ
తే తత్ర తత్ర ప్రతిష్ఠామ్ ॥ ... ... ॥౩౩॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
భూస్తుతిస్సమ్పూర్ణా.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా
గోదాస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

శ్రీవిష్ణుచిత్తకులనన్దన కల్పవల్లీం శ్రీరఙ్గరాజ హరిచన్దనయోగదృ
శ్యామ్। సాక్షాత్క్షమాం కరుణయా కమలామివాన్యాం గోదామనన్యశ
రణశ్శరణం ప్రపద్యే ॥౧॥ వైదేశికశ్శ్రుతిగిరామపిభూయసీనాం వర్ణే
షు మాతి మహిమా న హి మాదృశాం తే । ఇత్థం విదన్తమపి మాం సహ
సైవ గోదే మౌనద్రుహో ముఖరయన్తి గుణాస్త్వదీయాః ॥౨॥ త్వత్ప్రే
యసశ్శ్రవణయోరమృతాయమానాం తుల్యాం త్వదీయ మణినూపుర
శిఞ్జితేన। గోదే త్వమేవ జనని త్వదభిష్టవార్హాం వాచం ప్రసన్నమధురాం
మమ సంవిధేహి ॥౩॥ కృష్ణాన్వయేన దధతీం యమునానుభావం తీర్థైర్య
థావదవగాహ్య సరస్వతీం తే । గోదే వికస్వరధియాం భవతీకటాక్షా
ద్వాచస్స్ఫురన్తి మకరన్దముచః కవీనామ్ ॥౪॥ అస్మాదృశామపకృతౌ

చిరదీక్షితానా మహ్నాయ దేవిదయతే యదసౌముకున్దః । తన్నిశ్చితంనియమిత స్తవమౌళిదామ్నా తన్త్రీనినాదమధురైశ్చగిరాంనిగుమ్భైః ॥ ౫ ॥ శోణాధరేఽపికుచయోరపితుఙ్గభద్రా వాచాంప్రవాహ విభవేఽపి సరస్వతీత్వమ్ । అప్రాకృతైరపిరసైర్విరజాస్వభావా గ్గోదాఽపిదేవికమితుర్ననునర్మదాఽసి ॥ ౬ ॥ వల్మీకతశ్శ్రవణతో వసుధాత్మనస్తే జాతోబభూవసమునిః కవిసార్వభౌమః । గోదేకిమద్భుతమిదం యదమీస్వదన్తే వక్త్రారవిన్దమకరన్ద నిభాఃప్రబన్ధాః ॥ ౭ ॥ భోక్తుంతవప్రియతమంభవతీవగోదే భక్తింనిజాం ప్రణయభావనయాగృణన్తః । ఉచ్చావచైర్విరహసఙ్గమజైరుదన్తైః శ్శృఙ్గారయన్తిహృదయం గురవస్త్వదీయాః ॥ ౮ ॥ మాతస్సముత్థితవతీమధివిష్ణుచిత్తం విశ్వోపజీవ్య మమృతం వచసాదుహానామ్ । తాపచ్ఛిదంహిమరుచేరివమూర్తిమన్యాం సన్తః పయోధిదుహితుస్సహజాం విదుస్త్వామ్ ॥ ౯ ॥ తాతస్తుతేమధుభిదస్స్తుతిలేశవశ్యాత్కర్ణామృతైస్స్తుతిశతైరనవాప్తపూర్వమ్ । త్వన్మౌళిగన్ధ సుభగాముపహృత్యమాలాం లేభేమహత్తరపదానుగుణం ప్రసాదమ్ ॥ ౧౦ ॥ దిగ్దక్షిణాపిపరిపక్త్రిమపుణ్యలభ్యా త్సర్వోత్తరా భవతి దేవితవావతారాత్ । యత్రైవరఙ్గపతినాబహుమానపూర్వం నిద్రాళునాపినియతం నిహితాఃకటాక్షాః ॥ ౧౧ ॥ ప్రాయేణదేవిభవతీవ్యపదేశయోగా ద్గోదావరీజగదిదం పయసాపునీతే । యస్యాంసమేత్యసమయేషుచిరంనివాసా ద్భాగీరథీప్రభృతయోఽపిభవన్తిపుణ్యాః ॥ ౧౨ ॥ నాగేశయస్సుతనుపక్షిరథఃకథంతే జాతస్స్వయంవరపతిః పురుషఃపురాణః । ఏవంవిధాస్సముచితంప్రణయంభవత్యా స్సన్దర్శయన్తిపరిహాసగిరస్సఖీనామ్ ॥ ౧౩ ॥ త్వద్భుక్తమాల్యసురభీకృతచారుమౌళే ర్హిత్వా భుజాన్తరగతామపి వైజయన్తీమ్ । పత్యుస్తవేశ్వరిమిథః ప్రతిఘాతలోల బర్హాతపత్రరుచిమారచయన్తిభృఙ్గాః ॥ ౧౪ ॥ ఆమోదవత్యపిసదాహృదయఙ్గమాపి రాగాన్వితాఽపి లలితాపిగుణోత్తరాపి । మౌళిస్రజాతవముకున్దకిరీటభాజాగోదేభవత్యధరితాఖలువైజయన్తీ ॥ ౧౫ ॥

త్వన్మౌళిదామని విభోశ్శిరసా గృహీతే స్వచ్ఛన్దకల్పిత సపీతిరసప్రమో
దాః । మఞ్జుస్వనా మధులిహో విదధుస్స్వయం తే స్వాయంవరం క
మపి మఙ్గళతూర్యఘోషమ్ ॥౧౬॥ విశ్వాయమానరజసా కమలేన నాభా
వక్షస్స్థలే చ కమలాస్తనచన్దనేన । ఆమోదితోఽపి నిగమైర్విభురంఘ్రి
యుగ్మే ధత్తే నతేన శిరసా తవ మౌళిమాలామ్ ॥ ౧౭ ॥ చూడాపదేన పరి
గృహ్య తవోత్తరీయం మాలామపి త్వదలకైరధివాస్య దత్తామ్ । ప్రాయే
ణ రఙ్గపతిరేష బిభర్తి గోదే సౌభాగ్యసమ్పదభిషేక మహాధికారమ్ ॥౧౮॥
తుఙ్గైరకృత్రిమగిరస్స్వయముత్తమాఙ్గైర్యం సర్వగన్ధ ఇతి సాదరముద్వ
హన్తి । ఆమోదమన్యమధిగచ్ఛతి మాలికాభిస్సోఽపి త్వదీయ కుటిలా
లకవాసితాభిః ॥౧౯॥ ధన్యే సమస్తజగతాం పితురుత్తమాఙ్గే త్వన్మౌళిమా
ల్యభరసంవరణేన భూయః । ఇన్దీవరస్రజమివాదధతి త్వదీయాన్యాకేక
రాణి బహుమానవిలోకితాని ॥౨౦॥ రఙ్గేశ్వరస్య తవ చ ప్రణయానురోధా
దన్యోన్యమాల్య పరివృత్తిమభిష్టువన్తః । వాచాలయన్తి వసుదేరసికా
స్త్రిలోకీం న్యూనాధికత్వసమతా విషయైర్వివాదైః ॥౨౧॥ దూర్వాద
ళప్రతిమయా తవ దేహకాన్త్యా గోరోచనారుచిరయా చ తథేన్దిరా
యాః । ఆసీదనుజ్ఝితశిఖావళకణ్ఠశోభం మాఙ్గల్యదం ప్రణమతాం మధు
వైరిగాత్రమ్ ॥౨౨॥ అర్చ్యం సమర్చ్య నియమైర్నిగమప్రసూనైర్నా
థం త్వయా కమలయా చ సమేయివాంసమ్ । మాతశ్చిరం నిరవిశన్నిజమా
ధిరాజ్యం మాన్యా మనుప్రభృతయోఽపి మహీక్షితస్తే ॥౨౩॥ ఆర్ద్రాప
రాధిని జనేఽప్యభిరక్షణార్థం రఙ్గేశ్వరస్య రమయా వినివేద్యమానే । పా
ర్శ్వే పరత్ర భవతీ యది తస్య నాసీత్ ప్రాయేణ దేవి వదనం పరివర్తితం
స్యాత్ ॥౨౪॥ గోదే గుణైరపనయన్ప్రణతాపరాధాన్భ్రూక్షేప ఏవ త
వ భోగరసానుకూలః । కర్మానుబన్ధఫలదానరతస్య భర్తుస్స్వాతన్త్ర్య
దుర్వ్యసనమర్మభిదా నిదానమ్ ॥౨౫॥ రఙ్గే తటిద్గుణవతో రమయైవ గో
దే కృష్ణామ్బుదస్య ఘటితాం కృపయా సువృష్ట్యా । దౌర్గత్యదుర్విషవి
నాశసుధానదీం త్వాం సన్తః ప్రపద్య శమయన్త్యచిరేణ తాపాన్ ॥౨౬॥

జాతాపరాధమపిమామనుకమ్ప్యగోదే గోప్త్రీ యదిత్వమసియుక్తమిదంభవత్యాః। వాత్సల్యనిర్భరతయాజననీకుమారం స్తన్యేనవర్ధయతిదష్టపయోధరాఽపి ॥౨౭॥ శతమఖమణినీలా చారుకల్హారహస్తా స్తనభరనమితాఙ్గీసాన్ద్రవాత్సల్యసిన్ధుః। అలకవినిహితాభిస్స్రగ్భిరాకృష్టనాథా విలసతు హృదిగోదా విష్ణుచిత్తాత్మజానః ॥౨౮॥ ఇతి వికసితభక్తేరుత్థితాంవేఙ్కటేశా ద్బహుగుణరమణీయాం వక్తిగోదాస్తుతింయః। సభవతి బహుమాన్యశ్శ్రీమతోరఙ్గభర్తుశ్చరణ కమలసేవాం శాశ్వతీమభ్యుపేష్యన్॥ ... ... ॥౨౯॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
గోదాస్తుతిస్సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ * వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

శరణాగతి దీపికా.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

పద్మాపతేస్స్తుతిపదేనవిపచ్యమానం పశ్యన్తివాహప్రపదన ప్రవణామహాన్తః। తద్వాక్యసంవలితమప్యజహత్స్వభావంమాన్యంయతీశ్వరమహానసమప్రదాయమ్ ॥౧॥ నిత్యం శ్రియావసుధయాచ నిషేవ్యమాణం నిర్వ్యాజనిర్భరదయాభరితంవిభాతి। వేదాన్తవేద్యమిహవేగవతీసమీపే దీపప్రకాశఇతిదైవతమద్వితీయమ్ ॥ ౨ ॥ దీపస్త్వమేవ జగతాందయితారుచిస్తేదీర్ఘంతమఃప్రతినివృత్త్యమిదం యువాభ్యామ్। స్తవ్యం స్తవప్రియతమం శరణోక్తివశ్యం స్తోతుం భవన్తమభివాఞ్ఛతి జన్తురేషః ॥౩॥ పద్మాకరాదుపగతా పరిషస్వజేత్వాం వేగాసరిద్విహరణాకల

శార్ఙ్గికన్యా । ఆహుస్తదాప్రభృతి దీపసమావభాసమాజానతో౽పరతకా
ప్రతిమాం వపుస్తే ॥౪॥ స్వామిన్నధీరసుభగం శ్రమహారి పుంసాం మాధుర్యర
మ్యమనఘం మణిభఙ్గదృశ్యమ్ । వేగాన్తరే పితనుతే ప్రతిబిమ్బశోభాం ల
క్ష్మీసరస్సరసిజాశ్రయమఙ్గకం తే ॥౫॥ ఆవిశ్య ధారయసి విశ్వమముష్య
యన్తా శేషీ ప్రియః పతిరశేషతనుర్నిదానమ్ । ఇత్యాదిలక్షణగణైః పురు
షోత్తమం త్వాం జానాతి యో జగతి సర్వవిదేవ గీతః ॥౬॥ విశ్వం శుభా
శ్రయవదీశవపుస్త్వదీయం సర్వా గిరస్త్వయి పతన్తి తతో౽సి సర్వః । స
ర్వే చ వేదవిధయస్త్వదనుగ్రహార్థాస్సర్వాధికస్త్వమితి తత్త్వవిదస్తదా
హుః ॥౭॥ జ్ఞానం బలం నియమనం క్షమతా౽థ వీర్యం శక్తిశ్చ తేజ ఇతి తే గు
ణషట్కమాద్యమ్ । సర్వాతిశాయిని హి మోపవనే శయస్మిన్నన్తర్గతో జ
గదివ త్వయి సద్గుణౌఘః ॥౮॥ దీపావభాస దయయా విధిపూర్వమేతద్వి
శ్వం విధాయ నిగమానపి దత్తవన్తమ్ । శిష్యాయితాశ్శరణయన్తి ముము
క్షవస్త్వా మాద్యం గురుం గురుపరమ్పరయా౽భిగమ్యమ్ ॥౯॥ సత్తాస్థితిప్ర
యతనప్రముఖైరుపాత్తం స్వార్థం సదైవ భవతా స్వయమేవ విశ్వమ్ । దీ
పప్రకాశ తవ హిత్వదవాప్త యే త్వామవ్యాజసిద్ధమనపాయముపాయ
మాహుః ॥౧౦॥ భోగ్యం ముకున్ద గుణభేదమచేతనేషు భోక్తృత్వమా
త్మని నివేశ్య నిజేచ్ఛయైవ । పాఞ్చాలికాశుకవిభూషణభోగదాయీ
సమ్క్రీడివాత్మసమయా సహ మోదసే త్వమ్ ॥౧౧॥ త్వాం మాతరం
చ పితరం సహజం నివాసం సన్తస్సమేత్య శరణం సుహృదం గతిం చ । నిస్సీ
మనిత్య నిరవద్య సుఖప్రకాశం దీపప్రకాశ సవిభూతి గుణం విశన్తి ॥
౧౨॥ జన్తోరముష్య జననే విధిశమ్భుదృష్టౌ రాగాదినే వరజసా తమ
సా చ యోగః । ద్వైపాయనప్రభృతయస్త్వదవేక్షితానాం సత్త్వం
విముక్తినియతం భవతీత్యుశన్తి ॥౧౩॥ కర్మస్వనాదివిషమేషు సమో
దయాలుస్స్వేనైవ క్లృప్తమపదేశమవేక్షమాణః । స్వప్రాప్తమేతనుభృ
తాం త్వరసే ముకున్ద స్వాభావికం తవ సుహృత్త్వమిదం గృణన్తి ॥౧౪॥ ని
ద్రాయితాస్సగమవర్త్మనిచాపదర్శి ప్రస్థానశక్తి సహితాన్ ప్రతిబో

ఘ్యజన్మాక్ । జీర్ణస్తనన్ధయజడాన్ధముఖానివాస్మాన్నేతుంముకున్దయత
సేదయయాసహత్వమ్ ||౧౫|| భక్తిప్రపత్తిరథవాభగవంస్తదుక్తిస్తన్ని
ష్ఠసంశ్రయ ఇతీవవికల్ప్యమానమ్ । యంకఞ్చిదేకముపపాదయ తాత్వ
య్యైవతారితాస్తరన్త్యవసరేభవినోభవాబ్ధిమ్ ||౧౬|| నానావిధైరకపటై
రజహత్స్వభావైరప్రాకృతైర్నిజవిహారవశేనసిద్ధైః । ఆత్మీయరక్షణవి
పక్షవినాశనార్థైస్సంస్థాపయస్యనఘజన్మభిరార్యధర్మమ్ ||౧౭|| సిమ్నో
న్నతానినిఖిలానిపదానిగాఢంమజ్జన్తి తేనహిమసాగరశీకరేషు । సీరన్ధ్రి
మాశ్రయసినీచజనాంస్తథాపిశీలేనహన్తశిశిరోపవనేశ్వరత్వమ్ ||౧౮|| కా
శీనృకాన్ధకశరాసనబాణగర్గాసమ్యూభ్ఖతినామకృతిసంవదనాద్యదన్తైః ।
స్వోక్త్యాఽమ్బరీషభయశాపముఖైశ్చశమ్భుం త్వన్నిఘ్నమీక్షితవతామి
హకశ్శరణ్యః ||౧౯|| క్వాసౌవిభుఃక్వవయమిత్యపసత్రిభీతా న్జన్మాన్త్ర
ణాత్త్వదనువృత్తిషుయోగ్యయన్తీ । సమ్ప్రాప్తసద్గురుతనోః స్సుమయే
దయాళోరాత్మావధిర్భవతిసంస్కృతధీగుణం తే ||౨౦|| యోగ్యేయ
మైశ్చనియమైశ్చ విధాయచిత్తం సన్తోజితాసనతయా స్వవశాసువ
గ్గాః । ప్రత్యాహృతేన్ద్రియగణాస్థిరధారణాస్త్వాం ధ్యాత్వా సమా
ధియుగళేనవిలోకయన్తి ||౨౧|| పద్మాభిరామవదనేక్షణపాణిపాదంది
వ్యాయుధాభరణమాల్యవిలేపనం త్వామ్ । యోగేవనాథశుభమాశ్రయ
మాత్మవన్తస్సాలమ్బనేనపరిచిన్త్యనయాన్తితృప్తిమ్ ||౨౨|| మానాతిల
ఙ్ఘిసుఖబోధమహామ్బురాశౌమగ్నాస్త్రిసీమరహితేభవతస్స్వరూపే।
తాపత్రయేణవిహతింనభజన్తిభూయస్సంసారఘర్మజనితేన సమాధిమ
న్తః ||౨౩|| ధీసంస్కృతాన్విదధతామిహకర్మభేదాన్సఙ్గంజితేమనసి చి
న్తయతాంస్త్వమేకమ్ । త్వత్కర్మసక్తమనసామపిచాపరేషాం సూతేఫ
లాన్యభిమతానిభవాన్ప్రసన్నః ||౨౪|| ఉద్బాహుభావముపహాయయ
థైవఖర్వగిరాంశుంఫలంసమభియాచతియోగిచిన్త్య । ఏవంసుదుష్క
రముపాయగణంవిహాయస్థానే నివేశయతితస్యవిచక్షణస్త్వామ్ ||౨౫||
నిత్యాలసార్హశుభసహం నిరపేక్షమన్యైర్వ్యాధికారమఖిలాభిమతప్ర

సూరిమ్ । శిక్షావిశేషసులభంవ్యవసాయసిద్ధాస్సన్తఃకుర్వతే త్వయిము
కున్దషడఙ్గయోగమ్ ॥౨౬॥ త్వత్ప్రీతికార్యవిముఖాస్స్ఫురదానుకూ
ల్యాఃకృత్వాపునఃకృపణతాం విగతాతిశఙ్కాః । స్వామిన్భవ స్వయ
ముపాయ ఇతీరయన్తస్త్వయ్యర్పయన్తినిజభారమపారశక్తౌ ॥౨౭॥ అ
ర్థాన్తరేషువిముఖానధికారహానేశ్శ్రద్ధాధికాంస్త్వదనుభూతి విలమ్బ
భీతాన్ । దీపప్రకాశలభసే సుచిరాత్ప్రతీవ న్యస్తాత్మనస్తవపదేనిభృ
తాన్ప్రపన్నాన్ ॥౨౮॥ మన్త్రైరనుశ్రవముఖేష్వధిగమ్యమానైస్సాన్వ
ధిక్రియాసముచితైర్యదివాఽన్యవాక్యైః । నాథత్వదీయచరణౌ శరణం
గతానాం నైవాయుతాఽయుతకలాప్యపరైరవాప్యా ॥ ౨౯ ॥ దత్తాగ
ప్రజాజనకవత్తవదేశికేన్ద్రైఃపత్న్యాభినన్ద్య భవతాపరిణీయమానాః। మ
ధ్యేసతాంమహితభోగవిశేషసిద్ధ్యై మాఙ్గల్యసూత్రమివబిభ్రతికిఙ్కర
త్వమ్ ॥౩౦॥ దివ్యేపదేదయితకిఙ్కరతాధిరాజ్యం దాతుంత్వయైవ ద
యయావిహితాభిషేకాః । ఆదేహపాతమనఘాఃపరిచర్యయా తే యు
క్తావివిచ్యయువరాజపదంభజన్తి॥౩౧॥ త్వాంపాఞ్చరాత్రిక నయే
నపృథగ్విధేన వైఖానసేనచపథా నియతాధికారాః । సంజ్ఞావిశేష ని
యమేనసమర్చయన్తఃప్రీత్యానయన్తి ఫలవన్తిదినానిధన్యాః ॥ ౩౨ ॥ వ
ర్ణాశ్రమాదినియమస్థిరసూత్రబద్ధాభక్త్యాయథార్హ వినివేశిత పత్రపు
ష్పా । మాలేవ కాలవిహితాహృదయంగమాత్వా సామోదయత్యను
పరాగధియాంసపర్యా ॥౩౩ ॥ బ్రహ్మగిరీశఇతరేష్వమరాయఏతే నిర్ధూ
యతాన్నిరయతుల్యఫలప్రసూతీన్ । ప్రాప్తుంతవైవ పదపద్మయుగం
ప్రతీతాః పాతివ్రతీం త్వయిభజన్తిపరావరజ్ఞాః ॥౩౪॥ నాథత్వదిష్టవి
నియోగవిశేషసిద్ధం శేషత్వసారమనపేక్ష్యనిజం గుణజ్ఞాః । భక్తేషు తే
వరగుణార్ణవపారతన్త్ర్యాద్దాస్యంభజన్తివిపణి వ్యవహారయోగ్యమ్॥
౩౫ ॥ సద్భిస్త్వదేకశరణైశ్చయతఃసనాథా స్సర్వాదివత్త్వదపరాధి
షుమారయాతాః । ధీరాస్తృణీకృతవిరిఞ్చ పురన్దరాద్యాః కాలంక్షిప
న్తిభగవన్కరణైరవన్ధ్యైః ॥ ౩౬ ॥ వాగాదికం మనసి తత్త్వవనేశజీవే

ఘాతేష్వయంపునరసౌ త్వయితైస్సమేతి । సాధారణో త్ర క్రమణక్షమసమాశ్రితానాం యస్త్వాం ముకున్ద భవతైవ యథాయమాదేః ॥౩౭॥ సవ్యాన్యయోరయనయోర్నిశివాసరేవా సఙ్కల్పితాయురవధిః సపదిప్రపన్నాన్ । హార్దస్స్వయంనిజపదే వినివేశయిష్యన్నాడీంప్రవేశయసినాథ శతాధికాంత్వమ్ ॥౩౮॥ అర్చిర్దినంవిశదపక్ష ఉదక్ప్రయాణం సంవత్సరోమరుదశీతకరశ్శశాంకః । సౌదామినీజలపతిర్వలజిత్ప్రజేశ ఇత్యాతివాహికసఖో నయసిస్వకీయాన్ ॥౩౯॥ త్వచ్ఛేషవృత్త్యనుగుణైస్సహితే గుణౌఘై రావిర్భవత్యయుతసిద్ధనిజస్వరూపే। త్వల్లక్షణేషునియతేష్వపిభోగమాత్రే సామ్యంభజన్తి పరమంభవతా విముక్తాః ॥౪౦॥ ఇత్థంత్వదేకశరణైరనఘైరవాప్యే త్వత్కిఙ్కరత్వవిభవేస్పృహయాపరార్ధ్యే । అత్రామమేతి భగవన్భవతైవ గీతా వాచో నిరీక్ష్యభరణీయఇహాత్వయాఽహమ్ ॥౪౧॥ పద్మామహీప్రభృతిభిఃపరిభుక్తభూమ్నః కామానిరస్తమయిభోక్తరితేభవిత్రీ। దూష్యేతిమంఘ్రితటినీతవదేవసేవ్యా దుర్వారతర్షచపలేనశునాఽవలీఢా ॥ ౪౨ ॥ సత్త్వానినాథవివిధాన్యభిసఞ్జిఘృక్షో స్సంసారనాట్యరసికస్య తవాస్తు తృప్త్యై । ప్రత్యక్పరాఙ్ముఖమతే రసమీక్ష్యకర్తుం ప్రాచీనసజ్జన విడమ్బనభూమికామే ॥౪౩॥ కర్తవ్యమిత్యనుకలంకలయామ్యకృత్యంస్వామిన్నకృత్యమివ కృత్యమపిత్యజామి । అన్యద్వ్యతిక్రమణజాత మనన్తమర్థం స్థానేదయాభవతుతేమయిసార్వభౌమీ ॥౪౪॥ యంపూర్వమాశ్రితజనేషుభవాన్యథావద్ధర్మంపరం ప్రణిజగౌస్వయమానృశంస్యమ్।సంస్మారితస్త్వమసితస్యశరణ్యభావాన్నాథత్వదాత్తసమయాననుమాదృశార్థమ్ ॥౪౫॥ త్రాణంభవేతిసకృదుక్తిసముద్యతానాం తైస్తైరసహ్యవృజినైరుదరంభరాతే । సత్యాపితాశతముఖాత్మజ శఙ్కరాదౌ నాథత్వమానఖలుజన్తుషుమద్విసర్జమ్ ॥౪౬॥ కర్మాదిషుత్రిషుకథాం కథమప్యజానన్ కామాదిమాంసలతయా కలుషప్రవృత్తిః । సాకేతసమ్భవచరాచరజన్తురీత్యా వీక్ష్యగప్రభోవిషయవాసితయాస్పృహాంతే ॥౪౭॥

బ్రహ్మాణ్డలక్ష శతకోటిగణాననన్తానేకక్షణే విపరివర్త్యవిలజ్జమానామ్।
మత్పాపరాశిమథనే మధుదర్పహన్త్రీ శక్తిం నియుఙ్క్ష్వ శరణాగతవత్స
లత్వమ్ ॥౪౮॥ ఆస్తాం ప్రపత్తిరిహ దేశికసాక్షికం మే సిద్ధా తదుక్తిరన
ఘా త్వదపేక్షితార్థా । న్యస్తస్స్వపూర్వనిపుణైస్త్వయి నస్త్విదానీం పూ
ర్ణే ముకున్ద పునరుక్త ఉపాయ ఏషః ॥౪౯॥ యద్వా మదర్థపరిచిన్తనయా
తవాహం సంజ్ఞాం ప్రపన్న ఇతి సాహసికో బిభర్మి। ఏవం స్థితే త్వదపవాద
నివృత్తయే మాం పాత్రీకురుష్వ భగవన్భవతః కృపాయాః ॥౫౦॥ త్యాగే
గుణే శరణాగత సంజ్ఞినో మే స్త్యానాగసోపి సహసైవ పరిగ్రహో వా।
కింనామ కుత్ర భవతీతి కృపాదిభిస్తే గూఢం నిరూపయ గుణేతర తారత
మ్యమ్ ॥౫౧॥ స్వామీ దయాజలనిధిర్మధురః క్షమావాం శ్శీలాధికశ్శ్రిత
వశశ్శుచిరఋజ్వుదారః । ఏతాని హన్త మనఘోపకిలాత్మ్య సిత్వం విఖ్యాతధీ
రబిరుదాని మయా సహైవ ॥ ౫౨ ॥ వేలా ధనంజయరథాదిషు వాచికైస్తై
స్సైన్యైర్వరా ఘోషితామఖిలలోకశరణ్యతాం తే । జానన్ దశాశనన శ
తాదధికాగసోఽపి పశ్యామి దత్తమభయం స్వకృతే త్వయా మే ॥౫౩॥
రక్ష్యస్త్వయాత్మ భరోస్మ్యహ మిత్యపూర్వాన్ వర్ణానిమాన్ సహృద
యానపి వాచయిత్వా । మద్దోషనిర్జిత గుణో మహిషీ సమక్షం మా
భూస్త్వదన్య ఇవ మోఘ పరిశ్రమస్త్వమ్ ॥౫౪॥ ముఖ్యం వ తత్ప్రపద
నం స్వయమేవ సాధ్యం దాతవ్యమీశ కృపయా తదపి త్వయైవ । తస్మై భ
వచ్చరణసఙ్గవతీ మవస్థాం పశ్యన్నుపాయ ఫలయోరుచితం విధేయాః॥
౫౫॥ అల్పాస్థిరైరసుకరైరసుఖావసానైర్దురగఖాన్వితైరనుచితైరభిమా
నమూలైః । ప్రత్యక్పరాగనుభవైః పరిపూర్ణితం మాం త్వయ్యేవ నాథ చ
రితార్థయ నిర్విపక్షమ్ ॥ ౫౬ ॥ తత్త్వావబోధ శమితప్రతికూలవృత్తిం
కైఙ్కర్యలబ్ధకరణత్రయ సామరస్యమ్ । కృత్వా త్వదన్యవిముఖం కృప
యా స్వయం మాం స్ఫాతిం దృశోః ప్రతిలభస్వ జగజ్జనన్యాః ॥౫౭॥ ఇత్థం
స్తుతిప్రభృతయో యది సమ్మతాస్స్యుర్వ్యద్వాఽపరాధపదవీష్వభిసం
విశన్తి। స్తోకానుకూల్యకణికావశవర్తినస్తే ప్రీతిక్షమాప్రసరయోరహ

మస్మైలక్ష్యమ్ ॥౫౮॥ స్నేహోపపన్నవిషయ స్స్వదశావిశేషా ద్భూయ స్తమిస్రశమనీం భువి వేఙ్కటేశః । దివ్యాంస్తుతింనిరమమీత సతాం నియోగా ద్దీపప్రకాశశరణాగతి దీపికాఖ్యామ్ ॥ ౫౯ ॥ ఏతాందీపప్రకాశస్తుతిమిహరుచిరా మిత్థమభ్యస్యమాన స్సన్యగ్దృష్టాశరణ్యప్రభృతినిగదితం న్యాసవిద్యాఖ్యతత్త్వమ్ । ప్రత్యాసీదద్విముక్తానుభవ ఫల సముద్భేదలబ్ధ్వాకృతార్థగ పాప్తే పిణ్డస్యభేదే పరిణమతిపరబ్రహ్మాస బ్రహ్మచారీ ॥ ... ... ॥౬౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
శరణాగతిదీపికా సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

న్యా స ద శ క మ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంస దాహృది॥

అహంమద్రక్షణభరో మద్రక్షణ ఫలంతథా । నమమశ్రీపతేరేవేత్యాత్మానం నిక్షిపేద్బుధః ॥౧॥ న్యస్యామ్యకించనశ్శ్రీమ న్ననుకూలోఽన్యవర్జితః । విశ్వాసప్రార్థనాపూర్వ మాత్మరక్షాభరంత్వయి ॥ ౨ ॥ స్వామిన్స్వశేషంస్వవశం స్వభరత్వేననిర్భరమ్ । స్వదత్తస్వధియాస్వార్థం స్వస్మిన్న్యస్య సిమాంస్వయమ్ ॥౩॥ శ్రీమన్నభీష్టవరద త్వామస్మిశరణంగతః । ఏతద్దేహావసానేమాం త్వత్పాదంప్రాపయస్వయమ్ ॥ ౪ ॥ త్వచ్ఛేషత్వేస్థిరధియం త్వత్ప్రాప్త్యైకప్రయోజనమ్ । నిషిద్ధకామ్యరహితం కురుమాం నిత్యకిఙ్కరమ్ ॥౫॥ దేవీభూషణహేత్యాది జుష్టస్య భగవంస్తవ । నిత్యంనిరపరాధేషు కైంకర్యేషునియుఙ్క్ష్వమామ్ ॥ ౬ ॥ మాంమదీయంచనిఖిలం చేతనాచేతనాత్మకమ్ । స్వకైఙ్కర్యోపకరణం

వరదస్వీకురుస్వయమ్ ॥ ౭ ॥ త్వదేకరక్ష్యస్యమమత్వమేవకరుణాకర।
నప్రవర్తయపాపాని ప్రవృత్తానినివర్తయ ॥౮॥ అకృత్యానాంచకరణం
కృత్యానాంవర్జనంచమే । క్షమస్వనిఖిలందేవ ప్రణతార్తిహరప్రభో॥
౯॥ శ్రీమన్నియతపఞ్చాఙ్గం మద్రక్షణ భరార్పణమ్ । అచీకరత్స్వ
యం స్వస్మిన్నతోఽహమిహనిర్భరః ॥౧౦॥ సంసారావర్తవేగప్రశమన
శుభదృగ్దేశికప్రేక్షితోఽహం సన్త్యక్తోఽన్యైరుపాయై రనుచితచరితే
ష్వద్యశాన్తాభిసన్ధిః। నిశ్శఙ్క స్తత్త్వదృష్ట్యా నిరవధికదయం ప్రాప్యసం
రక్షకంత్వాంన్యస్యత్వత్పాదపద్మేవరదనిజభరంనిర్భరోనిర్భయోఽస్మి॥౧౧॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
న్యాసదశకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్తమహాదేశికవిరచితా
న్యాసవింశతి స్తద్వ్యాఖ్యానంచ.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

శ్రుతిస్మృత్యాది తాత్పర్య నిరూఢా న్యాసవింశతిః । స్వయంవ్యా
క్రియతేఽస్మాభిస్తజ్ఞాతౄణ సదిచ్ఛయా॥ ప్రపత్త్యపరపర్యాయాంన్యా
సవిద్యాం సంజిఘృక్షు స్తత్వజ్ఞానాదిముఖేన తదధికారహేతుభూత
మాచార్యసఙ్గ్రహమాహ॥ ... ... *

మూ॥ సిద్ధంసత్సమ్ప్రదాయేస్థిరధియమనఘంశ్రోత్రియంబ్రహ్మ
నిష్ఠంసత్త్వస్థం సత్యవాచం సమయనియతయా సాధువృత్త్యాస
మేతమ్ । డమ్భాసూయాదిముక్తంజిత విషయగణం దీర్ఘబన్ధుం
దయాళుం స్ఖాలిత్యే శాసితారం స్వపరహితపరం దేశికంభూష్ణు
రీప్సేత్ ॥ ఇతి, ... ॥౧॥

వ్యా॥ ఏతేషామాచార్యగుణానాం ప్రమాణాని "తద్విజ్ఞానార్థం సగురుమేవాభిగచ్ఛేత్సమిత్పాణిశ్శ్రోత్రియంబ్రహ్మనిష్ఠ"మిత్యాదీని. సమయనియతయా- యథాకాలం ప్రవృత్తయా, యద్వా, ధర్మజ్ఞసమయవ్యవస్థితయా, జితవిషయగణమ్- స్వవశేన్ద్రియ వర్గమ్, సమ్యక్జ్ఞానార్థతయా గుర్వభిగమనేఽపి స్వేచ్ఛయా ప్రవృత్తమానస్య నియమాంశమాత్రవిధిజ్ఞాపనార్థమిష్టేదితిసన్నియోగః. ॥౧॥

"ఆచార్యవాన్పురుషో వేద, ఆచార్యవత్తయా ముక్తౌ" విత్యాద్యనుసారత ఆచార్యవరణేసిద్ధే "దేవమివాచార్యముపాసీత" ఇత్యాది విహితంతత్సేవనమాహ. ... ...

మూ॥ అజ్ఞానధ్వాన్తరోధాదఘపరిహరణాదాత్మ సామ్యావహత్వాజ్జన్మప్రధ్వంసిజన్మప్రదగరిమ తయా దివ్యదృష్టిప్రభావాత్।
నిష్ప్రత్యూహానృశంస్యా న్నియతరసతయా నిత్యశేషిత్వయోగాదాచార్య స్సద్భి రప్రత్యుపకరణ ధియా దేవ వత్స్యాదుపాస్యః ॥ ఇతి, ... ॥౨॥

వ్యా॥ అత్రోక్తా హేతవ ఆచార్యే భగవతిచాన్వీయంతే - జన్మప్రధ్వంసిజన్మ - విద్యాజన్మ, "బ్రహ్మవిద్యా ప్రదానస్య దైవైరపినశక్యతే। ప్రతిప్రదానమథవా దద్యాచ్ఛక్తిత ఆదరా ॥ " దిత్యాద్యభిప్రేత్యాప్రత్యుపకరణధియేత్యుక్తమ్॥ ... ... ॥౨॥

సమ్యగుపసన్నేసచ్ఛిష్యే "తస్మైసవిద్వాన్" త్యాదివిహితమాచార్యకృత్యమాహ. ... ...

మూ॥సద్బుద్ధిస్సాధుసేవీ సముచిత చరిత స్తత్త్వ బోధాభిలాషీశుశ్రూషుస్త్యక్తమానఃప్రణిపతనపరఃప్రశ్నకాలప్రతీక్షః ।
శాన్తోదాన్తోఽనసూయుశ్శరణముపగతశ్శాస్త్రవిశ్వాసశాలీశిష్యఃప్రాప్తఃపరీక్ష్యఃకృతవిదభిమతంతత్త్వతశ్శిక్షణీయః॥ఇతి॥౩॥

వ్యా॥ ముక్తికామస్య మూలమన్త్రాద్యభిప్రేతతయా శిక్షణీయే ప్రధా
నాంశం తస్య చ నిత్యానుసన్ధేయత్వమాహ.

మూ॥ స్వాధీనాశేషసత్తాస్థితియతనఫలం విద్ధి లక్ష్మీశమేకం ప్రా
ప్యం నాన్యం ప్రతీయా న చ శరణతయా కంచిదన్యం వృణీథాః ।
ఏతస్మాదేవ పుంసాం భయమితరదపి ప్రేక్ష్య మోక్ష్యస్తదాజ్ఞామి
త్యేకాన్త్యోపదేశః ప్రథమమిహ గురోరేకచిత్తేన ధార్యః॥ ఇతి.॥౪॥

వ్యా॥ ఈదృశోపదేశలబ్ధసమ్యగ్జ్ఞానస్య పురుషస్య "అనిత్యమసుఖం
లోకమిమం ప్రాప్య భజస్వ మామ్- మామేకం శరణం వ్రజ" ఇత్యాదిభిరప
వర్గోపాయతయా విహితయోర్భక్తిప్రపత్త్యోరధికారివ్యవస్థామాహ.

మూ॥ మోక్షోపాయార్థితైవం భవతి భవభృతాం కస్యచిత్క్వా
పి కాలే తద్వద్భక్తిప్రపత్త్యోరధికృతినియమస్తాదృశాస్యాన్నియ
త్యా। శక్తాఽశక్తాది తత్తత్పురుషవిషయతస్స్థాప్యతే తద్వ్యవ
స్థా యచ్చాహుస్తద్వికల్పస్సమ ఇతి కతి చిత్తత్ఫలస్యావిశే
షాత్ ॥ ఇతి. ... ... ॥౫॥

వ్యా॥ ఇత్థమధికారిభేదాద్గురులఘువికల్పసమ్భవేఽపి ప్రపత్తిప్రభావే
దుర్బలబుద్ధీన్ ప్రత్యాయయన్తి. ... ...

మూ॥ సానుక్రోశే సమర్థే ప్రపదనమృషిభిస్స్మర్యతేఽభీష్టసి
ద్ధ్యై లోకేఽప్యేతత్ప్రసిద్ధం న చ విమతిరిహ ప్రేక్ష్యతే క్వాపి
తన్త్రే। తస్మాత్తన్ముక్తిసిద్ధ్యై భగవతి తు భరన్యాసవిద్యా
నుభావం ధర్మస్థేయాశ్చ పూర్వే స్వకృతిషు బహుధా స్థాప
యాంచక్రిరేవమ్॥ ఇతి. ... ... ॥౬॥

వ్యా॥ వానరవాయసరాక్షసద్రౌపదీగజేన్ద్రసుముఖత్రిశఙ్కు
శునశ్శేఫాద్యుపాఖ్యానైరితి శేషః- ధర్మస్థేయాః- వివాదగోచరధర్మ
నిర్ణేతారః, పూర్వే- భగవద్యామునాదయః. ... ॥౬॥

అస్త్యేవ మశక్తిపరిహారేణ సర్వశాస్త్రసాధారణో విశ్వాసః,

తస్య ప్రపత్తిలక్షణవాక్యే మహాత్త్వేన విశేషణం కిమర్థమిత్యను భాష్యప రిహరతి. ... ...

మూ॥ శాస్త్రప్రామాణ్యవాదీ నను విధివిషయే నిర్విశఙ్కో౽ధి కారీ విశ్వాసస్యాఙ్గభావే పునరిహ విదుషా కిం మహత్త్వం ప్ర సాధ్యమ్ । మైవం ఘోరాపరాధైస్సపది గురుఫలే న్యాసమా త్రేణలభ్యే శఙ్కా- పాష్ణిగ్రహో ర్వాశమయితు ముచితా హే తుభిస్తత్తదర్హైః॥ ఇతి. ... ... ॥౭॥

వ్యా॥ అత్ర అర్థస్వభావేన శఙ్కా-ప్రకర్ష సమ్భవాత్తన్నివృత్త్యై- "విది తస్సహిధర్మజ్ఞః-మిత్రభావేన సమ్ప్రాప్తమ్-సకృదేవ ప్రపన్నాయే" త్యాది శరణ్య గుణవిశేషాది విమర్శభూతమహావిశ్వాసాదిప్రకర్ష స్స మ్పాద్యఇతి భావః. ... ... ॥౭॥

కిమీదృశవిశ్వాసాపేక్షితయాగురూత్తరయాప్రపత్త్యా? "సకృజ్జప్తే నమన్త్రేణకృతకృత్యస్సుఖీభవేత్- ప్రపత్తివాచైనశ్శిక్షితుంవృణే" ఇ త్యాది ప్రమాణ సమ్ప్రదాయైశ్శరణాగతి మన్త్రోచ్చారణమాత్రేణై వముక్తిస్సిద్ధ్యేదిత్యాహ. ... ...

మూ॥ నేహాభిక్రాన్తినాశోనచవిహతిరిహప్రత్యవాయోభవేది త్యుక్తం కైముత్య నీత్యాప్రపదన విషయే యోజితం శాస్త్ర విద్భిః । తస్మాత్తేత్రేతదర్హేసువిదితసమయై ర్దేశికైస్సమ్యగుప్తం మన్త్రాఖ్యంముక్తిబీజంపరిణతివశతఃకల్పతేసత్ఫలాయ॥ఇతి॥౮॥

వ్యా॥ ఉక్తం- కర్మయోగాధికారఇతిశేషః- "సకృదుచ్చరితంయేన హరి రిత్యక్షరద్వయ"మిత్యాదిన్యాయేనాత్ర మంత్రోచ్చారణాదికం యథావ స్థిత ప్రపత్త్యనుష్ఠానముత్పాద్య తన్ముఖేనైవ ముక్తిం సాధయతి- య థోక్తం సాత్వతతన్త్రే- "అనేనైవతుమన్త్రేణ స్వాత్మానం మయి నిక్షి పేత్। మయినిక్షిప్తకర్తవ్యః కృతకృత్యోభవిష్యతీ'' తి. ౮॥

నన్వేవంప్రపత్తిరపి భక్తియోగద్వారైవముక్తిహేతుస్స్యాదిత్యా శఙ్కాయామ్ "ముముక్షుర్వైశరణమహంప్రపద్యే" ఇతి శ్రుతిస్వా

రస్య విరుద్ధమవ్యవహిత మోక్షసాధనత్వంస్యాంజకా న్తరైరపిదృఢయతి.

మూ॥ న్యాసఇతిప్రోక్తాఽతిరిక్తంతపఇతికథితస్స్వధ్వరశ్చాస్యకర్తాఽహిర్బుధ్న్యేఽప్యన్వవాదీ దగణిదివిషదా ముత్తమం గుహ్యమేతత్ । సాక్షాన్మోక్షాయ చాసౌ శ్రుత ఇహతు ముధాబాధశఙ్కా-గుణాఢ్యే తన్నిష్ఠేహ్యన్య నిష్ఠాన్ప్రభురతి శయితుం కోటికోట్యంశతోఽపి ॥ ఇతి. ... ॥౯॥

వ్యా॥ ప్రోక్తః"తస్మాన్న్యాసమేషాంతపసామతిరిక్తమాహురితి"వాక్యనకథితః, "యస్సమిధే"త్యారభ్య"యోనమసాసస్వధ్వర"ఇత్యృగంశేనాన్వవాదీత్-ఋగర్థమనుభాషతే- "సమిత్సాధనకాదీనాం యజ్ఞానాం న్యాసమాత్మనః। నమసాయోఽకరోద్దేవేసస్వధ్వరఇతీరిత 'ఇతి. అగణిదివిషదాముత్తమం గుహ్యమేతదిత్యాదిశ్రుత్యాతన్నిష్ఠఇత్యాదినా"సత్కర్మనిరతాశ్శుద్ధా"ఇత్యాద్యుక్తప్రపన్నప్రభావోవివృతః,యద్వ"స్వామిత్యాత్మానంయుంజీత"ఇతి ప్రణవకరణకోన్యాసశ్శ్రుతః,తదనర్హాణాంతత్స్వరహేపి తంత్రోక్తప్రకార స్తత్రయయుజ్యతఇత్యభిప్రాయేణ తన్నిష్ఠఇతిసామాన్యోక్తిః- శ్రుతిసిద్ధేపి ప్రపదనే సామాన్య ధర్మభూతసత్యవదనాది నయాత్సర్వాధి కారత్వంచ నవిరుద్ధమ్, "సర్వస్యశరణం సుహృ"దిత్యాద్యభిప్రేతమ్. ... ... ౯॥

సన్తుభాష్యోక్తభక్త్యంగభూతప్రపత్తి ప్రశంసా పరాణ్యేతాని వాక్యాని, గుణోపసంహారపాదే ప్రపత్తేస్స్వతన్త్ర విద్యాత్వ స్థాపనాభావాత్- అనన్యథా సిద్ధ సమానన్యాయా భావాచ్చేతి శఙ్కాయాం ప్రపదనస్య మోక్షం ప్రతి పృథ గుపాయత్వోపపాదనం తత్రైవ సుస్పష్టమిత్యాహ. ... ...

మూ॥ నానాశబ్దాదిభేదాదితితుకథయతా సూత్రకారేణ సమ్యఙ్న్యాసోపాసేవిభక్తేయజన హవనవద్బచ్చ భేదాదభావ్యాత్ ।ఆఖ్యారూపాదిభేదశ్శ్రుతఇతరసమఙ్కీర్ణబ్రభిన్నోధికార శ్శీఘ్రప్రాప్త్యాదిభిస్సావ్యఙ్గురితిచమథూపాసనాద్వ్యవస్థామ్॥ఇతి. ॥౧౦॥

వ్యా॥ అధికారాత్ - అనాపదధికారాదిత్యర్థః, సద్విద్యాదహరవిద్యాదిషు శబ్దభేదోఽపి తత్తద్గుణవిశిష్ట బ్రహ్మవిషయ ప్రత్యయ వృత్త్యభిధాయిత్వాపేక్షాపాద్యః- ఇహతు యాగదాన హోమాదివత్ అపర్యాయతయైవ ఉత్పత్తేస్సిద్ధిరితిభావః, న్యాసవిద్యేత్యాఖ్యా అర్థ స్వభావాదతిశయ ప్రదాన సామర్థ్యవిశిష్ట పరమ కారుణికతయా నిరపేక్షరక్షకత్వరూపం, ఆదిశబ్దేన పరికర ప్రకరణయోర్గ్రహణమ్, ఇతరసమః- విద్యాన్తరసమః, కించేత్యాది ప్రాగ్దర్శితాధికారిభేదస్మరణమ్, భాష్యే తు, ప్రపత్తేర్భక్త్యంగత్వోక్తిః నస్వాతన్త్ర్య బాధికా విషయభేదాదుభయాధికారయోగిషు క్వచిదన్యతరోక్తేరవిరోధాత్. ॥౧౦॥

అంగత్వమేవ ప్రపత్తేరితి పక్షః పరిహృతః, అథ స్వాతన్త్ర్యేఽపి నిరంగత్వపక్షం పరిహరతి. ... ...

మూ॥ యత్కించిదప్రేక్షణీయం తదవననిపుణే న్యస్యతోఽకించనస్య
ప్రస్పష్టం లోకదృష్ట్యా హ్యవగమిత ఇహ ప్రార్థనాద్యఙ్గయోగః ।
తస్మాత్కర్మాఙ్గకత్వం వ్యపనయతి పరాపేక్షణాభావవాదస్సాఙ్గే
త్వష్టాఙ్గయోగవ్యవహృతినయతష్షడ్విధత్వోపచారః॥ ఇతి॥౧౧॥

వ్యా॥ అవగమితః- "తదేకోపాయతా యాచ్ఞా, అప్రార్థితో న గోపాయేత్, శరణం చ ప్రపన్నానా"మిత్యాదిభిరితి శేషః, తస్మాదిత్యాదినా ప్రపత్తేః పరాపేక్షా న విద్యత ఇత్యస్య నిర్విషయత్వ శఙ్కా వ్యుదాసః, తథా షడ్విధేతి వచనాదాగ్నేయాది షట్కపాలవదానుకూల్య సఙ్కల్పాదిషట్కం సంభూయైకం కారణం స్యాదిత్యత్రోత్తరమ్, సాంగేత్విత్యాది, న్యాసః పఞ్చాఙ్గసంయుత ఇతి వ్యవస్థాపక వచనానుగుణమఙ్గాఙ్గిభావసముచ్చయేన షడ్విధత్వవచనం నేయమితి భావః. ॥౧౧॥

ఏవమఙ్గాఙ్గిభావస్సిద్ధః, తత్రావాన్తరవైయాకులీం శమయతి.

మూ॥ పఞ్చాప్యఙ్గాన్యభిజ్ఞాః ప్రణిజగుర వినాభావ భాఞ్జి ప్రప
త్తేః కైశ్చిత్సమ్భావితత్వం యదిహ నిగదితం తత్ప్రసత్త్యుత్తరం
స్యాత్ । అఙ్గేష్వఙ్గిత్వవాదః ఫలకథనమిహ ద్విత్రిమాత్రోక్తియు

శ్చ ప్రాశస్త్యం తత్ర తత్ర ప్రణిపదతి తతస్సర్వ వాక్యైకవాక్యమ్॥ఇతి. ... ... ॥౧౨॥

వ్యా॥ ప్రపత్త్యుత్తరదశాయాం ప్రాతికూల్యవర్జనాద్యభావేపికృతస్యోపాయస్య నవైకల్యమ్, కిన్తు ప్రత్యవాయ 'పరిహారార్థం యథార్హం ప్రతివిధానమేవ కార్యమ్, ''తథాపుంసామవిస్రమ్భాత్ప్రపత్తిః ప్రచ్యుతాభవే'' దిత్యేతదపి తాత్కాలిక విస్రంభవైకల్యాభిప్రాయమ్, ఉత్తరకాలే సతోపి విశ్వాసస్య పూర్వకృత ప్రపత్త్యంగత్వాభావేన తద్విరహే ప్రపత్తిప్రచ్యవనాయోగాత్; ఏవంచ బ్రహ్మాస్త్ర న్యాయదృష్టాన్తోప్యత్రయోగ్యాంశేస్థాప్యః, అన్యథాఽతిప్రసఙ్గాత్, ఏతేన, ''ఉపాయాపాయసంయోగే నిష్ఠయాహీయతేనయా'' త్యేతదపిగతార్థమ్, తాత్కాలికోపాయాపాయసంయోగస్య ప్రపత్తివిరోధిత్వేతాత్పర్యాత్, నచానుకూల్య సఙ్కల్పస్యాఙ్గత్వేన శ్రవణాత్సఙ్కల్పిత కరణ మప్యఙ్గం తథాశ్రుత్యభావాత్, యథాశ్రుతి సఙ్కల్ప మాత్రస్యాఙ్గత్వే సఙ్కల్పితాచరణస్యాఙ్గత్వకల్పనానుపపత్తేశ్చ, ''అనుకూల్యేతరాభ్యాంతువినివృత్తిరపాయత'' ఇత్యనేనాపిఅపాయనివృత్తౌ, సఙ్కల్పవిశేషస్యతాత్కాలికోపయోగః ప్రదృశ్యతఇత్యత్రానుకూల్యశబ్దోహితత్సఙ్కల్పప్రతిపాదనపరః, ''అనుకూల్యస్య సఙ్కల్ప'' ఇత్యాదిసిద్ధానువాదాత్, నచోపాయాపాయేత్యాదౌ ప్రపత్తినిష్ఠాహానిర్వివక్షితా। కింతూపాయత్యాగవిశిష్టమధ్యనువృత్తిహానిః- విశేషణాభావేపిహివిశిష్టాభావస్సిధ్యతి, అతఏవహి తత్ర '' అపాయసంప్లవేసద్యః ప్రాయశ్చిత్తంసమాచరేత్'' ఇత్యాదినా తావన్మాత్రనిమిత్తం ప్రాయశ్చిత్తమేవవిధీయతే, నతు పూర్వకృతాం ప్రపత్తిం ప్రచ్యుతా మభిప్రేత్య తత్ఫలార్థం పునఃప్రపత్తిః॥

ప్రస్తుత ముఖ్యోపచార ప్రయోగవ్యవస్థాపనాయ ప్రపత్తిలక్షణం శోధయతి. ... ...

మూ॥ రక్షాపేక్షాస్వసాహ్యప్రణయవతిభరన్యాసఆజ్ఞాది దక్షే
దృష్టానాత్రప్రపత్తివ్యవహృతిరిహతస్మైళసేలక్షణంస్యాత్

ప్రణగత్యాదిమాత్రే నిపతతు శరణాగత్యభిఖ్యా ప్రచారాద్వ్యాద్వా
నైకార్థభావాద్భవతి హి వివిధగిరాం లనీయత్వ హేతుః॥ ఇతి ॥౧౩॥

వ్యా॥ ప్రణయోఽత్ర ప్రియాఖ్యా, ఆదిశబ్దేన భృతిదానాది సఙ్గ్రహః- అనేకార్థభావాచ్ఛరణశబ్దస్యానేకార్థరూఢత్వాదిత్యర్థః. ప్రపదనరూపత్వాభావేపి కేషాంచిత్ ప్రణగమనాదీనాం రక్ష్యతా హేతుత్వం ప్రసిద్ధమిత్యభిప్రేత్య భవతి చేత్యాదికముక్తమ్. ... ... ౧౩॥

ఏవం లౌకిక వైదికసర్వ ప్రపత్తీనాం సాధారణరూప ముక్తమ్, అథ మోక్షైకప్రయోజనాయాం ప్రపత్తౌ సర్వనివృత్తిధర్మసాధారణం స్వాభావికపరశేషత్వానుసన్ధానాది రూపం విశేషమాహ.

మూ॥ ఆత్మాత్మీయస్వరూపం న్యసనమనుగతం యావదర్థం ముముక్షో
స్తత్త్వజ్ఞానాత్మకం తత్ప్రథమమథ విధేస్స్యాదుపాయే సమేతం।
కైఙ్కర్యాఖ్యే పుమర్థేప్యనుషజతి తదప్యర్థనా హేతుభావా
త్స్వాభీష్టానన్యసాధ్యావధిరిహ తు భర న్యాసభాగోఽఙ్గి
భూతః॥ ఇతి. ... ... ॥౧౪॥

వ్యా॥ ఆత్మీయముపాయఫలాది, ఆత్మా చాత్మీయా చేతి యావన్తోఽర్థాస్సన్తి ప్రమాణసిద్ధాస్తావతాం సర్వేషాం భగవచ్ఛేషత్వానుసన్ధానం కార్యమ్, తచ్చానుసన్ధాన ముపాయదశాయామపి నివృత్తిధర్మ స్వభావాదనువర్తతే, ఇహ చాముత్ర చ స్వయం ప్రయోజనే కైఙ్కర్యే స్వత ఏవ భవతి, అఙ్గిభూతభరన్యాసాంశస్తు న యావదర్థమ్, కిన్తు యథాలోకం యావదనన్యసాధ్యం స్వాభీష్టం తావత్యేవ భవతీత్యర్థః॥ ॥౧౪॥

సర్వశక్తౌ భరస్య స్వత స్సర్వధర్మత్యాగ వచనాద్వర్ణాశ్రమాది ధర్మరూపమాజ్ఞాకైఙ్కర్యం తదనువిద్ధమనుజ్ఞాకైఙ్కర్యం చ న స్యాతామిత్యత్రాహ. ... ...

మూ॥ న్యాసాదేశేషు ధర్మత్యజనవచనతోఽకించనాధిక్రియోక్తా
కార్పణ్యం వాఽఙ్గముక్తం భజనవదితరాపేక్షణం వా వ్యపోఢమ్।

దుస్సాధేచ్ఛేద్యమావాక్యవిదుపశమితావన్యసన్న్యాసనేవాభిప్రే

స్త్రన్యాయయుక్తస్తదిహానవిహతోధర్మఆజ్ఞాదిసిద్ధః॥ఇతి. ॥౧౫॥

వ్యా॥ క్వచి-చ్చాపలాదశక్యప్రవృత్తే కస్మింశ్చిదధికారిణి-అన్యసన్న్యాసనే, ప్రపత్త్యంగవ్యతిరిక్తానాం తదర్థతయా స్వీకృతా తత్తస్మాద్ధత్తః,సర్వధర్మాణాం స్వరూపత్యాగస్య ప్రపత్త్యఙ్గత్వా భావాత్తేషాం ప్రపత్త్యర్థత్వేనానుపాదానాచ్చేత్యర్థః, సర్వధర్మత్యాగవచనస్యాత్ర సర్వావిరుద్ధేష్వర్థాన్తరేషు సంభవత్సు తద్విపరీతార్థ కల్పనం నయుక్తమితి భావః, ఏతేనాలేపకాదిపక్షాశ్చప్రతిక్షిప్తాః. ॥౧౫॥

నను యది ప్రపత్తిరుపాయస్స్యాత్తదాహితస్యాంగిత్వం కేషాంచిదఙ్గత్వంచ వక్తవ్యమ్,సాతుతత్తద్వాక్యేషూపాయతయోక్తస్య శరణ్యస్య విశేషణతయా ప్రయుక్తై రేకశబ్దై రుపాయబుధ్యనర్హత్వేనవ్యవచ్ఛిద్యతే, తస్మాత్పూర్వోక్తం సర్వమయుక్త మిత్యత్రాహ.

మూ॥ ఆదేష్టుం స్వప్రపత్తిం తదనుగుణగణాద్యన్వితం స్వంముకున్దో మామిత్యుక్త్వైకశబ్దంవదతి తదుచితంతత్రతాత్పర్యమూహ్యమ్ । తత్ప్రాప్యప్రాపకైక్యం సకలఫలదతాం న్యాసతోన్యానపేక్షాం ప్రాధాన్యాద్యంచకించిత్ప్రథయతు సపరంశ్రీసఖేముక్త్యుపాయే ॥ ఇతి. ॥౧౬॥

వ్యా॥ తద్విధ్యనురోధేన నేతవ్యత్వాదితిభావః, అన్యథా ప్ర్యపన్నం సిద్ధోపాయస్యైక్యం ప్రపత్తేస్తత్ప్రసాదోపాయత్వం నవిరుధ్యాదితి భావః, ఏవం నిర్విశేషాద్వైత బుద్ధివిధానాదిపక్షాశ్చాత్ర నిరస్తా వేదితవ్యాః. ... ... ॥౧౬॥

ఉక్తార్థస్థిరీకరణాయ సామాన్యత ఉపాయశబ్దార్థం సిద్ధసాధ్యోపాయవిశేషాతత్ప్రయోజనంచ విభజతే.

మూ॥ స్వాభీష్టప్రాప్తిహేతు స్స్వయమిహపురుషై స్స్వీకృత స్సాన్యదుపాయ శ్శాస్త్రేలోకేచసిద్ధ స్సపునరుభయథా సిద్ధసా

ధ్యప్రభేదాత్ । సిద్ధోపాయస్తుముక్తౌనిరవధికదయ శ్శ్రీసఖ స్స ర్వశక్తి స్సాన్యోపాయస్తు భక్తిన్యసన మితి పృథక్తద్వశీ కార సిద్ధ్యై॥ ఇతి ... ... ॥౧౭॥

వ్యా॥సమర్థితమేవ సాఙ్గభరన్యాసంయథావదనుష్ఠానాయ ముఖభేదేన శిక్షయన్ తద్విషయం కర్తవ్యశేషంనాస్తీత్యాహ. ...

మూ॥ అత్యన్తాకిఞ్చనోఽహంత్వదుపచరణత స్సన్నివృత్తోఽద్య నాథత్వత్సేవై కాన్తధీస్స్యాంత్వమసిశరణమిత్యధ్యవస్యామిగా ఢమ్ । త్వంమేగోపాయితాస్యాస్త్వయినిహితభరోస్మ్యేవమి త్యర్పితాత్మా యస్మైన్యస్తభార స్సకృదితితు సదానప్రియ స్స్యాత్తదర్థమ్ ॥ ఇతి, ... ॥౧౮॥

వ్యా॥ యస్మైప్రయోజనాయేతిశేషః. సకృదిత్యనేన ఉపాసనవదా వృత్తిసాపేక్షత్వం నాస్తీత్యుచ్యతే. సకృత్కృతః శాస్త్రార్థ ఇత్యస్యా త్రాపవాదోనాస్తి. ప్రత్యుత “ సకృదేవ ” త్యాదిభిరనుగ్రాహ ఏవ. సదా- యావత్ఫలప్రాప్తిరిత్యర్థః. నను న్యాసనిష్ఠమేవ “ తస్యైవం విదుష ” ఇతి పరామృశ్య తత్కర్తృత్వేన పురుషవిద్యాఽఽమ్నా తా. సాచ “ యన్మరణం తదవభృథ ” ఇత్యన్తా యజ్ఞదృష్టిరూపాచ, అతోయావజ్జీవం తదర్థం కర్తవ్యస్య విధీయమానత్వాన్నప్రయస్యేది త్యనుపపన్నమ్, మైవమ్, తత్రాపిహిన్యస్తభరస్య కర్తవ్యాన్తరనైరపే క్ష్యమేవవివక్షితమ్, యదితు ప్రస్తుతవిద్యాఙ్గతయాఽత్ర యజ్ఞక్లృప్తిర్వి ధీయతే తర్హి దర్శపూర్ణమాసాదీనాం క్లృప్తిర్నవాచ్యా, తేషాం య జ్ఞోపయోగిత్వాభావాత్. అశ్రుతపూర్వతదన్వితయజ్ఞాన్తరకల్పనమనే కశాస్త్రార్థ దృష్టివిధించ కల్పనాచ్చాత్యన్త గౌరవోపహితమ్, ఏకస్యా వభృథాత్పూర్వమన్యేషాం క్లృప్తిశ్చానుపపన్నా, తస్మాత్ “ఏవంశరణ మభ్యేత్యభగవన్తంసుదర్శనమ్।అనుష్ఠితక్రతుశతోభవత్యేవనసంశయః”

ఇతివద్యజ్ఞాదికం సర్వమస్య స్వతస్సమ్పన్నం భవతీతి స్తుతిమాత్రతాత్పర్యం గ్రాహ్యమ్, శారీరక భాష్యమపి ఏతదవిరోధేన భావ్యమ్. ||౧౭||

కృతకృత్య స్తోత్రరచనాయాం స్వాధికారానుగుణంత్యాజ్యం స్వతన్త్రవిధిప్రాప్తం కర్తవ్యమనుసన్ధేయం ప్రార్థనీయంచ. సంగృహ్ణాతి||

మూ|| త్యక్త్వోపాయానపాయానపిపరమజహన్మధ్యమాం స్వా
ర్హవృత్తిం ప్రాయశ్చిత్తంచయోగ్యం విగతగుణతతిర్ద్వన్ద్వవా
త్యాంతితిక్షుః | భక్తిజ్ఞానాదివృద్ధిం పరిచరణగుణాన్సత్సమృద్ధించ
యుక్త్యానిత్యంయాచేదనన్య స్తదపిభగవత స్తస్యయద్వాఽఽ
ప్తవర్గాత్ || ఇతి, ... ||౧౮||

వ్యా|| ఉపాయాన్- కామ్యధర్మాన్, అపాయాన్- ప్రత్యవాయహేతూన్, పరమ్-ప్రపత్త్యుత్తరకాలమ్, మధ్యమామ్- అపాయోపాయవర్గానన్వితామ్, స్వార్హావృత్తిమ్- నిత్యరూపాం తత్సమాన నైమిత్తికరూపాంచవృత్తిమ్, "అపాయ సమ్ప్లవే సద్యఃప్రాయశ్చిత్తం సమాచరేత్ | ప్రాయశ్చిత్తిరియంసాత్ర యత్పునశ్శరణం వ్రజే" దిత్యుక్తమాహ- ప్రాయశ్చిత్తంచ యోగ్యమితి= అజహదిత్యనుషజ్యతే. "దేవర్షి భూతాత్మనృణాం పితౄణాం నకింకరో నాయ మృణీచ రాజ" న్నిత్యాద్యుక్తం సూచయతి- (విగతగుణతతి) రితి= బ్రహ్మచర్యాదిభిరపాకర్తవ్యా భగవత్ప్రపన్నస్య ప్రపత్త్యైవకృతం దేవయజ్ఞాదికర్తవ్యమస్య మధ్యమవృత్త్యనుప్రవిష్టం కైఙ్కర్యమితిభావః, ద్వన్ద్వతితిక్షావచనం ప్రారబ్ధకర్మక్షయజనిత ప్రీతిసూచక మవ్యాకుల కైఙ్కర్యోపాదానార్థంచ, పరిచరణగుణాన్ - కైఙ్కర్యోపకరణ భూతాన్గన్ధపుష్పాదీన్, యద్వా - ఫలసఙ్గత్యాగాదీన్. సత్సమృద్ధిరపి, కైఙ్కర్యానుపయుక్తాం నైవయాచేదిత్యభిప్రాయేణ యుక్త్యేత్యుక్తమ్, భగవత ఇత్యాదినా దేవతాన్తరేభ్యస్తదీయేభ్యశ్చ భక్త్యాదికమపి నయాచ్యమితి సూచ్యతే. ... ... ||౧౮||

ఉక్తప్రకారస్యాధికారిణ స్స్వాభిమతకాలే పరమఫల ప్రాప్తిమాహ- ... ...

మూ ॥ ఆజ్ఞాకైంకర్యవృత్తిష్వనఘ గురుజనప్రక్రియా నేమివృత్తిస్స్వస్థానుజ్ఞాతసేవా విధిషుచశకనే యావదిష్టం ప్రవృత్తః । కర్మప్రారబ్ధకార్యం ప్రపదనమహిమ ధ్వస్తశేషం ద్విరూపం భుక్త్వా స్వాభీష్టకాలే విశతి భగవతః పాదమూలం ప్రపన్నః ॥ ఇతి, ... ॥౨౦॥

వ్యా ॥ ప్రపత్త్యజ్గత్వాభావేఽపి "విహితత్వాచ్చాశ్రమ కర్మాపి" ఇతి న్యాయేన స్వతన్త్రాధికార సిద్ధేశ్శక్తస్యాస్య కర్తవ్యమాజ్ఞాకైఙ్కర్యం-అకరణే ప్రత్యవాయరహిత మనుజ్ఞా కైఙ్కర్యం ద్విరూపమితి పుణ్యపాప రూపమిత్యర్థః. ... ... ॥౨౦॥

పరమపురుషార్థసాధినీం భగవత్ప్రపత్తిం ప్రమాణతః ప్రభావతశ్చ ప్రవక్తృతశ్చ విశింషన్ తద్విషయ గ్రన్థనిర్మాణ ప్రయోజనంచ ప్రతిపాదయతి. ... ...

మూ॥ శ్రుత్యాస్మృత్యాదిభిశ్చ స్వయమిహభగవద్వాక్యవర్గైశ్చసిద్ధాం స్వాతన్త్ర్యపారతన్త్ర్యస్పృశితరగతిభిస్సద్భిరాస్థీయమానామ్ । వేదాన్తాచార్యఇత్థం వివిధ గురుజన గ్రన్థ సంవాదవత్యా వింశత్యా న్యాసవిద్యాం వ్యవృణుతసుధియాం శ్రేయసేవేఙ్కటేశః ॥ ఇతి, ... ॥౨౧॥

వ్యా॥ "యోబ్రహ్మాణం విదధాతిపూర్వ" మిత్యాదికయా శ్రుత్యా దేవానాం దానవానాంచ-శరణ్యం శరణంచవామ్- శరణం త్వాంప్రపన్నాయే- ధ్యానయోగవివర్జితాః, ఇతిస్మృత్యాదిభిః, "స్థితేమనసి సుస్వస్థే- సకృదేవ ప్రపన్నాయ- సర్వధర్మాన్పరిత్యజ్య" ఇత్యాదిభిర్భగవద్వాక్యైశ్చసిద్ధామ్- ప్రమితామిత్యర్థః, అ స్తుతమత్వ సూచనాయాత్ర భగవచ్ఛబ్దః, స్వాతన్త్ర్యపారతన్త్ర్యేఽపి అ వ్యవధానేన

వ్యవధానేన వాముక్తిసాధనత్వే, యద్వా- స్వతన్త్రాజ్ఞస్య వివాదేఽపీ త్యర్థః, గురుజనగర్హాః- స్తోత్రగద్యాదయః. ... ॥౨౧॥

ఉక్తముపాయం సుగ్రహణాయ స్వానుష్ఠానముఖేన నిగమయతి.

మూ॥ సంసారావర్తవేగప్రశమనశుభదృగ్దేశికప్రేక్షితోఽహం సన్త్యక్తోఽన్యైరుపాయైరనుచితచరితేష్వద్యశాన్తాభిసన్ధిః। నిశ్శఙ్కస్తత్త్వదృష్ట్యా నిరవధికదయం ప్రార్థ్యసంరక్షకం త్వాం న్యస్యత్వత్పాదపద్మే వరద నిజభరం నిర్భరో నిర్భయోఽస్మి ॥ ఇతి, ... ॥౨౨॥

వ్యా॥ అత్ర సర్వశక్తౌ పరమకారుణికే సర్వాభిమత వరప్రదేన్యస్త భరత్వాన్నిర్భరత్వ నిర్భయత్వసిద్ధిః,అయమత్రముముక్షోరనుశాసనీయ సఙ్గ్రహః, సదాచార్యోపసత్తిపూర్వకం సమ్యగ్జ్ఞానం సమ్పాద్యగురుతరోపాయాన్తర నిష్పాదనాద్యనుగుణ జ్ఞానశక్తివిరహాన్నిర్విణ్ణస్సవిశక్త్యా సక్రుత్కర్తవ్య లఘూపాయ పరామర్శేన ప్రత్యవస్థాపితస్స ఫలసఙ్గ కర్తృత్వాదిత్యాగయుక్త సాఙ్గభరన్యాసేన కృతకృత్యస్స్వీకృతభరం శరణ్యాం శ్రియఃపతిమవలోక్య నిర్భరోనిర్భయశ్చ స్వయంప్రయోజన కైఙ్కర్యేణ సుఖంవర్తేత, ఇతి. ... ॥౨౨॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు న్యాసవింశతేర్వ్యాఖ్యా సమాప్తా.

కవితార్కికసింహాయ * వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

(౨౭) శ్రియై నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

న్యాస తిలకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

ప్రాయఃప్రపదనేపుంసాం పౌనఃపున్యం నివారయన్ । హస్తశ్శ్రీ
రఙ్గభర్తుర్మా మవ్యాదభయముద్రితః ॥౧॥ అనాదేర్నిస్సీమ్నోదురితజల
ధేర్యన్నిరుపమం విదుః ప్రాయశ్చిత్తంయదురఘుధురీణాశయవిదః।
తదారమ్భేతస్యాగిరమవదధానేన మనసాప్రపద్యేతామేకాంశ్రియ మ
ఖిలనాథస్యమహిషీమ్ ॥౨॥ మహేన్ద్రాగ్నావిష్ణుప్రభృతిషుమహత్త్వ
ప్రభృతివత్ప్రీప తద్వ్యేతత్త్వేపరిణమిత వైశిష్ట్యవిభవామ్ । అధృష్య
త్వంధూత్వాకమితురభిగమ్యత్వజననీం శ్రియంశీతాపాఙ్గామహమ శర
ణోయామిశరణమ్॥౩॥ స్వతస్సిద్ధశ్శ్రీమానమితగుణభూమా కరుణయా
విధాయ బ్రహ్మాదిష్వితరతనిజావేశమపియః । ప్రపత్త్యాసాక్షాద్వాభజ
నశిరసావాఽపిసులభం ముముక్షుర్దేవేశంతమహమధిగచ్ఛామిశరణమ్॥
౪ ॥ బృన్దానియస్సవశయన్వ్రజ సున్దరీణాం బృన్దావనాన్తరభువాం
సులభోబభూవ । శ్రీమానశేష జనసఙ్గ్రహణాయశేతే రఙ్గేభుజఙ్గశ
యనేసమహాభుజఙ్గః ॥ ౫ ॥ రఙ్గాస్తీర్ణభుజఙ్గపుఙ్గవవపుః పర్యఙ్కప
ర్యంగతౌ సర్గస్థిత్యవసానకేళి రసికౌ తౌదమ్పతీనఃపతీ । నాభీపఙ్క
జశాయినశ్శ్రీసుభ్రై రన్యోన్యబద్ధస్మితౌ డిమ్భస్యామ్బుజసమ్భవస్యవ
చనైరోంతత్సదిత్యాదిభిః॥౬॥ ఘనకరుణారసౌఘభరితాం పరితాపహ
రాంనయనమహశ్ఛటాం మయితరఙ్గయరఙ్గపతే । దురితహుతాశన
స్ఫురిత దుర్దమదుగ్ధమషీ మలినితవిశ్వసౌధదురపహ్నవవర్ణసుధామ్॥

దుర్మోహోద్భట కర్మకోటినిబిడో ప్యాదేశ వశ్యైకకృతో బాహ్యైరా
ప్యవిమోహితో౽స్మి కుదృశాం పక్షైర్న విక్షోభితః । యోమాహానసికో
మహానస్యతిపతే శ్రీతశ్చ తత్పాత్రజా నాచార్యానితి రఙ్గధుర్య మయితే
స్వల్పావశిష్టో భరః ॥౮॥ త్వయ్యాచార్యైర్విహితభరా స్తావకా రఙ్గనా
థ త్వత్కైంకర్యప్రవణమనస స్త్వద్గుణాస్వాదమత్తాః । త్వయ్యేకస్మిన్ని
హి విజహతో ముక్తవత్సాధనత్వం త్వచ్ఛేషత్వస్వరసరసికా స్సూరయో
మే స్వదన్తామ్ ॥౯॥ ఆ తృప్త్యాశుఫలాత్తదన్యవిషయే వ్యుచ్ఛిన్నదేహాన్త
రా వహ్న్యాదేరనపేక్షణాత్తనుభృతాం సత్యాదివద్వ్యాపినీ । శ్రీర
ఙ్గేశ్వర యావదాత్మనియత త్వత్పారతన్త్ర్యోచితా త్వయ్యేవ త్వదుపా
యధీరపిహితస్వోపాయభావా౽స్తు మే ॥౧౦॥ కల్పస్తోమేష్వపాస్తత్వది
తరగతయశ్శక్తిధీభక్తిభూమ్నా రఙ్గేశ ప్రాతికూల్యక్షపణపరిణమం ని
ర్విఘాతానుకూల్యాః । త్రాతారం త్వామభేద్యాచ్ఛరణవరణతో నా
థ నిర్విఘ్నయన్త స్త్వన్నిక్షిప్తాత్మరక్షాం ప్రతిరభసజుషస్స్వప్రవృత్తిం
త్యజన్తి ॥౧౧॥ త్యక్తోపాయవ్యపాయాం స్తదుభయకరణే సత్రపాన్సా
నుతాపాన్భూయో౽పి త్వత్ప్రపత్త్యా ప్రశమితకలుషాన్ హన్త సర్వం
సహస్వ । రఙ్గిన్న్యాసాన్త రఙ్గాఖిల జనహితతాగోచరత్వన్నిదేశ
ప్రీతిప్రాప్తస్వవర్ణాశ్రమ శుభచరితాన్పాసి ధన్యాననన్యాన్ ॥౧౨॥ శో
కాస్పదాం శమధనాశ్రయతాం భవాబ్ధౌ రాగాస్పదాం శసహజం నరు
ణస్సి దుఃఖమ్ । నోచేదమీ జగతి రఙ్గధురీణ భూయః క్షోదిష్ఠభోగరసి
కాస్తవనస్మరేయుః ॥౧౩॥ హేతుర్వైధేవిమర్శే భజనవదితరత్కింత్వ
నుష్ఠానకాలే వేద్యస్త్వద్రూపభేదో వివిధ ఇహ సతూపాసనాన్యాన
పేక్షః । రఙ్గిన్ ప్రారబ్ధభఙ్గాత్ఫలమధిక మనావృత్తిరుక్తేష్టివత్స్యా
న్నానాశబ్దాదిభేదాత్ప్రపదనభజనే సూచితే సూత్రకారైః ॥ ౧౪ ॥
భక్త్యారఙ్గపతే యథాఖిలుపశు ర్యాగాదివద్వేదన ధ్యానోపాసనదర్శనా
దివచసా మిచ్ఛన్త్యభిన్నార్థతామ్ । వ్యక్త్యైక్యాచ్ఛరణాగతిప్రపదన
త్యాగాత్మనిక్షేపణ న్యాసాద్యేషు తథైవ తన్త్రనిపుణైః పర్యాయతా

స్మర్యతే ॥౧౫॥ విశ్వాసాయాసభూమ్నో ర్న్యసనభజనయో ర్గౌరవ
స్యావిశేష స్తత్సద్భావేఽపిధర్మా న్తరఇవఘటతే కర్తృభేదా ద్వికల్పః।
తద్భేదోరఙ్గశాయిన్ననితరగతితా దృప్తశోకాతిరేకా త్వద్విద్యాద్యా
వికల్ప స్త్వభిమతిభిదయా తేనతత్రైకరాశ్యమ్ ॥౧౬॥ ధ్రువమధికృతి
భేదాత్కర్మవద్బ్రహ్మవాసి స్వఫలతిఫలమనేకం త్వత్పదేభక్తిరేకా । శరణ
వరణవాణీసర్వహేతు స్తథాసౌ కృపణభజననిష్ఠా బుద్ధిదౌర్బల్యకా
ష్ఠా ॥౧౭॥ కర్తవ్యంసకృదేవహన్తకలుషం సర్వంతతోనశ్యతి బ్రహ్మే
శాదిసుదుర్లభం పదమపి ప్రాప్యంమయాద్రాగితి । విశ్వాసప్రతిబన్ధచి
న్తనమిదం పర్యస్యతిన్యస్యతాం రఙ్గాధీశరమాపతిత్వ సుభగం నారా
ణత్వంతవ ॥౧౮॥ ధీకర్మభక్తిరసికస్యతదాత్మశక్త్యా రఙ్గేశభావకలుష
ప్రణతిద్వయోక్తైః । మన్యేబలంప్రబలదుష్కృతశాలినోమే త్వన్మూల
దేశికకటాక్షనిపాతమాద్యమ్ ॥౧౯॥ అన్ధోఽనన్ధగ్రహణవశగో యాతిర
ఙ్గేశయద్వ త్పఙ్గుర్నౌకాకుహరనిహితోనీయతే నావికేన । భుఙ్క్తేభో
గానవిదితనృపస్సేవకస్యార్భకాది స్త్వత్సమ్ప్రాప్తౌ ప్రభవతితథాదే
శికోమేదయాళుః ॥౨౦॥ ఉక్త్యాధనంజయవిభీషణలక్ష్యయాతే ప్రత్యా
య్యలక్ష్మణమునేర్భవతావితీర్ణమ్। శ్రుత్వావరంతదనుబన్ధ మదావలి
ప్తే నిత్యంప్రసీదభగవన్మయిరఙ్గనాథ ॥౨౧॥ సకృదపివినతానాం సర్వ
దేసర్వదేహిన్యుపనిషదభిధేయే భాగధేయేవిధేయే । విరమతినకదాచి
న్మోహతోఽహోహతోఽహంవిషమవిషయచిన్తామేదురామేదురాశా ॥౨౨॥
యావజ్జీవంజగతినియతా దేహయాత్రాభవిత్రీ కృత్స్నాస్సర్వే త్రిచతుర
దినగ్లానభోగానభోగాః । దత్తేరఙ్గీనిజమపిపదం దేశికాదేశకాఙ్క్షీ కింతే
చిన్తేపరమభిమతం భిద్యసేయత్పునస్త్వమ్ ॥౨౩॥ అపిముహురపరా
ధైరప్రకమ్ప్యానుకమ్పే వహతివహతియోగక్షేమబృన్దంముకున్దే। మద
కలుషమనీషా వజ్రలేపావలేపా ననుగుణయితుమీహే నప్రభూనప్ర
భూతాన్ ॥౨౪॥ మాతర్భారతిముంచమానుషచటూన్ హేదేహలుబ్ధై
రలం లబ్ధద్వార దురాసికాపరిభవై స్తోషంజుషేధామనః । వాచస్సీ

మనిరఙ్గధామనిమహాన్ సన్దోహమద్భూమని స్వామిన్యాత్మనివేఙ్కటేశ్వరకవే స్స్వేనార్పితోఽయంభరః ॥ ౨౫ ॥ దాస్యంలాస్యవతాసుమత్యమనసా రఙ్గేశ్వరత్వత్పదే నిత్యంకింకరవాణ్యహంనతుపునః కుర్యాంకదర్యాశ్రయమ్ । మీలచ్చక్షుషివేల్లితభ్రుణిముహుర్దత్తావమానాక్షరే భీమేకస్యచిదాఢ్యకస్యవదనే భిక్షావిలక్షాంద్రుశమ్ ॥౨౬॥ త్వయ్యేకాఞ్జలికిఙ్కరేతనుభృతాం నిర్వ్యాజసర్వంసహే కల్యాణాత్మనిరఙ్గనాథ కమలాకాన్తేముకున్దేస్థితే । స్వామిన్పాహిదయస్వదేహికుశలం జీవప్రభోభావయేత్యాలాపానవలేపిషు ప్రలపితుం జిహ్రేతిజిహ్వామమ॥౨౭॥ త్వయిసతిరఙ్గధుర్యశరణాగతకామదుఘే నిరవధికప్రవాహకరుణాపరిణాహవతి । పరిమితదేశకాలఫలదాన్ఫలదాకృతికాన్కథమధికర్మహివిధిశివప్రముఖానముఖాన్ ॥ ౨౮ ॥ ఓమిత్యభ్యుపగమ్యరఙ్గనృపతేనాన్యోచితాంశేషతాం స్వాతన్త్ర్యదిమయీం వ్యపోహ్యమహతీ మాద్యామవిద్యాస్థితిమ్ । నిత్యాసఙ్ఖ్యవిసీమభూమగుణయోర్యాయామనాయాసతస్సేవాసమ్పదమిన్దిరేశయువయోరైకాన్తికాత్యన్తికీమ్॥౨౯॥ ఆచార్యాద్రఙ్గధుర్యద్వయసమధిగమే లబ్ధసత్త్వం తదాత్వే విశ్లిష్టాశ్లిష్టపూర్వోత్తరదురితభరంయాపితారబ్ధదేహమ్ । నీతంత్వత్తేజస్త్వయైవాసిరనధికదయోద్భూతభోగాదిరూపం త్వద్భ్యైకస్వభోగందయితమనుచిరం త్వత్ప్రీతేమాంకురుష్వ ॥౩౦॥ విధానంరఙ్గేశాదధిగతవతో వేఙ్కటకవేస్స్ఫురద్వర్ణం వక్త్రేపరికలయతాం న్యాసతిలకమ్ । ఇహాముత్రాప్యేష ప్రణతజనచిన్తామణిగిరిస్స్వపర్యఙ్కే సేవాందిశతిఫణిపర్యఙ్కరసికః ॥ ... ... ॥౩౧॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు

న్యాసతిలకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రియై నమః

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

షోడశాయుధస్తుతిః

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః * సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

స్వసఙ్కల్పకలాకల్పైరాయుధైరాయుధేశ్వరః । జుష్టష్షోడశభిర్దివ్యైర్జుషతాం నః పరః పుమాన్ ॥౧॥ యదాయత్తం జగచ్చక్రం కాలచక్రం చ శాశ్వతమ్ । పాతు నస్తత్పరం చక్రం చక్రరూపస్య చక్రిణః॥ యత్ప్రసూతిశతైరాసన్ రుద్రాః పరశులాఞ్ఛనాః । స దివ్యో హేతిరాజస్య పరశుః పరిపాతు నః ॥౩॥ హేలయా హేతిరాజేన యస్మిన్ దైత్యాస్సముద్ధృతే । శకున్తా ఇవ ధావన్తి స కున్తః పాలయేత నః ॥౪॥ దైత్యదానవముఖ్యానాం దణ్డ్యానాం యేన దణ్డనమ్ । హేతిదణ్డేశదణ్డోఽసావస్మాకం దణ్డయేద్ద్విషః ॥౫॥ అనన్యాన్వయభక్తానాం రున్ధన్నాశామతఙ్గజాన్ । అనఙ్కుశవిహారో నః పాతు హేతీశ్వరాఙ్కుశః ॥౬॥ సమ్భూయ శలభాయన్తే యత్ర పాపాని దేహినామ్ । స పాతు శతవక్త్రాగ్నిః హేతిశ్రేష్ఠీశ్వరస్య నః ॥౭॥ అవిద్యాం స్వప్రకాశేన విద్యారూపశ్ఛినత్తి నః । స సుదర్శన నిస్త్రింశస్సౌతు నస్తత్త్వదర్శనమ్ ॥౮॥ క్రియాశక్తిగుణో విష్ణోర్యో భవత్యతిశక్తిమాన్ । అకుణ్ఠశక్తిస్సా శక్తిరశక్తిం వారయేత్తు నః ॥౯॥ తారత్వం యస్య సంస్థానే శబ్దే చ పరిదృశ్యతే । ప్రభోః ప్రహరణేన్ద్రస్య పాఞ్చజన్యస్స పాతు నః ॥౧౦॥ యం సాత్త్వికమహఙ్కారమామనన్త్యక్షసాయకమ్ । అవ్యాన్నశ్చక్రరూపస్య తద్ధనుశ్శార్ఙ్గధన్వనః ॥౧౧॥ ఆయుధేన్ద్రేణ యేనైవ విశ్వసర్గో విముచ్యతే । స నస్సౌదర్శనః కుర్యాత్ పాశః పాశవిమోచనమ్ ॥౧౨॥ విహారో యేన దేవస్య విశ్వక్షేత్రకృషీవలః । వ్యజ్యతేఽనేన సీరేణ నాసీరవిజయోఽస్తు వః ॥౧౩॥ ఆయుధానామహం వజ్రమిత్యగీయత యస్స నః । అవ్యాద్ధేతీశవజ్రోఽయం ద

ధీచ్యష్టిసముద్భవః ॥౧౪॥ విశ్వసంహృతిశక్తిర్యావిశుద్ధాబుద్ధిరూపిణీ।సా
నస్స్వాదర్శినీభూయాద్భయప్రశమనీగదా ॥ ౧౫ ॥ యాత్యతిక్షోదశాలి
త్వంముసలోయేనతేననః । హేతీశముసలేనాశుభిద్యతాం మోహమౌస
లమ్ ॥౧౬॥ శూలిదృష్టమనోర్వాచ్యోయేనశూలయతిద్విషః । భవతాం
తేనభవతా త్రిశూలేనవిశూలితా ॥౧౭॥ అస్త్రగ్రామస్య కృత్స్నస్య
ప్రసూతిం యంప్రచక్షతే । సోఽవ్యాత్సుదర్శనోవిశ్వమాయుధైష్షోడ
శాయుధః ॥౧౮॥ శ్రీమద్వేఙ్కటనాథేన శ్రేయసేభూయసేసతామ్।
కృతేయమాయుధేన్ద్రస్యషోడశాయుధసంస్తుతిః॥ ॥౧౯॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
షోడశాయుధస్తుతిస్సమ్పూర్ణా.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
సుదర్శనాష్టకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

ప్రతిభటశ్రేణిభీషణ వరగుణస్తోమభూషణ, జనిభయస్థానతారణజ
గదవస్థానకారణ,నిఖిలదుష్కర్మకర్శన నిగమ సద్ధర్మదర్శన,జయజయ
శ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥౧॥ శుభజగద్రూపమణ్డన సురజన
త్రాసఖణ్డన,శతమఖబ్రహ్మవన్దితశతపథబ్రహ్మనన్దిత,ప్రథితవిద్వత్సపక్షిత
భజదహిర్బుధ్న్యలక్షిత,జయజయశ్రీసుదర్శనజయజయశ్రీసుదర్శన॥౨॥
నిజపదప్రీతసద్గణ నిరుపధిస్ఫీతషడ్గుణ నిగమ నిర్వ్యూఢవైభవ నిజ పర
వ్యూహవైభవ, హరిహయద్వేషిదారణహరపురప్లోషకారణ,జయజయ
శ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥౩॥ స్ఫుటతటిజ్జాల పిఞ్జర పృథుత
రజ్వాలపఞ్జర,పరిగతప్రత్నవిగ్రహ పటుతరప్రజ్ఞదుర్గ్రహ,ప్రహరణ

గ్రామమణ్డిత పరిజనత్రాణపణ్డిత,జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయ శ్రీసుదర్శన ॥౪॥ భువననేత్రత్రయీమయ సవనతేజస్త్రయీమయ,నిరవధిస్వాదుచిన్మయ నిఖిలశక్తేజగన్మయ,అమితవిశ్వక్రియామయ శమితవిష్వగ్భయామయ,జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయ శ్రీసుదర్శన ॥౫॥ మహిత సమ్పత్సదక్షర విహితసమ్పత్షడక్షర,షడరచక్రప్రతిష్ఠితసకలతత్వప్రతిష్ఠిత, వివిధసఙ్కల్పకల్పక విబుధసఙ్కల్పకల్పక,జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥ ౬ ॥ ప్రతిముఖాలీఢ బన్ధుర పృథుమహాహేతిదన్తుర,వికటమాలాపరిష్కృత వివిధమాయాబహిష్కృత,స్థిరమహాయన్త్రయన్త్రిత దృఢదయాయన్త్రయన్త్రిత, జయజయ శ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥౭॥ దనుజవిస్తారకర్తన దనుజ విద్యావికర్తన, జనితమిస్రావికర్తన జగదవిద్యానికర్తన,అమరదృష్టస్వవిక్రమసమరజుష్టభ్రమిక్రమ,జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥౮॥

ద్విచతుష్కమిదం ప్రభూతసారం పఠతాంవేఙ్కట నాయకప్రణీతమ్।
విషమేపిమనోరథఃప్రధావన్నవిహన్యేతరథాఙ్గధుర్యగుప్తః॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
సుదర్శనాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ ✻ వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

దశావతారస్తోత్రమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

దేవోనశ్శుభమాతనోతు దశధా నిర్వర్తయన్భూమికాం రఙ్గే ధామనిలబ్ధనిర్భరరసైరధ్యక్షితోభావుకైః । యద్భావేషు పృథగ్విధేష్వనుగు

ణాన్భావాన్స్వయం బిభ్రతీ యద్ధర్మైరిహధర్మిణీ విహరతే నానాకృతి
ర్నాయికా ॥౧॥ నిర్మగ్నశ్రుతిజాలమార్గణదశాదత్తక్షణైరీక్షణైరన్త
స్తన్వద్దివారవిన్దగహనాన్యౌదన్వతీనామపామ్। నిష్ప్రత్యూహతరఙ్గరిఙ్ఖ
ణమిథః ప్రత్యూఢపాథశ్ఛటా డోలారోహ సదోహళం భగవతో మా
త్స్యం వపుః పాతు నః ॥౨॥ అవ్యాసుర్భువనత్రయీ మనిభృతం కణ్డూయ
నైరద్రిణా నిద్రాణస్య పరస్య కూర్మవపుషో నిశ్వాసవాతోర్మయః। య
ద్విక్షేపణసంస్కృతోదధిపయఃప్రేఙ్ఖోళపర్యఙ్కికా నిత్యారోహణని
ర్వృతో విహరతే దేవస్సహైవ శ్రియా ॥ ౩ ॥ గోపాయేదనిశం జగన్తి
కుహనా పోత్రీ పవిత్రీకృత బ్రహ్మాణ్డ ప్రళయోర్మి ఘోషగురుభిర్ఘోణార
వైర్ఘుర్ఘురైః। యద్దంష్ట్రాఙ్కురకోటిగాఢఘటనానిష్కమ్ప నిత్యస్థితి
ర్బ్రహ్మస్తమ్బ మసౌదసౌ భగవతీముస్తేవవిశ్వంభరా ॥౪॥ ప్రత్యాది
ష్టపురాతన ప్రహరణ గ్రామః క్షణం పాణిజైరవ్యాత్త్రీణి జగన్త్యకు
ణ్ఠమహిమా వైకుణ్ఠకణ్ఠీరవః। యత్ప్రాదుర్భవనాదవన్ధ్య జఠరాయా
దృచ్ఛికా ద్వేధసాం యాకాచిత్సహసామహాసురగృహస్థూణాపితామ
హ్యభూత్ ॥౫॥ వ్రీడావిద్ధవదాన్యదానవయశో నాసీరధాటీభటస్త్రైయ
క్షం మకుటం పునన్నవతు నస్త్రైవిక్రమోవిక్రమః। యత్ప్రస్తావ సము
చ్ఛ్రితధ్వజపటీ వృత్తాన్తసిద్ధాన్తిభిస్స్రోతోభిస్సురసిన్ధు రష్టసు దిశా
సౌధేషు దోధూయతే ॥ ౬ ॥ క్రోధాగ్నిం జమదగ్నిపీడనభవం సన్తర్ప
యిష్యన్ క్రమాదక్షత్రామిహ సన్తతక్ష య ఇమాం త్రిస్సప్త కృత్వః క్షి
తిమ్। దత్వాకర్మణిదక్షిణాంక్వచన తా మాస్కన్ద్యసిన్ధుం వసన్నబ్రహ్మ
ణ్యమపాకరోతు భగవానాబ్రహ్మకీటం మునిః ॥౭॥ పారావారపయో
విశోషణకలాపారీణ కాలానల జ్వాలాజాలవిహారహారివిశిఖవ్యాపా
రఘోరక్రమః। సర్వావస్థసకృత్ప్రపన్నజనతాసంరక్షణైకవ్రతీ ధర్మో
విగ్రహవానధర్మవిరతిం ధన్వీసతన్వీతు నః ॥ ౮ ॥ ఫక్కత్కౌరవపట్టణ
ప్రభృతయః ప్రాస్తప్రలమ్బాదయ స్తాలాఙ్కస్య తథావిధావిహృతయ
స్తన్వన్తు భద్రాణి నః। క్షీరం శర్కరయేవ యాభిరపృథగ్భూతాః ప్రభూ

శ్రైర్గుప్తై శ్శాకౌమారక మస్వదన్తజగతే కృష్ణస్యతాదృక్కేళయః ॥౯॥ నాథాయైవ నమః పదంభవతు న శ్చిత్రైశ్చరిత్రక్రమై ర్భూయోభిర్భువనాన్యమూనికుహనాగోపాయ గోపాయతే । కాళిన్దీరసికాయ కాళియఫణిస్ఫారస్ఫటావాటికా రఙ్గోత్సఙ్గవిశఙ్కచఙ్క్రమధురాపర్యాయచర్యాయతే ॥౧౦॥ భావిన్యా దశయాభవన్నిహభవ ధ్వంసాయనఃకల్పతాం కల్కీవిష్ణుయశస్సుతఃకలికథా కాలుష్యకూలంకషః । నిశ్శేషక్షతకణ్టకేక్షితితలే ధారాజలౌఘైర్ధ్రువం ధర్మంకార్తయుగం ప్రరోహయతి యన్నిస్త్రింశధారాధరః ॥౧౧॥ ఇచ్ఛామీన విహారకచ్ఛపమహాపోత్రిన్యదృచ్ఛాహరే రక్షావామనరోషరామకరుణాకాకుత్స్థహేలాహలిన్ । క్రీడావల్లవకల్కివాహనదశాకల్కిన్నితిప్రత్యహం జల్పంతఃపురుషాఃపునన్తుభువనం పుణ్యౌఘపణ్యాపణాః ॥౧౨॥ విద్యోదన్వతి వేఙ్కటేశ్వరకవౌ జాతంజగన్మఙ్గళం దేవేశస్య దశావతార విషయం స్తోత్రంవివక్షేతయః । వక్త్రేతస్యసరస్వతీబహుముఖీ భక్తిఃపరామానసే శుద్ధిఃకాపి తనౌదిశాసు దశసు ఖ్యాతిశ్శుభా జృమ్భతే ॥౧౩॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు దశావతారస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

దయాశతకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

ప్రపద్యేతం గిరింప్రాయ శ్శ్రీనివాసానుకమ్పయా । ఇక్షుసారస్రవన్త్యేవ యన్మూర్త్యాశర్కరాయితమ్ ॥౧॥ విగాహే తీర్థబహుళాం శీతలాంగురుసన్తతిమ్ । శ్రీనివాసదయామ్భోధి పరీవాహపరమ్పరామ్॥

కృతినఃకమలావాస కారుణ్యైకాన్తినో భజే । ధత్తేయత్సూక్తిరూ
పేణ త్రివేదీసర్వయోగ్యతామ్ ॥౩॥ పరాశరముఖాన్వన్దే భగీరథనయే
స్థితాన్ । కమలాకాన్తకారుణ్య గఙ్గాప్లావితమద్విధాన్ ॥౪॥ అశేష
విఘ్నశమన మనీకేశ్వర మాశ్రయే । శ్రీమతః కరుణామ్భోధౌ శిక్షా
స్రోతఇవోత్థితమ్ ॥౫॥ సమస్తజననీంవన్దే చైతన్యస్తన్యదాయినీమ్ । శ్రేయ
సీంశ్రీనివాసస్య కరుణామివరూపిణీమ్ ॥౬॥ వన్దేవృషగిరీశస్యమహిషీం
విశ్వధారిణీమ్ । తత్కృపా ప్రతిఘాతానాం క్షమయా వారణంయ
యా ॥౭॥ నిశామయతుమాంనీళా యద్భోగపటలైర్ధ్రువమ్ । భావితం
శ్రీనివాసస్య భక్తదోషేష్వదర్శనమ్ ॥౮॥ కమప్యనవధింవన్దే కరుణావ
రుణాలయమ్ । వృషశైలతటస్థానాం స్వయంవ్యక్తిముపాగతమ్ ॥౯॥
అకిఞ్చననిధింసూతి మపవర్గ త్రివర్గయోః । అఞ్జనాద్రీశ్వరదయా మభి
ష్టౌమినిరఞ్జనామ్ ॥౧౦॥ అనుచరశక్త్యాదిగుణా మగ్రేసరబోధవిరచి
తాలోకామ్ । స్వాధీనవృషగిరీశాం స్వయప్రభూతాం ప్రమాణయా
మిదయామ్ ॥౧౧॥ అపినిఖిలలోకసుచరిత ముష్టింధయదురిత మూర్ఛనా
జుష్టమ్ । సఞ్జీవయతుదయేమామఞ్జన గిరినాథరఞ్జనీభవతి ॥౧౨॥ భగ
వతిదయేభవత్యావృషగిరినాథేసమాప్లుతేతుఙ్గే । అప్రతిఘమజ్జనానాం
హస్తాలమ్బో మదాగసాంమృగ్యః ॥౧౩॥ కృపణజన కల్పలతికాం కృ
తాపరాధస్యనిష్క్రియామాద్యామ్ । వృషగిరినాథదయేత్వాం విదన్తి
సంసారతారిణీంవిబుధాః ॥ ౧౪ ॥ వృషగిరిగృహమేధిగుణా బోధబ
లైశ్వర్యవీర్యశక్తిముఖాః । దోషాభవేయురేతేయదినామదయేత్వయా
వినాభూతాః ॥౧౫॥ ఆసృష్టిసన్తతానామపరాధానాం నిరోధినీంజ
గతః । పద్మాసహాయకరుణే ప్రతిసఞ్చరకేళిమాచరసి ॥౧౬॥ అచిదవి
శిష్టాన్ప్రలయేజన్తూనవలోక్యజాతనిర్వేదా । కరణకళేబర యోగం
వితరసివృషశైలనాథకరుణేత్వమ్ ॥౧౭॥ అనుగుణదశార్పితేన శ్రీధరక
రుణేసమాహితస్నేహా । శమయసితమసఃప్రజానాం శాస్త్రమయేన స్థి
రప్రదీపేన ॥౧౮॥ రూఢాంవృషాచలపతేః పాదేముఖకాన్తిపత్రలచ్ఛా

యా । కరుణేసుఖయసివినతాన్ కటాక్షవిటపైః కరాపచేయఫలైః॥
౧౯ ॥ నయనేవృషాచలేన్దో స్తారామైత్రీందధానయాకరుణే । దృష్ట
స్త్వయైవజనిమానపవర్గ మకృష్టపచ్యమనుభవతి ॥౨౦॥ సమయోపన
తైస్తవప్రవాహై రనుకమ్పేకృతసమ్ప్లవాధరిత్రీ । శరణాగతసస్యమా
లినీయం వృషశైలేశకృషీవలంధినోతి ॥౨౧॥ కలశోదధిసమ్పదోభవ
త్యాః కరుణేసన్మతిమన్థసంస్కృతాయాః । అమృతాంశమవైమిదివ్య
దేహం మృతసఞ్జీవనమఞ్జనాచలేన్దోః ॥ ౨౨ ॥ జలధేరివశీతతాదయే
త్వం వృషశైలాధిపతేస్స్వభావభూతా । ప్రళయారభటీంనటీంతదీక్షాం
ప్రసభంగ్రాహయసిప్రసక్తలాస్యమ్ ॥ ౨౩ ॥ ప్రణతప్రతికూలమూల
ఘాతీ ప్రతిఘఃకోపివృషాచలేశ్వరస్య । కలమేయవసాపచాయనీత్యా
కరుణేకిఙ్కరతాంతవోపయాతి ॥౨౪॥ అబహిష్కృతనిగ్రహాన్విదన్తః
కమలాకాన్తగుణాన్ స్వతన్త్రతాదీన్ । అవికల్పమనుగ్రహందుహానాం
భవతీమేవదయేభజన్తిసన్తః ॥౨౫॥ కమలానిలయస్త్వయా దయాలుః
కరుణేనిష్కరుణా నిరూపణేత్వమ్ । అతఏవహితావకాశ్రితానాం దురి
తానాంభవతిత్వదేవభీతిః ॥౨౬॥ అతిలఙ్ఘితశాసనేష్వభీక్ష్ణంవృషశైలా
ధిపతిర్విజృమ్భితోష్మా । పునరేవదయే క్షమానిదానై ర్భవతీమాద్రియ
తేభవత్యధీనైః ॥౨౭॥ కరుణేదురితేషు మామకేషు ప్రతికారాన్తరదుర్జ
యేషుఖిన్నః । కవచాయితయాత్వయైవశార్ఙ్గీ విజయస్థాన ముపాశ్రి
తోవృషాద్రిమ్॥౨౮॥ మయితిష్ఠతిదుష్కృతాంప్రధానేమితదోషానితరా
న్విచిన్వతీత్వమ్ । అపరాధగణైరపూర్ణ కుక్షిఃకమలాకాన్త దయేకథం
భవిత్రీ ॥ ౨౯ ॥ అహమస్మ్యపరాధచక్రవర్తీ కరుణేత్వంచగుణేషుసా
ర్వభౌమీ । విదుషీస్థితిమీదృశీంస్వయంమాం వృషశైలేశ్వర పాదసా
త్కురుత్వమ్ ॥ ౩౦ ॥ అశిథిలకరణేస్మిన్నక్షతశ్వాసవృత్తౌ వపుషిగమన
యోగ్యే వాసమాసాదయేయమ్ । వృషగిరికటకేషువ్యఞ్జయత్సుప్రతీతై
ర్మధుమథనదయేత్వాంవారిధారావిశేషైః ॥౩౧॥ అవిదితనిజయోగక్షే
మమాత్మానభిజ్ఞం గుణలవరహితంమాంగోప్తుకామాదయేత్వమ్ । పరవ

తిచతురైస్త్వైర్విభ్రమైర్శ్రీనివాసే బహుమతిమనపాయాం విన్దసి శ్రీధర
ణ్యాః ॥౩౨॥ ఫలవితరణదక్షం పక్షపాతానభిజ్ఞం ప్రగుణమనువిధేయం
ప్రాప్యపద్మాసహాయమ్ । మహతిగుణసమాజే మానపూర్వం దయే త్వం
ప్రతివదసియథార్హం పాప్మనాంమామకానామ్ ॥ ౩౩ ॥ అనుభవితుమ
ఘౌఘం నాలమాగామికాలః ప్రశమయితుమశేషం నిష్క్రియాభిర్నశ
క్యమ్ । స్వయమితిహిదయే త్వం స్వీకృతశ్రీనివాసా శిథిలితభవభీతి శ్శ్రే
యసేజాయసేనః ॥ ౩౪ ॥ అవతరణవిశేషైరాత్మలీలాపదేశైరవమతి
మనుకమ్పేమన్దచిత్తైరువిన్దన్ । వృషభశిఖరినాథస్త్వన్నిదేశేననూనంభజ
తిచరణభాజాం భావినోజన్మభేదాన్ ॥౩౫॥ పరహితమనుకమ్పేభావయ
న్త్యాంభవత్యాంస్థిరమనుకథిహార్దం శ్రీనివాసోదధానః । లలితరుచిషు
లక్ష్మీ భూమినీలాసునూనం ప్రథయతిబహుమానం త్వత్ప్రతి చ్ఛన్దబు
ద్ధ్యా ॥౩౬॥ వృషగిరిసవిధేషు వ్యాజతో వాసభాజాం దురితకలుషితా
నాం దూయమానాదయే త్వమ్ । కరణవిలయకాలే కాన్దిశీకస్మృతీనాం
స్మరయసిబహులీలం మాధవంసావధానా ॥ ౩౭ ॥ దిశిదిశిగతివిద్భిర్దేశి
కైర్నీయమానా స్థిరతరమనుకమ్పేస్త్యానలగ్నాగుణైస్త్వమ్ । పరిగత
వృషశైలం పారమారోపయన్తీ భవజలధిగతానాం పోతపాత్రీభవి
త్రీ ॥౩౮॥ పరిమితఫలసజ్గాత్ప్రాణినఃకిమ్పచానా నిగమవిపణిమధ్యే
నిత్యముక్తానుషక్తమ్। ప్రసదనమనుకమ్పేప్రాప్తవత్యాభవత్యా వృషగిరి
హరినీలం వ్యఞ్జితంనిర్విశన్తి ॥౩౯॥ త్వయిబహుమతిహీనః శ్రీనివాసా
నుకమ్పే జగతిగతిమిహాన్యాం దేవిసమ్మన్యతేయః । సఖలువిబుధసిన్ధౌ
సన్నికర్షేవహన్త్యాం శమయతిమృగతృష్ణావీచికాభిఃపిపాసామ్ ॥ ౪౦ ॥
ఆజ్ఞాంఖ్యాతింధనమనుచరానాధిరాజ్యాదికంవా కాలేదృష్ట్వాకమలవ
సతేరప్యకిఞ్చిత్కరాణి । పద్మాకాన్తంప్రణిహితవతీం పాలనేఽనన్యసా
ధ్యే సారాభిజ్ఞాజగతికృతినస్సంశ్రయన్తేదయే త్వామ్ ॥౪౧॥ ప్రాజా
పత్యప్రభృతివిభవం ప్రేక్ష్యపర్యాయదుఃఖం జన్మాకాఙ్క్షన్వృషగిరివనే
జఙ్గమస్థావరాత్మా । ఆశాసానాఃకతిచనవిభో త్వత్పరిష్వఙ్గధ

శ్శ్య రక్షాకారం క్షణమపి దయే మోహార్ద్రతుఙ్గై స్తరఙ్గైః ॥౪౨॥ నాభీపద్మస్ఫురణసుభగా నవ్యనీలోత్పలాభా క్రీడాశైలం కమపి కరుణే వృణ్వతీ వేఙ్కటాఖ్యమ్ । శీతా నిత్యం ప్రసదనవతీ శ్రద్ధధానావగాహ్యా దివ్యా కాచిజ్జయతి మహతీ దీర్ఘికా తావకీనా ॥౪౩॥ యస్మిన్ దృష్టే తదితరసుఖైర్గమ్యతే గోష్పదత్వం సత్యం జ్ఞానం త్రిభిరవధిభిర్ముక్తమానన్దసిన్ధుమ్ । త్వత్సాక్షాత్కారమిహ కృతినస్సూరిబృన్దానుభావ్యం నిత్యాపూర్వం నిధిమివ దయే నిర్విశన్త్యఞ్జనాద్రౌ ॥౪౪॥ సారం లబ్ధ్వా కమపి మహతః శ్రీనివాసామ్బురాశేః కాలే కాలే ఘనరసవతీ కాళికేవానుకమ్పే । వ్యక్తోన్మేషా మృగపతిగిరౌ విశ్వమాప్యాయయన్తీ శీలోపజ్ఞం క్షరతి భవతీ శీతలం సద్గుణౌఘమ్ ॥౪౫॥ భీమే నిత్యం భవజలనిధౌ మజ్జతాం మానవానామాలమ్బార్థం వృషగిరిపతిస్త్వన్నియోగాత్ప్రయుఙ్క్తే । ప్రజ్ఞాసారం ప్రకృతిమహతా మూలభాగేన జుష్టం శాఖాభేదైస్సుభగమనఘం శాశ్వతం శాస్త్రపాణిమ్ ॥ ౪౬ ॥ విద్వత్సేవాకతకనికషైర్వీతపఙ్కాశయానాం పద్మాకాన్తః ప్రణయతి దయే దర్పణం తే స్వశాస్త్రమ్ । లీలాదక్షాం త్వదనవసరే లాలయన్విప్రలిప్సాం మాయాశాస్త్రాణ్యపి దమయితుం త్వత్ప్రపన్నప్రతీపాన్ ॥ ౪౭ ॥ దైవాత్ప్రాప్తే వృషగిరితటం దేహిని త్వన్నిదానాత్స్వామిన్ పాహీత్యవశవచనే విన్దతి స్వాపమన్త్యమ్ । దేవశ్శ్రీమాన్ దిశతి కరుణే దృష్టిమిచ్ఛం స్త్వదీయాముద్ఘాతేన శ్రుతిపరిషదాముత్తరేణాభిముఖ్యమ్ ॥ ౪౮ ॥ శ్రేయస్సూతిం సకృదపి దయే సమ్మతాం యస్సఖీం తే శీతోదారామలభత జనశ్శ్రీనివాసస్య దృష్టిమ్ । దేవాదీనామయమనృణతాం దేహవత్త్వేఽపి విన్దన్బన్ధాన్ముక్తో బలిభిరనఘైః పూర్యతే తత్ప్రయుక్తైః ॥ ౪౯ ॥ ఉద్వ్యాపాఙ్గం దిశసి కరుణే యేషు సద్దేశికాత్మా క్షిప్రం ప్రాప్తా వృషగిరిపతిం క్షత్రబన్ధ్వాదయస్తే । విశ్వాచార్యా విధిశివముఖాస్స్వాధికారోపరుద్ధా మన్యే మాతా జడ ఇవ సుతే వత్సలా మాదృశే త్వమ్ ॥౫౦॥ అతికృపణోఽపి జన్తురధిగమ్య దయే భవతీమశిథిలధర్మసేతుపదవీం రుచిరామచిరాత్ । అమితమహార్ఘశిల్పజాల

మతిలఙ్ఘ్యభవామ్బునిధిం భవతి వృషాచలేశ పదపత్తనిత్యధనీ॥౪౧॥ అభిముఖభావ సమ్పదభిసమ్భవినాం భవినాం క్వచిదుపలక్షితా క్వచిదభఙ్గురగూఢగతిః। విమలరసావహా వృషగిరీశదయే భవతీ సపదిసరస్వతీ వశమయత్యఘుమప్రతిఘమ్॥౪౨॥ అపికరుణే జనస్య తరుణేన్దువిభూషణతా మపికమలాసనత్వమపి ధామవృషాద్రిపతేః। తరతమతావశేన తనుతేనను తే వితతిగపరహిత వర్ష్మణో పరిపచేళిమ కేళిమతీ॥ ధృతభువనాదయే త్రివిధగత్యనుకూల తరా వృషగిరినాథపాద పరిరమ్భవతీ భవతీ। అనిశిత వైభవాపి సురసిన్ధురివాతనుతే సకృదవగాహమాన మపతాపమపాపమపి॥౪౪॥ నిగమసమాశ్రితా నిఖిలలోక సమృద్ధికరీభజదఘకూలముద్రుజగతిగ పరితప్తహితా।ప్రకటితహంస మత్స్యకమఠాద్యవతారశతా విబుధ సరిచ్ఛ్రియం వృషగిరీశదయే వహసి॥ జగతిమితంపచా త్వదితరా తుదయే తరశాఫలనియమోజ్ఝితా భవతి సన్తపనాయపునః। త్వమిహనిరఙ్కుశ ప్రశకనాదివిభూతిమతీ వితరసి దేహినాం నిరవధిం వృషశైలనిధిమ్॥౪౬॥ సకరుణలౌకిక ప్రభుపరిగ్రహనిగ్రహయో ర్నియతి ముపాధిచక్రపరివృత్తిపరమ్పరయా। వృషభమహీధరేశకరుణే వితరఙ్గయతాం శ్రుతిమిత సమ్పదిత్వయికథం భవితా విశయః॥౪౭॥ వృషగిరి కృష్ణమేఘజనితాం జనితాపహరాం త్వదభిమతిం సువృష్టి ముపజీవ్య నివృత్తతృషః। బహుషు జలాశయేషు బహుమాన మపోహ్యదయే నజహతి సత్పథం జగతి చాతకవత్కృతినః॥౪౮॥ త్వదుదయతూలికాభిరమునా వృషశైలజుషా స్థిరతరశిల్పినేవ పరికల్పిత చిత్రధియః। యతిపతియామునప్రభృతయః ప్రథయన్తిదయే జగతిహితం నన స్త్వయి భరన్యసనాదధికమ్॥౪౯॥ మృదుహృదయేదయేమృదితకామహితే మహితే ధృతవిబుధేబుధేషు వితతాత్మధురే మధురే। వృషగిరిసార్వభౌమదయితే మయితే మహతీం భువకనిధేః ధేహిభవమూలహరాం లహరీమ్॥౫౦॥ అకూపారై రేకోదకసమయవైతణ్డికజవై రనిర్వాప్యాంస్ఫీతాం క్షపయితుమవిద్యాఖ్య బడబామ్। కృపేత్వం తత్తాదృక్ప్రథిమ

వృషపృథ్వీధరపతిస్వరూపద్వైగుణ్యాద్ద్విగుణజలధిస్తుగీష్ప్రభవసి ॥౮౧॥
వివిత్సావేతాళీవిగమపరిశుద్ధేపిహృదయే పటుప్రత్యాహారప్రభృతిపు
టపాకప్రచకితాః। నవన్తస్త్వాంనారాయణ శిఖరికూటస్థకరుణే నిరుద్ధ
త్వద్ద్రోహా నృపతిసుతనీతింనజహతి ॥౮౨॥ అనన్యాధీనస్సన్భవతిపరతం
త్రః ప్రణమతాం దయేసర్వద్రష్టానగణయతి తేషామపకృతిమ్ । పతి
స్త్వత్ప్రార్థ్యంప్రథయతి వృషక్ష్మాధరపతిర్వ్యవస్థాంవైయాత్యా
దితివిఘటయన్తీవిహరసి ॥౮౩॥ అపాంపత్యుశ్శత్రూనసహనమునైర్ధర్మ్య
నిగళంకృపేకాకస్యైకంహితమితిహినస్తిస్మనయనమ్।విలీనస్వాతన్త్ర్యో
వృషగిరిపతిస్త్వద్విహృతిభిర్దశత్యే వందేవోజనితసుగతిం దణ్డనగతిమ్॥
౮౪॥ నిషాదానాంనేతాకపికులపతిః కాపిశబరీకుచేలః కుబ్జాసావ్రజ
యువతయోమాల్యకృదితి । అమీషాంనిమ్నత్వంవృషగిరిపతే రున్నతి
మపిప్రభూతైస్స్రోతోభిఃప్రసభమనుకమ్పేసమయసి ॥౮౫॥ త్వయాదృ
ష్టస్తుష్టింభజతిపరమేష్ఠీనిజపదే వహన్మూర్తీరష్టావిహరతిమృడానీపరి
బృఢః । బిభర్తిస్వారాజ్యంవృషశిఖరిశృఙ్గారకరుణేశునాసీరోదేవాసు
రసమరనాసీరసుభటః ॥౮౬॥ దయేదుగ్ధోదన్వద్వ్యతియుత సుధాసిన్ధు
నయత స్త్వదాశ్లేషాన్నిత్యం జనిత మృతసంజీవనదశాః । స్వదన్తేవా
న్తేభ్యశ్శ్రుతివదనకర్పూరగుళికావిపుణ్వన్తశ్చిత్తం వృషశిఖరి విశ్వ
మ్భరగుణాః ॥ ౮౭ ॥ జగజ్జన్మస్థేమప్రళయరచనాకేళి రసికో విము
క్త్యైకద్వారం విఘటిత కవాటం ప్రణయినామ్ । ఇతి త్వయ్యాయత్తం
ద్వితయముపధీకృత్య కరుణే విశుద్ధానాంవాచాంవృషశిఖరినాథ స్తుతిప
దమ్ ॥ ౮౮ ॥ కలిక్షోభోన్మీలత్త్రితికలుష కూలంకషజవై రవిచ్ఛేదైరే
తైరవటతటవైషమ్యరహితైః । ప్రవాహైస్తేపద్మాసహచర పరిష్కారి
ణికృపే వికల్పస్తేఽనల్పావృషశిఖరిణో నిర్ఝర గుణాః ॥౮౯॥ ఖిలంచే
తోవృత్తేఃకిమిదమితివిస్మేరభువనంకృపేసిద్ధాత్మాభృత్ప్రాకృతముఖ చమ
త్కారకరణమ్ । భరన్యాసచ్ఛన్నప్రబలవృజిన ప్రాభృతభృతాం ప్రతి
ష్ఠానంతే శ్రుతినగరశృఙ్గాటకజుషః ॥౯౦॥ త్రివిధచిదచిత్సత్తాస్థేమ

ప్రవృత్తినియామికా వృషగిరివిభోరిచ్ఛాసాత్వంపరైరపరాహతా । కృ
పణపరభృతిరంకుర్వాం ప్రభూత గుణాన్తరా వహసికరుణే వైచక్ష
ణ్యం మదీక్షణసాహసే ॥ ౭౧ ॥ వృషగిరిపతేర్లక్ష్మ్యాద్యా విశ్వావతార
సహాయినీ క్షపిత నిఖిలావద్యా దేవీ క్షమాఽసి నిషేవితా । భువనజననీ
పుంసాంభోగాపవర్గవిధాయినీవితమసిపదే వ్యక్తిం నిత్యాం బిభర్షి దయే
స్వయమ్ ॥౭౨॥ స్వయముదయినస్సిద్ధాద్యావిష్కృతాశ్చ శుభాలయా
వివిధవిభవ వ్యూహావాసాః పరంచ పదం విభోః । వృషగిరిముఖేష్వేతే
ష్వావ్యావధి ప్రతిలబ్ధయే దృఢ వినిహితా నిశ్శ్రేణిస్త్వం దయే నిజపర్వభిః॥
హితమితిజగద్దృష్ట్వాక్లృప్తైరక్లృప్తఫలాన్తరైరమతి విహితైరన్యైర్ధర్మాయి
తైశ్చ యదృచ్ఛయా । పరిణత బహుచ్ఛద్మా పద్మా సహాయ దయే స్వ
యం ప్రదిశసి నిజాభిప్రేతం నః ప్రశామ్య దపత్రపా ॥౭౪॥ అతివిధిశివై
రైశ్వర్యాత్మానుభూతిరసైర్జనానహృదయమిహోపచ్ఛంద్యైషా మన
జ్గదశార్థినీ । తృషిజనతా తీర్థస్నాన క్రమక్షపితైనసాం వితరసి దయే
వీతాతఙ్కాన్వృషాద్రిపతేః పదమ్ ॥ ౭౫॥ వృషగిరిసుధాసిన్ధౌ జన్తుర్దయే
నిహితస్త్వయా భవభయపరీతాపచ్ఛిత్త్యై భజన్నఘమర్షణమ్ । ముషి
తకలుషో ముక్తేరగ్రేసరైరభిపూర్యతే స్వయముపనతైస్స్వాత్మానన్దప్రభృ
త్యనుబన్ధిభిః ॥౭౬॥ అసితరజసామస్త్యల్పేప్యపాయపరిప్లవే కృతవిద
నఘావిచ్ఛిద్వైషాం కృపే యమవశ్యతామ్ । ప్రపదనఫలప్రత్యాదేశ
ప్రసఙ్గవివర్జితం ప్రతివిధిముపాదిత్సే సార్ధం వృషాద్రిహితైషిణా ॥౭౭॥
క్షణవిలయినాం శాస్త్రార్థానాం ఫలాయనివేశితే పితృసురగణే నిర్వే
శాత్ప్రాగపి ప్రళయంగతే । అధిగతవృషక్ష్మాభృన్నాథా మకాలవ
శంవదాం ప్రతిభువమివ వ్యాచఖ్యుస్త్వాం కృపే నిరుపప్లవామ్ ॥ ౭౮॥
త్వదుపసదనాదద్యశ్వోవా మహాప్రళయేపి వా వితరతి నిజం పాదామ్భో
జం వృషాచలశేఖరః । తదిహ కరుణే తత్తత్క్రీడాతరఙ్గపరమ్పరాతర
తమతయా జుష్టాయాస్తే దురత్యయతాంవిదుః ॥౭౯॥ ప్రణిహితధియాం
త్వత్సంపృక్తా వృషాద్రిశిఖామణౌ ప్రసృమరసుధాధారాకారా ప్రసీదతి

భావనా । దృఢమితిదయేదత్తాస్వాదం విముక్తివలాహకం నిభృతగరుతోనిధ్యాయన్తిస్థిరాశయచాతకాః ॥ ౯౦ ॥ కృపేవిగతవేలయా కృతసమగ్రపోషైస్త్వయాకలిజ్వలన దుర్గతేజగతికాళమేఘాయితమ్ । వృషక్షితిధరాదిషుస్థితిపదేషుసానుప్లవై ర్వృషాద్రిపతివిగ్రహైర్వ్యపగతాఖిలావగ్రహైః ॥ ౯౧ ॥ ప్రసూయవివిధంజగత్తదభివృద్ధయేత్వందయే సమీక్షణవిచిన్తనప్రభృతిభిస్స్వయంతాదృశైః । విచిత్రగుణచిత్రితాం వివిధదోషవైదేశికీం వృషాచలపతేస్తనుంవిశసిమత్స్యకూర్మాదికామ్ ॥ ౯౨ ॥ యుగాన్తసమయోచితం భజతియోగనిద్రారసం వృషక్షితిభృదీశ్వరేవిహరణక్రమాజ్జాగ్రతి । ఉదీర్ణచతురర్ణవీకదనవేదినీం మేదినీంసముద్ధృతవతీదయేత్వదభిజుష్టయాదంష్ట్రయా ॥ ౯౩ ॥ సటాపటలభీషణేసరభసాట్టహాసోద్భటే స్ఫురత్క్రుధిపరిస్ఫుటభ్రుకుటికేపివక్త్రేకృతే । దయేవృషగిరీశితుర్దనుజడిమ్భదత్తస్తనా సరోజసదృశాదృశాసముదితాకృతిర్దృశ్యసే ॥ ౯౪ ॥ ప్రసక్తమఘునావిధిప్రణిహితైస్సపర్యోదకైస్సమస్తదురితచ్ఛిదానిగమగన్ధినాత్వందయే । అశేషమవిశేషతస్త్రిజగదఞ్జనాద్రీశితుశ్చరాచరమచీకరచ్చరణపఙ్కజేనాఙ్కితమ్ ॥ ౯౫ ॥ పరశ్వధతపోధనప్రథనసత్క్రతూపాకృతక్షితీశ్వరపశుక్షరత్క్షతజకుఙ్కుమస్థాసకైః । వృషాచలదయాళునాననువిహర్తుమాలిఖ్యథానిధాయహృదయేదయేనిహితరక్షితానాంహితమ్ ॥ ౯౬ ॥ కృపేకృతజగద్ధితేకృపణజన్తుచిన్తామణే రమాసహచరంతదా (క్షితౌ) రఘునరేన్ద్రయన్త్యాత్వయా । వ్యభజ్యతసరిత్పతిస్సకృదవేక్షణాత్తత్క్షణాత్ప్రకృష్టబహుపాతకప్రశమహేతునాసేతునా ॥ ౯౭ ॥ కృపేపరవతస్త్వయా వృషగిరీశితుఃక్రీడితం జగద్ధితమశేషతస్తదిదమిత్థమర్థాప్యతే । మదచ్ఛలపరిచ్యుతప్రణతదుష్కృతప్రేక్షితైర్హతప్రబలదానవైర్హలధరస్యహేలాశతైః ॥ ౯౮ ॥ ప్రభూతవిబుధద్విషద్భరణఖిన్నవిశ్వమ్భరాభరాపనయనచ్ఛలాత్త్వమవతార్యలక్ష్మీధరమ్ । నిరాకృతవతీదయే నిగమసౌధదీపశ్రియా విపక్షవిగీతయా జగతిగీతయాఽన్ధంతమః ॥ ౯౯ ॥

వృషాద్రిహాయనసావినః ప్రబలదోర్మరుత్ప్రేక్షిత స్త్వపాస్ఫుటతటిద్గు
ణస్త్వదవసేకసంహారవాన్। కరిష్యతిదయేకలిప్రబలఘర్మనిర్మూల
నంపునఃకృతయుగాఙ్కురం భువికృపాణధారాధరః॥౯౦॥ విశ్వోపకా
రమితినామసదాదుహానా మద్యాపిదేవిభవతీ మవధీరయన్తమ్। నాథేని
వేశయ వృషాద్రిపతేః పదమే త్వం న్యస్తస్వరక్షణభరం త్వయిమాం త్వయై
వ॥౯౧॥ నైసర్గికేణతరసా కరుణేనియుక్తా నిమ్నేతరేపిమయితే వితతిః స్య
దిస్యాత్। విస్మాపయేద్వృషగిరీశ్వరమవ్యవార్యా వేలాతిలఙ్ఘనదశేవ మ
హామ్బురాశేః ॥౯౨॥ విజ్ఞాతిశాసనగతిర్విపరీతవృత్త్యా వృత్తాదిభిఃపరి
చితాంపదవీంభజామి।ఏవంవిధేన్వృషగిరీశదయేమయిత్వందీనేవిభోర్న్నమ
యపణ్డరత్వలీలామ్ ॥౯౩॥ మాసాహసోక్షిపునకణ్ఠుకవళ్ఛితాన్యః
పశ్యత్సుతేషు విదధామ్యతిసాహసాని । పద్మాసహాయకరుణేనరుణత్సి
కింత్వం ఘోరంకులిఙ్గశకునేరివ చేష్టితం మే ॥౯౪॥ విక్షేపమర్హసిదయే
విపులాయితేఽపి వ్యాజంవిభావ్యవృషశైల పతేర్విహారమ్ । స్వాధీనస
త్వసరణిస్స్వయమన్త్రజన్తోర్దాఘీయసీ దృఢతరా గుణవాగురా
త్వమ్ ॥౯౫॥ సన్తన్యమానమపరాధగణంవిచిన్త్య త్రస్యామిహన్తభవ
తీంచ విభావయామి । అహ్నాయమేవృషగిరీశదయేజహీమా మాశీవిష
గ్రహణకేళినిభామవస్థామ్ ॥౯౬॥ ఔత్సుక్యపూర్వముపహృత్య మహా
పరాధాన్మాతఃప్రసాదయితుమిచ్ఛతిమేమనస్త్వామ్ । ఆలిహ్యతాన్నిర
వశేషమలబ్ధతృప్తి స్త్వామ్యస్యహో వృషగిరీశ ధృతాదయేత్వమ్ ॥౯౭॥
జహ్యాద్వృషాచలపతిఃప్రతిఘోషితత్వాం ఘర్మోపతప్తఇవశీతలతాము
దన్వాన్। సామామనుస్తవభరన్యసనానువృత్తిస్త్వద్వీక్షణైస్పృశదయే
తవకేళిపద్మైః ॥౯౮॥ దృష్టేపిదుర్బలధియందమనేపిదృప్తం స్నాత్వా
పిధూళిరసికం భజనేపిభీమమ్ । బధ్వాగ్రహేణవృషశైలపతేర్దయేమాం
త్వద్వారణంస్వయమనుగ్రహశృఙ్ఖలాభిః ॥౯౯॥ నాతఃపరంకిమపిమే
త్వయినాథనీయం మాతర్దయేమయికురుష్వతథాప్రసాదమ్ । బద్ధాదరో
వృషగిరిప్రణయీయథాసౌ ముక్తానుభూతిమిహదాస్యతిమే ముకు

న్దః॥౧౦౦॥ నిస్సీమవైభవజుషాంమిషతాంగుణానాంస్తోతుర్దయేవృషగిరీశగుణేశ్వరీంత్వామ్। త్రైరేవనూనమవశైరభినన్దితంమేసత్యాపితంతవబలాదకుతోభయత్వమ్ ॥ ౧౦౧ ॥ అద్యాపితద్వృషగిరీశదయే భవత్యామారంభమాత్రమనిదం ప్రథమస్తుతీనామ్। సన్దర్శితస్వపరనిర్వహణాసహేథా మన్దస్యసాహసమిదం త్వయివన్దినోమే ॥౧౦౨॥ ప్రాయోదయేత్వదనుభావ మహామ్బురాశౌప్రాచేతసప్రభృతయోపిపరంతటస్థాః। తత్రావతీర్ణమతలస్పృశమాప్లుతంమాం పద్మాపతేఃప్రహసనోచితమాద్రియేథాః ॥౧౦౩॥ వేదాన్తదేశికపదే వినివేశ్యబాలం దేవోదయాశతకమేతదవాదయన్మామ్। వైహారికేణవిధినాసమయేగృహీతం వీణావిశేషమివ వేఙ్కటశైలనాథః ॥ ౧౦౪ ॥ అనవధిమధికృత్య శ్రీనివాసానుకమ్పా మవితథవిషయత్వాద్విశ్వమవ్రీళయన్తీ। వివిధకుశలనీవీ వేఙ్కటేశప్రసూతాస్తుతిరియమనవద్యా శోభతేసత్వభాజామ్ ॥౧౦౫॥ శతకమిదముదారం సమ్యగభ్యస్యమానాన్వృషగిరిమధిరుహ్య వ్యక్తమాలోకయన్తీ। అనితరశరణానామాధిరాజ్యేభిషిఞ్చేచ్ఛమితవిమతపక్షా శార్ఙ్గధన్వానుకమ్పా ॥౧౦౬॥ విశ్వానుగ్రహమాతరం వ్యతిషజత్స్వర్గాపవర్గాంసుధా సధ్రీచీమివవేఙ్కటేశ్వరకవి ర్భక్త్యాదయామస్తుత। పద్యానామిహయద్విధేయభగవత్సఙ్కల్పకల్పద్రుమా ఝఞ్ఝామారుతధూతచూతనయత స్సామ్ప్రతికోయఙ్క్రమః॥౧౦౭॥ కామంసన్తుమిథఃకరమ్బితగుణా వద్యానిపద్యానినః కస్యాస్మిఞ్ఛతకేసదమ్బుకతకేదోషశ్రుతింక్షామ్యతి। నిష్ప్రత్యూహవృషాద్రినిర్ఝరఝరత్కారచ్ఛలేనోచ్ఛలద్దీనాలమ్బనదివ్యదమ్పతిదయా కల్లోలకోలాహలః ॥ ॥౧౦౮॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
దయాశతకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ * వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రి స్తైనమ

శ్రీమతే నిగమాన్తమహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

భగవద్ధ్యానసోపానమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః * సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

అన్తర్జ్యోతిః కిమపియమినామఞ్జనంయోగదృష్టేశ్చిన్తారత్నంసులభమిహనస్సిద్ధిమోక్షానురూపమ్। దీనానాథవ్యసనశమనం దైవతందైవతానాం దివ్యంచక్షుశ్శ్రుతిపరిషదాం దృశ్యతేరఙ్గమధ్యే ॥౧॥ వేలాతీతశ్రుతిపరిమళం వేధసామౌళిసేవ్యం ప్రాదుర్భూతం కనకసరితస్సైకతేహంసజుష్టే । లక్ష్మీభూమ్యోః కరసరసిజైర్లాలితంరఙ్గభర్తుః పాదామ్భోజంప్రతిఫలతిమే భావనాదీర్ఘికాయామ్ ॥౨॥ చిత్రాకారాం కటకరుచిభిశ్చారువృత్తానుపూర్వ్యాం కాలేదాత్యద్రుతతరగతింకాన్తిలీలాకలాచీమ్ । జానుచ్ఛాయాద్విగుణసుభగాం రఙ్గభర్తుర్యదాత్తాం జంఘాందృష్ట్వాజననపదవీ జాంఘికత్వంజహాతి ॥౩॥ కామాగామస్థిరకదళికాస్తమ్భసమ్భావనీయం క్షౌమాశ్లిష్టంకిమపికమలా భూమినీళోపధానమ్ । న్యఞ్చత్తారాకిరణరుచిరం నిర్విశత్యూరుయుగ్మం లావణ్యౌఘద్వయమివమతిర్మామికారఙ్గయూనః ॥౪॥ సమ్ప్రీణాతి ప్రతికలమసౌ మానసంమేసుజాతా గమ్భీరత్వాత్ప్రవచనసమయే గూఢశక్తిప్రవిశ్యా । నాళీకేన స్ఫురితరజసా వేధసోనిర్మమాణా రమ్యావర్తద్యుతిసహచరీ రఙ్గనాథస్యనాభిః ॥ ౫ ॥ శ్రీవత్సేనప్రథితవిభవం శ్రీపదన్యాసధన్యం మధ్యంబాహ్వోర్మణివరరుచారఞ్జితం రఙ్గధామ్నః । సాన్ద్రచ్ఛాయంతరుణతులసీ చిత్రయావైజయన్త్యా సంతాపంమేశమయతిధియశ్చన్ద్రికోదారహారమ్ ॥ ౬ ॥ ఏకంలీలోపహితమితరం బాహుమాజానులమ్బం ప్రాప్తారఙ్గేశయితురఖిలప్రార్థనాపారిజాతమ్ । దృష్ట్వాసేయందృఢనియమితా రశ్మిభిర్భూషణానాం చిన్తాహస్తిన్యనుభవ

తి మే చిత్రమాలా నయన్త్రీమ్ ||౭|| సాభిప్రాయస్మితవికసితం చారుబిమ్బాధరోష్ఠం దుగ్ధాఖ్యాయ ప్రణయిని జనే దూరదత్తాభిముఖ్యమ్ । కాన్తం వక్త్రం కనకతిలకాలఙ్కృతం రఙ్గభర్తుస్స్వాన్తే గాఢం విలగతి మమ స్వాగతోదారనేత్రమ్ ||౮|| మాల్యైరన్తస్థిరపరిమళై ర్వల్లభాస్పర్శమాన్యైః కుస్యచ్ఛ్రీవచనపటలైః కున్తలైశ్శ్లిష్టమాలే । రత్నాపీడద్యుతిశబలితే రఙ్గభర్తుః కిరీటే రాజన్వత్యః స్థితిమధిగతా వృత్తయశ్చేతసో మే ||౯|| పాదామ్భోజం స్పృశతి భజతే రఙ్గనాథస్య జఙ్ఘామారుద్వన్ద్వే విలగతి శనై రూర్ధ్వమభ్యేతి నాభిమ్ । వక్షస్యాస్తే వలతి భుజయో ర్మామికేయం మనీషా వక్త్రాభిఖ్యాం పిబతి వహతే వాసనా మౌళిబన్ధే||౧౦|| కాన్తోదారైరయమిహ భుజైః కఙ్కణజ్యాకిణాఙ్కై ర్లక్ష్మీధామ్నా చ పృథులపరిఘై ర్లక్షితాభీతిహేతిః । అగ్రే కిఞ్చిద్భుజగశయన స్స్వాత్మనైవాత్మనస్సన్నధ్యే రఙ్గం మమ చ హృదయే వర్తతే సావరోధః ||౧౧|| రఙ్గాస్థానే రసికమహితే రఞ్జితాశేషచిత్తే విద్వత్సేవావిమలమనసా వేఙ్కటేశేన క్లృప్తమ్ । అక్లేశేన ప్రణిహితధియా మాముముక్షోరవస్థాం భక్తిం గాఢాం దిశతు భగవద్ధ్యానసోపానమేతత్ । ... ||౧౨||

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
భగవద్ధ్యానసోపానం సమ్పూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితః

అభీతిస్తవః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

అభీతిరిహ యుజ్యతాం యదవధీరితానాం భయం భయాభయవిధాయినో జగతి యన్నిదేశే స్థితాః । తదేతదతిలఙ్ఘిత ద్రుహిణశమ్భుశక్రా

దికం రమాసఖమధీమహే కిమపి రఙ్గధుర్యం మహః ॥౧॥ దయాశిశిరితా
శయా మనసి మే సదా జాగ్రయుశ్శ్రియాధ్యుషితవక్షసశ్శ్రితమరుద్వృ
ధాసైకతాః । జగద్దురితఘస్మరా జలధిడిమ్బడమ్బస్పృశస్సకృత్ప్రణత
రక్షణప్రథితసంవిదస్సంవిదః ॥ ౨ ॥ యదద్యమితబుద్ధినా బహుళమో
హభాజా మయా గుణగ్రథితకాయవాఙ్మనసవృత్తివైచిత్ర్యతః । అత
ర్కితహితాహితక్రమ విశేషమారభ్యతే తదప్యుచితమర్చనం పరిగృ
హాణ రఙ్గేశ్వర ॥౩॥ మరుత్తరణిపావక త్రిదశనాథకాలాదయస్స్వకృత్య
మధికుర్వతే త్వదపరాధతో బిభ్యతః । మహత్యపి వజ్రముద్యతమి
వేతియచ్ఛ్రుయతే తరత్యనఘ తద్భయం య ఇహ తావకస్తావకః ॥౪॥
భవన్తమిహ యస్సుధీ నియతచేతనా చేతనం ప్రణాయతి నమస్యతి స్మరతి
వక్తి పశ్యతి వా । గుణం కమపి వేత్తి వా తవ గుణౌఘగోపాయితుః కదా
చన కుతశ్చన క్వచన తస్య న స్యాద్భయమ్ ॥ ౫ ॥ స్థితే మనసి విగ్రహే గుణి
ని ధాతుసామ్యే సతి స్మరేదఖిలదేహినం య ఇహ జాతు చిత్త్వామజమ్ ।
తమైవ ఖలు సన్ధయాతమథ దీర్ఘనిద్రావశం స్వయం విహిత సంస్మృతిర్న
యసి ధామ నైశ్రేయసమ్ ॥౬॥ రమాదయిత రఙ్గభూరమణ కృష్ణ విష్ణో
హరే త్రివిక్రమ జనార్దన త్రియుగనాథ నారాయణ । ఇతీవ శుభదాని
యః పఠతి నామధేయాని తే న తస్య యమవశ్యతా నరకపాతభీతిః కుతః ॥
౭॥ కదాచిదపి రఙ్గభూరసిక యత్ర దేశే వశీ త్వదేకనియతాశయస్త్రిద
శవన్దితో వర్తతే । తదక్షతతపోవనం తవ చ రాజధానీ స్థిరా సుఖస్య సు
ఖమాస్పదం సుచరితస్య దుర్గం మహత్ ॥౮॥ త్రివర్గపథవర్తినాం త్రిగు
ణాలంఘినో ద్యోగినాం ద్విషత్ప్రమథనార్థినామపి చ రఙ్గదృశ్యోద
యాః । స్ఖలత్స్వయి కాతరీహరణ జాగరూకా గ్రపభో కరగ్రహణదీ
క్షితాః క ఇహ తే న విద్యాగుణాః ॥౯॥ బిభేతి భవభృత్ప్రభో త్వదుపదేశతీవ్రౌ
షధాత్ హృదధ్వాన్తసదుర్విషే బడిశభక్షవత్ప్రియతే । అపథ్యపరిహారధీవి
ముఖమిత్థమాకస్మికీ తమప్యపసరే క్రమాదవతి వత్సలాత్వద్దయా ॥౧౦॥
అపార్థ ఇతి నిశ్చితః ప్రహరణాదియోగ స్తవ స్వయం వహసి నిర్భయ స్తద

ఫిరఙ్గపృథ్వీపతే । స్వరక్షణమివాభవత్ప్రణతరక్షణం తావకం యదాత్థ
పరమాత్థవిత్ప్రథితమన్తరాత్మేతి తే ॥౧౧॥ లఘిష్ఠసుఖసఙ్గదైస్స్వకృత
కర్మనిర్వర్తితైః కళత్రసుతసోదరానుచరబన్ధుసమ్బన్ధిభిః । ధనప్రభృతి
కైరపి ప్రచురభీతిభేదోత్తరైర్న బిభ్రతి ధృతిం ప్రభో త్వదనుభూతిభోగా
ర్థినః ॥౧౨॥ నవక్తుమపి శక్యతే నరకగర్భవాసాదికం వపుశ్చ బహుధాతు
కం నిపుణచిన్తనే లాద్యృశమ్। త్రివిష్టపముఖం తదాతవపదస్య చేదీదృశం
కిమత్ర న భయాస్పదం భవతి రఙ్గపృథ్వీపతే ॥౧౩॥ భవన్తిముఖభేదతో భ
యనిదానమేవ ప్రభో శుభాశుభవికల్పితా జగతి దేశకాలాదయః । ఇతి
ప్రథితసాధ్వసే మయి దయిష్యసే త్వం న చేత్తథేత్థమనుకమ్పితాం త్వదను
కమ్పనీయశ్చకః ॥౧౪॥ సకృత్ప్రపదనస్పృశామభయదాననిత్యవ్రతి
నవచోభిరభిభాషసే త్వమితివిశ్రుతస్సూక్తిశః । యథోక్తకరణం విదు
స్తవ తు యాతుధానాదయః కథం వితథమస్తు తత్కృపణసార్వభౌమే
మయి ॥౧౫॥ అనుక్షణసముత్థితే దురితవారిధౌ మస్తరే యదిత్వవనని
ష్కృతిర్భవతి సాపి దోషావిలా। తదిత్థమగతౌ మయి ప్రతివిధానమాధీయ
తాం స్వబుద్ధిపరికల్పితం సపది రఙ్గధుర్య త్వయా ॥౧౬॥ విషాదబహుళాద
హం విషయవర్గతో దుర్జయాద్విభేమి వృజినోత్త(రాత్) రస్త్వదనుభూ
తివిచ్ఛేదతః । మయూనియత నాథ వాసయమితి త్వమర్థాపయన్ దయాధ
నజగత్పతే దయితరఙ్గ సంరక్షమామ్ ॥౧౭॥ నిసర్గనిరపేక్షతా తవ చిరం
హసన్త్ర్యుతేతత్త్రియుగసృష్టివద్భవతి సంహృతిః క్రీడితమ్। తథాపి
శరణాగతప్రణయభఙ్గభీతో భవాన్న దిష్టమిహ యద్భవేత్క్రమపి మాస్మత
జ్జిహాసత్ ॥౧౮॥ కయాధుసుతవాయసద్విరదపుఙ్గవద్రౌపదీవిభీషణభుజ
ఙ్గమప్రజగణౌష్మూరీషాదయః । భవత్పదసమాశ్రితా భయవిముక్తిమా
పుర్యథాలభేమహి తథావయం సపది రఙ్గధుర్య త్వయా ॥౧౯॥ భయం శమ
య రఙ్గధామన్ననితరాభిలాషస్పృశాం శ్రియం బహులయ ప్రభో శ్రితవి
పక్షమున్మూలయ । స్వయం సముదితం వపుస్తవ నిశామయన్తస్సదావ
యం త్రిదశసంవృతిం భువి ముకున్దవిన్దేమహి ॥౨౦॥ శ్రియః పరిబృఢే త్వ
యి శ్రితజనస్య సంరక్షకే సదద్భుతగుణోదధౌ విదితసమర్పితో ఽయం భరః ।

ప్రతిక్షణమతః పరం ప్రథయ రఙ్గధామాదిషు ప్రభుత్వమనుపాధికం ప్రథితహేతిభిర్హేతిభిః ॥౨౧॥ కలిప్రణిహితైః కలితశాక్యలోకాయతైస్తురుష్కయవనాదిభిర్జగతి జృమ్భమాణం భయమ్ । ప్రకృష్టనిజశక్తిభిః ప్రసభమాయుధైః పఞ్చభిః క్షితిత్రిదశరక్షితైః క్షపయ రఙ్గనాథ క్షణాత్ ॥౨౨॥ దితిప్రభవదేహభిద్దహనసోమసూర్యాత్మకం తమఃప్రమథనం ప్రభో సముదితాస్త్రబృన్దం స్వతః । స్వవృత్తివశవర్తితత్త్రిదశవృత్తిచక్రం పునః ప్రవర్తయతు ధామ్ని తే మహతి ధర్మచక్రస్థితిమ్ ॥౨౩॥ మనుప్రభృతిమానితే మహతి రఙ్గధామాదికే దనుప్రభవదారుణైర్దరముదీర్యమాణం పరైః । ప్రకృష్టగుణక్రియావసుధయా చ సన్ధుక్షితః ప్రబుద్ధకరుణోదధేః ప్రశమయ స్వశక్త్యా స్వయమ్ ॥౨౪॥ భుజఙ్గమవిహఙ్గమప్రవరసైన్యనాథాః ప్రభో తథైవ కుముదాదయో నగరగోపురద్వార(గాః)పాః । అచిన్త్యబలవిక్రమాస్త్వమివ రఙ్గసంరక్షకా జితన్త ఇతివాదినో జగదనుగ్రహే జాగ్రతి ॥౨౫॥ విధిస్త్రిపురమర్దనస్త్రిదశపుఙ్గవః పావకో యమప్రభృతయోఽపి యద్విమతరక్షణే న క్షమాః । రిరక్షిషతి యత్ర చ ప్రతిభయం స కిఞ్చిత్తదాచిత్సనః ప్రతిభటాన్ప్రభో శమయ రఙ్గధామాదిషు ॥౨౬॥ సకైటభతమోరవిర్మధుపరాగజఙ్ఘామరుద్ధిరణ్యగిరిదారణస్త్రిపుటితకాలనేమిద్రుమః । కిమత్ర బహునా భజద్భవపయోధిముష్టింధయస్త్రివిక్రమ భవత్క్రమః క్షిపతు మంక్షు రఙ్గద్విషః ॥౨౭॥ యతిప్రవరభారతీరసభరేణ నీతం వయః ప్రఫుల్లపలితం శిరః పదమిహాక్షమం ప్రార్థనే । నిరస్తరిపుసమ్భవే క్వచన రఙ్గముఖ్యే విభో పరస్పరహితైషిణాం పరిసరేషు మాం వర్తయ ॥౨౮॥ ప్రబుద్ధగురువీక్షణప్రథితవేఙ్కటేశోద్భవామిమామభయసిద్ధయే పఠత రఙ్గభర్తుస్స్తుతిమ్ । భయం త్యజత భద్రమిత్యభిదధత్స(న)నః కేశవస్స్వయం ఘనఘృణానిధిర్గుణగణేన గోపాయతి ॥౨౯॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు

అభీతిస్తవస్సమ్పూర్ణః.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

(30) శ్రీయై నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

శ్రీ రఘువీరగద్యమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ।
వేదాన్తాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదాహృది॥
జయత్యాశ్రితసన్త్రాసధ్వాన్తవిధ్వంసనోదయః।
ప్రభావాన్ సీతయాదేవ్యా పరమవ్యోమభాస్కరః॥

జయజయమహావీర, మహాధీరధౌరేయ, దేవాసుర సమర సమయ సముదిత నిఖిలనిర్జరనిర్ధారిత నిరవధికమాహాత్మ్య, దశవదనదమితదైవత పరిషదభ్యర్థిత దాశరథిభావ, దినకరకులకమల దివాకర, దివిషదధిపతిరణ సహచరణచతుర, దశరథచరమ ఋణవిమోచన, కోసల. సుతాకుమారభావ కఞ్చుకితకారణాకార, కౌమారకేళిగోపాయిత కౌశికాధ్వర, రణాధ్వరధుర్యభవ్య దివ్యాస్త్రబృన్ద వన్దిత, ప్రణతజన విమతవిమథన దుర్లలితదోర్లలిత, తనుతరవిశిఖ వితాడనవిఘటితవిశరారుశరారుతాటకాతాటకేయ, జడకిరణశకలధరజటిల నటపతిమకుట తట నటనపటువిబుధ సరిదతిబహుళ మధుగళనలలితపదనళినరజఉపమృదిత నిజవృజిన జహదుపలతనురుచిరపరమమునివర యువతినుత, కుశికసుత కథితవిదితనవవివిధకథ, మైథిలనగర సులోచనాలోచనచకోరచన్ద్ర, ఖణ్డపరశుకోదణ్డ ప్రకాణ్డఖణ్డన శౌణ్డభుజదణ్డ, చణ్డకరకిరణ మణ్డలబోధిత పుణ్డరీకవనరుచిలుణ్టాకలోచన, మోచితజనక హృదయశఙ్కాతఙ్క పరిహృత నిఖిలనరపతివరణజనక దుహితృకుచతట విహారణ సముచితకరతల, శతకోటి శతగుణకఠిన పరశుధర మునివరకర ధృత దురవనమతమనిజధనురాకర్షణ ప్రకాశిత పారమేష్ఠ్య, క్రతుహర

శిఖరికల్పక విహృతివ్యసనభుజగదరున్తుదజిత హరిదన్తదన్తుర దశవదన దమనకుశలదశశత భుజముఖనృపతి కులరుధిరఝరభరితపృథుతరతటాక తర్పితపితృక భృగుపతిసుగతివిహతికరనతపరుడిషుపరిఘ, అనృతభయ ముషితహృదయపితృవచనపాలనప్రతిజ్ఞావజ్ఞాతయౌవరాజ్య, నిషాదరాజసౌహృద సూచితసౌశీల్యసాగర, భరద్వాజశాసన పరిగృహీత చిత్రకూటగిరికటకతటరమ్యావసథ, అనన్యశాసనీయ, ప్రణతభరతమకుటతటఘటిత పాదుకాగ్ర్యాభిషేకనిర్వర్తిత సర్వలోకయోగక్షేమ, పిశితరుచివిహిత దురితవలమథన తనయబలిభుగనుగత సరభసశయన తృణశకల పరిపతనభయచకిత సకలసురముని బహుమతమహాస్త్రసామర్థ్య, ద్రుహిణహరవలమథన దురాలక్ష్య శరలక్ష్య, దణ్డకతపోవన జఙ్గమపారిజాత, విరాధ హరిణశార్దూల, విలులిత బహుఫలమఖకలమరజనిచర మృగమృగయారమ్భసంభృత చీరభృదనురోధ, త్రిశిరశ్శిరస్త్రితయ తిమిరనిరాసవాసరకర, దూషణజలనిధి శోషణతోషిత ఋషిగణ ఘోషిత విజయఘోషణ, ఖరతర ఖరతరుఖణ్డన చణ్డపవన, ద్విసప్తరక్షస్సహస్రనలవనవిలోళన మహాకలభ, అసహాయశూర, అనపాయసాహస, మహిత మహామృధదర్శన ముదిత మైథిలీదృఢతరపరిరమ్భణవిభవ విరోపిత వికటవీరవ్రణ, మారీచ మాయామృగ చర్మ పరికర్మిత నిర్భరదర్భాస్తరణ, విక్రమయశోలాభ విక్రీతజీవిత గృధ్రరాజ దేహదిధక్షాలక్షిత భక్తజనదాక్షిణ్య, కల్పితవిబుధభావ కబన్ధాభినన్దిత, అవన్ధ్యమహిమ మునిజనభజన ముషితహృదయ కలుషశబరీ మోక్షసాక్షీభూత, ప్రభఞ్జనతనయ భావుక భాషితరఞ్జితహృదయ, తరణిసుత శరణాగతిపరతంత్రీకృత స్వాతన్త్ర్య, దృఢఘటిత కైలాసకోటివికటదున్దుభి కఙ్కాళకూట దూరవిక్షేపదక్షదక్షిణేతర పాదాఙ్గుష్ఠదరచలన విశ్వస్తసుహృదాశయ, అతిపృథులబహువిటపి గిరిధరణి వివరయుగపదుదయ వివృతచిత్రపుఙ్ఖవైచిత్ర్య, విపులభుజశైల మూలనిబిడనిపీడిత రావణ రణరణకజనక చతురుదధివిహరణ చతురకపికులపతిహృదయ విశాలశిలా-

తలదారుణ దారుణశిలీముఖ, అపారపారావార పరిఖాపరివృత పరపురపరిసృతదవదహన జవనపవన భవకపివర పరిష్వంగభావిత సర్వస్వదాన, అహితసహోదరరక్షః పరిగ్రహ విసంవాది వివిధ సచివ విప్రలంభసమయ సంరమ్భ విజృమ్భిత సర్వేశ్వరభావ, సకృత్ప్రపన్న జనసంరక్షణదీక్షిత, వీర, సత్యవ్రత, ప్రతిశయనభూమికాభూషిత పయోధిపులిన, ప్రళయశిఖిపరుష విశిఖశిఖాశోషితాకూపారవారిపూర, ప్రబలరిపుకలకలహ కుతుకచటుల కపికులకరతలతూలితహృతగిరినికరసాధిత సేతుపథసీమాసీమంతిత సముద్ర, ద్రుతతరగతిపతి వరూథినీనిరుద్ధలఙ్కావరోధవేపథులాస్య లీలోపదేశ దేశిక ధనుర్జ్యాఘోష, గగనచర కనకగిరిగరిమధరనిగమమయ నిజరథగరుడనిలలవగళిత విషవదనశరకదన, అకృతచరవనచర రణకరణవైలక్ష్యకూణితాక్షబహువిధరక్షోబలాధ్యక్షవక్షఃకవాట(పా)వాటపాటనపటిమసాటోపకోపావలేప, కటురటదటనీటంకృతి చటుల కఠోరకార్ముక, విశంకట విశిఖవితాడన విఘటిత మకుట విహ్వల విశ్రవస్తనయవిశ్రమ సమయవిశ్రాణన విఖ్యాతవిక్రమ, కుమ్భకర్ణ కులగిరివిదళనదంభోళిభూత నిశ్శఙ్కకఙ్కపత్ర, అభిచరణహుతవహ పరిచరణ విఘటన సరభసపరిపతదపరిమిత కపిబలజలధిలహరి కలకలరవకుపిత మఘవజిదభిహననకృదనుజ సాక్షిక రాక్షసద్వన్ద్వయుద్ధ, అప్రతిద్వన్ద్వపౌరుష, త్ర్యమ్బకసమధిక ఘోరాస్త్రడమ్బర, సారథిహృతరథసత్రప శాత్రవసత్యాపితప్రతాప, శితశరకృతలవన దశముఖముఖదశకనిపతన పునరుదయదరగళితజనిత దరతరళహరిహయనయన నళిన వనరుచి ఖచితనిపతిత సురకుసుమవితతి సురభిత రథపథ, అఖిలజగదధిక భుజబలవరబల దశలపనలపనదశకల వనజనితరజనిచరయువతివిలపనవచన సమవిషయ నిగమ శిఖర ముఖరముఖ సురముని వరపరిపణిత, అభిగత శతమఖ హుతవహ పితృపతి నిరృతివరుణపవన ధనదగిరిశ ముఖ సురపతి నుతిముదిత, అమితమతివిధివిదిత కథిత నిజవిభవజలధి పృషతలవ, విగత భయ విబుధ

విబోధిత వీరశయనశాయిత వానరపృతనౌఘ, స్వసమయవిఘటిత సుఘటితహృదయ సహధర్మచారిణీక, విభీషణవశంవదీకృతలఙ్కైశ్వర్య, నిష్పన్నకృత్య, ఖపుష్పితరిపుపక్ష, పుష్పకరథసగతిగోష్పదీకృతగగనార్ణవ, ప్రతిజ్ఞార్ణవతరణ కృతక్షణ భరతమనోరథసంహిత సింహాసనాధిరూఢ, స్వామిన్, రాఘవసింహ, హాటకగిరికటకలడహ పాదపీఠ నికటతటపరిలుఠిత నిఖిలనృపతి కిరీటకోటి వివిధమణిగణకిరణ నికర నీరాజితచరణరాజీవ, దివ్యభౌమాయోధ్యాధిదైవత పితృవధకుపిత మునివిహిత నృపహననకదన పూర్వకాలప్రభవ శతగుణప్రతిష్ఠాపిత ధార్మిక రాజవంశ, శుభరతభరతఖర్వితగన్ధర్వయూథ గీతవిజయ గాథాశత, శాసిత మధుసుత శత్రుఘ్నసేవిత, కుశలవ పరిగృహీత కులగాథావిశేష, విధివశపరిణమ దమరభణితి కవివరరచిత నిజచరిత నిబన్ధన నిశమనని ర్వృత సర్వజన సమ్మానిత పునరుపస్థాపిత విమానవరవిశ్రాణన ప్రీణిత వైశ్రవణవిశ్రావిత యశఃప్రపంచ, పంచతాపన్న మునికుమారక సంజీవనామృత, త్రేతాయుగప్రవర్తిత కార్తయుగవృత్తాన్త, అవికలబహుసువర్ణ హయమఖ సహస్రనిర్వహణ నిర్వర్తిత నిజవర్ణాశ్రమధర్మ, సర్వకర్మసమారాధ్య, సనాతనధర్మ, సాకేతజనపదజనిధనిక జఙ్గమతదితరజన్తుజాత దివ్యగతి దానదర్శిత నిత్యనిస్సీమవైభవ, భవతపనతాపిత భక్తజనభద్రారామ, శ్రీరామభద్ర, నమస్తే పునస్తే నమః॥ ... ❋

చతుర్ముఖేశ్వరముఖైః పుత్రపౌత్రాదిశాలినే।
నమస్సీతా సమేతాయ రామాయ గృహమేధినే॥
కవికథకసింహకథితం కఠోరసుకుమారగుంభగంభీరమ్।
భవభయభేషజమేతత్పఠత మహావీరవైభవం సుధియః॥
కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాన్తగురవే నమః॥

శ్రీ వైష్ణవమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా శ్రీస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

(ఈశానాం జగతోఽస్య వేఙ్కటపతేర్విష్ణోః పరాం ప్రేయసీం తద్వక్షస్స్థలనిత్యవాసరసికాం తత్క్షాన్తిసంవర్ధినీమ్ । పద్మాలఙ్కృతపాణిపల్లవయుగాం పద్మాసనస్థాం శ్రియం వాత్సల్యాదిగుణోజ్జ్వలాం భగవతీం వన్దే జగన్మాతరమ్ ॥౧॥) మానాతీతప్రథితవిభవాం మఙ్గళం మఙ్గళానాం వక్షఃపీఠీం మధువిజయినో భూషయన్తీం స్వకాన్త్యా । ప్రత్యక్షానుశ్రవికమహిమప్రార్థినీనాం ప్రజానాం శ్రేయోమూర్తిం శ్రియమశరణస్త్వాం శరణ్యాం ప్రపద్యే ॥౨॥ ఆవిర్భావః కలశజలధావధ్వరే వాపి యస్యాః స్థానం యస్యాస్సరసిజవనం విష్ణువక్షస్స్థలం వా । భూమా యస్యా భువనమఖిలం దేవి దివ్యం పదం వా స్తోకప్రజ్ఞైరనవధిగుణా స్తూయసే సా కథం త్వమ్ ॥౩॥ స్తోతవ్యత్వం దిశతి భవతీ దేహిభిః స్తూయమానా తామేవ త్వామనితరగతిః స్తోతుమాశంసమానః । సిద్ధారమ్భస్సకలభువనశ్లాఘనీయో భవేయం సేవాపేక్షా తవ చరణయోః శ్రేయసే కస్య న స్యాత్ ॥౪॥ యత్సంకల్పాద్భవతి కమలే యత్ర దేహిన్యమీషాం జన్మస్థేమప్రళయరచనా జఙ్గమాజఙ్గమానామ్ । తత్కల్యాణం కిమపి యమినామేకలక్ష్యం సమాధౌ పూర్ణం తేజః స్ఫురతి భవతీపాదలాక్షారసాఙ్కమ్ ॥౫॥ నిష్ప్రత్యూహప్రణయఘటితం దేవి నిత్యానపాయం విష్ణుస్త్వం చేత్యనవధిగుణం ద్వన్ద్వమన్యోన్యలక్ష్యమ్ । శేషశ్చిత్తం విమలమనసాం మౌళయశ్చ శ్రుతీనాం సమ్పద్యన్తే విహరణవిధౌ యస్య శయ్యావిశేషాః ॥౬॥ ఉద్దేశ్యత్వం జననిభజతోరుజ్ఝితోపాధిగన్ధం ప్రత్యగ్రూపే హవిషి యువయోరేకశేషిత్వయోగాత్ । పద్మే పత్యుస్తవ చ నిగమైర్నిత్యమన్విష్యమాణో నావచ్ఛేదం భజతి మహిమా నర్తయన్మానసం నః ॥౭॥

పశ్యన్తీషు శ్రుతిషు పరితః సూరిబృన్దేన సార్ధం మధ్యే కృత్య త్రిగుణఫ
లకం నిర్మితస్థానభేదమ్ । విశ్వాధీశప్రణయిని సదా విభ్రమద్యూతవృ
త్తౌ బ్రహ్మేశాద్యా దధతి యువయో రక్షశారప్రచారమ్ ॥౮॥ అస్యేశా
నా త్వమసి జగతస్సంశ్రయన్తీ ముకున్దం లక్ష్మీః పద్మా జలధితనయా విష్ణు
పత్నీన్దిరేతి । యన్నామాని శ్రుతిపరిపణాన్యేవమావర్తయన్తో నావ
ర్తన్తే దురితపవనప్రేరితే జన్మచక్రే ॥౯॥ త్వామేవాహుః కతిచిదపరే త్వ
త్ప్రియం లోకనాథం కిం తైరన్తః కలహమలినైః కిఞ్చిదుత్తీర్య మగ్నైః ।
త్వత్సంప్రీత్యై విహరతి హరౌ సన్ముఖీనాం శ్రుతీనాం భావారూఢౌ భగ
వతి యువాం దైవతం దంపతీ నః ॥౧౦॥ ఆపన్నార్తిప్రశమనవిధౌ బద్ధదీక్ష
స్య విష్ణో రాచఖ్యుస్త్వాం ప్రియసహచరీ మైకమత్యోపపన్నామ్ । ప్రా
దుర్భావైరపి సమతనుః ప్రాధ్వమన్వీయసే త్వం దూరోత్క్షిప్తైరివ మధు
రతా దుగ్ధరాశే స్తరఙ్గైః ॥౧౧॥ ధత్తే శోభాం హరిమరకతే తావకీ మూ
ర్తిరాద్యా తన్వీ తుఙ్గస్తనభరనతా తప్తజాంబూనదాభా । యస్యాం గ
చ్ఛన్త్యుదయవిలయై ర్నిత్యమానన్దసిన్ధావిచ్ఛావేగోల్లసితలహరీ విభ్రమ
వ్యక్తయస్తే ॥౧౨॥ ఆసంసారం వితతమఖిలం వాఙ్మయం యద్విభూతిర్య
ద్భ్రూభఙ్గాత్కుసుమధనుషః కిఙ్కరో మేరుధన్వా । యస్యాం నిత్యం
నయనశతకై రేకలక్ష్యో మహేన్ద్రః పద్మే తాసాం పరిణతిరసౌ భావ
లేశైస్త్వదీయైః ॥౧౩॥ అగ్రే భర్తుస్సరసిజమయే భద్రపీఠే నిషణ్ణా మ
మ్భోరాశేరధిగతసుధా సమ్ప్లవాదుత్థితాం త్వామ్ । పుష్పాసారస్థగి
తభువనైః పుష్కలావర్తకాద్యైః క్లృప్తారంభాః కనకకలశై రభ్యషిం
చన్గజేన్ద్రాః ॥౧౪॥ ఆలోక్య త్వా మమృతసహజే విష్ణువక్షస్స్థలస్థాం
శాపాక్రాన్తాశ్శరణమగమ న్సావరోధాస్సురేన్ద్రాః । లబ్ధ్వా భూయ
స్త్రిభువనమిదం లక్షితం త్వత్కటాక్షైః సర్వాకార స్థిరసముదయాం
సమ్పదం నిర్విశన్తి ॥౧౫॥ ఆర్తత్రాణవ్రతిభిరమృతాసార నీలామ్బువా
హై రమ్భోజానాముషసి మిషతామ న్తరఙ్గై రపాఙ్గైః । యస్యాం య
స్యాం దిశి విహరతే దేవి దృష్టిస్త్వదీయా తస్యాం తస్యామహమహమికాం

తన్వతేసమ్పదోఘాః ॥౧౬॥ యోగారమ్భ త్వరితమనసో యుష్మదైకా
న్త్యయుక్తంధర్మంప్రాప్తుం ప్రథమమిహ యే ధారయన్తేధనాయామ్।
తేషాంభూమేర్ధనపతిగృహా దమ్బరాదమ్బుధేర్వా ధారానిర్యాన్త్యధి
కమధికం వాఞ్ఛితానాంవసూనామ్ ॥౧౭॥ శ్రేయస్కామాః కమలనిల
యేచిత్రమామ్నాయవాచాం చూడాపీడంతవపదయుగం చేతసాధార
యన్తః। ఛత్రచ్ఛాయా సుభగశిరస శ్చామరస్మేరపార్శ్వాశ్శ్లాఘాశబ్ద
శ్రవణముదితా స్స్రగ్విణస్సఞ్చరన్తి ॥౧౮॥ ఊరీకర్తుంకుశలమఖిలం
జేతుమాదీనరాతీన్ దూరీకర్తుం దురిత నివహం త్యక్తుమాద్యా మవి
ద్యామ్। అమ్బస్తమ్బావధికజనన గ్రామసీమాన్తరేఖా మాలమ్బన్తేవి
మలమనసోవిష్ణుకాన్తేదయాంతే ॥౧౯॥ జాతాకాఙ్క్షా జననియువయో
రేకసేవాధికారే మాయాలీఢం విభవమఖిలం మన్యమానాస్తృణాయ।
ప్రీత్యైవిష్ణోస్తవచకృతినః ప్రీతిమన్తోభజన్తే వేలాభఙ్గ ప్రశమనఫలం
వైదికంధర్మసేతుమ్ ॥౨౦॥ సేవేదేవిత్రిదశమహిళా మౌళిమాలార్చితం
తే సిద్ధిక్షేత్రంశమితవిపదాం సంపదాం పాదపద్మమ్ । యస్మిన్నీష
న్నమితశిరసో యాపయిత్వాశరీరం వర్తిష్యన్తేవితమసిపదే వాసుదేవ
స్యధన్యాః ॥౨౧॥ సానుప్రాసప్రకటితదయై స్సాన్ద్రవాత్సల్యదిగ్ధై ర
మ్బస్నిగ్ధై రమృతలహరీలబ్ధసబ్రహ్మచర్యైః। ఘర్మే తాపత్రయవిరచితే
గాఢతప్తంక్షణంమా మాకిఞ్చన్య గ్లపితమనఘై రాద్రయేథాః కటా
క్షైః ॥౨౨॥ సమ్పద్యన్తేభవభయతమీ భానవస్త్వత్ప్రసాదా ద్భా
వాస్సర్వేభగవతిహరౌ భక్తిముద్వేలయన్తః। యాచేకిన్త్వా మహమతి
భయశ్శీతలోదారశీలా న్భూయో భూయో దిశసిమహతాం మఙ్గలా
నాంప్రబన్ధాన్ ॥౨౩॥ మాతాదేవిత్వమసిభగవా న్వాసుదేవఃపితా మే
జాతస్సోఽహం జననియువయో రేకలక్ష్యందయాయాః। దత్తోయుష్మ
త్పరిజనతయా దేశికైరప్యతస్త్వం కింతేభూయః ప్రియమితికిల స్మేరవ
క్త్రా విభాసి ॥౨౪॥ కల్యాణానామవికలనిధిః కాపికారుణ్యసీమా నిత్యా
మోదానిగమవచసాం మౌళిమన్దారమాలా । సమ్పద్దివ్యా మధువిజ

యినస్సన్నిధత్తాంసదామె సైషాదేవీసకలభువన ప్రార్థనాకామధేనుః॥ ౨౫॥ ఉపచితగురుభక్తేరుత్థితం వేఙ్కటేశా త్కలికలుషనివృత్త్యై క ల్ప్యమానంప్రజానామ్ । సరసిజనిలయాయాస్తోత్రమేతత్పఠంతస్సకల కుశలసీమాసార్వభౌమాభవన్తి॥ ... ... ॥౨౬॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
శ్రీస్తుతిస్సమ్పూర్ణా.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా
గరుడపఞ్చాశత్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

ఆజ్ఞేష్వానన్దముఖ్య శ్రుతిశిఖరమిళ ద్దణ్డకం గణ్డపూర్వం ప్రాగేవా భ్యస్య షట్సుప్రతిదిశమనఘన్యస్తశుద్ధాస్త్రబన్ధాః । పక్షివ్యత్యస్తపక్ష ద్వితయముఖపుటస్ఫురితోదారతారంమన్త్రం గారుత్మతంతంహుతవ హాదయితాశేఖరంశీలయామః ॥౧॥ వేదస్స్వార్థాధిరూఢోబహిరబహిర వివ్యక్తిముఖ్యేతియస్యాం సిద్ధిస్సాంకర్షణీసా పరిణమతియయా సాపవ గ్గశ్రీనగ్గా । ప్రాణస్య ప్రాణమన్యం ప్రణిహితమనసో యత్రనిర్ధార యన్తి ప్రాచీనాబ్రహ్మవిద్యాపరిచితగహనా పాతుగారుత్మతీనః ॥౨॥ నేత్రంగాయత్రమూచేత్రివృదితిచశిరో నామధేయంయజూంషిచ్ఛన్దాంస్య ఙ్గానిధిష్ణ్యాన్యతభిరజనిశఫైర్బ్రహ్మ వామదేవ్యమ్ । యస్యస్తోమా త్మనోసౌ బృహదితరగరుత్వాదృశామ్నాత పుచ్ఛస్సోవ్యచ్ఛంస్యాంసగస్ప్ర సూతాచ్ఛ్రుతిశతశిఖరాభిష్టుతాత్మాగరుత్మాన్ ॥౩॥ యోయంధత్తేస్వ నిష్ఠం వహనమపివరస్స్వర్ణిలోమేన యస్మైస్వయస్త్రాద్యస్వాహావశ్రీ ర్విద ధతిభజనంయత్రమన్త్రేసన్నస్సప్రయోదేశస్సకర్ణంహరిగరుడభిదాకల్ప్య

తార్క్ష్యోహవాహసా వ్యభావ్యస్సా వ్యక్తభవ్యస్సవినతుశకునిబ్రహ్మసబ్రహ్మ తాంనః ॥౪॥ ఏకోఽపిష్ణోర్ద్వితీయస్త్రిచతురవిదితంపఞ్చవర్ణీరహస్యం షాడ్గుణ్యస్స్మరసప్తస్వరగతిరణిమాద్యష్టసమ్పన్నవాత్మా । దేవోదర్వీకరారిర్దశశతనయనారాతిసాహస్రిలక్షే విక్రీడత్పక్షకోటిర్విఘటయతుభయం వీతసఙ్ఖ్యోదయోనః ॥౫॥ సత్యాద్యైస్స్వాత్మతాది ప్రథితమహిమభిః పఞ్చభిర్వ్యూహభేదైః పఞ్చాభిఖ్యోనిరున్ధన్ భవగరళభవం ప్రాణినాంపఞ్చభావమ్ । ప్రాణాపానాదిభేదాత్ప్రతితనుమరుతో దైవతంపఞ్చవృత్తేః పఞ్చాత్మాపఞ్చధాసౌ పురుషఉపనిషద్ఘోషితస్తోషమేన్నః ॥౬॥ శ్లిష్యద్భోగీన్ద్రభోగే శ్రుతినికరనిధౌ మూర్తిభేదస్వకీయే వర్ణవ్యక్తిర్విచిత్రాః పరికలయతియోవక్త్రబాహూరుపాదైః। ప్రాణస్సర్వస్యజన్తోః ప్రకటితపరమబ్రహ్మభావస్సఇత్థంక్లేశంచ్ఛిన్దన్ఖగేశస్సపది విపదిన సన్నిధింస్సన్నిధత్తామ్ ॥౭॥ అగ్రేతిష్ఠన్మదగ్ర్యోమణిముకురఇవాన్యదృష్టేర్మురారేః పాయాన్మాయాభుజఙ్గీ విషమవిషభయాన్నాథమస్మానమర్త్యాః । క్షుభ్యత్క్షీరాబ్ధిపాథస్సహభవగరళస్పర్శశంకీసశంకే ఛాయాంధత్తేయదీయాం హృదిహరిహృదయా రోహధన్యోమణీన్ద్రః ॥ ... ...

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి పరవ్యూహవర్ణకః ప్రథమః.

ఆహర్తారంసుధాయాదురధిగమ మహావక్త్ర దుర్గస్థితాయా జేతారంవజ్రపాణేస్సహవిబుధగణైరాహవేబాహువేగాత్। విష్ణోస్సమ్ప్రీయమాణో వరవినిమయతో విశ్వవిఖ్యాతకీర్తిం దేవంయోఽసూతసాసౌ దిశతుభగవతీశర్మదాక్షాయణీనః ॥౯॥ విత్రాసాద్వీతిహోత్రం ప్రథమమధిగతైరన్తికేమన్దధామ్నా భూయస్తైనైవసార్ధం భయభరతరళైర్వ్యస్థితో దేవబృన్దైః। కల్పాన్తక్షోభదక్షంకథమపికృపయాసంక్షిపన్ధామచణ్డంభిత్త్వాణ్డంనిర్జిహానో భవభయమిహనఖణ్డయత్వణ్డజేన్ద్రః॥౧౦॥ క్షుణ్ణక్షోణీధరాణిక్షుభితచతుర కూపారమవ్యగ్రముత్తిత్రుట్యత్తారాసరాణిస్ఫుటితవిబుధ స్థానకానిక్షిపేయుః । పాతాళబ్రహ్మసౌధావధి

విహితముధావర్తవాన్యస్మదార్తిం బ్రహ్మాణ్డస్యాన్తరాళే బృహతిఖగపతేరర్భకక్రీడితాని ॥౧౧॥ సంపిచ్ఛన్త్రోంఛిశంత్యా సహవిజయచమూరాశిషగ్‌స్త్రీచయం త్యాసంబధ్నంత్యాతన్త్రంసుచరితమశనం పక్షణంసిర్తిశన్త్యా। ఏకోఽస్మద్దైన్యతేయో నుదతువినతయా క్లప్తరక్షావిశేషః కద్రూసజేత్రతదాస్య క్షుపణపణసుధా లక్ష్యభైక్షుంజిఘృక్షుః ॥౧౨॥ విక్షేపైః పక్షతీనాం మనిభృతగతిభిర్వారిత వ్యోమతుర్యో వాచాలామ్యాభివీచీ వలయవిరచితా లోకశబ్దానుబన్ధః। దిక్కన్యాకీర్యమాణక్షరదుడునికర వ్యాజలాజాభిషేకో నాకౌకాన్నాథాయగచ్ఛన్నరకమపిసమే నాగహన్తా నిహన్తు ॥౧౩॥ ఋక్షాక్షేపదక్షో మిహిరహిమకరోత్తాళతాళాభిఘాతీ వేలావాః కేళిలోలో వివిధఘనఘటా కన్తుకాఘాతశీలః। పాయాన్నఃశిపాతకేభ్యః పతగకులపతేః పక్షవిక్షేపజాతో వాతఃపాతాళహేలా పటహపటురవారమ్భసంరమ్భధీరః॥౧౪॥ కింనిర్ఘాతః కిమర్కః పరిపతతి వికః కింసమిద్ధోయమార్వః కింస్విత్కార్తస్వరాద్రిర్నువిదితమిదం వ్యోమవర్త్మాగరుత్మాన్। ఆసీదత్యాజిహీర్షత్యభిపతతిహరత్యత్తిహాతాతహామ్బే త్యాలాపోద్యుక్తభిల్లాకులజఠరపుటః పాతునఃపత్రినాథః॥౧౫॥ ఆస్వృక్వాన్తైరసృగ్భిర్ద్రుతముపశమయషా శాతనీశాతదంష్ట్రా కోటీలోటత్కరోటి పికటకటకటారావఘోరావతారా। భిన్నాత్సార్థంపుళిన్దా సపదిపరిహృతబ్రహ్మగాజీప్మాగారేయుద్వేల్లద్భిల్లపల్లీ నిగరణకరణాపారణా కారణాన్నః॥౧౬॥ స్వచ్ఛన్దస్వర్గిబృన్ద ప్రథమతమమహో త్పాతనిర్ఘాతఘోర స్వానస్థానస్థం నిరున్ధ్యాద్ధుతధరణిపయో రాశిరాశీవిషారేః। ప్రత్యుద్యద్భిల్లపల్లీ భటరుధిరసరిల్లోలకల్లోలమాలా హాలానిర్వేశహేలాహల హలబహుళో హర్షకోలాహలోనః॥౧౭॥ సాన్ద్రక్రోధానుబన్ధాత్సరసిన ఖముఖక్షేపాదవేగణ్డశైలే తుణ్డాగ్రే కంఠరన్ధ్రే తదనుచజఠరే నిర్విశేషం యుయుత్సూ। అవ్యాదస్మానభవ్యాదవిదితనఖర శ్రోణిదంష్ట్రాభిఘాతౌ జీవగ్రాహంగృహీత్వా కమఠకరటినౌ భక్షయన్పక్షిమల్లః॥౧౮॥ అల్పఃకల్పా

స్తనీలానటనపటుసుధాసూతిఖణ్డో బహూనాం నిస్సారస్త్వద్భుజా
ద్రేరనుభవతు ముధా మంథనం వ్యాపృతసిన్ధుః। రాకాచంద్రస్తు రాహో
స్స్వమితి కథయతః ప్రేక్ష్య కద్రూకుమారాన్నన్దాన్సంఖగేన్ద్రస్స్వ
పదిహృతసుధస్త్రాయతామాయతాన్నః ॥౧౯॥ ఆహాదభ్యర్థితైరా
వణమమితజవో దక్షిణస్యైవ పక్షస్యవసహం జాతక్షోభం విమథ్నన్దిశిది
శి విషద్వాహినీశం క్షణేన। భ్రామ్యన్సవ్యాపసవ్యం సుమహతి మిషతి స్వ
ర్గిసార్థే సుధార్థం ప్రేంఖన్నేత్రశ్రియం నః ప్రకటయతు చిరం పక్షవాన్
మంథశైలః ॥౨౦॥ అస్థానేపిగ్రహాణామనియతవిహితానన్తవక్రా
తిచారా విశ్వోపాధివ్యవస్థావిగమవిలుళితప్రాగవాగాదిభేదాః। త్వ
త్త్రాసత్సుత్రామభక్తగ్రహకలహవిధా వజ్రజేన్ద్రస్య చణ్డాః పక్షోత్క్షేపా
విపక్షక్షపణసరభసాశ్శర్మ మే నిర్మిమీరన్ ॥౨౧॥ తత్తత్ప్రత్యర్థిసాగా
వధివిహితమృషారోషగన్ధోరుషాంధైరేకకక్రీడన్ననేకైస్సురపతిసుభ
టైరక్షితోరక్షతాన్నః। అన్యోన్యాబద్ధబత్త్యాపహరణవిహితా మన్దమా
త్సర్యతుఙ్గైరతుఙ్గైరేవస్వకీయైరహమహమికయా మానితో వైనతే
యః ॥౨౨॥ అస్తవ్యోమాన్తమన్తర్హితనిఖిలహరిన్మణ్డలం చణ్డభానో
ర్ఘుణ్టాకైర్యైరకాణ్డే జగదఖిలమిదం శర్వరీవర్వరీతి। ప్రేంఖోళత్స్వర్గ
గోళక్ష్మాలఘుడునికరస్థబన్ధాన్నిరున్ధన్ రంహోభిస్తైర్విమర్దం ప్రహా
రతుతరళితబ్రహ్మసద్మా గరుత్మాన్ ॥౨౩॥ యస్యావజ్ఞైసజ్జరాంత ర్గరుద
నిలలవ స్తమ్భితేజమ్భశత్రౌ కుణ్ఠాస్త్రే సన్నకంఠం ప్రణయతి పవయే
పక్షలేశం విదేశ। సోఽస్మాకం సన్నిధత్తాం సురపతిపృతనాద్వంద్వయు
ద్ధైకమల్లో మాఙ్గళ్యం వాలఖిల్యద్విజవరతపసాం కోఽపిమూర్తోవివర్తః॥
౨౪॥ రుద్రాన్విద్రావ్యసేన్ద్రాన్స్మితవహసహితం గన్ధవాహం గృహీత్వా
కాలం సింహాల్ప్యధూత్వా విబుధధనపతీ పాశినం క్లేశయిత్వా। సర్పా
ణాంచాత్మికానామమృతమయపణం ప్రాపణం ప్రాప్తిదక్షో నిర్బాధం
క్వాపి సర్పన్నపహరతు హరేర్వాహనవ్యామదంహః ॥ ॥౨౫॥

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి అమృతాహరణవర్ణనో ద్వితీయః.

భుగ్నభ్రూభ్రాన్తిభటీభృద్భ్రమదమిత గరుత్ప్రోథిత ధ్వాన్తరిష్యచ్చ
క్రాక్రాన్తివక్రతుణ్డఖరతరనఖరక్రూరదంష్ట్రాకరాళః । పాయాదస్మాన
పాయాద్భయభరవిగళద్దండశూకేన్ద్రశోక శ్మారేశస్సంక్రన్దనాది ప్ర
తిభటపృతనాక్రన్దనస్స్యన్దనేన్ద్రః ॥౨౬॥ అర్వాఞ్చో ధుర్యయోక్త్రగ్ర
హణభయభృతా సాన్త్వితోఽనూరుబన్ధాదుద్దణ్డజ్యాంజిష్ణుశ్ఛేదితిచ
కితధియా శఙ్కితశ్శఙ్కరేణ । తత్పేకల్పేతమాతేమతిరితి హరిణా వ్యా
హారేణానునీతః పక్షీన్ద్రస్త్రాయతాం నః ఫణధరమహిషీ పత్రభఙ్గాప
హారీ ॥౨౭॥ ఛాయాం తార్క్ష్యస్యాహీనాం ఫణమణిముకుర శ్రేణివిస్పష్టబిం
బాం స్త్రీణాం పేషాం ధృతస్వప్రతికృతి మనసాం ప్రేక్ష్య జాతానుకమ్పః ।
తేషాం దృష్ట్వాథ చేష్టాః ప్రతిగరుడగణాశంకయా తుఙ్గరోషస్సర్పం దర్పో
ద్ధతో నశ్శమయతు చరితం సర్పసంతానహన్తా ॥౨౮॥ ఉచ్ఛ్వాసాకృ
ష్టతారాగణఘటితమృషామృత్తికాకల్పశిల్పః పక్షవ్యాధూతపాథో
నిధికుహరగుహాగర్భదత్తావగాహః । దృష్టిర్దంష్ట్రాగ్రదూతీ పృథు
షు ఫణభృతాం ప్రేషయన్నుత్తమాఙ్గేష్వఙ్గైరఙ్గం నిరున్ధన్నవతు విప
తి ముహుః పత్రిణామగ్రణీర్నః ॥౨౯॥ ఆవేధస్సాధశృఙ్గాదనుపతతగతే రా
భుజఙ్గైర్నిర్లోకా చ్ఛ్రేణీబన్ధం వితన్వన్ క్షణపరిణమితాలాత పాతప్ర
కారః । పాయాన్నః పుణ్యపాపప్రచయమయపునర్గర్భకుమ్భీనిపాతా
త్పాతాళస్యాన్తరాళే బృహతి ఖగపతేర్నిర్విఘాతో నిపాతః ॥౩౦॥ ప్రత్య
గ్రాకీర్ణతత్తత్ఫణమణినికరే శంకులాకోటివక్త్రం తుణ్డాగ్రం సంక్షువా
ణః కులగిరికఠినే కర్పరే కూర్మభర్తుః । పాతాళక్షేత్రపక్వద్విరసన పృతనా
శాలివిచ్ఛేదశాలీ శైలీం నస్సత్త్వశైలీలఘిమదరభస స్సాతు సాధ్వీం సుప
ర్ణః ॥౩౧॥ పర్యస్యత్పన్నగీనాం యుగపదసమయా నర్భకాన్ గర్భకోశా
ద్బ్రహ్మాస్తమ్బప్రకమ్ప వ్యతిషజదఖిలోదన్వదున్నిద్రఘోషం । చక్షుశ్చ
క్షుశ్శ్రవానాం సపది బధిరయత్పాతు పత్రీశ్వరస్య క్షిప్రక్షిప్తక్షమాభృత్క్ష
ణఘటితనభసస్స్ఫాటమాస్ఫోటితం నః ॥౩౨॥ తోయస్కన్ధోన్నసిన్ధోస్స
మఘటితమిథః పక్షవిక్షేపభిన్నః పాతాళం సంప్రవిష్టం పృథునిచవిన రేరశ్మి

ఖిస్తిగ్మరశ్మేః । తావద్గ్రస్తాహివక్త్రస్ఫురితవిషమషీపఙ్కకస్తూరి
కాంకః ప్రత్యాయాతస్స్వయూథైర్వ్యషీసత ఇతి విదితః పాతు పత్రీశ్వరో
నః ॥౩౩॥ బద్ధస్పర్ధైరివస్వైర్బహుభిరభిముఖైః రేకకంఠం స్తువానైస్త
త్తద్విశ్వోపకారప్రణయిసురగణప్రార్థితప్రాణరక్షే । పాయాన్నః
ప్రత్యహంతే కిమపివిషహరం పేశయామీతిభీతే సన్ధిత్సాసర్పరాజే స
కరుణమరుణానన్తరంధామదివ్యమ్॥ ౩౪॥ క్ష్వాపృష్ఠాస్త్రశరధ్రారాధ్వం
క్ష్వేవనఘనతరాస్సృక్ఛటాశీధుగన్ధం నిర్గ్నాకైః కష్టపికీర్ణం విషయమప
రతో మణ్డితం రత్నఖణ్డైః । అధ్యారూఢైస్స్వవారే వ్యూహమహమిక
యావధ్యవేషం దధానైః కాలే ఖేలన్భుజఙ్గైః కలయతు కుశలం కాద్ర
వేయాన్తకో నః ॥ ... ... ॥౩౫॥

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి నాగదమనవర్ణకస్తృతీయః.

వామే వైకుంఠశయ్యాఫణిపతికటకో వాసుకిర్బ్రహ్మసూత్రో రక్షేన్న
స్తక్షకేన గ్రథితకటితటశ్చారుకార్కోటహారః । పద్మం కర్ణేపసవ్యే
ప్రథిమవతి మహాపద్మమన్యత్ర బిభ్రచ్చూడాయాం శంఖపాలం గుళికమపి
భుజే దక్షిణే పక్షిమల్లః ॥౩౬॥ వక్త్రాభస్వస్తికాగ్రస్ఫురదరుణశిఖాదీ
ప్తరత్నప్రదీపైర్బధ్నద్భిస్తాపమన్తర్బహుళవిషమషీగన్ధతైలాభిపూ
ర్ణైః । నిత్యం నీరాజనార్థైర్నిజఫణఫలకైర్ఘూర్ణమానాసితూర్ణం
భోగైరాపూరయేయుర్భుజగకులరిపోర్భూషణా నీషణాన్నః ॥౩౭॥
అఙ్గప్రత్యఙ్గలీనామృతరసవిసరస్వర్ణలోభాదవాన్తస్త్రాసాద్ధ్రాసాను
బన్ధాదివ సహజమిథో వైరిశఙ్కాన్తరఙ్గాత్ । ముద్రాగాఢోపగూఢో
చ్ఛ్వసననిబిడితస్థానయోగాదివాస్మద్భద్రాయస్యుర్భుజన్తో భగవతి గ
రుడే గాఢతాం గూఢపాదః ॥౩౮॥ కోటీరే రత్నకోటిప్రతిఫలితతయా
నైకధాభిన్నమూర్తిర్వల్మీకస్థాః స్వయూథ్యానభిత ఇవ నిజైర్వేష్టనైర్గ
ప్తరక్షః । క్షేమం నస్సాతు హేమాచలవిధృతశరన్మేఘలేఖానుకారీ
రోచిష్మాన్బాలచూడామణిరురగరిపోః శేషచూడాభుజఙ్గః ॥ ౩౯ ॥
తార్క్షీయగళకరపాశద్యుతి పరిభవనవ్రీళయేవ స్వభోగం సంక్షిప్యా

శ్నస్సమీరంధరవినతముఖో నిశ్వసన్మన్దమన్దమ్ । ఆసీదగ్గణ్డభిత్తిప్రతిఫలితనిమిషా త్తార్క్ష్యపిగూఢంవివక్షుః క్షిప్రందోషాకటాక్షీపన్నగః ఖగపతికుహనా కుణ్డలగకుణ్డలీన్ద్రః ॥౪౦॥ వాలాగ్రగ్రన్థిబన్ధ గ్రథిత పృథుశిరో రత్నసన్దర్శనీయో ముక్తాశుభ్రోపరాభో హరిమణిశకల శ్రేణిదృశ్యేతరాంశః । విష్వగ్దమ్యోళిధారా ద్రవణకిణవిషమో త్తంభన స్తబ్ధవృత్తి ర్వ్యాళాహారస్యహృద్యో హరతుసమదఘుంహారదర్వీకరేన్ద్రః ॥౪౧॥ వైకక్ష్యస్రగ్విశేషచ్ఛురణపరిణమ చ్ఛత్రబన్ధానుబన్ధో వక్షఃపీఠాధిరూఢో భుజగదమయితు ర్బ్రహ్మసూత్రాయమాణః । అశ్రాన్తస్వైరనిద్రావిరచితవివిధోచ్ఛ్వాసనిశ్వాసవేగా త్తన్మోచ్ఛ్వానాకృతిర్నః క్షపయతదురితం కోపికద్రూకుమారః ॥౪౨॥ శ్లిష్యద్రుద్రాసుకీర్తి స్తనతటఘుసృణాలేపసంక్రాన్త సారస్ఫారామోదాభిషేకోన్నమిత పృథుఫణాచక్రవాళాభిరామః । ప్రాయః ప్రేయఃపటీర ద్రుమవిటపధియా శ్లిష్టపక్షీన్ద్రబాహు ర్వ్యాహన్యాదస్మదీయం వృజిన భరమసౌ బృన్దశో దన్దశూకః ॥౪౩॥ గ్రస్తానస్త్రవిష్టా స్ఫణిన ఇవశుచా గాఢమాశ్లిష్య దుఃఖ్యత్క్షుణ్ణానేకస్య బన్ధూన్ క్షుధమివ కుపితః పీడయన్వేష్టనేన । వ్యాళస్తార్క్ష్యోదరస్థో విపులగళగుహావాహిఫూత్కారవాత్యా పౌనః పున్యేనహన్యాత్పునరుదరగుహా గేహవాస్తవ్యతాంనః॥ ౪౪॥ గాఢాసక్తోగరుత్మత్కటితటనికటే రక్తచణ్డాతకాంకె ఫకట్తాకాంచీ మహిమ్నాఫణిమణిమహసా లోహితాఙ్గో భుజఙ్గః । సత్తాసాంసిద్ధికంనస్సపదిబహువిధం కర్మబన్ధంనిరుంధ్యా ద్విన్ధ్యాద్యాశ్లీనసన్ధ్యా ఘనఘటితతటిత్కాన్తిచాతుర్యధుర్యః ॥ ... ... ॥౪౫॥

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి పరిష్కారవర్ణకశ్చతుర్థః.

వేగోత్తానంవితానం వ్యజనమనుగుణం వైజయన్తీజయన్తీ మిత్రం నిత్యాభ్యమిత్రంయుధివిజయరథో యుగ్యయోగానపేక్షః । దాసోనిష్పర్యుదాసో దనుతనయభిదోనిస్స్పృహస్యస్పృహాయో దోధూయేతాస్మదీయం దురితమధరితారాతిపక్షస్సపక్షః ॥౪౬॥ ఉత్సాదత్సాన్తతక

స్వస్థలతిపలజితగకుఞ్జరగఞ్జరిత్రిర్గ్లాన్తోద్ధాతుశ్శకున్తో౽నుగ ఇతివ
యయౌ సామిరుద్ధస్యదో౽పి। గ్రాహగ్రస్తద్విపేన్ద్రక్షితభయచకితా కుణ్ఠ
వైకుణ్ఠచిన్తా నాసీద్యో దారమూర్తిర్నరకవిహతయే స్తాద్విహఙ్గేశ్వరో
నః ॥౪౭॥ వేగోద్వేలస్స్వవేలే కిమిదమితి మిథో మన్త్రితో వానరేన్ద్రై
ర్ధ్యాయామానుష్యలీలామభినయతి హరౌ లబ్ధసేవావిశేషః । వైదేహీ
కర్ణపూరస్తబకసురభిణా యస్సమాశ్లేషి దోష్ణా తృష్ణాపారిప్లవానాం
స భవతు గరుడో దుఃఖపారిప్లవో నః ॥౪౮॥ దుగ్ధోదన్వత్ప్రభూత స్వక
మహిమపృథు ర్విష్ణునా కృష్ణసామ్నా పిఞ్ఛాకల్పానుకల్ప స్సమఘటిత
దృఢో యత్ప్రీతి(వి)ష్టగకిరీటః। వీరో వైరోచనాస్త్రవ్రణకిణగుణితోదగ్ర
నిర్ఘాతఘాత స్సఙ్ఘాతం సర్పఘాతీ సహరతు మహతామస్మదత్యాహి
తానామ్ ॥౫౦॥ భిన్ద్యాత్సంవర్తసన్ధ్యాఘనపటలకనత్పక్షవిక్షేపహే
లావాతూలాస్ఫాలతూలాచలనిచయతులామేయదైతేయలోకః । ఆ
స్థాశైలకర్మపాకైరభిగతమహితానీకమప్రత్యనీకైర్దివ్యం దివ్యాపదా
నైర్దనుజవిజయినో వైజయన్తీశకున్తః ॥౫౦॥ యత్పక్షస్థా త్రివేదీ త్రి
గుణజలనిధిర్లఙ్ఘ్యతే యద్గుణజ్ఞైర్వర్గస్త్రైవర్గికాణాం గతిమిహ లభతే
నాథవద్యత్సనాథః। త్రైకాల్యోపస్థితత్వాత్ త్రియుగనిధిరఘూత్త్రాయి
తాదాయతాన్నస్త్రాతా నేకస్త్రిధామ్నస్త్రిదశరిపుచమూమోహనో
వాహనేన్ద్రః ॥౫౧॥ సైకాం పఞ్చాశతం యామతనుత వినతానన్దనం నన్ద
యిష్యన్నర్ఘ్యాత్వమాలౌ తదాక్షాం కవికథకఘటాకేసరీ వేఙ్కటేశః ।
తామేతాం శీలయన్తశ్శమితవిషధరవ్యాధిదైవాధిపీడాః కాంక్షాపా
రస్త్యలాభాః కృతమితరఫలైస్తార్క్ష్యకల్పా భవన్తి ॥ ॥౫౨॥

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి అద్భుతవర్ణకః పఞ్చమః.

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
గరుడపఞ్చాశత్సమాప్తా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీ ర్నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

దివ్యదేశమఙ్గళాశాసన పఞ్చకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

విధివిహితసపర్యాం వీతదోషానుషఙ్గా ముపచితధనధాన్యాముత్సవైస్స్థానహృద్యామ్ । స్వయముపచినునిత్యం రఙ్గధామన్స్వరక్షాం శమితవిమతపక్షాం శాశ్వతీం రఙ్గలక్ష్మీమ్ ॥౧॥ ప్రశమితకలిదోషాం ప్రాజ్యభోగానుబన్ధాం సముచితగుణజాతాం సమ్యగాచారయుక్తామ్ । శ్రితజనబహుమాన్యాం శ్రేయసీం వేఙ్కటాద్రేః శ్రియముప చినునిత్యం శ్రీనివాసత్వమేవ ॥౨॥ వరదవిరచయత్వం వారితాశేషదోషాం పునరుపచితపుణ్యాం భూషితాం పుణ్యకోట్యామ్। సితముదితమనోభిస్స్తావకైర్నిత్యసేవ్యాం హతరిపుజనయోగాం హస్తిధామ్నస్సమృద్ధిమ్ ॥ ౩ ॥ నవనవబహుభోగాం నాథ నారాయణత్వం విరచయదురితౌఘైస్త్తామనాఘ్రాతగన్ధామ్ । సహజ సులభదాస్యైస్సద్భి రభ్యర్థనీయాం యతిపతిబృథహృద్యాం యాదవాద్రేస్సమృద్ధిమ్ ॥౪॥ శ్రీరఙ్గద్విరదవృషాద్రిపూర్వకేషు స్థానేషుస్థిరవిభవా భవత్సపర్యా । ఆకల్పంవరదవిధూతవైరిపక్షా భూయస్స్యాద్భవదనుకమ్పయైవ భూయాత్ ॥ ॥౫॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
దివ్యదేశమఙ్గళాశాసన పఞ్చకమ్
సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః॥

(3౨) శ్రియై నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

హ రి ది న తి ల క మ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

నిత్యైకామ్యేచధర్మే నియమగుణవిధి ప్రాప్తమార్గేనిజానా మాజ్ఞా
నుజ్ఞాక్రమే తద్వ్యవహరణముపధీ కృత్యగోపాయతేయః । తస్మిన్కస్మిం
శ్చిదాద్యే హరిదినతులసీ ద్వాదశీభిఃప్రసాద్యే భద్రాణా మేకసేతౌ
భవతుభగవతి శ్రీసఖేభావనానః ॥౧॥ త్రేధాధిక్యాదిభేదా ద్బ్రువతితున
వధా తాదృశీద్వాదశీత శ్శుద్ధావిద్ధేతిచాష్టా దశతను రుదితా సద్భిరే
కాదశీసా । ఆద్యాయాముత్తరత్ర వ్రతవిధిరుభయోస్స్యాద్వ్యవస్థా
ఽథషట్సుప్రాచ్యాంద్వంద్వేసతుర్యే పరమిహనియతిస్సాత్త్వికే త్వత్రి
కేప్రాక్ ॥౨॥ ద్వాదశ్యుక్తాసుధాత్మా విషమితిదశమీ ద్విస్స్పృగేకాద
శీసా గ్రాహ్యాధిక్యేసుధాయా ఇతిజగదురిమా మాహురేకే సకామే।
వృద్ధద్వాదశ్యభావే త్వియమితిచ కలా ద్వంద్వమేకాపి వృద్ధి స్సందిగ్ధ
తూత్తరస్యాం వ్రతముపవసనం పారణోక్తాపరస్యామ్ ॥ 3 ॥ ఉక్తానా
డ్యశ్చతస్ర స్త్వరుణసముదయ స్తత్రవేధేదశమ్యాః కర్తవ్యో నోపవా
సః ఫలమిహహివరం మోహినీపర్యగృహ్ణాత్ । వేధఃపశ్చాద్యదాస్యా
త్సవితురుదయత స్తత్ఫలందానవానాం ప్రోక్తాశ్చ ప్రత్యవాయా బహ
వఇహతథా ప్యాదృతా క్వాపివిద్ధాః ॥౪॥ పౌరాణిక్యాతురుక్మాంగద
చరితముఖైః ప్రాప్తగత్యాపదవ్యా శుద్ధాంసిద్ధాన్తయన్తః కతిచనకృ
తిన స్సర్వధోజ్ఝన్తివిద్ధామ్ ! యుక్తంతన్మాస్మభూద్వా మునిభిరభిహి
తా ద్వాదశీచవ్రతార్హా రక్షేత్తేనాపిముఖ్యస్వదివస విధినాఽనన్యభ
క్తాన్హరిస్తాన్ ॥౫॥ శుక్లాయాంతూపవాస స్త్వితర విషయే కేవలా

స్యాదభుక్తిః కర్తవ్యేత్యేవమాహుః కతిచనగృహిణాం పుత్రిణాం నిత్య
మాత్రమ్ । ఏతద్విష్ణువ్రతస్థేతరవిషయమితి ప్రోచురన్యే స్ఫుటోక్తే
ర్విష్ణుప్రీత్యైచద్వాదశీస్యాదనుపవసనతః క్వాపినక్తం విహాయోక్తమ్॥౬॥
ఏకాదశ్యామభుక్తిస్స్మృతిరపివివిక్తైస్సన్నియమ్యేతవాక్యై ర్వృద్ధాయా
స్త్వాజ్యతోక్తేః క్వచిదనుమతితః క్వాపివిధ్యాపవాదాత్ । వైధీత్వేకాదశీ
స్యాదితిజహదజహల్లక్షణాతో వ్రతాఖ్యాచాతుర్మాస్యాదిభేదే పునరపివి
ధయోగాగవవ్యఞ్జనార్థాః॥౭॥ పత్న్యాసిద్ధేతవారప్రభృతిషువచనైర్యై
షుయేషూపవాసస్తత్రాప్యేకాదశీచేద్వ్రతమిదమనఘం ప్రక్రమోక్తం
నశేషే । అస్త్వాజ్యేజ్యావతా మప్యుపవసనదినే లుప్తమన్త్యం నిషేధా
న్నైవం ప్రాణాగ్నిహోత్రం ప్రథమముపగతే హ్యేవమన్త్రప్రయోజ్యమ్॥౮॥
సిద్ధ్యంత్యశ్నన్త ఏవేత్యపియదనువదంత్యాహితాగ్న్యాదివర్గే తత్తుస్యా
న్నారిసఙ్ఖ్యా నియతివిహతయే నవ్రతత్యాగహేతుః । భుక్తేపిస్యాన్న
దోషః క్వచిదపివిషయే బాలవృద్ధాతురాదౌ శక్త్యాపిన్యాజపాద్యైః
ప్రభురనఘుదయస్సైరపిప్రీణనీయః॥౯॥ సూతౌ శావేచకార్యోవిధిబ
లనియతస్నానపూర్వోపవాసో నార్చాదిస్తత్రనిత్యే శుచిభిరథపరైః
కారయేత్తాన్యరూపే । శావాద్యన్తేతుకుర్యాచ్ఛకనసముచితంస్నా
నపూర్వంప్రదానం మధ్యేచేద్దర్శపూర్ణక్షుతిముఖ విధివ తాంకారయే
ద్వాథకుర్యాత్ ॥౧౦॥ అప్రక్రాన్తేవిధేయవ్రతయజనముఖస్థానసర్వ
ప్రకారేస్యాత్ప్రక్రాన్తస్యనాశప్రభృతిహిభగవాన్ కర్మయోగేన్య
షేధీత్ । భఙ్గేవాస్యవ్రతస్య ప్రతిదినముపవసే తాంకారయేన్నుండసం
వా మౌణ్డ్యం చైతచ్ఛిఖావర్జితమిదమఖిలం నిష్కృతి స్తత్రతుస్యాత్॥
౧౧॥ తన్త్రంతతోపవాసాన్తరపరిపతనే కామ్యతోవాన్యతోవా తద్వ
త్వాప్రాణాగ్నిహోత్రం ప్రతిదిననియతం తన్నిరితంపారణాదౌ । కాలా
ల్పత్వేతదర్చా భవతిలఘుతరా నిత్యకర్మాణిచైవం తత్తత్తాంలేవిదధ్యా
త్స్వసమయనియతం కారయేద్వాయథార్హమ్ ॥౧౨॥ నానహైర్భా
షణీయాం సమయతిసుకృతం మంత్రపూర్వైస్తథాచ ప్రాశ్నీయాత్సా

రణాద్వా మునిదళతులసీ పత్రధాత్రీఫలాని । శక్త్యాజాగర్తురాత్రా వపి
హరిచరణ ధ్యానసఙ్కీర్తనాద్యైః ప్రారమ్భే పారణేచ స్మృతమిహ
మునిభిర్మన్త్రపుష్పార్పణాది ॥౧౩॥ కాంస్యంమాంసంమసూరం చణక
మధుపురీ కాళశాకాదివర్గా నన్యాన్నం కోద్రవాదీ న్యతిభృతమపిచా
త్యుష్టిముజ్ఝే ద్దశమ్యామ్ । తామ్బూలందన్తకాష్ఠం నిధువనమసకృద్వారి
పానాదిజహ్యా దేకాదశ్యాందివాచ స్వపనమశకనా ద్యాశ్రయా భీమ
నీతిః ॥౧౪॥ ద్వాదశ్యాం ద్వాదశోజ్ఝే ద్దివవదనమనృతం మైథునంమాం
సతైల ద్యూతవ్యాయామహింసా స్వపన మపిదివా కాంస్యభుక్తింక్రు
ధంచ । నిర్మాల్యోల్లఙ్ఘనంచ వ్రతహతిగమకం స్యాన్నిషేధే నిషేకం కా
లాత్ప్రాప్తాత్ప్రవృత్తే వ్రతమిదమవిదు ర్నిత్యకామ్య ప్రకారమ్ ॥ ౧౫ ॥
కిఞ్చోక్తంమద్యపానాన్నిపతతినరకేతస్యపాతైవశక్తస్త్వేకాదశ్యన్న
కామ స్పృహనిజపితృభి ర్నారకేమజ్జతీతి । వారాహశ్వాదివిట్ప్రాశన
జనితమఘం ప్రాహురత్రాన్నభోక్తు ర్భుక్తిస్తత్రాశ్నతశ్చ స్మృతమి
హహిమహా పాప్మనామాస్పదంతత్ ॥౧౫॥ అతిష్ఠే తాభియుక్తస్మృతి
మవిధిబలా చ్ఛ్రాద్ధమన్యన్నిషిద్ధం ప్రాక్సామాన్యాపవాదా ద్భృతుగ
తినియతిస్సన్ప్రతిష్ఠాపనార్థా । ఏకైకాత్యన్తభ్యా * స్వాహాతున్నృపచతు
ర్భుక్తివర్జంత్విహోక్తం శ్రేయస్సిద్ధ్యై స్వతశ్శ్రీహరిదినతిలకం శేషభూ
భృత్ప్రసాదాత్ ॥ ... ... ॥౧౭॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
హరిదినతిలకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్తమహాదేశికాయనమః.

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

ద్రమిడోపనిషత్సారమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

సేవాయోగ్యోతిభోగ్యశ్శుభసుభగతను స్సర్వ భోగ్యాతి శాయీ శ్రియ స్తద్ధేతుదాతా ప్రపదనసులభోఽనిష్టవిధ్వంసశీలః । భక్తచ్ఛన్దానువర్తీ నిరుపధికసుహృ త్సత్పదవ్యాంసహాయ శ్శ్రీమాన్సర్వోపచితాయా ముపనిషదిమిష త్త్యేష గాథాశతైర్నః ॥౧॥ ఆద్యేపశ్యన్నపాయం ప్రభుమిహ పరమ ప్రాప్యభూతం ద్వితీయే కల్యాణోదారమూర్తేస్త్రితయమిదమితి ప్రేక్షమాణ స్తృతీయే । ఐశ్వర్యాదేశ్చతుర్థేవిషమధుతులయాఽనన్యభోగ్యత్వమిచ్ఛ న్షడ్భిస్స్వంపఞ్చమాద్యైరనితరగతితా మాచచక్షే మునీన్ద్రః ॥౨॥ పరంనిర్వైషమ్యంసులభమపరాధప్రసహనంసుశీలం స్వారాధ్యంసరసభజనం స్వార్జవగుణమ్ । సుసాత్మ్యంస్వానన్దప్రదమనఘవిశ్రాణనపరంముకున్దం నిధ్యాయన్మునిరధిజగావాద్యశతకే ॥ ౩ ॥ ద్వికాభ్యాంవ్యుత్పాజ్ఞైర్దురధిగమనీతి స్ఫుటితాయదంత్యా మీమాంసా శ్రుతిశిఖరతత్త్వం వ్యవృణుత । తదాదాగాథాభి స్సనిరధిక వింశాభి రిహసత్కృతీ సారగ్రాహం వ్యతరదిహసజ్జగ్రాహ్యకృపయా ॥౪॥ పరత్వాద్యైరిత్థం పరిచరణసక్తో గుణగణైః ప్రభుం సేవాయోగ్యం ప్రథమశతకేవీక్ష్యవదదమ్ । తమేవస్వాత్యర్థప్రియమథచభోక్తుం వ్యవసితోవరేణ్యత్వాత్తస్యాప్రథమవరణీయం ప్రథయతి॥౫॥ ద్వితీయేఽతిక్లేశక్షణవిరహ ముత్తుఙ్గలలితంమిళత్సర్వాస్వాదం వ్యసనశమలంస్వాప్తిముదితమ్ । స్వవైముఖ్యత్రస్తం స్వజనసుహృదం ముక్తిరసదం స్వకైశ్వర్యోద్దేశ్యం సుభగసవిధస్థంనిరవిశత్ ॥౬॥ ఉపాయత్వైకాన్తం ప్రకటమిహసేవ్యత్వముదితంతతస్స్వప్రాప్యత్వాపయిక

మితి భోగ్యత్వమవదత్ । ద్వయం తత్స్వాసాధారణతనువిశిష్టస్య గ
ణయం స్తృతీయే విశ్వేశం శుభసుభగరూపం కథయతి ॥౭॥ అనీదృక్త్వా
న్నైగ్యం తనువిహిత సర్గాదిసుభగం స్వసేవార్థాకారం ప్రగుణవపుషం
మోహనతనుమ్ । అపశ్యల్లభ్యార్చా విభవమదదా స్యావహతనుం స
దాదృశ్యం స్తుత్యాకృతిమఘవిరుద్ధాకృతిమిహ ॥౮॥ శ్రియఃకాన్తోనన్త
శ్శుభతనువిశిష్టః ఫలమసౌ ఫలావాప్తేర్హేతుస్స్వయమితి చ నిర్ధార్య శ
తకైః । ఇదానీం బుద్ధిస్థక్రమతఇహ యుక్త్యా మునివరః ఫలత్వం తస్యై
వ ద్రఢయతి తదన్యేషు విముఖః ॥౯॥ స్థిరైశ్వర్యం తుర్యే సహజబహు
భోగ్యం నిరవిశన్నిథశ్లిష్టక్లేశావహసహితతుల్యస్నిజజనమ్ । కృతార్థీ
కుర్వన్తం ప్రణయిభిషజం సద్బహుగుణం స్వహేయత్వోపేక్ష్యం స్వమత
ఫలముచ్చైస్స్వవగతమ్ ॥౧౦॥ ఉపాయత్వం యత్తత్ప్రథమశతకే భా
వ్యతవిభోరనన్యోపాయస్తద్ద్రఢయతి పరం పఞ్చమమునిః । నిరీహస్త
త్రాదౌ నిరవధికనిర్హేతుకదయా సనిత్యశ్రితః పద్మం శరణయతి నాథస్య
చరణమ్ ॥౧౧॥ దయానిఘ్నం భక్తైరఘువిమథనం ప్రేమజనకం జగద్ర
క్షాదీక్షం స్మృతిజుషమహంభావవిషయమ్ । శరణ్యం దీనానాం స్వర
సకృతదాస్యాభ్యుపగమం ప్రచఖ్యౌ తం ప్రాప్తం ప్రశమనకృతం పఞ్చ
మశతే ॥౧౨॥ అనాద్యన్తానన్దస్వరసకరుణా నన్ద ఇతి నః ప్రణేతుర్వ్యా
పారః ప్రపదనవిపాసార్హ ఉదితః । తమాచార్యోపజ్ఞం చిరవిఘటితస్వా
త్మఘటనస్ఫురచ్ఛక్తిం షష్ఠే మునిరసరణో యాతి శరణమ్ ॥౧౩॥ గురు
ద్వారోపేయం స్వయమభిమతం వైరిఘటకం చరిత్రైః కర్షన్తం పరవి
ఘటనం స్వాశ్రితహరమ్ । నిదానం ధృత్యాదేర్ఘటకవశభూతి ద్వయ
మగాదనర్హాద్వైఘట్యం త్వవికలశరణ్యస్థితిమిహ ॥౧౪॥ తదేవం ష
ష్ఠాన్తం విహితసవిశేషప్రపదనః ఫలాలాభాత్ఖిన్నః త్వరితహృదయస్స
ప్తమశతే । అనిష్టోపన్యాసప్రభృతిభి రనిష్టప్రశమనే స్వతస్సిద్ధ్యచ్ఛీలం
ప్రభుమభిముఖం సన్ముఖయతి ॥౧౫॥ సహన్ శాట్యాశఙ్కాముప
శమితగర్హాః ప్రకటయన్ స్వగోప్తృత్వం గుప్తక్రమమఖిలజన్తుప

ణయినమ్। శ్రితాక్రన్దచ్ఛేత్తా స్మరణ విశదచ్ఛిత్రివిభవస్తు స్తతా యయం
జగత్స్తోత్ర వ్యసనజిదదర్శి ప్రభువరః ॥ ౧౬ ॥ అథానిష్టా పుంసాం స్వ
యముపజిహీర్షన్నపి విభుస్తదిచ్ఛాం బాహ్యా ప్రశమయిషుకామః క్ర
మవశాత్। నిజేచ్ఛాసంసిద్ధి స్త్రివిధచిదచిద్వస్తువితతి స్త్వితీచ్ఛావైచి
త్రీవశ ఇతి వదత్యష్టమశతే ॥ ౧౭ ॥ దిదృక్షాయాం దృశ్యగపరిభురగణి నిస్సం
గసులభస్స్వవిశ్లేషైకాన్తశ్శ్రితసహితసౌశీల్య విభవః। అపేక్షా
సాపేక్షస్స్వవితరణ సజ్జో హృదితర స్వదాస్యం తన్నిష్ఠా తదవధి మహీ
హ ప్రకటయన్ ॥ ౧౮ ॥ అభీష్టం విశ్వస్మిన్విషమఫలకాంక్షిణ్యవిషమం
ప్రయచ్ఛన్తం దృష్ట్వా పరమపురుషార్థైక రసికః। నిరస్తాన్యాపే
క్షో నిఖిల జగదీశస్య నవమే నిదానం సిద్ధీనాం నిరుపధిసుహృత్త్వం గణ
యతి ॥ ౧౯ ॥ అథావ్యైకో బంధుశ్చిరకృతదయశ్శీలజలధిస్స్వసంబన్ధాద్గో
ప్తా స్వగుణ గరిమస్మారణపరః। అశక్యో విస్మర్తుం ఘటకముఖవిస్రమ్భవిష
యాన్సమజ్ఞానీస్సిద్ధ్యన్ముఖసమయ ఇత్యన్నవసరః ॥ ౨౦ ॥ ఉదన్తైరిత్యేవం
నిరుపధిక సౌహార్ద పిశునైరుదన్యా ముద్వేలా ముపజనిత వన్తం నిజ
పదే। త్రివర్గాతిక్రాన్తస్థిరనగర ఘణ్టాపథగతేస్సహాయీకుర్వాణశ్చర
మశతకే విన్దతి మునిః ॥ ౨౧ ॥ గతిం వ్యధ్వక్లేశ చ్ఛిదమపి చ శంకాస్వ
దరసం భజద్భిస్సంప్రాప్తం వివిధ భజన ప్రక్రియమిహ। ఫలే తీవ్రో
ద్యోగం స్వవిషయ కృతాత్యాదరమగాద్యదృచ్ఛాసంతుష్టం సరణిమ
పునర్జన్మసహజమ్ ॥ ౨౨ ॥ పరం ప్రాప్యం పశ్యన్పరిచరణహేతుం విగ
ణయన్పరిపూర్ణన్నాజ్ఞామనితర శరణ్యశ్శరణయన్। అనిష్టప్రధ్వంస
ప్రభృతిషు నిదానంచ కథయన్మహాన్దేవం లక్ష్మ్యా సహిత మిహ భజే
మునివరః ॥ ౨౩ ॥ పురాశోకశ్లోకో భవ ఇతి నయాదిత్యుపనిషన్మనేగపు
ణ్యశ్లోకాదజనివరభక్త్యైకపరిణతిః। వ్యపోహ్యాస్వంభావం హరిచరణ స
న్తానకలికా మపీక్షద్యోగీయస్తదనుమతేను కారుణ్యవివశః ॥ ౨౪ ॥ ప్రతా
మిత్థం ప్రారం ద్రమిడనిగమస్యాన్వకథయద్బహూనాం విద్యానాం బహు
మతిపదం వేఙ్కటపతిః। దిశాసాధ్వశ్శ్రేణీస్వధ్వఘటిత జైత్రధ్వజపటీ

పరామర్శచ్ఛ్రిశ్యశ్శ్రుతిమతనిరబాధనిగమః ॥ ౨౫ ॥ మనువ్యాసప్రాచేతసపరిషదగ్ర్యాక్స్వచిదియం సుధాసిక్తాసూక్తిస్స్వయముదయవన్త్యాచ్ఛతిజనే । నిరుంధ్యాగకే వింధ్యాచల వికటసంధ్యా నటజటాపరిశ్రాన్తా పఙ్క్తోరుపరియదిగఙ్గా నిపతతి ॥ ... ... ॥౨౬॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు ద్రమిడోపనిషత్సారం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ ॥ వేదాన్తగురవే నమః ॥

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే హయగ్రీవాయ నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్తమహాదేశికవిరచితా ద్రమిడోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావళీ.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

సారస్సారస్వతానాం శఠరిపుభణితిశ్శ్రాంతిశుద్ధాంతసీమా మాయామాయామినీభి స్స్వగుణ వితతిభిర్బధ్నయన్తీం దయన్తీ । పారంపారంపరీతో భవజలధిభవన్మజ్జనానాం జనానాం ప్రత్యక్షశ్రీశ్యాశుమేన్నః ప్రతినియతరమా సన్నిధానం నిధానమ్ ॥ ౧ ॥ ప్రీజ్ఞాఖ్యే మన్త్రశైలే ప్రథితగుణరుచిం నేత్రియస్సమ్ప్రదాయం తత్తల్లబ్ధిప్రసక్తైరనుపధి విబుధైరర్థితో వేఙ్కటేశః । తల్పంకల్పాన్తయూనశ్శఠజిదుపనిషద్దుగ్ధసిన్ధుం విమథ్నన్ గ్రథ్నాతిస్వాదుగాథాలహరిదశశతీనిర్గతం రత్నజాతమ్ ॥ ౨ ॥ పాంచాలీగాత్రశోభాహృతహృదయవధూవర్గపుంభావనీత్యాపత్యాపద్మాసహాయే ప్రీణయిసీభజత గప్త్రియసీపాత్ర

తంత్ర్యేషే । భక్తిశ్శృంగారవృత్త్యా పరిణమతి మునేర్భావబంధప్రథిమ్నా యోగాత్ప్రాగుత్తరావస్థితిరిహ విరహే దేశికాస్తత్ర దూతాః ॥౩॥ భాషాగీతిః ప్రశస్తా భగవతి వచనాద్రాజవచ్చోపచారాత్తాశ్చాగస్త్య ప్రసూతా త్వితి పరిజగృహే భూమికాభేదయోగ్యా । యత్తత్కృత్యం శ్రుతీనాం మునిగణ విహితైస్సేతిహాసైః పురాణైస్తత్రాసౌ సత్వసీమ్నశ్శఠమథన మునేస్సంహితా సార్వభౌమీ ॥౪॥ ఆదౌ శారీరకార్థక్రమమిహ విశదం వింశతిర్వక్తి సాగ్రా సంక్షేపోఽసౌ విభాగం ప్రథయతి చ ఋచాం చారుపాఠోపపన్నమ్ । సమ్యగ్గీతానుబద్ధం సకల మనుగతం సామశాఖా సహస్రం సంలక్ష్యం సాభిధేయైర్యజురపి శతకైర్బాత్యథర్వా రసైశ్చ ॥౫॥ ప్రాచ్యే సేవానుగుణ్యాత్ప్రభుమిహ శతకేఽమంస్తముక్త్వోపాయం ముక్తప్రాప్యం ద్వితీయే మునిరనుబుబుధే భోగ్యతావిస్తరేణ । ప్రాప్యత్వోపాయ భావౌ శుభ సుభగతనో రిత్యవాదీత్తృతీయేఽనన్య ప్రాప్యశ్చతుర్థే సమ భవ దితరై రప్యనన్యద్యుపాయః ॥౬॥ దేవశ్శ్రీమాంస్స్వసిద్ధేః కరణమితి వదన్నేకమర్థం సహస్రే సేవ్యత్వాదీన్ దశార్థాన్పృథగిహ శతకైర్వ్యక్తిస్థాపనార్థాన్ । ఐక్యైకశ్యాత్పరత్వాదిషు దశకగుణేష్వాయతంతే తథా తే తత్తద్గాథాగుణా వా మనువిదధతి తత్ప్రజ్ఞయా సప్తిసంఖ్యాః ॥౭॥ సేవ్యత్వాద్భోగ్యభావాచ్ఛుభతను విభవాత్సర్వ భోగ్యాధికత్వాచ్ఛ్రీమత్తద్ధేతుదానాచ్ఛ్రితవివశతయా స్వాశ్రితాసిష్టహృత్త్వాత్ । భక్తచ్ఛందానువృత్తేర్నిరుపధికసుహృద్భావతస్సత్పదవ్యాస్సాహాయ్యాచ్చ స్వసిద్ధేస్స్వయమిహ కరణం శ్రీధరః ప్రత్యపాది ॥౮॥ బ్రూతే గాథాసహస్రం మురమథనగుణస్తోమగర్భం మునీంద్రః ప్రత్యేకం చాత్ర గాథాః ప్రథిత విభుగుణాన్స్పష్టమధ్యక్షయామః । తత్రాసజ్యస్వత తత్తద్దశకగుణశతస్థాపనౌచిత్యయుక్త్యా నైనం పర్యావరుద్ధానగణితగుణితాంస్తద్గుణానుద్గృణీమః ॥౯॥ ఇచ్ఛా సారథ్య సత్యాపితగుణకమలా కాన్త గీతాన్తసిద్ధ్యచ్ఛుద్ధాంతా చారశుద్ధైరిషు మనఘగుణ గ్రస్థి బన్ధానుబ

ధా । తల్లోద్ధృత్తామ్రిపర్ణీ తటగతశఠజిద్ద్రృష్టసర్వీయశాఖా గాథాతా
త్పర్యరత్నావళిరఖిలధియో త్తారణీధారణీయా ॥ ॥౧౦॥

తిరువాయ్మొళి—ప్రథమదశకమ్.

నిస్సీమోద్యద్గుణత్వా దమిత రసతయా నన్తలీలాస్పదత్వా త్స్వా
యత్తాశేషసత్తా స్థితియతనభిదా వైభవాద్వ్యాప్త్యాత్ । త్ర్యక్ష
బ్రహ్మాత్మభావా త్సదసదవగతే స్సర్వతత్త్వేషుపూర్తేగ పశ్యన్యోగీపరం
తత్పదకమలనతావస్వశాదాత్మచిత్తమ్॥౧॥ స్వామిత్వాత్సుస్థిరత్వా న్ని
ఖిలనిరుపధి స్వాత్మవిద్గ్రాహ్యభావా త్తాదృక్సర్వానుకూల్యా చ్చ్యవ
నవదితరప్రాప్యవైషమ్యవత్త్వాత్ । సర్వత్రాపత్సుపాతా చ్ఛుభవిభవ
తయా మానసాద్యర్ప్యభావా త్సర్వోచ్చో న్మోచకత్వా జ్జగదదనత
యో పాదితత్సర్వయోగ్యమ్ ॥౨॥ బన్ధార్హత్వాత్స్వభక్తై రధికతరగు
ణా నన్తదివ్యావతారా త్సర్వేష్వాసక్తిమత్త్వా న్నతసుగమతయా స్వ
ప్రబోధప్రదత్వాత్ । ఖ్యాతాభిఖ్యాదిచిహ్నై త్స్వరుచివితరణా త్స
ర్వకాలాశ్రయత్వా చ్ఛర్వాదేస్స్వాఙ్ఘ్రిదానా త్ప్రహిత పదతయాన
న్తసౌలభ్యమాహ ॥౩॥ త్రాణేబద్ధధ్వజత్వా చ్ఛుభనయనతయా స్వా
ర్థలాభేఽర్థిభావా త్త్రిమ్యన్నేమస్వభావాజ్జగ దుపజననస్థాపనాతి ప్రియ
త్వాత్ । కారుణ్యాత్తత్వయోగా దనుగత మహిషీ సన్నిధే స్సఙ్గదై
ఘ్ర్యా న్నానాబన్ధై స్స్వరక్షావహిత తమతయా క్షామ్యతీత్యాహ కృ
ష్ణమ్ ॥౪॥ సద్భిర్భవ్యాన్స్వవాచ స్సుచరితసుభగాన్ కృష్ణసారూప్యసౌ
మ్యాన్ స్వాహారోదారశీలాం స్తనుధృతభగవల్లక్షణో బాల్యగుప్తాన్
ఛాత్రస్వచ్ఛన్దవృత్తీ నభిగతశిశిరాన న్తరజ్ఞో క్తియోగ్యానాచార్యాన్।
కృష్ణలబ్ధా వవృణ* శఠజిత్ప్రియసీ దూతనీత్యా ॥౫॥ త్యాదాప్త్యానా
భిముఖ్యా న్నిజమహిమ తిరస్కారకార్యా చ్చ ప్రియత్వాత్సర్వత్రాప్య
ఙ్ఘ్రిదానాత్సువిధశయనతస్స్వాఙ్ఘ్రిసక్తైకరస్యాత్ । గోపాద్యాప్తే
రశేషేక్షణ విషయతయా భక్తవస్తుప్రసక్తే శ్లిష్యన్నాశ్యపోహా
త్తదహితశమనా త్ప్రాహ నాథం సుశీలమ్ ॥౬॥ ఆక్రీతైరర్ప్యభావాద

నియతవివిధాభ్యర్చ్యాదల్పతుష్టేః ప్రహ్వావర్జ్యోశ్భావాత్స్వవిష యనియతే స్వాదరాత్స్వాదుభూమ్నా। పాదాసక్తప్రసక్తైస్సకృదుపసదనే మోక్షణాద్ధర్మసౌస్థ్యాత్షిప్రక్షిప్తాహితత్వాత్సుకరభజనతాం మాధవస్యాభ్యధత్త ॥ ౭ ॥ సచ్చిత్తాకర్షహేతో రఘుశమననిగేర్నిత్యభోగ్యామృతస్య త్యాగే హేతూజ్ఝితస్య ప్రవహదుపకృతేర్దుస్త్యజస్వానుభూతేః। త్యాగాకాంక్షానిరోద్ధుశ్శ్రితహృదయపృథక్కారనిత్యాక్షమస్య స్వాత్మశ్లిష్టస్య గాయచ్ఛ్రిమహరయశస్సేవనం స్వాద్వవోచత్ ॥ ౮ ॥ సూరీణాం స్వైరసేవ్యే స్వయమవతరతి క్షుద్రదివ్యైకనేత్రే గోపాద్యర్థం ధృతాద్రౌ శ్రితతనురసికే వామనీభావదృశ్యే। సచ్చిత్తానన్యవృత్తౌ విభవసమతనౌ స్వాయుధారూఢహస్తే నీచోచ్చగ్రాహ్యపాదే నిరుపధిమృజుతాం నీరవర్ణే జగాద ॥ ౯ ॥ పర్యంతేఽత్రైవ దృష్టం స్వవిరహవిధురం దిప్సువత్పార్శ్వలీనం చిత్తే క్లృప్తప్రవేశం భుజశిఖరగతం తాలుసింహాసనస్థమ్। చక్షుర్మధ్యేనివిష్టం స్థితమలికతటే మస్తకేతస్థివాంసం ప్రత్యాహాగోత్కరీత్యా విభుమనుబుభుజే స్వాత్మభోగప్రదానాత్ ॥ ౧౦ ॥ [illegible]వేర్వికార్యైర్నిర్దృశ్యం విగణనసులభం వ్యక్తపూర్వోపకారం స్వాన్తస్త్యైకాగ్ర్యహేతుం స్వయముదయజుషం బద్ధమాత్రోపయాతమ్। చిన్తాస్తుత్యాదిలక్ష్యం నతజనసతతశ్లేషిణం దర్శితార్చం స్మృత్యైవ చిత్తేమిళంతం స్వవితరణమహౌదార్యతుష్ట్యాభ్యచష్ట ॥ ౧౧ ॥ ఆదావిత్థం పరత్వాదఖిలసమతయా భక్తసౌలభ్యభూమ్నా నిశ్శేషాగస్సహత్వాత్త్రపజనసుఘటనాచ్ఛక్యసంరాధనత్వాత్। స్వాదుస్వోపాసనత్వాత్ప్రకృతిరుజుతయా సాత్మ్యభోగప్రదత్వాదవ్యాజోదారభావాదమనుతశతకే మాధవం సేవనీయమ్ ॥ ... ॥ ౧౨ ॥

ద్వితీయదశకమ్.

నిద్రావిచ్ఛేదకత్వాత్పరతిజనసతో జన్మసంక్షోభకత్వాదన్యేష్టంప్రేరకత్వాత్స్వలయవితరణాత్తార్క్ష్యదైన్యాది కృత్త్వాత్। చిత్తాక్షేపాద్విసరిచ్ఛేకరణతదుపసంశోషణావర్జనాభ్యాం దృష్టాస్వాదస్యశౌరేగుణ

ణవిరహాదశా దుస్సహాత్వాం జగాద ॥౧౩॥ పూరైశ్వర్యావతారం భవ
దురితహరం వామనత్వే మహాన్తం నాభీపద్మోత్థవిశ్వం తదనుగుణదృశాం
కల్పితల్పీకృతాబ్ధిమ్ । సుప్తం న్యగ్రోధపత్త్రే జగదవనధియం రక్షణాయా
వతీర్ణం రుద్రాదిస్తుత్యలీలం న్యవృణుత లలితోక్త్యఙ్గభావేన నాథమ్ ॥౧౪॥
చిత్రాస్వాదానుభూతిం ప్రియముపకృతిభిర్దాస్యసారస్యహేతుం స్వాత్మ
న్యాసార్హాకృత్యం భజదమృతరసం భక్తచిత్తైకభోగ్యమ్ । సర్వాత్మప్రీ
ణనార్హం సపది బహుఫలస్నేహమాస్వాద్యశీలం సభ్యైస్సాన్ద్రైర్యశస్సమే
తం నిరవిశవనఘాశేషనిర్వేశమీశమ్ ॥౧౫॥ ప్రహ్లాదార్థే నృసింహం క్షపి
తవిపదుషా వల్లభం తుష్టలఙ్కం త్వేళప్రత్యర్థికేతుం శ్రమహర తులసీ
మాలినం ధైర్యహేతుమ్ । త్రాణే దత్తావధానం స్వరిపుహతికృతా శ్వా
సనం దీప్తహేతిం సత్పే క్షారక్షితారం వ్యసననిరసనం వ్యక్తకీర్తిం జ
గాద ॥౧౬॥ స్వప్రాప్త్యాసిద్ధకాంక్షం సుఘటితదయితం విస్ఫురత్తుఙ్గమూ
ర్తిం ప్రీత్యున్మేషాతిభోగ్యం నవఘనసురసం నైకభాషాదిదృశ్యమ్ । ప్ర
ఖ్యాతప్రీతిలీలం దురభిలపరసం సద్గుణామోదహృద్యం విశ్వవ్యావృత్తి
చిత్రం వ్రజయువతిగణఖ్యాతనిత్యాన్వభుఙ్క్త ॥౧౭॥ స్వాస్వాదఖ్యాప
కత్వాచ్ఛ్రితనియతదృశేరైకభోగప్రదానాత్త్యాగానర్హప్రకాశా
త్స్థిరపరిచరణస్థాపనాత్పాపభఙ్గాత్ । దుస్సాధార్థస్యసిద్ధేర్విరహభ
యకృతేర్దుర్విభేదాత్మయోగాన్నిత్యానేకోపకారాత్స్వవిరహచకి
తం ప్రైక్షతామ్భోరుహాక్షమ్ ॥౧౮॥ సర్వాదిస్సర్వనాథస్త్రిభువనజ
ననీవల్లభస్సంశ్రితార్థీ విష్వగ్వ్యాప్త్యాతిదీప్తో విమతనిరసనస్స్వాఙ్ఘ్రి
సద్భక్తిదాయీ । విశ్వాప్త్యై వామనాఙ్గస్స్వవిభవరసదస్స్వాన్తనిర్వా
హయోగ్యస్స్వార్థేహాబన్ధమోక్తా స్వజనహితతయా ద్వాదశాఖ్యా
భిరూచే ॥౧౯॥ ప్రాప్యాకారోపపత్త్యా జనిపరిహరణాద్విశ్వసృష్ట్యా
దిశక్తేర్నిస్సీమానన్దదేశాత్స్వయత ఉపజగద్రక్షణార్థావతారాత్ । సు
ప్రఖ్యాతానుభావాద్వివిధవిహరణాద్వ్యక్తివైచిత్ర్యవత్త్వాద్భ
క్తార్త్యుగ్రైశ్వర్యభావాదఖిలఫలకృతేర్ముక్తిసౌఖ్యం ముకున్దే ॥౨౦॥ శ్రీద్వే

యస్యాంఘ్రియోగం శుభమతికరదం స్తోత్రసామర్థ్యహేతుం స్వార్థ
శాకోపశాఖాంస్మృతిరసశమితా న్యాదరంప్రతివశ్యమ్ । పాత్రిస్తాకాలా
క్షమత్వ ప్రథమమృతరసధ్యానమాత్మార్పణార్హం వైముఖ్యా ద్వారయం
తం వృతపరిచరణంచక్రపాణింజగాద ॥౨౧॥ దీప్తాశ్చర్యస్వభావం ము
ఖరితజలజం వర్షుకామ్బ్యాదపర్ణం శైలచ్ఛత్రాభిగుప్తా శ్రితమతి విలస
ద్ధేతిమాపీతగవ్యమ్। సంరంభోక్తిప్తభూమిం ప్రణమదనుగుణం పూత
నాచేతనాంతం పూర్వాచార్యం శ్రుతీనాం శుభసవిధగిరి స్థానతోనిర్వి
వేశ ॥౨౨॥ ఇత్యబ్రాహ్మాత్యసహ్య క్షణవిరహతయా మానుషత్వే పర
త్వాత్సర్వా స్వాదత్వభూమ్నా వ్యసన హరతయా స్వాప్తి సంప్రీతిమ
త్త్వాత్ । వైముఖ్యత్రాసయోగా న్నిజసుహృదవనాన్ముక్తిసారస్యదా
నాత్తైలంకరోర్వ్యద్దైశ్యభావాచ్ఛుభనిలయతయాచాతిభోగ్యంద్వితీయం॥౨౩॥

తృతీయదశకమ్.

సుశ్లిష్టా కల్పమంగై రనుపమ సుషమం వక్త్రినిస్సీమదీప్తిం స్వాన్త
స్వామస్వదేహం సుఖభజనపదం మణ్డితాఙ్గంమహిష్యా। స్తోత్రాతిక్రా
న్తకీర్తిం మలినిమరహితౌజ్జ్వల్యమిష్టాపవాహ్యం వీతాశ్చర్యత్రినేత్ర ప్ర
భృతిసురనుతించిత్రసౌన్దర్యవిద్ధమ్ ॥౨౪॥ సృష్టాకాన్తాచలోకాగ్రహృ
తధరణిభరో నవ్య భోగ్యాంఘ్రియుగ్మ శ్చిత్రోద్యన్నీలరూపో నిరవధి
రసదస్వాంఘ్రిరధ్యక్షమూర్తిః । నిత్యోపాస్యస్వపాదో నిఖిల వసుమతీ
గోపనస్వాంఘ్రివృత్తిర్విష్ణన్మూర్తిప్రతీత్యా యమపరవశతాం ప్రై
క్షిలోకైకనాథః ॥౨౫॥ స్థానోత్కృష్టాత్సుదీప్తం శ్రీమహార వపుషం
స్వాఙ్గపర్యాప్తభూషం తేజిష్ఠన్నీచయోగాత్ప్రణమితభువనంపావనం
సన్నతానామ్ । పాత్రిస్త్యర్హస్థానమంహః ప్రశమనవిషయంబన్ధవిచ్ఛేది
పాదం భేజేశీఘ్రాభియానక్షమశుభవసతిం లమ్బితార్చాభిముఖ్యః ॥౨౬॥
భూతైస్తత్తాదృగ్భూతై శ్శుభనిజవపుషా దీప్తిమద్భిగ్ర పదార్థైర్గాఢప
థ్యాస్వాదోపపన్నైః శ్రుతిముఖ సుభగాశేష శబ్దప్రపంచైః । నానా
కారైరగపుమర్థైర్జగదధి పతిభిశ్చేతనా చేతనాఖ్యైర్జుష్టందోషైరదు

ష్టం నిఖిల తనుతయా సమ్ప్రతుష్టావ తుష్టః ॥ ౨౭ ॥ గ్రాహగ్రస్తేభ
మోక్షే సురరిపు దమనే గోకుల త్రాణకార్యే గోదార్థో క్షావమర్ద్దే
సదహిత మథనే సింధుపర్యంక యోగే । శ్రోణీభారవ్యపోహే క్షితిధ
రవసతౌ నిర్జరారాధ్యతాయాం విశ్వారమ్భే చ శౌరేశ్శుభతను సుషు
మోన్మాదకత్వం జగాద ॥౨౮॥ పద్మాక్షీం పాప హంత్రీం మణిరుచిమ
మరాధీశ చిన్త్యాంఘ్రిపద్మాం తత్త్వాద్యకుణ్ఠనశ్రీ సుఘటితమకుటాం
భావుక ప్రాప్యపాదామ్ । శుద్ధాస్వాద్యస్వభావాం యమభట మథనీం
భక్తధీవృత్తిభావ్యాం నీచోచ్చాభీష్ట వృత్తిం హరితను మవద న్నిర్మలా
ర్చానురక్తః ॥౨౯॥ స్ఫీతాలోకాతిభూమ్నా పృథు బహు భుజయాది
వ్యమాల్యాస్త్రభాజా సద్వస్త్రాకల్పక్లృప్త్యా త్రిదశ రసకృతా రక్షణా
న్మఖ్యవత్త్యా । ముక్తైరుత్తంసితాంఘ్య్రా స్థిర ధృతరమయాశ్యావయా
నిత్య సత్యాశ్లేగకాంత్యా జితానాం స్వబహుమత జనస్వామితా మ
న్వమంస్త ॥౩౦॥ చిత్తాకృష్టిప్రవీణైరఖిలవనసుఖైస్సర్వ వాంఛాం దు
హానై శ్శాతన్వానై ర్ద్దిదృక్షాం శ్రుతి హిత సహితై శ్శాత్మ నిత్యాదరా
హ్వైః । విశ్లేషాక్రోశ కృద్భి స్స్మర దరతికరైర్ద్దత్తసాయుజ్యసం
గైగ కుర్వాణై ర్బాల లౌల్యం మిళిత గుణగణై ర్నిత్య దృశ్యాంగమా
హ ॥౩౧॥ రమ్యస్థానాది యోగా దమిత విభవతస్సత్పథ ప్రాపకత్వా
త్సవ్యక్సాయుజ్య దానా దనఘవితరణాత్సర్వ శేషిత్వచిహ్నైః । ప్ర
ఖ్యాతాఖ్యా సహస్రైరవతరణ రసైర్భుక్తి ముక్త్యాభి ముఖ్యా త్త్రై
లోక్యోత్పాదనాచ్చ స్తుతి విషయ తనుం వ్యాహరన్నందితాన్యః ॥ ౩౨ ॥
ప్రేమార్ద్రాపానుభావాత్పరిజన విభవా త్పావనాలంక్రియత్వా జ్జైత్రవ్యా
పారయోగా దఘటిత ఘటనా ద్దైవభావ ప్రసిద్ధేః । ఆశ్చర్యక్రీడనత్వా
త్సరసిజ నిలయానందనా చ్ఛందవృత్తై రైశ్వర్యవ్యక్తిమత్త్వాదఘశమన
తనుం కేశవం వ్యాజహార ॥ ౩౩ ॥ ఏవం సౌన్దర్య భూమ్నా తను వి
హితజగత్కృత్యసౌభాగ్య యోగాత్స్వేచ్ఛాసేవ్యాకృతిత్వాన్నిఖిల త
మతయో నాదదానాక్షకాన్త్యా । లభ్యార్చా వైభవత్వాద్గుణరసిక

గుణోత్కర్షణాదశకృష్ట్యాస్తత్త్వ త్వాత్వావ భక్త్యా చ్ఛుభ మధగత
సుం శ్రీహనాశం తృతీయే॥ ... ... ॥౩౪॥

చతుర్థశతకమ్.

శ్రీమన్నారాయణాస్సర్వ్యనుగుణ మకుటో వీర దామాంకభూ
షిద్ధుర్దాంతారాతిహంతాద్భుత నియతతనుఃకల్పహాధోధితల్పః। విశ్వా
ద్యంజ్యోతిరుర్వీధరఫణిశయనో వేదరూపస్వకేతు ర్నిర్ధాతా శేషదో
షగప్రభురథ కథితస్సుస్థిరైశ్వర్యసీమా ॥ ౩౫ ॥ నైత్యాత్సౌగంధ్యభూ
మ్నా రుచిరుచిరతయా పోషణాదాభిరూప్యాత్సందర్భాత్పుష్పసం
గాన్మహితతులసికామాలయాశంఖతశ్చ। చక్రాధిశస్య యోగాద్వటద
శశయనాద్వర్ణ్ణనీయా పదాస్తైస్సమ్పన్నానేక భోగ్యన్నిరవిశదజితం
కృష్ణమూర్తిం శఠారిః ॥ ౩౬ ॥ చేతోగంధాను లేప స్తుతి వచన కృత
సక్పుటోంజల్యుపాత్తాలజ్జారగపారిణవాసీకలిత వరశిరో భూషణశ్చే
తనేన। శిష్ణాసత్త్వాదపితస్స్వతనుసదనతా మాత్మరూపే వితన్వన్న
న్యోన్యాత్మత్వయోగాత్ప్రభురగణిమిథశ్శ్లిష్టభావోధతేన ॥౩౭॥ భూ
మ్యాద్యైస్సాగరాద్యైర్జ్వలన శశిముఖై ర్వసుభిర్వత్సపూర్వై ర్గ్న
త్వద్భిస్సైవైశ్చలోకాదిభిరథ పృథివీక్షిద్భి రాత్మీయదాస్తైః। సౌలభ్యై
శ్వర్యవర్గై రపిచగుణగణై ర్వాసుదేవోవియోగే స్వీయైస్తైశ్చైశ్వర్య
స్త్వాన్వ్యథయతి మధుహేత్యబ్రవీత్కారిసూనుః ॥౩౮॥ ఆపన్నానన్యబం
ధా సరసిజ నిలయా వల్లభే సాంద్రమోదే భక్తాఘ ధ్వంసశీలే తదుచి
త సమయాశ్వాసదాన ప్రవీణే। కర్పూరాలేపశోభే సమధికరహితే
శోషకే సర్వపూర్ణే కృష్ణేస్తుత్యాది భాజాం శఠరిపు రవదద్ధన్యతాంగం
దితాన్యః ॥౩౯॥ ఇచ్ఛాసారథ్యయోగాత్ప్రహరణ నవనాచ్ఛిత్త శశస్యా
ధ్యా మాలే స్తుత్యాంఘ్ర్యాకపాదధూళ్యాస్సర్వజనభజనత్వాదధూ
తీనమోభిః। తన్మూలస్యాంఘ్రియుత్యా తదితర భజన త్యాగ పూర్వోప
సత్త్యాదేవం ప్రాచిఖ్య పత్స్వప్రణయిషుభిషజం కేసర స్రగ్విభూషః॥
ఆపద్బంధుత్వాదీప్తం నిరవధిక మహా నందదం కాంతిలోకం దుర్ధర్షం

దేవతానాం పితరమనుపధిం సర్వభూతాంతరస్థమ్ । పూర్ణజ్ఞానై
మూర్తిం ధృతశుభతులసీం చక్రనాథం మునీనాం విశ్రాంతిస్థానమీ
శం విశదబహుగుణం ప్రాహ భిన్నైశ్శ్రుతాంతైః ॥౮౧॥ దుశ్శీలో మాంస
చక్షుర్నిరవధిమురితో వీతలజ్జో విలోలః స్పృష్టాహీనోఽస్య సజ్జా తత్కృత
మపి లఘయన్ శీలమంతర్దధానః । కర్మజ్ఞానాదిశూన్యో నిరుపధి విహి
తాం జ్ఞానదృష్టిం వితన్వన్ప్రఖ్యాప్యైవం స్వదోషాన్ప్రతి గుణరసికస్త
ద్దిదృక్షాంచ చక్రే ॥౮౨॥ సౌందర్యాదౌ స్వకీయే హ్యపిచ ఖనికరే పూ
ర్ణతాయాంచ శాస్త్రా సమ్యక్జ్ఞానే ప్రకాశే వలయరశనయోర్వ్యష్మన్
ణే స్వస్వరూపే । స్యాద్విష్ణోర్యద్వ్యపేక్షా తదిదమఖిలమున్మీలనీయం
తదీయైరిత్యూచే శౌరిసూను స్తదుపరి కథయం స్తంశవా ద్యాశ్రితాం
గమ్ ॥౮౩॥ కారుణ్యాదబ్ధిమాధీ తదుపరి శయిత స్తత్సమానాంగవ
ర్ణః ఖ్యాతౌదార్య స్స్వదానే రుచిరమణిమచిగ్వేషతోఽతివ భోగ్యః । ఆ
త్మత్వేనానుభావ్యో దురధిగమపదో బంధమోక్ష స్వతంత్ర స్సావ్వస్య
శ్రీమోపరోధీ స్వదత ఇహ విభు స్తత్పదోత్కంఠితాయ ॥౮౪॥ తాపైస్స
మ్బన్ధిదుఃఖై స్స్వవిభవమరణై స్తాపకృద్భోగ్యసంగై ర్దుర్గత్యాజ్ఞాతివృ
త్తైరనితరవిధుతైరన్ధకారానిరోధాత్ । ప్రహ్వీభావోజ్ఝితత్వాత్ప్రల
ఘుసుఖపరిష్వంగతశ్చాతిశోచ్యం విశ్వం ద్రష్టుం నశక్తో నిజపదనయనే
నాథతిస్మస్వనాథమ్ ॥౮౫॥ స్వానాం నిర్వాహకత్వాదహిపతిశయనా
దబ్ధివర్ణస్వభావాదత్యన్తోదారభావాద్వలభిదుపలవద్దర్శనీయత్వయో
గాత్ । సన్నాళీత్వాత్తులస్యాః ప్రియకరణముఖై రంగస్రష్టా పటుత్వా
త్సుప్రాపత్వాదిభిస్తం ఫలమతులమవైశ్ఛజుషామేషనాథమ్ ॥౮౬॥ క
ల్పాంతేఽపి స్థితత్వాత్సకలసురగణస్రష్టృభావాజ్జనానాం రక్షాద్యాపా
దకత్వాచ్ఛివవిధిభగణాత్సర్వదేవాత్మభావాత్ । తత్తత్కర్మానురూ
పం ఫలవితరణతో వైనతేయధ్వజత్వాత్స్మారకండేయావనాదేః ప్రభు
మథశఠజిత్ప్రాహ సర్వామరోచ్చమ్ ॥౮౭॥ నిత్యైశ్వర్యం తుర్యే స
హజబహుళసద్భోగ్యమన్యోన్యసక్తం క్లేశాపాది స్వతుల్యం స్వజన

కృతకృతార్థీ కృతిం స్నేహవైద్యమ్ । సంయుక్తం సద్గుణౌఘైస్స్వజనపరిహృత్యోపేక్ష్యమిష్టార్థరూపం శీఘ్రం నిశ్శేషభోగ్యాతమమనుకలతకే దేవతాసార్వభౌమమ్॥ ... ... ॥౮౯॥

పంచమదశకమ్,

చక్రస్యాయతవరత్వాత్స్వజన వశతయా రక్షణోద్యుక్త భావాద్భక్త్యత్వాత్స్వత్మదానాదమలతనుతయా శ్రీగజేన్ద్రావనాచ్చ । నానాబంధుత్వ యోగాద్విపదిసఖతయా వ్యాజ మాత్రాఖిలాపాతావరుణ్యాధీనవృత్తిం కమలదృశమవైత్యారిసూనుః కృతార్థః ॥౮౯॥ పాథోధిప్రాప్తకాన్తా సరస తులసి కాలం కృతా దాతృభావే వైకుణ్ఠత్వేచ చక్ర ప్రహరణ వశితా దేవతా స్థాపనాదా । స్వానామభ్యావనాదా సకల నియమనే సర్వకర్తైశ్వర్యభావే నిత్యాసక్తైస్స్వభక్తైర్జగదఘశమనం ప్రాహకృష్ణంశతారిః ॥ ౯౦ ॥ జ్యోతీరూపాఙ్గకత్వా త్సరసిజనయనానిష్టవిధ్వంసకత్వా న్మేఘాభ శ్యామలత్వాచ్ఛ్రితసరసతయోత్కృష్టసౌలభ్యయోగాత్ । రక్షాయాం సావధానాత్సుభగ తనుతయాసోపకారాత్ప్రవశ్యాత్స్వానాం ప్రీతిమాత్రం జనయతి భవవానిత్యవాదీచ్ఛఠారిః ॥ ౯౧ ॥ ఆపద్బంధుత్వకీర్త్యా యదుకులజననాద్ధీరవీరత్వకీర్త్యా లోకానాం విక్రమాచ్చాశ్రిత దురితహృతేః రద్భుతైశ్చేష్టితైశ్చ। చక్రాద్యస్త్రాస్వితత్వాత్కమలనయనతస్సప్పదావామనత్వాత్త్రిరాష్ట్రాశేషశాయీజగదవనమహాదీక్షితోజ్ఞాయితేన ॥౯౨॥ శఙ్ఖాద్యైర్యజ్ఞసూత్రాదిభిరపిచ తథా శార్ఙ్గముఖ్యైస్తుళస్యాబిమ్బోష్ఠాద్యైస్సునాసావ్రతతి నిరవధిజ్యోతిరూర్జస్విమూర్త్యా । నేత్రాబ్జాద్యైరశేషాభరణసుషమయా స్వైస్స్వభక్తైర్మనోజ్ఞోదేవ స్వానామజస్రం స్మృతివిషయతయా భాతిచేత్యభ్యధాయి ॥ ౯౩ ॥ స్రష్ట్రత్వాద్యైర్జగత్యాస్సకలవిధకలావర్తకత్వేన భూతాంతర్యామిత్వేన కృత్యుద్ధరణ పరతయా భూభరాపాకృతేశ్చ। శైలేన్ద్రోద్ధారణాద్యైస్స్వజనహితతయా బ్రహ్మరుద్రేన్ద్రాభావా ద్భువత్వాన్నాలసాద్యైశ్చప్రభువనిశమహారం బుధిరా

ధ్యోఽనన్యభావి॥౫౪॥ సర్వాధీశత్వాదరిదరభరణాత్సానుకమ్పత్వ యోగాత్సత్త్వసాహాయ్యదత్వాచ్ఛేషాన్తరనిలయతయా భూసముద్ధర్తృత్వా దస్త్రైః । సర్వేషాం తాతభావాదితరజనదురాధర్షతాదేశ్శరణ్యం దీనానాం ప్రాహ విష్ణుం శఠజనమథనో దేవతాసార్వభౌమమ్ ॥౫౫॥ నిస్సాహిత్యామృతత్వాత్స్వవశజనితయాఽనన్యభావప్రదానాత్స్మర్యా చారాతికీర్త్యా నళిననయనతో నాయకత్వాత్సురాణామ్ । సర్వాశ్రై ష్ట్యాదియోగాదనితరగతితాద్వ్యవహాసన్నభావాద్దాస్యే స్వే స్థాపయే త్స్వాన్హరిరితి శఠజిత్స్థాపయామాస కృష్ణమ్ ॥౫౬॥ స్వామిత్వాత్సంశ్రితానాముపకరణగణాత్స్వేష్టసంశ్లేషకత్వాత్సర్వాస్వాదత్వభూమ్నా కపటవటుతయా దారుణాపత్సఖత్వాత్ । దివ్యస్థానోపసత్త్యా శ్రీమదరిభరణాద్వ్యాపినారాయణత్వాదత్యాసన్నాశ్రితానాం భవతి హరిరితి ప్రాహ కారేస్తనూజః ॥౫౭॥ ప్రాదుర్భావాదివృత్తైర్వృషగణదమనాద్భూతనాథాతనాద్యైర్గోమహార్థం బౌద్ధకృత్యైర్గిరివరభజనస్వీకృతేస్థానభేదైః । తేజోధ్వాంతాదిభావాజ్జలనిధిశయనాద్భిక్షణాద్యైస్త్రిపద్యాః పీయూషస్పర్శనాద్యైశ్శిథిలయతి హరిస్స్వీయహృచ్ఛేత్యథోచే ॥౫౮॥ ఇత్థం కారుణ్యనిఘ్నం దురితహరజనం ప్రేమతీవ్రం దుహానం లోకానాంరక్షితారం స్మృతివిషయమహంభావనాగోచరంచ । దీనానాంసచ్ఛరణ్యం స్వరసకృతనిజప్రేష్యతావాఞ్ఛయాచే ప్రాప్తుం శక్తిప్రదం శ్రీపతిమిహ శఠకేశ్శ్రేయసామేకహేతుమ్॥౫౯॥

షష్ఠదశకమ్.

చక్రిత్వాత్స్వామిభావాద్ద్రుపదసఖితయా బిమ్బదృశ్యాధరత్వాదబ్ధిశ్యామాత్మకాన్త్యా ధృతతులసితయా నిర్జరాధీశభావాత్ । రక్తాభాస్యాంఘ్రిభావాత్పృథుమకుటతయాఽఽశ్చర్యచర్యావిశేషైర్గజాధ్వంసాచ్చకృష్టం శఠజిదకథయద్దేశికద్వారగమ్యమ్॥౬౦॥ పూర్ణత్వాద్గోపనారీజనసులభతయా లోడనాదమ్బురాశేర్న్యగ్రోధాగ్రేశయత్వాదతిసుభగతయా శ్రీమహీవల్లభత్వాత్ । నిర్దోషాత్తుఙ్గభావాన్నిరవధి

శయశ స్సద్యశ్శి శాఖిద్రుత్వా న్మోక్షస్పర్శేచ్ఛయా చ స్వయమభి సరతి
త్యాహకృష్ణం శతారిః ॥౬౧॥ సమ్పద్దారిద్ర్యభావా దసుఖసుఖకృతేర
ప త్త్రనగ్రామభావా త్పుణ్యాపుణ్యాదిభావా త్కపట ఋజుతయా స
ర్వలోకాదిభావాత్ । దివ్యాదివ్యాఙ్గవత్త్వా త్సురదితిజగణ స్నిగ్ధశత్రు
త్వకీర్త్యా చ్ఛాయాచ్ఛాయాదిభావా దఘటిత ఘటనం ప్రాహకృష్ణం
శతారిః ॥౬౨॥ రాసక్రీడాదికృత్యై ర్వివిధమురళికా వాదనైర్మల్లభం
గై ర్గోపీబద్ధాగ్ర్యభావాద్వ్రజజననముఖైః కంసదైత్యాదిభఙ్గైః । ప్రా
దుర్భావైర్నిహీనే ష్వసురభుజవనచ్ఛేదముఖ్యైశ్చరిత్రై రాశక్తైస్స
ర్వచిత్తం హరిరితికథయా మాసకారేరపత్యమ్ ॥౬౩॥ శఙ్ఖాచ్చక్రాత్త్రత
శ్చ త్రిదశసురతయాసిన్ధుశాయిత్వభూమ్నా తద్వచోచ్ఛేదారభావాదరు
ణసరసిజా తుత్వచిహ్నేన దేవః । దేవ్యాసంస్పృష్ట(దేవీభిస్సేవ్య)భావా
దతిసుభగతయా స్వేప్వతిస్నిగ్ధభావా ద్బన్ధుభ్యాసాన్వమ్మురారిర్విఘటయ
తిహతాదిత్యవోచచ్ఛతారిః ॥౬౪॥ పారమ్యాద్దైవ్యశ్చపఞ్చాయుధవిహృ
తిముఖైర్బ్రహ్మణస్సృష్టిభావా ద్దేవానాంస్వామిభావా దభిసుభగత
యాఽలఙ్కృతేరశ్చన్ద్రభఙ్గాత్ । ప్రాదుర్భావైశ్చసర్వాన్తరనిలయత
యాఽహంమమత్వేతిధైర్యాచ్చాతుర్యాదీనఽన్యాణామపహరతిహరిశ్చే
త్యభాణీచ్ఛతారిః ॥౬౫॥ పారమ్యాద్భవ్యభావా త్సృగభిహితిముఖై
శ్శ్రీశత్రైశ్వర్యభూమ్నా స్నేహిత్వాదాభిరూప్యా చ్ఛ్రితపరవశతాస
ర్వలోకేశతాద్యైః । ధృత్యాదేరాదిహేతుం మురమథనమథ వ్యాహర
త్సంశ్రితానాంవేదానాగస్త్ర్యభాషావపుషఉదధరచ్ఛ్రీయసే దేహి
నాంయః ॥౬౬॥ లోకస్రష్ట్రుత్వశక్త్యాయుధ సుభగతయా జిష్ణుసార
థ్యయోగా త్సృగ్భ్రద్దేవేశభావా ద్గరుడరథతయా స్వాశ్రితేపక్షపా
తాత్ । కాన్త్యాసామ్రాజ్యయోగా దవతరణదశా స్వప్రపారమ్యతశ్చ
స్వీయాయుత్తస్వభూతి ద్వయమథకథయామాసదేవంశతారిః ॥ ౬౭ ॥
సర్వాత్మత్వా జ్జగత్యాగ క్రమణతదుత్సంరక్షణా ద్విష్టపానాం శత్రు
ధ్వంసాత్పరత్వా ద్యభిమతదశయా పఞ్చధాఽవస్థితత్వాత్ । నిర్వాహా

దణ్డకోట్యాబుధదయితతయా సర్వశిష్టేఙ్ఘ్రిదానాన్మోక్షేచ్ఛోత్పాద
కత్వాద్ధరిమథశఠజి ద్వక్తృవర్ణ్య స్స్వయోగమ్ ॥౬౮॥ ఆపత్సంరక్షణాద
ద్యుపకరణతయా మేఘసామ్యాదిభూమ్నా స్వానాంవిశ్వాసదానాత్స
రగణభజనా ద్దివ్యదేశోపసత్త్యా । ప్రాప్యప్రాప్యత్వయోగా త్స్వ
జనవిజనయో స్స్వప్రపత్తవ్యభావా దూచేనాథంశరణ్యం శ్రుతిశత
విదితం వేఙ్కటేశంశఠారిః ॥౬౯॥ ఇత్థంసద్వారగమ్యంస్వయమితమ
సహ స్థాయినాంయోజనార్హం కర్తుంస్వైశ్చరిత్రైర్విఘటితవిజనం
స్వాన్వితస్తేయదక్షమ్ । ధృత్యాదీనాంనిదానం ఘటక వశమహః భూతి
యుగ్మంశఠారి ర్వ్యఘట్యస్యాప్యనర్హం ప్రపదనసులభం ప్రాహషష్ఠే
శరణ్యమ్ ॥ ... ...

సప్తమదశకమ్.

నిస్సఙ్ఖ్యాశ్చర్యయోగాదతిమధురతయాఽగ్రో జగత్కారణత్వా
న్మార్గోద్ధార్హత్వభూమ్నా త్రిదశపతితయా వాఙ్మనస్సన్నిధానాత్ ।
పీయూషస్పర్శనాద్యై రఖిలపతితయా లోకసంరక్షణాద్యై శ్శాత్యా
శజాఙ్గంస హేతత్త్రితనురసురహే త్యాహచిన్త్యాన్తికస్థః ॥౭౧॥ శ్రీర
ఙ్గేసన్నిధానా న్నిఖిలజగదనుసృష్టతాద్యై శ్శుచిత్వా ద్విధ్వస్తానిష్ట
భావా దురగశయనతః పుంసుకర్మానురూపమ్ । శర్మాశర్మప్రదానాజ్జ
లదతనుతయోప క్రియాతత్పరత్వా త్స్వామిస్వానాంవిగర్హా ముపశమ
యతిచే త్యాహధీమాన్ శఠారిః ॥౭౨॥ పద్మాక్షత్వేనహృత్స్థస్వగ పరమఖ
నిలయ స్స్వోపకారీవిగర్జచ్ఛఙ్ఖోఽనిష్టప్రహర్తాఽఽదరవిలసనకృద్రక్ష
కో మ్భోధిదృశ్యః। ఆపత్సంరక్షకశ్రీమకరవరలస తుణ్డలస్సాస్వజ్గ్రా
స్త్ర్యా స్వేషుస్వంగో ప్తృభావం ప్రకటయతిహరిశ్చే త్యశంసచ్ఛఠారిః॥
౭౩॥ విక్రాన్త్యావిష్టపానామమృతమథనతశ్చోద్ధృతేర్భూ తథాత్యాగ్రిగ
కల్పేలోకాదనాచ్చ క్షితిభరహరణా ద్దైత్యరాజప్రహారాత్ । లఙ్కా
సఙ్కోచకత్వా దసురభుజవనచ్ఛేదనాల్లోకసృష్టే ర్ధృత్యాగోవర్ధనా
ద్రే స్స్ఫుటజగదవనప్రక్రియం శ్రీశమాహ ॥౭౪॥ సాకేతేముక్తిదానా

స్థిరచరజనుషాం సర్వశో రక్షకత్వాచ్చైద్యే సాయుజ్యదానా జ్జగదు
దయకృతే రుద్ధృతేర్భూమిదేవ్యాః । యాచ్ఞార్థం వామనత్వా చ్ఛివభజక
మునేర్మోక్షదానాద్యదస్మై స్నేహం సర్వాశ్రయత్వం ప్రకటయతి
హరిశ్చేత్యథాజ్ఞాయితేవ ॥ ౭౫॥ నాభీపద్మోజ్జ్వలత్వా ద్విధిశివభజనీ
యాంఘ్రిభావాద్గవాంచ త్రాణాద్వైశ్య స్సర్వభూతాన్తర నియమనత
స్సంశ్రితేభవ్యభావాత్ । బ్రహ్మోద్యాపద్విమోక్షా దసురనిరసనా త్త్రిత
రక్షోనుజత్వా త్తీస్వయాక్రందాపహారీ భవతిచభగవా న్సత్యవాదీ చ్ఛ
శౌరిః॥ ౭౬॥దృగ్భ్యాం పద్మాకృతిభ్యా మమరతరులతా నాసికాతోఽధ
రేణ భ్రూచాపేనస్మితేనా ప్యథమకరలస త్కుణ్డలాభ్యాంవిశిష్టః । ఫా
లేనార్ధేన్దుభాసాఽమలముఖశశినా నేత్రశోభాదిభాజా శ్రీమాన్దేవకిరీటీ
స్మృతివిశదనుర్భాతి చేత్యభ్యధాయి ॥ ౭౭॥ భూతైశ్చప్రాశ్యమాద్యై
స్సకలయుగగతై ర్వస్తుభిశ్చేతనాద్యైః స్వైర్వర్లోకానాంనియత్యా స్మర
ణతదితరో త్పాదనాస్మానవాద్యైః । దుర్జ్ఞేయత్వాత్స్వభాజాం బహు
శుభకరణా ద్వేదసంవేద్యభావా చ్ఛ్రీమానైశ్వర్యనానా విభవ ఇతి
తత శ్శ్రీభగవత్యపాది ॥ ౭౮॥ స్వామిత్వా దైశ్వర్యభావా దపిచకరుణ
యా దత్తవాగ్జృమ్భణాత్వా దుజ్జీవాపాదకత్వా దఘటితఘటనా శక్తి
వైకుణ్ఠయోగాత్ । శుద్ధస్వాంతత్వచక్రాయుధ జలధిసుతా వల్లభత్వా
త్పితృత్వా త్స్వస్తోత్రేవిష్ణురప్ర త్యుపకృతివిషయే స్వాన్యనక్తీత్యగా
యత్॥ ౭౯॥ వైకుణ్ఠేనిత్యయోగా చ్ఛ్రితవివశతయాఽనన్తకీర్త్యుజ్జ్వల
త్వా చ్ఛేషేశాయిత్వరుక్మి ణ్యభిమతసురజి ద్బాణదోఃఖణ్డనాద్యైః ।
గ్రాహగ్రస్తేభరక్షా భిరుచితవిషయే సన్నిధానా చ్ఛుచిత్వా త్స్తోత్రా
ణాందుఃఖజాతం విఘటయతిహరి స్తీర్థపాదోభ్యధాయి ॥ ౮౦॥ శాత్యా
శజన్యాసహిష్ణుం పరిమితజవతా గర్హణం స్పష్టరక్షం వ్యాకుర్వ న్తంసప
రక్షా క్రమమ ఖిలజన స్నేహితాందర్శయ న్తమ్। స్వీయాకీర్తిచ్ఛిదోత్కరం
స్మరణసువిశదం విస్మయార్హద్విభూతిం స్తోత్రేయుఙ్క్తమాహస్తుతికృద
ఘహరం సప్తషేఽనిశచోరమ్ ॥ ... ... ॥౮౧॥

అష్టమదశకమ్.

శ్రీవద్ద్వ్యగపత్యాదిమత్త్వా ద్రఘుయదుకులయో రుద్భవాత్స్వా శ్రితేచ్ఛాధీనేహా విగ్రహత్వా త్సకల చిదచితా మన్తరాత్మత్వ భూమ్నా। స్వామిత్వా త్సంశ్రితావేద్యఖిల గుణతయా జ్ఞానినా మస్పృ దుఃఖస్థానేచ్ఛాపాదనా ద్వ్యైహారి రకథిపరం దర్శనేచ్ఛో స్సుదృశ్యః॥ తార్క్ష్యోద్యద్వాహనత్వా చ్ఛుభనయనతయా నీలమేఘాకృతిత్వా దాశ్చర్యోచ్చేష్టితత్వా ద్దురవధరతయా యోగిభిర్నిర్జరైశ్చ । స్నేహవ్యాముగ్ధభావాత్ప్రీతిహతి విరహోద్దర్జనాదృశ్యభావాన్నిసఙ్గానాం జనానాం సులభతమఇతి ప్రాహనాథశ్శఠారిః ॥౮౩॥ శ్రీభూమినాయకత్వాదతి సుకరతయా కల్పసిద్ధాశ్రితత్వాచ్ఛ్రీస్థానే సన్నిధానా త్సురహితకరణాచ్ఛ్రీనివాసత్వయోగాత్ । విక్రాన్త్యావిష్టపానాం విధిమరధిగమాత్సేవసౌలభ్య భూమ్నాచైకాకీ స్వాశ్రితానాం విహరణసమయేశ్రీధరగపత్యాహ ॥ ౮౪ ॥ దుర్దాన్తే భేదభఙ్గా చ్ఛుభ నిలయ తయా సామ్యతశ్చేతరేషాం స్వాయత్తత్వేనభానాచ్ఛ్రితహృది సతతం దేవతద్వేషిసంఘే। మిత్రామిత్రత్వయోగాజ్జగదుదయకృతె దేవతాత్మత్వముఖ్యైశ్శ్రీమానైవకుణ్ఠనాథశ్శ్రిత విహితసమగ్రత్వభూమాఽనవభావి ॥ ౮౫ ॥ ఆశ్చర్యేహాస్వతత్త్వాచ్ఛుభమకుటతయా స్వామితాభ్యాశయిత్వా జ్జీమూత శ్యామలత్వాచ్ఛ్రిత సులభతయా పద్మసూర్యోపమాఙ్గాత్ । సారథ్యాత్పాండుసూనో రవనిభరహృతె రన్తరాత్మత్వ యోగాజ్జీవాపేక్షా ప్రతీక్షో భవతి తదవనే శ్రీపతిశ్చేత్యభాణి ॥౮౬॥ భాతత్వాచ్ఛ్రీతులస్యాశ్రితహృదిశయనాచ్ఛ్రీధవత్వస్వభావాదాశ్చర్యోపత్వాచ్ఛ్రీయత్వాత్సురగణభజనాద్దైవారివిధ్వంసకత్వాత్ । గోవిన్దత్వాదశేషాభిమతవిషయతోభీష్టసచ్చిత్తకత్వా త్సర్వాకారాద్భుతత్వా త్స్వపదవితరణే సజ్జఇత్యాహకృష్ణః ॥ ౮౭ ॥ భవ్యత్వాద్రక్షకత్వా త్త్రిజగదధిక కారుణ్యతోగోపభావా న్నీలాశ్మాద్రి ప్రభత్వాత్స్వజన కృత నిజాత ప్రధాన ప్రభుత్వాత్ । మందస్మిత్వాస్థితత్వాద్ధృది సుశ్రుతిమ చా

తత్తత్తానుగ్రహత్వాత్స్వానాం చిత్తానపాయాత్స్వజనహృదిరతో మాధవశ్చేత్యవోచత్ ॥ ౮౮ ॥ ప్రాసాధస్యైన భావాద్ధృది చ విభుతయా ఽల్పమహిమ్నా పరత్వాన్మాధుర్యాద్దేహదేహ్యాదిషు చ గతతయా స్వస్వరూపప్రకాశాత్ । అన్యస్మృత్యాద్యభావాత్స్వపరమపురుషైక్యభ్రమధ్వంసకత్వాత్ జ్ఞానాజ్ఞానప్రదత్వాత్ప్రకటయతి హరిః పుంసి దాస్యం స్వమూచే ॥ ౮౯ ॥ వైలక్షణ్యాత్స్వమూర్తేర్మకుటముఖమహాభూషణైర్భూషితత్వాత్ సన్నద్ధానేకాయుధత్వాచ్ఛ్రియ సహితయోర్జీవనైకరక్షకత్వాత్ । భవ్యాత్వాద్యైశ్చ సమ్పన్నిరవధికతయా ఽఽశ్చర్యచేష్టత్వయోగాన్నిష్ఠాం దాస్యే స్వకీయే ప్రకటయతి హరిశ్చేత్యథాజ్ఞాయి తేన ॥ ౯౦ ॥ వ్యాముగ్ధత్వాత్స్వకీయేష్వమలఘన రుచా వామనత్వేన చాపద్బంధుత్వాశ్చర్యభావాదహితనిరసనాల్లోకసృష్ట్యాదిశక్తేః । అబ్ధౌ శాయిత్వయోగాచ్ఛ్రితదురిత హృతేశ్చాతసీ పుష్పకాన్త్యాత్వాత్కృష్టేస్స్వయదాస్యావధివిశదయతీత్యాహ నాథస్స్వదాస్యమ్ ॥ ౯౧ ॥ ఇత్థంసూరిర్ద్దిదృక్షో ర్దృశివిషయ మయైస్స్పృహైరేవలభ్యం స్వానాంవిశ్లేషభోగ్యం శ్రితవిహితసమగ్రత్వ భూతిం శఠారిః । స్వాపేక్షా సవ్యపేక్షం స్వవితరణపరం హృద్గతం స్పష్టయన్తం దాస్యం స్వం తస్యనిష్ఠాం తదవధిమపి చాప్యష్టమే స్వవ్యవశ్యమ్॥ ... ... ॥౯౨॥

నవమశతకమ్.

ఆపద్బన్ధుత్వకీర్త్యా దృఢమతిజననాద్దైత్యనాశాయభూమా జాతత్వాదుత్తరస్యాం పురిమధుర పదాలంకృతాయాం దయాబ్ధేః । బంధోఽక్కృష్ణస్యపాదాశ్రయణమిహ వినానో సహాయః పుమర్థో రక్షాసామర్థ్యహానేర్భవిన ఇతిహితంకారి సూనుర్బభాషే ॥౯౩॥ లక్ష్మీసమ్బన్ధభూమ్నా మిత ధరణితయా పద్మనేత్రత్వయోగాత్థిత్యాద్యైస్సైనవశ్చరితైస్స్వహృదపహరణాచ్ఛ్రీగజేన్ద్రావనాచ్చ । తార్క్ష్యాం సౌచాధిమహ్యారిగణనిరసనాద్దేవమప్రాప్తికాద్యైర్ద్రుషరోర్మ్నేస్స్వాలవాద్యైస్సుచిరకృతదయో మాధవశ్చేత్యవోచత్ ॥ ౯౪ ॥ నైకశీర్నా

మవత్త్వా జ్జగదుదయసుసంస్థాపనాద్యైర్హరిత్వా ద్దానా న్మోక్షస్య
హేయ ప్రతిభటఘటకశ్రేణిసమ్పత్తిమత్త్వాత్ । ప్రహ్లాదా హ్లాదక
త్వా ద్వృషగిరికటకే సన్నిధానాదికృత్యైశ్శర్వాదేస్సాంగదానా
దకథియదుపతిశ్శీలరత్నాకరోऽసౌ ॥౯౫॥ లక్ష్మీవక్షస్స్వభావా త్స్వ
జనసులభతా పర్వతోద్ధారణాద్యైర్దుర్జ్ఞేయత్వాత్సనారేऽఖిలపతిత
యూ నాకినాంవృద్ధభావాత్ । స్వేషాం హృద్వాసితాయాస్స్వజనవశత
యాతత్రచాసక్తిభూమ్నా స్వస్వామిత్యాదిబన్ధా జ్జగదవతిహరిశ్చైత్య
భాణీచ్ఛ్రుతాదిః ॥౯౬॥ పారిణత్వాదద్భుతత్వాదపిచసువిదితత్వేవభవ్య
త్వయోగాల్లక్ష్మీవక్షస్స్వభావాద్రఘుకులజననాన్నీలరత్నాభిమా
త్యా । కృష్ణత్వాదబ్జదృక్త్వా త్పరమపతితయాచేశ్వరం సంశ్రితానా
మాచేదీమాంశ్ఛ్రుతాది స్స్వగుణగరిమ సంస్మారకంసర్వదర్శీ ॥౯౭॥
ఆశ్చర్యైశ్వర్యత్వా దఖిలపతితయా చాన్తరాత్మత్వ భూమ్నా శక్త్యేశ
క్తత్వభూమ్నా జలదతనుతయాభవ్యతాకర్షకత్వాత్ । ఔదార్యాదేర్వి
శిష్టాదపిచ భవభృతాం రక్షణేऽతిప్రసక్త్యాద్విస్మర్తుంనైవశక్యో హరిరితి
శఠజిత్సంసజేతారమాహ ॥౯౮॥ రమ్యత్వాచ్ఛ్రీతులస్యాశ్రితజనస
హితత్వేన పద్మాక్షతాయాస్స్వామిత్వాత్సత్పరంజ్యోతిరితికథనతశ్శ్రీధ
రత్వాత్తికీర్త్యా । పుష్పశ్యామత్వ భూమ్నా రథవరణముఖ స్స్వాయుధ
త్వాద్వ్యద సైశ్శ్రేర్ధిమాక్షశరాశిర్ఘటకముఖసువిస్రమ్భణీయత్వమా
హ ॥౯౯॥ వల్లీమధ్యాత్త్వయోగా దపిచసువిదిత శ్రీవచో వాచ్యభావా
ద్భూమ్యాద్యైశ్వర్యయోగా దవతరణదశా సాహచర్యా త్సభర్తుః ।
సన్నాత్మత్వాత్సుబోధ ప్రదదురితహరత్వాత్సమాసన్నభావా ల్లక్ష్మ్యై
శ్శ్రీశంశశారిగ్రథయతిచ సుమజ్ఞానిభావేననాథమ్ ॥౧౦౦॥ పద్మా
క్షత్వప్రసిద్ధ్యా జగదవనతయా భవ్యతాద్యైశ్చసారగ్రాహిత్వా ద్వేణు
నాద్యైర్హృషిత జనతయా స్వాజ్ఞదానాదజాదేః । శ్యామత్వాద్దస్యచో
రత్వత ఉతసరసస్మేరచేష్టత్వభూమ్నా కూటస్థోऽనోత్ర సిద్ధ్యస్మక్షస
మయతయాఖ్యాపయామాసకృష్ణమ్ ॥౧౦౧॥ సర్వశ్రేష్ఠ్యాత్సవకీయై

జగదవనాదణ్డపస్త్రాధిపత్యాన్నిశాయా వల్లభత్వాదమృత విశరణా ద్భక్తసుస్నిగ్ధభావాత్ । దాసానాం సత్యభావాదతిసుజనతయ్యాఽథో జగత్కారణత్వాచ్ఛ్రీమాన్వేలాప్రతిష్ఠో భవభయహరణే చేత్యభాణీ చ్ఛతారిః ॥౧౦౨॥ ఇత్థం సర్వైకబన్ధుం చిరకృతకరుణం శీలసిన్ధుం పతి త్వాత్సన్నద్ధాద్రక్షితారం స్వగుణ గరిమ సంస్మారకం ప్రాహకృష్ణమ్। విస్మర్తుంచాప్య శక్యం ఘటకముఖసువిస్రంభణీయం సుమత్యాలక్ష్మ్యా శ్లిష్టంస్వపిద్ధ్యుస్సుఖ సమయమనేహాగ్ప్రతీత్యంసుమిత్రమ్॥ ॥౧౦౩॥

దశమశతకమ్.

దైత్యానాంనాశకత్వాద్విధృతతులసికామాళిభావాజ్జయిత్వాత్సర్వా ధీశేశయిత్వాన్నిరవధిక పరజ్యోతిరుల్లాస్యభావాత్। లోకానాంస్రష్ట్ర భావాద్దశరథసుతతాక్రాంతి హారిత్వముఖ్యైరాకారైస్సద్గతిస్సాబ్జజల దతనురుచిశ్చేతి తేనాభ్యధాయి॥౧౦౪॥ ఊచే శ్రీకేశవత్వాద్భుతచరితఖ గాధీశకేతుత్వయోగా దాసన్నత్వాత్పతిత్వాదమర పరిషదామాదిభూ తత్వభూమ్నా। వ్యాపారైస్సృష్టిముఖ్యైరపిచభుజగశాయిత్వముఖ్యై శ్చరిత్రైరధ్వక్లేశాపహర్తా భవతిచ భగవానిత్యనన్యశ్శతారిః ॥౧౦౫॥ అమ్భోజాక్షత్వకీర్త్యాయదుకులజతయా చాత్మనశ్శ్యామళత్వా ద్గోవి న్దత్వాత్ప్రియోద్యద్వనపరతయా చక్రరాజాయుధత్వాత్ । శ్రీనీలాశ్మప్ర భత్వాదతిసుభగతయా గోపనిర్వాహకత్వాత్స్థానస్నేహాశయాత్సద రసఉచితశ్శ్రీపతిఃకారిజేన ॥౧౦౬॥ శ్రీమద్దామోదరతా దమరపరిష దామప్యగమ్యత్వభూమ్నాచక్రాధీశాయుధత్వాద్వట దళశయనాన్నాగ రాజేశయిత్వాత్ । వత్సస్పర్శోన్ముఖత్వా త్పరమపురుషతామాధవత్వా దియోగాద్దుష్ప్రాపోయం భజద్భిస్సుగమ ఇతిదృఢంమాధవం సోభ్యధ త్త ॥౧౦౭॥ నామ్నాంసఙ్కీర్తనేన స్వపరి బృఢతయా భావనాలోను వేలం సంస్మృత్యాపుష్పధామ్నా ధ్యయన సువచనైస్తోత్ర నృత్యాదికృ త్యైః । ధర్మైకాష్టాక్షరమోక్షైర్బహువిధ భజన ప్రక్రియో దీర్ఘబన్ధు శ్శ్రీమాన్నారాయణశ్చేత్య కథయదఖిల ద్రామిడ బ్రహ్మదర్శీ॥ ౧౦౮॥

చక్రిత్వాత్కేశవత్వాదిభిరపి చ తథా శ్రీశనారాయణత్వాత్సైషహి త్వ
త్పాణ్డవానా మభిమతతులసీ పూజనీయత్వ భావాత్ । అమ్భోజాక్ష
త్వగోవిన్దత ఇతిసుయశ శ్శ్రీపతిత్వాదిభావై శ్శ్రీమాన్ తీవ్రోద్య
మోఘం స్వపదవితరణే చేతితేనాభ్యధాయి ॥౧౦౯॥ అత్యాశ్చర్యస్వ
భావా ద్ధృదయగతతయా స్వస్తుతౌ ప్రేరకత్వా త్స్వామిత్వా త్సర్వ
భూతాన్తర నిలయతయా స్వస్తుతౌ కర్తృభావాత్ । ఆపద్బన్ధుత్వ
యోగా ద్బహువిధ సవిధ స్థానవత్త్వేన దేవ శ్శ్రీమానత్యాదరస్యా స్వా
త్స్వజనపరికరే ష్విత్యగోఽసజ్జగాద ॥ ౧౧౦ ॥ లక్ష్మీకాన్తత్వయోగా
ద్ద్రుపదసఖితయా దివ్యదేశస్థితత్వా త్స్తోతౄద్యోగాత్తదర్థం కృతశపథ
తయా సర్వత స్సన్నిధానాత్ । దృష్టవ్యన్తస్సన్నివాసా దతివితరణత
స్స్వస్వభావ ప్రకాశా త్స్వామిత్వా త్తుష్యతీత్థం స్వయమనుపతిత
శ్శ్రీపతిశ్చేత్యగాయి ॥౧౧౧॥ స్వామిత్వాచ్ఛ్రీశనారాయణ ఇతి యశ
శసా విక్రమాద్విష్టపానాం శ్రీమత్త్వాచ్చక్రవత్త్వా జ్జలనిధిశయనాచ్చా
పిగోవిన్దభావాత్ । వైకుణ్ఠస్వామిభావా దపి చ నిజజనా నర్చిరాద్యా
ధ్యగత్యాస్వం లోకంప్రాపయే చ్ఛ్రీపతిరితి కథయాంశ్రీశఠారిర్బభూ
వ ॥౧౧౨॥ బ్రహ్మేశాన్తగప్రవేశా జ్జలనిధిసుతయా సన్నిరోద్ధవ్యభా
వా ద్దివ్యశ్రీవిగ్రహత్వా దఖిలతనుతయా తృప్తిపీయూషభావాత్ । ప
ద్మాబద్ధత్వభూమ్యు ద్ధరణకరణతః పుణ్యపాపేశితృత్వా న్ముక్తేర్దాతా
సుభావ్యో హరిరితి శఠజి ద్దస్య యన్ముక్తిమాప ॥౧౧౩॥ ఏవం స్వానా
గతిం వ్యధ్యాజదురితహరా స్థానశజ్ఞాన్వరాగం సుప్రసంభక్తిభాజాం
బహువిధభజన ప్రక్రియం శ్రీశఠారిః । తీవ్రోద్యోగం స్వదానే స్వజ
నతనుకృతాత్యాదరం ప్రాహ చాన్తే స్వేచ్ఛాతుష్టం సుఖార్చిర్ముఖసర
ణిముఖం మోక్షదం ముక్తభోగ్యమ్ ॥౧౧౪॥ ఇత్థం సేవ్యం సుభోగ్యం శు
భసుభగతనుం సర్వభోగ్యప్రకృష్టం శ్రీయ స్తద్ధేతుభూతం ప్రపదనసు
లభం స్వాశ్రితానిష్టజిష్ణుమ్ । భక్తచ్ఛన్దానువృత్తిం నిరుపధి సుహృదం
సత్పదవ్యాం సహాయం శ్రీశం ప్రాహ స్వసిద్ధ్యై స్వయమిహ కరణం స్వప్రా

బన్ధేశతారిః ॥౧౧౫॥ ఆద్యేస్మిన్యత్ప్రబన్ధే శఠజిదఖిలవధే సంస్కృతే ర్దుస్సహత్వం ద్వైతీయీకే స్వరూపాద్యఖిలమథ హరేరన్వభూత్స్పష్టదృష్టమ్। తార్తీయీకే స్వకీయాం భగవదనుభవే స్ఫోరయామాస తీవ్రామాశాం తుర్యే యథేష్టం భగవదనుభవాపాపముక్తిం శఠారిః ॥౧౧౬॥ శ్రీమాన్సామిత్యజస్రస్థిరతరకరుణస్సర్వవిత్సర్వశక్తిస్స్వామీ సర్వస్య జన్తోస్స్వచరణయుగళీస్వీకృతాస్మాకభారః। కిం నశ్శక్యం స్వహేతోర్గతిమిహ న సులభం కావి వృత్తిశ్చ విత్రీకస్యాన్యస్యాద్య వర్ణ్యా వయమితి విదుషా మాహ తుష్టత్వమన్తే ॥౧౧౭॥ శాస్త్రే దేహాతిరిక్తాత్మని తదధిపతౌ తత్ప్రసాదాద్యుపాయే తస్మాన్నిశ్శ్రేయసాప్తౌ తదపచరణతోఽనన్తతాపాభిఘాతే। తద్భక్తానాం ప్రభావే తదుపసదనతస్స్వాన్తకాలుష్యశాన్త్యై సారం వేద్యం స్వవేదే సకల మకథయ త్సానుకమ్ప శ్శఠారిః ॥౧౧౮॥ ఇత్థం సత్సంప్రదాయ క్రమ సమధిగతా శేషవర్ణార్థవేద శ్రద్ధాశుద్ధాశయానా మఘటయదనఘం కౌతుకం వేఙ్కటేశః। సమ్యక్త్వతత్స్వభావా చ్ఛఠరిపురథవా సర్వసాక్షీ స సాక్షీ సావద్యత్వేపి సోఢుం ప్రభవతి భజతామప్రకమ్ప్యానుకమ్పః ॥౧౧౯॥ శోక శ్లోకత్వ మభ్యాగత ఇతి వదతశ్శుద్ధబోధార్ణవోద్యన్నానాకల్లోలనాథానుభవ రసఝరీవాహత శ్శ్రావ్యవేదాత్ । వేదాన్తాచార్యకశ్రీబహుమత బహుశి ద్వేఙ్కటేశోద్ధృతేయం రమ్యా తాత్పర్య రత్నావలి రనఘగుణా రఞ్జనీ రఙ్గభర్తుః। ... ... ॥౧౨౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు

ద్రమిడోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావలీ

సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీ శ్రియై నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితా

యతిరాజసప్తతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

కమప్యాద్యంగురుంవన్దే కమలాగృహమేధినమ్ । ప్రవక్తాచ్ఛన్దసాం
వక్తా పఞ్చరాత్రస్యయస్స్వయమ్॥౧॥ సహధర్మచరీంశౌరేస్సమ్మన్త్రి
తజగద్ధితామ్ । అనుగ్రహమయీంవన్దే నిత్యమజ్ఞాతనిగ్రహామ్ ॥ ౨ ॥
వన్దేవైకుణ్ఠసేనాన్యం దేవంసూత్రవతీసఖమ్ । యద్వేత్ర శిఖరస్పన్దే వి
శ్వమేతద్వ్యవస్థితమ్ ॥౩॥ యస్యసారస్వతస్రోతో వకుళామోదవాసి
తమ్ । శ్రుతీనాంవిశ్రమాయాలం శఠారింతముపాస్మహే ॥౪॥ నాథేన
మునినాతేన భవేయం నాథవానహమ్ । యస్యనైగమికంతత్త్వం హ
స్తామలకతాంగతమ్ ॥౫॥ నమస్యామ్యరవిన్దాక్షం నాథభావే వ్యవస్థి
తమ్ । శుద్ధసత్త్వమయంశౌరేరవతారమివాపరమ్ ॥ ౬ ॥ అనుజ్ఝితక్ష
మాయోగమపుణ్యజనబాధకమ్ । అస్పృష్టమదరాగంతంరామంతుర్య
ముపాస్మహే ॥ ౭ ॥ విగాహేయామునంతీర్థం సాధుబృన్దావనేస్థితమ్।
నిరస్తజిహ్మగస్పర్శే యత్రకృష్ణఃకృతాదరః ॥౮॥ దయానిఘ్నంయతీన్ద్ర
స్య దేశికంపూర్ణమాశ్రయే । యేనవిశ్వసృజోవిష్ణోరపూర్యతమనో
రథః ॥౯॥ ప్రణామంలక్ష్మణమునిః ప్రతిగృహ్ణాతుమామకమ్ । ప్రసాధ
యతియత్సూక్తిః స్వాధీనపతికాంశ్రుతిమ్ ॥ ౧౦ ॥ ఉపవీతినమూర్ధ్వ
పుణ్డ్రవన్తం త్రిజగత్పుణ్యఫలంత్రిదణ్డహస్తమ్ । శరణాగతసార్థవాహ
మీడే శిఖయాశేఖరిణంపతిం యతీనామ్ ॥ ౧౧ ॥ ప్రథయన్విమతేషుతీ
క్ష్ణభావం ప్రభురస్మత్పరిరక్షణే యతీన్ద్రః । అపృథక్ప్రతిపన్నయన్మ
యత్వైర్వవృధేపఞ్చభిరాయుధైర్మురారేః ॥ ౧౨ ॥ శమితోదయశ
ఙ్కరాదిగర్వస్స్వబలాదుద్ధృతయాదవప్రకాశః । అవరోపితవా

ఇచ్ఛ్రతీతి రపార్థాన్ననురామానుజస్స ఏషభూషణః ॥౧౩॥ అజహ్య శ్రుతిసమ్భవం శ్రుతీనాం జరతీనామయథాయథప్రచారమ్ । వినివర్తయితుంయతీశ్వరోక్తి ర్విదధే తాస్థిరనీతిపఞ్జరస్థాః ॥౧౪॥ అమునాత పనాతిశాయిభూమ్నా యతిరాజేన నిబద్ధనాయకశ్రీః । మహతీగురుపఙ్క్తిహారయష్టి ర్విబుధానాంహృదయంగమా విభాతి ॥౧౫॥ అలూనపక్షస్య యతిక్షమాభృతో విభాతివంశే హరితత్త్వమక్షతమ్ । యదుద్భవాశ్శుద్ధసువృత్తశీతలా భవన్తిముక్తా(వలి)మయభూషణంభువః ॥౧౬॥ అనపాయ విష్ణుపదసంశ్రయంభజే కలయాకయాపికలయా ప్యనుజ్ఝితమ్ । అకళఙ్కయోగ మజడాశయోదయం యతిరాజచన్ద్రముపరాగ దూరగమ్ ॥౧౭॥ అభిగమ్యసమ్యగనఘాస్సుమేధసో యతిచక్రవర్తిపదపద్మపత్తనమ్ । హరిభక్తిదాస్య రసికాఃపరస్పరం క్రయవిక్రయార్హదశయాసమిన్ధతే ॥౧౮॥ పరుషాతివాదపరవాదపైశున ప్రభృతిప్రభూతపతనీయపఙ్కిలా । స్వదతే మమాద్యసుభగా సరస్వతీ యతిరాజకీర్తి కతకైర్విశోధితా ॥౧౯॥ అనుకల్పభూతమురభిత్పదంసతామ జహత్త్రివర్గమపవర్గవైభవమ్ । చలచిత్తవృత్తి వినివర్తనౌషధం శరణంయతీన్ద్రచరణౌవృణీమహే ॥౨౦॥ శ్వసితావధూతపరవాదివైభవా నిగమాన్తనీతిజలధేస్తలస్పృశః । ప్రతిపాదయన్తిగతిమాపవర్గకీం యతిసార్వభౌమపదసాత్కృతాశయాః ॥౨౧॥ మూలేనివిశ్యమహతాంనిగమద్రుమాణాం ముష్ణన్ప్రతారకభయం ధృతనైకదణ్డః । రఙ్గేశభక్తజనమానస రాజహంసో రామానుజ శ్శరణమస్తు మునిస్స్వయన్నః ॥౨౨॥ సన్మంత్రవిత్తిపతిసంయమినాంనరేన్ద్ర స్సంసార జిహ్మగముఖై స్సముపస్థితంనః । విష్వక్తతంవిషయలోభ విషంనిజాభి ర్గాఢానుభావ గరుడధ్వజ భావనాభిః ॥౨౩॥ నాథస్సఏషయమినాంనఖరశ్మిజాలై ర న్తస్తమిస్రలి నమపనీయత మోహమదీయమ్ । విజ్ఞానచిత్రమనఘం లిఖతీవచిత్తే వ్యాఖ్యానకేళిరసికేన కరామ్బుజేన ॥౨౪॥ ఉద్గృహ్ణతీముపనిషత్సు నిగూఢమర్థం చిత్తేనివేశయితుమల్పధియాం స్వయన్నః । పశ్యేమలక్ష్మణముని(?) ప్రతి

[illegible]శన్నహస్తా మున్నిద్రపద్మసుభగా ముపదేశముద్రామ్ ॥౨౫॥ ఆకర్ష
ణాని నిగమాన్తసరస్వతీనా ముచ్చాటనాని బహిరన్తరుపప్లవానామ్। ప
థ్యాని ఘోరభవసఞ్జ్వరపీడితానాం హృద్యాని భాన్తి యతిరాజ మునే
ర్వచాంసి ॥౨౬॥ శీతస్వభావసుభగానుభవస్సఖా వా న్దోషావమర్దనియ
తోన్నతిరోషధీశః। తాపానుబన్ధశమనస్తపనగప్రజానాం రామాను
జో జయతి సంవలితత్రిధామా ॥౨౭॥ జయతి సకలవిద్యావాహినీజన్మ
శైలో జనిపథపరివృత్తిశ్రాన్తవిశ్రాన్తిశాఖీ। నిఖిలకుమతిమాయాశ
ర్వరీబాలసూర్యో నిగమజలధివేలాపూర్ణచన్ద్రో యతీన్ద్రః ॥౨౮॥
మునిబహుమతసారా ముక్తిశ్రేణికేయం సహృదయహృదయానాం
శాశ్వతీ శిష్టసిద్ధిః। శమితవిమతగన్ధా సంయమీన్ద్రస్య సూక్తిః పరిచిత
గహనానాం ప్రస్నుతీత్రప్రసాదమ్ ॥౨౯॥ భవమరుపరిఖిన్నస్ఫీతపానీయ
సిద్ధి ర్దురితరహితజిహ్వా దుగ్ధకుల్యాసకుల్యా। శ్రుతినయనసనాభిశ్శో
భతే లక్ష్మణోక్తి ర్నరకమథనసేవాస్వాదనాడిన్ధమానా ॥ ౩౦ ॥ నానా
భూతైర్జగతి సమయైర్నర్మలీలాం విధిత్సో రంత్యం వర్ణం ప్రథయతి విభో
ర్నాదిమవ్యూహభేదే। విశ్వం త్రాతుం విషయనియతం వ్యఞ్జితానుగ్ర
హస్సన్ విష్వక్సేనో యతిపతిరభూద్వేత్రసారస్త్రిదణ్డః ॥౩౧॥ హరి
పదమకరన్దస్యన్దినస్సంశ్రితానా మనుగతబహుశాఖాస్తాపమున్మూల
యన్తి। శమితదురితగన్ధాస్సంయమీన్ద్రప్రబన్ధాః కథకజనమనీషాకల్ప
నాకల్పవృక్షాః ॥౩౨॥ లక్ష్యం బుద్ధేర్గ్లపితరసనాలాస్యలీలానిదానం
శుద్ధాస్వాదం కిమపి జగతి శ్రోత్రదివ్యౌషధం నః। లక్ష్యాలత్రైర్వ్యక్తి[illegible]
లబ్ధివద్భాతి తాత్పర్యరత్నై ర్గ్లక్ష్మీకాన్తస్స్ఫటికముకురో లక్ష్మణార్యో
పదేశః ॥౩౩॥ స్థితిమవధీరయన్త్యతి మనోరథసిద్ధిమతీం యతిపతిసూ
క్తిదాయనిరపాయధనోపచితాః। మధుకరమాళిదఘ్న మదదన్తుర
హస్తిఘటా కరటకటాహవాహిఘనశీకరశీకరితామ్ ॥ ౩౪ ॥ నిరుపధి
రజ్జవృత్తిరసికా నభితాణ్డవయన్నిగమవిమర్శకేళిరసికై ర్విభృతై
ర్విధృతాః। గుణపరిణద్ధసూక్తిప్రదకోణవిఘట్టనయాదటుతి [illegible]

షు యతిరాజయశసి పటహః ॥౩౫॥ ఇదం ప్రథమ సంభవ కుహమతి
జాల కూలంకషా మృషా మతవిషానల జ్వలిత జీవ జీవాతవః । క్షుర
త్త్యమృత మక్షరం యతిపురన్దరస్యోక్తయశ్చిర న్తన సరస్వతీ చికురబన్ధ
సైరన్ధ్రికాః ॥ ౩౬ ॥ సుధాశన సుదుర్గ్రహ శ్రుతి సమష్టి ముష్టింధయసి
కథాహవమ సౌగతాన్కపట సౌగతాన్ ఖణ్డయన్ । మునిర్మనసి ల
క్ష్మణో ముదముదఞ్చయత్యఞ్జసా ముకున్ద గుణమౌక్తిక ప్రకరశుక్తిభి
స్సూక్తిభిః ॥౩౭॥ కపర్ది మతకర్దమం కపిల కల్పనావాగురాం దురత్య
యమతిత్యతస్సుగ్రహిణత న్త్రయన్త్రోదరమ్। కుదృష్టికుహనాముఖే నిపత
తః పరబ్రహ్మణః కరగ్రహ విచక్షణో జయతి లక్ష్మణోయం మునిః ॥౩౮॥
కణాదపరిపాటిభిః కపిలకల్పనా నాటకైః కుమారిలకుభాషితైర్గురునిబ
న్ధన గ్రన్థిభిః । తథాగతకథా శతైస్తదనుసారి జల్పైరపి ప్రతారితమి
దంజగత్ప్రగుణితం యతీన్ద్రోక్తిభిః ॥౩౯॥ కథాకలహకౌతుకగ్రహగృ
హీత కౌతసుహృతప్రథాజలధి సంప్లవగ్రసనకుమ్భసమ్భూతయః। జయం
తి సుధియో యతిక్షితిభృదన్తికోపాసన ప్రభావపరిపక్త్రిమ ప్రమితభార
తీసమ్పదః ॥౪౦॥ యతీశ్వర సరస్వతీసురభితాశయానాం సతాం వహామి
చరణామ్బుజం ప్రణతిశాలినా మౌళినా । తదన్యమతదుర్మదజ్వలితచేత
సాంవాదినాం శిరస్సునిహితం మయా పదమదక్షిణం లక్ష్యతామ్ ॥౪౧॥
భజస్వ యతిభూపతేరనిదమాదిదుర్వాసనా కదధ్వపరివర్తన శ్రమని
వర్తనీం వర్తనీమ్ । లభస్వ హృదయస్వయం రథపదాయుధానుగ్రహా
దుత్థిత ప్రపత్తి నిస్తుటద్దురిత దుర్వ్యథం నిర్వృతిమ్ ॥౪౨॥ కుమతివిహిత
గ్రన్థగ్రన్థి ప్రభూత మతాన్తరగ్రహిల మనస గపశ్యన్త్వల్పాం యతీశ్వర
భారతీమ్ । వితతమురభిద్వక్షః పీఠీ పరిష్కరణోచితః కులగిరితులాకో
టీ భావీ కియానివ కౌస్తుభః ॥౪౩॥ స్థవిరనిగమస్తోమస్థేయాం యతీశ్వ
రభారతీం కుమతిఫణితిప్రోద్భూతక్షీబాగ క్షిపన్తు భజన్తు వా । రసపరిమళశ్లా
ఘాఘోషస్ఫుటత్స్ఫుటభేదనం లవణవణిజః కర్పూరార్ఘం కిమిత్యభిమ
న్యతే ॥౪౪॥ వహతిమహిళామాద్యో వేధాస్త్రయీముఖరైర్ముఖైర్వహ

తనుతయా వా మోహాద్భాగశ్శివస్య వివర్తతే । తదపి పరమం తత్త్వం గోపీ
జనస్య వశంవదం మదనకదనైర్నృక్లిశ్యన్తే యతీశ్వర సంశ్రయాః ॥ ౪౫॥
నిగమపథికచ్ఛాయా శాఖీ నిరాశ మహానిధిర్మహిత వివిధచ్ఛాత్రశ్రేణీ
మనోరథసారథిః । త్రిభువనతమః ప్రత్యూషో యంత్రి విద్యశిఖామణిః
ప్రథయతి యతిక్ష్మాభృత్స్వారాపరీమవిపర్యయామ్ ॥ ౪౬ ॥ జడమతిము
ధాదన్తావన్త్రివ్యథౌషధసిద్ధయః ప్రమతిసిధయః ప్రజ్ఞాశాలి ప్రపాలన
యష్టయః । శ్రుతిసురభయశ్శ్రద్ధానన్దాభివర్షుకవారిదా యమగతికథా
విచ్ఛేదిన్యో యతీశ్వరసూక్తయః ॥ ౪౭ ॥ ప్రతికలమిహ ప్రత్యక్తత్త్వావ
లోకనదీపికా యతిపరిబృఢగ్రన్థాశ్చిన్తాన్నిరన్తరయన్తి నః । అకలుషప
రిజ్ఞానాత్సుకృతసుధాతురదుర్దశాపరిణతఫలప్రత్యాసీదత్ఫలే గృహీసు
గ్రహాః ॥౪౮॥ ముకున్దాఙ్ఘ్రిశ్రద్ధాకుముదవనచన్ద్రాతపనిభా ముముక్షా
మత్యూర్ధ్వాన్ధతిమునిబృన్దారకగిరః । స్వసిద్ధాన్త ధ్వాన్తస్థిర కుతుకదు
ర్వాదిపరిషద్దివాభీతప్రేక్షాదినకరసముత్థానపరుషాః ॥౪౯ ॥ నిరాబా
ధాబోధాయనఫణితినిష్యన్దసుభగా విశుద్ధోపన్యాస వ్యతిభిదుర శారీరక
నయాః । అకస్మాత్కల్పాన్తే యతిపతినిబన్ధా నిజముఖైరనిద్రాణప్రజ్ఞారస
ధమనివేధాయ సుధియామ్ ॥౫౦॥ వికల్పాటోపేన శ్రుతిపథమశేషం విఘ
టయన్త్యన్యచ్ఛాన్నిర్దిష్టే యతినృపతిశబ్దే విరమతి । వితణ్డాహం కుర్వత్ప్ర
తికథకవైతణ్డవ్రతనావియాతవ్యాపార వ్యతిమథన సంరమ్భ కలహాః॥
౫౧॥ ప్రతిష్ఠాతః కాణ్వప్రతిపదమృచాం ధామ యజుషాం పరిష్కార
స్సామ్నాం పరిపణమథర్వాఙ్గిరసయోః । ప్రదీపస్తన్త్రాణాం ప్రతికృతి
రసౌ తాపసగిరాం ప్రసక్తిం సంవిత్తేః ప్రదిశతి యతీశాన ఫణితిః ॥ ౫౨॥
హతావద్యే హృద్యే హరిచరణపఙ్కేరుహయుగే నిబధ్నన్త్యైకాన్త్యం
కిమపి యతిభూభృత్ఫణితయః । శునాసీరసఙ్క్రన్దద్రుహిణ హర హేరమ్బ
హుతభుక్ప్రభాశాదిక్షుద్రప్రణతిపరిహారప్రతిభువః ॥౫౩॥ యథాభూ
తస్వార్థా యతినృపతిసూక్తిర్విజయతే సుధాసన్దోహాత్మా సుచరితవిపక్తి
శ్శ్రుతిగిరామ్ । కథాదృష్ట్యతార్కాతుకసకలకలహకోలాహలహతప్రతివాదిని

స్వైరప్రణయనవినోదప్రణయనః ॥౫౪॥ శ్రుతిశ్రేణీచూడాపదజుషి మతే
లక్ష్మణమతే స్వపక్షస్థాన్ దోషానిత్థమతిరారోపయతియః । స్వహ
స్తేనోత్క్షిప్తైస్సఖలు నిజగాత్రేఽమ్బరతులైః గళద్భిర్జ్వాలాభైర్గగనతలమా
లిమ్పతి జడః ॥౫౫॥ నిరాలోకే లోకే నిరుపధిపరస్నేహభరితో యతిక్ష్మాభృ
ద్దీపో యది కిల జాజ్వల్యత ఇహ । అహఙ్కారధ్వాన్తం విజహాతి కథం
కారమనఘః కుతర్కవ్యాళౌఘం కుమతిమతపాతాళకుహరమ్ ॥౫౬॥
యతిక్ష్మాభృద్గుప్తం మతమిహ నవీనం తదపికిం తతః ప్రాగేవాన్యద్భవ
తదపి కిం వర్ణనికషే । నిశమ్యాన్తాం యద్వా నిజమత తిరస్కార విశ
ఙ్కాన్నిగాతఙ్కాష్టఙ్క ద్రమిడగుహదేవ ప్రభృతయః ॥౫౭॥ సుధా
సారం శ్రీమద్యతివర భవచ్ఛ్రీత కుహరే నిషిఞ్చన్త్యఞ్చన్తి న్నిగమ
గరిమాణం ఫణితయః । యదాస్వాదాభ్యాస ప్రచయమహిమోల్లాసి
తధియాం సదాస్వాద్యాం కాలే తదమృతమనన్తం సుమనసామ్ ॥౫౮॥ య
తిక్షోణీభర్తుర్యదివమనివామ్భోజ జనతా శిరశ్శ్రేణీజుష్టం తదిహ దృఢబన్ధం
ప్రభవతి । అవిద్యారణ్యానీకుహరవిహరన్మానకమనః ప్రమాద్యన్మా
తఙ్గప్రథమ నిగళం పాదయుగళమ్ ॥౫౯॥ సవిత్రీ ముక్తానాం సక
లజగదేనః ప్రశమనీ గరీయోభిస్తీర్థైరుపచిత రసా యామునము
ఖైః । విముచ్ఛేదాసిమ్భేత్తరమపి సమాప్లావయతిమాం యద్భ్రూభ
విత్తపాద్యతి పతిదయా దివ్యతటినీ ॥౬౦॥ చిన్తావేష దురర్థదస్తర
వచః కన్థాశత గ్రన్థిలాస్సిద్ధాన్తాన్ సమిన్ధతే యతివర గ్రన్థానుసన్ధాయినః ।
ముక్తాశుక్తివిశుద్ధసిద్ధతటినీ మాడాలచూడాపదః కేయూరల్యాం కలయే త
త్కణ్ఠపరశుర్మణ్డూకమఞ్జూషికామ్ ॥౬౧॥ వన్దేతం యమినాం ధురన్ధర
మహం మానాన్ధకారద్రుహా ప్రస్థానం పరిపన్థినాం నిజదృశా రుద్ధాన వి
స్థానయా । దత్తం యేన దయాసుధామ్బునిధినా పీత్వా విశుద్ధం పయః
శ్రేనః శ్రీకరి శైల కృష్ణజలద కాఙ్క్షాధికం వర్షతి ॥౬౨॥ కాషాయేన గృహీత
పీతవసనా దర్పాస్త్రిభిర్లక్షితా సాముద్రీస్మరమర్దనస్య జయతి ప్రై
ష్యాన్తస్సారణీ యత్ప్రఖ్యాపితకీర్తివర్ధితధియా మభ్యస్యతాం యస్యశ్రీ

ఆనాసింధోరనిదంప్రదేశనియతా కీర్తిః ప్రజాగర్తి నః ॥౬౩॥ లిప్సే ల
క్ష్మణయోగినః పదయుగం రథ్యాపరాగచ్ఛటారక్షారోపణధన్యసూరి
పరిషన్మస్తసీమాన్తికమ్ । భిక్షాపర్యటనక్షణేషు బిభరాంచక్రే కళత్రా-
శ్లిషాయద్వ్యాసమిషేణ పత్రీ మకరీముద్రాంసముద్రామ్బరా ॥౬౪॥
నానాతన్త్రవిలోభితేన మనసాఽకర్ణితదుర్నీతిభిః కష్టం కుత్సితదృష్టిభిస్త్యతి
పతేరాదేశవైదేశికైః । వ్యాసోపాసనదీక్షితైః పరిహృతైః ప్రాచేతస
శ్చేతస్సఙ్కల్పైః కేళిశుకశ్శుకస్సచ ముధా బోధాయబోధాయనః ॥౬౫॥ అ
ధ్యాత్రీష్వతిమామికా మతిరసావాజన్మ రాజన్వతీ పత్యా సంయమినామనే
న జగతామత్యాహితచ్ఛేదినా । యత్సారస్వతదుగ్ధసాగరసుధాసిద్ధౌషధా
స్వాదినాం ప్రస్వాపాయనబోధవీథిభగవన్మాయామహాయామినీ ॥౬౬॥ శు
ద్ధాదేశవశంవదీకృతయతిక్షోణీశవాణీశతప్రత్యాదిష్ట* బహిర్మతక్షితిశ
రః ప్రాసాదమాసీదతి । దుగ్ధోదన్వదపత్యసన్నిధిసదాసామోదదామో
దరశ్లక్ష్ణాలోకనదోర్గళితలలితోన్మేషామనీషా మమ ॥౬౭॥ ఆస్తాం నా
మయతీన్ద్రపద్ధతిజుషామాజానశుద్ధా మతిస్తచ్చావ్యాజవిదగ్ధముగ్ధమ
ధురం సారస్వతం శాశ్వతమ్ । కోవా చక్షురుదఞ్చయేదపి పురస్సాటో
పతర్కచ్ఛటాశస్త్రీశస్త్రివిహారసంభృతరణాస్వాదేషు వాదేషు నః ॥౬౮॥
పర్యాప్తం పర్యచైషం కణచరణకథామాక్షపాదం శిశిక్షే మీమాంసామాం
సలాత్మా సమజనిషి ముహుస్సాఙ్ఖ్యయోగౌ సమాఖ్యమ్ । ఇత్థం తైస్తై
స్త్యతీన్ద్రత్రుటితబహుమృషాతన్త్రకాన్తారపాన్థై రన్తర్మోహాత్తపా
న్థైరహాహా కిమిహ నశ్చిన్తనీయన్తనీయః ॥౬౯॥ గాథా తాథాగతానాం
గళతి గమనికా కాపిలీ క్వాపి లీనా క్షీణా కాణాదవాణీ ద్రుహిణహర
గిరస్సౌరభం నారభన్తే । క్షామా కౌమారిలోక్తిర్జగతి గురుమతం గౌ
రవాద్దూరవాన్తం కా శఙ్కా శఙ్కరాదేర్భజతి యతిపతౌ భద్రవేదీం
త్రివేదీమ్ ॥౭౦॥ విష్వగ్వ్యాపిన్యగాధే యతినృపతి యశస్సన్ప్రదేశా
ర్ణవేస్మిన్నధ్వాశుద్ధావగాహైశ్శుభమతిభిరసౌ వేఙ్కటేశోఽభిషిక్తః ।

పా॥ ప్రత్యాదిష్ట బహిర్గతిరితి.

ప్రజ్ఞాదార్ఢ్యగ్రథితకథకవచస్తూలవాతూలవృత్త్యా సప్తత్యా సారవత్యా సమతనుత సతాం ప్రీతిమేతాం సమేతామ్ ॥ ౭౧ ॥ ఆశామతఙ్గజగణానవిషహ్యవేగాన్ప్రాదేయతిక్షితిభృత ప్రసభం నిరున్ధన్। కార్కశ్యకథాహవకుతూహలిభిః పరేషాం కణ్ఠేస ఏష కవితార్కికసింహనాదః ॥ ౭౨ ॥ ఉపశమితకుదృష్టివిప్లవానాముపనిషదాముపచారదీపికేయమ్। కలితభగవద్విభూతియుగ్మా దిశతుమతిం యతిరాజసప్తతిర్నః ॥ ౭౩ ॥ కరతలామలకీకృతసత్పథాః శ్రుతివతంసితసూనృతసూక్తయః। దివసతారకయన్తి సమత్సరాన్యతిపురన్దరసప్తతిసాదరాః ॥ ౭౪ ॥

ఇతి కవికార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
యతిరాజసప్తతిస్సమ్పూర్ణా.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్తమహాదేశికవిరచితమ్

వైరాగ్యపఞ్చకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

సిలం కిమనలం భవేదనలమౌదరం బాధితుం పయఃప్రసృతిపూరకం కిము న ధారకం సారసమ్। అయత్నమలమల్లకం పథిపటచ్చరం కచ్చరం భజన్తి విబుధా ముధా హ్యహహ కుక్షితః కుక్షితః ॥౧॥ శరీరపతనావధి ప్రభునిషేవణాపాదనాదబిన్ధనధనఞ్జయప్రశమదం ధనం దన్ధనమ్। ధనఞ్జయవివర్ధనం ధనముదూఢగోవర్ధనం సుసాధనమబాధనం సుమనసాం సమారాధనమ్ ॥౨॥ దురీశ్వరద్వారబహిర్వితర్దికా దురాసికాయై రచితో௨యమఞ్జలిః। తదఞ్జనాభం నిరపాయమస్తి మే ధనఞ్జయస్యన్దనభూషణం ధనమ్ ॥ ౩ ॥ క్షోణీకోణశతాంశపాలనకలా దుర్వారగర్వానలక్షుభ్యత్క్షుద్రనరేన్ద్రచాటురచనా ధన్యాన్న మన్యామహే। దేవం

సేవితుమేవనిశ్చినుమహే యోఽసౌదయాళుః పురా ధానాముష్టిముచేకుచేలమునయే దత్తేస్మవిత్తేశతామ్. ౪॥ జ్వలతుజలధిక్రోడక్రీడత్కృపీట భవప్రభాభవపటుతరజ్వాలమాలాకులో జఠరానలః । తృణమపివయంసాయం సంఫుల్లమల్లిమతల్లికా పరిమళముచా వాచాయాచామహే సమహీశ్వరాన్ ॥ ౫ ॥ నాస్తిపిత్రార్జితం కిఞ్చిన్నమయా కిఞ్చిదార్జితమ్। అస్తిమేహస్తిశైలాగ్రే వస్తుపైతామహంధనమ్ ॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు వైరాగ్యపఞ్చకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
ధాటీపఞ్చకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

* పాషణ్డద్రుమషణ్డదావదహనశ్చార్వాకశైలాశనిర్బౌద్ధధ్వాన్తనిరాసవాసరపతిర్జైనేభకణ్ఠీరవః। మాయావాదిభుజఙ్గభఙ్గగరుడస్త్రైవిద్యచూడామణిః శ్రీరఙ్గేశజయధ్వజోవిజయతే రామానుజోఽయం మునిః ॥౧॥ పాషణ్డషణ్డగిరిఖణ్డనవజ్రదణ్డాః ప్రచ్ఛన్నబౌద్ధ మకరాల

---

* ఇన్ద ధాటీపఞ్చకం శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమెన్రు శిలగ్రన్థఙ్గళిల్ శొల్లియిరున్దపడిక్కి ఇప్పోదు అచ్చిడప్పడ్డన చ్చిపాట్టిరుక్కిఱదు. ఇప్ప్రబన్ధత్తిల్ ఇరుక్కిఱ ఒరుశ్లోకమ్ హాసనం డిస్ట్రిక్టు శ్రీవణబెళ్గుళ మెన్గిర ప్రసిద్ధమాన ఒరు బౌద్ధస్థానత్తిలిరుక్కిఱ ఒరుశాసనత్తిల్ లిఖితమాయిరుక్కిఱదు. అన్ద శాసనమ్ ఉడైయవర్ కాలీన మాయిరుక్కలా మెన్రు తెరియవరుకిఱదు. ఇగ్గ్రన్థత్తై ముదలియాణ్డానరుళిచ్చెయ్దదాకవుమ్ శిలర్ శొల్లుకిఱార్గళ్ అవాళవాళుడైయ వభిసన్ధ్యనుగుణమాయ్ అనుసన్ధిత్తుక్కొళ్ళవేణుమ్.

యమన్థదణ్డాః । వేదాన్తసార సుఖదర్శనదీపదణ్డా రామానుజస్య విల సన్తిమునే స్త్రిదణ్డాః ॥ ౨ ॥ చారిత్రో ద్ధారదణ్డంచతుర నయపథా ల ఙ్క్రియాకేతుదణ్డం సద్విద్యాదీపదణ్డం సకలకలికథా సంహృతేగకాల దణ్డమ్ । త్రయ్యన్తాలమ్బదణ్డం త్రిభువనవిజయచ్ఛత్రసౌవర్ణదణ్డం ధ త్తే రామానుజార్యఃప్రతికథకశిరోవజ్రదణ్డంత్రిదణ్డమ్॥ ౩॥త్రయ్యామాఙ్గల్య సూత్రం త్రియుగయుగపదా రోహణాలమ్బసూత్రం సద్విద్యాదీపసూ త్రం సగుణనయవిదాం సమ్పదాం హారసూత్రమ్ । ప్రజ్ఞాసూత్రంబు ధానాంప్రశమధనమనఃపద్మినీనాళసూత్రంరక్షాసూత్రంమునీనాంజయ తియతిపతే ర్వక్షసిబ్రహ్మసూత్రమ్ ॥ ౪ ॥ పాషణ్డసాగరమహా బడబా ముఖాగ్ని శ్శ్రీరఙ్గరాజచరణామ్బుజమూలదాసః । శ్రీవిష్ణులోకమణి మణ్డపమార్గదాయీ రామానుజో విజయతే యతిరాజరాజః ॥ ౫ ॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
యతిరాజసప్తతి... ఘాటీపఞ్చకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా
యజ్ఞోపవీత ప్రతిష్ఠా.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

కాలేస్వాధ్యాయయోగ్యే శుభకృతిదివసే శ్రీపతే ర్నన్దిరాదాకృ త్వాస్నానాద్యనుష్ఠాంశుచివరణకరోద్వ స్తథాఽఽచమ్యహృష్టః। దర్భే షుప్రాగుదగ్వా పవిశతు శుచిభిర్నిర్మితం యజ్ఞసూత్రం తారేణామ న్త్ర్యచాపస్త్రివృతితు తదభిషిఞ్చేజ్జపేత్సప్తవారమ్ ॥ ౧ ॥ భూరాది వ్యాహృతీభిస్త్రిగుణితమథతత్సేవనమాసేనతార వ్యాహృద్భిగర్పోష్య మూర్ధ్నాపరినిహితమథో మార్జయేద్ద్వాభ్యాంజైః । అపోహిష్ఠాదిమన్త్రై

రథచ తదనువర్త్యోర్ధ్వదక్షం కరాభ్యాం తారేణ వ్యాహృతీభి స్త్రిగుణిత
మథ సావిత్రిమన్త్రైః భూయః ॥౨॥ ప్రాణానాం గ్రన్థిమన్త్రైర్గ్రథితము
పరియు ద్వామహస్తం కరాభ్యాం భూరగ్నిం భూర్భువస్స్వస్తివతి చ త
దనువర్త్యోత్సృజే ద్దర్భఘృష్టమ్ । దర్భాస్తీర్ణే ప్రదేశే తదుపరి చ కుశా
పాస్య హస్తాగ్రతాళం త్రిగకృత్వా నావపశ్యే ద్భ్రమదథ చ తరా యా
జ్ఞిమేతం నిబధ్య ॥౩॥ ఉక్త్వా మన్త్రం పితృభ్యో నమ ఇతి కుటిలం తార
తో వ్యాహృతీభిశ్చ ఋజూకృత్య స్వహస్తే త్రిగుణితమథ చావేష్ట్య మధ్యం శిఖా
ఖ్యామ్ । తాభ్యామావేష్ట్య సూత్ర త్రియమపి కలయే ద్గ్రన్థికం గ్రన్థిమ
న్త్రై ర్దశ్వత్థాద్యక్తశాఖా వినిహితమథ తత్స్థణ్డిలే వ్రీహియుక్తే ॥౪॥
న్యస్తే తామ్రాదిపాత్రే శుభజలభరితే సూత్రసంవేష్టితే సత్కూర్చైతా
రాదిమన్త్రై ర్నిహితముపచితం గన్ధపుష్పాక్షతాద్యైః । ఆయమ్య
సూన్కరిష్యే సకలశుభకృతే యజ్ఞసూత్రప్రతిష్ఠాం సఙ్కల్ప్యేత్థం స్పృ
శంస్తత్కలయతు సుమనా వ్యాహృతీభిః ప్రతిష్ఠామ్ ॥౫॥ వ్యస్తాభిస్సంహి
తాభి స్తదను తదనుగావ త్రితాభిః క్రమాద్భూరగ్నిం పర్యాయభేదైర్భిజప
తు పునః పఞ్చభూతాసుశాద్యాన్ । యద్వా తారాగ్నినాగా శ్శశిపి
తృవిధయో వాయుసూర్యాదిశేషా స్తన్తూనాం దేవతాస్స్యు ర్విధిహ
రిగిరిశా గ్రన్థిదేవాః క్రమేణ ॥౬॥ శ్రీశో యజ్ఞోపవీతస్య చ ఖలు తదిమా
నాహ్వయే త్తత్ర కుమ్భే గన్ధాద్యైరర్ఘ్యపాద్యాదిభిరపి కలయే దర్చ
నం పీటికాన్తైః । స తాంస్తైరర్చయిత్వా సువిహితమథ తద్దర్శయిత్వా
సవిత్రే త్వా సత్యేనేతి చర్గ్భిశ్చతసృభిగథ తన్నిక్షిపే త్పూర్ణకుమ్భే ॥౭॥
తత్సంపృష్ట్వాష్టోత్తరం వై శతమనుకలయేత్పూర్వగాయత్రజాపం తతాస్వ
చాన్తస్సమన్త్రం హరిదిగభిముఖో ధారయేత్సానుయామః । పాదౌ
ప్రక్షాళ్య పాణీ శుచి చరణకరో ద్విస్తథాఽఽచమ్య దర్భే ష్వాసీనోఽ
సూన్నియమ్య స్పృశతు జపతు చ త్ర్యమ్బకం యజ్ఞసూత్రమ్ ॥౮॥ సర్షి
చ్ఛన్దోఽధిదైవం మనుపథసు జపన్ ధారయేద్యజ్ఞసూత్రం ప్రత్యేకంమ
న్త్రైరాచా నిరథబహుషు చేన్నాశుచిర్నైవ తిష్ఠేత్ । వేదాన్తాచార్యాణ

త్థం వివిధమునిమతాం యజ్ఞసూత్రప్రతిష్ఠాం వ్యాతానీ ద్వైవేదికాధ్వ స్థితివిహితమతి ర్వైధసిస్థాంగరిష్ఠామ్ ॥ ... ॥౯॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు యజ్ఞోపవీతప్రతిష్ఠా సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీ ర్యై నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితః

భూగోళనిర్ణయ స్తద్వ్యాఖ్యాచ.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

పఞ్చాశత్కోటిభిస్స్యాన్మితమవనితలంయోజనానాంతథాహి స్యాజ్జమ్బూద్వీపమేకం నియుతముదధినా తావతా వేష్టితంతత్। ప్లక్షద్వీపేనసోఽపి ద్విగుణ వితతినా తావతేక్షువ్ధినాఽసౌద్వీ పాద్వైగుణ్యభాజ స్స ఏవ దృగుదధిభిస్సంవృతా ఏవమేవ ॥౧॥

వ్యా॥ (పఞ్చాశత్కోటిభిస్స్యా) దితి= తత్ర కటాహభిత్తిః కోటి యోజనమానా, అణ్డకటాహాన్తరవివరం పఞ్చాశత్కోటియోజనో చ్ఛ్రితమ్, పఞ్చాశత్కోటివిస్తీర్ణంచ; తత్రతభూర్భువస్సువ ర్మహర్జన స్తపస్సత్యాఖ్యాని స ప్తభువనాని, తత్ర పఞ్చాశత్కోటివిస్తీర్ణాభూ మిః, తథాహి; జమ్బూద్వీపం లక్షయోజనవిస్తీర్ణమ్, తచ్చనవవర్షవిభా గయుక్తమ్, తాని భరతకిమ్పురుష హరివర్షేళావృతరమ్యక హిరణ్వత్కు రుభద్రాశ్వ కేతుమాలనామకాని, వర్షపర్వతాశ్చ హిమవద్ధేమకూట నిషధనీలశ్వేత శృఙ్గిమాల్యవద్గన్ధమాధనాఖ్యా అష్టౌ, తత్ర హిమవ ద్ధే

మకూట నిషధా మేరోర్దక్షిణ పర్వతాః, నీలశ్వేతశృఙ్గిణ ఉత్తరపర్వతాః, మాల్యవాన్ప్రాచీనః, గన్ధమాదనస్తు పశ్చిమ ఇతి. తత్రమాల్యవద్గన్ధమాదన వ్యతిరిక్తాష్షట్పర్వతా ద్విసహస్ర యోజనోచ్ఛ్రాయా ద్విసహస్రయోజన విస్తారాశ్చ. మాల్యవద్గన్ధమాదనాత్వేక సహస్ర యోజనోచ్ఛ్రాయా తావద్విస్తారిణౌచ. పూర్వేషట్పర్వతా ఆపూర్వపశ్చిమ సముద్రాయాతాః, తత్ర మధ్యేనీలనిషధౌ లక్షయోజనాయాతౌ, హేమకూటశ్వేతౌతు నవతిసహస్రాయాతౌ, హిమవచ్ఛృఙ్గిణౌత్వశీతి సహస్రాయాతౌ, జమ్బూద్వీపస్య పరిమణ్డలత్వా ద్దేవం పరిమాణోపచయః, మాల్యవద్గన్ధమాదనౌతు ఆనీల నీలనిషధాయాతౌ, చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనోన్నతౌ, వర్షేష్వపి భరత కిమ్పురుష హరివర్షాణి మేరోర్దక్షిణాని, రమ్యకహిరణ్మయకురువర్షాణి మేరోరుత్తరాణి, భద్రాశ్వవర్షం ప్రాచీనమ్, కేతుమాలవర్షంపశ్చిమమ్, మధ్యమంత్విళావృతవర్షమ్, తస్యచ మధ్యే మేరుశ్చతురశీతియోజనోచ్ఛ్రాయః, అధష్షోడశ సహస్రయోజనో నిమగ్నః, షోడశ సహస్రయోజన విస్తీర్ణః, ఉపరి ద్వాత్రింశత్సహస్రయోజన విస్తీర్ణః, భూపద్మస్యమేరుఃకర్ణికాకారః, మేరోశ్చతుర్దిశం నవసహస్రయోజన విస్తారః, సచ షోడశసహస్రయోజన విస్తారఇతి ఇళావృతం సర్వతశ్చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనా నీల నిషధాన్తంతు చతుస్త్రింశత్సహస్ర యోజనాని, అన్యాని షడ్వర్షాణి ప్రత్యేకం నవసహస్రయోజన విస్తృతాని, దక్షిణోత్తరం ప్రాక్పశ్చిమవిస్తృతం భద్రాశ్వవర్షమ్, మాల్యవత్సముద్రాన్తం ద్వాత్రింశత్సహస్రయోజన విస్తృతమ్, ఆనీలనిషధాన్తం చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజన విస్తృతమ్, గన్ధమాధన సముద్రాన్తంతు ద్వాత్రింశత్సహస్రయోజనాని, ఆనీల నిషధాన్తంతు చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనాని, అన్యాని షడ్వర్షాణి ప్రత్యేకం నవసహస్రయోజనవిస్తృతాని, దక్షిణోత్తరం ప్రాక్పశ్చిమంత్వా సముద్రాన్తానీతువిశేషః, ఏవం జమ్బూద్వీపస్య ప్రాక్పశ్చిమం భద్రాశ్వకేతుమాలయో శ్చతుష్షష్టి సహ-

స్రయోజనత్వాదిలావృతస్య చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనత్వాన్మాల్య
వద్గన్ధమాదనయోశ్చతుస్సహస్రయోజనత్వాచ్చ లక్షయోజనత్వంసిద్ధమ్,
దక్షిణోత్తరమప్యిలావృతస్య చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనత్వాదన్యే
షాం షణ్ణాంవర్షాణాం చతుఃపఞ్చాశత్సహస్ర యోజనత్వాత్షణ్ణాం
పర్వతానాం ద్వాదశసహస్రయోజనత్వాచ్చ లక్షయోజనత్వంసిద్ధమ్,
ఏతచ్చ జమ్బూద్వీపం లక్షయోజన విస్తీర్ణేన లవణసముద్రేణవేష్టితమ్,
సోఽపి సముద్రో ద్విలక్షయోజన విస్తృతేన ప్లక్షద్వీపేన పరివేష్టితః,
ప్లక్షద్వీపోఽపి తావత్ప్రమాణే నేక్షుసముద్రేణ పరవేష్టితః, ఏవమేవ
శాల్మలి కుశక్రౌఞ్చశాక పుష్కరద్వీపా ఉత్తరోత్తరం పూర్వస్మాద్ద్వి
గుణప్రమాణా ద్రష్టవ్యాః. ... ... ||౧||

జమ్బూప్లక్ష శాల్మలికుశ క్రౌఞ్చశాకపుష్కరద్వీపాః । లవణే
క్షుసురాఘృత దధిదుగ్ధామ్బు సిన్ధుసంవృతాః క్రమశః ||౨||

వ్యా॥ సురాసర్పిర్దధిదుగ్ధ శుద్ధజల సముద్రాశ్చ తత్తద్ద్వీపప్రమాణా
ఏవావగన్తవ్యాః,తత్ర ప్లక్షాదీనాంపఞ్చానాం ద్వీపానాముభయతస్సము
ద్రాన్తాయాతైస్సప్తకులపర్వతైస్సప్తవర్షాణి ద్రష్టవ్యాని, పుష్కరద్వీ
పస్తు మధ్యే వలయాకారః పఞ్చాశత్సహస్ర యోజనోచ్ఛ్రాయః,
తావద్విస్తృతేన మానసోత్తర పర్వతేన వర్షద్వయ విభాగయుక్తః,
ఏవంమేరోరేకతస్సప్తానాంసముద్రాణాంసప్తవింశతి లక్షోత్తరైకకోటి
యోజన విస్తృతత్వాద్ద్వీపానాంచ పఞ్చాశత్సహస్ర షడ్వింశతిలక్షో
త్తర కోటియోజన విస్తృతత్వాత్స్వాదూదకసముద్రాత్పరవేలాన్తం
సపఞ్చాశత్సహస్ర త్రిపఞ్చాశల్లక్షోత్తర కోటిద్వయయోజన పరిమి
తత్వం ద్రష్టవ్యమ్, ఏవంచ సతిసముద్రాణాం సప్తద్వీపానామాయామ
ప్రమాణేన సప్తలక్షోత్తర పఞ్చకోటి పరిమితత్వమవగన్తవ్యమ్. ||౨||

సప్తద్వీపంససిన్ధుం ద్విగుణ గుణితయా స్వర్ణభూమ్యా పరీతం
లోకాలోకాద్రిణాసావ్యయుతవితతినా తావదుచ్చేన వీతా।
లోకాలోకాచ్చ మేరోర్ద్విషతిహి ధరణీ యావతీ ధ్వాన్తభూః

ర్మ్యా తావత్యాసావృతస్సాప్యుదకపరిధినా సాపివేధోణ్డభిత్త్యా ॥౩॥

వ్యా॥ ఏతచ్చ ససముద్రం సప్తద్వీపం స్వద్విగుణప్రమాణయా కాఞ్చనభూమ్యావృతమ్, సాచ లోకాలోక పర్వతేన యోజనాయుతోచ్ఛ్రాయేణ తావద్విస్తారిణాచ సర్వతః పరిక్షిప్తా, ఏవంచ మేరోరేకతో లోకాలోకాన్తం సపఞ్చాశత్సహస్ర సప్తషష్టి లక్షోత్తర ద్వాదశకోటి పరిమితత్వంసిద్ధమ్. లోకాలోకోపి మేరోరా లోకాలోకాన్తం యావత్ప్రమాణా భూస్తావత్ప్రమాణయైవ తమోభూమ్యా సమావృతః, తతః పరమణ్డకటాహ ఇతి. ఏవంచ మేరోరేకతోఽణ్డ కటాహాన్తం పఞ్చత్రింశల్లక్షోత్తర పఞ్చవింశతి కోటియోజనానిభవన్తి, తత్ర పఞ్చత్రింశల్లక్షయోజన పరిమితం గర్భోదకమ్, అన్యత్తు పఞ్చవింశతి కోటియోజన పరిమితం భూమణ్డలమితి, ఏవం మేరోశ్చతుర్దిశం ద్రష్టవ్యమితి పఞ్చాశత్కోటి విస్తీర్ణాభూమిః, ఏవం భూమణ్డలాదూర్ధ్వంచాధశ్చ సర్వత్రాణ్డకటాహః, తద్వివరస్య పఞ్చాశత్కోటివిస్తీర్ణత్వ మవబోద్ధవ్యమ్. ... ... ॥౩॥

సప్తద్వీపం సముద్రైస్సహ ముని నియుతైః కోటిభిః పఞ్చభి
స్సాప్యల్లోకాలోకాద్రిమేర్వన్తరమపి రవిభిః కోటిభిస్సప్తషష్ట్యా।
లక్షైః పఞ్చాయుతైస్స్యాదథ శరనయనైః కోటిభిర్వ్యాతరామై
ర్లక్షైస్స్యాచ్చక్రవాళాన్తర మమరశిఖర్యణ్డభిత్త్యోశ్చ మధ్యమ్॥
౪॥ శరనేత్రకోటిభిర్వ్యా పరిధిజలం బాణవహ్నిలక్షైస్స్యాత్।
అభితో మేరోరేవం పఞ్చాశత్కోటియోజనాభూమిః॥ ॥౫॥

వ్యా॥ ఏషాచ భూమిస్సప్తతి సహస్రయోజనోచ్ఛ్రాయా, అస్యా భూమేర్వివరరూపాణి అతల వితల నితల గభస్తిమన్మహాతల సుతల పాతాలాని సప్తప్రత్యేకం నవసహస్ర యోజనోచ్ఛ్రాయాణి, మధ్యే మధ్యే భూమణ్డలాదధశ్చ ప్రత్యేకమేక సహస్రయోజనోచ్ఛ్రాయత్వం భువః, ఏతస్యాభువోఽధస్తాచ్ఛేషలోకః, తత అధస్తాద్గర్భోదకం నరకాశ్చ, ఏతత్త్రింశన్న్యూన ద్విలక్షోన పఞ్చవింశతి కోటియోజనో

చ్ఛ్రాయమ్, ఏతచ్చ " సూర్యాణ్డగోళయోర్మధ్యే కోట్యస్స్యుః పఞ్చ
వింశతి " ఇతి శ్రీభాగవతశ్లోక మర్యాదయా ఏవం పరిమాణ మవ
సేయమ్. ... ... ||౪||౫||

లక్షే సూర్యస్సుతారా జ్ఞకవికుజసురాచార్య మన్దా ద్విలక్షే లక్షే
సప్తర్షయోఽథధ్రువ ఇహ నియతం త్వన్తఃక్షుంసువస్స్యాత్ । అ
న్యాన్యాబ్ధీన్దులక్షా ణ్యథశశినయనోష్టార్కి కోట్యాన్యలోకా
ధ్వాన్తంన్యూన ద్వికోట త్యుపరి సవితృలోఽణ్డంహి భూతాక్షి
కోట్యః ||౬|| శైలైగపాతాళరన్ధ్రైర్నవదశశతకైస్సప్తభి
ర్భూరధోఽధో మధ్యేమధ్యేసహస్రైర్భవతిహితదధశ్శేషలో
కోజలంచ।తస్యాధోనారకాస్స్యుస్తదిదమిషు దృశగకోటయః
కిఞ్చిదూనాః పఞ్చాశత్కోటి తుఙ్గం వితత మిదమతో హ్యా
ణ్డభిత్తిస్తుకోటిః || ... ... ||౭||

వ్యా॥ భూమేరుపరి లక్షయోజనే సూర్యమణ్డలావస్థానా ద్భూమ
ణ్డలస్య సప్తతిసహస్రయోజనోచ్ఛ్రితత్వాదవశిష్టానాం సర్వేషాం
భువనానాంభూమేరోరథఏవ ద్రష్టవ్యత్వాద్భూమేరుపరిష్టా ల్లక్షయో
జనే సూర్యమణ్డలమ్, ఏతచ్చ భువర్లోక ఇతిగీయతే, సూర్యస్యోపరిలక్ష
యోజనే చన్ద్రమణ్డలమ్, తదుపరి లక్షయోజనే నక్షత్రమణ్డలమ్, తతో
ద్విలక్షయోజనే బుధః, తతోద్విలక్షేశుక్రః, తదుపరి లక్షద్వయేఽఙ్గా
రకః, తత ఉపరిలక్షద్వయేబృహస్పతిః, తతోద్విలక్షేశనిః, శనేరుపరి లక్ష
యోజనే సప్తర్షి మణ్డలమ్, సప్తర్షి మణ్డలస్యో పరిష్టాల్లక్షేజ్యోతిశ్చక్రా
ధారభూతోధ్రువః, ఏవం సవితృమణ్డలస్యో పరిధ్రువపర్యన్తం చతుర్ద
శలక్షోత్సేధః స్వర్లోకః, సప్తర్షిమణ్డలస్యోర్ధ్వం ధ్రువ మణ్డలప
ర్యన్తం కశ్చిద్విష్ణులోకః, ధ్రువమణ్డలస్యోపరి మహర్లోకః కోటియో
జనోత్సేధః, తతోజన లోకోద్వికోటి యోజనోచ్ఛ్రాయః, తపో లో
కోఽష్టకోటి యోజనోచ్ఛ్రాయః, సత్యలోకస్తు ద్వాదశకోటియోజ
నోచ్ఛ్రాయః, ఏవంధ్రువాదుపరి సత్యలోకోర్ధ్వ సీమాన్తం త్రయో

వింశతి కోజయోటినాని భవన్తి. తత ఉపరి కిఞ్చిదూనకోటిద్వయ యోజనంతమః, తతగ పరమణ్డకటాహ ఇతి, ఏవం సూర్యాణ్డగోళ కటాహయోర్మధ్యే పఞ్చవింశతి కోటియోజనత్వ మూర్ధ్వమధశ్చే త్యణ్డ కటాహాన్తర వివరోచ్ఛ్రాయస్య పఞ్చాశత్కోటియోజనత్వం సిద్ధమ్. ... ... ॥౬॥౭॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
భూగోళనిర్ణయస్తద్వ్యాఖ్యా చ సమాప్తా.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

వైశ్వదేవకారికా.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

స్వాగ్నిం సంస్థాప్య పూర్వం కుశనిచయలస త్సంస్తర స్సానుయా మన్త్రా న్వకూత్యా ధిశ్రియోక్తి ప్రతివచన హవిగ ప్రోక్షణం స్థాపనం స్యాత్ । అన్నం ద్వేధోత్తరార్థం త్రివిధ విభజితం పశ్చిమారభ్య మస్య స్సాగే ద్వేధా విభక్తే హుతభుజి జుహుయా త్తత్ర పూర్వస్థమన్నమ్ ॥౧॥ ఆద్యైష్షడ్భిస్సతారై ర్మనుభిరథ పృథ క్పాణినా హోమమగ్నౌ కృత్వా తత్రైకదేశం హవిరథ సమిధం పశ్చిమాంశేన తేన । పశ్చాదగ్నేర్ధర ణ్యాం బలిహరణవిధౌ మార్జనప్రోక్షణాదేగ పాత్రేష్వాప్యత్యయోయం క్రమవిధివిహితే మార్జనప్రోక్షణే చ ॥౨॥ ధర్మాధర్మాదిభేద ప్రచుర బలి విధిస్థాననిర్దేశనం తత్సర్వం చక్రాన్తరస్థం వ్యజన వికృతిగం వేదశా స్త్రానురోధమ్ । పిత్ర్యేస్వరాద్యైతథాస్యా తత్క్రమ విధివిహితే మార్జన ప్రోక్షణాదౌ యద్యత్ప్రాచీనసూత్రం యదపి తదితర త్తచ్చ తీర్థేనిషి తమ్ ॥౩॥ పశ్చాద్వైహాయసస్య ప్రథమ బలిమతో వాయసస్యాగ్రభా

గే త్వభ్యాంతస్యాగ్రభాగే బలిమథనివిశే దత్ర పాదాత్మశుద్ధిః । ధర్మా
దేర్దర్శనంచే దసుఖకరమత శ్చాన్ద్రిమత్రోపవాస స్స్యాద్దేవేపిత్ర్యే
భూత ద్వయయజనవిధౌ పశ్చిమస్థం హవిస్స్యాత్ ॥౪॥ మధ్యాదుద్ధృ
త్యభాగా న్మనుజయజనమిత్యగ్రభాగేఽగ్రదానం కృత్వా గోదోహ
కాలక్షపణవిధిబలా త్తత్రలబ్ధ్వాఽతిథిభ్యః । దద్యాల్లక్ష్మీవిశిష్ట స్వదితి
మపిహవిర్వ్యఞ్జనైశ్శిష్టాన్నయుక్తం కృత్వాపాద్యాసనాద్యైర్విధివదపచి
తిం కల్పయిత్వా యథార్హమ్ ॥౫॥ సాయంరాత్రాన్తమన్యా ద్యదిహి
తమశనం యద్యథా తద్యథాస్యా న్నక్తంచామేనతోయా ద్యవిమనుజ
పత స్తచ్చరాత్రాన్తమాహుః । కేచిత్త్వామేనతోయా న్మనుజపకర
ణై ష్షడ్భి రేవాజ్యమన్త్రై ర్నక్తం స్నాత్వాయమేవ త్వనశననియతశ్శ్రా
ద్ధభోక్తుర్జపస్స్యాత్ ॥౬॥ ధర్మాదీశానదత్తం హవిరపిచమనుగ పఞ్చ
యజ్ఞేవదత్తం భాగం రౌద్రావశిష్టం మహదనభిమతం త్వాతిథేయాన్న
దానే । స్వార్థేష్వన్నాదికృద్భ్య మితినియమవిధి శ్చాగ్ర యజ్ఞాదిశి
ష్టం సర్వంపిత్రో ర్మృతాహే ద్విజముఖ హవనే నేష్టమిత్యాహు
రార్యాః ॥౭॥ నేత్రేన్దూనయనంయుగం శశివిధూ చన్ద్రావతా
రశ్మశీ చన్ద్రశ్చన్ద్రశశీన్దవోఽగ్రగణితా ధర్మాదికాస్సేచనే । తద్వై
వేనయనంక్రమా త్పితృముఖే చన్ద్రశ్చ భూతేశశీ మర్త్యేన్దుశ్చ తథా
గృహే హుతవహే పూర్వాహుతీష్వీక్షణమ్ ॥౮॥ ఇత్థం వ్యాసపరాశరా
దిమునిభి స్సిద్ధాన్తితార్థోప్యయం శ్రీమల్లక్ష్మణయోగియామునముఖై
ర్నాథాదిభిర్నిర్ణితః । తత్సర్వంత్వవలోక్య శఠకుణయా తద్వైశ్వదే
వక్రమ స్సన్మోదాయచ వేఙ్కటేశకవినా ప్రోక్తోఽభవద్ధీమతా ॥౯॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
వైశ్వదేవకారికా సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీ శ్రైన మః.

శ్రీమత్కూరనారాయణ యతీన్ద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమత్కూరనారాయణ మహాముని విరచితమ్

సుదర్శన శతకమ్.

రఙ్గేశవిజ్ఞప్తికరామయస్య చకారచక్రేశ నుతింనివృత్తయే।
సమాశ్రయేయం వరపూరణీయంతం కూరనారాయణనామకంమునిమ్॥

సౌదర్శన్యుజ్జిహానా దిశివిదిశితిరస్కృత్య సావిత్రమర్చి ర్బాహ్యాబాహ్యాన్ధకార క్షతజగదగదఙ్కారభూమ్నా స్వధామ్నా। దోర్గఖర్జూదూరగర్జద్విబుధరిపువధూకంఠవైకల్యకల్యా జ్వాలాజాజ్వల్యమానా వితరతుభవతాంవీప్సయాఽభీప్సితాని॥౧॥ ప్రత్యుద్యాతం మయూఖై ర్నభసిదినకృతః ప్రీత్తసేవంప్రభాభి శ్ప్యామాసామేరవీథి ర్ద్వివరివసితం దీప్తిభిర్దేవధామ్నామ్। భూయస్సైర్యభూతమేవ స్ఫురతుసకలదిగ్వ్యాప్తసాంద్రస్ఫులిఙ్గంచాక్రంజాగ్రిత్ప్రతాపం త్రిభువనవిజయవ్యగ్రముగ్రంమహస్తత్॥౨॥ పూర్ణేపూర్వైస్సుధానాంసుమహతిలసతస్సోమబిమ్బాలవాలే బాహాశాఖావరుద్ధ క్షితిగగనదివ శ్చక్రరాజద్రుమస్య। జ్యోతిశ్ఛద్మాప్రవాళగ్రకటితసుమనస్సమ్పదుత్తంసలక్ష్మీం పుష్ణన్నాశాముఖేషు ప్రదిశతుభవతాంసప్రకర్షంప్రహర్షమ్॥౩॥ ఆరాదారాత్సహస్రాద్ద్విపరతివిమత క్షేపదక్షా ద్యదక్షా న్నాభేర్నాభేస్సవృత్తా న్నాభే ర్నిజవిభవపరిచ్ఛిన్నభూమేశ్చనేమేః। ఆమ్నాయై రేకకంఠై స్తుత మహిమమహోమాధవీయస్యహేతే స్తద్వోదిశ్యేధమానం చతసృషుచతురఃపుష్యతాత్ పూరుషార్థాన్॥౪॥ శ్యామంధామప్రసృత్యా క్వచనభగవతఃక్వాపిబభ్రుప్రకృత్యా శుభ్రం శేషస్యభాసా క్వచనమణిరుచా క్వాపితస్యైవరక్తమ్। నీలంశ్రీనేత్రకాంత్యా క్వచిదపిమిథునస్యాదిమస్యేవచిత్రాం వ్యాతన్వానం వితాన శ్రియముపచినుతా చ్ఛర్మవశ్చక్రభానమ్॥౫॥ శంసన్త్యన్వేషముచ్ఛోషితపరమహసో భాస్వతఃక్లైట

భారే రింఖేసంధ్యేవ నక్తంచరవిలయకరీయా జగద్వందనీయా । బం
ధూకచ్ఛాయబన్ధుచ్ఛవి ఘటితఘనచ్ఛేదమేదస్వినీసా రాథాఙ్గీ రశ్మి
భఙ్గీ ప్రణుదతు భవతాం ప్రత్యవాయాత్థానమేనః ॥ ౬ ॥ సామ్యంధా
మ్యాప్రవృద్ధ్యా ప్రకటయతినభ స్తారకాజాలకాని స్ఫాలిఙ్గీం యాన్తి
కాన్తిం దిశతియదుదయే మేరురఙ్గారశఙ్కామ్ । అగ్నిర్మగ్నార్చిరై
క్యం భజతిదిననిశా వల్లభామర్త్యభాభా జ్వాలావర్తావివస్తగప్రహరణ
పతిజం ధామవస్తద్దినోతు॥౭॥ దృష్టేఽథిత్యేవచక్రేవికవనవజపాసన్ని
కాశేసకాశం స్వర్భానుర్భానురేష స్ఫుటమితికలయన్నాగతోవేగతో
స్య । నిష్పత్యాయైక్యవృత్త్యా విధుమివసహసా స్ప్రష్టుమభ్యాపిసేష్టే ఘ
ర్మాంశుం తేఘటన్తామహిత విహతయేభానవో భాస్వరావః ॥ ౮ ॥
దేవం హేమాద్రితుఙ్గం పృథుసుజశిఖరంబిభ్రతీంమధ్యదేశే నాభిద్వీపా
భిరామామరవిపినవతీం శేషశీర్షాసనస్థామ్ । నేమింపర్యాయభూ
మిం దినకరకిరణా దృష్టసేవగిపరిత్య ప్రీత్యైవశ్చక్రవాలా చలఇవవిల
సన్నస్తువిస్త్యాస్త్రరశ్మిః ॥౯॥ ఏకంలోకస్యచక్షుర్ద్విధమపనుదత్కృ
ష్ణనక్షత్రనేత్రం దాత్రస్థానాంచతుర్ణాం గమయదరిగణం పఞ్చతాం
షడ్గుణాఢ్యమ్ । సప్తాశ్చోశ్నోషి తాప్తాపదనవకిరణ శ్రేణిరజ్వద్దశాశం
పర్యస్యాదర్వస్వతాఙ్గావయవపరిబృఢ జ్యోతిరీతిస్సహస్రమ్ ॥౧౦॥ ఉచ్చ
ణ్డేయచ్ఛిఖణ్డే నిబిడయతినభగర్జీడమరో[illegible]టతిచ్యామభస్యప్రౌఢ
తాపగ్లపితవపురపోభిభ్రతీరభ్రపఙ్క్తిః। ధత్తేశుషస్యతృష్ణోస్యోవిధుర
పమధునగత్యోద్రకోశస్యసామ్యం రక్షంత్వస్త్రప్రభోస్తేరచితసుచరిత
వృష్టయోవృష్టయోవః॥౧౧॥ పద్మోఘోదీర్ఘికామ్భస్యవనిధరతటేసై
రికామ్బు పాతస్సిన్దూరం కుంజరాణాం దిశిదిశిగగనే సాంధ్యమేఘ
ప్రబన్ధః । పారావారే ప్రవాళో వనభువిచతథా ప్రేక్ష్యమాణప్ర
ముగ్ధా స్వాధిష్ఠంవప్రమోదంజనయతుదనుజ ద్వేషిణస్తైవశరాశిః॥
౧౨॥ భానోర్భానోత్తదీయాస్ఫురతికుముదినీమిత్రతేజస్త్రాశా
శ్రారాదధీరో స్యనలనభవతసైర్వైరమైరం మదార్చిః । శంసన్తీ

ద్ధంనభగస్థాయదుదయసమయె చక్రరాజాంశవస్తే యుష్మాకం ప్రౌఢతా
పప్రభవ భవగదాపక్రమాయక్రమన్తామ్ ॥ ౧౩ ॥ జగ్ధ్వాక స్సేషుపూ
ర్వాంఘనమరిసుధ్వశామక్షేషు స్వర్వధూనాం పీత్వాచామ్భశ్చరంత్యస్స
వృషమనుగతా వల్లవేనాదిమేన । గావోవశ్చక్రిభర్తుర్గిపరమమృతరసం
ప్రశ్రితానాందుహానాబుద్ధింస్వాలోకలుప్త త్రిభువనతమస స్సానుబం
ధాందదన్తామ్॥౧౪॥ సేనాంసేనాంమఘోనో మహతిరణముఖేఽలంభ
యంలమ్భయన్తీసుత్సేక్రోష్ణాళుదోష్ణాం ప్రథమ దివిషదామావలీ ర్యావ
లీఢే! విశ్వంవిశ్వశ్చరాథ్యం రథపదధిపతేర్లీలయాపాలయన్తీవృద్ధిస్సాదీధి
తీనాం వృజినమనుదినం మార్జయత్వార్జితంవః॥౧౫॥ తప్తాస్సేవోష్మ
ణేవ ప్రతిభటవపుషా మస్రధారాంధయన్తీ ప్రాప్తేవక్షీబభావం ప్రి
తిదిశమసకృత్తన్వతీఘూర్ణితాని । వంశాస్థిస్ఫోటశబ్దం ప్రకటయతిప
టూన్యావహంత్యట్టహాసాన్ భాస్వాన స్యన్దనాఙ్గప్రభుసముదయినీ
స్పన్దతాంచిన్తితాయ ॥ ౧౬ ॥ దేవైరాసేవ్యమానో దనుజభటభుజా
దణ్డదర్పోష్మశాన్త్యై రాశారోధోతిలఙ్ఘీ లుఠదుడుపటలీ లక్ష్యడిణ్డీరపి
ణ్డః । రిఙ్గజ్జ్వాలాతరఙ్గ త్రుటితరిపుతరు వ్రాతపాతోగ్రమార్గ శ్చక్రో
వశ్శోచిరోఘ శ్శమయతుదురితాపహ్నవం చావవహ్నిమ్ ॥౧౭॥ భ్రా
మ్యన్తీసంశ్రితానాం భ్రమశమనకరీ చ్ఛన్నసూర్యప్రకాశా సూర్యాలో
కానురూపా రిపుహృదయతమ స్సారిణీనిస్తమస్కా । ధారాసంపా
తినీచ ప్రకటితదహనా దీప్తిరస్త్రేశితుర్వ శ్చిత్రాభద్రాయ విద్రావిత
విమతజనా జాయతామాయతాయ ॥౧౮॥ నిన్యేవన్యేవకాశీ దవశిఖిజ
టిల జ్యోతిషాయేనదాహం కృత్వావృత్యావిలిప్యే శలభసులభయాయ
త్రచిత్రప్రభావే । రుద్రోప్యుద్రేద్దహిత్రాసహ గహన గుహాం యద్భ
యాదభ్యయాసీ ద్విశ్వాద్విశ్వాస్పితోవ స్సశుభమనిభృతం శౌరిహేతిప్ర
తాపః ॥౧౯॥ ఉద్యన్బిమ్బాదుదారాం వనమనహిమజలం మార్జయన్ని
ర్జరీణా మజ్ఞానధ్వాన్తమూర్ధ్నా కరజనిరజనీ భఞ్జనవ్యఞ్జితాధ్వా । స్వ
ర్భానూర్వీణాం గ్రహాణాం స్ఫురణమపహర న్నర్చిషగ పావకీయాశ్చక్రి

శార్ఙ్గప్రకాశోదితశతదశదిశో వ్యశ్నువానం యశో వః ॥ ౨౦ ॥ వర్గస్యస్వర్గధామ్నామపి దనుజనుషాం విగ్రహాన్నిగృహీతుం దాతుం సద్యోబలానాం శ్రియమతిశయినీం పత్రభఙ్గానువృత్త్యా । యోక్తుం దేదీప్యతేయా యుగపదపిపురో భూతిమయ్యా ప్రకృత్యా సావో నుద్యాదవిద్యాం ద్యుతి రమృతరసస్యన్దినీ స్యాన్దనాఙ్గీ ॥ ౨౧ ॥ దాహం దాహం సపత్నాన్ సమరభువిలస ద్భస్మనా వర్త్మనా యాన్ క్రవ్యాదప్రేతభూతా ద్యఖిలషితవుషా ప్రీతకాపాలికేన । కుర్వాణా రైగ కాలధౌతం గిరిమివకురుతే యాస్వకీర్త్యాప్రహర్తుం ఘృష్టిస్సాన్ద్రప్లుష్టికం వ స్సకలముపనయత్వాయుధాగ్రేసరస్య ॥ ౨౨ ॥ దగ్ధానాం దానవానాం సభసితనిచయై రస్థిభిస్సర్వశుభ్రాం పృథ్వీం కృత్వాపిభూయో నవరుధిర ఝురీ కాతుకం కౌణపేభ్యః । కుర్వాణం బాష్పపూరైగ కుచతట ఘుసృణ క్షాళనై స్తద్వధూనాం పాపం పాపచ్యమానం శమయతు భవతా మస్త్రరాజస్య తేజః ॥ ౨౩ ॥ మాగాన్మోషం లలాటానల ఇతి మదన ద్వేషిణా ధ్యాయతేవ ప్రిష్టాపో౽న్నిద్రవాసాంబుజదళపటలప్లోషముత్ప్రేక్ష్యతేవ । వజ్రాగ్నిర్నాస్తనాశం వ్రజదితిచకితేనేవ శక్రేణబద్ధైః స్తోత్రై రస్త్రేశ్వరస్య ద్యతుదురితశతం ద్యోతమానా ద్యుతిర్వః ॥ ॥ ౨౪ ॥

ఇతి జ్వాలా వర్ణనమ్.

శస్త్రాస్త్రం శాత్రవాణాం శలభకులమివ జ్వాలయా లేలిహానా ఘోషైస్సైన్యగణో భయంతీ విఘటితభగవద్యోగనిద్రానసముద్రా । వ్యాధోరగపాఠ చార త్రుటితపటురట ద్రీకసక్షుణ్ణదైత్యా నేమిస్సాదర్శనీవ శ్రియమతిశయినీం దాశతాదాశతాబ్దమ్ ॥ ౨౫ ॥ ధారాచక్రస్య తారా గణకపిశఘృణి ద్యోతితద్యుప్రచారా పారావారామ్బుపూరక్వథనపిశునితో త్తాలపాతాలయాత్రా । గోత్రాద్రిస్ఫోటశబ్ద ప్రకటితవసుధా మణ్డలీ చణ్డయానా పన్థానం వః ప్రదిశ్యా త్ప్రశమన కుశలా పాప్మనామాత్మనీనమ్ ॥ ౨౬ ॥ యాత్రాయాత్రా తలోకా ప్రకటితవరుణత్రాసముద్రేసముద్రే సత్రాసత్రాసవాహాస్మాకృతసగరుదగస్సన్నదానా

దధానా । హానింహానిన్దితానాం జగతిపరిషదాం దానవీనాం నవీనాం
చక్రేచక్రేశనేమి శ్శమముపహరతా త్సప్రభావప్రభావః ॥ ౨౭ ॥ య
త్రామిత్రాన్దిధక్షౌ ప్రవిశతిబలినోధామనిస్సీమధామ్నిగ్రస్తాప్రస్తాప
శ్శైలైః ప్రగుణితసికతామౌక్తికాశ్శాక్తికేయైః । రాశిర్వారామపా
రాం ప్రకటయతిపునర్వైరిదారాశ్రుపూరై ర్వృద్ధింనిర్యాతినిర్యాప
యతు సదురితాన్యస్త్రధుర్యప్రధిర్వః ॥ ౨౮ ॥ కక్ష్యాత్యైనకద్రూ తన
యఫణమణీన్ కాల్యదీపస్యయుఞ్జన్ పాతాళా న్తశ్ప్రపాతీ నిఖిలమపి
తమస్సేవనధామ్నానిగీర్య । దైతేయప్రేయసీనాం వమతి హృదిహత
ప్రేయసాం భూయసాంయశ్చక్రాగ్రియాగ్రదేశోదహతువిలసితంభూ
యసామంహసాంవః ॥ ౨౯ ॥ కృష్ణామ్భోదస్యభూషా కృతనయననయ
వ్యాహతి ర్భార్గవస్య ప్రోస్తామావేదయన్తీ ప్రతిభటసుదృశాం ముక్త
టాంబాష్పవృష్టిమ్। నిష్టప్తాష్టాపదశ్రీస్సమమమరచమూ గర్జితై రుజ్జి
హానా కీర్తింవః కేతకీభిః ప్రథయతుసదృశీం చఞ్చలాచక్రధారా ॥ ౩౦ ॥
వప్రాణాంభేదినీం యగపరిణతిమఖిల శ్లాఘనీయాం దధానః క్షుణ్ణాం
నక్షత్రమాలాం దిశిదిశివికిరన్ విద్యుతాతుల్యకక్ష్యః । నిర్వాణేనోత్క
టేన ప్రకటయతినవం దానవారిప్రకర్షం చక్రాధీశస్యభద్రోవిశయతు
భవతాం సప్రధిశ్చిత్తవృత్తిమ్ ॥ ౩౧ ॥ నాకౌకశ్శత్రుజత్రు త్రుటనవిఘ
టిత సటాన్ధనీరన్ధ్రనిర్యన్మహాక్రవ్యాస్రహవ్య గ్రసన రసలస జ్జ్వాలజి
హ్వాలవహ్నిమ్। యందృష్ట్వాసాంయుగీనంపునరపివిదధత్యాశిషోవీర్యవృ
ద్ధ్యై గీర్వాణానిర్వృణానా వితరతుసజయం విష్ణుహేతి ప్రధిర్వః ॥
౩౨ ॥ ధన్వాధ్వన్యస్యధారా సలిలమివధనం దుర్గతస్యేవవృష్టిర్జాత్యం
ధస్యేవపఙ్గోర్గపదవిహృతిరివ ప్రీణనీప్రేమభాజామ్ । పత్యుర్నాయాః
క్రియాయాం ప్రకటపరిణతి ర్విశ్వరక్షాక్షమాయాం మాయామాయామి
నీంవస్త్రుటయతుమహతీ నేమిరస్త్రాధిపస్య ॥ ౩౩ ॥ త్రాణం యావిష్టపా
నాం వితరతిచ యయా కల్ప్యతేకామపూర్తి ర్యష్ఠాతుం యత్పురస్తా
త్ప్రభవతికలయాప్యోషధీనామధీశః । ఉన్మేషోయాతియస్యాం నసమ

యనియతిం సాంద్రియావః ప్రదేయా న్న్యక్కుర్వత్యద్యోతమానా త్రిపు
రహరదృశం నేమిరస్త్రేశ్వరస్య ॥౩౪॥ నక్షత్రక్షోదభూతి ప్రకరవికి
రణశ్వేతితాశావకాశా జీర్ణైః పర్ణైరివ ద్యాం జలధరపటలై ర్వ్యాప్తైస్తై
ర్ధూన్వానా । ఆజౌ వాజానవాజానతరిపుజనతారణ్యమావర్తమానా
నేమిర్వాత్యేవ చాక్రీ ప్రణుదతు భవతాం సంహతం పాపతూలమ్ ॥౩౫॥
క్షిప్త్వా నేపథ్యశాటీమివ జలదఘటాం జిష్ణుకోదణ్డచిత్రాం తారాపుం
జం ప్రసూనాఞ్జలిమివ విపులే వ్యోమరఙ్గే ప్రకీర్య । నిర్వేదగ్లానిచిన్తాప్ర
భృతిపరవశా నన్తరా దానవేన్ద్రా న్నృత్య న్నానాలయాఢ్యం నటఇవ
తనుతాం శర్మ చక్రప్రధిర్వః ॥౩౬॥ దార్గత్యప్రౌఢతాప ప్రతిభటవిభ
వా విత్తధారాస్సృజన్తీ గర్జన్తీ చిత్రక్రియాభి ర్జ్వలదనలశిఖో ద్దామ
సౌదామినీకా । అవ్యాత్క్రవ్యాదవధూటీనయనజలభరై ర్ద్విగుణవ్యానదా
వ్యాన్ముష్ణన్తీ సిన్ధుపూరా న్ప్రధి చరణపతే ర్నేమికాదమ్బినీ వః ॥౩౭॥
సన్దోహం దానవానా మజసమజమివా లభ్యజాజ్వల్యమానే వహ్నావహ్నా
యజుహ్వా త్రిదశపరిషదే స్వస్వభాగప్రదాయీ । స్తోత్రైః ప్రహృష్టై
దిగీశైర్ముఖరపరిసరం శ్లాఘ్యశస్త్రప్రయోగం ప్రాప్త స్సఙ్గ్రామసత్రం
ప్రధిరసురరిపోర్గ ప్రార్థితం ప్రస్నుతాం వః ॥ ... ॥౩౮॥

ఇతి నేమివర్ణనమ్.

ఉత్పాతాలాతకల్పాన్యసురపరిషదాం మోహనప్రార్థినీనా మధ్వా
నధ్వావబోధక్షపణచణతమః క్షేపదీపోపమాని । త్రైలోక్యాగారభా
రోద్వహనసహమణిస్తమ్భసమ్పత్సఖాని త్రాయన్తామన్తిమాయాం వి
పది సపది వోఽరాణి సౌదర్శనాని ॥౩౯॥ జ్వాలాజాలప్రవాలస్తబకితశి
రసో నాభిమావాలయన్త్యస్సిక్తారక్తామ్బుపూరై శ్శకలితవపుషాం శా
త్రవానీకినీనామ్ । చక్రాక్రీడప్రరూఢా భుజగశయభుజోపఘ్ననిఘ్న
ప్రచారాః పుష్యన్త్యగకీర్తిపుష్పా ణ్యరకనకలతా వః ప్రీతమేవ ప్రథితం
తామ్ ॥౪౦॥ జ్వాలాజాలాబ్ధిముద్రాం క్షితివలయమివా బిభ్రతీ నేమిచ
క్రీం నాగేన్ద్రస్యేవ నాభేః ఫణపరిషదివ ప్రౌఢరత్నప్రకాశా । ద

త్రాంశో విష్వహేతే ర్మతిమరవితతిః ఖ్యాతసాహస్రి సఙ్ఖ్యా సఙ్ఖ్యేవ
త్సంఘుచిత్త శ్రీవణహారగుణ స్యన్దిసన్దర్భగర్భామ్ ॥౮౧॥ బ్రహ్మేశో
పక్రమాణాం బహువిధవిమత క్షోదసంమోదితానాం సేవాయై దేవ
తానాం దనుజకులరిపోః పిణ్డికాద్యఙ్గ భాజామ్ । తత్తద్ధామాన్తసీ
మావిభజనవిధయే మానదణ్డాయమానా భూమానం భూయసాం వో
దిశతు దశశతీ భాస్వరాణామరాణామ్ ॥ ౮౨ ॥ జ్వాలాకల్లోలమాలా
నిబిడపరిసరాం నేమివేలాం దధానే పూర్వేణా క్రాన్తమధ్యే భువనమ
యమహివిర్భోజినా పూరుషేణ । ప్రిస్ఫూర్జత్ప్రజ్యరత్నే రథపదజల
ధావేషమానై స్స్ఫులింగై ర్భద్రం వో విద్రుమాణాం శ్రియమరవితతిర్వి
స్తృణానా విధత్తామ్ ॥౮౩॥ నాసీరస్పైర్వరభగ్నప్రతిభటరుధిరా సార
ధారావసేకా నేకాన్తస్మేరపద్మ ప్రకరసహచర చ్ఛాయయా ప్రాప్య
నాభ్యా । ముక్తాసీవాఙ్కురాణి స్ఫురదనలశిఖా దర్శిత ప్రాక్ప్రవాళా
న్యవ్యాఘాతేనభవ్యం ప్రదదతు భవతాం దివ్యహేతేరరాణి ॥ ౮౪ ॥ దా
వోల్కామణ్డలీవ ద్రుమగణగహనే బాడబస్యేవ వహ్నే ర్జ్వాలావృద్ధి
ర్మహాబ్ధౌ ప్రవయసితమసి ప్రాతరర్కప్రభేవ । చక్రేయా దానవా
నాం హయకరటిఘటాసఙ్కటే జాఘటీతి ప్రాజ్యం సావః ప్రదేయా
త్పదమరపరిష త్పద్మనాభాయుధస్య ॥౮౫॥ తాపాద్దైత్యప్రతాపా తప
సముపచితా త్త్రాయమాణం త్రిలోకీం లోకై ర్జ్వాలాకలాపైః ప్రకటయ
దభితశ్ఛిన్నపట్టాఞ్చలాని । ఛత్రాకారం శలాకా ఇవ కనకకృతాశ్చారిదోర్దణ్డ
లగ్నం భూయాసుర్యాపయంత్యో రథచరణమర స్ఫూర్తయః కీర్తయే
వః ॥౮౬॥ నాభీశాలానిఖాతాం నహన సముచితాం వైరిలక్ష్మీవశా
నాం సంయద్వారిహృతానాం సమనువిదధతీ కాఞ్చనాలానపఙ్క్తిమ్ ।
రాజ్యాచ ప్రాజ్యశైత్యప్రజవిజయమహామ్భాత్తమ్భితానాం భుజానాం
తుల్యా చక్రారమాలా తులయతు భవతాం తూలవచ్ఛత్రులోకమ్ ॥౮౭॥
ఆనేమేశ్చక్రవాలా త్త్విషఇవవితతాః పిణ్డికాచణ్డదీప్తే ర్దీప్తా దీపా ఇవా
శా ద్గహనరణతమీ గాహినః పూరుషస్య । శాణే రేఖాయితానాం రథ

చరణమమే శత్రుశౌండీర్యహేమ్నాం రేఖాః ప్రత్యగ్రలగ్నా ఇవభు వనమర శ్రేణయః ప్రీణయంతు ॥ ౪౮ ॥ దీప్తైరర్చిప్రరోహై ర్దలవతి విధృతే బాహునాళేనవిష్ణో రుద్యత్ప్రద్యోతనాభం ప్రథయతి పురుషం కర్ణికావర్ణికాయామ్ । చూడాలంవేదమౌళిం కలయతి కమలేచ క్రనామ్నోపలక్ష్య లక్ష్మీంస్ఫారామరాణాం ప్రతివిదధతువః కేసర శ్రీకరాణి ॥ ౪౯ ॥ ధాతుస్వం దైరమందైః కలుషిత వపుషో నిర్ఝరా మ్భఃప్రపాతా నర్చిష్మత్యాస్వమూర్త్యారథచరణగిరే ర్నేమినాభీ తట స్య । వ్యాకుర్వాణారపజ్క్తి ర్వితరతు విభుతా విస్తృతిం విత్తకోటీ కోటీరచ్ఛత్రపీఠీ కటకకరిఘటా చామరస్రగ్విణీంవః ॥ ... ॥ ౫౦ ॥

ఇత్యరవర్ణనమ్.

ఐక్యేన ద్వాదశానా మశిశిరమహసాం దర్శయన్తీప్రవృత్తిం దత్త స్వర్లోకలక్ష్మ్యాస్తిలకఇవముఖే పద్మరాగద్రవేణ । దేయాద్దైతేయ దర్ప క్షతికరణరణ ప్రీణితాంభోజనాభి ర్నాభి ర్నాభిత్వ మూర్వ్యా స్సురపతివిభవ స్పర్ధిసౌదర్శనీవః ॥ ౫౧ ॥ శస్త్రశ్యామైశతాఙ్గ క్షితిభృ తితరశ్లై రుత్తరఙ్గైస్తురఙ్గై స్త్వఙ్గన్మాతఙ్గనక్రే కుపితభటముఖ చ్ఛాయమఙ్గ్రప్రవాళే। అస్తోకప్రాణ్యవానాప్రతిభటజలధా పాటవంబా డబస్య శ్రేయోవ స్సంవిధత్తాం శ్రితదురిత హరా శ్రీధరాస్త్రార్చిస్వనాభిః ॥ ౫౨ ॥ జ్వాలాచూడాలకాలా నలచలనసమా డమ్బరాసాంపరా యం యాసావాసాద్యమాద్య త్సుర భటసుభుజా స్ఫోటకోలాహలా ఢ్యమ్ । దైత్యారణ్యందహన్తీ విరచయతియశో ఘూతిశుభ్రాం ధరిత్రీం సావశ్చక్రస్యనక్రీ స్యదమృదితగజ త్రాయిణీనాభిరవ్యాత్ ॥ ౫౩ ॥ విన్ద న్తీసాంధ్యమర్చి ర్విదళితవపుషః ప్రత్యనీకస్యరక్తై స్సాన్ద్రయన్నక్షత్రి రాశి ర్దిశివిశికణశః కీకసైస్సంకీర్యమాణైః । నాకౌకఃపక్ష్మలాక్షీ నవమ దహసిత చ్ఛాయయాచంద్రపాదా రాధాఙ్గివిస్తృణానా రచయతు కుశలం పిణ్డికాయామినీవః ॥ ౫౪ ॥ నిస్సీమంనిస్సృతాయా భుజధరణి ధరా ఘూటతఃకైటభారే రాశాకూలంకషర్ధే రహితబలమహా

మాసాదయన్త్యాః । చక్రజ్వాలాపగాయాశ్చలదరలహరీ మాలికాద
న్తరాయా బిభ్రత్యా వర్తభావం భ్రమయతు భువనే పిణ్డికావః ప్రశ
స్తిమ్ ॥౫౫॥ పాణౌకృత్వాహవాగ్రే ప్రతిభటవిజయోపార్జితాం వీర
లక్ష్మీమానీతాయాస్తతోస్యా స్స్వసవిధ మసుర ద్వేషిణా పూరుషేణ ।
ప్రాసాదం వాసహేతో ర్విరచితమరుణై రశ్మిభి స్సూచయన్తీ నాభి
ర్వోఽనిర్మిమీతాం రథచరణపతే ర్నిర్వృతిం నిర్విఘాతామ్ ॥౫౬॥ డిణ్డీ
రాపాణ్డుగణ్డై రరియువతిముఖైః పిణ్డికాకృష్ణహేతే రుచ్చణ్డాశ్రు
ప్రవర్షై రుపరతతిలకై రుక్తశౌణ్డీర్యవర్యా । ద్విత్రగ్రామాధిపత్యద్రు
హిణమదమషీ దూషితాక్షణామాభ్య త్సేవాహేవాకపాకం శమయతు
భవతాం కర్మశర్మప్రతీపమ్ ॥౫౭॥ పర్యాప్తామున్నతిం యా ప్రథయతి
కమలం యాతినోఽభావ్యభాతి స్రష్టుస్స్పష్టైర్గవీయః కువలయ మహితం
యాబిభర్తి స్వరూపమ్। భూమ్నా స్వేనాన్తరిక్షం కబళయతిచయా సా
విచిత్రా విధత్తాం దైతేయారాతినాభి ర్ద్రవిణ పతిపదద్వేషిణీం సమ్ప
దంవః॥౫౮॥ వాణీవాంగైశ్చతుర్భి స్సదసిసుమనసాం ద్యోతమానస్వరూ
పా బాహ్వన్తస్థా మురారే రభిమతమఖిలం శ్రీరివస్పర్శయన్తీ । దుర్గే
వోగ్రాకృతిర్యా త్రిభువనజననస్థేమసంహారధుర్యా మర్యాదాలఙ్ఘనం
వః క్షపయతుమహతీ హేతివర్యస్యనాభిః ॥౫౯॥ స్రగ్భిస్సన్తానజాభి
ర్మధురమధురస స్యన్దసన్దోహినీభిః పాటీరైః ప్రౌఢచంద్రాతపచయ
సుషమా లోపనైర్లేపనైశ్చ। ధూపైఃకాలాగరూణా మపిసుర సుదృశో
విస్రమర్చాసుయస్యా గన్ధంరున్ధన్తి సావశ్చిరమసురభిదో నాభిరవ్యాద
భవ్యాత్ ॥౬౦॥ అంహస్సంహత్యదగ్ధ్వా ప్రతిజనిజనితం ప్రౌఢసంసా
రవన్యా దూరాధ్వన్యానధన్యా న్సహతివినతిభి ర్ధామని స్థాపయన్తీ।
విశ్రాన్తిం శాశ్వతీం యా నయతి రమయతాం చక్రరాజస్య నాభి స్సం
యక్ మోముహ్యమాన త్రిదశరిపుదశా సాక్షిణీసాక్షిణీవః ॥౬౧॥

ఇతి నాభివర్ణనమ్.

శ్రుత్వాయన్నామశల్యం శ్రుతిపథకటుకం దేవనక్రీడనేషు స్వైరైర్వై

రిసై వ్రైవతోక్ష్య భయవివశధియః కాతర న్యస్తసారాః । మన్దాక్షం
యాన్త్యమన్దం ప్రతియువతిముఖై ర్దర్శితోత్ప్రాసదర్పై రక్షం సౌదర్శ
నం త్వత్ప్రయతు భవతాం మేధమానాంధనాశామ్ ॥ ౬౨ ॥ వ్యస్తస్తన్ధం విశీర్ణప్ర
సవపరికరం ప్రోత్తపత్రోపమర్దం సంయద్వ్యాప్తాసు తర్షాతురఖగ పరిషత్ప్రే
తరక్తోదకాసు । అక్షుంరక్షస్తరూణా మశనివదశనైర్గ్రావపాతన్ మూర్ధ్ని
మూర్ధ్ని స్తాదస్త్రాధిశితుర్వ స్తబకితయశసే ద్వేషిణాం ప్లోషణాయ ॥
౬౩ ॥ దీక్షాం సంగ్రామసత్రే మహతి కృతవతో దీప్తిభిస్సంహితాభిర్జిహ్వా
లేస ప్రజిహ్వా దనుజకులహవి ర్జుహ్వతో నేమిజుహ్వా । వైకుంఠాస్త్రస్య
కుణ్డం మహదివ విలసత్పిణ్డికావేదిమధ్యే దిశ్యాద్దివ్యర్ధిదేశ్యం పదమిహ
మహతామక్షతోన్మేషమక్షమ్ ॥ ౬౪ ॥ తుఙ్గాద్ద్వోరద్రిశృఙ్గా ద్దనుజవిజ
యిన స్సృష్టదానోద్యమానాం శత్రుస్తమ్బేరమాణాం శిరసి నిపతత
స్సప్రస్తముక్తాస్థిపుంజే । రక్తైరభ్యక్తమూర్తే ర్విదళనగళితై ర్వ్యక్త
వీరాయితశ్రీ ర్గ్రహ్యక్షస్యారిభఙ్గం జనయతు జగతామీడితం క్రీడితం వః ॥
౬౫ ॥ ఉన్మీలత్పద్మరాగం కటకమివ ధృతం బాహునా యన్మురారే ర్దీ
ప్తాఙ్గారశ్రీర్దధానం నయనమివ యదుత్తారకం విష్టపస్య । చక్రే శా
ర్ఙస్య యద్వా పరిధిరభిదధ ద్దైత్యహత్యామివ ప్రాగత్యం పక్షేపతి
త్వా పరిఘటయతు వ స్తద్ధృతి స్థాంప్రతిష్ఠామ్ ॥ ౬౬ ॥ క్రీడత్క్రోడేన్ద్ర
దంష్ట్రాహతివళితహిరణ్యాక్షవక్షః కవాట ప్రామర్యాభాతప్రభూత క్షత
జసముదితారుణ్యముద్రం సముద్రమ్ । ఉన్మీలత్కింశుకాభై రుపహస
దమితై రంశుభిస్సంశయఘ్నం మత్తుం చక్రస్య దత్తాం మఘశతశమనం దా
శుషీం శేముషీం వః ॥ ౬౭ ॥ మత్తానామిన్ద్రియాణాం కృతవిషయ మహా
కాననక్రీడనానాం సృష్టం చక్రేశ్వరేణ గ్రహణధిషణయా వారివద్వా
రణానామ్ । గమ్భీరం యన్త్రగర్తం శమపి కృతధియో మస్వతే యత్ప్ర
దేయా దస్థూలాం సంవిదం వ స్త్రిజగదభిమతస్థూలలక్ష్యం తదక్ష్యమ్ ॥ ౬౮ ॥
పద్మోల్లాస ప్రదం యజ్జనయతి జగతీ మేఘమాన ప్రబోధాం యస్య
చ్ఛాయా శమానా లసతి పరిసరే రోహిణీ తారకాగ్రే । నానాహే

త్యన్నతత్వం ప్రకటయతివయ త్వాప్రకృష్టప్రయాణం త్రేధాభిన్న
స్యధామ్న స్సముదయఇవయత్పాతువశ్చాక్రమక్షమ్ ॥౧౯॥ శోచిర్భిః
పద్మరాగద్రవసమసుషమైశ్శోభమానావకాశం ప్రత్యగ్రైశ్శోకరా
గ ప్రతిభటవపుషాభూషితం పూరుషేణ। అన్తస్స్వచ్ఛస్యమగ్నక్షిత
భృగుతనయం క్షత్రియాణాంహతానా మారబ్ధంశోణితాప్లైస్సరఇవ
భవతో దివ్యహేత్యక్షమవ్యాత్ ॥ ౨౦ ॥ ప్రాణాదీన్సన్నియమ్య ప్రణిహి
తమనసాం యోగినామన్తరఙ్గే తుఙ్గం సజ్యోచ్యరూపం విరచితదహ
రాకాశకృద్భ్రాసికేన ప్రాప్తంయత్పూరుషేణ స్వమహిమసదృశం
ధామకావప్రదంవో భూయాత్తద్భాస్వదస్త్రప్రియవరివసితంపుష్క
రాక్షాయుధాక్షమ్ ॥౨౧॥ విద్ధాన్విద్వేషిధామ్నా చరణనఖభువా బద్ధ
వాసస్యమధ్యే చక్రాధ్యక్షస్యబిభ్రత్పరిహసితజపాపుష్పశోభాప్రకా
శాః । శుభ్రైరభ్రైరదభ్రైః స్ఫురవితతఇతో వ్యోమవిభ్రాజమానం
ప్రీతస్త్వాదిత్యరోచిస్తతఇవ భవతః పాతురాథాఙ్గమక్షమ్ ॥ ౨౨ ॥
శ్రీవాణీవాఙ్మృడానీవ్యవిదధతిభజనంశక్తయోయస్యదిక్షు ప్రాహవ్యూ
హంయదాద్యం ప్రథమమపిగుణం భారతీ పాఞ్చరాత్రీ। ఘోరాంశా
న్తాంచమూర్తిం ప్రథయతిపురుషః ప్రోక్తనగప్రార్థనాభిర్భక్తానాం
యస్యమధ్యే దిశతుత్రదనఘామక్షమధ్యక్షతాంవః ॥౨౩॥ రక్షగపక్షేణ
రక్షత్యతమమరగణం లక్ష్యవైలక్ష్యమాజౌలక్ష్మీమక్షీయమాణాం బ
లమథనభుజే వజ్రశిక్షానపేక్షే । నిక్షిప్యాక్షిప్రమధ్య క్షపయతిజగతియ
ద్దక్షతాందివ్యహేతే రక్షామామక్షమాణంవః క్షపయతు భవతా మక్షజి
ల్లక్ష్యమక్షమ్ ... ... ॥౨౪॥

ఇత్యక్షవర్ణనమ్.

జ్యోతిశ్చూడాలమౌలి స్త్రినయన వదన ష్షోడశోత్తుఙ్గ బాహుః
ప్రత్యాలీఢేనతిష్ఠన్ ప్రణవశశధరా ధారషట్కోణవర్తీ । నిస్సీమేనస్వ
ధామ్నా నిఖిలమపిజగత్త్రైమవన్నిర్మిమాణో భూయాత్సుదర్శనోవః
ప్రతిభటపరుషః పూరుషస్సాహసాయ॥౨౫॥ వాణీపౌరాణికీయంప్రథ

యతిసహితం ప్రేషణం కైటభారేశ్శక్తిర్యస్యేషుదంష్ట్రా నఖపరశు
ముఖవ్యాపినీతత్స్వభూత్యామ్। కర్తుం యత్తత్త్వబోధో ననిశితమతిభిర్నా
రదాద్యైశ్చశక్యో దైవీంవోమానుషీంచక్షిపతుసవిపదం దుస్తరామస్త్ర
రాజః ॥౭౬॥ రూఢస్తారాలవాలేరుచిర దలచయ శ్యామలైశ్శస్త్రజా
లైర్జ్వాలాభిస్సప్రవాలః ప్రకటితకుసుమో బద్ధసజ్జైస్స్ఫులిఙ్గైః। ప్రా
ప్తానాంపాదమూలం ప్రకృతిమధురయా ఛాయయా తాపహృద్వో ద
త్తాముద్గోగ్రప్రకాండః ఫలమభిలషితం విష్ణుసంకల్పవృక్షః ॥ ౭౭ ॥ ధా
మ్నా స్వైరంమదానాం నిచయమివచిర స్థాయినాంద్వాదశానాం మా
ర్తాణ్డానాంసమూహం మహఇవబహులాం రత్నభాసామివర్ద్ధిమ్। అర్చి
స్సఙ్ఘాతమేకీకృతమివశిఖినాం బాడబాగ్నేస్సరాణాం దృశ్యన్తే యస్య
రూపంసభవతుభవతాం తేజసేచక్రరాజః ॥ ౭౮ ॥ ఉగ్రంపశ్యాక్ష
ముద్యద్భ్రుకుటిసమకుటం కుణ్డలంస్పష్టదంష్ట్రం చణ్డాస్త్రైర్బాహు
దణ్డైర్జ్వలదనలసమశ్మశ్రు లక్ష్మ్యోరుకాండమ్। ప్రత్యాలీఢస్థపాదం
ప్రథయతుభవతాం పాలనవ్యగ్రమగ్రే చక్రేశోకాలకాలే గిళభటవిక
టాటోపలోపాయరూపమ్ ॥౭౯॥ చక్రంకున్తంకృపాణం పరశుహుత
వహౌ వజ్రమఙ్కుశం దణ్డశక్తీ శఙ్ఖంకోదణ్డపాశౌ హలముసలగదా వజ్ర
శూలాఖ్యహేతీన్। దోర్భిస్సవ్యాపసవ్యైర్దధదతులబల స్తమ్భితారా
తిదర్పో ర్వ్యూహస్తేజోభిమానీ నరకవిజయినోజృమ్భతాంసమ్పదేవః॥
౮౦॥పీతంకౌశేయిపారవ్యస్పృశిరథప(ఫే)దేసంశ్రితేప్యుత్తటాక్షం చన్ద్రా
ర్కాగ్నీయనేత్రే వపుషిచదలనే మణ్డలేచస్వరాజత్ । హస్తేవస్త్రైశ్చ
హేతి స్తబకితమసమం లోచనేమోచనేచ స్తాదస్తోకాయ ధామ్నే సు
రవరసరిషత్సేవితం దైవతంవః ॥౮౧॥ చిత్రాకారైస్స్వచారైర్మిళసక
లజగ జ్జాగరూకప్రతాపో మన్త్రంతన్త్రానురూపం మనసికలయతో
మానయన్నాత్మగుహ్యమ్ । పఞ్చాబ్జస్ఫూర్తినిర్వర్తిత రిపువిజయో
ధామషణ్ణాంగుణానాం లక్ష్మీంరాజాసనస్థో వితరతుభవతాం పూరు
షశ్చక్రవర్తీ ॥ ౮౨ ॥ అష్టావృత్త్యాభమాలా స్సరవివరలుఠచ్ఛన్దచణ్డ

ద్యోతీని జ్వాలాజాలావలీఢ స్ఫురదుడు పటలీ పాణ్డుదిఙ్మణ్డలాని । చ
క్రాన్తాక్రాన్తచక్రా చలచలిత మహీ చక్రవాలార్తశేషాన్యస్త్రగ్రా
మాగ్రిమస్య ప్రదదతుభవతాం ప్రార్థితప్రస్థితాని ॥౮౩॥ పౌలస్త్య
క్రాత్మశీలం సృణిరణుకఘృణిగసట్టసస్పృష్టసాదశ్శక్తిశ్శాలీనశక్తిగకులి
శమకుశలం కుంతధారగ్లకుఠారః । దణ్డశ్చణ్డస్వశూన్యో భవతి తనుధ
నుర్యత్పురస్తాత్సవస్తాన్ ద్గ్రిస్తాశేషాస్త్రగర్వో రథచరణపతిగ కర్మ
ణే శార్మణాయ ॥౮౪॥ క్షుణ్ణాజానేయబృన్దం క్షుభిత రథగణం సన్న
సాన్నాహ్యయూథం క్ష్వేళాసంరమ్భహేలా కలకల విగల త్పూర్వగీ
ర్వాణగర్వమ్। కుర్వాణస్సామ్పరాయం రథచరణపతిస్థ్సేయసీంవఃప్ర
శస్తిం దుగ్ధాందుగ్ధాబ్ధిభాసం భయవివశశునాసీరనాసీరవర్తీ ॥౮౫॥
ప్రహ్వద్దోశ్శాలిమాలి ప్రహరణరభసోల్లాసితైర్వైనతేయేపిద్రాతిద్రా
క్ప్రియుక్తైః ప్రథనభువిపరావర్తమానేనభర్త్రా । నిర్జిత్యప్రత్యనీకం
నిరవధికచర ద్ధాస్తికాశ్వీయరథ్యంపథ్యంవిశ్వస్యదాశ్వాన్ ప్రథయతు
భవతో హేతిరిన్ద్రానుజస్య ॥౮౬॥ నన్దిన్యానన్దశూన్యే గలతి గణపతౌ
వ్యాకులేబాహులేయే చణ్డేచాకిత్యకుణ్ఠే ప్రమథపరిషదిప్రాప్తవత్యాం
ప్రమాదమ్ । ఉచ్ఛిద్యాజౌ బలిష్ఠం బలిజభుజవనం యోదదావాదిభి
క్షోర్భిక్షాంతత్ప్రాణరూపాం సభవదకుశలం కృష్ణహేతిఃక్షిణోతు॥
౮౭॥ రక్తాఘూభ్యక్తముక్తాఫలలులితసద్వీచివృద్ధామహాబ్ధా సన్ధ్యా
సమ్బన్ధతాం ధా జలధరశబలా కాశనీకాశకాన్తా। గమ్భీరారమ్భమమ్భ
శ్చరమసురకులం వేదవిఘ్నంవినిఘ్నన్ నిర్విఘ్నంవఃప్రసూతాం వ్యపగ
తవిపదం సమ్పదంచక్రరాజః ॥౮౮॥ కాశీవిప్లోషచైద్య క్షపణధరణిజ
ధ్వంస సూర్యాపిధాన గ్రాహద్వేధాత్వమాలి త్రుటనముఖకథా వస్తు
సత్కీర్తిగాథాః। గీయన్తే కిన్నరీభిః కనకగిరిగుహా గేహినీభిర్యదీయా దే
యాద్దైతేయవైరీ సకలభువనసంశ్లాఘనీయాం శ్రియంవః॥౮౯॥ నానా
వర్ణాస్స్వవర్ణ్యాన్ విరచితభువనానుగ్రహా స్స్వాగ్రహాస్యశ్చక్రేష్వష్టాసుమృ
ష్టాసునవరతరుణీక్లృకస్తూరికేషు। ఆతారాదర్శమాలా వధిషువసతియఃగ

పూరుషో వస్సదేయాద్వ్యర్థైర్వ్యరుర్ధాతసత్త్వైరుపహితమబహిర్ధ్వాన్త
మధ్వాన్తవర్తీ ॥౯౦॥ ద్వాత్రింశత్షోడశాష్టప్రభృతి పృథుభుజస్ఫూర్తి
భిర్మూర్తిభేదైః కాలాద్యైశ్చక్రషట్కే ప్రకటితవిభవః పఞ్చకృత్యాను
రూపమ్ । అర్థానామర్థితానామహరహరఖిలం నిర్విలమ్బైర్విలమ్బైః
కుర్వాణో భక్తవర్గం కుశలినమవతాదాయుధగ్రామణీర్వః ॥౯౧॥
కోణైరన్తైస్సరోజైరపికపిశగుణైః షడ్భిరుద్భిన్నశోభే శ్రీవాణీపూర్వి
కాభిర్దధతి వికసతశ్శక్తిభిః కేశవాదీన్ । తారాన్తే భూపురాదారథ
చరణగదాశార్ఙ్గఖడ్గాఙ్కితాశే యన్త్రే తన్త్రోదితే వస్స్ఫురతు కృతప
దం లక్ష్మలక్ష్మీసఖస్య ॥౯౨॥ దంష్ట్రాకాన్త్యా కడారే కపటకిటితనోః కైట
భారేరథస్థాదూర్ధ్వం హాస్యేనవిద్ధే నరహరివపుషో మణ్డలే వాసహీయే ।
ప్రాక్ప్రత్యక్సాన్ధ్యసాన్ద్రచ్ఛవిభరభరితే వ్యోమ్ని విద్యోతమానో దై
తేయోత్పాతశంసీ రవిరివ రహయత్వస్త్రరాజో రుజం వః ॥౯౩॥ కోణే
క్వాపిస్థితోఽపి త్రిభువనవితతశ్చన్ద్రధామాపి రూక్షో రుక్మచ్ఛాయోఽపి
కృష్ణాకృతిరనలమయోఽప్యాశ్రితత్రాణకారీ । ధారాసారోఽపి దీప్తో దిన
కరరుచిరో పుల్లసత్తారకశ్రీశ్చక్రేశశ్చిత్రభూమా వితరతు విమతత్రా
సనం శాసనం వః ॥౯౪॥ శుక్లశ్చక్రస్తవస్తే సహదహనకలాం కాలతేయం
నకాలః కిం వా రక్షాంసి రక్షా తవ ఫలతి పతే యాదసాం పాదసేవా । వా
యోహృద్యోఽసి భర్తుస్త్యజ ధనదమదం సేవ్యతాం త్ర్యమ్బకేతి ప్రా
హుర్యద్యన్త్రపాలాస్స దనుజవిజయీ హన్తు తన్ద్రాళుతాం వః ॥౯౫॥
గాయత్ర్యర్ణారచక్రే ప్రథమమనుసఖస్మేరపత్త్రారపద్మే బిమ్బం వహ్ని
త్రికోణం వహతి జయజయా ద్యష్టశక్త్యా నిషణ్ణా । శోకం వోఽశోకమూ
లే పదసవిధలసద్భ్రమభీమాక్షభీమా పుంసో విద్యాస్త్రధామా పురుషహరి
మయీ మూర్తిరస్యత్వపూర్వా ॥౯౬॥ పాశ్చాత్త్యాశోకపుష్పప్రక
రనిపతితైః ప్రాప్తరాగం పరాగైస్సన్ధ్యారోచిస్సగన్ధైస్స్వపద శశ
ధరం ప్రేక్ష్యతారానుషక్తమ్ । పద్మానాం బద్ధకోశానివసురనివహైర
ఞ్జలీన్ కల్పమానాం చక్రాధీశోఽభిసన్దన్ ప్రదిశతు సదృశాం ముత్తమస్మో

కతాంవః ॥౯౭॥ రక్తాశోకస్యవేదస్యచ విహితపదం ప్రాప్తశాఖస్య మూలే చక్రైరస్త్రైస్తదాద్యై రపిమహితచతుర్ద్విశ్చతుర్బాహుదణ్డమ్ । ఆసీనం ఘాసమానం స్థితమపిభయతస్త్రాయతాంతత్త్వమేకం పశ్చాత్పూర్వత్రభాగే స్ఫుటతరహరితామానుషంజానుపాద్వః ॥౯౮॥ పాణౌవేదత్త్రప్రయాణే ముషితదృశిదృశి వ్యక్తసారేశరీరే మత్యాంవ్యామోహవత్యాం సతమసిమనసి వ్యాహృతేవ్యాహతేచ । చక్రాన్తర్వర్తిమృత్యుప్రతిభయ ముభయాకారచిత్రం పవిత్రం తేజస్తత్తిష్ఠతాంవస్త్రిదశకులధనంత్రిక్షణంతీక్ష్ణదష్ట్రమ్ ॥ ౯౯ ॥ యస్మిన్విన్యస్యభారం విజయినిజగతాం జఙ్గమస్థావరాణాం లక్ష్మీనారాయణాఖ్యం మిథునమనుభవ త్యత్యుదారాన్విహారాన్ । ఆరోగ్యంభూతిమాయుః కృతమిహబహునా యద్యదాస్థాపదంవ స్తత్తన్నిత్యంసమస్తం దిశతుసపురుషో దివ్యహేత్యక్షవర్తీ ॥ ... ... ॥౧౦౦॥

ఇతి పుంవర్ణనమ్.

పద్యానాంతత్త్వవిద్యా ద్యుమణిగిరిశవిద్యగ్ధసఙ్ఖ్యాధరాణా మర్చిష్వఙ్గేషు నేమ్యాదిషుచపరమతః పుంసిషట్వింశతిశ్చ । సఙ్ఖ్యైస్సౌదర్శనం యఃపఠతికృతమిదం కూరనారాయణేనస్తోత్రం నిర్విష్టభోగో భజతిస పరమాం చక్రసాయుజ్యలక్ష్మీమ్ ॥ ... ...

శ్రీమత్కూరనారాయణ యతీన్ద్రవిరచితమ్

సుదర్శనశతకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమత్కూరనారాయణ యతీన్ద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రియై నమః.

శ్రీమద్యామున మునయే నమః.

శ్రీమద్యామునార్య విరచితా మౌక్తికమాలా.

యత్పదామ్భోరుహధ్యాన విధ్వస్తాశేషకల్మషః । వస్తుతాము
పయాతోఽహం యామునేయం నమామి తమ్ ॥ శ్రీనామమౌక్తికైర్మాలా
యామునార్యేణ నిర్మితా । ఋషిభుక్తిసముద్భూతైర్నిర్దోషైశ్శ్రుతి
సాగరే. ॥౧॥ ఆరాధనాయ హరయే జగదానన్దదాయినే । మనీషిభిర్మ
హాభాగైర్వైష్ణవైర్ధ్రియతామియమ్ ॥౨॥ శ్రీనాథనాయకపతే నారా
యణగుణాన్విత ! సర్వకల్యాణజనక జగన్మఙ్గళవైభవ ॥౩॥ శ్రీమన్నా
రాయణాద్రీశ శ్రీమదఞ్జనశైలప । శ్రీమద్వృషభశైలేన్ద్ర శ్రీమత్సింహన
గాధిప ॥౪॥ శ్రీశేషగోత్రాభరణ శ్రీనివాస త్రికీర్తయే । అమృతానన్ద
గోవిన్ద ముకున్ద గరుడధ్వజ ॥౫॥ జగదానన్దజనక జగజ్జన్మాదికారక । నా
రాయణ జగన్నాథ శరణాగతవత్సల ॥౬॥ సత్యసఙ్కల్ప సర్వజ్ఞ సత్య
కామ సనాతన । నిస్సమాభ్యధిక స్వస్థ స్వమహిమ్నిప్రతిష్ఠిత ॥౭॥ త్రివి
క్రమ త్రిలోకేశ శఙ్ఖచక్రగదాధర । రమానాథ రసానాథ నీళానా

ఇన్త మౌక్తికమాలా గ్రన్థమానతు శ్రీ ఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్ద దాకయుణ్ణి
"యత్పదామ్భోరుహే"తి శ్లోకత్తై స్తోత్రాదియిల్ శేర్త్తిరుక్కిఱార్కళ్.
ఆళవన్దార్ అరుళిచ్చెయ్ద (౮) గ్రన్థఙ్గళిల్ ఇతిన్ ప్రస్తావమేకిడైయాదు. గురుపర
మ్పరైకళిలుమ్ ప్రసిద్ధికాణవిల్లై. శ్రీగీతార్థసఙ్గ్రహరక్షా మఙ్గళశ్లోకమాన "మాన
త్వం భగవన్మతస్య" ఎన్నుమ్ గ్రన్థకోర్వైయిలుమిదిన్ ప్రసిద్ధి కాణవిల్లై. ఆకై
యాల్ యామునాచార్యరెన్నుమ్ తిరునామముడైయ ఒరు భాగవతోత్తమర్ తిరు
వాయ్ మలర్న్దిరుక్కలామెన్ఱుమ్ తమ్ముడైయ తిరునామమ్ యమునాచార్యరాకై
యాల్ పూర్వాచార్యర్కళిల్ ప్రసిద్ధరాన శ్రీమద్యామునముని విషయకమాన తని
యనై విశ్వాసప్రకర్షత్తాల్ శేర్త్తిరుక్కలామెన్ఱుమ్ తెరియవరుకిఱదు. యథారు
చి అనుసన్ధిత్తుక్కొళ్ళలామ్.

థనిరఞ్జన ॥౮॥ నిత్యనిర్దోషనిస్సీమ మహావిభవశాశ్వత । త్రిగుణాతీత
షాడ్గుణ్య పరిపూర్ణ పరాత్పర ॥౯॥ *పురుషోత్తమరమానాథ పుణ్య
శ్రవణకీర్తన । నిర్వికారనిరాతఙ్క నిత్యానన్దనిరామయ ॥౧౦॥ యజ్ఞే
శయజ్ఞపురుష పుణ్డరీకాక్షమాధవ । వాసుదేవవిభోవిష్వక్సేనవైకుణ్ఠ
వామన ॥ ౧౧ ॥ నీలవర్ణార్ణవశయ శ్రీవల్లభజగత్పతె। త్రయ్యన్తగీతా
సంఖ్యేయ సన్మఙ్గలగుణాకర ॥ ౧౨ ॥ రమారమణరాజీవ దలచారువి
లోచన । నిత్యయౌవనసౌన్దర్య శీలదివ్యగుణార్ణవ ॥౧౩॥ వేదవేద్యవిశా
లాక్ష విశ్వభృద్ధరాపతె । దాశార్హ దేవదేవేశ దామోదర దయా
నిధే ॥౧౪॥ ధరణీధారకాధార నిలయాధోక్షజావ్యయ । యోగిధ్యే
యజగద్వన్ద్య జగత్స్వామిన్జనార్దన ॥ ౧౫ ॥ నారసింహ హయగ్రీవ
హరే ప్రహ్లాదవత్సల । లోకాధారపరాధారఆత్మాధార ధరాధర॥౧౬॥
రథాఙ్గపాణేసర్వేశ సర్వలోక సమాశ్రయ । భూతభవ్య భవన్నాథ
వేఙ్కటాచలనాయక ॥౧౭॥ కృష్ణవిష్ణోవిశాలాక్షవైజయన్తీవిరాజిత।
క్షీరార్ణవశయానన్త శరణ్యాశ్రితవత్సల ॥౧౮॥ సర్వాత్మన్సర్వలోకే
శ సర్వసర్వాత్మనాయక । కరుణాకర కాలజ్ఞ సర్వలోక నియామక॥
౧౯॥ ముంజికేశహృషీకేశ కేశిమర్దనకేశవ । నరకాన్తకకాకుత్స్థసకా
లాత్మన్ కాలపాచక ॥౨౦॥ కరీన్ద్రవరదానన్త శ్రీధరశ్రీనికేతన। నిర
వద్యపరబ్రహ్మన్ సర్వలోకపదాశ్రయ ॥౨౧॥ సాధుసేవ్యపదామ్భో
జ వకుళాభరణాశ్రయ । రమారామాభిరామాఙ్గ రామకృష్ణేతి కీర్త
యే ॥౨౨॥ శ్రీమద్వేఙ్కటనాథమాదిపురుషం పూర్ణంపరం శాశ్వతం
శ్రీనాథంశరణాగతార్తిహరణం నారాయణం సంశ్రయే । కృష్ణంవిష్ణు
మనన్తమచ్యుతమజం గోవిన్దమిన్దీవర శ్యామంనన్దక శఙ్ఖచక్ర రుచిరం
ధ్యాయన్భజేకీర్తయే ॥౨౩॥ యేనతత్పఠ్యతేనామ్నామష్టావింశోత్తరం
శతమ్ । అనిష్టపక్షక్షపణ మిష్టావాప్తిరవాప్యతే ॥ ॥౨౪॥

శ్రీమద్యామునార్య విరచితా మౌక్తికమాలా సమాప్తా.

శ్రీ ర్యై నమః

శ్రీమద్వాధూల మహదార్య మహాదేశికాయనమః

చోళసిమ్హపురమ్ శ్రీమన్మహదార్య ప్రణీతమ్
శ్రీ దేవ రాజ పఞ్చ కమ్.

ప్రత్యూషేవరదః ప్రసన్నవదనః ప్రాప్తాభిముఖ్యాన్ జనానాబద్ధాఞ్జలిమస్తకానవిరళానాబాలమానన్దయన్ । మన్దోద్ధాయితచామరో మణిమయ శ్వేతాతపత్రశ్శనై రన్తర్గోపురమావిరాసభగవానారూఢపక్షీశ్వరః ॥౧॥ ముక్తాతపత్రయుగళోభయచామరాన్తర్విద్యోతమానవినతాతనయాధిరూఢమ్ । భక్తాభయప్రద కరామ్బుజ మమ్బుజాక్షం నిత్యనమామివరదం రమణీయవేషమ్ ॥ ౨ ॥ కేచిత్తత్వవిశోధనేపశుపతౌ పారమ్యమాహుః పరే వ్యాజహ్రుః కమలాసనే నయవిదామన్యేహరౌ సాదరమ్ । ఇత్యేవంచలచేతసాం కరధృతం పాదారవిన్దం హరేస్తత్వం దర్శయతీవ సంప్రతినృణాం తార్క్ష్యస్త్రిస్మితీవాంనిధిః ॥౩॥ యద్వేదమౌళిగణ వేద్యమవేద్యమన్యైర్యద్బ్రహ్మరుద్రసురనాయక మౌళివన్ద్యమ్ । తత్పద్మనాభపదపద్మమిదంమనుష్యైస్సేవ్యంభవద్భిరితిదర్శయతీవ తార్క్ష్యః ॥౪॥ ప్రత్యగ్గోపురసమ్ముఖేదినముఖే పక్షీన్ద్రసంవాహితం నృత్యచ్చామరకోరకం నిరుపమ చ్ఛత్రద్వయీభాసురమ్। సానన్దం ద్విజమణ్డలంవిదధత సన్నాహచిహ్నార వైః కాన్తంపుణ్యకృతోభజన్తివరదం కాఞ్చ్యాంతృతీయోత్సవే ॥ ... ॥౫॥

చోళసిమ్హపురమ్ శ్రీమన్మహదార్య ప్రణీతమ్
శ్రీ దేవరాజపఞ్చకమ్ సమాప్తమ్.

శ్రియై నమః

శ్రీమతే హయగ్రీవాయ నమః.

శ్రీ రఙ్గ నా థ స్తో త్ర మ్.

* సప్తప్రాకారమధ్యే సరసిజముకుళోద్భాసమానే విమానే కావేరీమధ్యదేశే ఫణిపతిశయనే శేషపర్యఙ్కభాగే । నిద్రాముద్రాభిరామం కటినికటశిరః పార్శ్వవిన్యస్తహస్తం పద్మాధాత్రీకరాభ్యాం పరిచితచరణం రఙ్గరాజం భజేహమ్ ॥౧॥ కస్తూరికలితోర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకం కర్ణాన్తలోలేక్షణం ముగ్ధస్మేరమనోహరాధరదళం ముక్తాకిరీటోజ్జ్వలమ్। పశ్యన్మానస పశ్యతో హరరుచిం పర్యాయ పఙ్కేరుహం శ్రీరఙ్గాధిపతేః కదానువదనం సేవేహ భూయోప్యహమ్ ॥౨॥ కదాహం కావేరీతటపరిసరే రఙ్గనగరే శయానం భోగీన్ద్రే శతముఖమణిశ్యామలరుచిమ్। ఉపాసీనః క్రోశన్ మధుమథన నారాయణ హరే మురారే గోవిన్దేత్యనిశమనునేష్యామి దివసాన్ ॥3॥ కదాహం కావేరీ విమలసలిలే వీతకలుషో భవేయం తత్తీరే శ్రమముషి వసేయం ఘనవనే । కదా వా తత్పుణ్యే మహతి పులినే మఙ్గలగుణం భజేయం రఙ్గేశం కమలనయనం శేషశయనమ్॥ ౪॥ పూగీకణ్ఠద్వయపరిసరాంస్నిగ్ధనీరోపకణ్ఠామావిర్మోదస్తిమితశకునానోదిత బ్రహ్మఘోషామ్ । మార్గే మార్గే పథికనివహైరుజ్ఝ్యమానాపవర్గాం పశ్యేయం తాం పునరపి పురీం శ్రీమతీం రఙ్గధామ్నః ॥౫॥ న జాతు పీతామృతమూర్ఛితానాం నాకౌకసాం నన్దనవాటికాసు । రఙ్గేశ్వర త్వత్పురమాశ్రితానాం రథ్యాశునామన్యతమో భవేయమ్ ॥౬॥ శ్రీరఙ్గం కరిశైలమఞ్జనగిరిం తార్క్ష్యాద్రిసిహ్మాచలౌ శ్రీకూర్మం పురుషోత్తమం చ బదరీనారాయణం నైమిశమ్ । శ్రీమద్ద్వారవతీప్రయాగమథురాయోధ్యాగయాపుష్కరం సాలగ్రామ గిరిం నిషేవ్య రమతే రామానుజో

శ్రీరఙ్గనాథస్తోత్రస్య శ్రీపరాశర భట్టారకాః ప్రణేతార ఇతి కేచిత్. కేచ దన్య ఇతిచ వదన్తి.

యంమునిః ॥౭॥ తతోఽనికృష్టే మయి సన్నికృష్టే కాంనిషత్ప్రీతింరఙ్గపతే కరోషి। అసన్నికృష్టస్య నికృష్టజన్తోః మిథ్యాపవాదేన కరోషి శాన్తిమ్ ॥౮॥

శ్రీరఙ్గనాథస్తోత్రం సమాప్తమ్.

అతః పరం సుప్రభాత స్తోత్రాణి.

శ్రీరఙ్గరాజ సుప్రభాతమ్.

* శ్రీరఙ్గభూమితలభూసురదేశికేన్ద్రైః శ్రీరఙ్గపాటమిదమిత్యభిధాప్రబోధైః। శ్రీభూమిపాణికమలైశ్చ సమాశ్రితాఙ్ఘ్రే శ్రీరఙ్గరాజజగదీశ్వరసుప్రభాతమ్ ॥౧॥ కస్తూరికాకలికయా కలితాలకస్య కన్దర్పకోటిసదృశస్య కృపామ్బురాశేః। కల్యాణభూమి ధరకాఙ్క్షిత స్థైర్యసిన్ధో శ్రీరఙ్గరాజజగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥౨॥ లీలావిశేషలలితా లలితే నిద్రాయా మాలాకటీరతనయా మణిరేవ సాక్షాత్। శ్రీరఙ్గరాడతిజనానిగన్తి సర్వే శ్రీరఙ్గరాజజగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥౩॥ జమ్బ్వాద్రుమా దివసతే శ్శశిరాజమౌలే స్సమ్యాశనిర్జనదీహతకల్మషస్య। ఉద్దీపనం వితనుతే తవపాదసేవా శ్రీరఙ్గరాజవిజయిన్తసుప్రభాతమ్ ॥౪॥ శ్రీరఙ్గరాజభవనే భువనైకమాన్యే సీతాకరామ్బురుహసేవ్యతయాఽతిధన్యే। యానేవిమాన శయనే వరవేదశృఙ్గే శ్రీరఙ్గరాజ జగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥౫॥ శ్రీచన్ద్రపుష్కరిణికా సరసస్ప్రతీరే శ్రీవృక్షమూల కమలాత్తకటాక్షపూరే। శ్రీసహ్యజావరవిభూషణ దివ్యమూర్తే శ్రీరఙ్గరాజజగదీశ్వరసుప్రభాతమ్ ॥౬॥ సూర్యేన్దుమణ్డల మృగేన్ద్ర సువర్ణశేష వాలాభివ్యగజవాజి రథప్రధానైః। దివ్యైర్విమాన శయనే దయయాత్తనాథో శ్రీరఙ్గరాజ జగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥౭॥ లక్ష్మీశ కేశవ హరే నృహరే మురారే శౌరే రమారమణ కారణ దీనబన్ధో। ఇత్యాదరే

---

* ఇన్త సుప్రభాతస్తోత్రఙ్గళుక్కు పిన్ శ్లోకఙ్గళ్ నిర్ణయమాయ్ తెరియవిల్లై, ఆచార్యాళ్ గ్రన్థకర్తాక్కళిన్ తిరునామమ్ గ్రహిక్కప్పడవిల్లై.

ణవదతామిహవాఞ్ఛితార్థ శ్రీరఙ్గరాజ జగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥ ౮ ॥
శ్రీసుప్రభాతవినుతిం సుకృతాభిధేయం ప్రాతస్సమాహితమతిర్య ఇదం
పఠేత । తస్మైభుజఙ్గశయనో భువిరఙ్గనాథో సర్వా నివాఞ్ఛితఫ
లాని సదాప్రసూతే ॥ ... ...

శ్రీరఙ్గరాజసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ వేఙ్కటేశసుప్రభాతమ్.

వన్దే శ్రీనయనోత్పలస్య శశినం శేషాచలాధీశ్వరం బ్రహ్మాద్యర్చితపా
దపద్మయుగళం లోకైక నేత్రోత్సవమ్ । వాసిష్ఠైస్సనకాదిభిర్మునిగణై
స్సంసేవ్యమానం సదా భక్తానామఖిలార్థదాయిన మహం శ్రీవేఙ్కటే
శంగురుమ్ ॥ కౌసల్యాసుప్రజారామ పూర్వాసన్ధ్యాప్రవర్తతే । ఉత్తి
ష్ఠనరశార్దూల కర్తవ్యం దైవమాహ్నికమ్ ॥ మాతస్సమస్త జగతాం
మధుకైటభారేర్వక్షోవిహారిణి మనోహరదివ్యరూపె । శ్రీస్వామిని
శ్రితజనప్రియదానశీలే శ్రీవేఙ్కటేశదయితే తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧ ॥
తవసుప్రభాత మరవిన్దలోచనే భవతుప్రసన్నముఖచన్ద్రమణ్డలే ! విధి
శఙ్కరేన్ద్రవనితాభివన్దితే వృషశైలనాథ దయితే దయానిధే ॥ ౨ ॥
అత్ర్యాదిసప్తఋషయస్సముపాస్యసన్ధ్యా మాకాశసిన్ధు కమలాని
మనోహరాణి । ఆదాయ పాదయుగ మర్చయితుంప్రపన్నా శ్శేషా
ద్రిశేఖర విభోతవసుప్రభాతమ్ ॥౩॥ పఞ్చాననాబ్జభవషణ్ముఖవాసవా
ద్యాస్త్రైవిక్రమాదిచరితం విబుధాస్స్తువన్తి । భాషాపతిఃపఠతివా
సరశుద్ధిమారా చ్ఛేషాద్రిశేఖరవిభోతవసుప్రభాతమ్ ॥౪॥ ఈషత్ప్ర
ఫుల్లసరసీరుహనారికేళ పూగద్రుమాది సుమనోహర పాలికానామ్।
ఆవాతిమన్దమనిలస్సహ దివ్యగన్ధై శ్శేషాద్రిశేఖరవిభోతవ సుప్రభా
తమ్ ॥౫॥ ఉన్మీల్య నేత్రయుగముత్తమ పఞ్జరస్థాః పాత్రావశిష్టకదళీ
ఫలపాయసాని । *భుక్త్వాసలీల మధుకేళిశుకాఃపఠన్తి శేషాద్రిశేఖర
విభోతవసుప్రభాతమ్ ॥౬॥ భృఙ్గావళీచమకరన్దరసానువిద్ధా ఝఙ్కార

రగీతనినదైస్సహసేవనాయ । నిర్యాత్యుపాన్తసరసీ కమలోదరేభ్య
శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౭॥ తన్త్రీప్రకర్షమధురస్వన
యావిపఞ్చ్యా గాయత్యనన్తచరితం తవనారదోపి । భాషాసమగ్రమ
ధుకృతకరచారురమ్యై శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౮॥
యోషాగణేన వరదధ్నివిమథ్యమానే ఘోషాలయేషు దధిమన్థన తీవ్ర
ఘోషాః । రోషాత్కలిం విదధతేకకుభశ్చకుమ్భా శ్శేషాద్రిశేఖరవి
భోతవసుప్రభాతమ్ ॥౯॥ అన్తర్ఘనేతిమిరజాల మథాన్తరిక్షే పుంసాని
నిజేనసమమేత్యచ చక్రవాకీ । తారస్వనైస్సముదేతివ తామ్రచూ
డైః శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౦॥ శ్రోణీధరాగ్రసరసాం
సరసీరుహాణి పాణౌనిమన్త్రిత జలాని మహీసురాణామ్ । చణ్డాంశు
సారథికరాగ్రప్రచరన్తిచోర్ధ్వం శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్॥
౧౧॥ పద్మేశమిత్ర శతపత్ర గతాళివర్గో హర్తుంశ్రియం కువలయస్యని
జాఙ్గలక్ష్మ్యా । భేరీనినాద మివకుర్వతి ఝుంకృతియాభి శ్శేషాద్రిశేఖర
విభోతవసుప్రభాతమ్ ॥౧౨॥ శ్రీమన్నభీష్టవరదాఖిల లోకబన్ధోశ్రీశ్రీ
నివాస జగదేకదయైకసిన్ధో । శ్రీదేవతాగ్రహభుజాన్తర దివ్యమూర్తే
శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౩ ॥ శ్రీశేషశైల గరుడాచల
వేఙ్కటాద్రి నారాయణాద్రివృషభాద్రి వృషాద్రిముఖ్యాః । ఆఖ్యాం
త్వదీయవసతేరనిశంవదన్తి శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౪॥
శ్రీస్వామిపుష్కరిణికాప్లవ నిర్మలాఙ్గా శ్శ్రేయోర్థినోహర విరిఞ్చిసన
న్దనాద్యాః । ద్వారేవసన్తివరవేత్రహతోత్తమాఙ్గాశ్శేషాద్రిశేఖరవి
భోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౫ ॥ త్వత్పాదధూళి భరితస్ఫురితోత్తమాఙ్గా
స్స్వర్గాపవర్గనిరపేక్ష నిజాన్తరఙ్గాః । భర్తావసన్తిభువికిఙ్కర కృత్య
లోలా శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౬ ॥ త్వద్గోపురాగ్రశి
ఖరాణినిరీక్షమాణా స్స్వర్గాపవర్గపదవీ పదమాశ్రయన్తే । మర్త్యా
త్వమత్ర భువనేసురనాయకాద్యా శ్శేషాద్రి శేఖరవిభో తవసుప్రభా
తమ్ ॥౧౭॥ శ్రీభూమినాయకదయాదిగుణామృతాబ్ధే దేవాదిదేవ జగ

లోకైకశరణ్యమూర్తే। శ్రీమన్ననన్తగరుడాదిభి రర్చితాంఘ్రే శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౮॥ సూర్యేన్దుభౌమ బుధవాక్పతికావ్యసౌరి స్వర్భానుకేతుదివిషత్పరిషత్ప్రధానాః। త్వద్దాసదాసచరమావధిదాసదాసాః శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౯॥ సేవాపరాశ్శివసురేశ కృశానుధర్మ రక్షోమ్బునాథ పవమానధనాధినాథాః। బద్ధాఞ్జలిప్రవిమలే నిజశీర్షదేశే శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౦॥ ధాటీషు తే విహగరాజ మృగాధిరాజ నాగాధిరాజగజరాజహయాధిరాజాః। స్వస్వాధికార మహిమాధికమర్థయన్తే శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౧॥ శ్రీపద్మనాథపురుషోత్తమ వాసుదేవ వైకుణ్ఠమాధవ జనార్దన చక్రపాణే। శ్రీవత్సచిహ్న శరణాగత పారిజాత శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౨॥ కన్దర్పదర్పహర సున్దరదివ్యమూర్తే కాన్తాకుచామ్బురుహ కుట్మల లోలభృఙ్గ। కల్యాణనిర్మలగుణాకరదివ్యకీర్తే శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౩॥ మీనాకృతే కమఠకోల నృసింహవర్ణిన్ స్వామిన్ పరశ్వథ తపోధనరామభద్ర। శేషాంశరామ యదునన్దనకల్కిరూప శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౪॥ ఏలాలవఙ్గ ఘనసార సుగన్ధతీర్థం దివ్యం వియత్సరసి హేమఘటేషుపూర్ణమ్। ధృత్వాద్య వైదిక శిఖామణయః ప్రహృష్టాః తిష్ఠన్తి వేఙ్కటపతే తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౫॥ లక్ష్మీనివాస నిరవద్యగుణైకసిన్ధో సంసారసాగర సముత్తరణైకపోత। వేదాన్తవేద్యనిజవైభవ భక్తభోగ్య శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౬॥ భాస్వానుదేతి వికచాని సరోరుహాణి సమ్పూరయన్తి నినదైః కకుభో విహఙ్గాః। శ్రీవైష్ణవాస్సతతమర్థిత మఙ్గళాస్తే ధామాశ్రయన్తి తవ వేఙ్కట సుప్రభాతమ్ ॥౨౭॥ ఇత్థం వృషాచలపతే రిహ సుప్రభాతం యే మానవాః ప్రతిదినం పఠితుం ప్రవృత్తాః। తేషాం ప్రభాత(ప్రియమాణ)సమయే స్మృతిరఙ్గభాజాం ప్రజ్ఞాం పరార్థసులభాం పరమాం ప్రసూతే ॥ ॥౨౮॥

శ్రీవేఙ్కటేశసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీరామాయ నమః.

శ్రీ వేంకటేశస్తోత్రమ్.

కమలాకుచచూచుక కుంకుమతో నియతారుణితాతులనీలతనో। కమలాయతలోచన లోకపతే విజయీభవ వేంకటశైలపతే ॥౧॥ సచతుర్ముఖషణ్ముఖపఞ్చముఖ ప్రముఖాఖిలదైవత మౌళిమణే। శరణాగతవత్సల శౌర్యనిధే పరిపాలయమాం వృషశైలపతే ॥ ౨ ॥ అతివేలతయాతవ దుర్విషహైరనువేలకృతైరపరాధశతైః। భరితం త్వరితం వృషశైలపతే పరయాకృపయా పరిపాహిహరే ॥౩॥ అధివేంకటశైలముదారమతే ర్జనతాభిమతాధికదానరతాత్। పరదేవతయా గదితాన్నిగమైః కమలాదయితాన్నపరం కలయే ॥౪॥ కలవేణురవావశగోపవధూశతకోటి వృతాత్స్మరకోటిసమాత్। ప్రతివల్లవికాభిమతాత్సుఖదాద్వసుదేవసుతాన్నపరం కలయే ॥౫॥ అభిరామగుణాకర దాశరథే జగదేకధనుర్ధరధీరమతే। రఘునాయకరామరమేశవిభో వరదోభవ దేవదయాజలధే ॥ ౬ ॥ అవనీతనయా కమనీయకరం రజనీకరచారుముఖాంబురుహమ్। రజనీచరరాజతమోమిహిరం మహనీయమహం రఘురామమయే ॥౭॥ వినావేంకటేశం ననాథో ననాథస్సదా వేంకటేశం స్మరామిస్మరామి। హరేవేంకటేశప్రసీద ప్రసీదప్రియం వేంకటేశ ప్రయచ్ఛప్రయచ్ఛ ॥౮॥ అహందూరతస్తే పదామ్భోజయుగ్మప్రణామేచ్ఛయా నిత్యసేవాంకరోమి। సకృత్సేవయానిత్యసేవాఫలత్వం ప్రయచ్ఛ ప్రయచ్ఛ ప్రభో వేంకటేశ ॥ ౯ ॥ అజ్ఞానినామయా దోషానశేషాన్విహితాన్ హరే। క్షమస్వత్వం క్షమస్వత్వం శేష శైలశిఖామణే ॥ ... ... ॥౧౦॥

శ్రీ వేంకటేశస్తోత్రం సమాప్తమ్.

ఓం. శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీ శ్రైనమః.

శ్రీదేవాధినాథ పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ దేవరాజసుప్రభాతమ్.

ఇహజగతిమనీషా భూషణానాం జనానా మహమహమికయా వైహర్ష దానాయవేషః। తదనుగుణతనూనాంతత్తదిష్టార్థసిద్ధిం దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥ ౧ ॥ సకలభువనసీమా సార్వభౌమస్యవిష్ణోగ్రపవిత్రర పదపీఠా దీక్షితే పద్మయోనౌ । భువననయనభాగ్యాత్పుణ్యకోట్యాముదీతో దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్॥ ౨ ॥ భగవతిఫణిరాజే భక్తవాత్సల్యసిద్ధోగ పదసరసిజసేవా ప్రాప్తిదీప్తేప్రపన్నే । తదభిమతపరార్ధిం తత్సరస్తీరజాతో దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్॥ ౩॥ దిశిదిశిసముదీర్ణైర్దిగ్గజేన్ద్రైర్గమోఘైరహరహరభిజాతై రమ్బుజైరర్చ్యమానే। కరిగిరిపరభాగేకల్పితానేకభోగే దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥౪॥ విధిసురపతివహ్నిఖ్యాతభూతేశరక్షో జలపతి పృషదశ్వైర్వన్ద్యమానాంఘ్రియుగ్మః । తదుచితఫలదాయీ తత్తదైశ్వర్యదాయీ దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥ ౫ ॥ అఖిలసుర సమూహైస్సైరస్మదాచార్యవర్యైరతిశయమవిశేషై రాగమోక్తైరనేకైః । అనుదిన మతిమోదైరర్చితోనిత్యయోగం దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥౬॥ విరచితనతభావో వేగవత్యుత్తరస్యాం సురచిత పరిపాకై స్సూనృతైస్సజ్జనానామ్ । విలసదుభయభావో విశ్రుతోదారభావో దిశతు వరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥౭॥ ఇహనజనిముపాంగా యత్పదామ్భోజసేవా జనితనయనసౌఖ్యా జ్జాతమోదప్రమోదః । పరమపురుష పాదాభ్యాశమాపాతితోహం దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥౮॥ ఇతి విరచితమేతత్సుప్రభాతాష్టకంయఃపఠతిసతతమాదౌ ప్రాతరుత్థాయ ధీరః । తదఖిలషితసిద్ధిం దాతుమేవత్వరఘ్యా దధతివరద ముద్రాం దేవరాజస్సబద్ధా॥ ... ... ॥౯॥

→→* శ్రీదేవరాజసుప్రభాతం సమాప్తమ్. *←←

శ్రీ రామ నమః.

శ్రీయదుగిరి నారాయణ పరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీ యదుగిరీశ సుప్రభాతమ్.

శ్రీనారాయణయాదవాచలపతే శ్రీభాష్యకారప్రియ శ్రీతార్క్ష్యాహృత దివ్యరత్నమకుట శ్రీశాలిమాలేహరే । శ్రీరామప్రియ యాదవాన్వయనిధే శ్రీరామకృష్ణార్చిత స్వామిన్జాగృహి సుప్రభాతమధునా సంపత్కుమారాస్తుతే ॥౧॥ శ్రీనారాయణ దివ్యపట్టమహిషి శ్రీయాదవాద్రీశ్వరి శ్రీదేవి శ్రితలోకకల్పలతికే శ్రీయాసిధే జాగృహి । స్నేహార్ద్రైః స్తనవీక్షణైర్యదుగిరే శ్రీవర్ధతాంవర్ధతాం దివ్యైరత్నమహాబూత్సవైరనుదినం దేవస్సనః ప్రీణయేత్ ॥౨॥ అతివవిశదాఽధునా హరిదిగన్ధకారోగత స్సుతీర్థ కృతమజ్జనా స్సుకృతిన స్త్వదారాధకాః। యతీశ్వరవరదప్రభో యదుగిరీశనారాయణ ప్రతీపహరచక్రభృద్భవతు సుప్రభాతంతవ ॥ ౩ ॥ ఉదేతిసవితాశనైరుడుపతి స్త్వదాస్యాశ్రయస్స దోష ఇవ మోషణాత్సపరివార మన్తర్దధే । యదోగికుల మహానిధే యదుగిరీశ నారాయణప్రదేహి తవదర్శనంభవతు సుప్రభాతంతవ ॥౪॥ సుశోభనమహాన్నృణాం సుఖకృదేతి రాత్రిర్గతా దిశోదశవినాదితాది ముఖోత్థశఙ్ఖస్వనైః । యశోధికదయానిధే యదుగిరీశ నారాయణప్రశోధయతు న స్తమోభవతు సుప్రభాతంతవ ॥౫॥ నభోవిమలమణ్డజానగకులాయగాఽఉద్గతా శుభోదక ముపాహృతం శుచిభిరద్యతే స్నాపకైః। ఇభోపరిమహాఘుష్టైర్యదుగిరీశ నారాయణ ప్రభోఽవనిరమాపతేభవతు సుప్రభాతంతవ ॥౬॥ ఇమేసురగణా ఇమేయమిజనాఇమేసూరయ స్సమేత్యసదనే తవ స్తవకృతోద్య సేవోత్సుకాః । ఇమేచశరజీన్ముఖా యదుగిరీశనారాయణ ప్రమోదకర దేహినాంభవతు సుప్రభాతం తవ॥౭॥ ప్రదీపతతివత్స్ఫుటాప్రతిసరస్సరోజావలి స్త్వదీయచరణామ్బుజద్వయమపి ప్రఫుల్లంభవేత్ । యదీహకుశలంతదాయదుగిరీశనారా

యఙ్ఞప్రదీప్తహరిస్సీలభాభవతు సుప్రభాతంతవ ॥౮॥ స్తుతిశ్చరమతీ హ
నస్త్వయిసుగాథభావే శ్రితాసుతీవ్రి భవరోగహృత్సరగురో ము
రారేహరే । ఇతీనమ్రుదుగద్గదా యదుగిరీశ నారాయణ ప్రతీత మ
హిమామ్బుధే భవతు సుప్రభాతంతవ ॥౯॥ మృదుస్స్వరభితోనిలోము
హురుదఞ్చితప్రాగ్ధిఘో మృదఙ్గ మురజాదిభిర్ముఖరమధ్యదివ్యాంగణమ్।
యమూద్వహకరార్చ్యభో యదుగిరీశనారాయణప్రదుష్టదనుజచ్ఛిషద్భ
వతు-వ॥౧౦॥ప్రతాపహతవైరిణప్రవరభూమిపాస్సానుగా ఇతాధృ
తశుభోపదా ఇహభవత్పదం సేవితుమ్ । యతాత్తజనసేతవే యదు
గిరీశనారాయణ శ్రితార్తిహరణోభవాన్ భవతుసుప్రభాతంతవ॥౧౧॥
సుధానిధిమివామ్బుధిం సురభికల్పకానర్థినో సుధామివజనో ఽధనోనిఖిల
జన్తుజాలంభవాన్ । యథార్హమభినన్దయేద్యదుగిరీశనారాయణప్రధా
నపురుషప్రభో భవతుసుప్రభాతంతవ॥౧౨॥సతీపతినయాత్త్వయిస్వకభ
రార్పణాన్నిర్భరస్థిరీకృత హృదాంసతాం స్థిరఫలప్రదశ్రీనిధే।యతీన్ద్ర
తనయోభవాన్ యదుగిరీశనారాయణశ్రితీరితగుణోదధేభవతుసుప్ర
భాతంతవ॥౧౩॥త్వదీయపదపఙ్కజద్వయజుషంతవాతిప్రియం మదీయ
మనఘంగురుం మహితభట్టయోగీశ్వరమ్।యదీక్షితుమిహార్హసేయదుగి
రీశ నారాయణ త్వదీక్షణపదం తవత్వహమతి ప్రియోస్మిప్రభో ॥౧౪॥
జయజయసుప్రభాత మరవిన్దలోచనేతే జయజయయాదవాద్రి శిఖరో
జ్వలదీపహరే । జయజయభాష్యకార కృతమఙ్గళభక్తనిధే జయజయ
దేవదేవ వినతానభినన్దయనః ॥ ౧౫ ॥ శ్రీకల్యాణీవిలసద్యదుగిరి నా
రాయణార్థి కల్పతరో । సమ్పతుకుమార భవతే నిత్యశ్రీర్నిత్యమఙ్గ
ళంభూయాత్ ॥౧౬॥ యతిపతి కులలాభ్యాం యాదవాద్రీశ్వరస్య శ్రు
తిసుఖమభిదత్తే సుప్రభాతస్తవంయః । ప్రతిదిన మహితస్య ప్రాప్స్యతే
సుప్రభాతం వితిమిరమతిహృద్యం విశ్వనేతుప్రసాదాత్ ॥ ॥౧౭॥

శ్రీయదుగిరీశ సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ హైనమః.

శ్రీగోవిన్దరాజ పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ గోవిన్దరాజసుప్రభాతమ్.

శ్రీభూమినాయక దయాపరదివ్యమూర్తే దేవాదిదేవ జగదేకశర ణ్యవిష్ణో। గోపాఙ్గనాకుచతటేషు నిమగ్నదృష్టే గోవిన్దరాజవిజయిన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧॥ దేవాదిదేవ ఫణిరాజ విహఙ్గరాజ రాజత్కిరీ టమణిరాజి విరాజితాఙ్ఘ్రే। రాజాధిరాజ యదురాజ కులాధిరాజ గోవిన్దరాజ విజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౨॥ దేవప్రసిద్ధ కరుణాకర భక్తవర్గ సేనాపతిప్రణమితాఖిల లోకభానో। శ్రీవాసదివ్యనగరాధి పరాజరాజ గోవిన్దరాజ విజయిన్తవసుప్రభాతమ్॥౩॥ కాసారయో గిపరమాద్భుతభక్తిబద్ధ వాఙ్మాల భూషిత మహోత్పల రమ్యపాద। గోపాధినాథ వసుదేవ కుమారకృష్ణ గోవిన్దరాజ విజయిన్తవ సుప్ర భాతమ్ ॥౪॥ శ్రీభూతయోగిపరికల్పిత దివ్యమాన జ్ఞానప్రదీప పరిదృశ్య రతైకతాన। గోగోపజాల పరిరక్షణదీక్షరక్ష గోవిన్దరాజ విజయిన్తవ సుప్రభాతమ్ ॥౫॥ మాన్యానుభావ మహదాహ్వయ యోగిదృష్టె శ్రీశ ఙ్ఖచక్ర కమలాజహితామలాఙ్గ। గోపీజనప్రియచరిత్రితచిత్రవేషగో విన్దరాజ విజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౬॥ శ్రీమన్త్వదీయ పదపఙ్కజభ క్తినిష్ఠ శ్రీభక్తిసార మునినిశ్చిత ముఖ్యతత్వ। గోపీజనార్తిహర గోవజ నాన్తరఙ్గ గోవిన్దరాజవిజయిన్తవ సుప్రభాతమ్ ॥౭॥ శ్రీమత్పరాఙ్కు శమునీన్ద్రసహస్రశాఖ సంస్తూయమాన చరణామ్బుజ సర్వశేషిన్। గోపాలవంశ తిలకాఞ్చితపాదపద్మ గోవిన్దరాజ విజయిన్తవ సుప్రభా తమ్ ॥౮॥ శేషాచలేమహతి పాదపపఙ్క్తిజన్మ త్వద్భక్తితత్పర ఉపాయతా కులశేఖరేణ। రాజ్ఞాపునః పునరుపాసిత పాదపద్మ గోవిన్దరాజ విజ యిన్తవసుప్రభాతమ్॥౧౦॥ శ్రీవిష్ణుచిత్త కృతమఙ్గళదివ్యసూక్తె తన్మా నసామ్బురుహకల్పిత నిత్యవాస। గోపాలబాల యువతీవిట సార్వభౌ

... గోవిన్దరాజవిజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౦॥ శ్రీవిష్ణుచిత్తకులనన్దనకల్పవల్లీ గోదాలకాన్త విని వేశితమాల్యలోల । గోపాఙ్గనాకుచకులాచల మధ్యసుప్త గోవిన్దరాజ విజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౧ ॥ భక్తాఙ్ఘ్రిరేణుమునినాపరమన్తదీయ శేషత్వమాశ్రితవతా విమలేననిత్యమ్। ప్రాబోధకీస్తవకృతైర్వ్యవబోధితశ్రీగ్గోవిన్దరాజ విజయిన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౨॥ శ్రీపాణనామకమహా మునిదివ్యనామ దివ్యానుభావదయమానదృగఞ్చలాఢ్య । పూర్ణానుకమ్పపురుషోత్తమ పుష్కరాక్ష గోవిన్దరాజవిజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౩॥ భక్తోత్తమాయపరకాల మునీన్ద్రనామ్నే వి్శ్రాణితాతులసనాతన మూలమన్త్ర । సర్వాత్మరక్షణవిచక్షణ చక్రపాణే గోవిన్దరాజ విజయిన్తవ సుప్రభాతమ్॥౧౪॥ శ్రీమచ్ఛఠారికరుణాశ్రిత దేవగాన సారజ్ఞనాథ మునిసన్నుతపుణ్యమూర్తే । గోబ్రాహ్మణప్రియగురో శ్రితపారిజాత గోవిన్దరాజవిజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౫॥ భక్తప్రపన్నకులనాయక భాష్యకార సఙ్కల్పకల్ప తరుదివ్య ఫలాయమాన । శ్రీశేషశైల నికటేస్థితశేషశాయిన్ గోవిన్దరాజవిజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౬॥ సత్యోత్తరైస్సతతసేవ్యపదామ్బుజేన సంసారతారకదయార్ద్రదృగఞ్చలేన । సౌమ్యోపయన్తృమునినా పరిపూజితాఙ్ఘ్రే గోవిన్దరాజవిజయిన్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ... ... ॥౧౭॥

గోవిన్దరాజ సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ పార్థసారథి సుప్రభాతమ్.

వన్దే బృన్దావనాన్తే మణిగణవిలసత్సౌధహర్మ్యే గృహాఢ్యే సంరాజత్కైరవిణ్యాస్తటభువిఘృణిమద్గోపురే సాలరమ్యే । ఆనన్దాఖ్యేవిమానే మునిగణవినుతం పార్థసూతంచ రామం రఙ్గేశంశ్రీనృసింహం గజవరవరదం శ్రీక్షితిభ్యాంసమేతమ్ ॥౧॥ మాతస్సమస్తజగతామఖిల జగతాం నాథస్య ... దివ్యతటస్థలనిత్యవాసినిసదా శ్రీవేదవల్ల్యాహ్వయే

పాయసానిచ సమర్పయితుంయతన్తే శ్రీవైష్ణవాస్తవ యదూద్వహసుప్రభాతమ్ ॥ ౨౩ ॥ భేరీమృదఙ్గపటహానక గోముఖాది వాద్యాని ఘోషయతి దాసగణస్తవాగ్రే । తిష్ఠన్తివ ర్తనవరా గణికాస్సమస్తాః శ్రీపార్థసూతభగవన్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౨౪ ॥ హస్తీన్ద్రమూర్ధ్ని ధృతకాఞ్చనకుమ్భతీర్థం భక్తాశ్రితం విధృత చామర యుగ్మమారాత్ । శ్రీమన్ప్రభోతవహిమఙ్గళమజ్జనాయ శ్రీపార్థసూత భగవంస్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౨౫ ॥ ఏకాన్తినశ్చవిమలాశయ యోగివర్యా అధ్యాపకాస్తవపదాబ్జనివిష్టభావాః । తిష్ఠన్తిసన్నిధి ముపేత్య భవత్పదాబ్జే సేవార్థమర్జునసఖేతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౨౬ ॥ త్వత్సేవనాయ సకలద్రవిడాగమానాం వక్తావరాఙ్కుశ మునిస్స్వపదప్రపన్నైః । రామానుజో౽పిశిష్యతనిత్యసమస్తకృత్య స్త్వద్ద్వారితిష్ఠతి విభోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౨౭ ॥ ఉత్తిష్ఠలక్ష్మణగురో సహసీతయా౽ద్య ధర్మంవివర్ధయ విభో జయపాలయాస్మాన్ । దాసాన్కురుష్వసహసాతవ కిఙ్కరాంశ్చ తేసుప్రభాతమధునారఘువంశనాథ ॥ ౨౮ ॥ శ్రీమద్గజేన్ద్రవరదాశ్రితపారిజాత శ్రీవైనతేయభుజమూలవిభూషణాఢ్య । ఇన్ద్రాదిదేవగణపూజిత పాదపద్మ శ్రీమన్వరప్రదసురేశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥ ౨౯ ॥ శ్రీమన్నృసింహజగతాంజనిహేతుభూత సమ్పాలనాన్తకరణాదిముదాగరూక । అన్తఃప్రవిశ్యజనియన్తృతయాభవాన్స శ్రీమన్నృసింహభగవన్తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౩౦ ॥ శ్రీమన్నృసింహతవ మఙ్గళమస్తునిత్యం సూర్యేన్దుతారక సమానమహాశప్రహోష్టైః । నైశంతమఃప్రసరమాంతరమప్యపాస్తం స్వామిన్నృసింహభగవన్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౩౧ ॥ కావ్యోపిపూర్వదిశిసంస్థిత పర్వతస్థో వాచంపతిర్హిమకరో౽స్తమితోబభూవ । పక్షీనినాదమపి పఞ్జరగాస్తరోతి శ్రీమన్నృసింహభగవన్తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౩౨ ॥ శ్రీపార్థసారథిరఘూత్తమవేదవల్లీ మన్నాథసౌమ్యనరసింహవరప్రదానాత్ । యే సుప్రభాతమనిశం ప్రపఠన్తి తేషాం బ్రహ్మేశ్వరాద్యసులభం సులభం పదం స్యాత్ ॥ ౩౩ ॥

శ్రీపార్థసారథ్యాది సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీరస్తు నమః.

శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథ పరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథ సుప్రభాతమ్

శ్రీవైకుణ్ఠనికేతనాఖిలజగత్సృష్ట్యాదిలీలాపర శ్రీవత్సాఙ్క మహార్హకౌస్తుభమణిప్రద్యోతితోరస్స్థల। లక్ష్మీదివ్యవిలాసలోలసతతం భోగీన్ద్రభోగేశయ శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథభగవన్ తేసుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౧ ॥ సృష్ట్వాఽదౌ సచరాచరం జగదిదం బ్రహ్మాది దేవప్రజా నిస్తారిద్ర్యగ పరిపాలయన్ దిగధిపైః క్షీరార్ణవాభ్యన్తరే । నిద్రాం యోగమయీం శ్రియాసహముదా సంభావ్య శేషే సదా శ్రీమత్పశ్చిమ రఙ్గనాథభగవన్ తే సుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౨ ॥ ఆదౌ పద్మభువార్చితోఽసి పరమే సత్యాఖ్యలోకే భవా న్నాకే వేర్యా కపిలేనచాసితపసాల ధ్వార్చితశ్చాతలె । ప్రాదుర్భూత ఇహార్చితోఽస్యథభువి శ్రీగౌతమేనార్చిత శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథ భగవన్ తే సుప్రభాతంప్రభో ॥ ౩ ॥ కావేరీవిశదాన్తరీపరుచిరే తారాత్మకే భాస్వరే వేదోచ్ఛృఙ్గ విరాజితే మణిమయే శ్రీరఙ్గదివ్యాభిదే । బ్రహ్మానన్దమయేవిమానసదనే శేషే హిశేషే శ్రియా శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథ భగవన్ తే సుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౪ ॥ శ్రీలక్ష్మీశ జగత్త్రయేశ నిఖిల బ్రహ్మాణ్డ కోటీశతే ద్వారేచణ్డజయప్రచణ్డవిజయై ర్ద్వాఃస్థైర్నిరుద్ధాస్థితాః । నిత్యాయోగివరాస్సనన్దన ముఖాబ్రహ్మేన్ద్రరుద్రాదయ శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథభగవన్ తేసుప్రభాతంప్రభో ॥ ౫ ॥ ఆదిత్యోఽభ్యుదితః ప్రఫుల్లకమలాకీర్ణా పద్మాకరాస్సర్వతో గాయన్తి భ్రమరా దిశశ్చ విమలాః ప్రద్యోతితం చామ్బరమ్ । కూజన్త్యశ్శకునాః కులాయ నిలయాస్సఙ్ఖ్యాపరమాతన్వతే శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథ భగవన్ తే సుప్రభాతంప్రభో ॥ ౬ ॥ వేదైశ్చ త్రిస్తు [illegible] స్తైబుధవరా నానాగమోక్తిస్తవైర్దేవర్షాస్తుమ్బురునార [illegible] నినాదోత్సుకాః । నృత్యం త్వప్సరసశ్చ వాద్యకల

యాగన్ధర్వగానైర్యుతాః శ్రీమత్పశ్చిమ రఙ్గనాథ భగవన్ తే సుప్రభాతం
ప్రభో ॥ ౭ ॥ కావేరీ సలిలాప్లుతా విరజసశ్శ్రీయోర్థినస్సాదరం సర్వే
మఙ్గళవస్తుపూరితకరాస్త్వత్పాదసేవోత్సుకాః । ద్వారే దేవ వరా
శ్చతుర్ముఖముఖాస్తిష్ఠన్తి తే సూరయః శ్రీమత్పశ్చిమ రఙ్గనాథ భగవన్
తే సుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౮ ॥ దేవాదీన్సముపాగతాన్ మునిగణాన్భ
క్తాని మాన్యాన్ శ్రితాన్ త్రాతుం యోగమయీం విహాయ కృపయా
నిద్రాం భుజఙ్గేశయ । సౌమ్యైర్నను శీతలైశ్చ కరుణాపూర్ణైః ర
పాఙ్గైశ్శుభై ర్వీక్షస్వేన్దిరయా సహాద్య విలసత్పద్మాయతాక్ష ప్ర
భో ॥ ౯ ॥ శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గిణస్త్రిజగతాం నాథస్య లక్ష్మీపతేః ప్రా
తర్యే మనుజాః పఠన్తి నియతం ప్రాభాతికం సంస్తవమ్ । తే నిర్ధూయ సమ
స్తపాపనివహాన్నాజన్మకర్మార్జితాన్ ధర్మాదీన్పురుషార్థకోశనిచయాన్
ప్రాప్స్యంత్యభీష్టాన్బహూన్ ॥ ॥౧౦॥

శ్రీమత్పశ్చిమ రఙ్గనాథ సుప్రభాతం సమ్పూర్ణమ్.

గోదాచతుశ్శ్లోకీ.

నిత్యాభూషానిగమశిరసాం నిస్సమోత్తుఙ్గవార్తా కాన్తోయస్యాః క
చవిలులితైః కాముకో మాల్యరత్నైః । సూక్త్యా యస్యాః శ్రుతిసుభ
గయా సుప్రభాతా ధరిత్రీ సైషా దేవీ సకలజననీ సిఞ్చతాం మామపాం
గైః ॥ ౧ ॥ మాతా చేత్తులసీ పితా యది తవ శ్రీవిష్ణుచిత్తో మహాన్భ్రాతా
చేద్యతిశేఖరః ప్రియతమః శ్రీరఙ్గధామా యది । జ్ఞాతారస్తనయాస్త్వ
దుక్తిసరసస్తన్యేన సంవర్ధితా గోదాదేవి కథం త్వమన్యమనిశం సాధా
రణా శ్రీరసి ॥ ౨ ॥ కల్పాదౌ హరిణా స్వయం జనహితం దృష్ట్వైవ సర్వా
త్మనాం ప్రోక్తం స్వస్య చకీర్తనం ప్రపదనం స్వస్మై ప్రసూనార్పణమ్ ।
సర్వేషాం ప్రకటం విధాతు మనిశం శ్రీధన్వినవ్యే పురే జాతాం వైదిక
విష్ణుచిత్తతనయాం గోదాముదారాం స్తుమః ॥ ౩ ॥ ఆకూతస్య పరిష్క్రి
యామనుపమామాసేచనం చక్షుషోరానన్దస్య పరమ్పరామనుగుణా

హారామస్తై లేఖితుః । తద్గోర్మధ్యకిరీటకోటి ఘటిత స్వోచ్ఛిష్ట కస్తూరికామాల్యామోదసమేధితాత్మవిభవాం గోదా ముదారాంస్తుమః ॥౪॥ స్వోచ్ఛిష్టమాలికాబన్ధగన్ధబన్ధురజిష్ణవే । విష్ణుచిత్త తనూజాయై గోదాయై నిత్యమఙ్గళమ్ ॥ మాదృశాకిఞ్చనత్రాణ బద్ధకఙ్కణ పాణయే। విష్ణుచిత్తతనూజాయై గోదాయై నిత్యమఙ్గళమ్॥ ॥*॥

గోదాచతుశ్శ్లోకీసమాప్తా.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమద్వరవరమునయే నమః.

శ్రీమద్వరవరముని విరచితా యతిరాజవింశతిః.

యస్స్తుతింయతిపతిప్రసాదినీం వ్యాజహారయతిరాజవింశతిమ్।
తంప్రపన్నజనచాతకామ్బుదం నౌమిసౌమ్యవరయోగిపుఙ్గవమ్॥

శ్రీమాధవాంఘ్రిజలజద్వయనిత్యసేవా ప్రేమా విలాశయ పరాఙ్కుశపాదభక్తమ్ । కామాది దోషహరమాత్మ పదాశ్రితానాం రామానుజంయతిపతిం ప్రణమామిమూర్ధ్నా ॥ ౧ ॥ శ్రీరఙ్గరాజ చరణామ్బుజరాజహంసం శ్రీమత్పరాఙ్కుశపదామ్బుజభృఙ్గ రాజమ్ । శ్రీభట్టనాథపరకాలముఖాబ్జమిత్రం శ్రీవత్సచిహ్నశరణం యతిరాజమీడే॥ ౨॥ వాచాయతీన్ద్రమనసావపుషాచయుష్మత్పాదారవిన్దయుగళం భజతాంగురూణామ్ । కూరాధినాథకురుకేశముఖాద్య పుంసాం పాదానుచిన్తనపరస్సతతంభవేయమ్ ॥౩॥ నిత్యంయతీన్ద్రతవదివ్య వపుస్స్మృతౌమేసక్తంమనోభవతు వాగ్గుణకీర్తనేఽసౌ। కృత్యంచదాస్యకరణేతుకరద్వయస్య వృత్త్యన్తరేఽస్తువిముఖం కరణత్రయంచ॥౪ ॥ అష్టాక్షరాఖ్యమనురాజపదత్రయార్థ నిష్ఠాంమమాత్ర వితరాద్యయతీన్ద్రనాథ । శిష్టాగ్రగణ్యజనసేవ్యభవత్పదాబ్జె హృష్టాస్తునిత్యమనుభూయమమాస్యబుద్ధిః ॥ ౫ ॥ అల్పాపిమేనభవదీయపదాబ్జభక్తిశ్శబ్దాదిభోగరుచిరన్వహ

మేధతేహ । మత్పాపమేవ హి నిదానమముష్య నాన్యత్తద్వారయార్య య
తిరాజ దయైకసిన్ధో ॥ ౬ ॥ వృత్త్యా పశుర్నరవపు స్త్వహమీదృశోపి
శ్రుత్యాదిసిద్ధనిఖిలాత్మగుణాశ్రయోయమ్ । ఇత్యాదరేణ కృతినోపి మిథః
ప్రవక్తుమద్యాపి వఞ్చనపరోత్ర యతీన్ద్ర వర్తే ॥ ౭ ॥ దుఃఖావహోఽహ
మనిశం తవ దుష్టచేష్టశ్శబ్దాదిభోగనిరత శ్శరణాగతాఖ్యః । త్వత్పాదభ
క్తఇవ శిష్టజనౌఘమధ్యే మిథ్యా చరామి యతిరాజ తతోఽస్మి మూర్ఖః ॥ ౮ ॥
నిత్యం త్వహం పరిభవామి గురుం చ మన్త్రం తద్దేవతామపి న కిఞ్చిదహో
బిభేమి । ఇత్థం శఠోప్యశఠవద్భవదీయ సఙ్ఘే హృష్టశ్చరామి యతిరా
జ తతోఽస్మి మూర్ఖః ॥ ౯ ॥ హాహన్త హన్త మనసా క్రియయా చ వాచా
యోఽహం చరామి సతతం త్రివిధాపచారాన్ । సోఽహం తవాప్రియకరః
ప్రియకృద్వదేవ కాలం నయామి యతిరాజ తతోఽస్మి మూర్ఖః ॥ ౧౦ ॥ పాపే
కృతే యది భవన్తి భయానుతాప లజ్జాః పునః కరణమస్య కథం ఘటేత ।
మోహేన మే న భవతీహ భయాదిలేశ స్తస్మాత్పునః పునరఘం యతిరా
జ కుర్వే ॥ ౧౧ ॥ అన్తర్బహిస్సకలవస్తుషు సన్తమీశమన్ధః పురస్స్థితమి
వాహమవీక్షమాణః । కన్దర్పవశ్యహృదయస్సతతం భవామి హన్త త్వద
గ్రగమనస్య యతీన్ద్ర నార్హః ॥ ౧౨ ॥ తాపత్రయీజనిత దుఃఖనిపాతి
నోఽపి దేహస్థితౌ మమ రుచిస్తు న తన్నివృత్తౌ । ఏతస్య కారణ మహో
మమ పాపమేవ నాథ త్వమేవ హర తద్యతిరాజ శీఘ్రమ్ ॥ ౧౩ ॥ వాచా
మగోచర మహాగుణ దేశికాగ్ర్య కూరాధినాథ కథితాఖిల నైచ్యపా
త్రమ్ । ఏషోఽహమేవ న పునర్జగతీదృశ స్తద్రామానుజార్య కరుణైవ తు
మద్గతిస్తే ॥ ౧౪ ॥ శుద్ధాత్మయామునగురూత్తమ కూరనాథ భట్టాఖ్య
దేశికవరోక్తసమస్తనైచ్యమ్ । అద్యాస్త్యసఙ్కుచిత మేవ మయీ
హ లోకే తస్మాద్యతీన్ద్ర కరుణైవ తు మద్గతిస్తే ॥ ౧౫ ॥ శబ్దాదిభోగవిష
యా రుచిరస్మదీయా నష్టా భవత్విహ భవద్దయయా యతీన్ద్ర । త్వద్దాస దా
సగణనాచరమావధౌ య స్తద్దాసతైకరసతాఽవిరతా మమాస్తు ॥ ౧౬ ॥
శ్రుత్యగ్రవేద్య నిజదివ్య గుణస్వరూపః ప్రత్యక్షతాముపగత స్త్విహర

ఙ్గరాజః । వశ్యస్సదా భవతి తే యతిరాజ తస్మాచ్ఛక్తస్స్వకీయ జన పాపవిమోచనే త్వమ్ ॥ ౧౬ ॥ కాలత్రయేఽపి కరణత్రయనిర్మితాతిపాపక్రియస్య శరణం భగవత్క్షమైవ । సా చ త్వయైవ కమలారమణేఽర్థితా యత్ క్షేమస్స ఏవ హి యతీన్ద్ర భవచ్ఛ్రితానామ్ ॥ ౧౭ ॥ శ్రీమన్యతీన్ద్ర భవదీయ పదాబ్జ సేవాం శ్రీశైలనాథ కరుణా పరిణామ దత్తామ్। తామన్వహం మమ వివర్ధయ నాథ తస్యాః కామం విరుద్ధమఖిలం చ నివర్తయ త్వమ్ ॥ ౧౮ ॥ విజ్ఞాపనం యదిదమద్య తు మామకీనమఙ్గీకురుష్వ యతిరాజ దయామ్బురాశే । అజ్ఞోఽయమాత్మగుణలేశవివర్జితశ్చ తస్మాదనన్య శరణో భవతీతి మత్వా ॥ ౨౦ ॥ ఇతి యతి కులధుర్య మేధమానైః శ్రుతిమధురైరుదితైః ప్రహర్షయన్తమ్ । వరవరమునిమేవ చిన్తయన్తీ మతిరియమేతి నిరత్యయం ప్రసాదమ్॥ ॥*॥

శ్రీవరవర మునీన్ద్ర మహాగురు ప్రణీతా
యతిరాజవింశతి స్సమాప్తా.

శ్రీమతే శఠకోపాయ నమః.

శ్రీ ప రా ఙ్కు శ సు ప్ర భా త మ్.

గాథాసహస్రకిరణక్షపితాత్మగూఢ గాఢాన్ధకారమరవిన్ద విలోచనాఙ్గమ్ । శ్రీవైష్ణవద్విజనిషేవితమణ్డలేశం ప్రాస్యం భజామి వకుళాభరణాబ్జబన్ధుమ్ ॥ ౧ ॥ శ్రీతింత్రిణీ తరువరాతి ఫణీన్ద్రభోగ పూర్ణేతరోరుహరిభక్తి గృహాధివాసిన్ । హంసధ్వజ ద్రవిడవేద శిరఃప్రవక్తశ్శ్రీమన్ పరాఙ్కుశమునే తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౨ ॥ నాథార్య దేశికవరో మధురఃకవిశ్చ గాథామయీ ద్రవిడవేద శిరఃపరార్థాన్ । శ్రీమన్త్రరత్న మనురాట్చరమార్థసారాన్ శ్రోతుం స్థితాశ్శఠరిపో తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౩ ॥ వాణీం మరన్దసుభగాం శ్రుతిమార్గసౌఖ్యానన్దప్రదాం నవనవాం తవ నాథవల్లీమ్। ఆకర్ణితుం స్వతనయ ప్రణుతాం నిశాన్తే ప్రత్యాగతా ద్యుశఠజిత్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౪ ॥ నన్తుం నతార్తిహరముత్తమమా

దినాథం నీళామహీ కమలపాణిసమేతమేతమ్ । స్తోతుంవిభూతి యు
గళాధిప మాత్మనాథం కామోద్యజాగృహిగురో తవసుప్రభాతమ్॥౫॥
ఆపాదచూడమభివీక్షితు మాదరాత్త్వామానన్ద పూర్ణమనసా హరిభ
క్తిభుక్తిమ్ । ఆయాత్యయం యతివరస్సహశిష్యవర్గైః శ్రీకాన్తి సన్దనగు
రో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౬ ॥ ఉత్తారకస్వపదసంశ్రితదేశికానాం పూర్ణా
ర్య పావసరసీరుహభృఙ్గరాజః। రామానుజ స్తవ పదామ్బుజ మత్రన
స్తం తిష్ఠత్యసౌ శఠరిపో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౭ ॥ శ్రీతామ్రపర్ణ్యభిన
వోత్తమ తీర్థపూర్ణ సౌవర్ణకుమ్భ సమలంకృతమస్తకోఽద్య। ఆరాధ
నార్థ మభియాతి గజశ్రపతో క్ష్యాం దేయం పరాఙ్కుశ కవే తవసుప్ర
భాతమ్ ॥ ౮ ॥ ధిహోర్ధ్వపుణ్డ్రవిలసన్నిజఫాలపట్టాః కణ్ఠావలమ్బితు
లసీనలినాక్షమాలాః । స్నానోత్సవం తవసమీక్షితు మాగతాస్తే శ్రీవైష్ణ
వావకుళభూషణ సుప్రభాతమ్ ॥ ౯ ॥ గాయన్త్యహోసురుచిరాంమ
ధురేణ గాథామారాత్త *దేహకవినాద్వజసంశజాతాః శ్రీవైష్ణవాశ్శ్రు
తిపథామృతధారరూపా మాకర్ణయస్వ శఠజిత్తవసుప్రభాతమ్॥౧౦॥
శ్రీతింత్రిణీతరువరప్రణుతాతిదీర్ఘ శాఖాశిఖానిలయగాప్రతిబద్ధహ
ర్షా । శ్రీసారసౌరభయుత స్తవపక్షిణో ద్య స్తోత్రం శ్రుణుష్వ కురుకే
శ్వరసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౧ ॥ నాథాదినాథశఠకోప ధరాధినాథ బోధా
త్పురైవ సమయగ్ని కమలాధినాథః । బోధక్షమాగుణవతగళమలాకృత
స్తేజాగృహ్యాతశ్శఠరిపో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౨ ॥ అత్యాదరేణభవతో
దితదివ్యగాథా తత్త్వార్థసార మధికర్తుమమీ ప్రపన్నాః। కాఙ్క్షన్తి తేఽ
ఙ్ఘ్రిసరసీరుహ యుగ్మసేవాం దాసాః పరాఙ్కుశ మునే తవసుప్ర
భాతమ్ ॥ ౧౩ ॥ ఆషోడశాబ్దమభివీక్ష్యపరం పుమాంస మానన్దభక్తి
రసభుక్తివివర్ధమానః । రామానుజార్య శరణగపరభక్తియోగనిదోఽపి
సిం తవ పరాఙ్కుశసుప్రభాతమ్ ॥౧౪॥ అద్వైతశ్చషడ్భి రనిశందశభి
స్సమస్తకల్యాణ దివ్యగుణపూర్ణ మవర్ణవాచ్యమ్ । స్తుత్వానుభూయప
రిమీలిత దిక్ప్రబన్ధైర్నిద్రాసికిం శఠరిపో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౫॥ ఆ

యాత్యయం వరవరోమునిరష్టభి స్తైర్దిగ్గన్తిభిఃపరివృత స్తవపాదపద్మమ్। స్తోతుం భవన్తమిహ త్వత్సుమన్త్రరత్న శ్రీమత్పరాఙ్కుశ గురో తవసుప్రభాతమ్॥ ... ... ॥౧౬॥

శ్రీపరాఙ్కుశ సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

నక్షత్రమాలా.

అస్మానువత్సలతయా కృపయాచభూయ స్స్వేచ్ఛావతీర్ణమివసౌమ్యవరం మునీన్ద్రమ్। ఆచార్యపాత్రమభిరామవరాభిధాన మస్మద్గురుం పరమకారుణికంనమామి॥ ... ...

శ్రీమాన్పరాఙ్కుశముని ర్జయాద్యజ్జ్ఞాన ముద్రయా। నేత్రియాశ్వయుజోన్యాణాం నిత్యంవిషయవీథయః ॥౧॥ యదురసిభరణీయాస్రగ్వకసితవకుళానద్ధా। సజయతిమహిమానాథో మురరిపుపదసక్తోనః॥ ౨॥ సన్తాఽనన్తాఙ్ఘ్రినలినయుగ్మే కర్తాలోకార్తికబళనానామ్। భద్రాయద్రావిడనిగమానాం ద్రష్టాపుష్టాయనకుళభృత్స్యాత్ ॥౩॥ స్యాదేవసామే ఫణితిశ్శఠారేర్యయోచితోచ్చైస్సరణిర్జనానామ్।ఆరోహిణీనాప్యవరోహిణీహి వేదోదితాతుద్వయమభ్యుపైతి ॥౪॥ తిలకమాహన కాచిదపిశ్రుతా త్రిజగతామ్మృగశీర్షసముచ్ఛ్రితా। స్ఫుటతరంవకుళాభరణీయువాక్పురుష మాదిమశేషపదైరపి ॥ ౫ ॥ పిత్రాదిస్సకలవిధోపిబన్ధువర్గో యస్యాసీత్సరసిజవాసినీ సహాయః। ఆవిస్స్యాద్ఘనకరుణారసావనస్సై రార్ద్రామేవకుళభృతః కటాక్షపాతః ॥ ౬ ॥ తామాశ్రయామికరుణాం వకుళాభిరామాం యాసా పునర్వసుమతీ వలయేవతీర్ణా ।ప్రజ్ఞాదృశోన్మిషితయా ప్రథితానుభావాం జ్యోతిగపరం యదసిదం తదిదంచకార॥ ౭॥రచితవతిరమాయానాయకస్యాఙ్ఘ్రిపుష్యత్ప్రణయరససుధాబ్ధి స్రోతసిస్వైరగాహమ్। ప్రభవతికలిఘర్మప్రావృషేణ్యామ్బువాహో వకుళధర మునీన్ద్రే తాపవార్తాకథంనః ॥౮॥ నమజ్జనస్యచిత్తభిత్తిభక్తిచిత్రతూలికా భవాహివీర్యభఞ్జనే నరేన్ద్రమన్త్రయన్త్రిణా। ప్రపన్నలోకకైరవప్రసన్నచారుచన్ద్రికా శఠారిహస్త

ముద్రికాహతాత్ర-రేతుమేతమః ॥౯॥ మనస్స్ఫటికదర్పణప్రతిఫలత్ప రబ్రహ్మణః ప్రదర్శనమివాచరన్ ప్రథితబోధముద్రాకరో-ఽసౌ । సతాప భయసంసితా భవభయాభితప్తాత్మనా మఘానిశమమేతన శ్శతరిపోర వామకరః ॥౧౦॥ రమయతు శఠశత్రుర్యత్యనన్తా చారయుక్తైర్జనై రవనతపదపద్మయుగ్మోఽనుకమ్పామృతామ్భోనిధిః। బహువిధ కృతపూ ర్వఫల్గున్యగాచారచిన్తాకులం హృదయమ సదృశాత్మ పాదారవిన్దాను షఙ్గాన్మమ ॥౧౧॥ మగ్నంమానసమాస్మభూశ్శఠరిపో రవ్యాజసిద్ధాకృ పా నౌకాకాచననావికోఽపిసపున స్సన్తారకగ్రామణీః । ఏతేనోత్తరఫ ల్గునీరసపరిక్లిష్టోపభోగోర్మికం దుఃఖావర్త దురన్తపారగమనం సం సారవారాకరమ్ ॥ ౧౨ ॥ రత్నదీపికాయమాన హస్తముద్రికాకృతత్ర యీగిరీన్ద్రకన్దరాన్తరాళగాఢరూఢిమన్నిధానసూచనేన । ద్రావిడా గమోపగీతిమాలసేక శీతపీతనిద్రపత్ర,విద్యుతి న్తిణీసమీపగేన నాథవా సహంపరాఙ్కుశేన ॥౧౩॥ నత్యానత్యాగకారీ క్షణమపిచిదచిత్తా యకామేయకామే ఛన్దశ్ఛన్దస్స్వరూపే మనసికమలయా భాసమానేస మానే । శ్రేయశ్శ్రేయస్విసంఘైః పరిచయసురభిః క్షైసగాణాంసరా సౌ తపాతాత్పాతాభవాబ్ధౌ శఠరిపు రిహనో వీక్షణేనక్షణేన ॥ ౧౪ నగప్రసత్తివర్త్మనగప్రవర్తనాపదాన వాసనానుసారిణా నవోపేతసర్వ దా జలాశయాన్వయంకథంసమం సరోజమ్ । స్వాతికామియోగిబృన్ద చిత్తపద్మబద్ధసౌహృదానురక్తరూపయోశ్శఠారిపాదయోర్యుగేనస న్నతాత్రిభఙ్గనేన ॥౧౫॥ నత్వాయుఙ్కుసుమాయుధేషుధిరుచి వ్యాఘూ తమాతన్వతీం శేముష్యా మహతా మహాధితరుణీ జఙ్ఘాసు జఙ్ఘాల తామ్। విస్తీర్ణచ్ఛవిశాఖయాశఠజితో వృత్తానుపూర్వీజుషా జఙ్ఘాకల్ప తరుశ్రియాసురభితం చిన్తావనంమామకమ్ ॥౧౬॥ కనదవయవిలోలదా భావదాతాపగాసోత్తస స్సముదిత గురుబుద్బుదాకారసన్దేహసన్తా యినోః।కకుదధిగతమిత్రభావ స్వభావాద్యుగంజానునోర్మమహృదిశ ఠవైరినామ్నోమునీశస్య సందీప్యతు ॥ ౧౭ ॥ తులాసరణిసీమవిప్రథితో రూపయాహస్తినాం కరేణకరభేణవాకదళికాప్రకాణ్డేనవా । తథోప

రిచదృశ్యతాం నయనబన్ధనశ్లేషయా చమత్కృతిమతీమతి శ్మరరిపూరు లక్ష్మ్యమమ ॥ ౧౮ ॥ మహాగ్రరోహమంజరీ మనోజ్ఞరత్నమేఖలా కలాపపుష్పితాకటీ తటీపటీశరద్విషః । ఉరస్సృవత్సృభాఘురీ నిపాతనిమ్నానాభికా వటోత్థఫేనమణ్డలీవితర్కమూలమేవనః ॥౧౯॥ నయనసుభగనాభీ ముద్దిశన్తీశతారే స్సరఇతిపరిభాషాఘాకతే సార్థకత్వమ్। స్సతతమితరధాన స్సంహతానేత్రమీనాగి కథమిహవిహరేయుఃకౌతుకోద్రేకయుక్తాః ॥౨౦॥ తాంమధ్యదేశసుషుమా మవలోకయామి రోమావళీత్రివళికారుచిరాం శరారేః । రేఖోత్తరా యదుపమామధికాభిలాషా ఘాకతవాయదినవా వటపత్రశోభా ॥౨౧॥ భాసానవ్యతిభిదురీభవన్తిభృఙ్గా హారస్థాదురసీహరిన్మణేశ్మరారేః । ఆరూఢావకుళమయూంల స్రజంసుగన్ధాం శబ్దేనశ్రవణసుఖేనయాన్తిభేదమ్ ॥౨౨॥ దమవతగకురుతేమదనోద్ధతాః సుఘటయత్యబుధాః బుధనిష్ఠయా । ప్రథితముద్రమనిద్రసరోరుహ ప్రణయిపాణితలం శరజిన్మనేః ॥౨౩॥ నేహసంసరణరోగసంహృతి ర్జాయతేశరభిషక్చికిత్సయా । అన్తరేణశరవైరికన్ధరాలమ్బమానవకుళస్రజాం రసమ్ ॥౨౪॥ జన్మధ్వంసం దిశతిజనానాం వక్త్రేందీప్రోష్ఠపదమనోజ్ఞమ్ । మన్దస్మేరం మధురకటాక్షం సుభ్రూరేఖంసుభగకపోలమ్ ॥౨౫॥ లసతిహిభజతాంభాద్రోత్తరపదకరణారూఢమ్ । శరరిపుమకుటంభాసా పరిహృతదురితధ్వాన్తమ్ ॥ ౨౬ ॥ అన్తరేణశరారాతిం కస్సంసారేవతీవానః। తదహంహృదయేనిత్యం నిదధేశతపుష్కరీయమ్ ॥ ... ... ॥౨౭॥

వాచకీ వరిస్యామె తారకా మాలికాత్మికా।

పరాఙ్ముఖశ పదామ్భోజ పరిష్కారవతీభవేత్।

సమ్పూర్ణేయం నక్షత్రమాలా.

భూతసరోవేతాళా న్కులశేఖరవిష్ణుచిత్తభక్తిధనాః।

భక్తాఙ్ఘ్రిరేణుశరజిత్కలిరిపు మునివాహనానపిభజామి॥

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే శఠకోపాయ నమః.

శ్రీ పరాఙ్కుశాష్టకమ్.

త్రైవిద్యవృద్ధజనమూర్ధవిభూషణం యత్సమ్పచ్చ సాత్త్విక జనస్య యదేవ నిత్యమ్। యద్వా శరణ్య మశరణ్యజనస్య పుణ్యం తత్సంశ్రయేమ వకుళాభరణాఙ్ఘ్రియుగ్మమ్ ॥౧॥ భక్తిప్రభావ భవదద్భుతభావబన్ధ సన్ధుక్షితప్రణయసార రసౌఘపూర్ణః। వేదార్థరత్ననిధిరచ్యుత దివ్యధామా జీయాత్పరాఙ్కుశ పయోధిరసీమభూమా ॥ ౨ ॥ ఋషిం జుషామహే కృష్ణతృష్ణాతత్త్వమివోదితమ్। సహస్రశాఖాం యోఽద్రాక్షీద్ద్రావిడీం బ్రహ్మసంహితామ్ ॥౩॥ యద్గోసహస్రమపహన్తి తమాంసి పుంసాం నారాయణో వసతి యత్ర సశఙ్ఖచక్రః। యన్మణ్డలం శ్రుతిగతం ప్రణమన్తి విప్రాః తస్మై నమో వకుళభూషణ భాస్కరాయ ॥౪॥ పత్యుః శ్రియః ప్రసాదేన ప్రాప్తసార్వజ్ఞ సమ్పదమ్। ప్రపన్న జనకూటస్థం ప్రపద్యే శ్రీ పరాఙ్కుశమ్ ॥ ౫ ॥ శఠకోప మునిం వన్దే శఠానాం బుద్ధిదూషణమ్। అజ్ఞానాం జ్ఞానకం తిన్త్రిణీ మూల సంశ్రయమ్ ॥ ౬ ॥ వకుళాభరణం వన్దే జగదాభరణం మునిమ్। యః శ్రుతే రుత్తరం భాగం చక్రే ద్రావిడభాషయా ॥౭॥ వకుళాలఙ్కృతం శ్రీమచ్ఛఠకోపపదద్వయమ్। అస్మత్కుల ధనం భోగ్య మస్తు మే మూర్ధ్ని భూషణమ్ ॥ ౮ ॥

నమజ్జనస్య చిత్తభిత్తి భక్తి చిత్రతూలికా భవాహివీర్యభఞ్జనే నరేన్ద్రమన్త్రయన్త్రణా। ప్రపన్నలోక కైరవ ప్రసన్న చారుచన్ద్రికా శఠారిహస్త ముద్రికా హఠాత్కరోతు మే తమః ॥ ...

శ్రీ పరాఙ్కుశాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే వకుళభూషణ మహాదేశికాయ నమః.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే శఠకోపాయ నమః.

శ్రీమద్వాధూల వరదాచార్య విరచితా

శ్రీమత్పరాఙ్కుశ పఞ్చవింశతిః.

శ్రీపరాఙ్కుశనుతిం య ఆతనోత్తత్పదాబ్జ పరభక్తిచోదితః ।
తం వధూలకులభూషణం దయావారిధిం వరదదేశికం భజే ॥

శ్రీమన్పరాఙ్కుశ నిరఙ్కుశ తత్త్వబోధ వాత్సల్యపూర్ణ కరుణా పరిణాహరూప । సౌశీల్యసాగరమనన్తగుణాకరం త్వాం సంసారతాపహరణం శరణం వృణేఽహమ్ ॥ ౧ ॥ కాసార సంయమిముఖాగ్రికమలాసహాయ భక్తాగ్ర్యప్రపత్తిపదవీం యతా మహాన్తః । యస్యాభవన్నవయవా నిజపారతన్త్ర్యరీత్త్యైస్మై నమో వకుళభూషణదేశికాయ ॥ ౨ ॥ శ్రీరఙ్గరాజపదపఙ్కజ సఙ్గశీలం శ్రేయః పరం మధుర పూర్వ కవేరపూర్వమ్ । నాథార్యయామునయతీశ్వర భాగధేయం నాథం కులస్య మమ నౌమి పరాఙ్కుశార్యమ్ ॥ ౩ ॥ పాపక్రియాసు నిరతాశ్శ్రీణుతాస్మదుక్తిం తాపత్రయేణ భవినః పరితప్యమానాః । ఆపద్ధనం మధురిపోర్భవతామవిద్యాస్వాప ప్రహాణనిపుణశ్శరణం శఠారిః ॥ ౪ ॥ నిత్యోఽథ ముక్త ఉత తద్గుణకో ముముక్షుర్వ్యాసాదివద్భగవతా కిమనుప్రవిష్టః । అత్ర్యాదినూనురినవర్ణ్య యుగక్రమాతిక్రమాసీత్పురాణపురుషశ్శఠవైరియోగీ ॥ ౫ ॥ కర్మేతి కేచిదపరే మతిమిత్యథాన్యే భక్తిం పరే ప్రపదనం ప్రవదన్త్యుపాయమ్ । ఆమ్నాయసారచతురాస్త్వమితానుభావం త్వామేవ యాన్తి శరణం శఠజిన్మునీన్ద్ర ॥ ౬ ॥ భక్త్యాద్యుపాయ రహితః పతితో భవాబ్ధౌ త్వత్పాదసేవనరసేపి చ దుర్బలోఽహమ్ । ఇత్థం సతీహ శఠకోపదయైకమాత్రే కృత్యం కిమస్తి మమ సంసృతి మోచనాయ ॥ ౭ ॥ త్వద్దివ్యసూక్తిపరిశీలనమాత్రమేవ నిశ్శ్రేయసాధిగమనే నిరపేక్షహేతుః । తచ్చాస్తి మే న శఠవైరి గురో మహాత్మన్నుజ్జీవనం కథమహో మమ జాఘ

కేత ॥౮॥ త్వన్నామకీర్తనమకృత్రిమమాతనోతియ స్తస్యసంసరణనిస్తర
ణంఘటేత। దుర్వాసనాకలుషితస్యనమేఽస్తిబుద్ధి స్తత్రాపి కేసరవిభూ
షకిమాత్మనీనమ్ ॥౯॥ శాస్త్రేణయద్విహిత మాచరణీయమేత త్సర్వ
న్నిషిద్ధమిహయత్తదుపేక్షణీయమ్। ఇత్యాదికంశఠరిపో సదసి బ్రవీమి
హ్యాసంతనోమిరహసిస్వవచోవిరుద్ధమ్ ॥ ౧౦ ॥ ప్రచ్ఛన్నపాతకశ
తావృతచేతసోమేసమ్ప్రీణితాగప్రణతిభూమికయాకయాచిత్। సత్కార
మాదరభరేణపరావరజ్ఞాఃకుర్వన్తిహన్తశఠవైరిమునేహతోఽస్మి ॥౧౧॥
పద్భ్యాంశఠేతవశఠారిమునీన్ద్ర యోఽభూముద్దామదోషగణనాంతిమ
కోటినిష్ఠః। సోఽపిప్రకృష్టవిభవో యదపేక్షయాస్యాత్తస్మాచ్చ పావ భవి
తోఽహమితోనపాపః ॥ ౧౨ ॥ త్వత్కింకరత్వరసికాస్తవదాసదాసదా
స్యైకరస్య ముదితాశ్చ భజన్తిముక్తిమ్। తత్రాప్యహం శఠనవాన్నశ
ఠారియోగిన్నత్యాహితంకథమపైతు భవోత్థితంమే ॥ ౧౩॥ త్వద్విగ్ర
హేక్షణమయోతవసంస్మృతిశ్చ ముక్త్యైభవేదితి వదన్తిపరాఙ్కుశా
ర్య। నిద్రాప్రమాదమలినీకృత మానసస్య తత్రాపిశక్తిరిహమే నకథం
భవేయమ్ ॥౧౪॥ ఏవంకదాచిదపికుత్ర చిదస్త్యుపాయో నైవాఘనాశ
నవిధౌమమతావకస్య। ఆకస్మికీంతవకృపా మపహాయమాయా కోలా
హల ప్రశమనీం కురుకాపురీశ ॥౧౫॥ అవ్యాజబన్ధు మవిశేష మశేషజ
న్తో రుద్వేలవత్సలతయా కృపయాచపూర్ణమ్। త్వామామనన్తి శఠవై
రిమునేతతస్తే హాతుంనయుక్తమపరాధినమప్యహోమామ్॥ ౧౬॥ యా
వచ్చయచ్చ దురితం సకలస్య జన్తో స్తావచ్చతత్త్వధికంచ మమాస్తిస
త్యమ్। ఏతద్వచఃకథమభూత్సతతానృతోక్తి శీలస్యమేశఠరిపోతదిదం
విచిత్రమ్ ॥ ౧౭ ॥ పూర్వైర్వసస్వనైచ్య మనుసంహిత మార్యవర్యైర్నా
మేవవీక్ష్యమహతాం నతదస్తితేషామ్। నైచ్యంత్వదంశఠరిపో మనుస
త్యమేవ మత్తఃపరోనమలినో వదకా విరక్తిః ॥ ౧౮ ॥ ఉక్త్వాస్వ
దోషవిషయం వచనంత్వదగ్రే సంసారభీరురివతేనచపఞ్చకోశమ్। సా
మర్థ్యమేవ శఠకోప విభావయామి సంవీక్ష్యకంగుణమిహాసి మధిప్ర

పన్నః ॥౧౯॥ కిన్త్వక్రియాసమభిహార కృతాపరాధో హంతానుతప్య పునరప్యపరాధకారీ। పద్మాసఖస్యపరిహాసరసోచితోఽహ మేతద్విలోక్యశఠకోపమయిప్రసీద ॥౨౦॥ కామప్రమోహమదమత్సర మన్యులోభైః పారంపరీతఉదితైరిగపరిబాధ్యమానమ్। దైవాత్త్వదీక్షణపథందయయాశఠారే పాహిప్రపన్న మిమమున్నమదాగసంమామ్ ॥౨౧॥ కార్యాకృపాసుమతిభిఃఖలు దుఃఖితేషు దుఃఖీయమానసదృశోభృశదుఃఖభాజః। తస్మాత్త్వాఖిలజనేషుదయాఽనుకమ్పా మయ్యేవతాశ్శఠరిపో నిభృతంనిధేహి॥౨౨॥ విశ్వోపకారక మఘార్ణవతారకంత్వాం సమ్ప్రాప్య హే శఠరిపో హతఏవపూర్వమ్ । అద్యత్వదీయ కృపయా ప్రతిలబ్ధసత్తస్త్వత్సేవనామృతరసేన సుఖీభవామి ॥౨౩॥ అత్రాప్యమూర్తకరణం త్రితయ ప్రవృత్త్యా త్వత్పాదపఙ్కజజుషా విదుషాంప్రసాదమ్। నిత్యంలభేమహి నచాన్య దపేక్షితం నఃప్రత్యగ్ర కేసర పరిష్కృత కారిసూనో । ... ... ॥౨౪॥

వాఘూలవేఙ్కటపతింవరదార్యసూను మస్మద్గురుంతవపదప్రవణంసమీక్ష్య।
ఆజ్ఞంకృతాగసమనాథమకిఞ్చనంమాం త్వత్కిఙ్కరంశఠరిపోసతతంకురుష్వ॥

శ్రీమద్వాధూల వరదాచార్య విరచితా

శ్రీ పరాఙ్కుశ పఞ్చవింశతి స్సమాప్తా.

శ్రీరామానుజ ప్రపత్తిః.

శ్రీభాష్యకార భగవద్యతి సార్వభౌమ శ్రీభూత దివ్యనగరీకృత నిత్యవాస । శ్రీదేవరాజ చరణామ్బురుహాన్తరఙ్గ రామానుజార్య చరణౌశరణంప్రపద్యే ॥ ౧ ॥ గోష్ఠీపురేశ ఘనపూర్ణ దృశాప్రపూర్ణమాలాధరార్య వరయామున దేశికాఖ్యైః । న్యస్తాఖిలాత్మ భరణాతుల వైభవాతే రామానుజార్య చరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౨॥ కాసారభూతమహదాహ్వయభట్టనాథ దివ్యప్రబన్ధనిగమామృత పానహృష్ట । శ్రీభక్తిసార కులశేఖర సూక్తిపుష్ట రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రప

ద్యే ॥ ౩ ॥ యోగీన్ద్రవాహ హరిభక్తపదాబ్జరేణు గోదాకృతద్రమిడ
వేదనివిష్టచిత్తౌ। సారజ్ఞసన్మధురపూర్వకసూరిసూక్తే రామానుజార్యచర
ణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ౪ ॥ శ్రీమన్నపార వకుళా భరణోక్తిజాలసా
రార్థబోధన నిరన్తర లబ్ధదీక్ష । శ్రీభూతదివ్యనగరీ జన పారిజాత
రామానుజార్య చరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౫॥ సంసారసాగర సముత్తర
ణైకపోతౌ సంసేవితావిమల సంయమిసత్తశత్యా । సముల్లకోకనద
కోమలపల్లవాభౌ రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౬॥ శ్రీభా
ష్యగద్యవర నిత్యవిశుద్ధగీతాభాష్యా గమార్థ పరిసంగ్రహ సారకా
రిణౌ । పాషణ్డబౌద్ధముఖవాది మదేభసిహ్మౌ రామానుజార్యచరణౌ శర
ణంప్రపద్యే ॥౭॥ శ్రీరఙ్గ వేఙ్కటగజాచల యాదవాద్రి నాథాంఘ్రిప
ఙ్కజ సముజ్జ్వల రాజహంస । రమ్యోపవీతవిలసద్భుజ మధ్యభాగ
రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౮॥ యాతేయతీన్ద్రగురు*వత్స
కలస్వసత్తా సిద్ధ్యై వహంతి శిరసాజిత బాహ్యసఙ్ఘౌ । శ్రీకూరనాథ
గురుదాశరథిప్రధానౌ రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ౯ ॥
శుద్ధౌసుధాంశురుచిరాభవదీయ చిత్తబద్ధావిరక్తజనమానస పద్మహం
సౌ । హృష్టౌహృతాశ్రిత సమస్త విరోధిసఙ్ఘౌ రామానుజార్య చర
ణౌశరణంప్రపద్యే ॥౧౦॥ సౌమ్యోపయన్త్ర ముని పాదసరోజభృఙ్గ వా
దీన్ద్రిషణ్ఢభయకృత్స్వ*రపద్మభాసౌ।తౌన్వాగతాకుల ధనేమమసంయ
మీన్ద్రరామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ॥౧౧॥

శ్రీరామానుజప్రపత్తిస్సమాప్తా.

శ్రీరామానుజ సుప్రభాతమ్.

జయజయయతిసార్వభౌమామలస్వాంతతుభ్యంనమో జయజయభ
వవార్ధిమగ్నాత్మసన్తారకగ్రామణే।జయజయభజనీయభూరేశముఖ్యైర్గ
ప్రసీదప్రభో జయజయవిదుషాంనిధే జాగృహిశ్రీనిధేజాగృహి ॥ ౧ ॥
పూర్ణార్యపూర్ణకరుణాపరిలబ్ధబోధవైరాగ్యభక్తిముఖదివ్య గుణాన్వ

శాన్తే । శ్రీయామునార్యపదపఙ్కజ రాజహంస రామానుజార్యభగ
వన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౨॥ అస్మిన్ముహూర్తవరదస్స్వగజాద్రి భర్తుః స్నానీయ
మచ్ఛమతిశీత మగాధకూపాత్ । ధ్వాన్తంనిరస్త మరుణస్యకరైస్సమ
స్తాద్రామానుజార్యభగవన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౩॥ శ్రీరఙ్గరాజ పదప
ఙ్కజయోరశేషం కైంకర్యమాకలయితుం సకుతూహలస్త్వమ్ । ఉ
త్తిష్ఠనిత్యవిధిమప్యఖిలంచకర్తుం రామానుజార్య భగవన్ తవసుప్రభా
తమ్ ॥౪॥ శ్రీమత్కురఙ్గపురపూర్ణ విభుస్త్వదుక్తం శ్రీభాష్య శాస్త్ర
మమలం త్వయి భక్తియుక్తః । శ్రోతుం సమీక్షతి యతీన్ద్ర సితోర్ధ్వ
పుణ్డ్ర తంబోధయార్థమఖిలంతవ సుప్రభాతమ్ ॥౫॥ శ్రీమాన్సపూర్ణ
వటురాదరతస్సప్రగృహ్య శ్రీపాదుకాం యతిపతేః పదయోః ప్రయో
క్తుమ్ । ద్వారిస్థితింవితనుతే ప్రణతార్తిహారిన్ రామానుజార్యభగవన్
తవసుప్రభాతమ్॥౬॥ ప్రాతఃపఠన్తిపరమద్రవిడ ప్రపన్నగాయత్రిమం
త్రశతమష్టశిరస్సమచ్ఛమ్ । శ్రీశైలవాసవ పదాబ్జనివిష్టభారా రా
మానుజార్యభగవన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౭॥ కాషాయవస్త్ర కటిసూత్రక
మణ్డలుంచ శ్రీవన్తకాష్ఠమపి దేశిక సార్వభౌమ । పాణౌనిధాయ నివ
సన్తివిశుద్ధగాత్రా రామానుజార్యభగవన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౮॥ త్వాం
బోధయన్తిగురవః ప్రథితామహాన్తః శ్రీవైష్ణవాశ్చయమినస్తవపాద
భక్తాః । ఏకాన్తినశ్చ విమలాత్వదనన్యభావాస్త్రాణపాలయాద్యయతిశే
ఖర సుప్రభాతమ్॥౯॥ బ్రాహ్మేప్రబుద్ధ్యవిబుధాస్స్వగురుంప్రణమ్యరా
మానుజాయనమ ఇత్యసకృద్బ్రువాణాః । అష్టాక్షరం సచరమద్వయ
ముచ్చరన్తి రామానుజార్యభగవన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౦॥ సంసేవ్య
సప్తశతసంయమిసార్వభౌమసద్దేశికైస్సకలశాస్త్ర విదాంవరిష్ఠైః ।
ఏకాన్తిభిః పరమభాగవతైర్నిషేవ్య రామానుజార్యభగవన్ తవసుప్ర
భాతమ్ ॥౧౧॥ ఆరాధనం రచయితుం కమలాసఖస్య శ్రీయాదవాచల
పతేర్వివిధోపచారైః । పాతుంచదృష్టికమలేననతానశేషాన్రామానుజా
ర్యభగవన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౨॥ గద్యత్రయంనిగమశేఖరదీపసారా

శ్రుత్యర్థసఙ్గ్రహమపి ప్రథితంచనిత్యమ్ । గీతార్థ భాష్యమపి దేశికవ జ్జగవానాం దాతుంప్రసీద యతిశేఖరసుప్రభాతమ్ ॥౧౩॥ శ్రీభాష్యమా లిఖితుమత్రవిశాలలేఖ్యా శ్రీవత్సచిహ్న గురురానత దివ్యగాత్రః । వేదాన్తసూత్రమపివక్తుమముష్యసర్వ ముత్తిష్ఠ లక్ష్మణమునే తవ సుప్రభాతమ్ ॥౧౪॥ రామానుజార్య రమణీయగుణాభిరామ రాగాదిదూర గుణతో గురుసార్వభౌమ । సత్త్వప్రధాన శరణాగతవత్సలత్వా ద్దాబయోరిహ పరత్రచ కింకరస్స్యామ్॥ ... ॥౧౫॥

శ్రీరామానుజసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీ రామానుజ చతుశ్శ్లోకీ.

అనిశం భజతామనన్యభాజాం చరణామ్భోరుహ మాదరేణ పుంసామ్ । వితరన్నిభృతంవిభూతి యుగ్మంజయ రామానుజరఙ్గధామ్నినిత్యమ్ ॥౧॥ మలినాన్విమతాఽఽత్వదీయ సూక్తిః కలుషీభూయకు దృష్టిభిస్సమేతాః । శకలీకురుతేవిపక్షవృత్త్యాః జయరామానుజశేషశైలశృఙ్గే॥౨॥ శ్రుతిషుస్మృతిషు ప్రమాణతత్త్వం కృపయాఽఽలోచ్యవిశుద్ధయాహిబుద్ధ్యా । అకరోఃకిలదివ్యభాష్యరత్నంజయ రామానుజ హస్తిధామ్నినిత్యమ్ ॥ ౩ ॥ జయమాయిమతాన్ధకారభానో జయబాహ్యప్రముఖాటవీకృశానో । జయసంశ్రితసిన్ధుశీతభానో జయరామానుజ యాదవాద్రిశృఙ్గే ॥౪॥ రామానుజచతుశ్శ్లోకీంయఃపఠేన్నియతంనరః। ప్రాప్నుయాత్పరమాంభక్తిం యతిరాజపదాబ్జయోః॥ ...

శ్రీరామానుజచతుశ్శ్లోకీ సమాప్తా.

శ్రీమతే నమః.

శ్రీ రామానుజాష్టకమ్.

రామానుజాయ మునయే నమ ఉక్తిమాత్రం కామాతురోఽపి కుమతిః కలయన్నభీక్ష్ణమ్ । యామామనన్తి యమినాం భగవజ్జనానాం తామేవ విన్దతి గతిం తమసః పరస్తాత్ ॥౧॥ సోమావచూడ సురశేఖర దుష్కరేణ కామాతిగోఽపి తపసా క్షపయన్నఘాని । రామానుజాయ మునయే నమ ఇత్యనుక్త్వా కో వా మహీసహచరే కురుతేఽనురాగమ్ ॥ ౨ ॥ రామానుజాయ నమ ఇత్యసకృద్గృణీతే యో మాన మత్సర మద స్మర దూషితోఽపి । ప్రేమాతురః ప్రియతమామపహాయ పద్మాం భూమా భుజఙ్గశయనస్తమనుప్రయాతి ॥ ౩ ॥ వామాలకానయన వాగురికాగృహీతం క్షేమాయ కిఞ్చిదపి కర్తుమనీహమానమ్ । రామానుజో యతిపతిర్యది నేత్స్వతే మాం మామామకోఽయమితి ముఞ్చతి మాధవోఽపి ॥ ౪ ॥ రామానుజేతి యదిదం విదితం జగత్యాం నామాపి న శ్రుతి సమీపముపైతి యేషామ్ । మా మా మదీయ ఇతి సన్త్రరుపేక్షితాస్తే కామానువిద్ధమనసో నిపతన్త్యధోఽధః ॥౫॥ నామానుకీర్త్య నరకార్తిహరం యదీయం వ్యోమాధిరోహతి పదం సకలోఽపి లోకః । రామానుజో యతిపతిర్యది నావిరాసీత్ కో మాదృశః ప్రభవితా భవముత్తరీతుమ్ ॥ ౬ ॥ సీమాం మహీధ్రపరిధిం పృథివీమవాప్తుం వైమానికేశ్వరపురీమధివాసితుం వా । వ్యోమాధిరోఢుమపి న స్పృహయన్తి నిత్యం రామానుజాఙ్ఘ్రియుగళం శరణం ప్రపన్నాః॥ మామాధునోతి మనసోఽపి న గోచరం యద్వ్యోమాసథేన పురుషేణ సహానుభావ్యమ్ । ప్రేమానువిద్ధ హృదయ ప్రియభక్త లభ్యం రామానుజాఙ్ఘ్రికమలే రమతాం మనో మే ॥ ౮ ॥ శ్లోకాష్టకమిదం పుణ్యం యో భక్త్యా ప్రత్యహం పఠేత్ । అకారత్రయ సమ్పన్నః శ్లోకార్థం తరతే దురితమ్॥ ... ... ॥*॥

శ్రీ రామానుజాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీసురపురం వేఙ్కటాచార్య విరచితమ్

యతిరాజదణ్డకమ్.

శ్లో॥ నమస్త్రయ్యన్తపర్యన్త చర్యాపర్యాయవేధసే।
నరవేషాయ శేషాయగురవేపరవేదినే॥

జయయతికులనాథ నాథాది వాచానసనాథా గమాంతానురోధా మితాగాధబోధా వధానప్రధాన ప్రధానూన మేధాసమాధాన మాధాయబాధావరోధా విధూయావధాయయాద్వయధ్వాన్తమధ్వాన్తరం శుద్ధముద్ధృత్య భాస్వత్ప్రభావం స్వభావం విభావ్యత్రయ్యాదివ్య ధేనూదితానవ్యగవ్యాయితవ్యాస సూత్రాణి చిత్రాణి సన్మార్గ మిత్రాణి బుద్ధ్వా దురర్థోద్భవతాబద్ధ నానావిరుద్ధ ప్రమాణప్రసిద్ధాపసిద్ధాన్త నిర్ధారణౌద్ధత్య పద్ధత్యనుచ్ఛేద్య సద్యస్సమిద్ధాగ్ని తప్తానిలుప్తాని మాసన్నితిస్ఫీతిశిష్యప్రశాఖాత్సరోజాతపీఠామృతస్యంది బిందూపసంధానితామంద సందర్భ గర్భస్ఫుర ద్వ్యామునేయప్రబన్ధాను సన్ధానసంజాత శీతానిలవ్యాప్తి జాతేన గీతేన సర్వావగీతేన చైత్రాసిశీతాని కృత్వావిదిత్వాని ఙ్గాబాధబోధాయనీయావబోధానురోధోర్జితోదర్కసత్తర్కసంచారణోదశ్విదాతంచనోద్యత్సుసీభావ భవ్యాని సమ్భావ్య ధన్యాయితన్యాయసన్ధాన మన్థాన దణ్డేన తణ్డోప తణ్డోత్పతత్పూర్వ మీమాంసక న్యాయ రజ్జుప్రకాణ్డేన నిర్మథ్య నిర్మాణ ధర్మోగ్రకర్మావలీ మర్మ సిద్ధ్మాలనైకప్రధానం సదానన్దధామైకతానాపదానం బుధానన్ద ధూనాం సుధానూనవాచాం నిదానం ప్రతిష్ఠాం విధానం దధానం ముధా

నల్పజల్పప్రధానర్థమాయాకథానర్మనిర్ముక్తయుక్తావధానంచ భాష్యా
భిధానం కవీన ద్విషత్సర్పవీనం నవీనంచ హైయ్యంగవీనం సముద్ధృత్య
దీనా ప్రవీణార్భకేభ్య స్స్ఫురద్దర్భకేభ్యోవదాయప్రదాయస్సదాయా
నుభూత్యావిభూత్యా సమృద్ధాన్ ప్రవృద్ధాన్ గుణజ్ఞాన వృద్ధాన్ త్రి
వృద్ధామధామప్రవేశాభియోగ్యాన్ సభాగ్యాన్ విలోక్యత్రిలోక్యగ్ర
పూజాముపైషిష్యపైషిశ్రితాతూలవృత్త్యానివృత్త్యాధ్వదృశ్యా నవశ్యా
నుకంప్యానవస్యా*ర్యకస్తేనమస్తేజసా॥ ॥౧॥

జన వృజిన హరాత్మచర్యా దుహశ్చర్యధుర్యా మదాచార్యవర్యా
యభూతాన్మహాభూతపుర్యా సురీకేశవాచార్యవర్యాతర్కిమేణావతీ
ర్యస్ఫురద్బర్హిహరత్నోనరత్నోభణాత్కుద్రవీద్రాక్షణాధ్యక్షితాధోక్షజా
క్షీణదాక్షిణ్యదీక్షాభవత్సర్విభవప్రక్రియాబోధువవద్ధిక్రియాఽధిక్రియావే
దిదుర్వాది దర్వీకరా ఖర్వ గర్వాది నిర్వాపణం సర్వతస్కుర్వతాఖర్వ
తారమ్భ జమ్భద్విషాధ్వస్తదుస్తార్కికాశేషదోషాచరా లభ్య తత్త్వా
వృతోద్ధార సిద్ధాత్మసత్త్వేన శుద్ధత్రయీ వాఙ్మయేన స్మరద్విస్మయేన
స్ఫురద్విస్మయేన ప్రహీణస్మయేన త్వయాసౌ సుకీర్తి ప్రియేణోప యా
తశ్రియా శౌరిరేకాన్తభక్తాన్ సుయుక్తాన్ వివిక్తాన్ విముక్తా నియు
క్తానవత్యాత్తకృత్యోభవత్యాత్మరక్షా భరన్యాసదీక్షా సరణ్యాధరణ్యాం
శరణ్యాంగురూణాంవరేణ్యాంకలాపుణ్యనైపుణ్యపణ్యాం కృపాపూర్ణపూర్ణా
ర్యకారుణ్య గణ్యాం భవాదీర్ణ ధన్యాచలాధ్వన్యఖిన్నాత్యుదన్యాప్రపా
రూప దివ్యత్కృపాలాపమే తాదృశం సర్వసమ్పత్ప్రపన్నాత్మ లీలాదృ
శం మాదృశోపక్రియాలాభవన్తం సమృద్ధైభవన్తం భవన్తం శ్రియై
సంశ్రయే బ్రహ్మశక్రాది సంస్తుత్యచర్యోద్ధోదారచర్యాబ్జదాన
క్రియాగౌరవోదారతాభారతీహస్తవిన్యస్తయుష్మద్వచస్తోమవిస్మాపితా
శీతలత్సార్ద్రకాశీతలాధ్వప్రకాశీకృతప్రాభవాం వైభవాదీర్ణగోష్ఠీపరీపూ
ర్ణగోష్ఠీసదారమ్య చారమ్య గీతార్థపారమ్యదిత్సావ్యపేక్షాం భవద్దివ్య

వీక్షామదీక్షామహే ధీమహే బ్రూమహే త్వద్గిరాం మాధురీమాధురీ
ణాం సుధాయాధరాయాంబుధానాంపృథాయాసహర్త్రీం విహర్త్రీం
త్రయీశృంగశృంగాటకే తాటకేయోపమారూపమాయాసమాయా
త కాతుష్కతవ్రాత తివాత్రితపాతంద్ర చంద్రాతపశ్రేణి పాణింధమత్వ
త్ప్రణామాదిపానగపునీహిస్వయం మాంపునీహిప్రమాదంలునీహిదమం
హాగపదంహంతుమంత్రన్నియంతుర్నమంతుర్హ్మితే॥ ॥౭॥

వృజిన తమిరదోష దోషాకరే నిర్మలాశేషభాషాకరే శ్రీకరే లోక
రక్షైకదీక్షే కృపాపూరసాంద్రేయతీంద్రే వస త్యంహసాంతంహసాకిం
హసాధ్యం వృథామాకృథాసాధ్వసంసాధ్వసంగేన విజ్ఞానభంగేన ను
ర్జ్ఞానదృగ్గోచరోమాచరోదార సేవాకథా స్వాద హేవా రసాన్యాహి
మాయాహి మాయాహితాన్ క్వాపి చేతో ముధైవాపచారాన్ గురా
వాహరావా కృథామాకృథా ఘోర కామక్రియాకారకే నారకే మాప
తే శ్రీపతేర్ల పాదపఙ్కేరుహం నన్ద దిందారి వన్దారు మన్దార
భూమీరుహం సన్తతం చిన్తయానన్తయా భక్తియా పార కూ
పాయితోదార తారాత్మజా రాధనై కాంత యాధాన్త వేదాంత
సిద్ధాంత శుద్ధాంతరంగాన్ కృత శ్రీతరంగాన్ కృపాజాత రంగా
నపాంగాన్ సతాం సాధు సమ్పాదయా పాద యాత్మానభిజ్ఞా భవ
గాహి మోహ ప్రదీపా నభిజ్ఞాన దీపాన్ గుణాన్నిత్య సత్యోల్బ
ణాన్ గౌరవాచావిచారేణ దూరేణదుర్వారగర్వాసిద్ధాంతసిద్ధాన్
జహీహిస్పృహాహైతుకం కౌతుకంజాతుచిన్మాక్వచిద్విస్తృణీహి శ్రియం
మాగృణీహ్యప్రియంమావృణీహిప్రసాదం గురూణాంగృహాణప్రమోదం
దుహానామసంజాత సౌఖ్య ప్రహాణామసన్నిగ్రహాణాం దృఢానుగ్ర
హాణాం గుణాంభోనిధీనాం బుధానామధిష్ఠాయ గోష్ఠీ వ్రతే ష్ఠీయ
మానస్వనిష్ఠామనుష్ఠాయ భూయోవిధేయంభవైషాం సమేషాంతతీయో
జ్జ్వలద్ధ్రఘ్ఘరీవాఘ్ఘరీజృంభ దమ్భోధికల్లోల మాలాసమాలోలదో,

లాశకాధీశ శీలానువృద్ధాత్మశీలానుకూలాచ్యుతాలాప హేలాదృగున్మీ
లదాలభ్య వాల్లభ్య సౌలభ్యలుభ్యద్గుణాలక్ష్య మోక్షోపదిష్టాం సదా
వృత్తిమావర్తమావర్తవద్వర్తమానాన మానార్హతాంయాతి సంసారి
తాదూరితాఘవ్రజం వారితారివ్రజంపూరితాత్మాంతరం భూరితద్బ్రహ్మ
సబ్రహ్మతాంయాతితేతం భజ ॥ ... ... ॥౩॥

నమఇదమఖిలార్తరక్షా భరన్యాసదీక్షా సముల్లాసలక్ష్యప్రతా
పాయ శాహాయుధాలాపగోపాయనో పాయరూపాయనిర్ధూత తా
పాయ విధ్వస్తపాపాయ నిత్యాభిరూపాయ సత్యాభిలాపాయ నిర్బా
ధవిజ్ఞాన దీపాయ సర్వాప్రకంప్యానుకమ్పానదీపాయ బిభ్యత్ప్రతీపాయ
శోశుభ్యమానత్రిదణ్డాయ నిర్భేదవాదోక్తి నిర్భేదనా ఖండ దణ్డాయ
మానోక్తికాండప్రచండాయ శుష్యద్వితండాయ భాషా విభాషాయ
మాణప్రచారాయ దోషాతిదూరాయ శేషావతారాయ తారాయు
తో దార హారా మరాహారనీహార ధారాసుధాపూర సత్పూర కర్పూ
రవాణీ భవానీశ వీణాధరజ్ఞానిశాశప్రతీకాశకీర్తి ప్రకాశాయ కారా
గృహప్రాయకాయాద్యభిప్రాయ మాయాసమాయాత సంసార కింసా
రతాకారి కంసారినిత్యప్రశంసావతంసాత్మ వాచావిచారాయ దివ్యో
పగీతాయ భవ్యోపవీతాయ కాషాయ చేలాయతోషైకశీలాయ సం
పూర్ణపూగాదిమోదీర్ణ కర్ణామృత ద్రావిడ గ్రంధ సౌగన్ధ్యనాడింధ
మామందవాచా సదాచారు మోచామద ప్రాణితప్రాణ భృచ్ఛ్రేణి ని
శ్రేణికాహృద్య గద్యత్రయోద్యాన పద్యాచరత్సంశుకీభూత పీతాంశు
కాయ స్ఫురత్ప్రాంతపాళీ భవత్పాదపాళీ చలత్పూనపాళీ గళన్మవ్య
ధూళీ సమంచన్మధూళీమిళద్భృఙ్గ కేళీశుక్రోద్యత్ప్రతోళీవృతోద్యానకేళీ
సమాయాత చోళీకచాభ్రాఙ్గపాళీ దిదృక్షాకరాళీకృతాంచన్మరాళీ వివ
క్షానిచోళీకృతానఙ్గ పాళీకనత్తుఙ్గ వాళీకవల్లీసమాలీఢహల్లీసకప్రాయస
హ్యాత్మజాభఙ్గరఙ్గత్తరఙ్గాన్తరఙ్గ స్ఫురద్రఙ్గ భూమీవసద్రఙ్గ నాథప్రి
యాపాఙ్గ సంఫుల్ల సల్లాపనిర్లేప సాష్టర్యచర్యా విలాసాయ దాసా

సుదాసోల్లస స్థానివాస ప్రసాదప్రచారాత్మవిద్యానివేశాయ తస్మై యతీశాయతే శ్రీమతేధీమతే ॥ ... ... ॥౪॥

ఇతిశ్రీమతా వేఙ్కటేశేనక్లృప్తం యతీశానగద్యంకృతీశానహృద్యం
భవాబ్ధావుతన్తోపి నిత్యం పఠన్తశ్శ్రియన్తే
బుధాస్తత్పదం సమ్పదంచ.
శ్రీసురపురం వేఙ్కటాచార్య విరచితమ్
యతిరాజదణ్డకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీభాష్యకారప్రపత్తిః.

శ్రీవైష్ణవాగమపయోదధి పూర్ణచన్ద్ర శ్రీశాఙ్ఘ్రిపద్మ మకరన్దరసజ్ఞభృఙ్గ । గోవిన్దవర్యకరసారసపూజితౌతే శ్రీభాష్యకార చరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౧॥ శ్రీశైలపూర్ణ ముఖదేశికలబ్ధబోధ తుర్యాశ్రమప్రథిత మానితులప్రదీప । భట్టార్యవర్యకరనీరజపూజితౌతే శ్రీభాష్యకారచరణౌశరణంప్రపద్యే ॥౨॥ కాంచీపురీవరదరాజకృపైకపాత్ర రఙ్గేశపూర్ణకరుణా పరిణామరూప । వేదాన్తదేశిక కరామ్బుజ పూజితౌతేశ్రీభాష్యకార చరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౩॥ శ్రీయాదవాద్రి పతిపాదసరోజహంస శ్రీభూతపట్టణరమేశ కటాక్షధన్య । శేషావతార కలివైరికరార్చితౌతే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ౪ ॥ శ్రీవేఙ్కటాచలపతి ప్రియలక్ష్మణార్య సర్వజ్ఞభవ్యయతిశేఖరసార్వభౌమ । వీక్షావనేశ హితకృష్ణవనార్చితౌతే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౫॥ పాషణ్డజాలతరుపావక సంయమీన్ద్ర జైనేభపఞ్చముఖబౌద్ధతమో దినేశ । లోకార్యహస్తసరసీరుహపూజితౌతే శ్రీభాష్యకారచరణౌశరణంప్రపద్యే ॥౬॥ చార్వాకశైలపతివజ్రకృపాసముద్ర కాణాదదానవసుదర్శన మానిచన్ద్ర । శ్రీవేఙ్కటేశకరపఙ్కజ పూజితౌతే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౭॥ మిథ్యాకథాకుమతి శీలభుజఙ్గతార్క్ష్య కాపాలికామ్బుధరమారుత వీతరాగ । మన్నాథ కేశ

వగురూత్తమపూజితౌ తే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౯ ॥ త్రయ్యన్తదేశికపతే వకుళాభిరామ పాదారవిన్ద రససారస సారసాక్ష । శ్రీమచ్ఛఠారిమునివల్లభపూజితౌ తే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౬ ॥ కాషాయరమ్యకమనీయశిఖోపవీత దణ్డత్రయోజ్జ్వల కరోల్లసితోర్ధ్వపుణ్డ్ర । ఉద్యద్దినేశ రుచిశోభిత పాహిమాం తే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ... ॥౧౦॥

శ్రీభాష్యకారప్రపత్తిస్సమ్పూర్ణా.

శ్రీమద్భారద్వాజ శ్రీనివాసాచార్య విరచితమ్

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక ప్రార్థనాసప్తకమ్.

విజ్ఞాపనమిదం శ్రీమన్ శృణు వేదాన్తదేశిక । ఉదారాం త్వయి మే భక్తిం వితరస్వ దయానిధే ॥౧॥ కృపయా తవ వేదాన్త దేశికేన్ద్ర మతిర్మమ । రహస్యత్రయసారే నగ పరిశీలనతత్పరా ॥౨॥ నివర్తయ తమస్తీవ్రం ప్రవర్తయ శుభాం మతిమ్ । త్వదీయజనసంసర్గం కురు వేదాన్తదేశిక ॥౩॥ యావదద్య శరీరం మే న్యగురో వర్తతే త్వయి । తావన్మన నివర్తస్వ కారయ న్నాస్తి కీం ధియమ్ ॥ ४ ॥ అన్త్యకాలే చ మా మేవం కవితార్కికకేసరిన్ । నయస్వ కమలాకాన్త చరణామ్భోరుహద్వయమ్॥ ౫॥ గతోఽద్య చరణామ్భోజం శరణం తవ దేశిక । తేన మామపి పాషణ్డం కృపయా పరిపాలయ ॥౬॥ కవితార్కికమత్తేభ కణ్ఠీరవ దయానిధే। ఇతి ప్రార్థయతే యస్తు తస్య ముక్తిః కరస్థితా ॥ ... ॥౭॥

శ్రీభరద్వాజ శ్రీనివాసాచార్య విరచితమ్

శ్రీమన్నిగమాన్త దేశిక ప్రార్థనాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమద్వేఙ్కటేశార్య విరచితమ్

శ్రీ మన్నిగమాన్త మహాదేశికాష్టకమ్.

శ్రీనివాస కృపావాసం శ్రితలోక ధురన్ధరమ్ ।
శ్రీవేఙ్కటాభిధం వస్తు నిస్తులం జాయతాం దివి ॥

గురుతర గర్వశర్వ పరపర్వత పర్వభిధాభిదుర విధానుధావి వివిధాకృతయ గకృతయః । శ్రితజనతాహితాయ విహితాః ఇవ కల్పలతాః కథమధునానుమన్తుమపి వేఙ్కటనాథకవిమ్ ॥౧॥ స్థిరతర వైనతేయ కరుణాపరిణాహవతా హయవదనప్రమోద సదనాయిత దివ్యహృదా । విదితనిజాపదాన విలసద్బిరుదానలినా కవికథకాళిమాలి మకుటేన జగద్విజితమ్ ॥౨॥ వకుళభృదాత తాన పృతనాపతిరేకతరో యతిపతిరేవమేవ నిగమాన్తఅనన్తతనుః । తదుభయపక్షరక్షణసమీక్షితపక్షయుగశ్రితిమయ ఏవ విశ్రుతగతిర్నిగమాన్తగురుః ॥౩॥ సరసవసన్తతాన్తదివసాన్తనితాన్తలసద్విసృమర మల్లికాకుసుమతల్లజ గన్ధవుషః । వచనసరాస్సతాం పరిచేళిమపుణ్యచయా మనసిమమస్ఫురన్తు కవితార్కికసింగురోః ॥౪॥ నిరవధికప్రవాహ నిరవగ్రహ కౌతుకదం నిరుపధిసద్గుణౌఘ నిరసూయజనోపచితమ్ । నిరతిశయాకృతిర్నిరభజం నిరవద్యగుణం నిగమశిరోగురుం నిరుపమానముపాయనిధిమ్ ॥౫॥ ప్రగుణ విశఙ్కటప్రగుణ వేఙ్కటనాథ కృపాలసదసదూర్మికార్మణతయావిహితావతరః । జయతియతీశదర్శన మహత్త్వనిదర్శనధీ ర్గురురధికత్వర ప్రకృతిజిత్వరసత్వతమః ॥౬॥ కతికతివాభజన్తు కవితావనితానుగతా జగతిమితంపచానమితచాటుకథానిరతాః । వయమిహమన్మహేశిమపిచిన్మయమేవ మహాశ్శ్రితిముఖ సఙ్కటక్షతి విశఙ్కటనామపదమ్ ॥౭॥ గుణగణవత్యనన్తగురుసఞ్చిత పుణ్యఫలే మతిమతిమాననీయచరణామ్బురుహాభరణే ।

భవభవతాపహారి వచనే నిగమాన్తగురౌ మమ మతాస్పదే విహారమా
నసమాన్యపదే॥ ... ... ॥౮॥

పఠతాం శృణ్వతాం త్యక్త్వా యథేష్ట మిదమష్టకమ్।
నిగమాన్త గురుస్స్వష్టం దిశత్యన్తే గుణాష్టకమ్॥

శ్రీమద్వేఙ్కటేశార్య విరచితమ్
శ్రీమన్నిగమాన్త మహా దేశికాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ వేఙ్కటేశార్య విరచితమ్
శ్రీ దేశికగద్యమ్.

జయత్యఖిలదుర్వాది తిమిరౌఘ దివాకరః।
శ్రితతాపప్రశమన స్త్రయ్యన్తార్యసుధాకరః॥

జయజయ మహాదేశిక నిగమాన్తదేశిక, విశ్వాలఙ్కార విశ్వామిత్ర పవిత్రగోత్రకలశోదధికౌస్తుభ- విబుధవైరివరూథినీ వితాసి వేఙ్కటేశవిమల ఘణ్టావతార- అనన్తసదృశానన్తగుణాకర-అనన్త గురునన్దన, శోభనచరితసులోచనోత్తమతోతారంబాలోచన చకోర చన్ద్ర, బహుముఖతోషిత పుణ్డరీకాక్ష పుణ్డరీకాక్ష సూరి (విరచిత) పుణ్య ఫలభూత, వత్సకులతిలక వరదాచార్యవీక్షిత, బ్రహ్మవిత్ప్రవరాత్రేయరామానుజార్యవిహిత బ్రహ్మోపదేశ, వాదిహంసవలాహక మాతుల రామానుజార్యసకాశలబ్ధ సకల వేద వేదాఙ్గ తర్క మీమాంసా శబ్దవేదాన్తశాస్త్రజాత, వింశత్యబ్దే విశ్రుత నానావిధవిద్య, స్వపదామ్బుజ ధ్యానసుప్రసన్నతరహయముఖముఖవినిస్సృత లాలాసుధాపాన లబ్ధసార్వజ్ఞ, జ్ఞాన భక్తి వైరాగ్యవాత్సల్య సౌశీల్యౌదార్య చాతుర్య మాధుర్య ధైర్య కారుణ్యక్షమాద్యనేక కల్యాణ గుణగణ భూషణ, శుభకులప్రసూత తుల్య గుణలక్షణ శ్రేయసీసహచరిత సకల సద్ధర్మ హయవదన దేవనాయకాచ్యుత గోపాల రఘువీర రణపుఙ్గవ వరద నరహరి యథోక్తకారిదీపప్రకాశదే

హాళీశ వేఙ్కటేశరఙ్గేశ కింగ్రహేశపతీశ హేరీశ యతీశరమాతమా
గోదావిషయస్తోత్రసుధారంజిత సహృదయవిబుధజనహృదయ,పరదేవ
తాపారమార్థ్యవేది వసిష్ఠపరాశరవ్యాస ప్రాచేతసవైశమ్పాయనబో
ధాయన శుక శౌనక భారద్వాజ శాణ్డిల్య హారీత ప్రభృతి పరమర్షి
సమధిక వైభవ, సాఙ్ఖ్యసౌగత చార్వాక శాఙ్కర యాదవభాస్కర
కాణాద కౌమారిల మత తమోనివారణ దివాకర,పాషణ్డమత దుర్మ
షణ్డఖణ్డన చణ్డపవన,శ్రీవేఙ్కటాచల వారణాచలసింహాచలగోపనగ
రాహీంద్రనగర శ్రీముష్ణచిత్రకూట శ్రీరఙ్గశ్రీవనాద్రికురుకాపురీ ప్రభృ
త్యష్టోత్తర శతదివ్యస్థాన సేవాసన్తోషరచిత పద విన్యాస పవిత్రీకృ
త పృథివీమణ్డల, యతిపతి యామునార్య నాథముని ఫణితి పరిష్కార
పాఞ్చరాత్ర రక్షారహస్య రక్షానిక్షేప రక్షాసచ్చరిత్రరక్షా గీతార్థస
ఙ్గ్రహరక్షా శతదూషణీ సర్వార్థసిద్ధి తత్త్వముక్తాకలాప తత్త్వటీకాతా
త్పర్య చన్ద్రికా న్యాయపరిశుద్ధి న్యాయసిద్ధాఞ్జనా ధికరణదర్పణాధి
కరణ సారావలీ సఙ్కల్పసూర్యోదయ యాదవాభ్యుదయాద్యనేక ది
వ్యప్రబన్ధనిర్మాణ సామర్థ్య సన్దర్శన సన్తుష్ట శ్రీరఙ్గనాథ దివ్యాజ్ఞా ల
బ్ధవేదాన్తాచార్యపద, తద్వల్లభాకృపాసమ్ప్రాప్త సర్వతన్త్ర స్వతం
త్రికాబిరుద,సన్దర్శన మాత్రనిరస్త సమస్తదుర్వాది సంఘ,త్రింశద్వా
రం శ్రావిత శారీరక మీమాంసాభాష్య, ఛాత్ర జననిబద్ధ జైత్రధ్వజప్ర
సాధిత దశదిశాసౌధ,ఏకయామినీయామ నిర్మిత పాదుకాసహస్ర శ్రవ
ణసంజాత విస్మయ రఙ్గేశయవిశ్రాణిత కవితార్కికసింహ సమాఖ్యా
విఖ్యాత వైదగ్ధ్యసంసారదావానల సన్తప్తజన సంజీవన సరసామృ
తపరీవాహానురూప సారాసార రహస్యత్రయ సారాభయప్రదానసా
రగురుపరమ్పరాసార సారసంక్షేప సాంప్రదాయికపరిశుద్ధి సాంగ్రహణి హావి
రోధ పరిహారప్రధానశతక పరమపద సోపాన తత్త్వపదవీరహస్యపదవీ
తత్త్వనవనీతరహస్య నవనీతతత్త్వ మాతృకారహస్య మాతృకాతత్త్వసం
దేశరహస్య,సందేశ హంససన్దేశ రహస్య సన్దేశ వివర రహస్య శిఖా

సాశ తత్త్వత్రయచుళకరహస్యత్రయ చుళకమునివాహన భోగాంజలివై
భవసమ్ప్రదాయ పరిశుద్ధి హస్తిగిరిమాహాత్మ్య పరమతభఙ్గతత్త్వర
త్నావళీతత్త్వరత్నావళీప్రతిపాద్య సఙ్గ్రహరహస్యరత్నావళీరహస్య ర
త్నావళీహృదయ రంజితరమాసహాయనిత్యబహుమత, పాఞ్చరాత్రప్ర
తిపాదితాభిగమనోపాదానేజ్యాస్వాధ్యాయయోగరూపపఞ్చ కాలప
రాయణ, సమ్యక్ప్రదర్శిత షడఙ్గాష్టాఙ్గయోగ, పరాఙ్కుశ పరకాలభక్తి
సారకులశేఖర విష్ణుచిత్తమునివాహనాది మునివర రచిత దివ్యప్రబన్ధ
తాత్పర్య రక్షిత పరితోషిత బుధజన, త్రిరత్నగాథా శ్రీవైష్ణవ దినచ
ర్యార్థ పఞ్చకసఙ్గ్రహ శ్రీచిహ్నమాలా గీతార్థ సఙ్గ్రహ గాథా శర
ణాగతిగాథాద్వాదశనామగాథా మూలమన్త్రగాథాద్వయగాథా చ
రమశ్లోకసఙ్గ్రహగాథాఽహారనియమగాథా ఘుటికాగాథాకబేరాక్షి
గాథా కన్దుకగాథా పరిహాసగాథా డోళాగాథా నవరత్నమాలా ప్రబ
న్ధ సారాద్యనేక దివ్యప్రబన్ధ నిర్మాణ సామర్థ్యసన్తుష్టవరదప్రసాదలబ్ధ
వరగుణ భూషిత వరదాచార్య సత్పుత్ర, సాపరాధ లక్ష్మణార్యదుర్వ
ర్ణ సువర్ణ కరణ సన్తానప్రకటితాఘటిత ఘటనాసామర్థ్యప్రఖ్యాత న్త్ర
స్వతన్త్రయోగిప్రభాకరయోగి వరదాచార్య రామానుజార్య ప్రభృ
తి సచ్ఛిష్యోపదిష్ట త్రయ్యన్తయుగళ సారాసారాది సద్రహస్యజాత,
సుదర్శన సూరివిరచిత శ్రుతప్రకాశికా పరిరక్షణ పరిశోధన ప్రతిపాద
న పరిబృఢ యతిపతి పరిచిత యాదవాచలవాసి నారాయణ చరణా
మ్బుజ సేవాసమయసన్తుష్ట మానస, స్వనిర్మితాతిశయితానన్త దివ్య ప్ర
బన్ధ ప్రవర్తనసరభసనీత శత సంవత్సర, సరసిజ సదృశ చరణ యుగళ,
సితాన్తరీయ శోభమాన కటితట, దివ్యాఙ్గులీయక వ్యాఖ్యా ముద్రాము
ద్రిత దివ్యపుస్తక భూషణ భూషిత కరద్వయ, విమలోప వీత సోత్తరీ
యతులసీనళినాక్షమాలావిరాజితవిశాలవక్షస్స్థల, లసదూర్ధ్వపుణ్డ్రమ
ణ్డిత పూర్ణేందు సమవదన, దినకరసన్నిభ దివ్యమఙ్గళ విగ్రహోజ్జ్వల, సి
తాన్తరీయ సూత్తరీయ దివ్య మకుట చూడావతంస మకరకుణ్డలద్వ

వేయిక హార కేయూరకటకముక్తాదామోదర బన్ధనకాంచీగుణనూపు
రాద్యపరిమేయ భూషణ భూషిత శ్రీరఙ్గనాథపదకమల నిరన్తరాను
భవనిరతిశయానన్ద పరిపూర్ణ మనోరథ,విశుద్ధవిద్యావిభూషణ విబుధజ
ననాథ వేఙ్కటనాథ మమనాథ నమస్తే నమస్తే నమస్తే ।

నమఃపద్మాసుపౌత్రాయ నమోఽనన్తార్య సూనవే।నమోవరదనా
థార్య పిత్రే వేదాంతసూరయే । నిర్మితం వేఙ్కటేశేన వేదాన్తాచా
ర్యవైభవమ్ । సఙ్కీర్తయేత్ప్రతిదినం వేదాన్తాచార్యభక్తిమాన్॥

శ్రీవేఙ్కటేశార్య విరచితం దేశికగద్యం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీవరవరమునీన్ద్రాయనమః.

శ్రీదేవరాజాచార్య విరచితం వరవరమునిశతకమ్.

సౌమ్యజామాతృయోగీన్ద్రచరణామ్బుజషట్పదమ్।
దేవరాజగురుంవందే దివ్యజ్ఞానప్రదంశుభమ్॥ ॥*॥

ఆకల్పమత్రభవతు ప్రథయన్ ధరిత్రీ వస్మద్గురుర్వరవరః ప్రవరో
మునీనామ్ । అస్తంగతస్మయమనస్మదృశాంయదీయ మమ్లాన పల్లవ
తలారుణ మఙ్ఘ్రియుగ్మమ్ ॥ ౧ ॥ వరవరమునివర్య సామరత్నం వర
దగురుం గురుమాశ్రయేగురూణామ్ । ఉపనిషదుపగీతమర్థతత్త్వంతది
హయదీయవశంవదంసమిద్ధే ॥ ౨ ॥ గుణమణినిధయే నమో నమస్తేగు
రుకులధుర్యనమోనమోనమస్తే । వరవరమునయే నమోనమస్తే యతి
వర తత్త్వవిదే నమోనమస్తే ॥ ౩ ॥ కురుమయి విమలం దృగఞ్చలం
తే కుశల నిదానదయానిధేనమస్తే । నిశిచరపరిపన్థి నిత్యయుక్తే నిమికు
ల మఙ్గళదీపికేనమస్తే ॥ ౪ ॥ రవిసుత సుహృదేనమోనమస్తే రఘుకు
లరత్న నమోనమోనమస్తే । దశముఖ మకుటచ్ఛిదే నమస్తే దశరథ న
న్దనసన్తతంనమస్తే ॥ ౫ ॥ యదిపున రభిధేయ మద్వితీయంకృతిభి రతగ
పరమీక్ష్యతే నకిఞ్చిత్ । విజహాతినహిజాతుశుక్తిము క్తంవిశద శశిద్యు

తిమూర్తికం విదన్తః ॥ ౬ ॥ దేవప్రసీద మయి దివ్యగుణైకసిన్ధో ద్రష్ట్వాదయామృతదృశా సకృదీక్షితుం మామ్ । నైతేన కృత్యమితరేణ తతో నచిన్తయిత్వా నారాయణం గురువరం వరదం విదన్తే ॥ ౭ ॥ శ్రీమద్రఙ్గం జయతు పరమం ధామ తేజోనిధానం భూమా తస్మిన్భవతు కుశలీ కోపి భూమాసహాయః । దివ్యం తస్మై దిశతు విభవం దేశికో దేశికానాం కాలే కాలే వరవరమునిః కల్పయన్మఙ్గళాని ॥ ౮ ॥ తస్యై నిత్యం ప్రదిశతు దిశే దక్షిణస్యై నమస్యాం యస్యామావిర్భవతి జగతాం జీవనీ సహ్యకన్యా । పుణ్యైర్యస్యాః క్షితితలజుషాం పూరుషం రఙ్గభూషాం పశ్యన్ ధన్యో వరవరమునిః పాలయన్వర్తతే నః ॥౯॥ ఆశాపాశైరవధి విధురైస్తైస్తైరస్మాకృష్యమాణం దూరాద్దూరం పునరపి నమే దూయతామేవ చేతః । అన్తః కృత్వా వరవరమునే నిత్యమక్షిద్వయం తే ధారాకారస్మరణసుభగం నిర్వృతీభూయ తత్ర ॥౧౦॥ త్వం మే బన్ధుస్త్వమసి జనకస్త్వం సఖా దేశికస్త్వం విద్యావృత్తం సుకృతమతులం విత్తమప్యుత్తమం త్వమ్ । ఆత్మా శేషీ భవసి భగవన్నాన్తరః శాసితా త్వం యద్వా సర్వం వరవరమునే యద్యదాత్మానురూపమ్ ॥౧౧॥ ఆమ్నాయేషు స్మృతిభిరమితైస్సేతిహాసైః పురాణైర్దృశ్యం యత్తే హృదిహ విదుషాం దేశికానాం ప్రసాదాత్ । నైవారాలానైస్సులభయసి తత్సుఖాయమోపాయతత్త్వం దర్శం దర్శం వరవరమునే దైన్యమస్మద్విధానామ్॥ ౧౨॥ సత్సమ్బన్ధో భవతి హితమిత్యాత్మనైనోపదిష్టం శిష్టాచారం దృఢయితుమిహ శ్రీసఖోరఙ్గధుర్యః । ద్వారం ప్రాప్య ప్రథితవిభవో దేవదేవస్త్వదీయం దృష్ట్వైవ త్వాం వరవరమునే దృశ్యతే పూర్ణకామః ॥౧౩॥ సోయం భూయస్స్వయముపగతో దేశికైస్సంసదంతే శ్రుత్వా గూఢం శఠరిపుగిరామర్థతత్త్వం త్వదుక్తమ్ । ఆగోపాలం ప్రథయతితరామద్వితీయం త్వదీయం వాచాం సారం వరవరమునే వైభవం శేషశాయీ ॥౧౪॥ సిద్ధోపాయస్త్వమిహ సులభో లబ్భయన్నూపుషార్థా నజ్ఞాతాంశ్చ ప్రథయసి పునర్యత్తతో దేశికస్త్వమ్ । దేవీ లక్ష్మీర్భవసి దయయా వత్సలత్వేన చ

త్వం కోఽసౌ యస్త్వాం వరవరమునే మన్యతే నాత్మనీనమ్ ॥౧౫॥ నిత్యం స
త్యః పరిచరణతో వర్ణతో నిర్మలత్వాద్వృత్త్యా వాచాం విబుధసరిత
శ్చాతురీముద్గిరన్త్యా । శేషశ్శ్రీమానితి రఘుపతే రన్తరేణాఽఽవాణీం కో
నామ త్వాం వరవరమునే కోవిదో నావగన్తుమ్ ॥౧౬॥ సత్యం సత్యం పున
రితి పురాసారవిద్భిర్యదుక్తం బ్రూమశ్శ్రోత్రే శ్శృణుత సుధియో
మత్సరం వర్జయిత్వా । తత్త్వం విష్ణోః పరమనుపమం తత్పదం ప్రాప్యమే
వం తత్సంప్రాప్త్యా వరవరముని ర్దేశికో దీర్ఘదర్శీ ॥౧౭॥ లక్ష్యం యస్తే
భవతి భగవం శ్చేతసశ్చక్షుషో వా తుభ్యం ద్రుహ్యన్త్యపి కుమతయో యే
వృథా మత్సరేణ । ముక్తిం గచ్ఛేన్ముషితకలుషో మోహముగ్ధోఽయమేషో
యం నానాభూతాస్వరవరమునే నారకాన్ప్రాప్నుయుస్తే ॥౧౮॥ సవ
స్నేపిత్వత్పదకమలయో రంజలిం కల్పయిత్వా శ్రుత్వా యద్వా సకృద
పి విభో నామధేయం త్వదీయమ్ । నిష్క్రామ్యాహం వరవరమునే మాన
వః కర్మబంధాన్ భస్మీకృత్య ప్రవిశతి పరం ప్రాప్యమేవ ప్రదేశమ్ ॥౧౯॥
యస్మిన్నిచ్ఛత్యధికమపి యథా వేదితుం సమ్యగస్మాన్న్యద్వక్తుం శక్తః క ఇహ
భగవన్ వైభవం త్వత్ప్రతీయమ్। యస్సర్వజ్ఞః స్స ఖలు భగవాన్ వీక్షతే తత్స
మగ్రం తస్యాపి త్వం వరవరమునే మన్యసే తత్త్వమేకః ॥౨౦॥ కాలో నన
న్తః కమలజనుషో నశ్యతీ తాదృశోఽయ మస్మిన్ ప్రజ్ఞోఽత్ర స్త్రీప్రాణవనలతా ప్ర
స్తరో వా ప్యభూవమ్ । ఇత్థం వ్యర్థో జనిమృతిశతైరేనసామేవ పాత్రీ
భూతస్యాపి సోఽహం వరమునే దృష్టిగమ్య స్తవాసమ్ ॥౨౧॥ ముక్త్యై వ త్వాం
వరవరమునే సమ్పదాం మూలకన్దం క్షేమం కిఞ్చిన్న ఖలు సులభం కేశవై
కాన్త్యభాజామ్ । దృష్ట్వా దైవాత్తవ పునరనుక్రోశతో నైరపాస్త్యై ర్వి
ర్యాదగ్ధ పశుర పి భృశం నీయతే నిర్మలత్వమ్ ॥౨౨॥ మర్త్యం కఞ్చి
ద్వరవరమునే మానహీనః ప్రశంస న్పాదౌ తస్య ప్రపదనపరశ్శత్యహం
సేవమానః । తచ్ఛేషత్వం నిరయమపి యచ్ఛ్లాఘ్యమిత్యేవ భుక్త్వా సో
యం ప్రాప్తః కథమివ పరాం త్వత్పదైకాన్త్యవృత్తిమ్ ॥ ౨౩ ॥ నిత్యా
నాం యః ప్రథమగణనాం నీయసే శాస్త్రముఖ్యైః కృత్యాకృత్యా భవ

నికేషులాభిర్తుకేకా స్తమిత్రమ్ । దేవస్స్వామీస్వయమిహ భవతస్సౌమ్య
జామాతృయోగి న్భోగీశత్వద్విముఖ ఇవ పిమాం భూయసా పశ్యనిత్యమ్ ॥
౨౪॥ అర్థాదార్యాదపివవచసా మఞ్జసా సన్నివేశా దావిర్భావ్యై వర
మలమతిభి ర్నిత్యమారాధనీయమ్ । ఆశాసానైర్వరవరమునే నిత్యము
త్తైరలభ్యం మర్త్యైర్లబ్ధుం ప్రభవతికథం ముద్విధన్వీ ప్రముఖం తే ॥౨౫॥
సారాసార ప్రమితిరహిత స్సర్వధా శాసనం తే సద్యశ్శ్రీమన్నిపికరక్ష
తాం మాలికామేవకుర్యామ్ । నోచేదేతద్వరవరమునే దూరదూర
శ్శ్రీశానాం మాలాకుర్యా త్పురుషవృషభో మైథిలీభాగధేయమ్॥౨౬॥
లక్ష్యం త్యక్త్వా యదపి ఫలో జాయతే రామబాణో వాణీదివ్యావరవ
రమునే జాతునైవం త్వదీయా । సోయం సత్వం మదభిలషితం వర్షతిశ్రీ
ముఖాద్య స్తన్నేనిత్యం తదిహ పరమం ధామకస్మాద్దురాపమ్॥౨౭॥ ప్రే
మస్థానం వరవరమునే సన్తు సన్త శ్శతం తే తుల్యాగో వా వరదగురుణా తే
మనారాయణేన । సానుక్రోశ స్సతమయి దృఢం సర్వదోషాస్పదే
స్మిన్ మామేవంతే మనసికురుతే వత్సవత్కో హి లోకే ॥ ౨౮॥ భక్త్యై
త్వత్సంనిధిరితి యదిమే పాదపద్మేత్వదీయే తస్మాదస్మై భవతి వరద స్సా
ర్థనామా గురుర్మే । యద్భావత్తస్మై వరవరమునే యద్యహం ప్రేమయు
క్తో ధన్య స్త్వం మామనుభజసి తత్తుల్యమన్యే యదస్మై ॥౨౯॥ య
త్సమ్బన్ధాద్భవతిసులభో యస్యకస్యాపిలోకే ముక్తైర్నిత్యైరపి దుర
ధిగం దైవతం ముక్తిమూలమ్ । తత్త్వామేవం వదతివరదే సౌహృదం
మేయదిస్యా త్తస్యైవస్యా ద్వరవరమునే సన్నిధౌ సత్యవాసః ॥ ౩౦ ॥
సద్యావస్థాసదృశవిభవా శేషగ స్తత్ప్రియాణాం త్యక్త్వాభర్తు స్తద
పిపరమం ధామతస్మి న్త్రిహేతోః । మగ్నాన్మగ్నా వరవరమునే మాదృ
శానస్మినీష న్త్రాతుం వాసో భవసి భగవన్నజ్ఞ ఖండ రజ్ఞధామ్ని ॥౩౧॥ ప్ర
త్యూషార్కద్యుతి పరిచయ స్మేరపద్మాభితామ్రం పశ్యేయం తద్వరవ
రమునే పాదయుగ్మం త్వదీయమ్ । పాథోబిందుః కపరమణురపి స్పృశ్నవే
ధీమదీయో భావేభావే విషయముషితా న్పావయత్యేవలోకాన్ ॥౩౨॥

నిత్యేలోకే నివసతి పునః శ్రీమతి త్వద్గతానాం దూరీభావః ప్రభవతి పు
రా దుష్కృతైర్దుర్విపాకైః । సంప్రత్యేవం సకలసులభో యద్యపి త్వం ద
యార్ద్రైః హా మే వైకం వరవరమునే మన్యసే వర్జనీయమ్ ॥౩౩॥ త్వత్పా
దాబ్జప్రణయవిధురో దూరగస్త్వత్ప్రియాణాం త్వత్సంబంధస్మరణ
విముఖో వీతరాగస్త్వదుక్తౌ । త్వత్కైంకర్యే త్వదుపసదనే త్వత్ప్ర
ణామానభిజ్ఞో దూయే మారం వరవరమునే దోషలక్షైకలక్ష్యమ్ ॥౩౪॥
ప్రాదుర్భూతప్రచురమతయో మే పరబ్రహ్మసామ్యాత్ పశ్యన్తస్త్వత్పద
మనుపమం యే పునశ్శుద్ధసత్త్వాః । సర్వైర్వర్త్యైర్వరవరమునే శశ్వదభ్య
ర్చితం తే కాంక్షత్యేతత్కథమయమహో కామకామః పదాబ్జమ్ ॥౩౫॥
ప్రాప్తక్షేమం ప్రకృతిమధురైః ప్రాగపి త్వత్కటాక్షైః పోష్యం జన్తు
స్త్వదనుభజనం త్వత్త ఏవాప్తుమిచ్ఛన్ । త్రస్యత్యుచ్చైః కలుషమతిభి
స్సంవసన్నామకామైః కాలక్షేపో వరవరమునే తత్కథం యుజ్యతే తే ॥
౩౬॥ కోణైరక్ష్ణస్సుమనసమిమం నిర్మలం కల్పయిత్వా హాతుం దూరే వర
వరమునే హా కథం యుజ్యతే తే । పాథః పాతుం ప్రయతనపరః పఙ్కిలం
శోధయిత్వా పఙ్కముఞ్చన్ పునరిదమతః ప్రాప్నుయాదేవ కిం వా ॥౩౭॥
కాలః కిం స్విన్న భవతి సమే కాంక్షితః కాంక్షితానాం యస్మిన్నస్మాదనలజ
లధేరుత్ప్లుతస్త్వాం నమస్యన్ । సిక్తశ్శ్రీమన్ వరవరమునే శీతలైస్త్వ
త్కటాక్షైర్ముక్తస్తాపైరమృతమతులం గాహతే మోదమానః ॥ ౩౮ ॥
పారావారప్లవనచతురః కుఞ్జరో వానరాణాం పద్మాభర్తుః ప్రియసహ
చరః పత్రిణామీశ్వరో వా । వాయుర్భూత్వా సపది యది వా మార్గము
ల్లఙ్ఘ్య దుర్గం కాలే కాలే వరవరమునే కామయే వీక్షితుం త్వామ్ ॥౩౯॥
కామక్రోధక్షుభితహృదయాః కారణం వర్జయిత్వా మర్త్యాపవ్యం
వరవరమునే యే పునర్మాం స్వతే తే । దుష్టా తేషామభిమతతయా దుర్వసం
దేశమిచ్ఛన్నన్తస్స్వాన్తం కథమపి మునే భావయేయం భవన్తమ్ ॥౪౦॥
నామైతత్తే నవనవరసం నాథసఙ్కీర్త్య నృత్యన్నన్తః కర్తుం వరవరము
నే నిత్యమిచ్ఛామ్యయం త్వామ్ । అర్థం నిద్రాహారతి దివస స్వార్జనం న్యంస్య

శంసో హంసో మూర్ధ్ని ర్మలినమతిభి ర్వాక్ప్రవృత్తిం నిరస్థే ॥ ౪౧ ॥ అన్త
ర్ధ్యాయన్ వరవరమునే యద్యపి త్వామజస్రం పశ్యంస్తాపైస్త్రిభిరభిహ
తం వీక్ష్య ముహ్యామ్యసహ్యమ్ । క్షుత్సన్తాపక్షుభితమనసాం కోఽపిమ
ధ్యే బహూనామేకస్స్వాదు స్వయమనుభవన్నేతి చేతః ప్రసాదమ్ ॥ ౪౨ ॥
సత్త్వోద్రిక్తైస్సకలభువనశ్లాఘనీయైశ్చరిత్రైస్త్రయ్యన్తార్థప్రకటనప
రైస్సారగర్భైర్వచోభిః । లోకోత్తీర్ణం వరవరమునే లోకసామా
న్యదృష్ట్యా జానానస్త్వాం కథమపి నమే జాయతామక్షిగమ్యః ॥ ౪౩ ॥ క
ల్యాణైకప్రవణమనసం కల్మషోపప్లుతానాం క్షాన్తిస్థేమప్రథిమసమ
తా శీల వాత్సల్య సిన్ధో । త్వామేవాయం వరవరమునే చిన్తయ
న్నిస్సతి త్వామార్తశ్శ్రీమన్ కృపణమపి మామర్హసి త్రాతుమేవమ్ ॥ ౪౪ ॥
బోధైకాన్తే దురితజలధిర్దేశికో దుర్మతీనాం మాదృశో జన్తుర్ధ్రువమయమి
తి శ్రీమతా మోచనీయః । పాదూయుగ్మం భవదనుచరై రర్పితం భక్తిన
మ్రైర్మౌళౌ కృత్వా వరవరమునే వర్తతాం తత్ర ధన్యః ॥ ౪౫ ॥ నిత్యం
నిద్రావిగమ సమయే నిస్వనైర్జైత్రనాదైస్స్వస్వామైస్స్వశ్రుతిసుమధురం
గీయమానం త్వదీయైః । ప్రాయస్తేషాం ప్రపదనపరో నిర్భరస్సత్త్వవృత్తి
యాణాం పాదామ్భోజే వరవరమునే పాతుమిచ్ఛామ్యహం తే ॥ ౪౬ ॥
అన్తస్స్వాన్తం కమపి మధురం మన్త్రమావర్తయన్తీ ముద్యద్బా
ష్పస్తిమితనయనాముజ్ఝితాశేషవృత్తిమ్ । వ్యాఖ్యాగర్భం వరవరము
నే త్వన్ముఖం వీక్షమాణాం కోణే లీనః క్వచిదణురసౌ సంసదం తాముపా
స్తామ్ ॥ ౪౭ ॥ అబిభ్రాణశ్చరణయుగళీమర్పితాం త్వత్ప్రసాదా
ద్వారంవారం వరవరమునే వన్దమానేన మూర్ధ్నా । శృణ్వన్వాచశ్శ్రి
తశతశరస్తత్ప్ర సంజీవనీస్తే పశ్యన్మూర్తిం పరిషది సతాం ప్రేక్షణీయో
భవేయమ్ ॥ ౪౮ ॥ కాలేయస్మిన్ కమలనయనం దేవమారాధయిష్య
న్నిర్యాసి త్వం వరవరమునే నిత్యయుక్తైస్త్వదీయైః । అగ్రే నృత్యన్న
యమపి తదా గాహతాం హర్షసిన్ధౌ మజ్జంమజ్జం మధువనజుషాం వై
భవం యూథపానామ్ ॥ ౪౯ ॥ భూత్వా పశ్చాత్పునరయమథవ్యోమ్ని

గోపాయమానో ఘాయగహార్హవ్రతయ సుషమాసాగరం గాహమా
నః । జల్పన్నుచ్చైర్జయజయ విభో జీవజీవేతి వాచంశంసన్మార్గం వరవ
రమునే సౌవిదల్లో భవేనమ్ ॥౬౦॥ దేవీగోదా యతిపతిశఠద్వేషిణౌర
ఙ్గశృఙ్గం సేనానాథో విహగవృషభశ్శ్రీనిధిస్సిన్ధుకన్యా । భూమానీ
లాంగురుజనవృతః పూరుషశ్చేత్యమీషామగ్రే నిత్యం వరవరమునే రఙ్ఘ్రి
యుగ్మం ప్రపద్యే ॥ ౫౧ ॥ భృత్యైస్త్రివర్త్రైర్గిప్రియహితపరైరఞ్చితే
భద్రపీఠే తుఙ్గం తూలాసనవరమలం కుర్వతస్సోపధానమ్ । అఙ్ఘ్రిద్వ
న్ద్వం వరవరమునే రబ్జపత్రాభితామ్రం మౌళౌ వక్త్రే భుజశిరసి మేన
షసిస్యాత్క్రమేణ ॥౫౨॥ అగ్రే పశ్చాదుపరి పరితో భూతలంపార్శ్వ
తో మే మౌళౌ వక్త్రే వపుషి సకలే మానసామ్భోరుహే చ । దర్శం ద
ర్శం వరవరమునే దివ్యమంఘ్రిద్వయం తే నిత్యం మజ్జన్నమృతజలధౌని
స్తరేయం భవాబ్ధిమ్ ॥౫౩॥ కర్మాధీనే వపుషి కుమతిః కల్పయన్నాత్మ
భావం దుఃఖే మగ్నః కిమపి సుచిరం దూయతే జన్తురేషః । సర్వం త్య
క్త్వా వరవరమునే సమ్ప్రతి స్వత్ప్రసాదాద్దివ్యం ప్రాప్తం తవ పదయు
గం దేహి మే సుప్రభాతమ్ ॥ ౫౪ ॥ యాయావృత్తిర్మనసి మమసాజా
యతాం సంస్మృతిస్తే యోయో జల్పస్స భవతు విభో నామ సఙ్కీర్త
నం తే । యాయా చేష్టా వపుషి భగవన్సా భవేద్వన్దనం తే సర్వంభూయా
ద్వరవరమునే సమ్యగారాధనం తే ॥౫౫॥ కామావేశః కలుషమనసామిం
ద్రియార్థేషు యోసౌ భూయోనాథే మమ కుశలధీపర్థతామేష భూ
యాత్ । భూయోభూయః వరవరమునే పూజనే త్వత్ప్రియాణాం భూ
యో భూయస్త్వదనుభజనైః పూర్ణకామో భవేయమ్ ॥౫౬॥ భక్త్యా
భక్త్యైభయవిరహితస్సర్వతో భక్షయిత్వా సేవ్యాసేవ్యాసమయరహి
తస్సేవయాతోషయిత్వా । కృత్యాకృత్యేక్వపి న విదన్నర్హితం వాపి కృత్వా
కర్తుం యుక్తం వరవరమునే కాఙ్క్షితం త్వత్ప్రియాయామ్ ॥౫౭॥ నిత్యం
త్రాతుం వరవరమునే విశ్వతోపి తరాఙ్గైః ప్రాప్యంసద్భిః పరమిదమసౌ
నేచ్ఛతి బ్రహ్మసామ్యమ్ । నిర్మర్యాదః పతతు నిరయే నిన్దితైరప్యన

సై ర్లబ్ధ్వాఽప్యత్ర త్వదనుభజనం త్వన్ముఖోల్లాసమూలమ్ ॥౫౮॥ నా
సౌవాసం నభసి పరమే వాఞ్ఛతి త్వత్ప్రసాదా న్మర్త్యావాసో యది
మసులభగకోఽపి లాభో మహీయాన్ । కిం చిత్కృత్వా వరవరమునే కేవ
లం త్వత్ప్రియాణాం పశ్యన్ప్రీతిం భవతి భవతో వీక్షితానాం నిధానమ్॥
౫౯ ॥ అస్మాన్భూయస్త్వమసి వివిధా నాత్మనశ్శోధయిత్వా పశ్చాభ
ర్గుణ ప్రతిదినమిహ ప్రేషయన్ప్రాభృతాని। తస్మిన్దివ్యే వరవరమునే
భావ నిర్బ్రహ్మసామ్యాత్ప్రీతో భవతి భవతో నైవకశ్చిద్వయాయః॥
జప్యం నామ్నత్రిక్రమమయి విశేషే దివ్యనామ్నాస్త్వదీయా న్నైవోపాస్యం నయ
న సులభాదఙ్ఘ్రియుగ్మాదృతే తే । పాత్రం కిం చిన్న భవతి పరం ప్రేష్య
భావాదృతే తే భూయాదస్మిన్వరవరమునే భూతలే సత్యవాసః॥౬౦॥ మ
న్త్రో ప్రిజ్ఞైవం ఫలమిహ మయా వాఞ్ఛితం యద్యపి స్యా న్మధ్యేవాసో మ
లినమనసాం మేవమేవం యది స్యాత్ । యద్వా కించి త్త్వదనుభజనం స
త్వభావస్సలభం స్యాన్నేహం త్యక్త్వా వరవరమునే దీయతాం నిశ్చయో మే॥
ఆచార్యత్వం త్వయి కిమితి యత్ఖ్యాతమామ్నాయముఖ్యై ర్దేవశ్శ్రీమా
న్పతి భగవానీశ్వరత్వం విహాయ । మన్త్రం దాతా వరవరమునే మ
న్త్రరత్నం త్వదీయం దేవశ్శ్రీమాన్వరవరముని స్త్వర్తతే దేశికత్వే॥౬౧॥
ఆత్మా వాత్మక్రమమిహ విరహాత్పత్యుర్త్యన్తసారే ఘోరే తాపత్రితయ కు
హరే ఘూర్ణమానో జనోఽయమ్ । పాదచ్ఛాయాం వరవరమునే ప్రాపి
తో యన్ప్రసాదా త్తస్మైనేయం తదిహ కిమితి శ్రీంధే వ్యతే తే॥౬౨॥
విఖ్యాతం యత్ప్రసులభతే ర్విశ్వతస్తస్మిన్ లేఽస్మిన్స్మిత్యోదగ్రం వరవర
మునే నిస్సపత్నం మహత్త్వమ్ । పశ్యన్నద్యప్రకృతివివశో బాలిశో యో
దృశోఽయం తత్త్వం తత్త్వం ప్రకటయసి మే తాదృశైర్దేవయోగైః॥
లక్ష్మీ సద్గుణపరమ గురుతాం లక్షయన్తీ గరూణాం పారవశ్యే కిమవి
వర్ణీ యా హి వాణీపురాణీ । అర్థం తస్యా గ్రథయసి చిరాదన్యతోఽయ
దురాపం విన్యన్తస్మై వరవరమునే వైభవం దర్శయిత్వా ॥౬౩॥ తత్త్వం
యత్తే కిమపి తపసా తత్యతామప్యృషీణాం దూరాద్దూరం వరవరము

నేదుష్కృత్యైకాన్నిరోధుమ్ । వ్యాకుర్వాణః గపత్రిపదమిదం వ్యక్తమేవం
దయావాన్నాథో నైతత్తిరుమిత్రిజగతిఖ్యాతయత్త్వద్వితీయమ్ ॥౧౭॥ కాలే
కాలే కమలజనుషాం నాస్తికల్పాయుతం కిం కల్పేకల్పే హరిరవతరన్
కల్పతే కింనముక్త్యై । మృత్వామృత్వాశతమపిదురితై రుద్భవన్తే దురన్తై
రద్యాపి త్వాం వరవరమునే హన్తనైవాశ్రయన్తే ॥ ౧౮ ॥ కారాగా
రే వరవరమునే వర్తమానశ్శరీరే తాపైరేష త్రిభిరపిచిరం దుస్తరై
స్తప్యమానః । ఇచ్ఛన్మోక్తుం తదపివిషయా నేవలోకః గక్షుధార్తో హి
త్తై వ త్వాం విసృజతి బహిస్త్వాం ప్రపృథ్వీపతీనామ్ ॥౧౯॥ మత్స్యమాంస
క్షతజగహనం విడ్భుజామేవభోజ్యం దీనోపాధుం దృఢమిహవపుశ్శ్వే
ష్టతే రాత్రిహాని । భగ్నే తస్మిన్పరిణమతియః పాతకీ యాతనా
ర్హే దేహేస్త్వం వరవరమునే కేనజిజ్ఞాసనీయః ॥ ౨౦॥ అల్పాదల్పం క్ష
ణికమసకృద్దుష్కృతాన్యేవ కృత్వా దుఃఖోదర్కం సుఖమభిలషన్ దుర్ల
భైస్సిద్ధియాత్రైః । మోఘం కృత్వా వరవరమునే ముక్తిమూలం శరీరం
మజ్జత్యన్ధే తమసిమనుజస్త్వత్ప్రియస్త్వత్ప్రియాణామ్ ॥ ౨౧ ॥ పశ్య
న్నేవప్రభవతి జనో నేక్షితుం త్వత్ప్రభావం ప్రాజ్ఞైరుక్తం పునరపిహ
సన్ దర్శయత్యభ్యసూయామ్ । నశ్యత్యేవం వరవర మునే నాథ యు
క్తం తదస్మిన్ ప్రత్యక్షం యత్ప్రకలయితుం తత్త్వమప్రాకృతంతే ॥౨౨॥
సత్వోన్మేషప్రముషితమనసః కల్మషైస్సత్వహీనైస్సజ్జంత్యక్త్వా సకలమపి
యస్సేవ్యతే వీతరాగైః । తస్మై తుభ్యం వరవరమునే దర్శయత్యభ్య
సూయాం కస్మై కృత్వా కిమపి కుమతిః కల్పతామిష్టసిద్ధ్యై ॥౨౩॥ దివ్యం
తత్తేయ ఇహకృపయా దేవదేవోపదిష్టం తత్త్వం భూయాద్వరవరము
నే సర్వలోకోపలభ్యమ్ । వ్యక్తే తస్మిన్నిదనభవద్దైవభవద్వేషిణో మే
ద్వేషం త్యక్త్వా సదిదురిత ధ్వంసినీం త్వత్సపర్యామ్ ॥౨౪॥ కేచిత్త్వైవ
రం వరవరమునే కేవలం సంశ్రయన్తే తాన్మత్యన్యే తమపిసుధియస్తోష
యన్త్యాత్మవృత్త్యా । త్వత్తోనాన్యత్కిమపి శరణం యస్య సోయం త్వదీ
యో భృత్యో నిత్యం భవతిభవతః ప్రేయసాం ప్రీతిపాత్రమ్ ॥౨౫॥ దీనే

పూర్ణాం భవదనుచరే దేహి దృష్టిం దయార్ద్రాం భక్త్యుత్కర్షం వరవర
మునే తాదృశం భావయన్తమ్ । యేనశ్రీమన్ దురితమహామితః ప్రాప్య
యుష్మత్పదాబ్జం త్వచ్ఛ్లేషే తనువిరహితస్తత్రలీనో భవేయమ్ ॥ ౮౬ ॥
త్వత్పాదాబ్జం భవతు భగవన్ దుర్లభం దుష్కృతో మే వాసోఽపి స్యాద్వ
రవరమునే మామకస్త్వత్ప్రియాణామ్ । త్వద్దైవ్యముఖ్యాద్విఫలజనుషో
యే పునస్తూర్ణమేషాం దూరీభూతః క్వచనగహనే పూర్ణకామో భవే
యమ్ ॥ ౮౭ ॥ సింహవ్యాఘ్రాః సపది విపినే పన్నగాః పావకో వా కుర్యుః
ప్రాణాన్తకమపి భయం కోఽపి రోధస్తతోఽస్తు । నైతే దోషగ్రహణరుచ
యస్త్వత్ప్రియైస్త్వన్నిమిత్తైర్జ్ఞానాజ్ఞైర్వరవరమునే నాశయన్త్య
న్తికస్థాన్ ॥ ౮౮ ॥ త్వద్భృత్యానామనుభజతి యస్సర్వతో భృత్యకృత్యం
తద్భృత్యానామభిలషతి యస్తాదృశం ప్రేష్యభావమ్ । మద్భృత్యోఽసా
వితి మయి సచేత్సానుకమ్పైరపాఙ్గైః క్షేమం కుర్యాద్వరవరమునే కిం పు
నశ్శిష్యతే మే ॥ ౮౯ ॥ క్వాహం క్షుద్రః కులిశహృదయో దుర్మతిః క్వాత్మ
చిన్తా త్రయ్యన్తానామసులభతరం తత్పరం త్వాత్మతత్త్వమ్ । ఇత్థం భూ
తే వరవరమునే యత్పునస్స్వాత్మరూపం ద్రష్టుం తత్త్వమయ సదృశం దే
హి మే బుద్ధియోగమ్ ॥ ౯౦ ॥ సోఢుం తావద్రఘుపరిబృఢో న క్షమస్త్వ
ద్వియోగం సద్యః కాఙ్క్షన్వరవరమునే సన్నికర్షం తవైషః । సాయం ప్రా
తస్తవ పదయుగం శశ్వదుద్దిశ్య దివ్యం ముఞ్చన్బాష్పం ముకుళితకరో వ
న్దతే హన్త మూర్ధ్నా ॥ ౯౧ ॥ అన్తస్త్వామ్యన్ రఘుపతిరసావన్తికే త్వామ
దృష్ట్వా చిన్తాక్రాన్తో వరవరమునే చేతసో విభ్రమాయ । త్వన్నామైవ
శ్రుతిసుఖమితి శ్రోతుకామం ముహూర్తాం కృత్యైరన్యైః కిమిహ తది
దం కీర్తయేతి బ్రవీతి ॥ ౯౨ ॥ భుఙ్క్తే నైవ ప్రథమకబళే యత్త్వయా
నోపభుక్తే నిద్రాం నైవ స్పృశతి సుహృదం త్వాం వినా యస్య నేత్రే ।
హీనో యేన త్వమపి సలిలోత్క్షిప్తమీనోపమానః కోఽసౌ సోఢుం వరవర
మునే రాఘవస్త్వద్వియోగమ్ ॥ ౯౩ ॥ పత్రం మూలం సలిలమపి య
త్పాణినోపాహృతం తే మాత్రాదత్తాదపి బహుమతం పత్యురేతద్రఘూ

ణామ్ । శాఖాగేహం వరవరమునే సమ్మతం సాధశృఙ్గం భూత్వాహా
సోమహాదపివనం భోగభూమి స్త్వయాభూత్ ॥౮౪॥ అధ్వశ్రాన్తిం
హరసిసరసై రార్ద్రశాఖాసమీరైః పాదౌసంవాహయసికుసుమైః పర్ణ
శాలాంవిశాలామ్ । భోజ్యందత్వావరవరమునేకల్పయన్పుష్పశయ్యాం
పశ్యన్నద్ధా నిశిరఘుపతింవాఽసిపత్నీసహాయమ్ ॥౮౫॥ పశ్యన్నగ్రేప
రిమితహితస్నిగ్ధవాగ్వృత్తియోగం సద్యశ్శోకప్రశమనపరంసాంత్వయ
న్తంభవన్తమ్ । ప్రాజ్ఞోజజ్ఞేసఖలుభగవాన్ ధూయమానో వనాన్తే
పశ్చాద్భర్తుం వరవరమునే జానకీ విప్రయోగమ్ ॥౮౬॥ సుగ్రీవోన
శ్శరణమితియ త్సూనృతంభ్రాతురర్థే పమ్పాతీరేపవనజనుషో భాషితం
శోభతేతే । కాలాతీతేకపికులపతౌ దేవతత్రైవపశ్చా చ్చాపంధూన్వ
న్వరవరమునే యత్నవాన్నిగ్రహేఽభూత్ ॥౮౭॥ యస్మిన్ప్రీతింమదభి
లషితా మార్యపుత్రోవిధత్తే మన్నోపేతస్సరతి నపితుస్సోతివీరో గతి
ర్మే । ఇత్యేవం త్వాం ప్రతిరఘుపతి ప్రేయసీసన్దిశన్తీవ్యక్తందేవీ వర
వరమునే తత్వమాహత్వదీయమ్ ॥౮౮॥ బాణైర్వ్యస్య జ్వలన వదనై
ర్వాహినీవానరాణాం వాత్యావేగైర్భ్రమితజలదస్తోమ సాధర్మ్యమే
తి । సోఽయం భగ్నో వరవరమునే మేఘనాదశ్శరైస్తైరత్రోనాథగ కథమి
తరథా పాస్యతే రాఘవేణ ॥౮౯॥ హిత్వాపృథ్వీం పునరపిదివః ప్రే
యసీమానవానాం దృష్ట్వాశ్రీమద్వదనకమలైర్దత్తదృష్టిప్రసీదన్ । ప్రే
మోదగ్రైర్వరవరమునే భృత్యకృత్యైస్త్వదీయైర్నితః ప్రీతింప్రతిదిన
మసౌశాసితానైఋతానామ్ ॥౯౦॥ సోదర్యేషుత్వమసి దయితోయస్య
భృత్యస్సుహృద్వా సోఢవ్యో భూత్త్వయి సహచరే జానకీ విప్రయో
గః । ధ్యాయం ధ్యాయం వరవరమునే తస్యతే విప్రయోగం మన్యేఽ
నిద్రామరతిజనితాం మానయత్యగ్రజోఽయమ్ ॥౯౧॥ ముగ్ధాలోకం ము
ఖమనుభవన్మోదతేనైవ దేవ్యాస్స్నిగ్ధాలాపం కపికులపతిం నైవ సించ
త్యపాంగైః । త్వామేవైకం వరవరమునే సోదరం ద్రష్టుకామో నా
థోనైతిక్వచి దపిరతిం దర్శనే యూథపానామ్ ॥౯౨॥ ఏవందేవస్స్వ

యమఖిలషన్నేషతే శేషవృత్తింజజ్ఞేభూయస్తదనుజగదానన్దనోనన్ద
సూనుః । దూరీభావం వరవర మునే దుస్సహంపూర్వజస్తే ధన్యస్త్వ
త్త్వాధయతు నచిరాచ్ఛత్రుసారాఘవస్త్వామ్ ॥౯౩॥ పాయంపాయంప్రణ
యమధురే పాదపద్మేత్వదీయే పశ్యేయం తత్క్రమపిమనసా భావయ
న్తంభవన్తమ్ । కామక్రోధప్రభృతి రహితైరగకాఙ్క్షితం త్వత్ప్రసాదై
స్సన్నిప్సాకం వరవరమునే సన్తతంవర్తిషీయ ॥౯౪॥ పశ్యత్యేనంజ
నకతనయా పద్మగర్భైరపాఙ్గైః పాపారబ్ధాని ప్రశమయతుమే భాగధే
యంరఘూణామ్ । ఆవిర్భూయాదమలకమలోదగ్రవక్త్రాగ్రపదంమే ది
వ్యంతేజో వరవరమునే దేవదేవత్వదీయమ్ ॥౯౫॥ రామశ్శ్రీమాన్రవి
సుతసఖోవర్ధతాం యూధపాలైర్దేవీతస్మైదిశతుకుశలం మైథిలీ నిత్య
యోగాత్ । సానుక్రోశోజయతుజనయన్సర్వతస్తత్ప్రసాదంసౌమిత్రి
ర్మేసఖలుభగవాన్సౌమ్యజామాతృయోగీ ॥౯౬॥ యస్మాదేతద్వ్యదుపని
షదామప్రమేయంప్రమేయం కుర్వాణస్తత్సకల సులభం కోమలైరేవ
వాక్యైః । నీరోగస్త్వంవరదగురుణా నిత్యయుక్తోధరిత్రీంపాహిశ్రీమ
న్వరవరమునే పద్మయోనేర్దినాని ॥౯౭॥ అపగతమదమానైరన్తిమో
పాయనిష్ఠైరధిగతపరమార్థైరర్థకామానపేక్షైః । నిఖిలజనసుహృ
ద్భిర్నిర్జితక్రోధలోభైర్వరవరముని భృత్యైరస్తుమే నిత్యయోగః ॥౯౮॥
వరవరమునివర్యచిన్తామహంతాముషంతావకీ మవిరతమనువర్తమానా
నమానావమానానిమాన్ । నిరవధిపదభక్తినిష్ఠాననుష్ఠాన నిష్ఠావహం
ప్రతిదినమనుభూయ భూయోనభూయాసమాయాసభూః ॥౯౯॥ వ
రవరమునివర్యపాదావుపాదాయ సౌదామినీ విలసితవిభవేషు విత్తేషు
పుత్రేషుముక్తేషణాః । కతిచనయతివర్య గోష్ఠీబహిష్ఠీకృతష్ఠీవనా విజ
హతి జనిమృత్యునిత్యానువృత్త్యా యదత్యాహితమ్ ॥౧౦౦॥ నిరవధిని
గమాన్తవిద్యానిషద్యాఽనవద్యాశయాన్ యతిపతిపదపద్మబన్ధానసన్ధా
నసన్ధాయినః । వరవరమునివర్య సమ్బన్ధిసమ్బన్ధి సమ్బన్ధినః ప్రతిదినమ
నుభూయభూయోనభూయాసమాయాసభూః ॥౧౦౧॥ యన్మాలమా

శ్వాయుజమాస్యవతాలమూలం కాంతోపయన్త్ర్యమినః కరుణైక సింధోః । ఆసీదసత్సు గణితస్య మమాపిసత్తామూలం తదేవ జగదభ్యుదయైకమూలమ్ ॥ ౧౦౨ ॥ యదవతరణమూలం ముక్తిమూలం ప్రజానాం శఠరిపుమునిదృష్టామ్నాయ సామ్రాజ్యమూలమ్ । కలి కలుష సమూలోన్మూలనేమూలమేతత్సభవతు వరయోగీనస్సమస్తార్థమూలమ్ ॥ ౧౦౩॥ మూలంశఠారి ముఖసూక్తి వివేచనాయాఃమూలంకవేర దుహితుస్సముపాగతస్య । ఆలమ్బనస్య మమసౌమ్యవరస్య జన్మమూలం విభాతి నతులంవితులంచచిత్రమ్ ॥౧౦౪॥ అనుదినమనవద్యైర్గిరి పద్యబంధైరమీభిర్వరవరమునితత్త్వంవ్యక్త ముద్ఘోషయన్తమ్ । అనుపదమనుగచ్ఛన్నప్రమేయం శ్రుతీనామభిలషిత మశేషం శ్రీయతే శేషశాయీ ॥ ౧౦౫ ॥ జయతుయశసాతుఙ్గం రఙ్గం జగత్త్రయమఙ్గళంజయతుసుచిరంతస్మిన్భూమారమా మణిభూషణమ్ । వరదగురుణాసార్థం తస్మైశుభాన్యభివర్ధయ న్వరవరముని శ్శ్రీమాన్రామానుజో జయతుక్షితౌ॥ ౧౦౬ ॥ వరతిశతకమేతత్ప్రత్యహం యస్సుజన్మా సహిభవతి నిదానం సమ్పదామీప్సితానామ్ । ప్రశమయతివిపాకంపాతకానాం గురూణాం ప్రథయతిచ నిదానం పార మాప్తుం భవాబ్ధేః ॥ ... ॥౧౦౭॥

సౌమ్యజామాతృయోగీన్ద్రచరణామ్బుజషట్పదమ్।
దేవరాజగురుంవందే దివ్యజ్ఞానప్రదంశుభమ్॥ ॥*॥

శ్రీ దేవరాజాచార్య విరచితం

వరవరమునిశతకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ వరవరమునీన్ద్రాయ మహాగురవే నమః.

శ్రీ వైసమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీరఙ్గరాజవింశతిః.

శ్రీమత్కృపాజలనిధే జగదేకబన్ధో దేవాదిదేవపరిపూజితపాదపద్మ । హేమాపగాపులినమధ్యనివాసశీల రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గళం తే ॥ ౧ ॥ భోగీన్ద్రభోగశయనేశరదభ్రశుభ్రదీప్యమానఫణరత్నమయూఖచిత్ర । స్వామిన్ శయాననతరక్షణజాగరూకర రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గళం తే ॥ ౨ ॥ నీలామ్బువాహనిభమఙ్గళదివ్యమూర్తే శ్రీలాలనీయచరణామ్బుజదేవదేవ । సౌన్దర్యదుగ్ధజలధేసుగుణాభిరామ రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గళం తే ॥ ౩ ॥ మార్తాణ్డకోటిసదృశోజ్జ్వలలోకహృద్యమాణిక్యదివ్యమకుటోల్లసితోత్తమాఙ్గ । రాకేశమణ్డలనిభాననదివ్యమూర్తే రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గళం తే ॥ ౪ ॥ కస్తూరికాతిలకలాఞ్ఛనశోభమానచాలేన్దుగర్వహరసున్దరఫాలభాగ । లోలమ్బనీలకుటిలాలకపఙ్క్తిరమ్య రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గళం తే ॥ ౫ ॥ కన్దర్పచాపసదృశాయితసున్దరభ్రూః కర్ణాన్తలోలకమలోజ్జ్వలచారునేత్ర । నాసాగ్రలమ్బిపృథులాయితమౌక్తికాఢ్య రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గళం తే ॥ బిమ్బాధరోష్ఠరుచిరస్మితకున్దదన్త భాస్వత్కపోలమణిదర్పణరోచమాన । మాణిక్యకుణ్డలవిరాజితకర్ణయుగ్మ రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గళం తే ॥ ౭ ॥ గ్రైవేయకాదిపరిభూషితకమ్బుకణ్ఠ శ్రీవత్సకౌస్తుభసుహృద్యభుజాన్తరాల । ముక్తావలీనిచయభూషితపీవరాఙ్గ రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గళం తే ॥ ౮ ॥ సౌవర్ణరత్నఖచితాఙ్గదరాజమాన భోగీన్ద్రభోగసదృశాయితబాహుదణ్డ । సమ్ఫుల్లదివ్యసరసీరుహమఞ్జుహస్త రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గళం తే ॥ ౯ ॥ వైడూర్యవజ్రపరికల్పితహస్తభూషరత్నోర్మికావిలసితాఙ్గులిపల్లవాఢ్య । భ్రాజన్మణీమచిరకిఙ్కిణినూపురాఢ్య రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గళం తే ॥ ౧౦ ॥ జాతీ

సరోజతులసీనవవైజయన్తీమాలాభిరామనతభూసురపారిజాత । హైమోపవీతలసమానశుభోత్తరీయ రఙ్గేశసిన్ధుతనయా ప్రియమఙ్గలం తే॥ భాస్వద్వళిత్రయశుభోదరనిమ్ననాభికాంచీగుణాంచితకటీతటసత్ప్రకామ । బాలార్కవర్ణకనకామ్బరరంజితాఙ్ఘ్రే రఙ్గేశ సిన్ధుతనయా ప్రియ మఙ్గలం తే ॥ ౧౨ ॥ రమ్భాసమోరుయుగసున్దరమీనకేతుతూణీరగర్వపరిచర్వణశౌణ్డజఙ్ఘ । భాస్వజ్జన్మణిరుచిరకిఙ్కిణినూపురాఢ్య రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలం తే ॥ ౧౩ ॥ బృన్దారకేన్ద్రరమణీకరరత్నదీపైః శ్రీరాజితాఙ్ఘ్రికమలాతులదివ్యరూప । కన్దర్పకోటి సదృశానఘ పద్మనాభ రఙ్గేశసిన్ధు తనయా ప్రియ మంగలం తే ॥ ౧౪ ॥ వాణీ ప్రియస్య కులదైవత రాఘవేన్ద్రసంసేవితాశ్రిత సురద్రుమ దివ్యశక్తే । రక్షోధిపస్య హృదయోత్పలపూర్ణచన్ద్ర రఙ్గేశసిన్ధు తనయాప్రియమంగలం తే ॥ ౧౫ ॥ శ్రీమత్పరాశరముఖైర్దశభిస్సుగీత మాహాత్మ్య చన్ద్రసరసీతటవాసలోల । మాన్ధాతృముఖ్య ధరణీశ్వర సేవితాఙ్ఘ్రే రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలం తే ॥౧౬॥ స్వామిన్ప్రపన్నజనరక్షణలబ్ధవర్ణ వేదాన్తవేద్యమహనీయ గుణామ్బురాశే । ఔదార్యజన్మ నిలయాతుల శౌర్యధైర్య రఙ్గేశసిన్ధుతనయా ప్రియమఙ్గలం తే॥౧౭॥ శ్రీవిష్ణుచిత్తతనయానయనాబ్జమిత్ర తద్ధార్యమాల్య వహనోత్సుకచిత్తవృత్తే । రామానుజాఖ్యయతివల్లభభాగధేయ రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలం తే ॥౧౮॥ హేమాపగాతరళ తుఙ్గతరఙ్గలోల పాథోజధూళి వహనాలసమారుతేన । సంపూజ్యమానసురచారణ గీతకీర్తే రఙ్గేశసిన్ధు తనయాప్రియమఙ్గలం తే ॥౧౯॥ హే దేవ దేవ పురుషోత్తమ లోకబన్ధో మాదృఙ్ముముక్షుజనరక్షణజాగరూక । శ్రీవాసుదేవనతబృన్ద ముదావహాద్య రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలం తే॥ ... ... ॥౨౦॥

శ్రీరఙ్గరాజవింశతి స్సమాప్తా.

శ్రియై నమః.

శ్రీమద్వరవరమునీన్ద్ర మహాగురవే నమః.

శ్రీమద్వరవరముని చరణాబ్జ మధువ్రతైః దేవరాజగురుభిర్విరచితా

పూర్వ దినచరీ.

సౌమ్యజామాతృయోగీన్ద్ర చరణామ్బుజ షట్పదమ్ । దేవరాజ గురుం వన్దే దివ్యజ్ఞానప్రదం శుభమ్ ॥౧॥ అజ్ఞైక వేఙ్కటేశస్యాయాః స్తుత్యే భువనమఙ్గలే । రఙ్గే ధామ్ని సుఖాసీనం వన్దే వరవరం మునిమ్ ॥౨॥ మయి ప్రవిశతి శ్రీమన్మన్దిరం రఙ్గశాయినః । పత్యుః పదామ్బుజం ద్రష్టు మాయాన్తమవిదూరతః ॥౩॥ సుధానిధిమివ స్వైరస్వీకృతోదగ్రవిగ్రహమ్। ప్రసన్నార్కప్రతీకాశ ప్రకాశపరివేష్టితమ్ ॥ ౪ ॥ పార్శ్వతః పాణిపద్మాభ్యాం పరిగృహ్య భవత్ప్రియౌ । విన్యస్యన్తం శనైరఙ్ఘ్రీ మృదులౌ మేదినీతలే ॥౫॥ అమ్లానకోమలాకార మాతామ్రవిమలామ్బరమ్। ఆపీనవిపులోరస్క మాజానుభుజభూషణమ్ ॥ ౬ ॥ మృణాలతన్తుసన్తాన సంస్థానధవళత్విషా । శోభితం యజ్ఞసూత్రేణ నాభిబిమ్బ సనాభినా॥
౭॥ అమ్భోజబీజమాలాభి రభిజాతభుజాన్తరమ్ । ఊర్ధ్వపుణ్డ్రైరుపశ్లిష్ట ముచితస్థానలక్షణైః ॥ ౮ ॥ కాశ్మీరకేసరస్తోమ కడార స్నిగ్ధరోచిషా । కౌశేయేన సమిన్ధానం స్కన్ధమూలావలమ్బినా ॥ ౯ ॥ మన్త్రరత్నానుసన్ధాన సన్తతస్ఫురితాధరమ్ । తదర్థతత్త్వనిధ్యాన సన్నద్ధపులకోద్గమ్ ॥౧౦॥ స్మయమాన ముఖామ్భోజం దయమాన దృగఞ్చలమ్ । మయి ప్రసాదప్రవణం మధురోదారభాషణమ్ ॥౧౧॥ ఆత్మలాభాత్పరం కిఞ్చి దన్యన్నాస్తీతినిశ్చయాత్ । అఙ్గీకర్తు మివ ప్రాప్త మకిఞ్చనమిమం జనమ్ ॥౧౨॥ భవన్తమేవ నీరన్ధ్రం పశ్యన్వశ్యేన చేతసా । మునే వరవర స్వామిన్ ముహుస్త్వామేవ కీర్తయన్ ॥౧౩॥ త్వదన్యవిషయస్పర్శ విముఖైరఖిలేన్ద్రియైః । భవేయం భవదుఃఖానా మసహ్యానామనాస్పదమ్ ॥౧౪॥ పరేద్యుః పశ్చిమే యామే యామిన్యాః సముపస్థితే । ప్రబు

ధ్యే శరణం గత్వా వరాం గురుపరమ్పరామ్ ॥౧౫॥ ధ్యాత్వా రహస్యత్రితయం తత్త్వయాథాత్మ్యదర్పణమ్ । పరవ్యూహాదికాన్ పత్యుః ప్రకారాన్ ప్రణిధాయ చ ॥౧౬॥ తతః ప్రత్యూషసుస్నాతః కృత్వా పౌర్వాహ్ణికీః క్రియాః । యతీన్ద్రచరణద్వన్ద్వప్రవణేనైవ చేతసా ॥౧౭॥ అథ రఙ్గనిధిం సమ్యగభిగమ్య నిజం ప్రభుమ్ । శ్రీనిధానం శనైస్తస్య శోధయిత్వా పదద్వయమ్ ॥౧౮॥ తతస్తత్సన్నిధిస్తమ్భమూలభూతలభూషణమ్ । ప్రాఙ్ముఖం సుఖమాసీనం ప్రసాదమధురస్మితమ్ ॥౧౯॥ భృత్యైః ప్రియహితైకాగ్రైః ప్రేమపూర్వముపాసితమ్ । తత్ప్రార్థనానుసారేణ సంస్కారాన్ సంవిధాయ మే ॥౨౦॥ అనుకమ్పాపరీవాహైరభిషేచనపూర్వకమ్ । దివ్యం పదద్వయం దత్త్వా దీర్ఘం ప్రణమతో మమ ॥౨౧॥ సాక్షాత్ఫలైకలక్ష్యత్వప్రతిపత్తిపవిత్రితమ్ । మన్త్రరత్నం ప్రయచ్ఛన్తం వన్దే వరవరం మునిమ్ ॥౨౨॥ తతస్సార్ధం వినిర్గత్య భృత్యైర్నిత్యానపాయిభిః । శ్రీరఙ్గమఙ్గలం ద్రష్టుం పురుషం భుజగేశయమ్ ॥౨౩॥ మహతి శ్రీమతి ద్వారే గోపురం చతురాననమ్ । ప్రణిపత్య శనైరన్తః ప్రవిశన్తం భజామి తమ్ ॥౨౪॥ దేవీ గోదా యతిపతిశఠద్వేషిణౌ రఙ్గశృఙ్గం సేనానాథో విహగవృషభః శ్రీనిధిస్సిన్ధుకన్యా । భూమా నీలా గురుజనవృతః పూరుషశ్చేత్యమీషా మగ్రే నిత్యం వరవరమునేరఙ్ఘ్రియుగ్మం ప్రపద్యే ॥౨౫॥ మఙ్గలాశాసనం కృత్వా తత్ర తత్ర యథోచితమ్ । ధామ్నస్తస్మాద్వినిష్క్రమ్య ప్రవిశ్య స్వం నికేతనమ్ ॥౨౬॥ అథ శ్రీశైలనాథార్యనామ్ని శ్రీమతి మణ్టపే । తదఙ్ఘ్రిపఙ్కజద్వన్ద్వచ్ఛాయామధ్యనివాసినమ్ ॥౨౭॥ తత్త్వం దివ్యప్రబన్ధానాం సారం సంసారవైరిణామ్ । సరసం సరహస్యానాం వ్యాచక్షాణం నమామి తమ్ ॥౨౮॥ తతస్స్వచరణామ్భోజస్పర్శసమ్పన్నసౌరభైః । పావనైరర్థినస్తీర్థైర్భావయన్తం భజామి తమ్ ॥౨౯॥ ఆరాధ్య శ్రీనిధిం పశ్చాదనుయాగం విధాయ చ । ప్రసాదపాత్రం మాం కృత్వా పశ్యన్తం భావయామి తమ్ ॥ ౩౦ ॥ తతశ్చేతస్సమాధాయ పురుషే పుష్కరేక్షణే । ఉత్తంసితకరద్వన్ద్వముపవిష్ట

ముపహ్వరే ॥౩౧॥ అబ్జాసనస్థ మవదాతసుజాతమూర్తి మామీలితా క్షమనుసంహిత మన్త్రరత్నమ్ । ఆనమ్రమౌళిభి రుపాసితమన్తరఙ్గై ర్నిత్యంమునిం వరవరం నిభృతోభజామి ॥౩౨॥ తతశ్శుభాశ్రయేతస్మి న్నిమగ్నంనిభృతంమనః । యతీన్ద్రప్రవణంకర్తుం యతమానం నమామితమ్ ॥ ... ... ॥౩౩॥

శ్రీమద్వరవరముని చరణాబ్జ మధువ్రతై ర్దేవరాజగురుభిర్విరచితా

పూ ర్వ ది న చ ర్యా స మా ప్తా.

అ త్రా ను స న్ధే యా య తి రా జ విం శ తిః.

ఉ త్త ర ది న చ ర్యా.

అథగోష్ఠీంగరిష్ఠానా మధిష్ఠాయ సుమేధసామ్ । వాక్యాలఙ్కృతి వాక్యానాం వ్యాఖ్యాతారం నమామితమ్ ॥ ౧ ॥ సాయన్తనంతతఃకృత్వా సమ్యగారాధనంహరేః। స్వైరాలాపైశ్శుభైశ్శ్రోతౄన్ నన్దయన్తంనమామితమ్ ॥౨॥ తతఃకనకపర్యఙ్కే తరుణద్యుమణిద్యుతౌ। విశాలవిమలశ్లక్ష్ణ తుఙ్గతూలాసనోజ్జ్వలే ॥౩॥ సమగ్రసౌరభోద్గారని రన్తరదిగన్తరే । సోపధానేసుఖాసీనం సుకుమారేవరాసనే ॥౪॥ ఉన్మీలత్పద్మగర్భ ద్యుతితలముపరి క్షీరసఙ్ఘాతగౌరం రాకాచన్ద్రప్రకాశ ప్రచురనఖమణి ద్యోతవిద్యోతమానమ్ । అఙ్గుల్యగ్రేషుకిఞ్చిన్నతమతి మృదులం రమ్యజామాతృయోగి దివ్యంతత్పాదయుగ్మం దిశతుశిరసిమే దేశికేన్ద్రోదయాళుః ॥౫॥ త్వంమేబన్ధుస్త్వమసిజనక స్త్వంసఖాదేశిక స్త్వం విద్యావృత్తం సుకృతమతులం విత్తమప్యుత్తమంత్వమ్। ఆత్మా శేషీభవసిభగవన్నాన్తరశ్శాసితాత్వం యద్వాసర్వంవరవరమునే య ద్యదాత్మానురూపమ్ ॥౬॥ అగ్రేపశ్చాదుపరిపరితో భూతలంపార్శ్వ తోమే మౌళౌనేత్రే వపుషిసకలే మానసామ్భోరుహేచ । దర్శందర్శంవరవరమునేదివ్యమఙ్ఘ్రిద్వయంతే నిత్యంజన్మమృతజలధౌ నిస్తరేయంభవాబ్ధిమ్ ॥౭॥ కరాధీనే వపుషికుమతిః కల్పయన్నాత్మభావం

దుగ్ధక్షేమశ్నన్ కిమపిసుచిరందూయతేజన్తురేషః । సర్వంత్యక్త్వా వరవ
రమునే సమ్ప్రతిత్వత్ప్రసాదా ద్దివ్యప్రాప్యం తవపదయుగం దేహి
మేసుప్రభాతమ్ ॥ ౮ ॥ యాయావృత్తిర్మనసిమమసా జాయతాంసం
స్మృతిస్తే యోయోజల్పస్సభవతువిభో నామసఙ్కీర్తనంతే। యాయా
చేష్టావపుషిభగవన్ సాభవేద్వన్దనంతే సర్వంభూయాద్వరవరమునే స
మ్యగారాధనంతే ॥౯॥ యదనుచరవిశేషైర్జ్ఞాతుదుష్టోఽపితస్మిన్ రుచిరవ
రమునీన్ద్రే ప్రౌఢభావోఽభవేయమ్ । దృఢతరమతియాతో దుస్త్యజా
నర్థకామాన్ జనిజలధిగతానాం జాయతేకర్ణధారః ॥౧౦॥ అపగతమ
దమానైరన్తిమోపాయనిష్ఠై రధిగతపరమార్థైరర్థకామానపేక్షైః।
నిఖిలజనసుహృద్భిర్నిర్జితక్రోధలోభై ర్వరవరమునిభృత్యై రస్తుమేని
త్యయోగః ॥౧౧॥ ఇతిస్తుతినిబన్ధేన సూచితస్వమనీషితాన్ । భృత్యాన్
ప్రేమార్ద్రయాదృష్ట్యా సిఞ్చన్తంచిన్తయామితమ్ ॥౧౨॥ అథభృత్యాన
నుజ్ఞాప్య కృత్వాచేతశ్శుభాశ్రయే । శయనీయం పరిష్కృత్యశయానం
తంస్మరామ్యహమ్ ॥౧౩॥ దినచర్యామిమాందివ్యాం సౌమ్యజామాతృ
యోగినః । భక్త్యానిత్యమనుధ్యాయన్ ప్రాప్నోతిపరమంపదమ్ ॥౧౪॥
ప్రపద్యేపదపద్మాని పరమప్రేమసమ్పదామ్ । సౌమ్యజామాతృయోగీ
న్ద్రచరణైకజుషాంసతామ్ ॥౧౫॥ సమ్పత్స్వరూపానుగణైవయస్మిన్
సర్వోత్తరోఽసౌమనసఃప్రసాదః । సద్భిస్సమందైవతమేవదేశం ప్రా
ప్యంప్రపద్యే భవదఙ్ఘ్రిమూలమ్ ॥ ౧౬ ॥ యన్మూలమాశ్వయుజమా
స్యవతారమూలం కాన్తోపయన్త్రయమినః కరుణైకసిన్ధోః । ఆసీదస
త్సుగణితస్యమమాపిసత్తామూలంతదేవజగదభ్యుదయైకమూలమ్॥౧౭॥
శ్రీమద్రఙ్గం జయతుపరమంధామతేజోనిధానం భూమాతస్మిన్భవతు
కుశలీ కోఽపిభూమాసహాయః । దివ్యంతస్మిన్దిశతువిభవందేశికోదేశి
కానాం కాలేకాలేవరవరమునిః కల్పయన్మఙ్గళాని ॥ ౧౮ ॥ నచేద్రా
మానుజేత్యేషా చతురాచతురక్షరీ । కామవస్థాంప్రపద్యన్తే జన్తవో
హన్తమాదృశాః ॥౧౯॥ పుణ్యామ్భోజవికాసాయ పాపధ్వాన్తక్షయా

యచ । శ్రీమానావిరభూద్భూమౌ రామానుజదివాకరః ॥౨౦॥ తృణీకృతవిరిఞ్చాది నిరఙ్కుశ విభూతయః । రామానుజ పదామ్భోజసమాశ్రయణశాలినః ॥ ... ... ॥౨౧॥

సమాప్తేయం పూర్వదినచరీ సహితా ఉత్తరదినచరీ.

శ్రీమద్వరవరముని సుప్రభాతమ్.

రవిరుదయత్యథాపి న వినశ్యతి మే తిమిరం వికసతి పఙ్కజం హృదయపఙ్కజమేవ న మే। వరయోగివర్యవరణీయదయైకనిధే జయజయ దేవజాగృహి జనేషు నిధేహి ధియమ్ ॥ ౧ ॥ స్వపనమిదం తవ స్వమహిమానుభవైకరసం తదపి తథావిధం తదితి జాతు న వేత్తి జనః । వరవర దేశికేన్ద్ర తదిదం విజహీహి భవాన్ పరిమితం హితం త్రిజగతామనుచిన్తయితుమ్॥ ౨॥ అవతరణం తదేవ జగతాం వివేకభృతాం వివిధహితావబోధనకృతే హి కృతం భవతా । తత ఇత ఏహి యోగశయనాన్మమనాథ జనానమృతమయైరపాఙ్గవలయైరభిషేచయితుమ్॥ ౩॥ శరదరవిన్దబృన్దసుషమాఽఽహతిపోషజుషా తవ నయనేన కేచన పరే చరణేన తథా। మధురగభీరధీరచతురైరుచితైరితరే వరద ధురన్ధర త్రిభవసిన్ధుమముం తరితుమ్॥ ౪॥ పరమనభోనివాసఫణిపుంగవ రఙ్గపతేః స్వపనమిదం హితాయ జగతో భవతాఽధిగతమ్। తదపి తథైవ దేవ స్వగతిం ప్రకటీకురుషే తమిమమహో త్వమేవ కురు వైభవముద్ధిదురమ్॥ ౫॥ త్వదభిమతః ప్రియస్త్వదనువర్తనధన్యతమో దలమతిరిక్త ఇత్యఖిలలోకసుబోధమిదమ్ । అవనితలం త్వదీప్సిత మిదం చ హితం తత్ర వసన్నయమఖిలస్తదైవ నిరుపాయముపైతి పదమ్ ॥ ... ॥౬॥

శ్రీమద్వరవరమునిసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

వ ర వ ర ము ని ప్ర ప త్తిః.

శ్రీమచ్ఛఠారిచరణప్రవణామలాత్మ ధీభక్తిశాంతి కరుణాదిగుణామృతాబ్ధే । సౌమ్యోపయన్తృ మునివర్య సతాంజనానాం నాథా

త్వదీయ చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥౧॥ శ్రీమత్పరాంకుశవచోమృతపూరపాన సంసిద్ధశౌరిచరణానుభవప్రవాహః । సౌమ్యోపయన్తృముని వర్యజగద్ధితాయ భవ్యస్త్వదీయ చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥౨॥ పద్మాలయారమణభవ్య పదాబ్జయుగ్మ ప్రేమామృతాబ్ధి పరివాహ నిమగ్నచేతాః । సౌమ్యోపయన్తృమునివర్య సమస్తలోక సేవ్యౌ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥౩॥ ముక్తిప్రదౌ మురరిపోరివ పాదపద్మౌ భక్త్యాద్యుపాయనిరతస్య పరం ముముక్షోః । సౌమ్యోపయన్తృమునివర్య సతాం జనానాం నాథౌ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥౪॥ రామానుజార్యవరదర్శనధూర్వహేన్ద్ర కామాదిమారకమారకదేశికేంద్ర । సౌమ్యోపయన్తృ మునివర్యసమస్తలోక బన్ధో త్వదీయ చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥౫॥ వానాద్రియోగివరమానస రాజహంస వాధూలనాథవరదార్య వరాభినన్ద్యౌ । సౌమ్యోపయన్తృ మునివర్య సరోజశంఖచిహ్నౌ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥౬॥ శ్రీభట్టనాథమునివర్య వరేష్టదేవౌ శ్రీదేవరాజగురుపుఙ్గవ పారిజాతౌ । సౌమ్యోపయన్తృముని వర్య సదాన్తరఙ్గ శిష్టౌ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥౭॥ రామానుజార్యవరవేఙ్కటయోగివర్య శ్రీమన్నతార్తిహర సూరిభిరీడ్యమానౌ । సౌమ్యోపయన్తృమునివర్యసదాఽస్మదీయ భాగ్యౌ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥౮॥ అమ్లానకోమలసరోజ సుగన్ధిరమ్యౌ వాత్స్యైరనన్యశరణైరనుభావ్యమానౌ । సౌమ్యోపయన్తృమునివర్యసదాఽశరణ్యనాథౌ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥౯॥ మంజుప్రవాళసదృశౌ మమపాపినోఽపి సంసారసాగరసముద్ధరణప్రవీణౌ । సౌమ్యోపయన్తృమునివర్య విభోస్సుభోగ్యౌ స్వామిన్ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥౧౦॥ అస్మత్కులాధిపగురూత్తమయోగివర్య భోగీన్ద్రభీకరగురోర్మహితార్యవర్య । సౌమ్యోపయన్తృ మునివర్య భవత్కృపాయాః పాత్రం కురుష్వ భగవన్ శరణాగతం మామ్ ॥ ... ... ॥౧౧॥

వరవరమునిప్రపత్తి సమాప్తా.

శ్రీ ర్యై న మః.

శ్రీమద్వరవరమునీన్ద్ర మహాగురవేనమః.

శ్రీ శై లే శా ష్ట క మ్.

శ్రీమాన్ శ్రీరఙ్గనాథార్యో వేదాన్తద్వయకేసరీ। మునిః కాన్తోప యన్తా మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥ ౧॥ శేషః శ్రీమాన్ స జనిహ పురా సౌమ్యజామాతృయోగీ భోగీ భూత్వా తదను భగవాన్ రాఘవస్యానుజన్మా। భూత్వా భూయో వరవరమునిర్భావ్య సాభాసమానో రక్షత్వస్మాన్ రఘుకుల పతేరాశ్రితో భద్రపీఠమ్ ॥ ౨ ॥ శ్రోతుం ద్రావిడవేద భూరివివృతిం సౌమ్యోపయన్తుర్మునేరుత్కణ్ఠా స్తిమితైః సమానయతః తస్త్రార్థ్యాశ్రి యం మణ్డపమ్। ఆపిశ్వాద్భక మాచివానితి ముదాసిశ్శేషలోకాంస్వతోర జ్జీవత్సరమేకమేవమశృణోద్వ్యక్తం యథోక్తం క్రమాత్ ॥ ౩॥ శ్రీభూ భ్యాం రఙ్గనాథేన రజిదుపనిషద్వ్యాక్రియాం శ్రోతుకామే శేష స్సంతోష యిష్యన్వరవరమునితాం ప్రాప్య యోవర్తతేఽగ్రే। కాషాయ శ్రీతుల స్యమ్బుజమణిసుశిఖా బ్రహ్మసూత్ర త్రిదండైర్గాఢం తం శుభ్రోర్ధ్వ పు ణ్డ్రిస్మరహృదయ సదాశోకముద్రాజహాసమ్ ॥౪॥ కృపయా పర యా స రఙ్గరాణ్మహిమానం మహతాం ప్రకాశయన్। రురుచే స్వయ మేవ చేతసా వరయోగి ప్రవరస్య శిష్యతామ్ ॥ ౫ ॥ సమాప్తౌ గ్రన్థస్య ప్రథితవివిధోపాయనచయే పరం సజ్జీభూతే వరవరమునే రఙ్ఘ్రి విధే। హఠాద్బాలగిక శ్చితుర్తత ఇతి నిరస్తోప్యుపగతో జగౌ రఙ్గేశాఖ్యగ పరిణత చతుష్టాయనమిదమ్ ॥౬॥ శ్రీమాన్ రఙ్గేశ్వరో యద్వకుళధరవచో భాష్య సారార్థజాతం శ్రుత్వా సౌమ్యోపయన్తు ర్మునివరచరణే ఛాత్రభావం ప్రపన్నః। శ్రీశైలేశేతి పద్యం ఖగపతినిలయే మణ్డపే తత్సమాప్తౌ ప్రత్యక్షైతన్మేతస్మిఖిల నిజగృహేష్వాదిశ త్తత్తదాద ॥౭॥ వేదాదౌ పూర్వముక్త్వా హరిరితి సుజనో వక్తిః శ్చాబ్దభోమిత్యేవం వక్తవ్య మేత ద్వకుళధరవచోఽనుశ్రవారంభకాలే। శ్రీశైలేశేతిపద్యం ప్రథమ మథ

సతాం సంప్రదాయైకనిష్ఠైర్లక్ష్మీనాథేతి పద్యంస్వయమథభగవానా దిశద్రఙ్గనాథః ॥ ౮ ॥ యద్వద్వక్తుం నయుక్తం ప్రణవహరిపదాభ్యాస్త రేష్వత్ప్రదం తత్కృష్ణేతీత్కదాచిన్మునిశతవచనైస్స్వైరిప్వదికై ర్బ్రహ్మనిష్ఠైః । తద్వద్రంగేశభక్తైశ్శమదమనియతైస్సాధుభిస్తత్వవిద్భిర్వక్తుం యుక్తం నమధ్యే సపదఇతితయో రేతయోఃపద్యమస్యాః ॥ ౯ ॥ శఠరిపు రేకఏవ కమలాపతి దివ్యకవిర్మధురకవిర్యథాచ శఠజిన్మునిముఖ్య కవిః। యతికులపుఙ్గవస్య భువిరఙ్గసుధాకవిరాడ్వర వరయోగినో వరదరాజ కవిస్తథా॥ ... ...

కాంతస్కృతుకసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతేరమ్యజామాతృ మునీన్ద్రగురవేనమః॥

శ్రీశైలేశాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే శ్రీవణ్ శఠకోప శ్రీశ్రీనివాస వేదాన్త యతీన్ద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమదహోబిల మహాస్థాన నిర్వాహణ ధురన్ధర శ్రీశ్రీనివాస
నిగమాన్త యతీన్ద్ర మహాదేశిక విరచితమ్.

శ్రీలక్ష్మీనృసింహసుప్రభాతమ్.

కౌసల్యా సుప్రజారామ పూర్వాసన్ధ్యా ప్రవర్తతే।
ఉత్తిష్ఠనరశార్దూల కర్తవ్యం దైవమాహ్నికమ్॥

శ్రీమాన్ రామానుజార్యోయతిపతిరఖిలాన్ తార్కికాన్ సద్విశిష్టాన్ ఖ్యష్యం శారీరకార్థ ప్రకటన మకరోద్బ్రహ్మసిద్ధాన్తభేత్తా।య స్తస్మిన్ క్షుభ్యమాణే కథకకులవచో నజపాత్రైస్సభూయా త్సాష్టాదు త్ప్రేక్షమాణోభవదితి జయతాం శ్రీనివాసోయతీంద్రః ॥ ౧ ॥ తవసుప్ర భాత మరుణాబ్జలోచనే తరుణేందుబిమ్బవదనే౽ఘమోచనే। శరణాగ తార్తిహరణాయ దీక్షితే కరుణారసౌఘ వరుణాలయేక్షితే ॥ ౨॥ తవ సుప్రభాతమమరేన్ద్రసున్దరీకరపల్లవాంత కలితోరు మాలిని । క్షరణత్స హసితులితాఙ్గ సౌభగే కనకాఞ్చిశోభమణికుండలాఞ్చితే ॥ ౩॥ తవ

సుప్రభాత మసురారివల్లభే నిజవల్లభాజకసరసీసరోరుహే । కరప
ల్లవాత్తజలజాతకుడ్మలే రవికోటిభాసి కురువిన్దమాలికే ॥౪॥ తవసు
ప్రభాతమఖిలార్తిభంజని ప్రణతాతిభక్తజన చిత్తరంజని । వరతాపనీ
యవిదితాత్మవైభవ ప్రియవక్త్రచంద్రసుచకోరలోచనే ॥౫॥ దేవాశ్చ
తుర్ముఖ పురన్దర శఙ్కరాద్యాస్సిద్ధాస్సనాతనసనన్దననారదాద్యాః ।
త్వాం ప్రేక్షితుం వివిధపుష్పకరాశ్చరన్తి లక్ష్మీనృకేసరి విభో తవసుప్రభా
తమ్ ॥౬॥ దేవో దివాకర ఇహ ప్రథిత ప్రకాశో దివ్యైః కరైస్త్వదన
ఘాంఘ్రి యుగంసహస్రైః । సంవాహితుం భృశముదేతి హరేర్దిశా
యాం లక్ష్మీనృకేసరి విభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౭॥ వేదాశ్చ సామయ
జురాదయ ఆవిభాన్తి నిర్ద్వన్ద్వలక్షితగుణైస్స్వగుణంస్తువన్తః । త్వల్లింగ
నామగుణకీర్తన లబ్ధభావా లక్ష్మీనృకేసరివిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౮॥ వి
పాస్స్వనుష్ఠితగరిష్ఠగుణక్రియాద్యాస్స్నాతా విశుద్ధ మనసా విమలై
ర్వచోభిః । త్వాంస్తోతుమద్యవివిధైః ప్రణతాశ్చరన్తి లక్ష్మీనృకేసరి వి
భో తవసుప్రభాతమ్ ॥౯॥ ఉచ్చైశ్శ్రవస్సులితఏష విభాతి తేశ్వస్తమ్బే
రమామదజలాప్లుతగణ్డదేశాః । భృత్యాశ్చ తే కరయుగోద్ధృత చామ
రాద్యా లక్ష్మీనృకేసరివిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౦॥ ధేనుగ పురన్దరపు
రాన్తర భూషణం సాత్వికంకరత్వకరణాయ ధరామవాప్య । త్వద్దృ
ష్టిభావితసుధామ సుధాసుధారామాకాఙ్క్షతే నరహరే తవ సుప్రభా
తమ్ ॥౧౧॥ భృత్యోఽహమద్య యతిరూప ముపేయివాంస్తే పాదాం
బుజద్వయపరిచారణాయయత్తః । జాగర్మి విశ్వగణ నిర్మితిసర్మశీలలక్ష్మీనృ
కేసరివిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౨॥ వారాశిరాజతనయా వదనామ్బు
జాతమాధ్వీకసక్తనయనాఖ్యమిళిన్దయుగ్మమ్ । సంచారయాద్యవినతే
షు తదీయభక్తిసారగ్రహాయ నృహరే తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౩॥ సహ్యాప
గోత్తరతరఙ్గవిభఙ్గసఙ్గ తుఙ్గాంగశీతి మమరుజ్జడిమోత్తరఙ్గే । రం
గేవిహాయ రుచిరత్ర విరాజసేత్వం శ్రీరంగనాయకవిభో తవసుప్ర
భాతమ్ ॥౧౪॥ నారాయణాద్రివిసరద్విపులప్రవంతీ సిమాన్తిత నిర

రఘుళింరఘుళిగాథళశ్చైః । అస్పృష్టమానస ఇవాత్రవిహారకాంక్షీత్వం భాసిపేజ్కటపతే తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౫ ॥ గోపీగృహాన్తరుప కల్పితమన్థనాత్త హాయ్యాజ్ఞవీసహ్యాకల్పితనృత్తజాతమ్ । అద్యాపితథ్య మిహాకర్తుమివాసి తాదృగ్యాహోయదూత్తమవిభో తవసుప్రభాతమ్॥౧౬॥ ఇత్థం రమాసృహరిరఙ్గధురీణ శేష శైలేశ యాదవకులాధిప సుప్రభాతమ్ । భక్త్యాపరంవ్యతనుతాఖిలసాధుభావ్యం శ్రీశ్రీనివాసనిగమాన్తయతిర్విశుద్ధః॥ ... ...

శ్రీ శ్రీనివాస వేదాన్త యతీన్ద్ర మహాదేశిక విరచితమ్

శ్రీలక్ష్మీనృసింహసుప్రభాతం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే శ్రీవణ్ణదాదివణ్ శఠకోప యతీన్ద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నృసింహస్థాన నిర్వాహణ చాతురీధురీణ శ్రీపరాఙ్కుశ యతీన్ద్ర మహాదేశిక విరచితా

శ్రీలక్ష్మీనృసింహప్రపత్తిః.

శ్రీశ్రీనివాసాహ్వయ యోగివర్యం నారాయణం యోగివరం తథైవ। శ్రీయోగివర్యం రఘువీరవేదకోటీరసంజ్ఞం గురుమాశ్రయామి ॥౧॥ అహోబిలే గారుడ శైలమధ్యే కృపావశాత్కల్పిత సన్నిధానమ్ । లక్ష్మ్యాసమాలిఙ్గిత వామభాగం లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥౨॥ శ్రీవణ్ శఠారాతి యతీన్ద్రమాద్యం ప్రేమ్ణా స్వయం ప్రేషమనుం ప్రదాయ । స్వారాధనే ప్రేరయతి స్మయస్తం లక్ష్మీనృసింహంశరణం ప్రపద్యే ॥౩॥ సర్వస్యలోకస్య సమీహితానాం ప్రదానదీక్షావశత స్సదైవ । శ్రియాసమేతం శ్రిత దోషహన్త్రా లక్ష్మీనృసింహంశరణంప్రపద్యే ॥ ౪ ॥ యస్యాభవద్భక్తజనార్తిహన్తుః పితృత్వమన్యేష్వవిచార్యతూర్ణమ్ । స్తమ్భేఽవతార స్తమనన్యలభ్యం లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౫ ॥ యమీక్షితుం దేవగణోఽతిరుష్టం శక్తోనశక్నోతిచతుర్ముఖాదిః। ప్రసాదితో భక్తజనేన యస్తం లక్ష్మీనృసింహం శరణం

ప్రపద్యే ॥౬॥ వామత్వమద్యత్యజ సంశ్రితేషు నాస్తీహశక్తిః ఖలునాపరాధీ । లక్ష్మ్యేతివామాఙ్కగయోచ్యమానం లక్ష్మీనృసింహం శరణంప్రపద్యే ॥౭॥ శ్రీవీరవద్రాఘవ వేదమౌలిం యోగీన్ద్రశిష్టైశ్శుభతాపపుణ్డ్రైః । నామాదిభిర్మాంయుత మాతనోద్య స్తంశ్రీనృసింహం శరణంప్రపద్యే ॥౮॥ శ్రీమద్రహస్యత్రయ సారపాఠ ప్రారమ్భకాలే తవసర్వసిద్ధిః । స్యాదిత్యపశ్రుత్యభిధాయకంమే లక్ష్మీనృసింహం శరణంప్రపద్యే ॥౯॥ భాష్యప్రదానావసరేషువీర రఘూద్వహామ్నాయశిఖార్యరూపీ । స్వప్నాగతోభాష్య మదత్తయోమే తంశ్రీనృసింహంశరణంప్రపద్యే ॥౧౦॥ యశ్శ్రీనివాసాఖ్య మునీన్ద్రతోమాం సమ్ప్రాప్తవేదాన్తయుగంవ్యతానీత్ । తదర్పితస్వీకృత మద్భరంతం లక్ష్మీనృసింహం శరణంప్రపద్యే ॥౧౧॥ స్వప్నేరమావాస మునీన్ద్రరూపీ స్వయంసమాగత్య మమాపిదేవః । త్రిదణ్డకాషాయమదాన్మదాయ స్తంశ్రీనృసింహం శరణంప్రపద్యే ॥౧౨॥ ఆరాధనంస్వస్యకథంమయేతి భీతంసదాపద్మలతాముఖేన । ఆశ్వాస్యమామస్య కరోత్కృతార్థం లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥౧౩॥ శఠారినారాయణ యోగివర్య పరాఙ్కుశస్వామి పరాఙ్కుశార్యైః । యఃపూజితశ్శ్రీనిధియోగిముఖ్యైస్తంశ్రీనృసింహం శరణంప్రపద్యే ॥ ౧౪ ॥ నారాయణశ్రీరఘువీరవేద కౌటీరనారాయణ మౌనివర్యైః । యోగీశ్వరైరన్వహమర్చితోయ స్తంశ్రీనృసింహం శరణంప్రపద్యే ॥౧౫॥ త్వద్దత్తవాచాలతవ కింకరేణ త్వత్ప్రీతికామేన మయాకృతేన । స్తోత్రేణలక్ష్మీ నృహరేస విష్ణుగప్రీతోభవత్వం కరుణార్ద్రదృష్టిః ॥ ౧౬ ॥ పరాఙ్కుశాఖ్యేనతపోధనేన భక్త్యానృసింహస్య కృతాప్రపత్తిః । పాఠ్యతేయేనభవేత్స తస్య పూర్ణంకృపాపూర్ణకటాక్షపాత్రమ్ ॥ ... ॥౧౭॥

ఇతి శ్రీవణ్ శఠకోప శ్రీపరాఙ్కుశ యతీన్ద్ర మహాదేశిక విరచితా

శ్రీలక్ష్మీనృసింహప్రపత్తిస్సమ్పూర్ణా.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే శ్రీవణ్ శఠకోప శ్రీ శ్రీనివాస వేదాన్త యతీన్ద్ర
మహాదేశికాయ నమః.

అథ శ్రీనివాస వేదాన్త యతీన్ద్ర మహాదేశిక విరచితాని
శ్రీలక్ష్మీనృసింహాది మఙ్గళాశాసనాని.

శ్రీపరాఙ్కుశయోగీన్ద్ర శఠారిప్రముఖాన్గురూన్ । మఙ్గలాశాసనపరాన్ మహితాననిశం భజే ॥౧॥ జగజ్జన్మాదిలీలాయ జగదానన్దహేతవే । జగచ్ఛత్రనివాసాయ శ్రీనృసింహాయ మఙ్గళమ్ ॥౨॥ హిరణ్యస్తమ్భసమ్భూతి ప్రఖ్యాతపరమాత్మనే । ప్రహ్లాదార్తిముషే జ్వాలానారసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥౩॥ గరుడాద్రిగుహాగేహ గజకుణ్డసరస్తటే । హిరణ్యస్థాణ్వహఙ్కార హారిసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥౪॥ వారిజావారితభయైర్వాణీపతిముఖైస్సురైః । మహితాయ మహోదార మాలోలాయాస్తు మఙ్గలమ్ ॥౫॥ పరాహకృష్టమేదిన్యై వారాహార్థప్రదాయినే । దన్తలగ్నహిరణ్యాక్ష దంష్ట్రసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥౬॥ గోభూహిరణ్యనిర్విణ్ణ గోభిలజ్ఞానదాయినే । ప్రభఞ్జన శునాసీర కారఞ్జాయాస్తు మఙ్గలమ్ ॥౭॥ భార్గవాఖ్యతపస్విశ భావనాభావితాత్మనే । అక్షయ్యతీర్థతీరస్థ భార్గవాయాస్తు మఙ్గలమ్ ॥౮॥ చతురాననచేతోఽబ్జ చిత్రభానుస్వరూపిణే । వేదాద్రిగహ్వరస్థాయ యోగానన్దాయ మఙ్గలమ్ ॥౯॥ హాహాహూహ్వాఖ్య గన్ధర్వ నృత్తగీతహృతాత్మనే । భవహన్తృతటచ్ఛత్రవటసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥౧౦॥ భారద్వాజ మహాయోగి మహాపాతకహారిణే । తాపనీయ రహస్యార్థ పావనాయాస్తు మఙ్గలమ్ ॥ ౧౧ ॥ శ్రీశఠారియతీన్ద్రాది యోగిహృత్పద్మభానవే । సర్వత్రపరిపూర్ణాయాహోబిలేశాయ మఙ్గలమ్ ॥౧౩॥ మఙ్గలాశాసనమిదం శ్రీనివాసమునీరితమ్ మహనీయం పఠన్ శృణ్వన్ మఙ్గలాయతనం భవేత్ । ।౧౪

శ్రీ జ్వాలానృసింహ మఙ్గలం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రియై నమః.

శ్రీ లక్ష్మీనృసింహ మఙ్గలమ్.

అపారకరుణాసిన్ధో నివారణపరానిమాం | విదారయ హిరణ్యాక్ష విదారణనఖాయుధైః ॥౧॥ సర్వవేదాన్తవేద్యాయ కారణాయ మహాత్మనే | సర్వలోకశరణ్యాయ శ్రీనృసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥౨॥ శేషిణే సర్వవస్తూనాం వాఞ్ఛితార్థప్రదాయినే | సంశ్రితానాం సదా భూయాచ్ఛ్రీనృసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥౩॥ పవిత్రాణాం పవిత్రాయ ప్రాపకాయ ఫలాత్మనే | భద్రాణామపి భద్రాయ శ్రీనృసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥౪॥ ఆదివణ్శఠకోపాద్యైర్మునివరైర్మహాత్మభిః | సమర్చితాయ నిత్యాయ శ్రీనృసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥౫॥ జగజ్జన్మాదిలక్ష్యాయ స్వేచ్ఛాస్వీకృతమూర్తయే | విధ్వస్తాఖిలహేయాయ శ్రీనృసింహాయ మఙ్గమ్ ॥౬॥ జ్ఞానానన్దస్వరూపాయ జ్ఞానశక్త్యాదిసిన్ధవే | బన్ధవే సర్వలోకానాం శ్రీనృసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥౭॥ కాయాధవపరిత్రాణభావితస్తమ్భజన్మనే | బ్రహ్మేన్ద్రాదిస్తుతాయ స్యాచ్ఛ్రీనృసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥౮॥ గుణలేశవిహీనస్య సర్వహేయాస్పదస్య మే | మన్తూన్క్షన్త్రే స్వభక్తాన్స్యాచ్ఛ్రీనృసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥౯॥ శ్రీనివాసయతీన్ద్రోక్తం లక్ష్మీనృహరిమఙ్గలమ్ | యే పఠన్తి మహాత్మానస్తేషాం భూయాత్తు మఙ్గలమ్ ॥ ... ॥౧౦॥

శ్రీలక్ష్మీనృసింహమఙ్గలం సమ్పూర్ణమ్.

అథ శ్రీరఙ్గేశ్వర మఙ్గలమ్.

శ్రీనివాసయతీన్ద్రాదీన్గురూన్నత్వా మహాత్మనః | తత్కృపాపరతన్త్రోఽహం కుర్వే యత్నం హరేస్తుతౌ ॥౧॥ శ్రీరఙ్గే రాజతే యోఽసౌ శ్రీరఙ్గేశశ్చ జాయతే | తస్య శ్రీరఙ్గనాథస్య స్తవం కుర్వే యథామతి ॥౨॥ శ్రీహస్తలాలనానన్దిమృదుపాదసరోరుహే | సర్వోత్తుఙ్గాయ నిత్యం స్యాచ్ఛ్రీరఙ్గేశాయ మఙ్గలమ్ ॥౩॥ శ్రీనివాసయతీశాన గురువర్యమవేక్ష్య మే | సర్వాపరాధాన్క్షన్త్రే స్యాచ్ఛ్రీరఙ్గేశాయ మఙ్గలమ్ ॥౪॥

శ్రీమత్కౌస్తుభరత్నాభా భాసురాయాసురారయే । భూయాచ్ఛ్రీ
వత్సవక్షాయ శ్రీర † లమ్ ॥ ౫ ॥ శ్రీరఙ్గస్థలవాస్తవ్య భవ్యభాగ్యఫలా
త్మనే । ఆత్మనే సర్వతో భూయాచ్ఛ్రీర † లమ్ ॥ ౬ ॥ శ్రీమద్వేఙ్కటనా
థార్య స్తుతిప్రీతహృదేఽనిశమ్ । నిశీశాయ సదా భూయాచ్ఛ్రీ † లమ్ ॥
౭ ॥ శ్రీమదిక్ష్వాకువంశ్యానాం కూటస్థాయ మహాత్మనామ్ । సర్వదా
యార్థినాం భూయాచ్ఛ్రీ † లమ్ ॥ ౮ ॥ శ్రీమతే నిగమాన్తైకవేద్యాయా
శేషశేషిణే । ప్రాప్యాయ ప్రాపకాయాస్తు శ్రీ † లమ్ ॥ ౯ ॥ శ్రీప
రాఙ్కుశయోగీన్ద్ర శ్రీపదపద్మనిషేవణాత్ । లబ్ధాత్మనామయాకారి శ్రీ
రఙ్గేశ్వరమఙ్గళమ్ ॥ ౧౦ ॥ శ్రీనివాసయతీన్ద్రోక్తం శ్రీరఙ్గేశ్వరమఙ్గళమ్ ।
యే పఠన్తి మహాత్మానస్తేషాం భూయాత్తు మఙ్గళమ్ ॥ ॥ ౧౧ ॥

శ్రీరఙ్గేశ్వరమఙ్గళం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీనివాసమఙ్గళమ్.

సర్వమంగళసంభూతి స్థానవేఙ్కటభూధరే । నిత్యక్లుప్తనివాసా
య శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥ ౧ ॥ ఆశ్రితార్థితకల్పాయ కౌస్తుభాలఙ్కృ
తోరసే । జ్ఞానశక్త్యాదిపూర్ణాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥ ౨ ॥ నిత్య
నిర్ధూతహేయాయ నిత్యమఙ్గళమూర్తయే । అంజనాచలభూషాయ శ్రీని
వాసాయ మఙ్గళమ్ ॥ ౩ ॥ వేదవేదాన్తవేద్యాయ కారణాయ మహాత్మనే ।
ప్రాప్యాయ ప్రాపకాయాస్తు శ్రీనివాసాయ మఙ్గళమ్ ॥ ౪ ॥ సర్వలోకశ
రణ్యాయ చిదచిద్వస్తుశేషిణే । శ్రీవత్సాఙ్కితవక్షాయ శ్రీనివాసాయ
మఙ్గళమ్ ॥ ౫ ॥ స్వీయఘృష్టాంశ వేదాన్త దేశికానన్దహేతవే । సీత
వే సర్వలోకానాం శ్రీనివాసాయ మఙ్గళమ్ ॥ ౬ ॥ వాణీవల్లభముఖ్యాద్యా
శోషితాయ మహాత్మనే । వివిధాశ్చర్యచర్యాయ శ్రీనివాసాయ మఙ్గ
ళమ్ ॥ ౭ ॥ దివ్యసూరిసమాక్రాన్తనిజవాసాద్రి కోటయే । నికృష్టో
త్కృష్టతుల్యాయ శ్రీనివాసాయ మఙ్గళమ్ ॥ ॥ ౮ ॥

శ్రీనివాసమఙ్గళం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ శ్రై నమః.

శ్రీ రామభద్రమఙ్గళమ్.

శరణాగతసంత్రాణ నిపుణాయ మహాత్మనే । అయోధ్యాజనభా
గ్యాయ రామభద్రాయమఙ్గళమ్ ॥౧॥ కౌసల్యానందకన్దాయ కల్యాణ
గుణసిన్ధవే । శరణ్యాయవరేణ్యాయ రామభద్రాయమఙ్గళమ్॥ ౨॥ కౌ
శికాఖ్య మహాయోగి సంసేవసఫలీకృతా । కృతినే౽తితుష్టాయ రామ
భద్రాయమఙ్గళమ్ ॥౩॥ వైదేహీవదనాంభోజలోలంబాయితచేతసే।
భద్రాణామపి భద్రాయ రామభద్రాయమఙ్గళమ్ ॥ ౪ ॥ గౌతమాశ్ర
మసాఫల్య నిదానపదపాంసవే । దాశకీశాది మిత్రాయ రామభద్రా
యమఙ్గళమ్ ॥౫॥ మహాపాతకనిర్ముక్తి హేతుసేతువిధాయినే । శిక్షి
తాశరజాలాయ రామభద్రాయ మఙ్గళమ్ ॥ ౬ ॥ విభీషణపరిత్రాణ
సంహృష్టమనసే౽నిశమ్ । ప్రాప్తసీతాయ రామాయ రామభద్రాయ
మఙ్గళమ్ ॥౭॥ ప్రాప్తరాజ్యాయ రామాయ భరతాభీష్టదాయినే। స
ర్వబన్ధుసమేతాయ రామభద్రాయమఙ్గళమ్ ॥ ౮ ॥ శ్రీనివాస యతీం
ద్రోక్తం సీతావల్లభమఙ్గళమ్ । యేపఠన్తి మహాత్మానస్తేషాం భూయా
త్సుమఙ్గళమ్ ॥ ... ... ॥౯॥

శ్రీరామభద్రమఙ్గళం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీగీతాచార్య మఙ్గళమ్.

గీతోపనిషదాచార్యేమమయామునదేశికే । యత్ద్వేదాగమాన్తా
ర్థైర్భక్తిశ్చద్రాయవర్ధతామ్ ॥౧ ॥ సచ్ఛిష్యాద్యుపదేశ్యాయ దేహాత్మ
భ్రమఘాతినే । ఆదిష్టకర్మయోగాయ గీతాచార్యాయమఙ్గళమ్॥౨॥ ఉ
క్తసర్వాత్మసామ్యాయ జీవయోగవిధాయినే । సాక్షిణే జ్ఞాననిర్దేష్టృ
క్రియావేద్యాయమఙ్గళమ్ ॥౩॥ సాంగభక్తిసమాదేష్ట్రే నిస్సీమగుణభూ
తయే । సుచతుర్ధానదక్షాయ క్రమోపాస్యాయమఙ్గళమ్ ॥౪॥ గీతక్షే
త్రజ్ఞతత్త్వాయ త్రిగుణద్రవ్యవాదినే । చేతనాచేతనేశాయ శాస్త్రప్రవే

ధ్యాయమఙ్గళమ్ ॥౫॥ త్రేధావిభక్తధర్మాయ సాఙ్గోపాయప్రదర్శినే। భ
క్తిప్రపత్తిలక్ష్యాయ గీతాచార్యాయ మఙ్గళమ్ ॥౬॥ నారాయణేనము
నినా కృతంగీతార్యమఙ్గళమ్ । అశాస్త్రేనువినంసోపి భవేన్మఙ్గళభాజనమ్॥

శ్రీగీతాచార్య మఙ్గళం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీశార్ఙ్గపాణిమఙ్గళమ్.

మదీయరక్షణైకాన్త స్వాన్తవృత్తియుజేనిశమ్ । మదీయ ప్రాణనా
థాయ మఙ్గళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥ ౧ ॥ నిస్తులానన సౌన్దర్య సారసాక్షా
త్కృతేసదా । విస్మయానన్ద మూలాయ మఙ్గళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥ ౨॥
శ్రీమచ్ఛఠారిప్రముఖైః పూర్వాచార్యైః ప్రపత్తిభిః । వశీకృతాయ ని
త్యాస్మాన్మఙ్గళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥ ౩ ॥ అత్యన్తాశ్చర్యచర్యాయ సర్వ
సమ్పత్ప్రదాయినే । నిత్యం శ్రియా సమేతాయ మఙ్గళం శార్ఙ్గధన్వ
నే ॥ ౪ ॥ శ్రీమత్కనకకంజాత సరస్తీరేసతాంముదే । నిత్యక్లృప్తనివా
సాయ మఙ్గళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥ ౫ ॥ శ్రీమత్కోమల వల్ల్యాఖ్య కాన్త
యాకరుణాత్మనా । సమాశ్రితాయ సాకూతం మఙ్గళం శార్ఙ్గధన్వ
నే ॥ ౬ ॥ కనకాచలసఙ్కాశ చక్రశ్రీరథవాసతః । రాజతే చైత్ర చి
త్రాయ మఙ్గలం శార్ఙ్గధన్వనే ॥ ౭॥ సోపానక్రమచాతుర్య నిస్తులానం
దదాయినే । సర్వేషామవిశేషేణ మఙ్గలంశార్ఙ్గధన్వనే ॥౮॥ జ్ఞాన
శక్తిబలైశ్వర్య వీర్యతేజామ్బురాశయే । నిరస్తాఖిలదోషాయమఙ్గలం
శార్ఙ్గధన్వనే ॥ ౯ ॥ సంప్రాప్తాఖిలకామాయ జగజ్జన్మాది హేతవే।
సేతవేసర్వలోకానాం మఙ్గలం శార్ఙ్గధన్వనే ॥ ౧౦ ॥ శ్రీనివాసయ
తీన్ద్రోక్తం మఙ్గలంశార్ఙ్గధన్వనః । యేపఠన్తి మహాత్మానస్తేషాంభూ
యాత్సుమఙ్గలం॥ ... ... ౧౧॥

శ్రీశార్ఙ్గపాణి మఙ్గళం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ శ్రైనమః.

శ్రీపార్థసారథిమఙ్గలమ్.

శ్రియఃకాన్తాయకల్యాణనిధయేనిధయేఽర్థినామ్ । శ్రీబృన్దారణ్యవాసాయ పార్థసూతాయమఙ్గలమ్ ॥౧॥ లక్ష్మీసవిభ్రమాలోలసుభ్రూవిభ్రమచక్షుషే । చక్షుషేసర్వలోకానాం పార్థసూతాయ మఙ్గలమ్॥౨॥ నిత్యాయనిరవద్యాయ నిత్యానందచిదాత్మనే । సర్వాన్తర్యామిణేశ్రీమత్పార్థసూతాయమఙ్గలమ్ ॥౩॥ స్వవశేస్సర్వవిదేసర్వ భక్తసర్వవిశేషిణే । సులభాయసుశీలాయపార్థసూతాయమఙ్గలమ్॥౪॥ పరస్మైబ్రహ్మణేపూర్ణకామాయపరమాత్మనే। ప్రేరయత్పరతత్త్వాయపార్థసూతాయ మఙ్గలమ్॥౫॥ అకారత్రయమిశ్రాణామాత్మనామనుపశ్యతామ్। అతృప్తామృతరూపాయపార్థసూతాయమఙ్గలం ॥౬॥ ప్రాయస్స్వచరణౌపుంసాంశరణత్వేనపాణినా । స్వయందర్శయతేశ్రీమత్పార్థసూతాయమఙ్గలమ్॥౭॥ స్రగ్భూషామ్బరహేతీనాంసుషమావహమూర్తయే। సర్వార్తిశమనాయాస్తుపార్థసూతాయమఙ్గలమ్ ॥౮॥ శ్రీవైకుణ్ఠవిరక్తాయ శ్రీమత్కైరవిణీతటే। రుక్మిణ్యారమణాయాస్తుపార్థసూతాయమఙ్గలమ్॥ ఆదివణ్శఠకోపాది మునిమానసవాసినే । సర్వలోకనివాసాయ పార్థసూతాయమఙ్గలమ్॥ ౧౦॥ శ్రీమద్బృన్దావనావాసిమఙ్గలాభరణాఙ్ఘ్రయే । మఙ్గలానాం నివాసాయ పార్థసూతాయమఙ్గలమ్॥ ౧౧॥

శ్రీపార్థసారథిమఙ్గలం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీభాష్యకార మఙ్గలాశాసనమ్.

శ్రీపరాఙ్కుశపాదాబ్జసురభీకృతమౌళయే।శ్రీవత్సచిహ్ననాథాయ యతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥౧॥ నాథపద్మాక్షరామార్య పాదపఙ్కజసేవినే । సేవ్యాయసర్వయమినాంయతిరాజాయమఙ్గలమ్॥ ౨॥ పూర్ణార్య పూర్ణకరుణాపాత్రాయామితతేజసే । మాలాధరప్రియాయాస్తు యతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥౩॥ సంసేవ్యయామునాచార్యమేకలవ్యోస్మ్యహం సుధీః । అన్యన్నేతివదన్నిత్యంయతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥౪॥ శ్రీకాఞ్చీ

పూర్ణమిశ్రోక్తరహస్యార్థవిదే సదా । దేవరాజక్రియాయాస్తు యతి
రాజాయమఙ్గలమ్ ॥౫॥ శ్రీమద్గోష్ఠీపురీపూర్ణ దివ్యాజ్ఞాంకుర్వతే ము
దా । శ్లోకార్థం కుర్వతే తస్మై యతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥ ౬ ॥ కూరేశ
కురుకానాథ దాశరథ్యాదిదేశికాః । యచ్ఛిష్యా భాన్తి తే తస్మై యతి
రాజాయమఙ్గలమ్ ॥౭॥ చరమశ్లోకతత్త్వార్థం జ్ఞాత్వార్యాజ్ఞాం విలంఘ్య
చ । దదతేదస్వకేమేభ్యో యతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥౮॥ శ్రీశైలపూర్ణ
కృపయా శ్రీరామాయణమర్థతః । భక్త్యామేన శ్రుతం తస్మై యతిరా
జాయమఙ్గలమ్ ॥ ౯ ॥ శఙ్కరాదికుదృష్టీనాం బాహ్యానాం నిధనాయ
చ । శ్రీభాష్యం కుర్వతే తస్మై యతిరాజాయమఙ్గలమ్॥౧౦॥ కుర్వన్ను
పనిషద్భాష్యం జగద్రక్షాం కరోతి యః । దయయా పరతన్త్రాయ భాష్య
కారాయమఙ్గలమ్॥౧౧॥ ద్రవిడోపనిషద్వ్యాఖ్యాం వదేతి మదనుజ్ఞయా ।
శాసతే కురుకేశం తం భాష్యకారాయమఙ్గలమ్॥౧౨॥ గత్వా తు శారదాపీ
ఠం వృత్తిం బోధాయనస్య చ । అవలోక్యాగతాయాస్తు భాష్యకారాయ
మఙ్గలమ్ ॥౧౩॥ పరమాణువృషావాదివాదిసంహారకారిణే । తస్మై భగ
వతే శ్రీమద్భాష్యకారాయమఙ్గలమ్ ॥౧౪॥ శ్రీమత్కురఙ్గపూర్ణాయ
శ్రీభాష్యం వదతే స్వకమ్ । పిత్రేసమ్యప్నుతస్యాపి భాష్యకారాయమఙ్గమ్॥
దత్త్వా వృషగిరీశస్య శఙ్ఖచక్రే రమాపతేః । పరమప్రీతియుక్తాయ భాష్య
కారాయమఙ్గలమ్॥౧౬॥ సన్న్యాసం కుర్వతే కాఞ్చ్యా మనస్తసరసీతటే ।
వరదేన్యస్తభారాయ భాష్యకారాయమఙ్గలమ్॥ ౧౭॥ శ్రీమన్మహాభూ
తపురీ శ్రీమత్కేశవయజ్వనః । కాన్తిమత్యాం ప్రసూతాయ యతిరా
జాయమఙ్గలమ్ ॥౧౮॥ శేషో వా సైన్యనాథో వా శ్రీపతిర్వేత్తి సాత్త్వికైః ।
వితర్క్యాయమహాప్రాజ్ఞైర్యతిరాజాయమఙ్గలమ్॥౧౯॥ ప్రకృష్టగు
ణపూర్ణాయ ప్రాప్యాయ స్యాఙ్ఘ్రిసేవినామ్ । ప్రపన్నసార్థవాహాయయ
తిరాజాయమఙ్గలమ్॥౨౦॥ వేదాత్మకప్రమాణేన సాత్త్వికైశ్చ ప్రమాతృ
భిః । ప్రమేయేణ సహ శ్రీమాన్వర్ధతాం యతిశేఖరః॥ ॥౨౧॥

శ్రీభాష్యకారమఙ్గళాశాసనం సమాప్తమ్.

(౪౯) శ్రియై నమః.

శ్రీలక్ష్మీహయవదన పరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీ శ్రీనివాస దేశికేన్ద్ర రఙ్గనాథ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల
మ హా దే శి కే భ్యో న మః.

శ్రీమతే శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీమద్ధయవదన మహాస్థాన నిర్వహణ ధురన్ధరైః, శ్రీకృష్ణ
బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల మహాదేశికైః, విరచితా
శ్రీహయగ్రీవప్రాబోధికస్తుతిః.

కరుణావరుణాలయామ్బుజశ్రీ స్ఫురణాహఙ్కృతిహారిలోచనశ్రీః।
చరణాబ్జనతార్తిభారహారిం స్తనఘాయాత్తురగాస్య సుప్రభాతమ్॥౧॥
పురగప్రబుద్ధామ్బుధి రాజకన్యా ముఖాబ్జ నిశ్శ్వాస మివానుకుర్వన్।
మరుత్సుగన్ధిః ప్రతివాతిమన్దం హయానన స్తాత్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౨ ॥
త్వద్దీప్త్యా ప్రవిమలయాజితగకీలా సా వాహిన్యాస్విత్తవదయితా ముఖామ్బు
జేన । పాశ్చాత్యే ప్తతతి పయోనిధౌ సుధాంశుర్హ్యాయాత్తే సపదిహయా
స్యసుప్రభాతమ్ ॥ 3 ॥ వరదాసకృతిన్స్మరదార్తతవ ద్విరదాఘహృతి
స్ఫురదాదరణ । ఇతిసన్నతయోయతయః ప్రవదన్త్యధునామధునాశన
జాగృహిభోః ॥౪॥ సమర్చనేతేకృతకౌతుకేన సజ్జీకృతంశోణ మణీన్ద్ర
పీఠమ్ । హంసేనకింసాన్ధ్యమబాలవిభాతి హయాస్యభూయాత్తవసు
ప్రభాతమ్ ॥౫॥ హరిర్హరిర్హరీతిమఞ్జుభాషితం ద్విజావళేః స్వపదని
శమ్య కౌతుకాత్ । ద్విజవ్రజోఽప్యనువదతీవకూజితైర్హయాననానఘ
గుణజాగృహిప్రభో ॥౬॥ ప్రాచీంవధూం సపదిమిత్ర కరగ్రహార్థం స
న్ధ్యాసఖీస్వరుచి కుఙ్కుమపఙ్కసాన్ద్రైః । ప్రాలేయమజ్జలజలైరభిషి

ఇచ్ఛతీవ శ్రీమన్ స్వామ్యాస్యభవతాత్తవ సుప్రభాతమ్ ॥౭॥ కుముదవనం వి
ముచ్యనవపఙ్కజషణ్డమిమాస్సపదిసమాశ్రయన్తి ముదితాభ్రమరావ
లయః। భువినిఖిలోఽపిహిశ్రయతి సశ్రియమేవజనో హయవదనాద్య
జాగృహిహారేకరుణైకనిధే ॥౮॥ ఫుల్లత్పఙ్కజరత్నపాత్రనివహాః నానా
త్యహృద్యశ్రియ స్సౌగన్ధ్యాఢ్యమరన్దదివ్యసలిలైరాపూరితానాదరాత్।
హంసాస్స్వామివపూజయన్తివిరుత వ్యాజాత్పఠంతోమనూ న్సస్నాతా
స్సరసీషువాజిముఖతే సుప్రాతరస్తుప్రభో ॥౯॥ ఉచ్చలన్మధుకరాఘుమ
ఝులం పద్మముల్లసతిపూజనాయతే। ధూపపాత్రమివహంససజ్జితం
సుప్రభాతమిహతేహయానన ॥౧౦॥ ఇన్దీవరాణామివ కాన్తిరద్య మన్దీ
భవన్తీవ్యపయాతునిద్రా। ఫుల్లత్విదంపద్మమివాక్షియుగ్మం హయాస్య
తేసమ్ప్రతిసుప్రభాతె ॥౧౧॥ ఏతే వేత్రహతిత్రుటత్పటుమహాః కోటీర
కోటీమణీ శ్రేణీభిస్తవమన్దిరస్య దదతోద్వారాయ నీరాజనమ్। కా
ఙ్క్షన్తిప్రతిబోధకాలమిహతే సర్వేసుపర్వేశ్వరా స్తానేతాన్కరుణావ
లోకనలవైర్ధన్యాన్విధేహిప్రభో ॥౧౨॥ అక్షీణే మయితిష్ఠకిం విహర
సేసంక్షీయమాణేముహుర్బిమ్బేఽస్మిన్నితిదేవదేవసితరాం త్వత్ప్రార్థ
నామాగతమ్। చాన్ద్రంబిమ్బమిదంపదన్తిహిపరం మోదార్పణందర్ప
ణం దృష్టిన్యస్యకృపానిధేఽత్రభగవన్ప్రాబోధికీం శ్రీపతే ॥ ౧౩ ॥
నిద్రాశేషకషాయితైస్సులలితైరుద్యద్దయాప్యాయితైర్దివ్యాపాఙ్గఝ
రైస్త్వదర్చనకృతే ద్వాస్యత్రబద్ధాఞ్జలీన్। ఆచార్యాన్నిగమాన్తదేశి
క ముఖా నాథత్వమస్నాపితా న్సుప్రాతంతురగాస్యతేఽస్తు కరుణా
సిన్ధోదినంశ్రీపతే॥౧౪॥ ఇదంకుమ్భద్వన్ద్వం ఘుసృణమసృణస్మేరసలిలం
ప్రతీహారేలక్ష్మీస్తనయుగమనోహారిలసతి। ఇయంగౌస్సద్వత్సా పరిజ
నసమూహాఽపి నిభృతో దినంసుప్రాతంతేభవతుకరుణాబ్ధే హయము
ఖ ॥౧౫॥ రవిమణ్డలీమిదాసీ ముదయమహీభృత్తవాభిషేకార్థమ్। కన
కకలశీమివవహత్యస్తు హయగ్రీవసుప్రభాతంతే॥౧౬॥ అనుచితకతిసేవ
నేత్వదీయప్రమదభరాదిహపఙ్చమంనిహాయి। విదధతికిలవైణికాశ్చగా

నంహాయవదనాస్తుతవాద్య సుప్రభాతమ్ ॥౧౭॥ పికనికరమద విధూనన
గాన మనోహరముదారసుకుమారమ్ । ధన్యం కన్యా ద్వన్ద్వం త్వాం నీ
రాజయతి జాగృహి హయాస్య ॥౧౮॥ కాహళడిణ్డిమమణ్డలమర్దలపణ
వాద్యప్రాద్యవాద్యానామ్ । సంస్పర్ధయేవ నినదా జృమ్భన్తే తురగవద
న బుధ్యస్వ ॥౧౯॥ తవ తనురుచిసాధర్మ్యాత్సంహృష్టైన ర్త్నంకిలాతను
తః । ద్వారభువి చామరే శ్వే హయవదన తవాస్తు సుప్రభాతమిహ ॥౨౦॥
త్వత్పాదామ్భోజయుగ్మం పరిచరితుమనా మూర్ధ్ని బద్ధాఞ్జలిస్సన్ శ్రీ
కృష్ణబ్రహ్మతన్త్రాదిమపదకలిజిత్సంయమీ త్వాం స్తవీతి । త్వత్సేవా
య్యైసముద్యన్నిరవధికమహానన్దథుస్తిష్ఠతీహ శ్రీమాన్కృష్ణావనీన్ద్రో హ
యవదన తవ శ్రీశ సుప్రాతరస్తు ॥౨౧॥ జయజయ నిత్యసూక్తిలలనామణి
మౌళిమణే జయజయ భక్తసంహతి భవాబ్ధిమహోత్తరణే । జయజయ వే
దమౌళి గురుభాగ్య దయాజలధే జయజయ వాజివక్త్ర పరకాలయ
తీన్ద్రనిధే ॥ ... ... ॥౨౨॥

ఇతి శ్రీమద్వేదమార్గప్రతిష్ఠాపనాచార్య పరమహంస పరివ్రాజ
కాచార్యేత్యాద్యనేకబిరుదాఞ్చితస్య శ్రీశ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్ర
పరకాల యతీన్ద్రస్య కృతిషు శ్రీహయగ్రీవ
ప్రాబోధిక స్తుతిః.

శ్రీయై నమః.

శ్రీలక్ష్మీహయగ్రీవాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్తదేశిక ప్రాబోధికస్తుతిః.

శేషాద్రీశ్వరపాదపద్మయుగళీ కైఙ్కర్యహేతోః పురా యా ఘణ్టా
కిలభక్తినమ్రమనసా పద్మాసనేనార్పితా । తత్తత్తన్త్రిపిశాచధూననకృ
తే సఙ్కల్పతశ్శ్రీపతే ర్జాతాయై నిగమాన్త దేశికమిషా త్తస్యై చిద
స్యై నమః ॥ ౧ ॥ జిహ్వాసింహాసనాగ్ర స్ఫుటనటనతురఙ్గాస్యమఞ్జీరశి
ఞ్జా స్పర్ధానిర్ధార్యవాచా నిచయచులకిత ప్రత్యనీకప్రచారః । శ్రీమాన్రా
మానుజార్య ప్రథితతమమతశ్రీలలామాయమానధామా నిత్యం శ్రుత్యన్తవి
ద్యా గురురిహజగతాం భద్రవత్త్వంవిధత్తామ్ ॥ ౨ ॥ సంసారాటోప
తాప క్షపణనిపుణవాగ్ధోరణీసారణీశ్రీ ర్వాణీసమ్రాజ్యపాదాదిమతు
రగమహామన్దురానన్దరాశిః । సఙ్ఖ్యాతీతప్రబన్ధ ప్రశమితవిమతా
తఙ్కశఙ్కాకలఙ్కోమోదాన్వేషాన్తసూరిర్దిశతుగురువర స్సర్వతన్త్ర
స్వతన్త్రః ॥౩॥ పాదారవిన్దయుగళీనత చేతనౌఘ ఖేదాపహారికరుణా
విగుణామ్బురాశే । మోదాయసర్వజగతాం భవతాన్నితాన్తంవేదా
న్తదేశికమణే తవసుప్రభాతమ్ ॥౪॥ వైదుష్యాద్యవలేపలేశపదవీ సం
చారదూరోగురు ర్నిత్యంగన్ధవహాస్యహంతుతదితో భీతేనభావ్యం
మయా । ఇత్థంమన్దగతిస్సదా గతిరిహప్రాభాతికోవాత్యసౌ శ్రీమన్ని
గమాన్తదేశికమణేస్స్యాత్సుప్రభాతంతవ ॥౫॥ తమోఽవశ్యంనశ్యేత్ప్ర
చురమపి తత్త్వాదృశగురుప్రబోధే సంజాతే నవిశయ ఇహాస్తీతి తమి
మమ్ । స్ఫుణామర్థంసమ్యక్ప్రకటయదివభ్రీణ్యతిశమో విబుద్ధ్యస్వశ్రీమ
న్నిగమమకుటీదేశికమణే ॥౬॥ నిత్యంపూర్ణకలఙ్కదాఽపితమసా నైవా
భిభూతోగురుర్యుక్తాఽస్యద్విజరాజతా మమపునస్త్వాచితాఽనీదృ
శః । ఇత్యస్తాద్రిగుహాగృహే మునియతం లీనోహ్రియాచన్ద్రమా స్సాన్వ
మిశ్రశ్రీకవితార్కికద్విపహరేస్స్యాత్సుప్రభాతంతవ ॥౭॥ మహాభేసత్త్వా

ధ్యేయస్త్వమసి గురో జాగ్రతి తమోవృతీనామస్మాకం కథమివ భవేత్సత్త్వమి
తికిమ్ । హిత్వాయామ్లానింభాసిద్యవిదధతి సర్వాన్ప్రతితరాం జహీహి త్వం ని
ద్రాం కవికథకకణ్ఠీరవగురో ॥౮॥ ఏతే ద్విజా విపులశాఖమహాగమాన్తని
ష్ఠాః ప్రబోధమధిగమ్య రుతచ్ఛలేన । తత్త్వం పరస్పరమివ ప్రతిబోధయ
న్తి శ్రుత్యన్త దేశికమణే తవ సుప్రభాతమ్ ॥౯॥ అన్తర్బహిరాలసతి ధామ
నిధౌ ప్రకాశ మత్యన్త మేత్య జగతాం జనయన్ప్రబోధమ్ । ప్రాచీప్రదే
శ ఇహ భాతి భవానివైష ప్రాచీనవాక్శిఖర దేశిక జాగృహి త్వమ్ ॥౧౦॥ తేజ
స్వితాం దధదుదారతమో విధూయ నిస్స్నేహభావ ముపగమ్య దశావ
సానే । శాన్తోఽద్య హన్త హరిపాద సమర్పితాత్మా దీపః ప్రపన్న ఇవ జా
గృహి దేశికేన్ద్ర ॥౧౧॥ దళితారవిన్దనయనస్సరోమని ర్దధదుజ్జ్వలాళిక
మలాక్షిమాలికామ్ । హరిదర్శనం సమభికాఙ్క్షతి స్ఫుటం ప్రతిజాగృహి
శ్రుతిశిరోగురూత్తమ ॥౧౨॥ ఇదమభిగమోపాదానేజ్యాముఖం పరమా
ర్హణం తురగవదనం జ్యోతిస్త్వత్తోఽధిగన్తుమపేక్షతే । తదిహ సమయః
ప్రాప్తో యోగోపసంహరణోచితో భవతు భవతస్సుప్రాతం శ్రీత్రయీమ
కుటీగురో ॥౧౩॥ ఇన్ధేఽపయోగం కమలం ప్రబుద్ధ. యోగం పరిబుద్ధో విని
వర్తయ త్వమ్ । ప్రాప్తోఽద్య దేవాభిగమస్య కాలశ్శ్రిత్యఙ్చలాచార్యశి
ఖామణే తే ॥౧౪॥ గాఢాఽవిద్యేవ రాత్రిర్విగలతి విశదజ్ఞానవద్భాను తే
జసి ప్రోన్మీలత్యబ్జబన్ధుర్జలజ నయనవద్దృక్పథం యాతి మన్దమ్ । ఆనన్దం
యాతి సాన్ద్రం మునిసముదయవల్లోకలోకస్సమన్తాత్పూర్వయాద్వేదా
న్తవిద్యాగురువర భవతో దీప్రభాస్సుప్రభాతమ్ ॥౧౫॥ ఏతే శుద్ధావిమల
వసనాస్సత్పవిత్రోర్ధ్వపుణ్డ్రాస్సన్ధ్యాజప్య ప్రయత హృదయా వైష్ణవా
స్త్వన్నియోజ్యాః । త్వత్తైర్యజుర్గ్యప్రవణమతయ స్త్వత్ప్రబోధ ప్రతీ
క్షాస్సుప్రాతం తే నిగమమకుటీ దేశికేన్ద్రస్సంస్తాత్ ॥౧౬॥ నిద్రాన భూ
తిశబలై రమలైరకటాక్షైర్విద్రావితా ర్తిభిరుపాశ్రితలోకరక్షైః । భద్రా
ణి సర్వజగతాం భగవన్విధాతుం నిద్రాం విముఞ్చ నిగమాఞ్చలదేశికేన్ద్ర ॥
౧౭॥ వ్యాకోచనేత్రనలినం వదనం ప్రదం తే లావణ్యపూరభరితం లలితం
విగాఢుమ్ । కాఙ్క్షన్తి సర్వజనతా నయనాళిమాలాగకామంజహీహి

కవివాదివృగేన్ద్రనిద్రామ్ ॥౧౮॥ భాష్యాదిగూఢతమతత్త్వబుభుత్స
యాఽమీ శ్రీబ్రహ్మతన్త్రయతివర్యముఖా మహాన్తః । క్లిష్టాహ్నికాస్సని
యమాః ప్రతిపాలయన్తి త్వామాగమాన్తగురువర్య జహీహి శయ్యామ్॥
౧౯॥ భవతాపపరిగ్లపితాంజనతామవితా సవితా వినతామ్బురుహామ్।
అవతాత్కవితార్కికసింహగురుః కవితావసితాలలితావసథమ్॥౨౦॥ అ
గణేయమహాసుగుణామ్బునిధిం ప్రగుణాత్మగుణార్యగణాభినతమ్। సుగ
మాన్నిగమాన్తలయన్తమముం నిగమాన్తగురుం ప్రణమామ్యుషసి॥౨౧॥
సుదాన్తం దుర్దాన్తక్షపణనిపుణం తం తతనతేరనన్తం వేదాన్తం స్ఫుటము
పదిశన్తం కరుణయా । మహాన్తం శ్రీమన్తం గుణనిధిమనన్తార్యతనయం
ప్రశాన్తం మత్స్వాన్తం శ్రయతు నిగమాన్తార్యముషసి ॥ ౨౨ ॥ కలయా
మి సూరివర్యార్చితం కృపానిలయం మహాగకవలయావృతద్యుతిమ్। భ్రమ
మార్గ్యదూరకమమాజ్జ్వలీనిధిం శ్రమమాధ్య హృన్నిగమమౌలిదేశికమ్॥
౨౩॥ ఉపాశ్రితవ్యాపాదపం కృపావనమ్రపావనం సుపాణిపాదపల్లవం
వ్యపాస్తసర్వపాతకమ్। విభావరీశభావితప్రభాననం శుభాననం సుభావ
నం విభావయే త్రయీశిఖాద్వయీగురుమ్ ॥౨౪॥ మాధవారాధనం బోధ
నశ్రీధనం సాధుయూథవ్యథోచ్ఛేదనిర్భేదనమ్। వాదియూథాననశం వేదవా
దస్ఫురన్మోదమీడామహే వేదచూడాగురుమ్ ॥౨౫॥ ఏతైశ్శ్లోకైర్వ్యలీ
కైర్గతప్రగుణగుణగణం త్వాం స్తువన్ స్వప్సపర్యాం శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రాధి
మపదకలిజిత్సంయమీ సంయతాత్మా । వాఞ్ఛత్యేతర్హి దివ్యత్వత్చరణఘృణి
గణప్రస్ఫుటాబ్జచ్ఛటాన్తర్మాధ్వీపాధ్వీభిరేవం స్నపయ ఘనకృపాపాఙ్గ
ధారాభిరారాత్ ॥౨౬॥ విజయతాం గురుపఙ్క్తిశిఖామణిర్విజయతాం
యతిరాజమతధ్వజః । విజయతాం కవితార్కికకేసరీ విజయతాం నిగ
మాన్తగురూత్తమః॥ ... ... ॥౨౭॥

ఇతి శ్రీమత్పరమహంసపరివ్రాజకాచార్యేత్యాదిబిరుదాఙ్కితస్య
శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రపరకాల యతీన్ద్రస్య కృతిషు
శ్రీమన్నిగమాన్తదేశిక ప్రాబోధికస్తుతిః.

శ్రియై నమః.

శ్రీ హయగ్రీవాయ నమః.

శ్రీ హయగ్రీవ పఞ్చరత్న స్తవః.

జ్ఞానానన్దామలాత్మా కలికలుషమహాతూలవాతూలనామా సీమా
తీతాత్మభూమా మమహయవదనా దేవతా ధావితారిః । యాతాశ్వే
తాబ్జమధ్యం ప్రవిమలకమలస్రగ్ధరా దుగ్ధరాశిస్మేరా సారాజరాజప్ర
భృతినుతిపదం సమ్పదం సంవిధత్తామ్ ॥౧॥ తారాతారాధినాథస్ఫటిక
మణిసుధాహీరహారాభిరామా రామారత్నాబ్ధికన్యాకుచలికుచఘరీక
మ్బుసంరమ్భధన్యా। మాన్యాఽనన్యార్హదాస్యప్రణతతతిపరిత్రాణస
త్రాత్తదీక్షా దక్షా సాక్షాత్కృతైషా సపది హయముఖీ దేవతా సాఽవతా
న్నః ॥౨॥ అన్తర్ధ్వాన్తస్య కల్యం నిగమహృదసురధ్వంసనైకాన్తకల్యం
కల్యాణానాం గుణానాం జలధిమభినమద్బాన్ధవం సైన్ధవాస్యమ్ । శు
భ్రాంశుభ్రాజమానం దధతమరిదరౌ పుస్తకం హస్తకఞ్జైర్భద్రాం
వ్యాఖ్యానముద్రామపి హృది శరణం యామ్యుదారం సదారమ్॥ ౩॥ వన్దే
తం దేవమాద్యం నమదమరమహారత్నకోటీరకోటీవాటీనిర్యత్ననిర్య
ద్ఘృణిగణమసృణీభూతపాదామ్బుజాతమ్ । శ్రీమద్రామానుజార్యశ్రు
తిశిఖరగురుబ్రహ్మతన్త్రస్వతన్త్రైః పూజ్యం ప్రాజ్యం సభాజ్యం క
లిరిపుగురుభిశ్శశ్వదశ్వోత్తమాఙ్గమ్ ॥ ౪ ॥ విద్యాహృద్యానవద్యాయద
నఘకరుణా సారసాహస్రసారా ద్ధీరాధారాధరాయామజనిజనిమతాం
తాపనిర్వాపయిత్రీ । శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రాదిమపదకలిజిత్సంయమీ
న్ద్రార్పితం తత్ప్రీమద్ధామాతిభూమా ప్రథయతు కుశలం శ్రీహయగ్రీవనామా ॥

ఇతి శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యేత్యాద్యనేక
బిరుదాఙ్కితస్య శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్ర పరకాల
యతీన్ద్రస్య కృతిషు శ్రీ హయగ్రీవ
పఞ్చ రత్న స్తవః.

శ్రియై నమః

శ్రీలక్ష్మీహయవదన పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీలక్ష్మీపఞ్చరత్నస్తవః

సరసిజవనలీలాలోలా ముదారముదావహాం సరస కరుణా సా
న్ద్రాంచన్ద్రాననాంభువనావనామ్। ఫణిధరణిభృచ్ఛృఙ్గాసఙ్గాచ్యుతోర
సీభాసురాంమనసిభవతీంమాతఃప్రాతస్స్మరామిపరాత్పరామ్ ॥౧॥ త్రి
యుగహృదయదాసీభావశ్లాఘైకదీక్షైస్త్రిజగదభయదానస్థూలలక్షైః
కటాక్షైః। శమితవినతతాపాంప్రాతరుద్ధూతపాపామమితసుగుణజా
లాంచిన్తయేఽమ్భోధిబాలామ్ ॥౨॥ విధుశిశుకనీటాలాంవిశ్వరక్షైకలీ
లాం కనకరుచిరచేలాం త్రైనిపాథోధివేలామ్। ఉషసిజలధిబాలాము
ల్లసత్పద్మమాలాం స్మరహృదయసుశీలాం స్మేరపద్మాత్తలీలామ్ ॥౩॥ అ
ఖిలభువనమాన్యామబ్ధి రాజన్యకన్యాం హృదిభగవ దనన్యాం కల్పవల్లీ
మివాన్యామ్। విరతిజుషిరజన్యాంచిన్తయన్తోనదాన్యాం మనుజజనిమ
వన్యామాచరామోఽతిధన్యామ్ ॥౪॥ హరౌ రక్తాం ముక్తారుచిర ర
దనాంచన్ద్రవదనాం సదాభక్తాసక్తాం శమితకదనామబ్జసదనామ్। ప
యోజాతవ్రాతస్ఫురణహరణానర్ఘచరణాం శ్రియం ప్రాతః ప్రాతర్వ్య
మితకరణం యామిశరణమ్ ॥౫॥ ఇత్థం పఞ్చశ్లోక్యా శ్రీకృష్ణబ్రహ్మత
న్త్రయతీవినుతామ్। కమలాంప్రాతః ప్రాతఃకలయన్తః ప్రాప్నుయు
శ్శ్రియంవిపులామ్॥ ... ... ॥౬॥

ఇతి శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యేత్యాద్యనేక
బిరుదాఙ్కితస్య శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రపరకాల
యతీన్ద్రస్యకృతిషు శ్రీలక్ష్మీపఞ్చరత్నస్తవః

 శ్రియై నమః.

శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రపరకాలమహాదేశికాయనమః.

శ్రీప్రపన్నానన్దస్తుతిః.

శ్రీవేఙ్కటధరణీధరపతివక్షస్స్థలవిశాలకేళిగృహమ్। జగదుజ్జీవనసుస్మితలలితముఖం తన్మమాస్తు వస్తు హృది ॥౧॥ నిబిరీసభ్రమరీరుచికబరీసఙ్గత మనోజ్ఞ సుమహారామ్ । కలయామహేఽత్యుదారామ్ మురరిపుదారాన్ కృతార్తిపరిహారామ్ ॥౨॥ నవవజ్రకలితదినకరసితకిరణాభరణరుచిరకచభారామ్। కరుణాభరసుస్మేరామ్ రుచిరవిహారాం భజే హరేర్దారామ్ ॥౩॥ కుఙ్కుమతిలకితఫాలం విలులితసుస్నిగ్ధముగ్ధకున్తలజాలమ్ । కలయే వదాన్యశీలం కలశామ్బునిధేరపత్యమచ్యుతలోలమ్ ॥౪॥ నిటిలవిజితేన్దుబాలం భ్రూవల్లిస్ఫురణవశితయదుబాలమ్। లక్ష్మీవదాన్యలీలం వస్తు మదీయేఽస్తు హృది వినతపాలమ్ ॥౫॥ చమ్పకసుమసమనాసాం సమ్పన్నిధిమాశ్రయేఽమ్బుధిం భాసామ్ । అమరీణాం సర్వాసాం శరణ్యచరణాం సరోరుహావాసామ్ ॥౬॥ కువలయరుచిమదవిఘటనపటునయనయుగం తవార్థికల్పనగమ్ । స్వాన్తే కరోమి మురరిపుకాన్తే శాన్తే నితాన్తమేకాన్తే ॥౭॥ కలితాశ్రితార్తిభఙ్గాన్ వశితమహాపురుషవిభ్రమవిభఙ్గాన్ । సఞ్చిన్తయామ్యపాఙ్గాన్ మఙ్గలదేవ్యాస్సదా మహోత్తుఙ్గాన్ ॥౮॥ వదనరుచిహ్రదవిహరన్నయనమహామీనరాజనిష్ఠ్యూతమ్ । నాసావివరవిలగ్నం నూనం ధ్యాయామి మౌక్తికం దేవ్యాః ॥౯॥ ముఖవిజితచన్ద్రబిమ్బం ముగ్ధాధరకాన్తిధూతనవబిమ్బమ్ । పఙ్కజనయనకుటుమ్బం సఙ్కలయే సర్వసుజనాలమ్బమ్ ॥౧౦॥ సకలజగదగ్రగణ్యం సరసిజనయనస్య పరిణతం పుణ్యమ్। అస్మాదృశాం శరణ్యం విభావయే మనసి కిమపి లావణ్యమ్ ॥౧౧॥ జగదీశ్వరత్వయోగ్యం జగదీశ్వరవిహరణైకతమభోగ్యమ్ । తత్కిమపి మహాభాగ్యం మమ నృత్యతు మనసి కల్పితారోగ్యమ్ ॥౧౨॥ శుభదాయినామధేయం సకలసురసోమయువతిజనగేయమ్। గోవిన్దభాగధేయం గో

పాయాతు మాం నతావలివిధేయమ్ ॥౧౩॥ మలయానిలకేళిసఖం సుధా
సహోద్ధ్యాయి దివ్యతరరచనమ్ । వదనం సుధాబ్ధిపుత్ర్యా రచయతు సక
లాం శ్రియం మమామికలామ్ ॥౧౪॥ నిజదయిత వదనవిధురుచి విలోక
నాయాత్తముకురయుగళమివ । విమలం కపోలయుగళం కమలాయా
శ్చిన్తయాన్తరజ్గ మమ ॥౧౫॥ లక్ష్మ్యావదనశశాజ్కశ్రుతియుగసజ్కలి
తవజ్రతాటజ్కమ్ । ధ్యాయామి ధుతాతజ్కం ముక్తామణిభూషితం
గతాశజ్కమ్ ॥౧౬॥ ధృతదివ్యకనకచేలాగి క్కైరవబన్ధు స్తనన్ధయ నిటా
లాః । దివ్యాగకాఞ్చనలీలా అవ్యాసుర్వికచపద్మవనలోలాః ॥౧౭॥ చ
ఞ్చలకటాక్షరేఖాః కాఞ్చిదుదఞ్చిత విభూషణమయూఖాః । కిఞ్చి
ఞ్చిత పరివఞ్చిత బలివఞ్చకమానసాన్ భజామిరసాః ॥౧౮॥ కనకస
రోరుహకుట్మలదాయాద స్తనభరాః గభీరతరాః । కలయామి రూ
పవిభవాన్ కాఞ్చనలీలాతరఙ్గితాత్మభవాః ॥౧౯॥ అమృతసఖవ్యా
హారా నాశ్రయవిధుకిరణమదహరణహారాః । విభవాః కాఞ్చిదపా
రాస్విశ్వజగజ్జీవనస్తనక్షీరాః ॥౨౦॥ నలినాలఙ్కృతహస్తాం నళినాక్షస్య
ప్రియాం సుగుణశస్తామ్ । ప్రణమామ్యశ్మతశస్తాం శరణాగతరక్షణే ప్య
విస్రస్తామ్ ॥ ౨౧ ॥ మణిమయకజ్కణవలయం మహస్తదవ్యాత్సరో
జకృతనిలయమ్ । త్రాతప్రపన్నవలయం కలితసురాధీశ ఖేదభరవిల
యమ్ ॥౨౨॥ కాఞ్చనకాఞ్చికలాపా నఞ్చిత విద్యుల్లతా సదృశరూ
పాః । శ్రీర్దివ్యభవాటోపానాకాఞ్చనకలయేనిత్యాన్తమభిరూపాః ॥౨౩॥
శరణాగత భరణాసఘుచరణాం మమనాధరాం జగజ్జననీమ్ । కరుణాభ
రవరుణాలయ పరిణాహవిలోచనాం భజేశరణమ్ ॥౨౪॥ సరసిరుహా
లయవాసా యాసా శిశిరాంశుసోదరీ లపనా । వరసారస శారియా
సరసా సాశీర్విశిష్ట్రియే శిరసా ॥౨౫॥ అపఞ్చవర్గీయవర్ణచిత్రమిదమ్ ॥ జగ
దీశహృదయనిలయా జగతాం జననీ జనార్తిహరణచణా । జలజదలా
యతనయనా జలనిధితనయా జయాకలయతాన్నః ॥౨౬॥ నిరోష్ఠ్యవ
ర్ణచిత్రమిదమ్ ॥ కింబహుభిర్గద్యైః విహాశమ్బరడమ్బరహరస్యతామమ్బామ్ ।

అమ్బుజనయనసఖీం విధుబిమ్బముఖీం సంశ్రయానిశం హృదయ ॥౨౭॥ లలితపదం కలితముదం జననిపదం శ్రేయసాం పరం విశదమ్ । స్తవమిహ తత ప్రపన్నానన్దం విన్దత్యమన్దమానన్దమ్ ॥౨౮॥ స్తుతిమితి మహిశూరపురీ చామమహీపాల కులగురువరేణ్యః । వ్యతనుత సంయమివర్య శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రపరకాలః ॥ ... ॥౨౯॥

ఇతి శ్రీమద్వేదమార్గ ప్రతిష్ఠాపనాచార్య పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యేత్యాద్యనేక బిరుదాఙ్కిత శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్ర పరకాలయతీన్ద్రస్య కృతిషు ప్రపన్నానన్దస్తుతిః.

శ్రీ శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల యతీన్ద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ ర్జైనమః.

శ్రీహయవదన పరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమతే శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల యతీన్ద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ ప్రపన్నామృతస్తుతిః.

కలయతు కల్యాణగుణం కమలాకుచకుఙ్కుమాఙ్కమోరస్కమ్ । యదువంశమౌక్తికం తత్కిమపి మహస్సర్వదాఽపి మమ హృదయమ్ ॥౧॥ వన్దేతం దేవనుతం వసుదేవవధూస్తనం ధయం కమపి । వరదం వరేణ్యశీలం నల్లవభవనాన్తలీలమిహబాలమ్ ॥౨॥ వ్రజరచితకేళిసుదతీవ్రజహృదయాసన్దకన్దలం కిమపి । వ్రజహృదయదివ్యతేజో వృజినలతామూలభేదనపటిష్ఠమ్ ॥౩॥ లీలామునిత్రయశోదం లలిత ప్రస్నిగ్ధముగ్ధతరవాదమ్ । ఆకుఞ్చితైకపాదం భజతేజ కిమపి విరచితాహ్లాదమ్ ॥౪॥ హృదయనవనీతచోరం పారదతరలాక్షిరకమలసఞ్చారమ్ । పరిలులితగోపదారం

గృహాణయత్నేన కమపి సుకుమారమ్ ॥౫॥ గోపవధూభోగార్హం శేఖ
రితానర్ఘబర్హివరబర్హమ్ । ఘనవిభవపారిబర్హం కలయే హృదయే చి
రాయ దాశార్హమ్ ॥౬॥ గోఖురవిదారితావనిధూళీ ధూసరితకున్తల
ముదారమ్ । సఞ్చిన్తయేఽన్తరఙ్గే సుకుమారం కమపి వల్లవకుమా
రమ్ ॥౭॥ కమపిఘనాఘననీలం గోపవధూటీకుచగ్రహవిలోలమ్ । కల
యామిగోపబాలం లోలాలకజాల మధుకరిత ఫాలమ్ ॥౮॥ కున్దవిని
న్దనరదనాన్నిన్దిత పూర్ణేన్దుబిమ్బ రుచి వదనాన్ । మునిహృదయ కేళి
సదనాన్వ్రజవిభవాంస్తాన్భజే విధుతమదనాన్ ॥౯॥ నన్దానన్దన చన్దన
ముచుకున్దానన్దకన్దగోవిన్ద । మమవిన్దహృదరవిన్దంమిలిన్ద సున్దరముకున్ద
ననుమన్దమ్ ॥౧౦॥ కిమపియశోదాభాగ్యం వ్రజలలనాపృథులకుచయు
గీభోగ్యమ్ । రక్షామినీలరత్నంరమణీయం హృదయ సమ్పుటేఽనూ
త్నమ్ ॥౧౧॥ మురళీనినాదరసభర తరళీకృతతర్ణక వ్రజోభజతామ్ ।
కోఽపిఘనాఘనశాబకః కోమలరూపోఽద్య దహరగగనం మే ॥౧౨॥ కాళి
న్దీపులినాన్తర కలితవిహారం మనోజ్ఞమణిహారమ్ । తేజఃకిమపినీలంజా
గర్తుమదీయహృదిరుచిరలీలమ్ ॥౧౩॥ కానపిభజేవిలాసాన్కలితవ్రజసు
న్దరీరుచిరరాసాన్ । రాధాకటాక్షదాసాన్నాసికాసిత కిరణకిరణసఖ
హాసాన్ ॥౧౪॥ అతిముగ్ధందధిలుబ్ధంసుస్నిగ్ధంవస్తుకిమపిమమసిద్ధమ్ । చారు
ముఖంతారసఖస్మేరనఖంతచ్చిరాదపారసుఖమ్ ॥౧౫॥ వికటాతిదర్పదుర్మ
దశకటాసురధూతి ధుర్యచరణయుగమ్ । ప్రకటానురాగ రుచిరం సుక
టాక్షంమయితనోతుతత్తేజః ॥౧౬॥ యమునాకూలవిహారం యమినా
మధునాఽపిహన్తబహుదూరమ్ । మహదచ్యుతకైశోరం మమహృదివి
తనోతునిత్యసఞ్చారమ్ ॥౧౭॥ బహుతరతరఙ్గఘట్టిత యమునాశుక్త్య
దరగళితమివనీలమ్ । ముక్తాఫలంప్రవిచలత్తత్ర విచిత్రం విభావయేహృ
దయే ॥౧౮॥ సోమాననగోపీజనకౌమారహరంప్రవాలలసదధరమ్ । త
రుణంకమపిమనోహరచరణం శరణంభజే ధృతాభరణమ్ ॥౧౯॥ ఖణ్డిత
గోపీహృదయం రక్షితభువనంశ్రయామిగోపశిశోః । సఞ్జీవితగోసన్త

తిమంజుల మంజీరశింజితంనృత్తమ్ ॥౨౦॥ కాళియఫణమణిమధ్యే నీలత
రంనూత్నజాతమివరత్నమ్ । తన్మూర్ధ్న్యస్తపదం చూడాలఙ్కరణమ
స్తు శ్యామమహః ॥౨౧॥ సితకరకిరణత్రస్యద్గోపీరతికేళిరచితతిమిరభరమ్।
తతిఙ్కమపిధామహృదయేనీలతమంనస్తమోనిరాకురుతామ్ ॥౨౨॥ నిర్మ
లతరమతిశిశిరం నిరుపమమవగాహతాం మనోరుచిరమ్ । నన్దకిశోరమ
నోహరశరీరతేజఃకళిన్దజాపూరమ్ ॥౨౩॥ మహఇహమమనసివిలగ్నం మ
ణిమయకాఞ్చీమనోహరవలగ్నమ్ । గోపీకటాక్షమగ్నం గోప్తుంక్షమ
మేవమాం భవవివిగ్నమ్ ॥౨౪॥ విన్దేపదారవిన్దే మన్దేతరవిభవదే కృతా
నన్దే । నన్దకులామన్దకలా బృన్దవిలాసస్యకస్యచిద్ధామ్నః ॥౨౫॥ ఇతిమ
హిశూరపురోత్తమ నరపతిచామేన్ద్రభూపకులగురుణా । కలితాస్తుతి
ర్విజయతాంశ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రికలిరిపుణా॥ ... ॥౨౬॥

ఇతి శ్రీమద్వేదమార్గప్రతిష్ఠాపనాచార్య పరమహంస పరివ్రాజకా
చార్యేత్యాద్యనేక బిరుదాఞ్చితస్య శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్ర
పరకాలయతీన్ద్రస్య కృతిషు ప్రపన్నామృతస్తుతిః.

శ్రియై నమః.

శ్రీరామచన్ద్రపరబ్రహ్మణే జానకీజానయే సర్వలోక
శరణ్యాయ నమో నమః.

ప్రపన్నమకరన్దస్తుతిః.

కలయతు కుశలాని కాలమేఘద్యుతిమదఘూనసధీరదివ్యకాన్తి। కిమపి రఘుకులామ్బురాశిరత్నం సకలశుభావహనామతచ్చిరత్నమ్ ॥౧॥ ఘనతరకరుణామృతామ్బురాశిప్రసరదుదారతరఙ్గకైరపాఙ్గైః। ప్రశమితవినతాలిచిత్తతాపం కిమపి ముహుర్హృది మేఽస్తు దివ్యరూపమ్॥౨॥ వివిధమణిమరీచిజాలలీలాశబలితహేమకిరీటలోలమాలమ్। మృగమదతిలకస్ఫురన్నిటాలం హృదయ సదా భజ కోసలేన్ద్రబాలమ్ ॥౩॥ విమలకిరణబాలలీలఫాలప్రతిలులితాలకజాలలాలనీయమ్। నవనలినదలామలాయతాక్షం కమపి వశేకలయానిదీనరక్షమ్ ॥౪॥ సులలితచలితాతివిభ్రమభ్రూకలనవిలోలితక్ష్మాసుతాన్తరఙ్గే। ముకురతలలసత్కపోలభావే లగతు చిరం మమ చిత్తమాదిదేవే ॥౫॥ మణిగణరుచిరాఙ్గకుణ్డలశ్రీకవచితకర్ణయుగే మనోజ్ఞహాసే। విహరతు మమ చిత్తవృత్తిరేషా ధరణిసుతావశగే చిరాయ ధామ్ని ॥౬॥ రసభరపరిపాకరాజమానస్ఫుటతరదాడిమబీజదన్తపఙ్క్తిమ్। అధరమణిసుధావిఘూర్ణితసీతాహృదయజతాపముపాస్మహే పుమాంసమ్॥౭॥ శరదుదితసుధాకరాంశుశైలీమదహరశీతలవాచి సుప్రసన్నే। అరుణకిరణభిన్నసారసశ్రీవిజయిని రామముఖేఽస్తు మానసం మే॥౮॥ దరదళదరవిన్దమన్దమన్దప్రసరదమన్దమరన్దసన్దరాఙ్గాః। వివశితధరణీసుతాన్తరఙ్గా రఘునృపతేః ప్రసరన్తు మయ్యపాఙ్గాః॥౯॥ అమృతరుచిసహోదరస్మితశ్రీజుషి ఘనకమ్బువిడమ్బికన్ధరేఽస్మిన్। సితకరకిరణాత్యుదారహారే మమ హృదయం భవతాద్విహారి వీరే ॥౧౦॥ కరకమలగలన్మరన్దధారా విశయవదావదదివ్యచాపదణ్డమ్।

అశిశిరకరవంశజాగ్రగణ్యం విశతుమనో మమధన్వినాంవరేణ్యమ్॥౧౧॥
నిశిచరకులకల్పితోగ్రదణ్డం మనసిమహోరామమభాసతామఖణ్డమ్। అరి
సిరసిజఘూర్ణనాతిశౌణ్డద్విరదకరాయిత దీర్ఘబాహుదణ్డమ్ ॥౧౨॥ మ
రకతహరినీలపద్మరాగస్ఫురితమహాఙ్గదకఙ్కణాదిసేవ్యమ్। మమనయ
నపథేఽస్తువస్తుదివ్యంశుభహరిచన్దనచర్చనాతిభవ్యమ్॥౧౩॥ నవతరుణి
మజానకీ మనోజ్ఞస్తనయుగకర్కశతా రసజ్ఞవక్షః। కిమపి సకలలోక
భాగధేయం మయి విశతాచ్ఛుభదాయినామధేయమ్ ॥౧౪॥ నవజలధర
బృన్దతున్దదీప్త్యా తటిదుపమానసువర్ణచారుచేలమ్। త్రివళి సులలితోదరం
సుశీలం రఘుకులరత్నముపాస్మహేఽతిబాలమ్ ॥౧౫॥ కమలజ జని గేహ
నాభిపద్మస్ఫుటరసలోలుపరోమభృఙ్గరాజి। హృదిపరికలయామి కోస
లేన్ద్రక్షితిరమణీమృగనాభిచిత్రకంతత్ ॥౧౬॥ మృగపతివనుమధ్యమున్న
తాంసంసువిపులపీవరదివ్యబాహుమధ్యమ్। విధుకరరుచిరాస్తరీయపీ
ఠకమపియువానముదారచారుమూర్తిమ్ ॥౧౭॥ తరుణిమమదనేభయు
గ్మలీలాప్రసృతకరద్వయసన్నిభోరుయుగ్మమ్। సుమశరజయకాహళా
యమానస్ఫుటతరజఙ్ఘమహంభజామి దేవమ్ ॥౧౮॥ శరణగజన చిత్త
భక్తిపూపహ్రికమల (ద్వయసన్నిభోరుయుగ్మం) ద్వితయం తద
ఙ్ఘ్రియుగ్మమ్। మృదులశుభతరాఙ్గులీమనోజ్ఞంరుచిరనఖం పరిచుమ్బ
తాన్మనో మే ॥౧౯॥ రఘుకులమణిసౌధరత్నదీపంసురుచిరరూపవిధూత
పుష్పచాపమ్। ఘనతరమదతాటకాస్వరూపజ్వలనశిఖాజలదం భజేఽ
భిరూపమ్ ॥౨౦॥ చరణనఖపరాగజాతకన్యావితరణమోదితగౌతమాతి
మాన్యే। విలగతుహృదయం మహావదాన్యేనవతరుణే మమభూసుతా
ప్తిధన్యే ॥౨౧॥ జనకవచనపాలనాత్తదీక్షే భరతమనోరథదాయిదివ్యదీ
క్షే। విపినభువివిరాధదత్తశిక్షేసతతమియంమతిరస్తుదీనరక్షే॥౨౨॥ జర
ఠతమజటాయుముక్తిదానప్రకటితనైజమహావదాన్యభావే। కపికులప
తిక్లృప్తమిత్రభావేవిహరతుమేహృదయంచిరాయదేవే॥౨౩॥సరిదధిపతి
మధ్యబద్ధసేతుచ్ఛలపరిదర్శితవైరిధూమకేతుః। దశవదన విధూననైక

హేతుస్త్వాప్రవినటతాద్రఘువంశదివ్యకేతుః ॥౨౪॥ రఘుకులధరణీశరాజ్యసింహాసనలసితంధరణీసుతాత్తభావమ్ । శుభతమకరుణానిధింభజామస్సకలగుణాకరమేనమాదిదేవమ్ ॥౨౫॥ స్తుతిరితిమహిశూరరాజధానీనృపమణికృష్ణమహీశదేశికేన। వితరతుజగతాంశుభానికృష్ణాభిధపరకాలయతీశ్వరేణక్లృప్తా॥ ... ... ॥౨౬॥

ఇతి శ్రీమద్వైదమార్గప్రతిష్ఠాపనాచార్యపరమహంస పరివ్రాజకాచార్యసర్వతన్త్ర
స్వతన్త్రోభయవేదాన్తాచార్య శ్రీమత్కవితార్కిక కణ్ఠీరవ చరణ నళిన యుగళ వి
న్యస్త సమస్తాత్మభర శ్రీమద్రామానుజసిద్ధాన్త నిర్ధారణ సార్వభౌమ శ్రీ
శ్రీనివాసబ్రహ్మతన్త్రపరకాలమహాదేశిక కటాక్షవీక్షితస్య తాదృశశ్రీ
శ్రీనివాసదేశికేన్ద్రబ్రహ్మతన్త్ర పరకాలసంయమీన్ద్ర చరణారవిన్ద
న్యస్తాత్మరక్షాభరస్య తాదృశ శ్రీరఙ్గనాథబ్రహ్మతన్త్రపరకాల
యతీన్ద్ర గురువరకృపాలబ్ధ మోక్షాశ్రమస్య శ్రీ శ్రీకృష్ణ
బ్రహ్మతన్త్రపరకాల యతీన్ద్రస్య కృతిషు
ప్రపన్నమకరన్దస్తుతిః.

శ్రీ శ్రీనివాస దేశికేన్ద్రరఙ్గనాథ బ్రహ్మతన్త్రపరకాల
మహాదేశికేభ్యోనమోనమః.

శ్రీమతే శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల యతీన్ద్ర
మహాదేశికాయనమః.

సమాప్తోఽయం స్తోత్రరత్నాకరః.

శ్రీమద్ధయవదనపరబ్రహ్మణే నమః.